T.C.
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

METİN DEĞİŞTİRİMİ BAĞLAMINDA TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YENİDEN YAZMA BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Arzu ATASOY

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mehmet TEMİZKAN

Hatay-2019

T.C.
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

METİN DEĞİŞTİRİMİ BAĞLAMINDA TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YENİDEN YAZMA BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Arzu ATASOY

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mehmet TEMİZKAN

Hatay-2019

ONAY

Arzu ATASOY tarafından hazırlanan ***"METİN DEĞİŞTİRİMİ BAĞLAMINDA TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YENİDEN YAZMA BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ"*** adlı bu çalışma jüri tarafından lisansüstü öğretim yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / ~~oyçokluğu~~ ile ***TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI DOKTORA TEZİ*** olarak kabul edilmiştir.

08/11/2019

Jüri Üyeleri	**İmza**
Prof. Dr. Mehmet TEMİZKAN (Tez Danışmanı - Başkan)	
Prof. Dr. Bilginer ONAN (Üye)	
Doç. Dr. Orhan OĞUZ (Üye)	
Doç. Dr. Kadir Kaan BÜYÜKİKİZ (Üye)	
Doç. Dr. Nurşat BİÇER (Üye)	

Arzu ATASOY tarafından hazırlanan ***"Metin Değiştirimi Bağlamında Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yeniden Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi"*** adlı tez çalışmasının yukarıda imzaları bulunan jüri üyelerince kabul edildiğini onaylarım.

Doç. Dr. Mustafa Onur KAN

Enstitü Müdürü

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile bu tezde yer alan bilgilerin tamamının akademik kurallara ve etik ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Söz konusu kural ve ilkelerin gereği olarak tezde yararlandığım eserlerin tamamına uygun bir şekilde atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi ayrıca beyan ederim. (08/11/2019)

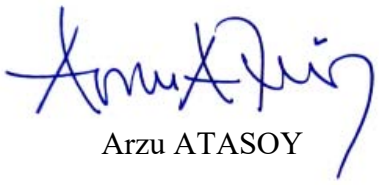

Arzu ATASOY

ÖN SÖZ

Bu çalışmanın amacı Türkçe öğretmeni adaylarının metin değiştirimi bağlamında yeniden yazma becerilerini değerlendirmektir. Bu amaçla gerçekleştirilen çalışmanın Giriş bölümünde "Problem Durumu", "Araştırmanın Amacı", "Araştırmanın Önemi", "Temel Kavramlar" ve "İlgili Araştırmalar" anlatılmıştır.

Çalışmanın "Kavramsal Çerçeve" başlığını taşıyan 1. bölümünde öncelikle "Yazma" ve "Yeniden Yazma" kavramlarından bahsedilmiş, yeniden yazmanın boyutları olarak ele alınan "Açımlama", "Düzenleme" ve "Edebî Dönüştürme" başlıklarına yer verilmiştir. Bu bölümde yer verilen diğer başlıklar, "Açımlama ve Metnin Yüzey Yapısı", "Düzenleme ve Metnin Büyük Yapısı" ve "Edebî Dönüştürme ve Metnin Üst Yapısı" şeklindedir. Bu başlıklar altında, yeniden yazmanın boyutları ile metin yapısı arasındaki ilişki açıklanmıştır.

Çalışmanın 2. bölümünü oluşturan "Yöntem" kısmında ise "Araştırmanın Modeli", "Evren ve Örneklem", "Veri Toplama Araçları", "Veri Toplama Araçlarının Uygulanması ve Veri Toplama Süreci" ve "Veri Çözümleme Teknikleri" başlıklarına yer verilmiştir.

Çalışmanın 3. bölümünde "Eğitimli Para/Ölüm Üstüne İsimli Metinleri Yeniden Yazarken Yapılan Değişiklikler"e, "Eğitimli Para/Ölüm Üstüne İsimli Metinleri Yeniden Yazarken Yeniden Yazılan Metinlerdeki Değişiklikleri Belirleme Ölçeğinin Boyutları"na, "Eğitimli Para/Ölüm Üstüne İsimli Metinleri Yeniden Yazarken Yapılan Değişikliklerin İşlevleri"ne ve "Eğitimli Para/Ölüm Üstüne İsimli Metinleri Yeniden Yazarken Bilgilendirici Metinleri Değerlendirme Puanlama Anahtarının Boyutları"na ilişkin bulgular tablolar hâlinde gösterilmiştir.

Çalışmanın 4. bölümünü oluşturan "Tartışma ve Sonuç" kısmında ise araştırmadan elde edilen sonuçlarla ilgili araştırmaların sonuçları karşılaştırılmış; bu doğrultuda bazı öneriler sunulmuştur.

Bana kattıklarının önemini hiçbir zaman unutmayacağım, yolumu ve ruhumu aydınlatan Sayın Prof. Dr. Mehmet TEMİZKAN'a sonsuz şükranlarımı sunarım. Süreç boyunca yardımlarını esirgemeyen Sayın Prof. Dr. Bilginer ONAN'a ve Sayın Doç. Dr. Orhan OĞUZ'a çok teşekkür ederim. Doktora eğitimim boyunca destekte

bulunan TÜBİTAK'a ayrıca teşekkürlerimi sunarım. En son fakat en çok da canım aileme çok teşekkür ederim.

Arzu ATASOY

2019, Gaziantep

METİN DEĞİŞTİRİMİ BAĞLAMINDA TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YENİDEN YAZMA BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arzu ATASOY

Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 2019

Danışman: Prof. Dr. Mehmet TEMİZKAN

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının metin değiştirimi bağlamında yeniden yazma becerilerini değerlendirmektir. Araştırmanın örneklemini, bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında 1, 2, 3 ve 4. sınıf düzeylerinde öğrenim görmekte olan 223 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğrencilerden "Eğitimli Para" (iyi olmayan) ve "Ölüm Üstüne" (iyi olan) olmak üzere iki farklı nitelikteki metni yeniden yazmaları istenmiştir. Öğrenci metinlerinden elde edilen veriler nicel veri çözümleme teknikleri ile analiz edilmiştir. Bu bağlamda hangi yeniden yazma tekniklerinin ne kadar, hangi yeniden yazma tekniklerinin ne düzeyde ve hangi yeniden yazma tekniklerinin ne amaçla kullanıldıklarını belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen 3 farklı nicel form kullanılmıştır. Yeniden yazılan metinlerin niteliğini ve kelime, cümle, paragraf, metin düzeylerinde hangi değişikliklerin yapıldığını tespit etmek amacıyla da araştırmacı tarafından geliştirilen 2 farklı dereceli puanlama anahtarı kullanılmıştır.

Yeniden yazma sürecinde kullanılan teknikleri tespit etmek amacıyla "Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımının Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form" oluşturulmuştur. Bu form ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölme alt boyutlarından oluşmaktadır. Yeniden yazma sürecinde kullanılan tekniklerin düzeyini belirlemek amacıyla "Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılan Dil Birimlerine Göre Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form" oluşturulmuştur. Bu form genel olarak ekleme, silme, yerine koyma,

yer değiştirme boyutlarının her biri için ek, kelime, cümle, paragraf; birleştirme ve bölme boyutları için ise kelime, cümle ve paragraf alt boyutlarından oluşmaktadır. Yeniden yazma tekniklerinin kullanım amaçlarını belirlemek için "Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılma İşlevlerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form" hazırlanmıştır. Bu form tüm yeniden yazma teknikleri için aynı alt boyutları içermemektedir. Ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölme boyutlarının her biri için farklı bir işlev formu oluşturulmuştur. Yeniden yazılan metinlerde kelime, cümle, paragraf ve metin düzeyinde hangi değişikliklerin yapıldığını belirlemek amacıyla "Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı" hazırlanmıştır. Bu ölçek, "Kelime", "Cümle", "Paragraf" ve "Metin" olmak üzere 4 alt boyuttan ve (2), (4), (6) olmak üzere 3 puan kategorisinden oluşmaktadır. Yeniden yazılan metinlerin niteliğini belirlemek amacıyla ise "Bilgilendirici Türdeki Metinleri Değerlendirme Puanlama Anahtarı" kullanılmıştır. Bu puanlama anahtarı "Doğruluk", "Açıklık", "Tutarlılık" ve "Planlılık" olmak üzere 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Her bir alt boyut, 1-5 puan aralığına sahiptir.

Öğrencilerin yeniden yazma sürecinde kullandıkları tekniklere ilişkin sonuçlara göre tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler ekleme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" metninde 1352, "Ölüm Üstüne" metninde 1024; silme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" metninde 902, "Ölüm Üstüne" metninde 979, yerine koyma boyutuna yönelik "Eğitimli Para" metninde 925, "Ölüm Üstüne" metninde 1034; yer değiştirme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" metninde 97, "Ölüm Üstüne" metninde 136; birleştirme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" metninde 78, "Ölüm Üstüne" metninde 52; bölme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" metninde 107, "Ölüm Üstüne" metninde 144 değişiklik yapmışlardır.

Öğrencilerin yeniden yazma sürecinde kullandıkları tekniklerin düzeylerine ilişkin sonuçlara göre tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler ekleme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" (f=809) ve "Ölüm Üstüne" (f=527) metinlerinde en çok cümle ekleme; en az "Eğitimli Para" metninde cümlecik ekleme, "Ölüm Üstüne" metninde bölüm ekleme (f=1) değişikliği yapmışlardır. Silme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" (f=574) ve "Ölüm Üstüne" (f=509) metinlerinde en çok cümle ekleme; en az "Eğitimli Para" metninde cümlecik silme (f=6), "Ölüm Üstüne" metninde kelime grubu silme (f=4) değişikliği yapılmıştır. Yerine koyma boyutuna yönelik "Eğitimli Para" (f=535) ve "Ölüm Üstüne" (f=522) metinlerinde en çok

cümlenin yerine başka bir cümle koyma; en az "Eğitimli Para" metninde kelimenin yerine ek koyma (f=2), "Ölüm Üstüne" metninde ekin yerine kelime koyma değişikliği yapılmıştır (f=3). Yer değiştirme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" metninde en çok kelimenin yerini değiştirme (f=52), "Ölüm Üstüne" metninde cümlenin yerini değiştirme (f=49); en az "Eğitimli Para" metninde paragrafın yerini değiştirme (f=1), "Ölüm Üstüne" metninde kelime grubunun ve paragrafın yerini değiştirme (f=5) değişikliği yapılmıştır. Birleştirme boyutuna yönelik "Eğitimli Para" (f=62) ve "Ölüm Üstüne" (f=36) metinlerinde en çok cümleleri birleştirme; en az "Eğitimli Para" metninde paragrafları birleştirme (f=16), "Ölüm Üstüne" metninde kelimeleri birleştirme (f=1) değişikliği yapılmıştır. Bölme alt boyutuna yönelik "Eğitimli Para" (f=66) ve "Ölüm Üstüne" (f=86) metinlerinde en çok cümleleri bölme; en az "Eğitimli Para" metninde paragrafları bölme (f=41), "Ölüm Üstüne" metninde kelimeleri bölme (f=2) değişikliği yapılmıştır.

Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarından elde edilen sonuçlara göre öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde genel olarak kelime, paragraf ve metin boyutlarında orijinal metne çok büyük bir oranda bağlı kalmışlardır.

Bilgilendirici Türdeki Metinleri Değerlendirme Puanlama anahtarından elde edilen sonuçlara göre yeniden yazılan "Eğitimli Para" metninin Doğruluk boyutunda tüm öğrencilerin 19'u (1) puan, 21'i (2) puan, 35'i (3) puan, 41'i (4) puan, 10'u (5) puan almıştır. Açıklık boyutunda tüm öğrencilerin 13'ü (2) puan, 78'i (3) puan, 30'u (4) puan, 5'i (5) puan almıştır. Açıklık boyutunda (1) puan alan öğrenci olmamıştır. Tutarlılık boyutunda tüm öğrencilerin 18'i (2) puan, 82'si (3) puan, 25'i (4) puan, 1'i (5) puan almıştır. Tutarlılık boyutunda (1) puan alan öğrenci olmamıştır. Planlılık boyutunda tüm öğrencilerin 1'i (1) puan, 16'sı (2) puan, 72'si (3) puan, 35'i (4) puan ve 2'si (5) puan almıştır. Buna göre "Eğitimli Para" isimli metni yeniden yazarken Doğruluk, Açıklık, Tutarlılık ve Planlılık boyutlarının tümünde öğrenciler genellikle (1), (2) ve (3) puan almışlardır. (4) ve (5) puan alan öğrencilerin sayıları oldukça düşüktür. Yeniden yazılan "Ölüm Üstüne" metni Doğruluk açısından değerlendirildiğinde tüm öğrencilerin 7'si (1) puan, 8'i (2) puan, 24'ü (3) puan, 39'u (4) puan, 19'u (5) puan almıştır. Açıklık boyutunda tüm öğrencilerin 1'i (1) puan, 1'i (2) puan, 15'i (3) puan, 24'ü (4) puan, 56'sı (5) puan almıştır. Tutarlılık boyutunda tüm öğrencilerin 1'i (1) puan, 1'i (2) puan, 15'i (3) puan, 24'ü (4) puan, 56'sı (5)

puan almıştır. Planlılık boyutunda tüm öğrencilerin 1'i (1) puan, 16'sı (3) puan, 29'u (4) puan, 51'i (5) puan almıştır. Bu boyutta (2) puan alan öğrenci olmamıştır. Buna göre "Eğitimli Para" isimli metni yeniden yazarken Doğruluk, Açıklık, Tutarlılık ve Planlılık boyutlarının tümünde öğrenciler genellikle (4) ve (5) puan almışlardır. (1), (2) ve (3) puan alan öğrencilerin sayıları oldukça düşüktür.

ANAHTAR KELİMELER

Yazma, Yeniden Yazma, Türkçe Öğretmeni Adayları, Açımlama, Düzenleme, Edebî Dönüştürme, Metin Yapısı.

THE EVALUATION OF PRESERVICE TURKISH TEACHERS' REWRITING SKILLS IN THE CONTEXT OF TEXT TRANSFORMATION

PHD Dissertation, Arzu ATASOY

The Department of Turkish and Social Sciences Education, 2019

Supervisor: Prof. Dr. Mehmet TEMİZKAN

ABSTRACT

The purpose of this study is to evaluate rewriting skills of preservice Turkish teachers in the context of text transformation. The population of the study consists of 223 preservice teachers attending the 1st, 2nd, 3rd and 4th academic years of the Turkish Language Education Branch of the Department of Turkish and Social Sciences Education in a State University. The students were asked to rewrite two different types of texts, entitled "Paid Education" (poor one) and "On Death" (good one). The data derived from the student texts were analyzed using quantitative data analysis techniques. In this context, 3 different quantitative forms were used by the researcher with a view to determining which rewriting techniques were used and to what extent, at which level, and for which purpose each of the rewriting techniques were used. 2 different scales were also utilized by the researcher in order to describe the quality of rewriting techniques, and which revisions were made at word, sentence, paragraph and text levels.

A "General Form Used for Evaluating Rewriting of Informative Texts" was created in order to determine the techniques used in the rewriting process. The form consisted of addition, deletion, substitution, reordering, consolidation and division dimensions. A "General Form Used for Evaluating Informative Texts according to Rewritten Language Units" was created in order to determine the level of techniques used in the rewriting process. The form consisted of suffix, word, sentence, and paragraph sub-dimensions for each of the addition, deletion, substitution, and reordering dimensions, and also of word, sentence and paragraph sub-dimensions for

each of the consolidation and division dimensions. A "General Form Used for Evaluating Rewriting Functions of Informative Texts" was created to determine the purposes of use of the rewriting techniques. The form did not include the same sub-dimensions of all rewriting techniques. A separate function form was created for each of the addition, deletion, substitution, reordering, consolidation and division dimensions. A "Scoring Key for Determining the Revisions Made in Rewriting Informative Texts" was prepared in order to determine which revisions were made in the rewritten text at word, sentence, paragraph and text levels. This scale consisted of 4 dimensions including "Word, "Sentence", "Paragraph", and "Text", and 3 score categories including (2), (4) and (6). A "Scoring Key for Evaluating Informative Texts" was used to determine the quality of rewritten texts. This scoring key consisted of 4 sub-dimensions including "Accuracy", "Clarity", "Consistency" and "Organization". Each sub-dimension had a score interval between 1 and 5.

According to the results of the techniques used by the students in the rewriting process, the students in all academic year levels made 1352 and 1024 revisions with respect of the addition dimension in the "Paid Education" and "On Death" texts, respectively; 902 and 979 revisions with respect to the deletion dimension in the "Paid Education" and "On Death" texts, respectively; 925 and 1034 revisions with respect to the substitution dimension in the "Paid Education" and "On Death" texts, respectively; 97 and 136 revisions with respect to the reordering dimension in the "Paid Education" and "On Death" texts, respectively; 78 and 52 revisions with respect to the consolidation dimension in the "Paid Education" and "On Death" texts, respectively; 107 and 144 revisions with respect to the division dimension in the "Paid Education" and "On Death" texts, respectively.

According to the results regarding the level of techniques used by the students in the rewriting process, the most common revisions made by the students in all academic year levels were addition of a sentence in the "Paid Education" (f=809) and "On Death" (f=527) texts; and the least common revisions they made were addition of a phrase in the "Paid Education" text, and addition of a section in the "On Death" (f=1) text. The most common revisions made by the students with respect to the deletion dimension were addition of a sentence in the "Paid Education" (f=574) and "On Death" (f=509) texts; and the least common revisions they made were deletion of phrases in the "Paid Education" text (f=6), and deletion of a group of words in the "On Death" text (f=4). The most common revisions made by the students with

respect to the substitution dimension were insertion of another sentence instead of a sentence in the "Paid Education" (f=535) and "On Death" (f=522) texts; and the least common revisions they made were replacement of a word by a suffix in the "Paid Education" text (f=2), and replacement of a suffix by a word in the "On Death" text (f=3). The most common revisions made by the students with respect to the displacement dimension were displacement of a word in the "Paid Education" text (f=52) and displacement of a sentence in the "On Death" text (f=49); and the least common revisions they made were the displacement of a paragraph in the "Paid Education" text (f=1), and the displacement of a group of words and paragraphs in the "On Death" text (f=5). The most common revisions made by the students with respect to the consolidation dimension were consolidation of sentences in the "Paid Education" (f=62) and "On Death" (f=36) texts; and the least common revisions they made were consolidation of paragraphs in the "Paid Education" text (f=16), and consolidation of words in the "On Death" text (f=1). The most common revisions made by the students with respect to the division dimension were sentence divisions in the "Paid Education" (f=66) and "On Death" (f=86) texts; and the least common revisions they made were division of paragraphs in the "Paid Education" text (f=41), and division of words in the "On Death" text (f=2).

According to the results obtained from the Scoring Key for Determining the Revisions Made in Rewriting Informative Texts, the students were, to a large extent, loyal to the original text in respect of word, paragraph and text dimensions in their rewritten texts.

According to the results obtained from the Scoring Key for Evaluating Informative Texts, 19, 21, 35, 41, and 10 out of all the students got 1, 2, 3, 4, and 5 points, respectively, in the Accuracy dimension of the rewritten "Paid Education" text. 13, 78, 30, and 5 out of all the students got 2, 3, 4, and 5 points, respectively, in the Clarity dimension. No students got 1 point in the Clarity dimension. 18, 82, 25, and 1 out of all the students got 2, 3, 4, and 5 points, respectively, in the Consistency dimension. No students got 1 point in the Consistency dimension. 1, 16, 72, 35, and 2 out of all the students got 1, 2, 3, 4. and 5 points, respectively, in the Organization dimension. Accordingly, the students generally got 1, 2 and 3 points in all Accuracy, Clarity, Consistency, and Organization dimensions while rewriting the "Paid Education" text. The number of students who got 4 and 5 points was quite low. When the rewritten "On Death" text was evaluated in terms of Accuracy, 7, 8, 24, 39,

and 19 out of all the students got 1, 2, 3, 4, and 5 points, respectively. 1, 1, 15, 24, and 56 out of all the students got 1, 2, 3, 4, and 5 points, respectively, in the Clarity dimension. 1, 1, 15, 24, and 56 out of all the students got 1, 2, 3, 4, and 5 points, respectively, in the Consistency dimension. 1, 16, 29, and 51 out of all the students got 1, 3, 4, and 5 points, respectively, in the Organization dimension. No students got 2 points in this dimension. Accordingly, the students generally got 4 and 5 points in all Accuracy, Clarity, Consistency, and Organization dimensions while rewriting the "Paid Education" text. The number of students who got 1, 2 and 3 points was quite low.

KEY WORDS

Writing, Rewriting, Preservice Turkish Language Teachers, Paraphrase, Revision, Text Transformation, Text Structure

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ i

ÖZET VE ANAHTAR KELİMELER iii

ABSTRACT AND KEYWORDS vii

TABLOLAR LİSTESİ xxiii

KISALTMALAR xxxiv

GİRİŞ

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1. 1. Yazma 17

1. 2. Yeniden Yazma 19

1. 2. 1. Açımlama 27

1. 2. 1. 1. Açımlama ve Metnin Küçük Yapısı 31

1. 2. 2. Düzenleme 37

1. 2. 2. 1. Düzenleme Stratejileri 55

1. 2. 2. 2. Düzenleme ve Metnin Büyük Yapısı 74

1. 2. 3. Edebî Dönüştürme 81

İKİNCİ BÖLÜM
YÖNTEM

2. 1. Araştırmanın Modeli 97

2. 2. Örneklem 97

2. 3. Veri Toplama Süreci 98

2. 4.Verilerin Analizi 98

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

3. 1. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerine İlişkin Bulgular 116

3. 1. 1. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Ekleme Boyutuna İlişkin Bulgular 116

3. 1. 2. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Silme Boyutuna İlişkin Bulgular 117

3. 1. 3. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Yerine Koyma Boyutuna İlişkin Bulgular 118

3. 1. 4. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Yer Değiştirme Boyutuna İlişkin Bulgular 119

3. 1. 5. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Birleştirme Boyutuna İlişkin Bulgular 120

3. 1. 6. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Bölme Boyutuna İlişkin Bulgular 121

3. 2. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin İşlevlerine İlişkin Bulgular 122

3. 2. 1. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Eklemenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 122

3. 2. 1. 1. Kelimeye Ek Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 123

3. 2. 1. 2. Cümleye Kelime Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 124

3. 2. 1. 3. Cümleye Kelime Grubu Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 126

3. 2. 1. 4. Paragrafa Cümle Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 127

3. 2. 1. 5 Cümleye Cümlecik Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 128

3. 2. 1. 6. Metne Paragraf Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 129

3. 2. 2. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Silmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 131

3. 2. 2. 1. Kelimeden Ek Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 132

3. 2. 2. 2. Cümleden Kelime Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 133

3. 2. 2. 3. Cümleden Cümlecik Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 134

3. 2. 2. 4. Paragraftan Cümle Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 135

3. 2. 2. 5. Metinden Paragraf Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 136

3. 2. 3. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Yerine Koymanın İşlevlerine İlişkin Bulgular 137

3. 2. 3. 1. Kelimedeki Ekin Yerine Başka Bir Ek Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 137

3. 2. 3. 2. Cümledeki Kelimenin Yerine Ek Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 138

3. 2. 3. 3. Cümledeki Kelimenin Yerine Başka Bir Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 139

3. 2. 3. 4. Cümledeki Ekin Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 140

3. 2. 3. 5. Cümledeki Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 141

3. 2. 3. 6. Cümledeki Kelime Grubunun Yerine Başka Bir Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 142

3. 2. 3. 7. Cümledeki Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 143

3. 2. 3. 8. Cümleciğin Yerine Başka Bir Cümlecik Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 144

3. 2. 3. 9. Paragraflardaki Cümlelerin Yerine Başka Bir Cümle Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 144

3. 2. 3. 10. Metindeki Paragrafın Yerine Başka Bir Paragraf Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 145

3. 2. 3. 11. Metnin Yerine Başka Bir Metin Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 146

3. 2. 4. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Yer Değiştirmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 147

3. 2. 4. 1. Ekin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 147

3. 2. 4. 2. Kelimenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 148

3. 2. 4. 3. Kelime Grubunun Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 149

3. 2. 4. 4. Cümlenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 149

3. 2. 4. 5. Paragrafın Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 150

3. 2. 5. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Birleştirmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 151

3. 2. 5. 1. Cümleleri Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 151

3. 2. 5. 2. Paragrafları Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 152

3. 2. 6. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Bölmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 152

3. 2. 6. 1. Cümleleri Bölme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 152

3. 2. 6. 2. Paragrafları Bölme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 153

3. 3. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (1) İlişkin Bulgular 154

3. 3. 1. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutuna İlişkin Bulgular 154

3. 3. 2. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutuna İlişkin Bulgular 166

3. 3. 3. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutuna İlişkin Bulgular 172

3. 3. 4. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutuna İlişkin Bulgular 185

3. 4. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (2) İlişkin Bulgular 215

3. 4. 1. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutuna İlişkin Bulgular 215

3. 4. 2. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutuna İlişkin Bulgular 219

3. 4. 3. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutuna İlişkin Bulgular 222

3. 4. 4. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutuna İlişkin Bulgular 226

3. 5. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerine İlişkin Bulgular 230

3. 5. 1. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Ekleme Boyutuna İlişkin Bulgular 230

3. 5. 2. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Silme Boyutuna İlişkin Bulgular 231

3. 5. 3. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Yerine Koyma Boyutuna İlişkin Bulgular 232

3. 5. 4. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Yer

Değiştirme Boyutuna İlişkin Bulgular 233

3. 5. 5. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Birleştirme Boyutuna İlişkin Bulgular 235

3. 5. 6. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Bölme Boyutuna İlişkin Bulgular 236

3. 6. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin İşlevlerine İlişkin Bulgular 237

3. 6. 1. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Eklemenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 237

3. 6. 1. 1. Kelimeye Ek Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 237

3. 6. 1. 2. Cümleye Kelime Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 238

3. 6. 1. 3. Cümleye Kelime Grubu Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 240

3. 6. 1. 4. Cümleye Cümlecik Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 241

3. 6. 1. 5. Paragrafa Cümle Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 242

3. 6. 1. 6. Metne Paragraf Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 243

3. 6. 1. 7. Metne Bölüm Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 245

3. 6. 2. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Silmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 245

3. 6. 2. 1. Kelimeden Ek Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin

Bulgular 245

3. 6. 2. 2. Cümleden Kelime Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 247

3. 6. 2. 3. Kelime Grubu Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 248

3. 6. 2. 4. Cümleden Cümlecik Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 249

3. 6. 2. 5. Paragraftan Cümle Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 250

3. 6. 2. 6. Metinden Paragraf Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 251

3. 6. 3. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Yerine Koymanın İşlevlerine İlişkin Bulgular 252

3. 6. 3. 1. Kelimedeki Ekin Yerine Başka Bir Ek Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 252

3. 6. 3. 2. Kelimedeki Ekin Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 253

3. 6. 3. 3. Cümledeki Kelimenin Yerine Başka Bir Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 253

3. 6. 3. 4. Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 255

3. 6. 3. 5. Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 256

3. 6. 3. 6. Kelime Grubunun Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 257

3. 6. 3. 7. Cümleciğin Yerine Başka Bir Cümlecik Koyma Alt

Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 257

3. 6. 3. 8. Paragraflardaki Cümlenin Yerine Başka Bir Cümle Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 258

3. 6. 3. 9. Metindeki Paragrafın Yerine Başka Bir Paragraf Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 259

3. 6. 3. 10. Metnin Yerine Başka Bir Metin Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 259

3. 6. 4. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Yerini Değiştirmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 260

3. 6. 4. 1. Kelimenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 260

3. 6. 4. 2. Kelime Grubunun Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 261

3. 6. 4. 3. Cümleciklerin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 262

3. 6. 4. 4. Cümlenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 263

3. 6. 4. 5. Paragrafın Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 263

3. 6. 5. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Birleştirmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 264

3. 6. 5. 1. Kelimeleri Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 264

3. 6. 5. 2. Cümleleri Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 265

3. 6. 5. 3. Paragrafları Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin

Bulgular 265

3. 6. 6. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Bölmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular 266

3. 6. 6. 1. Cümleleri Bölme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 266

3. 6. 6. 2. Paragrafları Bölme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular 267

3. 7. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (1) İlişkin Bulgular 267

3. 7. 1. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutuna İlişkin Bulgular 268

3. 7. 2. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutuna İlişkin Bulgular 282

3. 7. 3. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutuna İlişkin Bulgular 292

3. 7. 4. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutuna İlişkin Bulgular 306

3. 8. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (2) İlişkin Bulgular 345

3. 8. 1. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutuna İlişkin Bulgular 345

3. 8. 2. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutuna İlişkin Bulgular 350

3. 8. 3. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutuna İlişkin Bulgular 355

3. 8. 4. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutuna İlişkin Bulgular 361

3. 9. Her İki Metinde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerine İlişkin Bulgular 366

3. 10. Her İki Metinde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Dil Birimlerine İlişkin Bulgular 367

3. 11. Her İki Metnin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına İlişkin Bulgular 369

4. BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Öneriler 381

KAYNAKÇA **383**

EKLER **392**

Ek-1: Yazma Formu 392

Ek-2: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımının Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form 395

Ek-3: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılan Dil Birimlerine Göre Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form 395

Ek-4: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılma İşlevlerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form 396

Ek-5: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı 397

Ek-6: Bilgilendirici Türdeki Metinleri Değerlendirmeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı 398

Ek-7: Etik Kurul Kararı 399

Ek-8: Araştırma İzni 401

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Türkçe Dersi Öğretim Programında Düzenleme Becerisi ile İlgili Yer Alan Kazanımlar……..40

Tablo 2: Faigley ve Witte'nin (1981) Düzenleme Sınıflaması……...56

Tablo 3: Düzenleme Stratejileri Sınıflaması……...……73

Tablo 4: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metinde Cümlecik Ekleme Boyutunda Gerçekleştirdiği Değişiklikler……...…..78

Tablo 5: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metinde Cümle Ekleme Boyutunda Gerçekleştirdiği Değişiklikler…….……78

Tablo 6: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metinde Paragraf Ekleme Boyutunda Gerçekleştirdiği Değişiklikler……..…79

Tablo 7: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metinde Cümle Silme Boyutunda Gerçekleştirdiği Değişiklikler…….....80

Tablo 8: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metindeki Düzenlemelerin Metnin Derin Yapısında Meydana Getirdiği Değişiklikler…….80

Tablo 9: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları…...97

Tablo 10: Verilerin Analizinde Kullanılan Ölçme Araçları ve Özellikleri…....……99

Tablo 11: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımının Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form……..…100

Tablo 12: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılan Dil Birimlerine Göre Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form……..…100

Tablo 13: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılma İşlevlerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form……..…102

Tablo 14: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı……..…103

Tablo 15: Bilgilendirici Türdeki Metinleri Değerlendirmeye İlişkin Dereceli

Puanlama Anahtarı……....104

Tablo 16: Eğitimli Para Metninde Yer Alan Hatalar…….....107

Tablo 17: Eğitimli Para Metninin Çözümü……...108

Tablo 18: Ölüm Üstüne Metninin Çözümü……..…111

Tablo 19: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Ekleme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……..…116

Tablo 20: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Silme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……...…..117

Tablo 21: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Yerine Koyma Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……..…118

Tablo 22: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Yer Değiştirme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler…….119

Tablo 23: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Birleştirme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……....121

Tablo 24: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Bölme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……..….122

Tablo 25: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeye Ek Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri…….……123

Tablo 26: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Kelime Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...….124

Tablo 27: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Kelime Grubu Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...….126

Tablo 28: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni

Yeniden Yazarken Paragrafa Cümle Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…..127

Tablo 29: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Cümlecik Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...….128

Tablo 30: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Metne Paragraf Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri…….……129

Tablo 31: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeden Ek Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri…….132

Tablo 32: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleden Kelime Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...…….133

Tablo 33: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleden Cümlecik Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……135

Tablo 34: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragraftan Cümle Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…..135

Tablo 35: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Metinden Paragraf Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....136

Tablo 36: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimedeki Ekin Yerine Başka Bir Ek Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..….137

Tablo 37: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelimenin Yerine Ek Koyma Alt Boyutunda

Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…..139

Tablo 38: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelimenin Yerine Başka Bir Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri…….139

Tablo 39: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Ekin Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…..141

Tablo 40: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..……..141

Tablo 41: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelime Grubunun Yerine Başka Bir Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..142

Tablo 42: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…143

Tablo 43: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleciğin Yerine Başka Bir Cümlecik Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..….144

Tablo 44: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragraflardaki Cümlelerin Yerine Başka Bir Cümle Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri…….144

Tablo 45: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Metindeki Paragrafın Yerine Başka Bir Paragraf Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri…….146

Tablo 46: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Metnin Yerine Başka Bir Metin Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……146

Tablo 47: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Ekin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…147

Tablo 48: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……148

Tablo 49: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubunun Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……149

Tablo 50: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümlenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……150

Tablo 51: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafın Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...….150

Tablo 52: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleleri Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…151

Tablo 53: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafları Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……152

Tablo 54: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleleri Bölme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..……153

Tablo 55: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafları Bölme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...…..153

Tablo 56: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin

Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutundan Aldıkları Puanlar...……...154

Tablo 57: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..……...…166

Tablo 58: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..……173

Tablo 59: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..……185

Tablo 60: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutundan Aldıkları Puanlar……..……215

Tablo 61: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..……219

Tablo 62: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..…...222

Tablo 63: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutundan Aldıkları Puanlar ……226

Tablo 64: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Ekleme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……..230

Tablo 65: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Silme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……....231

Tablo 66: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Yerine Koyma Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……..…232

Tablo 67: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Yer Değiştirme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……..…233

Tablo 68: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Birleştirme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……....235

Tablo 69: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Bölme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler……...…236

Tablo 70: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeye Ek Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…237

Tablo 71: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Kelime Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……239

Tablo 72: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Kelime Grubu Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...….240

Tablo 73: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Cümlecik Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....241

Tablo 74: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafa Cümle Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……242

Tablo 75: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metne Paragraf Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....243

Tablo 76: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metne Bölüm Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…245

Tablo 77: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni

Yeniden Yazarken Kelimeden Ek Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri…….246

Tablo 78: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleden Kelime Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……247

Tablo 79: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubu Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri…….249

Tablo 80: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleden Cümlecik Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....249

Tablo 81: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragraftan Cümle Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....250

Tablo 82: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metinden Paragraf Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...….251

Tablo 83: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimedeki Ekin Yerine Başka Bir Ek Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...…252

Tablo 84: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimedeki Ekin Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...…253

Tablo 85: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelimenin Yerine Başka Bir Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...…..254

Tablo 86: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunda

Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...255

Tablo 87: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden azarken Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……256

Tablo 88: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubunun Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...257

Tablo 89: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleciğin Yerine Başka Bir Cümlecik Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...…257

Tablo 90: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragraflardaki Cümlenin Yerine Başka Bir Cümle Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…258

Tablo 91: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metindeki Paragrafın Yerine Başka Bir Paragraf Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…259

Tablo 92: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metnin Yerine Başka Bir Metin Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…..260

Tablo 93: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....260

Tablo 94: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubunun Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....261

Tablo 95: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleciklerin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....262

Tablo 96: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümlenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…..263

Tablo 97: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafın Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....264

Tablo 98: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeleri Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…264

Tablo 99: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleleri Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..…265

Tablo 100: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafları Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……....266

Tablo 101: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleleri Bölme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……...…..266

Tablo 102: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafları Bölme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri……..……267

Tablo 103: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutundan Aldıkları Puanlar……...……...268

Tablo 104: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..……..….282

Tablo 105: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf

Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..……..….292

Tablo 106: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutundan Aldıkları Puanlar …….307

Tablo 107: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..…345

Tablo 108: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..……350

Tablo 109: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutundan Aldıkları Puanlar …….……355

Tablo 110: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutundan Aldıkları Puanlar ……..……...361

Tablo 111: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Her İki Metinde Kullandıkları Yeniden Yazma Teknikleri…….……..…366

Tablo 112: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Her İki Metinde Kullandıkları Yeniden Yazma Tekniklerinin Dil Birimleri……...……367

Tablo 113: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Her İki Metnin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarından (2) Aldıkları Puanlar……...……...……369

KISALTMALAR VE SEMBOLLER LİSTESİ

f Frekans

MÖ Milattan önce

vb. Ve benzeri

vd. Ve diğerleri

vs. Vesaire

% Yüzde

GİRİŞ

Bu bölümde, "Problem Durumu", "Amaçlar", "Araştırmanın Önemi", "Temel Kavramlar" ve "İlgili Araştırmalar" başlıklarına yer verilmiştir.

Problem Durumu

Kişi, doğar doğmaz kendisini bir çevrede bulur. Kişinin içinde bulunduğu çevreyle uyum sağlama çabası, onu anlama ve anlatma gibi iki temel beceriye yönlendirir. Çevresindeki olayları anlama, çözümleme ve yorumlamada psikolojik ve sosyal olarak herhangi bir engeli olmayan insanın kendisini anlatma isteği bir ihtiyaçtır. Kişi bu ihtiyacını karşılamak üzere insana özgü en gelişmiş anlaşma sistemi olan dile başvurur.

Dilin sözlü ve yazılı olmak üzere iki boyutu vardır. Dilin sözlü boyutu okul öncesi dönemde edinilirken dilin yazılı boyutu ilkokul dönemi ile birlikte öğrenilir. Dolayısıyla okula başlayan çocuk okuma ve yazma konusunda tecrübesizdir. Bu noktada öğrencilere yazma becerisinin kazandırılması ile ilgili hususlar Türkçe Dersi Öğretim Programında belirlenen ilkeler doğrultusunda gerçekleştirilir.

2006 Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programında bazı yazma yöntem ve tekniklerine yer verilmiştir. Bunlar not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, serbest yazma, kontrollü yazma, güdümlü yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, duyulardan hareketle yazma, grup olarak yazma, eleştirel yazma şeklindedir. Bunlar arasında bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma ve bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, yeniden yazma ile ilişkilendirilebilecek yöntemlerdir. Bu iki yöntemde de "yeniden oluşturma" söz konusudur. Yeniden yazma ile de yapılan bir metni yeniden yazmak yani yeniden oluşturmaktır. Programda (2006: 72) metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma yönteminin nasıl uygulanacağı "Öğrencilere düşünceye veya olaya dayalı bir metin verilerek okutulur/dinletilir. Metindeki düşünce ve olayları kavrayan öğrenciler 'Ben olsaydım nasıl yazardım?' düşüncesinden hareketle metni kendi ifadeleriyle yeniden kurgularlar" biçiminde açıklanmıştır. Bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma yönteminin nasıl uygulanacağı ise "Öğrencilere herhangi bir türde (hikâye, şiir, gazete haberi, fıkra, deneme vb.) bir metin verilerek okutulur/dinletilir.

Öğrenciler okudukları metinden hareketle, metinde ele alınan duygu, düşünce, hayal veya olayları geliştirerek ve yaratıcılıklarını kullanarak farklı bir türde metin oluştururlar" şeklinde açıklanmıştır. Bunlarla birlikte metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma yönteminin amacı, "öğrencilerin kendilerine özgü ifade şekillerini ve üslûplarını geliştirmek"; bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma yönteminin amacı ise "öğrencilerin hangi türde yazmaya yatkın olduklarını belirleyerek yaratıcılıklarını o yönde geliştirmek" şeklinde ifade edilmiştir. Bu açıklamalara bakıldığında metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma yönteminde düzenleme ile ilgili değişikliklerin; metinden hareketle yeni bir metin oluşturma yönteminde ise edebî dönüştürüm ile ilgili değişikliklerin öne çıktığı görülmektedir. Bununla beraber programda, bu yöntemlerin uygulanmasına ilişkin aşamalar, esaslar belirtilmemiştir.

Yeniden yazma, yazma becerisinin geliştirilmesinde kullanılacak yöntemlerden biridir. Yazma etkinliği bağlamında düşünüldüğünde, üretilen her yeni metnin kendisinden önceki metinlerin değiştirilmiş, düzenlenmiş, yorumlanmış yani yeniden yazılmış şekilleri oldukları söylenebilir. "Ayrışık unsurları, başka metinlere ait parçaları tutarlı bir bütün içerisinde bir araya getirmek, onları düzenleyerek aralarında uyum sağlamak, böylelikle yeni bir metin ortaya çıkarmak bir yeniden yazma işlemi olarak görülür" (Aktulum, 2000: 236). Bu durumda her yazma eyleminin bir yeniden yazma etkinliği olduğu ifade edilebilir. Dolayısıyla yeniden yazma işleminin bileşenlerini, alt boyutlarını bilmek yazma becerisinin gelişmesine de katkı sağlayacaktır. Türkçe öğretmeni adaylarının lisans düzeyinde yeniden yazma kavramı ile ilgili sahip oldukları bilgi ve beceriler, bu kavramın bileşenlerinin oluşturulması, öğretiminin yapılması açısından önemlidir. Buna yönelik olarak bu çalışmada "Türkçe Öğretmeni Adaylarının yeniden yazma beceri düzeyleri nedir?" sorusuna yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkçe Öğretmeni Adaylarının yeniden yazma becerilerini değerlendirmektir. Bu amaca bağlı olarak araştırmada aşağıda yer alan alt amaçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Alt Amaçlar

1. Türkçe Öğretmeni adaylarının yeniden yazdıkları metinlerde kullandıkları yeniden yazma tekniklerini tespit etmek,

2. Türkçe Öğretmeni adaylarının yeniden yazdıkları metinlerde kullandıkları yeniden yazma tekniklerinin dil birimlerini tespit etmek,

3. Türkçe Öğretmeni Adaylarının yeniden yazdıkları metinlerde kullandıkları yeniden yazma tekniklerinin işlevlerini tespit etmek,

4. Türkçe Öğretmeni Adaylarının yeniden yazdıkları metinlerin niteliğini tespit etmek,

5. Türkçe Öğretmeni Adaylarının yeniden yazdıkları metinlerde kelime, cümle, paragraf ve metin boyutlarında hangi düzeyde değişiklikler yaptıklarını tespit etmek.

Araştırmanın Önemi

Anlama becerilerine sahip olan bireyler için anlatma bir ihtiyaçtır. Konuşma ve yazma, anlatma ihtiyaçlarını karşılamaya dönük iki dil becerisidir. Anlatma ihtiyacını karşılamak üzere kullanılan becerilerden olan yazmanın, tekrar tekrar gözden geçirilip kontrol edilebilmesi, süreç gerektirmesi gibi özellikleri, yazılı anlatım ürünlerinin en az hata ile üretilmesini sağlar. Yazılı ürünlerin hatalardan arınık olmalarıyla birlikte taşımaları gereken başka özellikler vardır. Bunlar duruluk, yalınlık, doğallık, tutarlılık, akıcılık, özgünlük gibi hususlardır. Yeniden yazma etkinlikleri özellikle yazılı metinlerin özgün olmasını sağlaması ve öğrencinin kendi ifade tarzını oluşturabilmesi açısından önemlidir. Öğrencilerin yeniden yazarken kullandıkları sözcükler, yarattıkları anlam evreni, cümle yapıları kendilerine ait anlatım tarzlarını gösterir. Orijinal metni sözcüksel ve sözdizimsel olarak değiştiren öğrenci kendi üslubunu; metinsel olarak değiştiren öğrenci de kendi metin dünyasını oluşturur. Bu durum, öğrencilerin özgün yazma becerilerinin gelişmesine katkı sağlar.

Bu çalışmada yeniden yazmaya kaynaklık edebilecek açımlama (paraphrasing), düzenleme (revision) ve edebî dönüştürme (text transformation) kavramları ele alınmış, bu kavramlardan hareketle araştırmacı tarafından yeniden yazma teknikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda farklı sınıf düzeylerinde

bulunan öğrencilerin yazılı metinleri değerlendirilerek yeniden yazma düzeyleri tespit edilmiştir.

İlgili literatüre bakıldığında, edebî dönüştürme kavramının daha çok edebiyat çalışmalarına konu olduğu görülmektedir. Usta yazarların roman, hikâye ve tiyatro gibi eserlerinde kullandıkları edebî dönüştürmeler, bu çalışmaların konusunu oluşturmaktadır. Türkçe eğitimi alanındaki çalışmalarda ise açımlama (paraphrasing) ve düzenleme (revision) kavramlarının yok denecek kadar az sayıda çalışılmış olması bu çalışmayı gerekli kılmaktadır. Bunlarla birlikte, yapılan bu araştırma ayrı ayrı öğrencilerin açımlama (paraphrasing), düzenleme (revision) ve edebî dönüştürme (text transformation) becerilerine odaklanmamakta, bu üç kavramı sentezleyerek yeniden yazma becerisinin ölçütlerini ortaya koymaktadır. Bu sebeple, bu çalışmanın öğrencilerin yazma becerilerinin değerlendirilmesine yeni bir boyut getirmesi ve bundan sonraki yeniden yazma çalışmalarına öncülük etmesi beklenmektedir.

Temel Kavramlar

Yeniden Yazma: Yazılmış olan herhangi bir dil biriminin birtakım değişiklikler yapılarak tekrar ifade edilmesi, oluşturulmasıdır.

Yeniden Yazma Teknikleri: Yazılmış olan herhangi bir dil birimini tekrar yazmak için kullanılan tekniklerdir. Bunlar; ekleme, çıkarma, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölmedir.

Açımlama: Bir dil birimini, yüzey yapısını değiştirip derin yapısını koruyarak yeniden yazmadır. Genellikle metnin küçük yapı düzeyinde gerçekleşir.

Düzenleme: Bir dil birimini, genellikle daha iyi bir hâle getirmek amacıyla ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölme tekniklerini kullanarak yeniden yazmadır. Genellikle metnin büyük yapı düzeyinde gerçekleşir.

Edebî Dönüştürme: Bir dil birimini, biçimsel ve içeriksel olarak değiştirerek yeniden yazmadır. Genellikle metnin üst yapı düzeyinde gerçekleşir.

Doğruluk: Metinde yazım, noktalama ve gramer hatalarının olmamasıdır.

Açıklık: Metinde gereksiz düşünce tekrarlarının ve anlam bulanıklığının olmamasıdır.

Tutarlılık: Metinde yer alan cümlelerin anlam ve mantık bağlantıları açısından birbirini tamamlaması, metnin genelinin anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermesidir.

Planlılık: Metindeki bölümlerin işlevlerine uygun olması, paragraflarda düşünce birliğinin sağlanması, paragraflar ve düşünceler arasında mantıklı bir sıralamanın bulunmasıdır.

İlgili Araştırmalar

Bu başlık altında yurt içinde ve yurt dışında yeniden yazma kavramı ile ilgili olabilecek çalışmalara yer verilmiştir. Bu çalışmalar kronolojik olarak sıralanmıştır.

Stallard (1974) iyi olan ve rastgele seçilmiş öğrencilerden oluşan 12. sınıf düzeyindeki iki farklı grubun yazma davranışlarını incelemiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre iyi öğrenci yazarlar toplamda 184, her bir kâğıtta ise ortalama 12,24 düzenleme yaparken, rastgele seçilen grupta yer alan öğrenciler toplamda 64, her bir kâğıtta ise ortalama 4,26 düzenleme yapmışlardır. İki grup arasındaki bu farklılık anlamlıdır. Bu durum, iyi yazarların iyi olmayan yazarlara göre daha fazla düzenleme yaptıklarını ortaya koymuştur. Araştırmadan elde edilen diğer sonuçlar şu şeklindedir. İyi öğrenci yazarlar rastgele seçilen öğrencilere göre yazdıkları metinlere daha fazla zaman ayırmışlardır. İyi öğrenci yazarlar oluşturdukları metinlere ortalama 40,8 dakika ayırırken, rastgele seçilen grupta yer alan öğrenciler ortalama 22,6 dakika ayırmışlardır. Bu sonuç, iyi yazarların iyi olmayan yazarlara göre oluşturdukları metinler üzerinde daha fazla efor sarf ettikleri şeklinde yorumlanabilir. Değiştirilen dil birimi açısından bakıldığında, iyi öğrenci yazarlar da rastgele seçilen grupta yer alan öğrenciler de daha çok kelime düzeyinde ve yüzeysel değişiklikler yapmışlar fakat iyi grupta yer alan öğrenciler, az sayıda da olsa paragraf düzeyinde değişiklikler gerçekleştirmişlerdir. Çalışmadan elde edilen bir başka sonuç da, iyi yazarların yazma esnasında yazmış oldukları metni okumak için sık sık duraklamalar yapmalarıdır.

Beach (1976), metinler üzerinde az ve çok değişiklik yapan üniversite öğrencilerinin düzenleme becerilerini karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, çok düzenleme yapan öğrenciler metnin şekil ve içerik boyutunda daha önemli değişiklikler gerçekleştirirken az düzenleme yapan öğrenciler sadece metnin şekilsel boyutunda küçük değişiklikler

gerçekleştirmişlerdir. Araştırmadan elde edilen bir başka sonuç da çok düzenleme yapan öğrencilerin metinlerini daha fazla eleştirme eğiliminde oldukları şeklindedir.

Sommers (1980), üniversite öğrencilerinden oluşan 20 kişilik bir grubun ve gazeteci, editör ve akademisyenlerden oluşan başka bir 20 kişilik bir grubun düzenleme stratejilerini incelemiştir. Sommers bu çalışmasında öğrenciler için "öğrenci yazarlar", gazeteci, editör ve akademisyenlerden oluşan grup için ise "deneyimli yetişkin yazarlar" ifadelerini kullanmıştır. İki farklı gruba üç farklı türde metinler verilmiş ve bu metinler katılımcılar tarafından ikişer defa yeniden yazılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlardan birisi her iki gruptaki yazarların da yüzey yapıda daha fazla değiştirim yaptıkları şeklindedir.

Bridwell (1980), 12. sınıf öğrencilerinin düzenleme stratejilerini incelediği araştırmasında, 171 öğrenci ile çalışmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, öğrenciler ilk aşamada % 30,85, ikinci aşamada % 17,29 ve üçüncü aşamada % 51,80 oranında düzenleme yapmışlardır. Bununla birlikte öğrencilerin yaptıkları düzenlemelerin % 56,07'si kelime düzeyinde ve yüzeysel değişikliklerdir.

Faigley ve Witte (1981), çalışmalarında 6 deneyimsiz, 6 deneyimli ve 6 uzman yazarın yaptıkları değiştirme/düzenlemeleri incelemişlerdir. Deneyimsiz yazarlar, öğrencilerin yazma eksikliklerini gidermek için oluşturulmuş yazma laboratuarından, deneyimli yazarlar devam edenlerden, uzman yazarlar ise gazetecilik deneyimi olan ve yayımlanmış 3 yapıta sahip profesyonel yazarlardan seçilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, üç grup arasından en çok değiştirim yapanlar deneyimli yazarlardır. Uzman yazarlar her 1000 kelimede ortalama 144 kez, deneyimsiz yazarlar 173 kez ve deneyimli yazarlar 282 kez değiştirim yapmışlardır. Bununla birlikte yapılan değiştirim türleri gruplara göre farklılık göstermektedir. Deneyimsiz yazarlar büyük bir çoğunlukla yüzey yapı ile ilgili değişiklikler yaparken, deneyimli ve uzman yazarların yaptıkları değişiklikler daha eşit dağılım göstermektedir.

Monahan (1982), deneyimli ve deneyimsiz yazarların düzenleme stratejilerini incelediği çalışmasında 4 deneyimli, 4 deneyimsiz yazar ile çalışmıştır. Deneyimli ve deneyimsiz ayrımında, katılımcıların test puanlarını dikkate almıştır. Araştırma sonuçlarına göre deneyimli yazarlar, deneyimsiz yazarlardan daha fazla düzenleme yapmışlardır.

Ash (1983) çalışmasında 8., 10., ve 12. sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin düzenleme becerilerini incelemiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre 8. sınıf düzeyindeki öğrenciler diğer sınıf seviyelerindeki öğrencilere göre hem toplamda daha fazla hem de yüzey yapı unsurlarında anlamlı derecede daha fazla değişiklik yapmışlardır. En çok yerine koyma türünde değişiklik yapılırken bu türde yapılan değişiklikler cümle/cümlecik düzeyinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bir başka sonuç da öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerde daha yüksek puan elde etmiş olmalarıdır.

Marion (1983) çalışmasında, üç farklı sınıf seviyesinde yer alan öğrencilerin düzenleme stratejilerini incelemiştir. Araştırmada 5, 7 ve 11. sınıflarda öğrenim görmekte olan 14 iyi, 14 vasat öğrencinin açıklayıcı ve ikna edici türde yaptıkları düzenlemeler incelenmiştir. Öğrencilerden ilk gün bir metin yazmaları, birkaç gün sonra da yazdıkları metni düzenlemeleri istenmiştir. Yapılan düzenlemeler, biçimsel, kelime, kelime grubu, cümlecik, cümle ve birden çok cümle şeklinde sınıflandırılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, yapılan düzenlemeler metin türlerine göre anlamlı bir fark göstermemektedir. 11. sınıf seviyesindeki iyi öğrencilerin diğer düzenleme türlerine göre biçimsel düzenlemeleri daha az yapma ve vasat olan öğrencilere göre daha fazla düzenleme yapma eğilimleri vardır. 5. sınıf seviyesindeki öğrencilerden 11. sınıf seviyesindeki öğrencilere doğru gidildikçe biçimsel düzenlemelerde anlamlı bir düşüş vardır. 11. sınıf öğrencileri 5. sınıf seviyesinde yer alan öğrencilere göre daha çeşitli düzenlemeler gerçekleştirmişlerdir.

Scott (1985), öğrencilerin düzenleme becerilerini incelediği araştırmasında revizyonu, okuma/tespit ve yeniden yazma/düzeltme olmak üzere iki alt aşamada değerlendirmiştir. Bu çalışmada araştırmacı 5. sınıf düzeyinde 60 öğrenci ile çalışmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlardan biri, genel olarak öğrencilerin düzenlemelerinin daha çok biçimsel unsurlarda ve kelime düzeyinde olduğu şeklindedir.

Beal (1990), çalışmasında 4. ve 6. sınıf seviyelerindeki öğrencilerle 3 çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmaların ilkinde öğrencilerden metinlerdeki problemleri değerlendirmeleri ve düzenlemeleri istenmiştir. İkincisinde, öğrencilerin üç farklı hata tipinin olduğu metinlerdeki problemleri belirleme ve düzenleme becerileri incelenmiştir. Üçüncüsünde ise öğrencilerin yaptıkları düzenlemelerin, metindeki problemleri yeterli bir şekilde çözüp çözmediğini değerlendirmeleri istenmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına göre, 6. sınıf öğrencileri, 4. sınıf öğrencilerine göre metinlerde daha fazla problem tespit etmişlerdir. 4. sınıf öğrencileri metinlerde bir problem tespit ettiklerinde bu problemleri 6. sınıf öğrencileri kadar düzenlemişlerdir. Araştırmanın bir diğer sonucu 4. sınıf öğrencilerinin 6. sınıf öğrencilerine göre düzenleme yapma becerilerinin daha düşük olduğudur.

Wallace ve Hayes (1990) 38 üniversite öğrencisinin düzenleme becerilerini incelemişlerdir. Deneysel desene uygun olarak gerçekleştirdikleri bu çalışmada öğrencileri deney ve kontrol olmak üzere iki gruba ayırmışlar ve deney grubu için hazırladıkları eğitimin etkisini ölçmeye çalışmışlardır. Araştırmanın sonuçlarına göre metnin büyük yapısı ile ilgili yapılan değişiklikler, deney grubundaki öğrencilerde daha fazladır. Araştırmanın bir başka sonucu, metnin büyük yapısındaki değişikliklerle metin kalitesi arasında güçlü bir ilişki olmasıdır.

Allal (1993) 6. sınıf öğrencilerinin metin dönüştürümlerini incelemiştir. Allal'ın araştırma sonuçlarına göre yüksek düzeyde başarılı öğrenciler metin düzeyinde, orta düzeyde başarılı öğrenciler ise kelime düzeyinde daha çok değiştirim yapmışlardır. Fakat aradaki bu fark anlamlı değildir. Bununla birlikte aynı araştırmada değiştirim türleri 2 kategoriye ayrılmıştır. Bunlar basit değiştirimler ve bileşik değiştirimler şeklindedir. Basit değiştirimler, ekleme ve silme; bileşik değiştirimler ise yerine koyma (bir elementi bir başkasıyla değiştirme) ve yerini değiştirme (bir elementin yerini bir başka elementin yeri ile değiştirme) dir. Bu kategoriler, öğrenci başarılarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. Yüksek düzeyde başarılı öğrenciler, basit değiştirimler kadar bileşik değiştirimler de yaparken, orta düzeyde başarılı öğrencilerin büyük bir kısmı basit, az bir kısmı ise bileşik değiştirimler yapmışlardır.

Yagelski (1995) lise öğrencilerinin düzenleme stratejilerini incelediği araştırmasında, öğrencilerin düzenlemelerini 4 kategoride değerlendirmiştir. Bunlar yüzeysel, biçimsel, yapısal ve anlamsal değişiklikler şeklindedir. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler, oluşturdukları taslaklarda daha çok biçimsel (% 50,7) ve yüzeysel (% 31) değişiklikler yapmışlardır. Yapısal (% 4,2) ve anlamsal (% 14,1) değişikliklerin oranı biçimsel ve yüzeysel değişikliklere göre oldukça azdır. Öğrenciler ilk taslaklarına göre, ikinci taslaklarında daha fazla değişiklik gerçekleştirmişlerdir. İlk taslakta ortalama 30,9, ikinci taslakta ise 37,7 değişiklik yapılmıştır. Bunlarla birlikte, öğrencilerin ikinci taslaklarında yaptıkları yapısal (%

6,0) ve anlamsal (%17,5) değişiklikler, ilk taslaklarında yaptıkları yapısal (% 2,2) ve anlamsal değişikliklere göre daha fazla; yüzeysel değişiklikler ise ilk taslaklarına göre (% 38,2) ikinci taslaklarında (% 24,1) daha azdır. Biçimsel değişiklikler ise ilk (% 48,9) ve ikinci (% 52,3) taslaklarda daha tutarlı bir görünümdedir. Araştırmadan çıkarılabilecek en genel sonuç, öğrencilerin % 75'inden daha fazlasının düşük düzey değişiklikler gerçekleştirmiş olmalarıdır.

Apaydın (1997) çalışmasında Fakir Baykurt'un Irazca'nın Dirliği isimli eserini yeniden yazma bağlamında incelemiştir. Bu çalışmada, Irazca'nın Dirliği isimli eserin toplamda 8 adet baskısının olduğu ve 4. baskıdan itibaren yazarın esere bazı müdahalelerde bulunduğu, eseri yeniden yazdığı bilgisine yer verilmiştir. Araştırmacı bu müdahaleleri roman tekniği, içerik ve üslup olmak üzere 3 ana başlık altında değerlendirmiştir. Roman tekniği bakımından yapılan müdahaleler; bölüm sayısının artırılması, kendisinden önceki eser olan Yılanların Öcü isimli romanın devamı niteliğindeki bu esere Yılanların Öcü eserindeki sorunları anlatan bir özetin eklenmesi, bilinmeyen yerel kelimeleri açıklayan küçük bir sözlüğün eklenmesi, yeni olay motiflerinin eklenmesi, yeni kişilerin eklenmesi, var olan kişilerin romandaki işlevlerinin artırılması şeklindedir. İçerik bakımından yapılan değişiklikler, yan temaların değiştirilmesidir. Örneğin, *ilk baskılarda köy sorununu geniş ölçüde sergilemekle yetinen, köye yeniliği aydın yöneticilerin getireceğini savunan yazar, son baskıda kendince köylünün nasıl ve hangi şartlarda sömürülmekten kurtulacağını da vurgular.* Üslup düzeyinde gerçekleştirilen değişiklikler ise bir kelime ya da kelime grubunun yerine başkasının konması, metinde eksiltme yapılması, var olan cümlelerin yapılarının değiştirilmesi, metne yeni cümlelerin eklenmesi ve diyaloglarda standart Türkçeye dönülmesi şeklindedir.

Rooney (1998) deneysel desene uygun olarak yürüttüğü çalışmasında 9. sınıf öğrencileri ile çalışmıştır. Bu çalışmanın sonuçlarına göre, ilk aşamada deney grubunda yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam düzenleme sayısı 348, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam düzenleme sayısı 79'dur. Deney grubu öğrencilerinin yaptıkları 348 düzenlemenin 200'ü anlamı değiştiren, 148'i ise anlamı koruyan; kontrol grubu öğrencilerinin yaptıkları 79 düzenlemenin 26'sı anlamı değiştiren, 53'ü ise anlamı koruyan niteliktedir. Yani deney grubunda yer alan öğrencilerin yaptıkları düzenlemelerin yarısından fazlası anlam değiştiren nitelikte iken, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin yaptıkları düzenlemelerin

sadece üçte biri anlam değiştiren niteliktedir. Aradaki bu fark anlamlıdır. İkinci aşamada ise deney grubunda yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam düzenleme sayısı 329, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam düzenleme sayısı 131'dir. Deney grubu öğrencilerinin yaptıkları 329 düzenlemenin 151'i anlamı değiştiren, 178'i ise anlamı koruyan; kontrol grubu öğrencilerinin yaptıkları 131 düzenlemenin 32'si anlamı değiştiren, 99'u ise anlamı koruyan niteliktedir. Yani deney grubunda yer alan öğrencilerin yaptıkları düzenlemelerin hemen hemen yarısı anlam değiştiren nitelikte iken, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin yaptıkları düzenlemelerin dörtte birinden daha azı anlam değiştiren niteliktedir. Aradaki bu fark, anlamlıdır.

Sengupta (1998), ortaokul öğrencilerinin metin düzenleme durumlarını incelediği araştırmasında 22 ortaokul öğrencisinin 6'şar yazılı kompozisyonu olmak üzere toplamda 264 metin üzerinde çalışmıştır. Sengupta bu araştırmasında öğrencilerin düzenleme/değiştirimlerini 3 kategoride incelemiştir. Bunlardan ilki değiştirim tipleri, ikincisi değiştirilen dil birimi, üçüncüsü de değiştirimin işlevidir. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin en çok yaptıkları değiştirim türü yerine koyma, en çok değiştirdikleri dil birimi cümle (% 30), sonra kelime (% 28) şeklindedir. Öğrenciler, metinlerinde yaptıkları değiştirimleri en çok, verilen bir bilgiyi daha açık hâle getirmek için açıklama yapma amacıyla gerçekleştirmişlerdir.

Dix (2006a) öğrencilerin yaptıkları düzenlemeleri incelediği araştırmasında 4, 5 ve 6. sınıf düzeyinde yer alan ve akıcı yazan 9 öğrenci ile çalışmıştır. Araştırmacı, bu çalışmada yapılan değişiklikleri yüzeysel ve metin temelli olmak üzere 2 ana kategoriye ayırmıştır. Yüzeysel değişiklikleri formal ve anlamı koruyan; metin temelli değişiklikleri ise küçük yapı ve büyük yapı olmak üzere 2 alt başlığa ayırmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrenciler toplamda 209 formal değişiklik yapmışlardır. Bunlardan 115'i yazım, 94'ü noktalama değişikliğidir. Anlamı koruyan değişikliklerde toplamda 71 değişik gerçekleştirilirken bunlardan 15'i ekleme, 18'i silme, 29'u yerine koyma, 9'u yer değiştirmedir. Metin temelli küçük yapı değişiklikleri kategorisinde toplamda 132 değişiklik yapan öğrenciler bu değişikliklerin 70'ini ekleme, 30'unu silme, 17'sini yerine koyma, 15'ini yeniden yapılandırma türlerinde; metin temelli büyük yapı değişiklikleri kategorisinde ise toplamda 9 değişiklik yapan öğrenciler bu değişikliklerin 3'ünü ekleme, 2'sini silme, 3'ünü yeniden yapılandırma türlerinde yapmışlardır. Araştırmadan elde edilen bu

verilere göre, öğrenciler en çok yüzeysel yapı değişiklikleri, en az ise metnin büyük yapısını değiştiren değişiklikler gerçekleştirmişlerdir.

Dix (2006b) çalışmasında akıcı yazma becerisine sahip olan üç öğrencinin düzenleme süreçlerini incelemiştir. Araştırmacı bu incelemede şiir ve düzyazı formunda olan iki farklı metin tipi kullanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin düzenleme süreçleri ve metin türlerine göre yaptıkları düzenlemeler birbirinden farklıdır. Öğrenciler toplamda şiir türünde 103, düzyazı türünde 77 değişiklik yapmışlardır. Şiir türünde yapılan 103 değişikliğin 70'i yüzeysel, 33'ü anlam değiştiren metin temelli değişikliklerdir. Düzyazı türünde yapılan 77 değişikliğin 50'si yüzeysel, 27'si ise anlam değiştiren metin temelli değişikliklerdir. Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç da tüm öğrencilerin her iki türde de yaptıkları toplam değişiklik sayısının 180, bunlardan 120'sinin yüzeysel, 60'ının ise anlam değiştiren metin temelli değişiklikler olduğu şeklindedir.

Keck (2006) İngilizceyi ana dili ve yabancı dil olarak öğrenen üniversite öğrencilerinin özet yazılarında yaptıkları açımlamaları karşılaştırmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre, her iki grup da her bir özette yaklaşık 5 açımlama yapmışlardır. İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler yakın kopyala türündeki açımlamayı, İngilizceyi ana dili olarak öğrenen öğrencilere göre anlamlı derecede daha fazla yapmışlardır. Bununla birlikte, İngilizceyi ana dili olarak öğrenen öğrencilerin özetlerinde yaptıkları açımlama türlerinden olan, "orta derecede değişiklikler" ve "azımsanmayacak derecede değişiklikler" İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerden anlamlı derecede fazladır.

Arıca Akkök (2007) deneysel desene uygun olarak gerçekleştirdiği çalışmasında, lisans öğrencilerinden verilen cümleleri açımlamalarını istemiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin "verilen tümceyi açılmama" başarı oranları hem ön test hem de son testte düşük bulunmuştur.

Gariper ve Küçükcoşkun (2007) çalışmalarında, Nazım Hikmet'in Ferhad ile Şirin isimli tiyatrosunu Ferhad ile Şirin halk hikâyesinden, Yusuf ile Menofis isimli tiyatrosunu ise Tevrat'tan hareket ederek yeniden yazdığı üzerinde dururlar. Nazım Hikmet'in yeniden yazdığı bu eserlerde kaynak metinlerin biçimce ve anlamca dönüşümleri söz konusudur. Çalışmada biçimce dönüşümler türe bağlı dönüştürme, olay örgüsünde dönüştürme, motiflerde dönüştürme, dil ve üslûpça dönüştürme;

anlamca dönüştürmeler estetik dönüştürme, parodik, alaycı ve ironik dönüştürme, kişiler seviyesinde dönüştürme ve ideolojik dönüştürme başlıkları altında ele alınmıştır.

Crawford, Lloyd ve Knoth (2008), 5. ve 8. sınıf öğrencilerinin düzenleme becerilerini değerlendirmişlerdir. Araştırmaya toplam 338 öğrenci katılmıştır. Her öğrencinin ikişer yazılı metnini değerlendiren araştırmacılar toplamda 676 metin üzerinde çalışmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre 5. ve 8. sınıf öğrencilerinin en fazla değiştirdikleri dil birimi kelime (yaklaşık % 40), en fazla yaptıkları değiştirim türü ise yerine koymadır (yaklaşık % 45).

Keen (2010) çalışmasında, düzenleme türlerini 5 başlık altında ele almıştır. Bunlar; açıklayıcı değiştirimler, bilgisel değiştirimler, metin yapısıyla ilgili değiştirimler, duygusal değiştirimler ve biçimsel değiştirimler şeklindedir. Ardından öğrencilerden yazılan metni 2 kez yeniden yazmalarını istemiştir. Buna göre, öğrenciler metni ilk kez yeniden yazdıklarında 15 açıklayıcı değiştirim, 16 bilgisel değiştirim, 11 metin yapısıyla ilgili değiştirim, 20 duygusal değiştirim ve 38 biçimsel değiştirim yapmışlardır. Bu durumda öğrencilerin, ilk kez yeniden yazdıklarında metin üzerinde yaptıkları değiştirim sayısı 100'dür. Öğrenciler, metni ikinci kez yazdıklarında yani yeniden yazmış oldukları metni tekrar yazdıklarında ise 8 açıklayıcı değiştirim, 11 bilgisel değiştirim, 17 metin yapısıyla ilgili değiştirim, 24 duygusal değiştirim ve 60 biçimsel değiştirim yapmışlardır. Bu durumda da öğrencilerin ikinci kez yeniden yazdıklarında metin üzerinde yaptıkları değiştirim sayısı toplam 120'dir.

Aktulum (2011) çalışmasında, Nasreddin Hoca hikâyelerinin farklı zaman ve uzamlarda sürekli olarak yeniden yazıldığından bahsetmiştir. Her yeniden yazma işleminde hikâyelerin aynı şekilde tekrarlanmadığını, biçimsel ve anlamsal bazı dönüşümlere uğradığını belirtmiştir. Bu bağlamda Nasreddin Hoca hikâyelerinin bir ana metin konumuna geldiğini, bu ana metnin pek çok dönüştürüm işlemiyle yeniden yazıldığını ifade etmiştir.

Uslu (2011) çalışmasında, Haydar Ergülen'in Nar şiirinin Pir Sultan Abdal ve Sümmani'nin bazı şiirlerinden yararlanılarak oluşturulmuş bir eser olduğunu, Ergülen'in, şiirini yeniden yazma yöntemini kullanarak yarattığını ifade eder. Örneğin Nar şiirinde geçen "Kış büyük geliyor nara gidelim" dizesi, Pir Sultan

Abdal'ın "Açılın kapılar şaha gidelim" şiirine; "Narın bahçesine bir hoyrat girse" dizesi, yine Pir Sultan Abdal'ın "Dostun bahçesine bir hoyrat girmiş" şiirine; "Tenden önce dile yoksulluk düşer" dizesi ise Sümmani'nin "Bazı yoksul düşer perişanlanır, her derde ey gedâ baştır bu gönül" dizelerine göndermelerde bulunur.

Özgün (2011) çalışmasında, Ferhat'ın Yeni Acıları isimli tiyatro eserini geleneksel Ferhat ile Şirin anlatısı bağlamında değerlendirmiştir. Bu eserde Ferhat ile Şirin anlatısı, evrensel bir konu olan ırkçılık ve yabancı sorunuyla yorumlanarak yeniden yazılmıştır. Oyunda, geleneksel anlatıdaki Şirin yine Şirin olarak korunmuş, ablası Mehmene Banu'nun yerini Şirin'in annesi Mehlika almış, anlatının Nakkaş Ferhat'ı da Alman ressam Volkart'a dönüşmüştür.

Baykal (2012) çalışmasında, Murathan Mungan'ın külkedisi masalını, masalın içinde bulunan absürtlükleri eleştirerek ve masal düzenine karşı çıkarak yeniden yazdığını ifade eder. Bu çalışmada, Murathan Mungan'ın yeniden yazdığı külkedisi masalı, Marksist kuram çerçevesinde okunmuştur. Örneğin külkedisi kendisine sürekli iş veren üvey kardeşlerinin işlerini yetiştirmekle uğraşır. Dolayısıyla sürekli üvey kardeşlerini ve onların verdikleri işleri düşünür. Mungan yeniden yazdığı masalda parantez içerisine büyük harflerle şu cümleleri düşer: "başka bir şey düşünmemesinde, insanların maddî pratikleri ile düşünceleri arasındaki o şaşmaz ilişkinin rolü olduğu düşünülebilir." Araştırmacı bu durumu, mekanikleşme olarak yorumlar. Yani, işçi işveren ilişkisinde de işçi sürekli olarak efendisini memnun etmek için çalışır ve ondan başka bir şey düşünmez.

Choi (2012) çalışmasında öğrencilerin açımlama becerilerini incelemiştir. Deneysel desene uygun olarak yürütülen araştırmada öğrenciler 2 gruba bölünmüş; bir grup öğretmen liderliğinde, diğer grup ise web tabanlı olarak 4 hafta boyunca açımlama eğitimi almışlardır. Araştırmadan elde dilen sonuçlara göre, her iki grubun da aldıkları eğitim sonucunda açımlama farkındalıkları artmıştır. Öğretmen liderliğinde açımlama eğitimi alan öğrencilerin ön test ve son test farkındalık puanları arasında anlamlı bir farklılık oluşmuş, buna rağmen web tabanlı eğitim alan grubun ön test ve son test farkındalık puanları arasında anlamlı bir fark oluşmamıştır. Bu durum, öğretmen liderliğindeki açımlama etkinliklerinin, açımlama farkındalığı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Ulaşılan bir başka sonuç da, açımlama eğitimi öncesinde öğrencilerin en sık yaptıkları açımlama türlerinin sırasıyla en az düzeyde değişiklikler, yakın kopyalama ve orta derecede değişiklikler

şeklinde, eğitim sonrasında yaptıkları en sık değişikliklerin ise sırasıyla en az düzeyde değişiklikler, orta derecede değişiklikler ve yakın kopyalama şeklinde olmasıdır. Eğitim sonrasında yakın kopyalama türünde gerçekleştirilen açımlamalar önemli derecede azalmıştır.

Khrismawan ve Widiati (2013) çalışmalarında öğrencilerin açımlamaya yönelik algılarını ve açımlama yaparken kullandıkları bilişsel stratejileri incelemişlerdir. Araştırma, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen 2 yüksek seviyedeki, 2 de düşük seviyedeki 4 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bazı sonuçlara göre, öğrencilerin açımlamaya yönelik tanımları ortaklık göstermektedir. Öğrencilere göre açımlamanın amacı içeriği sadeleştirmek, intihalden kaçınmak, içeriğin anlaşılırlığını, açıklığını artırmak, aynı fikirleri farklı kelimeler kullanarak yeniden düzenlemek şeklindedir. Yüksek düzeyde olan öğrenciler düşük düzeyde olan öğrencilere göre açımladıkları metni daha kısa sürede tamamlamışlardır. Araştırmada ulaşılan bir başka sonuç da yapılan açımlamaların çoğunda kelimelerin doğrudan kopyalanmasıdır.

Pagel (2013) 7 üniversite öğrencisi ile yaptığı vaka çalışmasında öğrencilerin yaptıkları düzenlemeleri incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin % 50'sinden daha fazlası değiştirimleri ilk aşamada (taslakta) gerçekleştirmişlerdir. Bununla birlikte öğrenciler en çok yazım ve yüzeysel unsurlarda değişiklikler yapmışlardır.

Karasu (2014), işitme yetersizliği olan öğrencilerin düzeltme türlerini incelediği araştırmasında düzeltme türleri olarak silme, yerine koyma, ekleme, yeniden düzenleme, yazım kuralları, birleştirme ve genişletme maddelerini belirlemiştir. Düzeltilen dil birimi olarak ise ses/hece, ek, sözcük, cümlecik, cümle, birkaç cümle, paragraf düzeltme ve noktalama işaretleri maddelerini ele almıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, düzeltme türünde öğrencilerin bir ses/hece/ek veya sözcüğün yerine başka bir ses/hece/ek veya sözcük koyma ile ses/hece/ek veya sözcük ekleme türünde düzeltmelere daha çok ihtiyaç duydukları tespit edilmiştir.

Hua, Woods Groves, Ford ve Nobles (2014) çalışmalarında açımlama stratejilerinin zihinsel engelli öğrencilerin bilgilendirici metinleri anlamaları üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Deneysel desene uygun olarak yürütülen araştırmada öğrenciler deney ve kontrol olmak üzere 2 gruba bölünmüşlerdir. Deney

grubundaki öğrencilere 6 adımlık açımlama stratejisi eğitimi verilmiştir. Bu adımlar sırasıyla yorum yapma, stratejiyi tanımlama, stratejiyi modelleme, sözlü anlatım ve uygulama, kontrol etme-geri bildirim, ileri düzey kontrol ve geri bildirim şeklindedir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, 6 adımlık strateji eğitiminden sonra deney grubundaki öğrenciler kontrol grubundaki öğrencilere göre daha başarılı olmuşlardır.

Keck (2014), araştırmasında 227 öğrenci metni üzerinde çalışmıştır. Bu metinlerden 124'ü İngilizceyi anadili olarak öğrenen öğrenciler tarafından, 103'ü ise yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler tarafından yazılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, İngilizceyi ana dil olarak öğrenen öğrencilerin özet metinlerinde kullandıkları 609 açımlamanın 31'i; yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin kullandıkları 536 açımlamanın 140'ı tamamen kopyalamadan oluşmaktadır. Araştırmada elde edilen bir diğer sonuç da, her iki grupta da acemi yazarların, deneyimli yazarlara göre kaynak metinden daha fazla alıntı yaptıkları yönünde olmuştur.

Daşdemir (2014) çalışmasında, Erzurum yöresi türkülerinde ana-metinsel dönüşümleri incelemiştir. Araştırmacı bu çalışmada türküleri, Aktulum'un (2000) ortaya koyduğu dönüşüm türlerini referans alarak incelemiştir. Buna göre, ana-metin durumuna gelen türkülerin biçimsel yapısındaki en yaygın dönüşüm çeşidi indirgemedir. Türkülerde biçimsel değişimlerle birlikte anlamsal dönüşümler de gerçekleşmiştir. Bu dönüşümler bir sözcüğün yanlış telaffuzu veya değişik bir sözcükle karşılanması şeklinde ortaya çıkmıştır.

Öztekin (2015) çalışmasında, Yusuf kıssasının ana metin olma özelliğinden yola çıkarak kıssa üzerine yapılan bazı dönüştürmelere değinmiştir. Bu dönüşümler biçimsel ve anlamsal olmak üzere iki boyutta değerlendirilmiştir. Buna göre Yusuf kıssasıyla ilgili yapılan biçimsel dönüşümler düzyazılaştırma, koşuklaştırma, vezin dönüşümü, çeviri ve biçem dönüşümü şeklindedir. Biçem dönüşümleri ise indirgeme, genişletme ve kipsel dönüşüm üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bunlarla birlikte kıssa anlamsal dönüşümlere de uğramıştır. Bu dönüşümlere bakıldığında öyküsel dönüşümlerle daha sık karşılaşıldığı ortaya konmuştur. Bu çalışmada değinilen önemli bir başlık da Yusuf kıssasının türsel yeniden biçimlendirmeleridir. Bu türsel yeniden biçimlendirmeler edebiyatta, tiyatroda, resimde, klasik müzikte, operada, balede, müzikalde, animasyon/çizgi filmde ve illüstrasyondadır.

Setoodeh (2015), İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen üç farklı seviyedeki (ileri, üst orta, alt orta) 127 üniversite öğrencisinin yaptıkları açımlamaları incelemiştir. Araştırmacı, her bir gruptaki öğrencilerden yarısının kendilerine verilen metni özetlemelerini, yarısının da metin hakkındaki fikirlerini yazmalarını istemiştir. Araştırma sonuçlarına göre, metin hakkında fikirlerini yazan gruba göre metni özetleyen grup daha fazla açımlama yapmıştır. Bununla birlikte araştırmanın bir başka sonucu da üst orta ve alt orta gruptaki öğrencilerin, ileri düzeydeki öğrencilere göre daha fazla (yakın) kopyalama yapmış olmalarıdır.

Teruggi ve Gutierrez Caceres (2016), işiten ve işitme engelli olan öğrencilerin metin değiştirimlerini incelemişlerdir. Araştırmanın sonuçlarına göre, işitme engeli olan öğrenciler işiten öğrencilere göre metinlerini daha fazla değiştirseler de iki grup arasında metin değiştirim açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Her iki gruptaki öğrencilerin en sık kullandıkları değiştirim türü yerine koyma, en az kullandıkları değiştirim türü ise yer değiştirmedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1. 1. Yazma

Yazmak, insanın iç ve dış dünyası arasındaki münasebettir. Kişi, dışarıdan aldıklarını iç dünyasında öğütür, yoğurur, şekillendirir, pişirir ve dış dünyaya tekrar sunar. Son yazılan cümlede üzerinde durulması gereken birkaç nokta var. İlki, kişinin içindekileri dışarıya vermesi meselesi. Verebilmek için almak, alabilmek için de gözlerimizin, kulaklarımızın dış dünyaya açık olması gerekir. Kişi ne kadar görür, gözler ve hayata karışırsa yazmak için o kadar malzeme toplar. Malzemesi bol olan bir yazar için ise yazmak elbette daha kolay ve zevkli bir iştir. Burada dış dünyaya açık olunması gerekliliğinden, iç dünyanın göz ardı edilip sadece dışarıyla ve kalabalıklarla vakit geçirilmesi gerektiği anlamı çıkarılmamalı. İyi bir yazar, dış dünyada kendi dünyasında olandır. Başkalarıyla beraberken en çok kendiyle vakit geçirendir. İnsanlarla birlikte iken en çok kendiyle konuşan, tartışandır. Bu anlamda yazma hem yalnızlaşmayı hem de kalabalıklaşmayı gerektirir. Dolayısıyla yazarın yalnızlaşırken kalabalıklaşmak, kalabalıklaşırken yalnızlaşmak gibi bir anlayışı vardır. George Orwell "Neden Yazıyorum" isimli kitabında (2013: 7) yalnızlığının bir anlamda kendisini yazar olma serüvenine ittiğiyle ilgili şu cümlelere yer verir: *Yalnız çocuklara özgü olan hikâye uydurmak ve hayali insanlarla konuşmak gibi alışkanlıklarım vardı ve sanırım edebiyat tutkum ta en başından beri dışlanmış ve küçümsenmiş olma hisleriyle birlikte ilerliyordu*. Orhan Pamuk ise "Öteki Renkler" kitabının (1999: 14-15) ön söz bölümünde yalnızlığıyla ilgili şu satırları kaleme almıştır. *Hayat sizi edebiyatın tesellisinden uzaklaştıracak cezalarla doludur. Kalabalık bir siyasi toplantıya katılmak, okulda koridorda arkadaşlarla çene çalmak, akrabalarla bir bayram günü toplanıp yemek yemek, kafası bambaşka âlemlerle ve televizyondaki o bilmemneyle dolu beyefendiyle zoraki sohbet…*

Büyük yazarlar düşünüldüğünde, yazmanın onlar için bir tutku olduğunu belirtmek gerekir. Orhan Pamuk aynı eserinde (1999: 13) yazmaya olan düşkünlüğünü şöyle ifade eder: *Herkesinki gibi bir hayat sürebilmek için şeker hastalarının her gün bir kere iğne olmaları gerektiğini çocukluğumda öğrendiğimde çok acımıştım onlara; yarı ölü olduklarını düşünmüştüm. Edebiyata bağımlılığım da beni bu anlamda "yarı ölü" durumuna getirmiştir. Hayattan kopuk olduğumu*

söyleyenlerin de bu "yarı ölü" duruma işaret ettiklerini sanıyorum. Yani hortlak da diyebiliriz buna. Belki de ölüyüm de, içimdeki cesedi edebiyatla hayata döndürmeye çalışıyorum. Kaşıkla ya da iğneyle alınan ilaç gibi her gün "almam" gereken edebiyatın, esrarkeşlerde olduğu gibi bazı nitelikleri ve anlamlı bir 'dozu' var. Kitabın ilerleyen bölümlerinde yazar, bu dozun günde yaklaşık on saatlik bir çalışma ve oluşturulan yarım sayfalık metin olduğunu söyler. Benzer şekilde Sait Faik de yazma aşkını şu cümlelerle anlatır: *Söz vermiştim kendi kendime. Yazı bile yazmayacaktım. Yazı yazmak da, bir hırstan başka ne idi? Burada, namuslu insanların arasında sakin, ölümü bekleyecektim; hırs, hiddet neme gerekti? Yapamadım. Koştum tütüncüye, kalem, kâğıt aldım. Oturdum. Adanın tenha yollarında gezerken canım sıkılırsa küçük değnekler yontmak için cebimde taşıdığım çakımı çıkarttım. Kalemi yonttuktan sonra tuttum, öptüm. Yazmasam deli olacaktım!* Yazarların bu ifadelerinden anlaşıldığı üzere yazmak onlar için bir tutku, yaşam biçimi, belki de yaşamaya katlanabilmenin bir yoludur.

Yazma eğitimi bağlamında düşünüldüğünde öğrencilerden beklenen elbette sadece yazma dersleri aracılığıyla profesyonel düzeyde bir yazar olmaları değil; öncelikli olarak kendilerini en iyi, en doğru ve akıcı bir biçimde ifade etmeleri; en iyi, en doğru ve akıcı bir biçimde yazmanın öğrenilebilir ve öğretilebilir bir beceri olduğunu kavramaları, sağlam metinler oluşturmaları, düşünme becerilerini geliştirebilmeleri ve kendilerine ait bir üslup edinmeleridir.

Üzerinde durulması gereken noktalardan ikincisi, dış dünyadan alınanların, iç dünyada kırılmaya uğraması meselesi. Kırılmaya uğramayan sözler, düşünceler bizim olmaktan çıkar. Başkalarının daha önce söylediği sözlerin tekrarından başka bir şey olmaz. Oysa yazmak demek, yazarın metne kendi rengini vermesi, imzasını atması demektir. Yazarın dış dünyadan aldıklarını yoğurması ve şekillendirmesiyle kast edilen de budur. Bu durum, aynı zamanda yazılı anlatımın taşıması gereken özelliklerden biri olan özgünlüğe işaret eder. Özgün, öze yani kişiye ait olan demektir. Özgünlük kişinin kendisinden öncekileri ve geleneği bilerek yeninin peşinden koşması ve onu denemesiyle olur. Özgün olmayan hiçbir yazı okuyucuya tat vermez, onu farklı dünyalara sürüklemez hatta okunmak için bir değer taşımaz. Öğrencilerin oluşturdukları metinlere bakıldığında genellikle bilinenlerin ötesine gidilmediği, düşüncelerin çeşitlendirilmediği, aynı fikirler etrafında dönüldüğü

görülür. Bunun en önemli nedeni belki de öğrencilerin farklı düşüncelere sahip olmamaları, farklı düşünememeleridir.

Yazmak, düşünmek; yazmayı öğretmek ise düşünmeyi öğretmektir. Düşünmek, insanın en hür ve kendine has eylemidir. Tüm insan davranışlarının, sanat yapıtlarının arkasında insanın düşünme eylemi vardır. Var olduğu günden beri kendisini, çevresini, dış dünyayı anlamaya ve açıklamaya çalışan insanoğlunun bu varoluşsal özelliği onu ileriye taşımıştır. İnsanoğlu düşünme yetisiyle hayatta kalmış ve medeniyetler inşa etmiştir. Düşünmeyi öğretmek, düşünme gücünü eğitmek ise insanı eğitmektir. Yazmanın bir süreç becerisi olduğu vurgulanırken üzerinde durulması gereken en önemli husus budur belki de. Süreç odaklı yaklaşımda önemli olan sadece yazarın ortaya koyduğu sonuç yani ürün değil; yazma sürecinde farklı düşünme biçimlerini kullanması, bu düşünme biçimlerinden yararlanarak yaratım sürecini tamamlamasıdır.

Yaratım süreci tamamlanmış, bir anlamda okuyucuyla buluşmuş yazılı eserlerin tam olarak bitmiş ve eksiksiz olduklarını söyleyemeyiz. Öyle ki metin, yazarına ve okuyucusuna sonsuz bir alan sunar. Her metinde, yazarın bıraktığı pek çok boşluk vardır. Metnin, özü itibarıyla sahip olduğu bu boşluklar yazmayı yenilenebilir, geliştirilebilir ve değiştirilebilir bir beceri kılar. Yazılı metni okuyan kişi, okuduğu ürüne tepkide bulunmak, yanıt vermek, metinde söylenenin ötesine gitmek isteyebilir. Metinle ilgili eklenmesi, çıkarılması gereken birimlerin olduğunu düşünebilir. Bu durum, yeniden yazma kavramını gündeme getirir.

1. 2. Yeniden Yazma

"Önce ne olduysa yine olacak.
Önce ne yapıldıysa, yine yapılacak.
Güneşin altında yeni bir şey yok.
Var mı kimsenin "Bak bu yeni" diyebileceği bir şey?
Her şey çoktan, bizden yıllar önce de vardı."
(Eski Ahit)

Günümüze kadar gelmiş sanat yapıtlarına bakıldığında bu yapıtların kendilerinden önce ortaya konmuş ürünlerden bağımsız olmadıkları görülür. Çünkü bilim ve sanat gibi insana ait etkinlikler birikimli olarak ilerler. Sonraki ile önceki arasındaki bağlılık ilişkisi bazen eklemleme, bazen etkilenme, bazen eleştirme bazen de daha başka şekillerde olabilir. İlişkinin yönü ne olursa olsun en son üretileni

kendisinden öncekilerin bir yeniden üretimi olarak görmek mümkündür. Hz. İsa'nın çarmıha gerilmeden önce havarileri ile yediği son akşam yemeği, birçok ressam tarafından resmedilmiştir. Bunlardan en bilineni Leonardo Da Vinci'nin Milano'da Santa Maria delle Grazie Kilisesinin duvarına resmettiği *Son Akşam Yemeği* isimli fresktir. Bu konuyu Leonardo'dan önce Domenico Ghirlandajo, Giotto, Duccio di Buoninsegna gibi ressamlar da işlemişlerdir. Başka bir örnekle sanatçıların çok sevilen kendi eserlerini ya da başka bir sanatçıya ait eseri düzenleyerek söyleyiş ya da enstrümanların çalınışında, ritimlerde bazı değişiklikler yaparak bir anlamda coverlayarak tekrar sunmaları birer yeniden üretimdir. Rae'nin (2011), Bob Marley'in (1978) *Is this love* isimli şarkısını düzenleyerek dinleyicilerine sunması buna örnektir. Yine ilk olarak 1939 yılında *Detective Comics*'in 27. sayısında çizgi roman karakteri olarak ortaya çıkan Batman (https://tr.wikipedia.org/wiki/Batman_(karakter) 1943 yılında yönetmenliğini Lambert Hillyer'in yaptığı *The Batman* adıyla sinemaya uyarlanmış, sonraki yıllarda Spencer Gordon Bennet, Leslie H. Martinson, Tim Burton, Joel Schumacher, Christopher Nolan gibi pek çok yönetmen tarafından yeniden perdeye aktarılmıştır. Tüm bun örnekler, yeniden üretim bağlamında ele alınabilir.

Yazma bağlamında düşünüldüğünde metinsel dünya metin yazarına sonsuz bir alan sunar. Bu sonsuzluk, günümüze kadar belki de milyon ya da daha büyük sayılarla ifade edebilecek miktarda metin gelmesine karşın hiçbirinin diğerinin aynısı olmamasından anlaşılabilir. Yani bir anlamda yazar, kendisinden önce bir şey yazılmamış olsaydı hiçbir şey yazamazdı. Dolayısıyla yazar, tüm yazdıklarını kendisinden önce yazılmış olanlara borçludur. Bu bağlamda yazılmış olan ve yazılan her şey bir yeniden yazma etkinliğinin sonucudur.

Yeniden yazma ile ilgili Türkçe kaynaklara bakıldığında Kubilay Aktulum'un çalışmaları dikkat çeker. Yazar pek çok eserinde yeniden yazma kavramına yer verir ve bu kavramla ilgili önemli noktalara değinir. Aktulum'a göre (2000: 236) yeniden yazma genel olarak, hangi türden olursa olsun, önceki bir metnin onu taklit eden, dönüştüren, açık ya da kapalı bir biçimde ona gönderen bir başka metinde yinelenmesidir. Aktulum (2007) başka bir ifadesinde yeniden yazmayı bir yazarın başka bir yazara ait bir metni, bir gönderge metnini, bir alt-metni (hypotexte) yeniden yazması, onu yeni bir durumda, yeni bir bağlamda, yeni bir okur kitlesi için,

yeni işlevlerle, yeni ereklerle dönüştürmesi olarak tanımlar. Bu noktada, Aktulum'un yeniden yazmayı tanımlarken kullandığı alt metin kavramını ana metin kavramıyla birlikte kısaca açıklamakta yarar var.

Alt metin kendisinden alıntılanan, anlamsal ya da biçimsel olarak dönüşüme uğratılan metin; ana metin ise alt metnin dönüştürülmesi sonucu yeniden yazılan metindir. Aşağıda alt ve ana metinle ilgili bir örnek verilmiştir.

Bir gün, vaaz vermek için kürsüye çıkmış Hoca. Cemaate dönerek sormuş:
"Ey cemaati müslimin, size ne söyleyeceğimi biliyor musunuz?"
Cemaat hep bir ağızdan bilmiyoruz demiş.
Hoca:
"Madem bilmiyorsunuz, size niye söyleyeyim" deyip kürsüden inmiş.
Birkaç gün sonra Hoca yine kürsüye çıkmış ve ne söyleyeceğini bilip bilmediklerini sormuş. Cemaat "evet, biliyoruz" demiş hep bir ağızdan.
Hoca:
"Madem ne söyleyeceğimi biliyorsunuz, tekrar etmeme gerek yok…" deyip yine inmiş kürsüden.
Hocanın bu tuhaf davranışları karşısında cemaat söz birliği etmiş ve bir dahaki sefere Hoca yine soracak olursa, yarısı "biliyoruz" yarısı "bilmiyoruz" diyecekmiş.
Hoca üçüncü kez kürsüye çıkıp aynı soruyu tekrarlamış. Cemaatin yarısı "biliyoruz" yarısı da "bilmiyoruz" demiş. Hoca işi anlayınca, cemaate şöyle demiş:
"Görüyorum ki içinizde bilenler de var, bilmeyenler de. Bu durumda bilenler bilmeyenlere anlatsın!"
(Nasrettin Hoca Hikâyeleri, Maviçatı Yayınları)

Yukarıda örnek olarak verilen bölüm bir alt metindir. Bu alt metin bazı biçimsel ya da anlamsal dönüşümlerle ana metin olarak yeniden yazılmıştır. Yukarıdaki *Bilenler Bilmeyenlere Anlatsın* isimli fıkranın ana metin olarak yeniden yazılmış hâli Daşdemir'in (2014) çalışmasında şu şekilde örneklendirilmiştir:

Nasrettin Hoca kahvehaneye girmiş ve içeridekilere seslenmiş: "Ey ahali! En ilginç hediyeler nerede satılır biliyor musunuz?" Kahvedekiler: "Bilmiyoruz." demiş. Hoca: "Madem bilmiyorsunuz bilmeyin daha iyi." demiş çıkıp gitmiş. Ertesi gün Hoca gene aynı kahveye gelmiş ve yine seslenmiş: "Ey ahali! En ilginç hediye nereden alınır biliyor musunuz?" Ahali bu sefer biliyoruz diye cevap vermiş. Hoca: "Madem biliyorsunuz benim söylememe gerek yok." demiş gitmiş. Kahvedekiler bu ise sinir olmuşlar ve karar vermişler, bir daha gelip ilginç hediyeler nerede diye sorduğunda "kimimiz biliyoruz, kimimiz bilmiyoruz" diye yanıtlayacaklarmış. Üçüncü gün hoca gelmiş ve sormuş: "Ey millet, ilginç hediyeler nerede satılır biliyor musunuz?" Kahvedekiler hep birlikte kararlaştırdıkları cevabı vermişler hocaya. Hoca da demiş: "Madem öyle, bilenler bilmeyenlere anlatsın."

Yukarıdaki örneklerden de anlaşıldığı üzere alt metin daha önceden var olan, yeniden yazılan metne kaynaklık eden yani bir bakıma altta yer alan metindir. Ana metin ise alt metin üzerinde birtakım biçimsel ve anlamsal dönüşümler gerçekleştirilerek yeniden yazılan metindir.

Aktulum'un yeniden yazma ile ilgili çalışmalarından devam edilecek olursa araştırmacının bazen yeniden yazma kavramını başka kavramlarla birlikte ya da

başka kavramların yerine kullandığı görülür. Örneğin bir çalışmasında (2006) yeniden yazmayı, *metinlerarası ilişkiler bağlamında bir yöntem* şeklinde değerlendirir. Bu iki kavramın birbirine yakın olduğu görüşünü ise başka bir makalesinde (2000: 1) şu ifadelerle açıklar. *Ayrışık unsurları, bir başka deyişle, başka metinlere ait parçaları tutarlı bir bütün oluşturacak biçimde bir araya getirmek, onları düzenleyerek aralarında uyum sağlamak, böylelikle yeni bir metin ortaya çıkarmak genel olarak bir metinlerarası olarak anılır. Böyle bir işlem kimi zaman da bir yeniden yazma olarak görülür.* Yine aynı çalışmasında yazar yeniden yazmayı tanımlarken *yeniden yazma ya da dönüştürüm işleminin* içeriksel ya da biçimsel olabileceğinden bahseder ve yeniden yazma ve dönüşüm kavramlarını birbirlerinin yerine kullanmış olur. Aynı çalışmadaki başka bir ifadesinde de (2000: 4) metinlerarasının son aşamada ulaşmak istediği yönelimin yeniden yazma olduğunu söyleyerek aslında bu kavramı, metinlerarasılığı da içine alacak biçimde genişletir.

Yukarıdaki tanımlarda yeniden yazmayla birlikte kullanılan metinlerarasılık ve dönüşüm kavramları ile yeniden yazma arasındaki ilişkiye bakıldığında bu ilişkinin o metni yeniden yazmanın bir yolu şeklinde olduğu görülür. Yani bir metin ile diğerleri arasında bazı ilişkiler kurulduğunda ve/ya metin üzerinde dönüşümler gerçekleştirildiğinde sonuç olarak o metin yeniden yazılmış olur. Metinlerarasılık bağlamında yazmak, hep bir yeniden yazma işlemi gerçekleştirmektir. İster başkasının sözleri ya da söylemlerini kendi metnine katmak, ister alıntılarla oynamak, ister başka metinleri çevirmek, kendi iyesi yapıp dönüştürmek ya da başka yazarların yazma biçimlerini, kodlarını yinelemek söz konusu olsun bu işlemlerle durmadan bir yeniden yazma, metinlerarasılık sürecine girilir (Aktulum, 2013:146). Bugün metinlerarası ilişki kurma yöntemleri olarak bahsedilen ortakbirliktelik (alıntı ve gönderge, gizli alıntı-aşırma, anıştırma) ve türev ilişkileri (yansılama, alaycı dönüştürüm, öykünme) yoluyla kendi metnimizi oluşturur yani yeniden yazarız. Uslu' ya göre (2012: 2044) de metinlerarası ilişkiler kimi zaman bir yeniden yazma işlemi olarak da anılır. Dolayısıyla bu noktada yeniden yazmanın tüm bu işlemler için kullanılan çatı kavram olduğu söylenebilir.

Köktürk'e göre (2007: 271) yeniden yazma ile anlatılmak istenen husus, daha önce mevcut olan bir metnin (veya daha geniş ifadeyle göstergelerin) günün şart ve icaplarına göre yeni bir bakış açısıyla, bir niyet doğrultusunda tekrar kaleme

alınmasıdır. Bu tanımın dikkat çekici olduğu söylenebilir. Çünkü araştırmacı bu tanımda göstergelerin dönüşümünden söz ederek yeniden yazmanın sınır ve amaçlarını oldukça genişletmiş olur. Köktürk'ün bu tanımından yola çıkılarak Reşat Nuri Güntekin'in *Çalıkuşu* isimli romanının 1986 yılında televizyon dizisine dönüştürülmesi yeniden yazma bağlamında ele alınabilir. Başka bir örnekle, Yusuf kıssasının tiyatro ve operadaki gösterimleri de yeniden yazma olarak değerlendirilebilir. Oysa bu noktada göstergelerarasılık kavramından bahsedilmesi daha doğru olur. Araştırmacılar (Bayraktaroğlu ve Çalış, 2010; Aktulum, 2011; Bayraktaroğlu ve Çetin, 2013) farklı sanat dalları arasındaki alışverişi belirtmek için göstergelerarasılık kavramını kullanırlar. Yazın ve resim, yazın ve sinema, yazın ve müzik, yazın ve fotoğraf, resim ve müzik, müzik ve resim, resim ve heykel, sinema ve resim vb. farklı alanlardaki alışveriş işlemler göstergelerarasılık altında ele alınır (Aktulum, 2013). Bu çalışmada da yazın ile diğer sanat dalları arasındaki ilişki göstergelerarasılık olarak kabul edilerek yeniden yazma yazılı metinler çerçevesinde ele alınmıştır.

Yazılı eserler bağlamında düşünüldüğünde, yazma ile yeniden yazmanın iç içe olduğu söylenebilir. Çünkü aslında ortaya konan her metin, daha önceki eserlerin en az birkaç kez yazılıp değiştirilerek ya da kendisinden önce yazılmış pek çok kaynağın tekrar dönüştürülerek sunulmasıdır. Murray'a göre de yazmak, yeniden yazmaktır. Yeniden yazma amatör ile profesyonel, yayımlanmış ile yayımlanmamış arasındaki farktır (Murray, 1978: 75). Usta yazarların eserlerine bakıldığında bu yazarların, çok geniş bir arka planlarının olduğu; tarihî, psikolojik, sosyal, dinî birtakım olguları uygun bir biçimde dönüştürerek eserlerinde yeniden ele aldıkları görülür. Bu durum var olan bazı ortak kaynakların yeniden yazılması olarak değerlendirilebilir. Örneğin Habil ile Kabil ve Yusuf kıssalarının pek çok yazılı üründe ele alınmış olması bu bağlamda düşünülebilir. Bazı yazarlar, geleneksel kültür, sanat, edebiyat birikimlerini kendi romanlarında yeniden işlemeye, günümüz şartlarına ve dünyasına uyarlamaya ya da amaçları doğrultusunda kullanmaya çalışırlar. Eski hikâyeleri, halk edebiyatı ve folklor ürünlerini, masalları, destanları, efsaneleri, menkıbeleri, mitoloji vs. çağdaş roman anlayışı ve teknikleri doğrultusunda yeniden yazarak üretirler (Çetin, 2012: 215). Yeniden yazılmış metinlerde yazarın evrensel veya klasik bir dramatik kurgu modelini kendi metninde

yapı ögesi olarak kullanmayı, güncelleştirmeyi ya da ana metne karşı çıkmayı amaçladığı söylenebilir (Özçelebi, 2009: 144-145).

Oxford Sözlüğünde yeniden yazmanın (rewrite) tanımı verilirken amaçlarına da değinilir. Buna göre yeniden yazma, bir şeyi değiştirmek ya da geliştirmek için tekrar yazmaktır (en.oxforddictionaries.com). Yani yeniden yazmanın amaçları, Aktulum'un (2000) bahsettiği düzeltmek, derinleştirmek, vb. amaçlara benzer bir şekilde değiştirmek ve geliştirmek olarak ifade edilir. Bu noktada gerek kişinin kendi yazmış olduğu gerekse başkası tarafından yazılmış olan bir metni yeniden yazmaya ihtiyaç duyması için, o metinle ilgili bazı beklentilerinin olması gerektiği söylenebilir. Bu beklentiler en genel şekilde metnin kalitesini artırmak, metne bazı farklılıklar katmak, metnin yüzey ve derin yapılarında birtakım değişiklikler meydana getirmek olarak sıralanabilir. Benzer şekilde kişinin yazmış olduğu metinde söylemek isteyip de söyleyemediğini veya şimdiki kadar iyi söyleyemediğini düşünmesi yeniden yazmanın gerekçelerindendir. Yine geleneği yeni ile birleştirip yeniden yorumlayarak devam ettirme düşüncesi de yeniden yazmanın amaçlarındandır. Tasavvufi Halk Edebiyatı şairlerinden Pir Sultan Abdal'ın

Kahpe felek sana n'ettim n'eyledim
Attın gurbet ile taşımı felek
İbtidâ gülmeyen sonra güler mi?
Akıttın gözümden yaşımı felek

dizeleriyle başlayan şiirini Kul Himmet nazire olarak aşağıdaki şekilde yeniden yazmıştır.

Kahpe felek sana n'ettim n'eyledim
Attın gurbet ele parelerimi
Âhirinde beni sıladan ettin
Bulunmaz derdimin çarelerini

Kul Himmet'in yeniden yazdığı bölümün içerik ve şekil açısından Pir Sultan Abdal'ın şiiri ile yakın bir benzerlik içerisinde olduğu görülür. Bu konuda usta yazarlara kulak verildiğinde de benzer amaç ve isteklerin olduğu görülür. Örneğin Necati Göksel'in *Hayat Askıda* isimli romanı ilk olarak 2004 yılında yayımlanmış, 2014 yılında da yazar tarafından bir dizi değişiklik gerçekleştirilerek yeniden yazılmıştır. Göksel, kendisini yeniden yazmaya yönlendiren gerekçeleri şöyle sıralar:

Beni mutsuz eden bazı unsurlar vardı, örneğin yenik kahramanlara ağıt yakan kitapları eskilerde severdim ama şimdi sevmiyorum. Bu yüzden kahramanı duygusallıktan kendini tüketmiş hâlinden çekip çıkarmam gerekiyordu. Yine anlatımda benim sade dilimle çelişen kimi noktalar vardı. Bunları düzelttim ama asıl el attığım husus kitabın temelindeki sistemle hesaplaşmanın eksikliğini

gidermekti. Kitabın kahramanı içinde yaşadığı düzenin yanlış işleyen çarkları tarafından kütür kütür ezilirken bu konuyu irdelemeyişi kabul edebileceğim bir şey değildi. Benim kapitalizmle derdim vardı. Kitabın kahramanı Metin Kara'nın daha çok olmalıydı. Kitapta suç vardı ama suçu yaratan düzenin sorgulanması yoktu. Şimdi bunlar daha belirgin. Fakat kitapta hissedeceğiniz otorite karşıtı hava ilk baskısında da mevcuttu. Ayrıca kitabın akışına katkı yapmayan tamamen başka niyetlerle konulmuş bazı gereksiz gördüğüm bölümleri de çıkardım (kitap.radikal.com.tr).

Orhan Pamuk (2013) ise, önceki kitaplarında yer alan bazı bölümleri yeniden yazdığı *Ben Bir Ağacım* isimli kitabının ön sözünde şu ifadelere yer verir:

"Mevlut'un Ortaokul Yılları" ve diğer parçaları bu kitaba alırken, metinlere dokundum. Eski yazılarımı değiştirdim. Cümlelere paragraflar ekledim, kısaltmalar yaptım, başlıklar koydum. Hem bu kitabın bir bütün olmasını istediğim için, hem de –itiraf edeyim- çok sevdiğim bu parçalarla oynamaktan hâlâ zevk aldığım için.

Yukarıdaki örneklerle beraber yeniden yazmanın pek çok örneğini son dönem edebiyat ürünlerinde görmek mümkündür. Peter Huber'in, *Orwell'in İntikamı* adlı kitabı George Orwell'in *1984* adlı romanının, Jeanette Winterson'un *Zaman Boşluğu* adlı kitabı Sheakspeare'nin *Kış Masalı* adlı oyununun, Margaret Atwood'un *Cadı Tohumu* adlı kitabı da Sheakspeare'nin son oyunu olan *Fırtına*'nın yeniden yazılmış hâlleridir. Yine Alberto Manguel'in *Tanpınar'ın İzinde Beş Şehir* adlı kitabı, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Beş Şehir* adlı kitabının bir yeniden yazımıdır. Orhan Kemal de bazı öykü ve romanlarını oyunlaştırarak yeniden yazmıştır. *İspinozlar* oyunu *Balina* isimli öyküsünün, *Eskici Dükkânı* oyunu *Eskici ve Oğulları* isimli romanının, *Bekçi Murtaza* oyunu *Murtaza* öyküsünün, *Kardeş Payı* oyunu ise aynı adı taşıyan *Kardeş Payı* öyküsünün oyunlaştırılarak yeniden yazılmış şekilleridir. La Fontaine'nin pek çok fablı, MÖ 6. yüzyılda yaşamış olan Yunanlı Aisopos'un masallarının yeniden yazılmış hâlidir. Aşağıda Aisopos ve La Fontaine'den alınmış bir bölüm örnek olarak verilmiştir.

Aisopos'tan alınan bölüm:

Tarla Faresiyle Şehir Faresi

Bir tarla faresi bir ev faresiyle ahbap olmuş, bir gün birlikte yemeğe çağırmış. Ev faresi gelmiş, ama bakmış ki otla buğdaydan başka bir yiyecek yok. Hoşlanmamış. Tarla faresine: "A dostum! Bu senin yaşamana karınca gibi yaşamak derler. Bense, önümdeki önümde, ardımdaki ardımda, bolluk içinde yaşarım. Sen benimle gel, bizim evdekileri paylaşır, ikimiz de mis gibi geçiniriz," demiş. İkisi de hemen kalkıp yola düzülmüşler. Ev faresi arkadaşına sebzeler çıkarmış, buğday çıkarmış, incir, peynir, bal, yemiş çıkarmış. Tarla faresinin ağzı kulaklarına varmış: "Ben ne dedim de bu güne kadar tarlalarda kaldım!" diyerek dövünmüş. Tam yemeğe oturacakları sırada bir adam gelmiş, kapıyı açmış. İki fare, gürültüden korkup her biri bir deliğe girmiş. Gürültü dinince çıkmışlar, incirden tadacaklarmış, bu kez de başka biri odadan bir şey almağa gelmiş. Gene bir deliğe kaçmışlar. Bunun üzerine tarla faresi karnının açlığını unutup arkadaşına, "Dostum bana izin! Sen doyasıya yiyip içiyorsun, can besliyorsun, ama türlü türlü tehlikeler, türlü türlü korkular geçiriyorsun. Ben gene gidip buğdayımla arpamı yiyeyim; yoksul yemeğidir ama ne de olsa gönül rahatıyle yenir,"

demiş. Türlü korkular çekerek tatlılar, börekler yemektense bir lokma ekmeğini rahat rahat yemek yeğdir; bu masal onu söylüyor.

(Aisopos)

Aşağıdaki bölüm ise La Fontaine'den alınmıştır:

Şehir Faresiyle Tarlafaresi

Bir varmış bir yokmuş
Bir şehir faresi varmış;
Bir gün yolu yordamıyla
Tarlafaresini yemeğe çağırmış.

Bir Türk halısı üstüne
Bir sofra kurulmuş, şahane.
Ne yemekler, ne yemekler...
Gitmeyen bilmez şehire.

Böyle ziyafet görülmemiş,
Hiçbir şey eksik değilmiş.
Ama tam yemek başlarken
Farelerin iştahı kesilmiş:

Ayak sesleri gelmiş birden
Evin üstünde bir yerden;
Şehir faresi fırt bodruma,
Tarlafaresi de peşinden.

Ses seda kesilmiş yukarıda,
Fareler çıkmış meydana.
Şehirli fare, buyurun, demiş,
Soğumasın bizim kızartma.

Ben doydum, demiş tarlafaresi,
Yarın bize beklerim sizi.
Bizde böyle kral sofraları yok,
Fıkara işi bizimkisi.

Ama yediğin boğazında kalmaz,
Ayak mayak sesi duyulmaz.
Haydi, hoşça kal kardeş,
Korkulu yemek bana gelmez.

(La Fontaine)

Her iki masal genel olarak değerlendirilirse şunlar söylenebilir. La Fontaine, yeniden yazdığı *Şehir Faresiyle Tarla Faresi* isimli fablda aynı konu, ana düşünce ve karakterleri işlemiştir. Olaylar Aisopos'un masalındakine benzer şekilde şehir faresinin tarla faresini eve davetiyle gelişir. Her iki anlatıda da şehir ve tarla faresi yemek esnasında huzursuz olur, rahat edemezler. Onların yemek yemeleri başkalarına bağlıdır. Bunu gören tarla faresi anlatının sonunda okuyucuya bir mesaj verir. Bu mesaj ders niteliğindedir.

La Fontaine, masalı yeniden yazarken dizelerle yazmıştır. Bununla birlikte masalda dönemin siyasi ortamına bağlı olarak eleştiri niteliğinde bazı göndermeler mevcuttur. Dolayısıyla La Fontaine, masalı yeniden yazarken birtakım dönüşüm ve değişimler gerçekleştirmiştir.

Yazma eğitimi bağlamında düşünüldüğünde öğrencilerin yazılı metinlerinin daha çok bir taslak metin olma özelliği gösterdiği söylenebilir. Öğrencilerin yazılı metinlerinde sık sık doğrulukla, metinde yer alan düşüncelerin düzenlenişiyle, planlamayla ilgili sorunlarla karşılaşılmaktadır. Bu sorunlar genel olarak yazım, noktalama, dil bilgisi kurallarının doğru bir biçimde uygulanamaması, ifadelerde anlatım bozukluklarının varlığı, düşüncelerin belirsizliği, paragraflarda birden fazla düşüncenin olması, gereksiz düşünce tekrarları, düşüncelerin konu dışına çıkması, metnin bölümlerinin olmaması, aynı düşüncelerin sürekli tekrar edilmesi şeklinde ifade edilebilir. Dolayısıyla öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesi için yeniden yazmaları şarttır. Öğrenciler yeniden yazma sayesinde metinlerindeki eksiklikleri fark edebilir, daha iyi bir anlatım yolu keşfedebilir, yeniden yazma işlemlerini deneyerek yazma becerilerini geliştirebilirler. Yazma ve gelenek arasındaki ilişkiyi kavrayıp, bunu pratiğe dökme imkânı bulurlar. Yeniden yazma farklı şekillerde olabilir. Örneğin öğrenci kendi metnini tekrar yazabilir, arkadaşının metnini tekrar yazabilir veya hazır bir metni yeniden yazabilir. Var olan bir hikâye ya da masalı yeniden yazabilir, bu anlatılardaki bazı unsurları değiştirebilir, dönüştürebilir.

Bu çalışmanın bir eğitim çalışması olduğundan, öğrencilerin gelişim özelliklerinin göz önünde bulundurulması gerekliliğinden, aşamalı gelişim öğretim ilkesinden hareketle yeniden yazma becerisi bu çalışmada 3 seviyede ele alınmıştır. Bunlar sırasıyla açımlama (paraphrasing), düzenleme (revision) ve edebî dönüştürme şeklindedir. Yani yeniden yazmanın ilk aşaması açımlama, son aşaması ise edebî dönüştürmedir.

1. 2. 1. Açımlama (Paraphrasing)

Yeniden yazma becerisine kaynaklık eden ilk kavram açımlamadır. Açımlamak Türkçe Sözlükte (https://www.sozluk.gov.tr/) bir sorunu veya konuyu ele alıp en ince noktasına kadar gözden geçirerek anlatmak, şerh etmek, teşrih etmek şeklinde tanımlanmıştır. Bhagat ve Hovy (2013) açımlamayı farklı kelimeler kullanarak aşağı yukarı aynı anlamı taşıyan cümle veya kelime grupları oluşturmak

şeklinde tanımlamışlardır. McCarthy, Guess ve McNamara'ya göre (2009: 682) iki cümle, anlamları eşit fakat sözcük ve söz dizimleri farklı ise açımlanırlar. Campbell'e göre (1998) açımlama, farklı öbek ve kelimeler kullanarak bir başkası tarafından yazılmış ya da söylenmiş belirli bir bölümü, başkasının düşünceleriyle harmanlamak amacıyla kendi yazısında kullanmaktır. Bu tanımlarda açımlama, bir metnin anlamını koruyup sözcük ve söz dizim unsurlarını değiştirmek şeklinde ele alınmıştır. Yani açımlama, aynı anlamın farklı yapılarla ifade edilmesidir. Bu yapılar daha çok sözcük ve söz dizimi olarak düşünülmektedir. Yukarıda verilen tanımlarda metnin yüzey yapısının değiştirilmesi, derin yapısının korunması hususu vurgulanmıştır.

Bazı tanımlarda ise açımlamanın bir yeniden yazma işlemi olduğu konusu öne çıkarılmıştır. Özdemir'e göre (2012: 2) açımlama, bir metnin yapısını ve kelimelerini değiştirerek o metni anlam farklılığına uğratmayacak şekilde yeniden yazmaktır. Uemlianin (2000: 349) açımlamayı kaynak metnin içeriği ve yapısının yeniden üretimi olarak tanımlar. Açımlama, bir tümce ya da metnin anlamını değiştirmeden yeni bir biçimde söyleme, yazma işlemidir (İmer, Kocaman ve Özsoy, 2011: 11). Fisk ve Hurst'a göre de (2003) açımlama bir ifadenin kelimesi kelimesine çevrilmesi değildir. Metindeki ana düşünceyi ve desteklenen kanıtları öğrencilerin kendi kelimeleriyle ifade ettikleri gerçek (özgün) bir yeniden yazma etkinliğidir.

Literatürde açımlama ile ilgili tanımlara yer verilirken aynı zamanda bu işlemin nasıl yapılacağına yönelik bazı bilgiler de bulunmaktadır. Açımlama işleminde, kişinin kendi kelimelerini kullanması esastır (Ko, 2009; Kletzien, 2009; Comeau-Kirschner, 2013). Comeau-Kirschner'e göre (2013: 32) kelime değiştirme, orijinal metinde var olan kelimelerin eş anlamlılarının, açımlanan metinde kullanılması yoluyla gerçekleştirilir. Araştırmacıya göre kelime değiştirimde en iyi imkânı ise önce eylemler, sonra sıfatlar son olarak da isimler sunar. Açımlama işleminde eş anlamlı kelimelerin kullanımıyla birlikte kelimenin zıt anlamlısının, eski dildeki karşılığının, aynı kavram alanındaki bir başka kelimenin kullanımı da göz önünde bulundurulması gereken unsurlardandır. Bazı araştırmacılar açımlanan bölümün, orijinal metindeki bölümden daha uzun olması gerektiğini ifade etmişlerdir (Comeau-Kirschner, 2013: 32; Vardar, 1978). MacCarthy, Guess ve McNamara (2009) açımlamanın dört bileşeni üzerinde durmuşlardır. Bunlar anlamsal bütünlük, sözcüksel benzerlik, söz dizimsel benzerlik ve açımlama kalitesi şeklindedir. Onlara

göre açımlama kalitesi, açımlamanın diğer üç farklı bileşeni olan anlamsal bütünlük, sözcüksel farklılık ve söz dizimsel farklılığa bağlıdır. Bir tümcenin ögelerinden birinin eş anlamlı bir sözcükle değiştirilmesi ile sözcüksel açımlama, bir yapının eş işlevli başka bir yapıyla belirtilmesi ile de söz dizimsel açımlama gerçekleştirilir.

Söz dizimsel açımlama:

Çocuk camı kırdı < Cam çocuk tarafından kırıldı.

Sözcüksel açımlama

Bunu kim ispatlayabilir? < Bunu kim kanıtlayabilir?

Yazma becerisi açısından bakıldığında açımlama ile ilgili çalışmaların genellikle özet yazma (Brown ve Day, 1983; Winograd, 1983; John ve Mayes, 1990; Keck, 2006; Ko, 2009; Choy ve Lee, 2012; Comeau Kirschner, 2013), akademik yazma (Campbell, 1987; Choi, 2012; Hirvela ve Du, 2013; Keck, 2014; Setoodeh, 2015;) ve intihal (Roig, 1999; Roig, 2001; Yamada, 2003; Pecorari, 2003; Keck, 2010) bağlamında ele alındığı görülür. Açımlama kavramı sıklıkla akademik yazma ile birlikte düşünülmektedir. Bunun nedeni, açımlamanın akademik yazmada yazarların çoğunlukla karşılaştıkları bir problem olan intihale engel oluşturan bir unsur olmasıdır. Plagiarism.org sayfasında, intihalin ne olduğu ile ilgili 6 madde belirlenmiştir. Bunlar; başkasının işini kendisininmiş gibi göstermek, başkalarının sözlerini veya düşüncelerini atıf yapmadan kopyalamak, tırnak işareti koymadan alıntı yapmak, alıntının kaynağıyla ilgili yanlış bilgi vermek, atıf yapmadan bir kaynağın kelimelerini değiştirip cümle yapılarını kopyalamak ve atıf yapıp yapmadığına bakılmaksızın çalışmanın büyük bir bölümünü oluşturan kaynaktan çok sayıda kelime veya düşünceyi kopyalamak şeklindedir. İntihal.nette ise intihal türleri beş başlık altında ele alınmıştır. Bunlar; çoğaltma, kopyalama, kopyala/değiştir, mozaik ve kendini intihal şeklindedir. Bunlardan çoğaltma, başka birisinin çalışmasını direkt alma ve kendi çalışması olarak gösterme; kopyalama bir başka çalışmanın bir kısmını direkt kopyalama ve kendi çalışmasına ekleme; kopyala/değiştir başka bir kaynaktan kopyaladığı yazıyı küçük değişiklikler ile kendi yazısına ekleme; mozaik birden fazla kaynaktan aldığı çalışmaları birleştirme; kendini intihal daha önce yaptığı bir çalışmasından kopyalama olarak tanımlanmıştır.

Özellikle son zamanlarda intihal tespit programlarının yaygınlaşması, konuyla ilgili hassasiyet oluşturulması, yazılı üretime bakışın farklılaşması gibi

nedenlerle intihal kavramı akademik çalışmalarda ele alınmaya başlamıştır. Aktulum'a göre (2011), 19. ve 20. yüzyıla gelene kadar intihal yazarlar arasında normal bir eylem olarak karşılanıyordu. Öyle ki bir yazarın eserinden gerçekleştirilen kopya, yazan kişinin yazara duyduğu saygı ve bağlılığın bir göstergesi olarak düşünülürdü. Günümüzde ise intihal bir suç olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'de 1951 yılında yürürlüğe giren Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda *"Bir eserden kaynak göstermeksizin iktibasta bulunan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezasıyla cezalandırılır"* ifadesi yer almaktadır. Bu ifade ile suçun cezai yaptırımı açık bir biçimde ortaya konmuştur. YÖK Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde de, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler başlığı altında İntihal, *"Başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermek"* şeklinde ifade edilmiştir.

Turnitin (2015) en sık yapılandan en az yapılana doğru intihal türlerini on maddede sıralamıştır. Bunlar:

1. Başkasının işini kelimesi kelimesine kendi işiymiş gibi sunma

2. Tek kaynaktan herhangi bir değişiklik yapmadan önemli miktarda bölüm alınan metin

3. Bir metindeki kaynağın temel içeriğini koruma fakat anahtar kelimeleri ve kelime gruplarını değiştirme

4. Metnin içeriğini birbiriyle uyumlu hâle getirerek diğer kaynaklardan açımlama yapma

5. Birinin daha önceki kendi çalışmasına atıf yapmadan çok miktarda alıntı yapma (Kendi kendine intihal)

6. Kusursuz alıntı yapılan kaynakları, kopyalanan bölümlerle atıf yapmadan bir metinde birleştirme

7. Pek çok farklı kaynaktan düzgün bir şekilde atıf yapmadan kopyalanan materyallerin karışımı şeklinde olan metin

8. Var olmayan atıfları veya kaynaklarla ilgili yanlış bilgileri içeren metin

9. Düzgün yapılmış atıfları içeren fakat neredeyse hiç orijinal bir çalışma içermeyen metin

10. Düzgün yapılmış atıfları içeren fakat metnin orijinal kelimelerine ve/veya yapılarına çok fazla dayanan metin

şeklindedir.

Açımlama, intihalin önüne geçmek için özellikle yazmanın akademik boyutunda ele alınan bir konu olmuştur. Akademik yazmada alıntılara yer vermek, araştırılan konuyla ilgili daha önceden yapılmış, var olan çalışmalara atıf yapmak kaçınılmaz bir durumdur. Yazar atıf yaparak kendi düşüncelerini diğerlerinin düşünceleriyle tartışmak, ortaya koyduğu düşünceyi desteklemek aynı zamanda da daha önce ortaya konmuş düşüncelerden hangilerini desteklemediğini ifade etmek ister. Açımlama yoluyla yazarların var olan fikirleri kendi kelime ve cümle yapılarıyla nasıl anlatacakları, önceden ortaya konmuş fikirleri kendi çalışmalarının bağlamına nasıl yerleştirecekleri tartışılır. Aşağıdaki bölümde açımlama ve metnin küçük yapısı arasındaki bağlantılar ele alınarak açımlama yapılabilecek yollar açıklanmıştır.

1. 2. 1. 1. Açımlama ve Metnin Küçük Yapısı

Araştırmacılar metnin küçük yapısını bağdaşıklık ile ifade eder ve bağdaşıklık unsurlarını farklı şekillerde sınıflandırırlar. Halliday ve Hassan (1976) bağdaşıklığı 5 başlık altında incelerler. Bunlar gönderim, değiştirim, eksilti, bağlantı ve sözcüksel bağdaşıklıktır. Subaşı Uzun (1995) bağdaşıklığı gönderimsel bağdaşıklık ve biçimsel-sözlüksel bağdaşıklık olmak üzere 2'ye ayırır. Ona göre gönderimsel bağdaşıklık ögesi gönderim; biçimsel-sözlüksel bağdaşıklık ögeleri ise bağlaçlar, değiştirim, sözcük ilişkileri ve sözlüksel bağdaşıklık, değiştirim, eksilti ve zaman, görünüş, kip şeklindedir. Coşkun (2005), Halliday ve Hassan'a benzer olarak bağdaşıklığı gönderim, değiştirim, eksiltili anlatım, bağlama ögeleri ve kelime bağdaşıklığı şeklinde ele alır. Bu sınıflamalar içinde belki de en kapsamlı olanı Günay'a (2007) aittir. Günay bağdaşıklığı oluşturucu ögenin yinelenmesi, artgönderim ve öngönderim, eksiltili yapılar, örtük anlatım (sezdirimler ve çıkarsamalar), örgeler ve izlek, dil bilgisel eylem zamanları, tümcelerarası bağıntı ögeleri, metni bölümlere ayıran belirticiler olarak sınıflar. Bu bölümde bağdaşıklık ögeleri gönderim, değiştirim, eksilti, bağlama unsurları ve kelime başlıkları altında ele alınmıştır.

Gönderim Unsuruyla Açımlama

Gönderim, genel olarak işaret etmektir. Bir metin yeniden yazılırken önceki yazılan metinde yer verilen ifadeler gönderim ögeleriyle değiştirilebilir. Bu sık başvurulan açımlama şeklidir.

Örnek

- *Hikmet ve Çetin* soğuk kış sabahlarında hava henüz aydınlanıyorken okul yolunu tutarlar, karlı yolları heyecanla ve hızlı adımlarla yürürlerdi. Bazı zamanlar evinin önünden geçtikleri Nevin teyze *Hikmet ve Çetin'e* okulda yemeleri için yeni ısıttığı börekleri kalın bir beze sararak verirdi.

Hikmet ve Çetin soğuk kış sabahlarında hava henüz aydınlanıyorken okul yolunu tutarlar, karlı yolları heyecanla ve hızlı adımlarla yürürlerdi. Bazı zamanlar evinin önünden geçtikleri Nevin teyze *onlara* okulda yemeleri için yeni ısıttığı börekleri kalın bir beze sararak verirdi.

Değiştirim Unsuruyla Açımlama

Değiştirim, metinde yer alan bir birimin yerine o birimi karşılayacak başka bir birim koymaktır. Türkçede değiştirim isme, fiile, cümleye (Subaşı Uzun, 1995; Coşkun, 2005; Dilidüzgün, 2008) ve yan cümleye (Dilidüzgün, 2008) dayalı olarak gerçekleşir. Bu değiştirimler genellikle öyle, böyle, aynı kelimeleriyle yapılır. Aşağıda bu kelimelerin kullanılmasıyla yapılan değiştirimler örneklerle gösterilmiştir.

Örnek

- Komşum Aylin'in biri 4 diğeri 6 yaşlarında olan iki çocuğu da çok uslular. Benimkiler hiç *öyle* değil, çok yaramazlar. (İsme dayalı değiştirim)
- Akşama doğru Ayşen'i parka götüreceğini söylemiş. Bence *öyle* olmayacak. (Yan cümleye dayalı değiştirim)
- Kayıtlı olduğu bölümün tüm derslerini başarıyla tamamlayan ve genel akademik not ortalaması 2,25 veya daha yüksek olan öğrenciler diploma

almaya hak kazanıyorlar. Yönetmelikte *böyle* yazıyor. (Cümleye dayalı değiştirim)

Eksilti Unsuruyla Açımlama

Eksilti, bir metinde anlamı değiştirmemek koşuluyla söylenmeyen, ifade edilmeyen ögenin bulunması durumudur. Anlatımda tekrardan ve gereksiz ögeleri yinelemekten kaçınmak gerekir. Bu durum eksiltili anlatıma başvurmayı gerekli kılar. Aşağıda eksiltili yapıların kullanıldığı bazı örnekler verilmiştir.

Örnek

- Yeşil rengi tüm renkleri sevdiğimden daha çok seviyorum.
  Yeşil rengi tüm renklerden daha çok seviyorum.

Örnek

- İstanbul'a ne zaman gideceksin?
  2 gün sonra.
  İstanbul'a ne zaman gideceksin?
  İstanbul'a 2 gün sonra gideceğim.

Örnek

- Annemin yıllardır özene bezene baktığı çiçekleri gördün mü?
  Evet.

Örnek

- Sanırım Ayşen, akşam yemeğinden sonra yediğimiz fıstıklı tatlıyı beğenmedi.
  Ne yazık ki ben de.

Yeniden yazma bağlamında düşünüldüğünde yazar, yeniden yazdığı metinde cümlenin eksiltili veya tam hâlini kullanabilir. Metnin kalitesi açısından düşünüldüğünde yeniden yazılan metinde eksiltili cümlenin olması gerektiği söylenebilir. Çünkü eksilti, gereksiz ifadelerin çıkarılarak anlatımın daha öz hâle gelmesini sağlar.

Bağlama Unsurlarıyla Açımlama

Bağlama unsurları, kelime, kelime grubu, cümle veya paragrafları birbirine bağlar, bunlar arasında bir münasebet kurarlar. Bağlama unsurları, bu birlikler arasında kurdukları ilişki çeşidine göre farklı şekillerde isimlendirilirler.

Korkmaz (2014) cümlede bulundukları yerlere ve yüklendikleri işlevlere göre bağlaçları sıralama bağlaçları, denkleştirme-karşılaştırma-seçme bağlaçları, pekiştirme bağlaçları, nöbetleşme bağlaçları, cümle bağlayıcısı niteliğindeki bağlaçlar (açıklama bildiren, sonuç bildiren, üsteleme bildiren, sebep bildiren, zıtlık bildiren) şeklinde sınıflandırmıştır. Ergin (2003) bağlama edatları başlığı altında ele aldığı bağlaçları sıralama edatları denkleştirme edatları, karşılaştırma edatları, cümle başı edatları, sona gelen edatlar ve kuvvetlendirme edatları şeklinde kategorize etmiştir. Banguoğlu (1995) ise bağlam olarak isimlendirdiği bağlaçları ilişkileri bakımından ulama, ayırtlama, karşıtlama, almaşma, üsteleme, açıklama, salt, yerverme, sebep, sonuç, amaç ve şart bağlamları olarak değerlendirmiştir.

Açımlama bağlamında düşünüldüğünde bağlama ögelerinin cümleleri birleştirme görevinin önemli olduğu söylenebilir. Çünkü cümlelerin birleşimi demek, cümle yapılarının ve söz diziminin değişmesi demektir. Bağlama ögelerinin açımlama yapmak için kullanımında önemli olan nokta, cümlenin kelime, cümle yapısı veya söz diziminde bazı değişiklikler yaparken anlamının kaybolmasını önlemektir. Metni daha iyi, daha işlek bir biçimde yeniden yazmanın bir başka yolu cümleleri birbirine bağlamak, sürekli basit cümle yapısını kullanmaktan kaçınmaktır. Bu, aşağıda verilmiş olan örnek bir bölüm ile açıklanmıştır.

Örnek

- Aylin Hanım bahçe kapısında belirdi. Karabaş ve Boncuk hızla bahçeye koştular. Aylin Hanım poşetleri bırakacak bir yer arıyordu. İkisi birden kucağına atıldı. Bu iki sevimli köpekle baş etmeye çalışıyordu. Üçü birden çimlere yuvarlandılar. Ağaçların arkasından gelen sesle irkildiler.

  Karabaş ve Bocuk'un hızla bahçeye koşmaları*nın sebebi* Aylin Hanım'ın kapıda belirmesiydi. Aylin Hanım *hem* elindeki poşetleri koyacak bir yer arıyor *hem de* kucağına hızla atılan bu iki sevimli köpekle baş etmeye

çalışıyordu. Üçü birden çimlere yuvarlanmışlardı *ki* ağaçların arkasından gelen sesle irkildiler.

Örnek

- Kapıyı örttü. Sobanın yanına oturdu.
  Kapıyı örttü *ve* sobanın yanına oturdu.

Örnek

- Konsere gitmek için günler öncesinden hazırlanmama rağmen gidemedim. Çok hastalandım.
  Konsere gitmek için günler öncesinden hazırlanmama rağmen gidemedim *çünkü* çok hastalandım.

Kelime Bağdaşıklığı Unsurlarıyla Açımlama

Günay (2007), kelime ya da sözlüksel bağdaşıklık şeklinde bir başlığa yer vermez. Fakat *oluşturucu ögenin yinelenmesi*, *göndergenin yinelenmesi olarak artgönderim* başlıkları altında kelime bağdaşıklığına karşılık gelebilecek bilgilere yer verir. Günay (2007), oluşturucu ögenin yinelenmesine örnek olarak Hasan isminin tekrarını örnek verir.

Çocukcağız Arabistan'da rahat eder. Hasan vapurda eğlendi; Hasan köşeye büzüldü; bir şeyler soran olursa da susuyordu, yanakları pençe pençe, al al olarak susuyordu. Hasan'ı bir istasyonda indirdiler. Hasan durgun, tıkanıktı; susuyor, susuyordu. Eskici başını hayretle işinden kaldırdı. Uzun uzun Hasan'ın yüzüne baktı: Hasan anladığı kadar anlattı. Asıl konuşan Hasan'dı, altı aydan beri susan Hasan… Hasan, yüreği burkularak sordu.

Göndergenin yinelenmesi olarak artgönderime ise aşağıdaki örnekleri verir.

Hasan, halasının yeğeni, babası ve daha sonra annesi ölen İstanbullu çocuk, eskicinin kısa süreli arkadaşı, kuşaklı entarisi, ceketi, takkesi, kırmızı merkupları olan çocuk, Arabistan'a giden kişi, Türk çocuğu…

Halliday ve Hasan (1979) kelime bağdaşıklığını iki başlık altında ele almışlardır. Bunlar, tekrar ve aynı kavram alanına giren kelimelerin kullanımı şeklindedir. Halliday ve Hasan'a göre (1979: 279) tekrar yoluyla kelime bağdaşıklığı oluşturma, aynı kelimeyi kullanma, eş veya yakın anlamlı kelime kullanma, üst anlamlı kelime kullanma ve genel anlamlı kelime kullanma yollarıyla gerçekleştirilir. Subaşı Uzun'a göre (1995) sözlüksel bağdaşıklık aynı sözcüğün yinelenmesi, karşıt

anlamlı sözcüklerin kullanımı, aynı kavram alanından sözcüklerin kullanımı, aynı kökten sözcüklerin kullanımı ve yapı yinelemeleri ile gerçekleşir.

Bir metin açımlanırken, o metnin yüzey yapısında bazı değişiklikler gerçekleştirilir. Buradaki önemli nokta metnin derin yapısında herhangi bir değişiklik olmamasına veya oldukça az olmasına dikkat etmektir.

Eş veya yakın anlamlı kelimeleri kullanarak açımlama

Bir kelimenin eş veya yakın anlamlısı kullanılarak açımlama yapılabilir. Bu durum, cümlede yer alan kelimelerin aynı şekilde tekrar edilmesini önler.

Örnek

- *Ankara* yine *suskun*, yine *yalnızdı*. *Başkentin* bu *sessiz* ve *bir başına* hâli insanda bu şehre karşı bir merhamet uyandırıyordu.

Örnek

- Yönetim kurulu üyelerinin katılımlarıyla yapılması planlanan toplantıya yönetim kurulu üyelerinden Hikmet Bey'in *de* Çetin Bey'in *de* gelemeyeceği bildirildi. *Hem* Hikmet *hem de* Çetin Bey'in katılamayacaklarının açıklanması üzerine toplantı ileri bir tarihe ertelendi.

Alt-üst anlamlı kelimeleri kullanarak açımlama

Bir kelimenin alt veya üst anlamlısı kullanılarak açımlama yapılabilir. Bu durum, cümlede yer alan kelimelerin aynı şekilde tekrar edilmesini önler.

Örnek

- Birbirleriyle etkileşim içinde yaşayan tüm *canlılar*; *insanlar*, *hayvanlar*, *bitkiler* evrenin bir üyesidir.

Zıt anlamlı kelimeleri kullanarak açımlama

Bir kelimenin zıt anlamlısı kullanılarak açımlama yapılabilir. Bu durum, cümlede yer alan kelimelerin aynı şekilde tekrar edilmesini önler.

Örnek

Ayla minik kedisinin önüne mama tabağını koyarken kedisinin ne kadar *aç olduğunu* gördü. Demek ki tüm huysuzluğu, inadı, siniri *tok olmadığı* içindi.

Genel anlamlı kelimeleri kullanarak açımlama

Bir kelimenin eş veya yakın anlamlısı kullanılarak açımlama yapılabilir. Bu durum, cümlede yer alan kelimelerin aynı şekilde tekrar edilmesini önler.

Örnek

- Aylin ve okul arkadaşları bu *hafta sonu* birlikte kahvaltı yapmak için sözleştiler. Harika bir *cumartesi* onları bekliyor.

1. 2. 2. Düzenleme (Revision)

Türkçe Sözlükte revizyon, yeniden gözden geçirip düzeltme olarak tanımlanmıştır. Revize etmek, yazılı veya basılı bir şeyi incelemek ve düzeltmek ya da değiştirmektir (en.oxforddictionaries.com). Alamargot ve Chanquoy'a göre (2001: 100) düzenleme, belli bir amaca ulaşmak için (biçemi, içeriği geliştirmek) belli bir metin düzeyinde ve belli bir metin üzerinde (henüz yazılmamış metin, henüz yazılmış metin) belli bir anda (taslak metin, son metin) belli bir etki (olumlu, nötr, olumsuz) ve belli bir bilişsel çaba ile yapılan şeydir (ekleme, silme vb).

Düzenleme ile ilgili tanımlara bakıldığında değiştirme, düzenleme, düzeltme ifadelerinin öne çıktığı görülmektedir. Bu noktada düzenleme ile ilgili tanımlarda sıkça karşılaşılan düzenleme (revision) ve düzeltme (edit) kavramları üzerinde durulması gerekir. Düzenleme ile düzeltme arasında kapsam ve uygulama aşaması bakımından bazı farklar bulunduğu söylenebilir. Kapsam açısından bakıldığında düzeltme genel olarak yazılı bir metnin şekilsel özelliklerinde yapılan değişiklikleri ifade eder. Bir metni yazım, noktalama, dil bilgisi, anlatım kurallarına, sayfa düzenine göre incelemek o metni düzeltmek anlamına gelir. Düzenlemede ise daha çok anlamsal değişiklikler üzerinde durulur. Bir metni düzelten öğrenci metnin yüzeysel özellikleriyle ilgili değişiklikler gerçekleştirirken metni düzenleyen öğrenci

metnin küçük ve büyük yapılarında değişiklikler gerçekleştirir. Düzeltmede yapılan değişiklikler genellikle şekilsel unsurlara odaklanırken düzenlemede yapılan değişiklikler anlamı etkileyebilir veya sadece yazım hatalarını düzeltmeye yönelik olabilir (Fitzgerald, 1988: 124). Sharples'e (1999: 104) göre kötü yazılmış cümleleri belirleyip düzeltmek, düzenlemenin önemli bir parçasıdır fakat ne en talep edilen ne de en verimli bölümüdür. Bu bağlamda düzenlemenin, düzeltmeyi de içine alan sınırları daha geniş bir kavram olduğu söylenebilir. Uygulama aşaması açısından bakıldığında ise düzeltme, yazma sürecinin metnin son kez kontrol edildiği "son okuma" aşamasında gerçekleştirilirken düzenleme yazma sürecinin herhangi bir aşamasında gerçekleştirilebilir (Fitzgerald, 1987: 483; Fitzgerald ve Markham, 1987; 4; Sharples, 1999: 104). Yani yazar, kâğıda herhangi bir kelime yazmadan önce oluşturacağı metnin planını düzenleyebilir; kelimeleri ve cümleleri kâğıda dökerken onları düzenleyebilir ya da metnini taslak olarak oluşturduktan sonra değişiklik yapmak için geriye dönebilir (Fitzgerald, 1988: 124). Bu durumda düzenleme işleminin yazma öncesinde, yazma sırasında ve yazma sonrasında yapılabileceği söylenebilir.

Yukarıda bahsedilenlerden hareketle düzenlemenin, düzeltmeyi de kapsayan yeniden yazma ile bağlantılı bir beceri olduğu ifade edilebilir. Çünkü metni yüzeysel, özellikle anlamsal yapı açısından değiştirmek yeni bir metin oluşturmak, var olan metni yeniden yazmak demektir. Bu anlamda düzenleme ve yeniden yazma iç içe geçmiş iki aşama olarak ele alınabilir. Öyle ki bir metni düzenlemek, o metni yeniden yazmaya; bir metni yeniden yazmak ise o metni tekrar düzenlemeye imkân verir. Dolayısıyla düzenleme ve yeniden yazma döngüsel bir işlem takip eder.

Peki, niçin düzenleme yapılır ya da yapılmalıdır? Düzenleme, yazma becerisini diğer dil becerilerinden ayıran önemli bir işlemdir. Yazılı ürünlerin dil ve anlatım özellikleri bakımından olgun olmaları beklentisi; yazma eyleminin kontrollü, kurallı ve planlı bir yapıya sahip olması (Atasoy, 2015) düzenleme işleminin, yazma becerisi için kritik bir unsur olduğunun göstergesidir. Düzenleme sürecinde metne hem okur hem de yazar açısından bakmayı öğreniriz (Sharples, 1999). Harris'e göre de (2006: 98) düzenleme (revising), yeniden yazmanın özel bir formudur ve kişinin fikirlerini daha ayrıntılı, açık, anlamlı ve ilginç hâle getirmek için, yazmış olduğu metnin taslağına dönmesi işidir. Düzenleme, genellikle metnin niteliğini artırmak için kullanılan bir araç olarak değerlendirilmiştir (Aktulum, 2000; Graham,

MacArthur ve Schwartz, 1995). Düzenlenen metinlerin, metin kalitesi bakımından daha iyi düzeyde olacağı düşünülür. İlk yazmada fark edilmeyen şekilsel ve yüzeysel hatalar, metni düzenlemeye yönelik olarak yapılacak okumalarda fark edilebilir. Böylece metin düzenlenerek yazıldığında mekanik hatalardan arındırılabilir. Bunlarla birlikte metinde derin veya üst yapı dönüşümleri gerçekleştirilebilir. Bu tip büyük değişiklikler, metnin bütünü en az birkaç kez okunduktan ve nasıl bir değişikliğin yapılacağına ilişkin strateji belirlendikten sonra yapılabilir. Yazar, kendi metnini düzenleyerek daha iyi bir duruma getirebilirken, başkası tarafından yazılmış bir metni düzenleyerek, yeniden yazarak da yazma becerilerini işletmiş olur. Araştırmalara göre de düzenleme ile metin kalitesi arasında bir ilişki vardır (Bridwell, 1980; Ash, 1983; Scardemalia ve Bereiter, 1987; Fitzgerald ve Markham, 1987; Wallace ve Hayes, 1990). Öğrenciler metinlerini revize ederek daha iyi hâle getirirler.

Araştırmacılar; iyi olan, deneyimli yazarlar ile iyi olmayan, deneyimsiz yazarların yazılı metinlerinde düzenleme yapmalarıyla ilgili bazı farklılıkların olduğuna dikkat çekmişlerdir. Araştırmacılara göre iyi yazarlar (competent), iyi olmayan (basic) yazarlara göre daha fazla düzenleme yaparlar (Stallard, 1974; Faigley ve Witte, 1981; Monahan, 1982; Marion, 1983; Sengupta, 1998; Sharples, 1999; Galbraith ve Torrance, 2004). Yine araştırmacılara göre, daha iyi olan deneyimli yazarlar, daha çok anlamla ve metin yapısıyla ilgili değişiklikler yaparken, deneyimsiz olan yazarlar daha çok yüzeysel değişiklikler yaparlar (Stallard, 1974; Perl, 1979; Bridwell, 1980; Sommers, 1980; Faigley ve Witte, 1981; Hayes, Flower, Schriver, Stratman ve Carey, 1987; Flower, 1989; Wallace ve Hayes, 1990; Harris, 1993; Rooney, 1998; Sharples, 1999).

Wallace ve Hayes'ın (1990), deneyimli ve deneyimsiz yazarların metin düzenlemelerinde tespit ettikleri farklılıklar şu şekildedir:

- Deneyimli yazarlar bütün metni (metnin tümünü) geliştirmeye odaklanırken, deneyimsiz yazarlar metindeki hataları bulmaya odaklanırlar.
- Deneyimli yazarlar metni revize etmeden önce gerçekleştirecekleri büyük değişiklikleri tespit etmek için tüm metni okurken, deneyimsiz yazarlar sadece değişiklik yapacakları kısmı cümle cümle okurlar.

- Deneyimli yazarlar hedef kitle, amaç, metin organizasyonu gibi büyük yapı unsurlarına değinirken deneyimsiz yazarlar yazım, gramer hataları gibi unsurlar üzerinde dururlar.

Yukarıdaki tespitlere benzer olarak Monahan (1982) da deneyimli ve deneyimsiz yazarların metinlerinde yaptıkları düzenlemelerde bazı farklılıkların olduğunu ileri sürmüştür. Bunlar aşağıdaki gibidir:

- Deneyimli yazarlar içeriğe odaklanırken deneyimsiz yazarlar daha çok şekle odaklanırlar.
- Deneyimsiz yazarlar bir düzenleme stratejisi belirlemezken deneyimli yazarlar kendilerine bir strateji belirlerler.
- Deneyimsiz yazarlar düzenlemeyi, yazma sürecinin ayrı bir parçası olarak görürken deneyimli yazarlar yazma sürecinin ayrılmaz bir parçası olarak görürler.
- Genellikle deneyimli yazarlar deneyimsiz yazarlardan daha fazla düzenleme yaparlar.

Bunlarla birlikte öğrencilerin sıklıkla ve ustalıkla düzenleme yapmadıkları ortaya konmuştur (Murray, 1978: 75; Scardamalia, 1981; Flower, Hayes, Carey, Schriver ve Stratman, 1986; Fitzgerald, 1987; Myhill ve Jones, 2007). Öğrencilerin çok büyük bir kısmı, yazma dersi alanlar bile, taslak metinler yazmakta, düzenleme yapmamaktadırlar (Murray, 1978: 7). Türkçe Dersi Öğretim Programına (2018) bakıldığında da benzer bir tablo ile karşılaşılmaktadır.

Türkçe Dersi Öğretim Programında (2018) düzenleme becerisi ile ilgili bazı kazanımlar yer almaktadır. Bu kazanımlar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 1: Türkçe Dersi Öğretim Programında (2018) Düzenleme Becerisi ile İlgili Yer Alan Kazanımlar

Kazanım Numarası	**Kazanım**
T.1.4.10.	Yazdıklarını gözden geçirir. Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.
T.2.4.10.	Yazdıklarını düzenler. Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır
T.3.4.11.	Yazdıklarını düzenler. Yapılacak düzenleme çalışması sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.4.4.11.	Yazdıklarını düzenler. a) Öğrenciler yazdıklarını dil bilgisi ve anlatım bozuklukları yönünden kontrol etmeye teşvik edilir. b) Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.
T.5.4.9.	Yazdıklarını düzenler. Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.
T.6.4.10.	Yazdıklarını düzenler. a) Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusuna değinilmez. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.
T.7.4.16.	Yazdıklarını düzenler. a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.
T.8.4.16.	Yazdıklarını düzenler. a) Dil bilgisine dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur

Türkçe Dersi Öğretim Programında (2018) 1'den 8'e kadar tüm sınıf seviyelerinde düzenleme ile ilgili kazanımların yer aldığı görülmektedir. Programda yer alan bu kazanımların, düzenlemenin yöntem ve içeriğiyle ilgili olmaktan çok metnin yazım, noktalama, gramer gibi aslında düzeltme olarak ifade edilebilecek boyutlarındaki değişikliklerle ilgili olduğu görülmektedir. Söz konusu kazanımlar, metnin şekilsel ve yüzeysel olarak düzeltilmesine olanak tanımaktadır. Metnin büyük ve üst yapısıyla ilgili değişiklikleri, dönüşümleri ele almamaktadır. Bununla birlikte düzenleme, bir metni yeniden yazmaya olanak sağlayan bir süreç becerisidir. Programda yer alan düzenleme ile ilgili kazanımlarda düzenlemenin süreç boyutuna vurgu yapılmadığı görülmektedir.

Öğrencilerin iyi düzeyde yazılı ürünler üretmeleri, yazma süreci aracılığıyla düşünme becerilerini geliştirmeleri amaçlanıyorsa onlara, düzenlemenin nasıl yapılacağının öğretilmesi gerekir. Bunun öncesinde düzenlemenin yazma süreci içerisindeki konumundan, işlevinden, bileşenlerinden bahsetmek gerekir. Aşağıdaki bölümde yazma sürecini açıklamaya yönelik olarak ortaya konan, düzenleme ve yeniden yazma arasındaki bağlantıyı gösteren bazı yazma modellerine (Hayes ve Flower, 1981; Bridwell, 1980; Flower vd. 1986; Bereiter ve Scardamalia, 1987; Chenoweth ve Hayes, 2001; Hayes, 2012) yer verilmiştir. Bu modeller, düzenleme

ve yeniden yazma ile ilgili önemli bulgular sunmaktadırlar. Bahsedilen modeller öncelikle kronolojik bir biçimde ayrı ayrı açıklanmış, ardından bu modellere yönelik çıkarımlar maddeler hâlinde sıralanmıştır.

1. Bridwell Modeli (1980): Bridwell (1980: 220) "Yazma Sürecinde Düzenleme" isimli modelini farklı kaynaklardan (Emig, 1971; Pianko, 1977; Della-Piana, 1978; Tomlinson, 1979; Nold, 1978; Sommers, 1978) ve modelin sunulduğu çalışmadaki bulguların sentezinden yola çıkarak oluşturulduğunu ifade etmiştir. Burada üzerinde durulması gereken varsayım, yazma sürecinin doğrusal ve yinelemeli bir süreç olduğudur. Bu modele göre, yazma sürecinde genellikle ya metni taramak ya da yeniden okumak için durulur. Bu noktada yazar, metinde olanları ya olduğu gibi kabul eder ya da bazı uyumsuzluklar algılar. Metindekilerin kabul edilmesi durumunda, yazma süreci ya sonlandırılır ya da devam ettirilir. Uyumsuzluk algılandığında ise yazar ya metni değiştirmeye, ya durmaya ya da herhangi bir değişiklik yapmadan devam etmeye karar verir. Bu döngü, tüm uyumsuzluklar çözülene veya yazar metin üzerinde değişiklik yapmak istemeyene kadar tekrarlı bir şekilde devam eder.

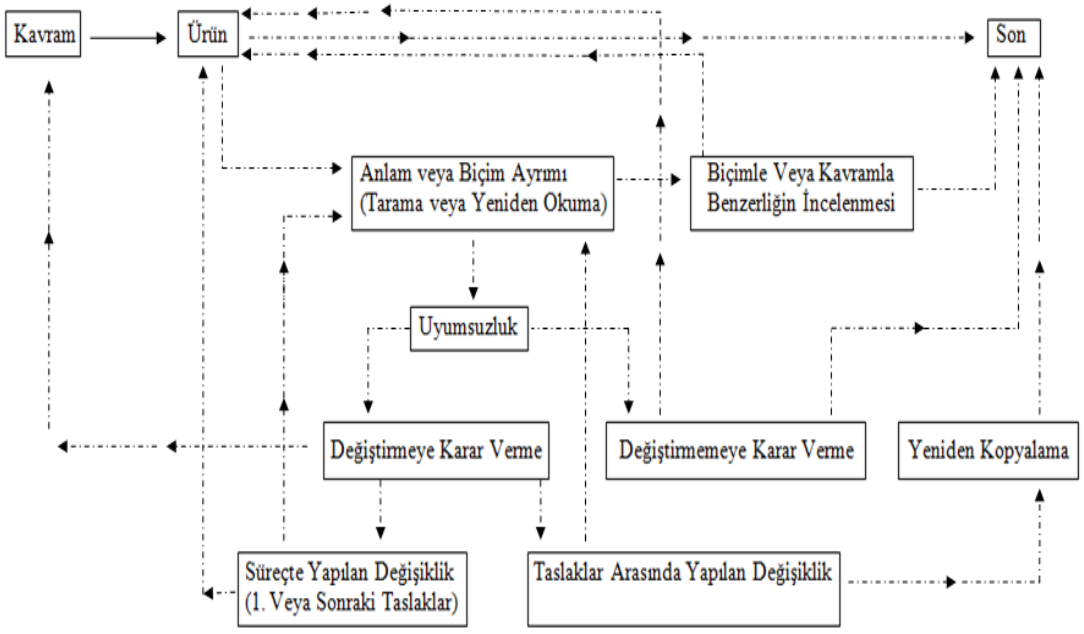

(Yazma Sürecinde Düzenleme Modeli, Bridwell: 1980)

2. Hayes ve Flower Modeli (1981): Hayes ve Flower'ın 1981 yılında ortaya koymuş oldukları bilişsel süreç modelinde yazma sürecinin 3 ana bileşeni vardır. Bunlar görev alanı, uzun süreli bellek ve yazma süreci şeklindedir. Yazma süreci

planlama, yazma (translating) ve gözden geçirme olmak üzere 3 alt bileşenden oluşmaktadır. Bu model, birbirini kapsayan birçok sürecin iç içe geçmesinden oluşan hiyerarşik bir yapı göstermektedir. Yani yazma sürecinin ilk aşamasında yazar, yazacağı metne ilişkin plan yapar, ardından planladığı şekilde metnini yazmaya çalışır ve son olarak da yazdığı metni gözden geçirir. Yazma süreci bu 3 adımda ilerler. Gözden geçirme ise, değerlendirme ve düzenleme adımlarından oluşur.

Hayes ve Flower'in 1980 yılında ortaya koydukları model ile 1981 yılında ortaya koydukları model arasında " Gözden Geçirme (Reviewing)" aşaması açısından bazı farklar vardır. 1980 yılında ortaya konan modelde "Gözden Geçirme (Reviewing)", "Okuma" ve "Düzeltme (Editing)" alt boyutlarından oluşurken, 1981 yılında ortaya konan modelde "Gözden Geçirme (Reviewing)" "Değerlendirme" ve "Düzenleme (Revising)" olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır.

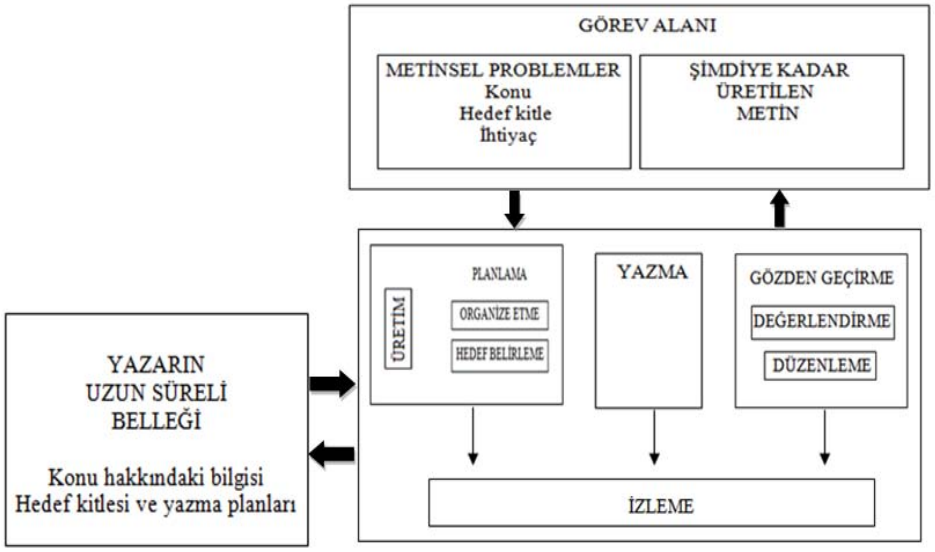

Bilişsel Süreç Modeli Hayes ve Flower (1981)

Flower vd.'ne göre (1986) iyi, olumlu bir değerlendirme, yazarın planlama ve yazma aşamasına tekrar dönmesini sağlar. Bununla birlikte deneyimli yazarların yazma süreçleri incelendiğinde onların sadece metinleri değil, yazma stratejilerini, yazar olarak kendilerini pek çok kez değerlendirdikleri görülür.

3. Flower ve Arkadaşlarının Modeli (1986): Flower ve arkadaşlarının 1986 yılında ortaya koydukları "Düzenleme Süreci Modeli"nin, 1981 yılındaki modele göre düzenleme sürecine daha fazla odaklandığını söyleyebiliriz. Bu modelde değerlendirme, düzenleme, yeniden yazma süreçleri üzerinde durulmuştur.

Araştırmacılar da (Flower vd. 1986) modelin 2 temel unsurunun olduğunu, bunlardan birinin görev belirleme diğerinin ise değerlendirme olduğunu belirtmişlerdir. Görev belirleme, yazarın metnin büyük ölçeği üzerinde mi yoksa düzeltme gibi küçük ölçeği üzerinde mi çalışacağına dair bir fikir oluşturmasıdır. Görevi belirleyen yazar, değerlendirme sürecine girer. Değerlendirme süreci okuma ile başlar. Burada farklı amaçlarla gerçekleştirilecek olan okumalar söz konusudur. Yazar anlamak, değerlendirmek ve problemleri belirlemek üzere bir okuma gerçekleştirir. Problemlerin belirlenmesinde 2 yol vardır. Bunlardan ilki problemin tespiti diğeri ise teşhisidir. Bu iki yol arasındaki fark, problemin tespitinde daha çok problemin varlığı ile ilgili bilgi sunulurken problemin teşhisinde var olan problemin niteliği ile ilgili de bilgi sunulmasıdır. Tespitte problemle ilgili çok az bilgi varken teşhiste hem problem hakkında daha fazla bilgi hem de problemi çözmek için kullanılacak stratejiler vardır. Bu anlamda tespitin eksik, teşhisin ise tam bir belirleme olduğunu ifade edebiliriz. Flower vd.'nin (1986) ifade ettiklerine göre, strateji seçiminde yazar, problemin sunumuna göre bir hareket belirlemelidir. Bu hareketler, problemin daha ayrıntılı bir biçimde ortaya konması için araştırma, erteleme veya görmezden gelme yani reddetme olabilir. Yani yazar, metinle ilgili problemlerin belirlenmesinin ardından ya bu problemlerle ilgili daha fazla bilgi elde etmek için araştırma sürecini, ya bu problemleri ertelemeyi ya da bu problemler üzerinde durmamayı seçer. Araştırma sürecini tercih eden yazar tekrar değerlendirme sürecine döner ve bu sürecin ardından problemleri ya tespit ya da teşhis eder. Fakat daha önemli olan strateji seçiminin, yeniden yazma ile düzenleme süreçleri arasında olduğu görülür. Yeniden yazmayı seçen yazarlar, mevcut zihinsel ya da yazılı metinlerinden metnin ana düşüncesini kolayca çıkarabilir ve bunu yeni bir metin üretmek için kullanırlar. Aslında yeniden yazmayı seçen yazarlar, problemle ilgili analizlerden herhangi bir veri elde etmeden veya oldukça az bilgi elde ederek metinlerini farklı bir biçimde yeniden yazmayı denerler. Bu, hem metinlerinin tümünü yeniden oluşturabilecekleri hem de küçük değişiklikler yapabilecekleri düzeyde çalışmalarına imkân veren etkili ve hızlı bir yoldur. Diğer yandan düzenleme sürecinde ise yazma eylemini, teşhis ve yazarın teşhis aşamasına dâhil ettiği düzenleme stratejileri yönlendirir. Bu bir dizi stratejiyi, yazarın oluşturduğu, problemler ve olası çözüm önerileri tablosu olarak düşünebiliriz. Yeniden yazma süreci, yazarın metnini ilk olarak ürettiği sürecin aynısıdır. Yeniden yazma, küçük veya büyük boyutta olabilir. Küçük boyut açımlamayı, büyük boyut ise metni yeniden oluşturmayı ifade eder. Pek çok büyük

ölçekli yeniden yazma işleminde mevcut metin toptan değiştirilir. Yeniden yazma sürecini seçen yazar, düzenleme sürecinden hızlıca çıkar ve yazmanın temel süreçleri olan planlama ve yazmaya (kâğıda aktarma) geri döner (Flower vd. 1986: 43). Sonuç olarak metni yeniden yazmayı seçen yazar da metni düzenlemeyi seçen yazar da metni veya metnin planını değiştirmiş olur.

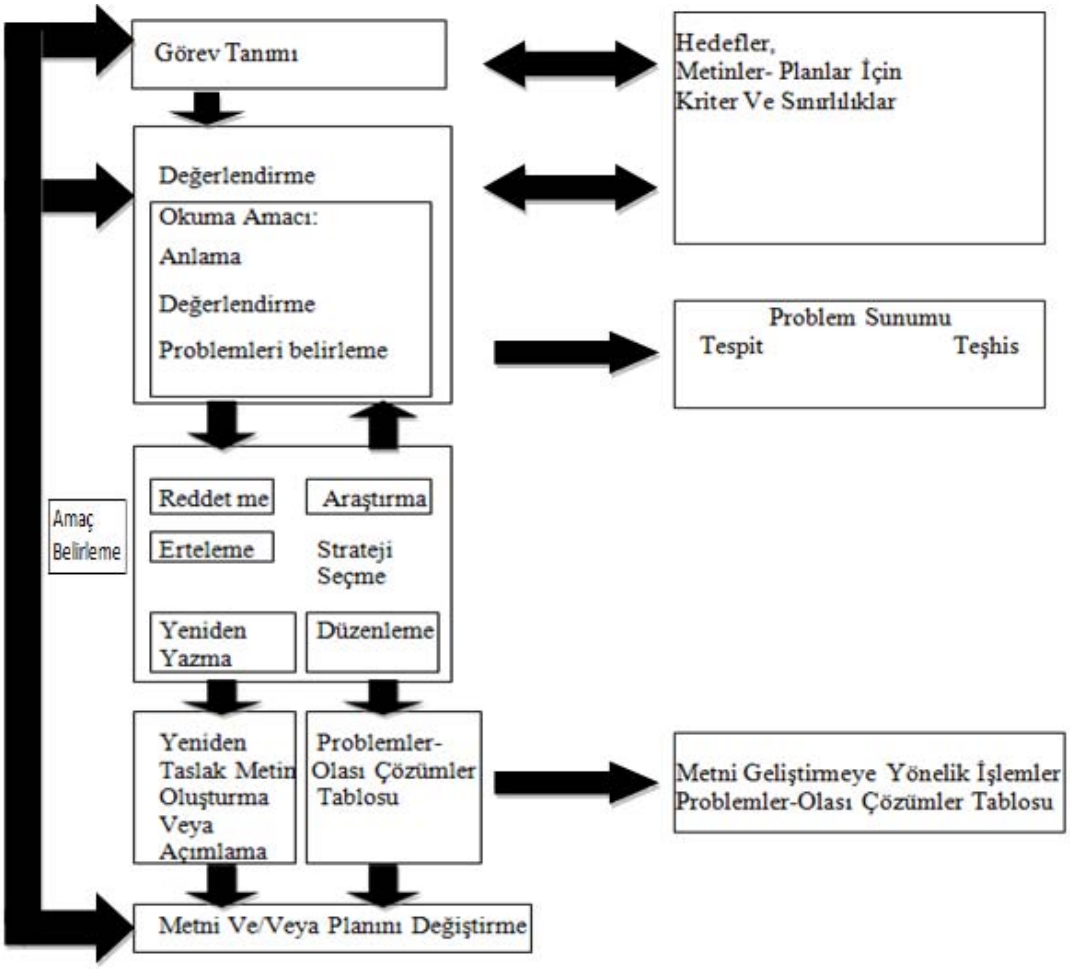

Flower vd. Düzenleme Süreci Modeli (1986)

4. Bereiter ve Scardamalia Modeli (1987): Bereiter ve Scardamalia'nın (1987) modeline baktığımızda, metin oluşturma sürecinin bir bölümünü ifade eden CDO (Compare, Diagnose, Operate) sürecinin, metni düzenleme ve dilsel seçenekleri yeniden düşünmeyi içerdiğini görürüz. CDO'nun temel bileşenleri karşılaştırma (compare), tanılama (diagnose) ve uygulamadır (operate). Bu sürece göre metin oluştururken zihnimizde iki temsil oluşur. Bunlardan ilki, o ana kadar yazdığımız metnin temsili, diğeri ise yazmak istediğimiz bütün metnin temsilidir. CDO süreci, bu iki temsil arasındaki uyumsuzlukla başlar.

CDO süreci, diğer metin oluşturma aşamalarının arasına giren bir süreç olarak düşünülebilir, öyle ki CDO süreci, kesilen aşamaya (okuma, planlama, yazma vb.) geri dönmekle biter.

Uygulama aşaması iki bileşenden oluşur. Bunlar taktik belirleme ve metni değiştirmedir. Taktik belirlemede yazar, ifadeleri değiştirme, silme veya ekleme gibi genel değişiklikleri seçebileceği gibi metni olduğu gibi bırakmayı ve süreçten çıkmayı da tercih edebilir. Yazar eğer taktik belirleme aşamasında metinde değişiklikler yapmaya karar verirse, belirlenen değişiklikleri yapabileceği metni değiştirme aşamasına geçer. Bu durum, metnin değiştirilmesine ve yeni bir karşılaştırma yapılmasına; bu da yeni bir CDO döngüsüne yol açar. Bu döngü, uyumsuzluk ortadan kaldırılana veya herhangi bir noktada başarısız olunup kesilen işleme geri dönülene kadar devam eder (Bereiter ve Scardamalia, 1987: 266-267).

CDO sürecinde karşılaştırma bileşeni üzerinde önemle durulmuştur. Çünkü Bereiter ve Scardamalia'ya göre (1987) karşılaştırma aşaması işletilemezse, diğer hiçbir aşama işletilemeyecektir.

Hayes'in (2004) uyumsuzluk modeline getirdiği bazı eleştiriler vardır. Bu eleştiriler şu şekildedir. Birincisi, bu modeller metnin planı, amaçları için değil sadece yazılmış olan bir metnin düzenlenmesi için uygun olabilir. Fakat metnin planı, amaçları gibi unsurların düzenlenmesi metin yazılırken yapıldığı için, metnin niteliğini artırmada metin oluşturma esnasında yapılan düzenlemeler kritiktir. İkincisi, yazar tam olarak yazmak istediği gibi bir metin oluşturmuş olsa da, bu metne daha sonra farklı bir bakış açısıyla baktığında metni değiştirmek isteyecektir. Üçüncüsü, uyumsuzluk modeli kişinin bir başkasının metnini düzenlemekten çok kendi metnini düzenlemesi üzerine kurulmuş görünmektedir. Son olarak ise

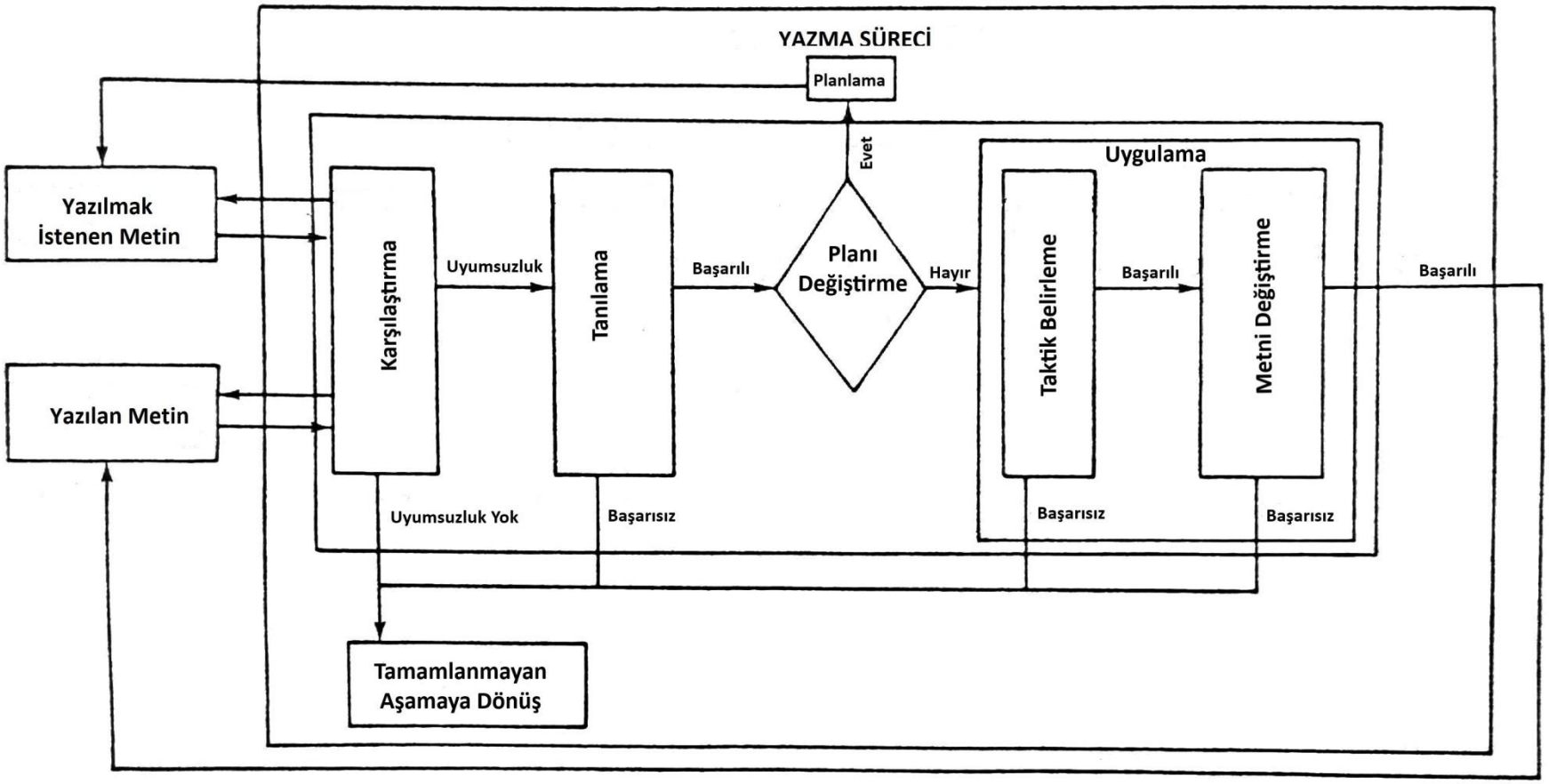

Bereiter ve Scardamalia Modeli (1987)

uyumsuzluk modeline göre metni düzenleme sadece metinde bir yanlışlık olduğunda gerçekleşir. Fakat pek çok durumda biz metni, metinde bir yanlışlık bulduğumuz için değil, söyleyecek daha iyi bir şey bulduğumuz veya söylediklerimizi daha iyi bir şekilde söylemenin yolunu bulduğumuz için düzenleriz.

5. Butterfield, Hacker ve Albertson Modeli (1996): Butterfield, Hacker ve Albertson'un (1996) ortaya koymuş oldukları model, 2 ana bölümden oluşur. Bunlar, "Çevre" ve "Bilişsel/Üstbilişsel Sistem"dir. "Çevre" bölümü, "Metinsel problemler" ve "Düzenlenen Metin" bileşenlerinden oluşur. Metinsel Problemler bölümünde konunun kendisi, hedef kitlesi ve önemi belirlenir. Bu modelde izleme ve kontrol otomatik olarak gerçekleşirse uzun süreli bellekte; otomatik olmadan, düşünülerek gerçekleştirilirse kısa süreli bellekte olur. Bilişsel aşamadan üstbilişsel aşamaya bilgi akışı, üstbiliş aşaması tarafından biliş aşamasının izlenmesine olanak sağlar. Üstbilişsel aşamadan bilişsel aşamaya bilgi akışı ise üstbiliş tarafından bilişin kontrol edilmesini sağlar.

Bu modelde dikkat çeken en önemli unsur, uzun süreli belleğe geniş yer verilmesidir.

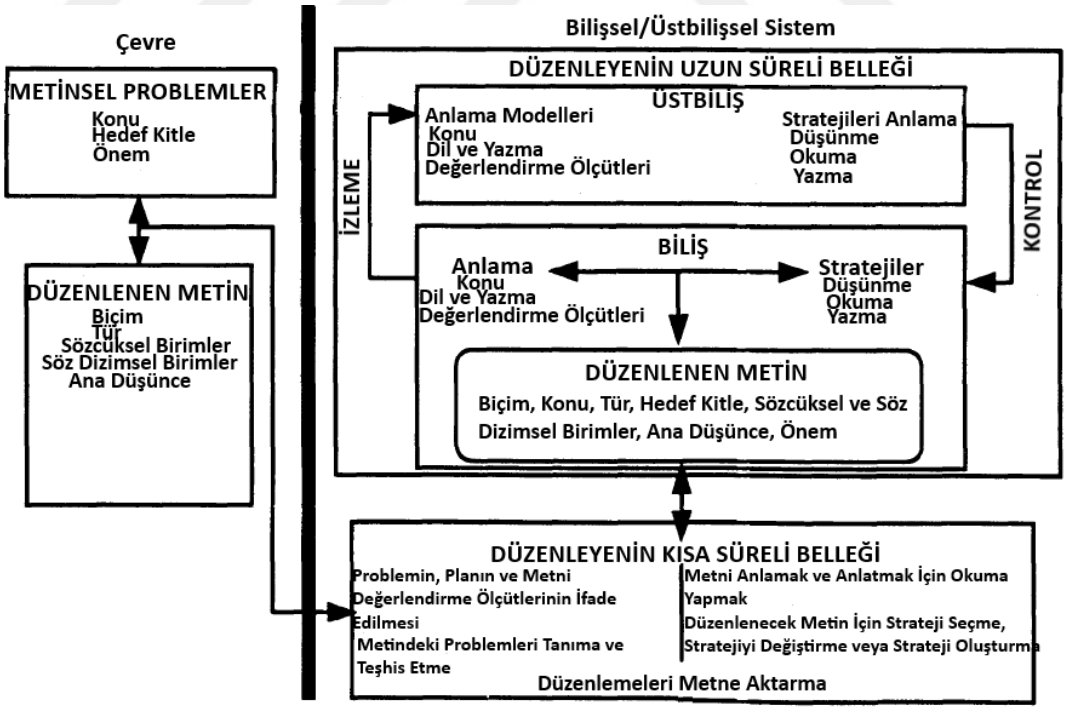

Butterfield, Hacker ve Albertson'un (1996) Düzenleme Modeli

6. Sharples Modeli (1999): Sharples'in (1999) yazma modeline göre yazma sürecinin 3 temel bileşeni vardır. Bunlar düzenleme, planlama ve yazma şeklindedir.

Yazar bir plan oluşturur, planın içeriğini ve yapısını belirler sonra da onu kâğıda döker. Metnin kâğıttaki görüntüsü, metni yorumlamak ve planın nasıl genişletileceğini, yeni bir planın nasıl oluşturulacağını düşünmek üzere yazarı harekete geçirir. Düzenleme aşamasında yazar, taslak metnin tamamını veya bir bölümünü okur ve yorumlar. Şekli ve içeriği üzerinde düşünür. Yapılması gereken değişikliklere karar verir ve taslak metne eklemeler yapar veya metni düzeltir.

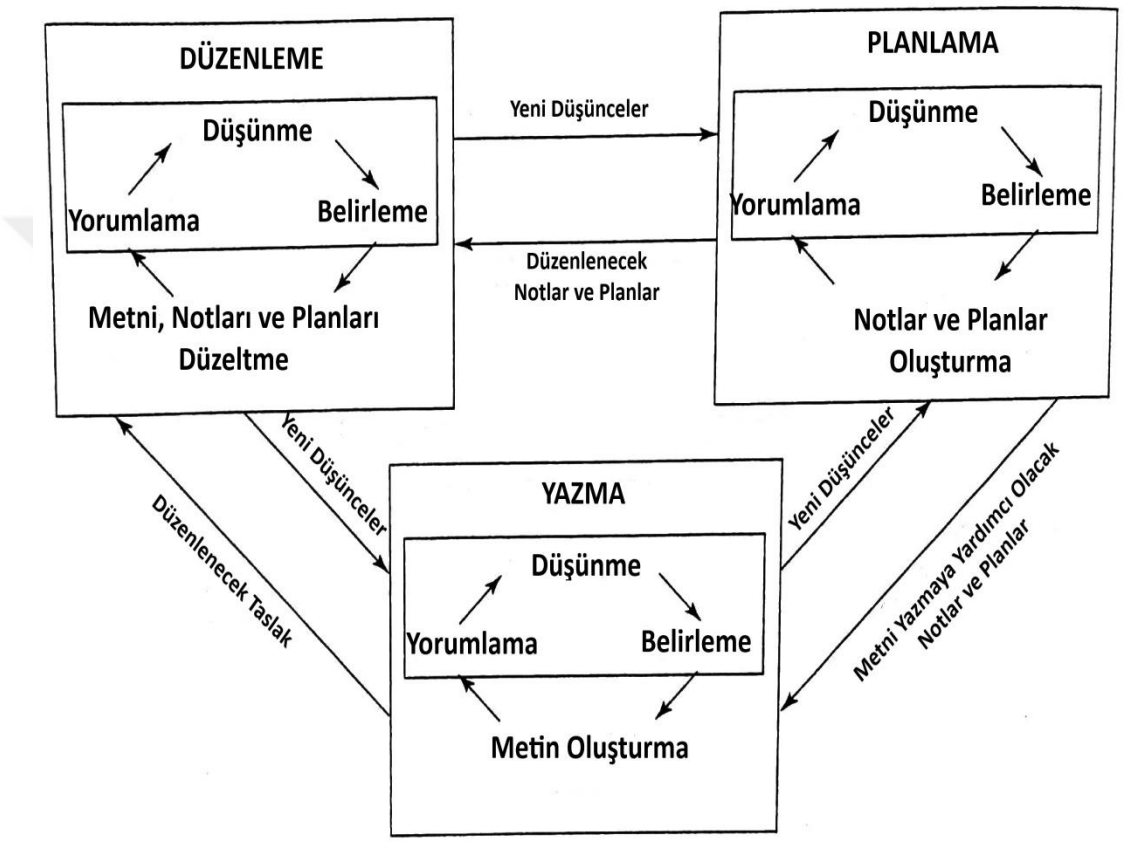

Sharples Yazma Modeli (1999)

Sharples'in (1999) yazma modelinde gördüğümüz oklar, 3 temel aşamadan herhangi birinin bir diğerini takip edebileceğini göstermektedir. Yazar için düzenleme aşamasından planlama aşamasına gitmek pek alışılmamış olsa da özellikle yeni bir konu üzerine yazılan karmaşık metinler söz konusu olduğunda bu olabilecek bir durumdur. Bununla birlikte bu modelde belli bir başlangıç ve bitiş noktası bulunmamaktadır. Yazma herhangi bir aşamadan başlayabilir ve hiç bitmez.

7. Chenoweth ve Hayes Modeli (2001): Chenoweth ve Hayes'in (2001) yazma modeli 3 aşamadan oluşmaktadır. Bunlar kaynak aşaması, süreç aşaması ve kontrol aşaması şeklindedir. Kaynak aşaması genellikle süreç aşamasının iç

dinamiklerine kaynak oluşturur. Örneğin önerici, bir hikâye metni yazarken uzun süreli bellekten hikâyeyle ilgili bir bilgi; çevirici, sözlüksel ya da gramatik bir bilgi, yazıcı ise imlâ kuralları ile ilgili bir bilgi sağlamasını isteyebilir.

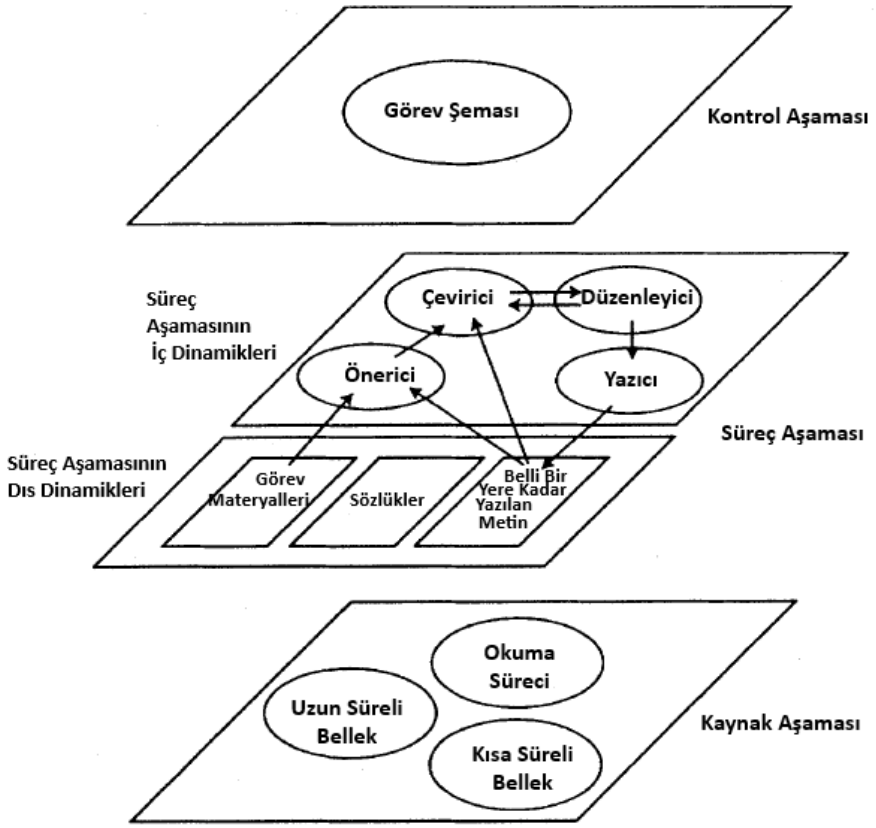

Chenoweth ve Hayes (2001) Modeli

Süreç aşaması, iç ve dış olmak üzere 2 bölüme ayrılmıştır. Süreç aşamasının iç dinamikleri; çevirici, düzenleyici, önerici ve yazıcı şeklindedir. Önerici, ifade edilecek düşünceleri üreten dil öncesi kaynaktır. Çevirici, ifade edilecek düşünceleri uygun kelime sırası ve gramer yapısıyla bir dil dizisine dönüştüren yapıdır. Düzenleyici, hem önerici tarafından önerilen hem de çevirici tarafından yazılan metni değerlendirir. Yazıcı ise bellekteki bilgileri yazılı dile dönüştürür.

Süreç aşamasının dış dinamiklerini okur, o ana kadar üretilen metin, kaynak metin, kişilerin eleştirileri/yorumları veya notları gibi görev materyalleri oluşturur. Sözlükler, yazım kılavuzları gibi materyaller de süreç aşamasının dış dinamiklerinden sayılabilir. Buradaki dış unsurlar genel olarak yazarın sosyal ve fiziksel çevresi olarak tanımlanabilir.

Pek çok yazma görevinde cümle üretiminin önerici ile başlayacağı, ardından çevirici, düzenleyici ve yazıcı ile devam edileceği düşünülebilir. Bu 4 dinamik arasındaki etkileşim, her bir sürecin kendisinden bir önceki süreçten pasif bir şekilde girdi (veri/bilgi) kabul ettiği tek yönlü bir süreç değildir. Her bir aşama, kendisinden sonraki aşamadan etkilenir. Örneğin, önerici birden fazla alternatif sunabilir çeviriciye. Çevirici bunlardan daha kolay çevirilebilecek olanını seçebilir. Dolayısıyla bu durumda, yazılmak üzere seçilen birim hem önericiye hem de çeviriciye bağlıdır. Düzenleyici ise sürekli olarak çeviricinin ürettiği metni izler, hata olması durumunda metin üretimini keserek hatayı düzeltmeye çalışır. Dolayısıyla metin üretim süreci çevirici ve düzenleyicinin etkileşimine de bağlıdır (Chenoweth ve Hayes, 2001).

8. Hayes Modeli (2012): Hayes'in (2012) en son ortaya koymuş olduğu model aşağıdaki gibidir.

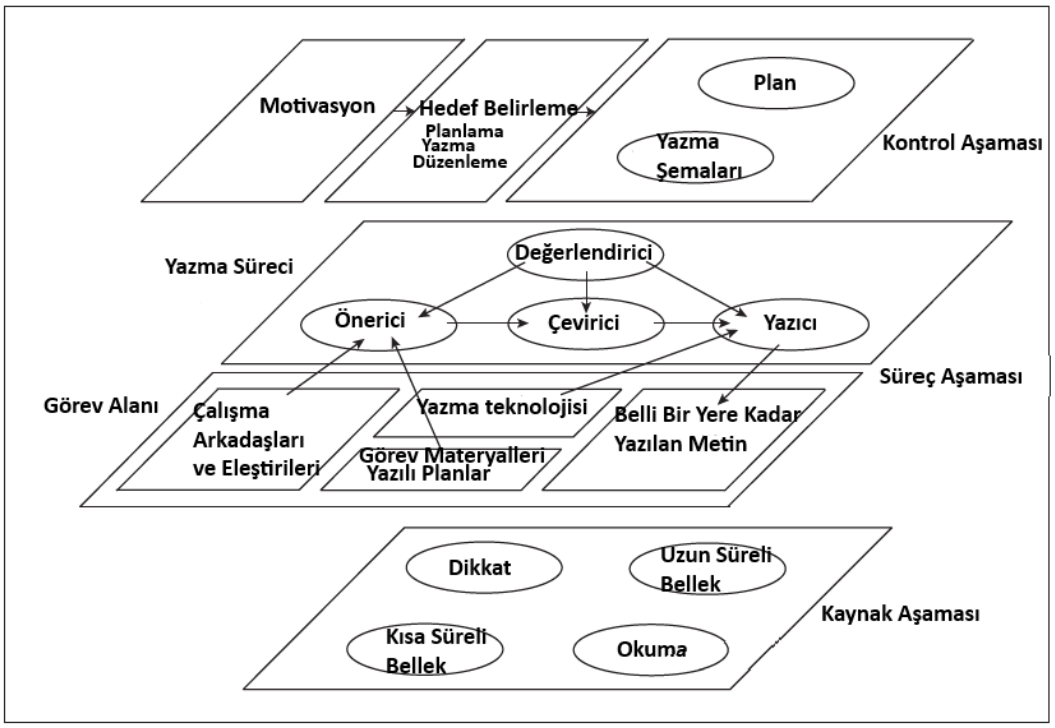

Hayes (2012) Yazma Modeli

Bu model kontrol, süreç ve kaynak olmak üzere üç farklı aşamadan oluşur. Kaynak aşaması yazmaya kaynaklık eden uzun süreli bellek, kısa süreli bellek, okuma ve dikkat gibi unsurları içerir. Süreç aşaması genel olarak yazıya dökme aşamasının işleyişini gösterir. Yazma sürecinde önerici, çevirici, yazıcı ve değerlendiriciler işletilir. Kontrol aşamasında ise belirlenen yazma amacı, yazma

amacına dönük olarak oluşturulan planlar, yapılacak düzenlemeler, yazma motivasyonu gibi unsurlar işletilir.

9. Bir Model Denemesi: Aşağıda ise araştırmacı tarafından var olanlardan hareketle bir yeniden yazma modeli denenmeye çalışılmıştır. Bu modelde 7 basamak vardır. Bu basamaklar sırasıyla planlama, yazma, kontrollü okuma, yeniden yazma (açımlama, düzenleme, edebî dönüştürme), kontrollü okuma, düzeltme ve metni sonlandırma şeklindedir.

Modele göre bir yazar oluşturacağı yazılı metne dair bir plan yapıp ardından yazma eylemine geçebilir ve başka herhangi bir işlem gerçekleştirmeden yazma faaliyetini sonlandırabilir veya yazar, planlama yapmadan yazma etkinliğine başlayabilir, metnini yazdıktan sonra yazma etkinliğini sonlandırabilir. Planlama ve yazmadan sonraki adım, kontrollü okumadır. Yeniden yazma modelinin kritik adımlarından birisi olan kontrollü okumada yazarın genellikle iki temel seçeneği vardır. Bunlardan ilki yazarın yazma eylemini herhangi başka bir işleme gerek duymadığı için sonlandırmasıdır. İkincisi ise yazarın başka bir işleme gerek duyduğu için ya metnini düzelterek, son bir kez gözden geçirerek düzeltip sonlandırması ya da metinle ilgili daha büyük değişikliklere ihtiyaç duyduğu için metnini yeniden yazmasıdır. Yeniden yazmaya karar veren yazar, metniyle ilgili sözcüksel ve söz dizimsel değişiklikler gerçekleştirebileceği işlem olan açımlamayı tercih edebilir; metniyle ilgili paragraflar ekleme, değiştirme, metninin anlam ve organizasyonunda düzenlemeler yapabileceği daha büyük değişiklikleri ifade eden düzenleme işlemini tercih edebilir ya da neredeyse metnini tamamen değiştireceği edebî dönüştürme işlemini seçebilir. Yazar, bu işlemlerden birkaçını ya da hepsini seçebilir. Bu seçim yazarın yazma akıcılığı, becerisi ve olgunluğuyla ilgilidir. Sonraki adımda yazar, yaptığı değişiklikleri tekrar gözden geçirmek için kontrollü bir okuma daha gerçekleştirir. Ardından tekrar ya yeniden yazma sürecine, ya planlamaya, ya düzelterek sonlandırmaya ya da doğrudan sonlandırmaya doğru geçer.

Yeniden yazma sürecinin bu basamakları birden fazla kez tekrarlanabilir. Yani yazar kontrollü okuma sürecinin ardından tekrar tekrar yeniden yazmak için ilgili adımlara geçebilir. Bu işlemin sonlandırılması yazarın inisiyatifindedir. Yazar ne zaman ürettiği metnin kalitesine ikna olursa süreci o zaman sonlandırır.

Yeniden yazma, yazarın ürettiği metni tekrarlı bir şekilde okuması, metin türü bilgisi, okuma kültürü ve akıcı yazma becerisi gibi değişkenlerle bağlantılı görünmektedir.

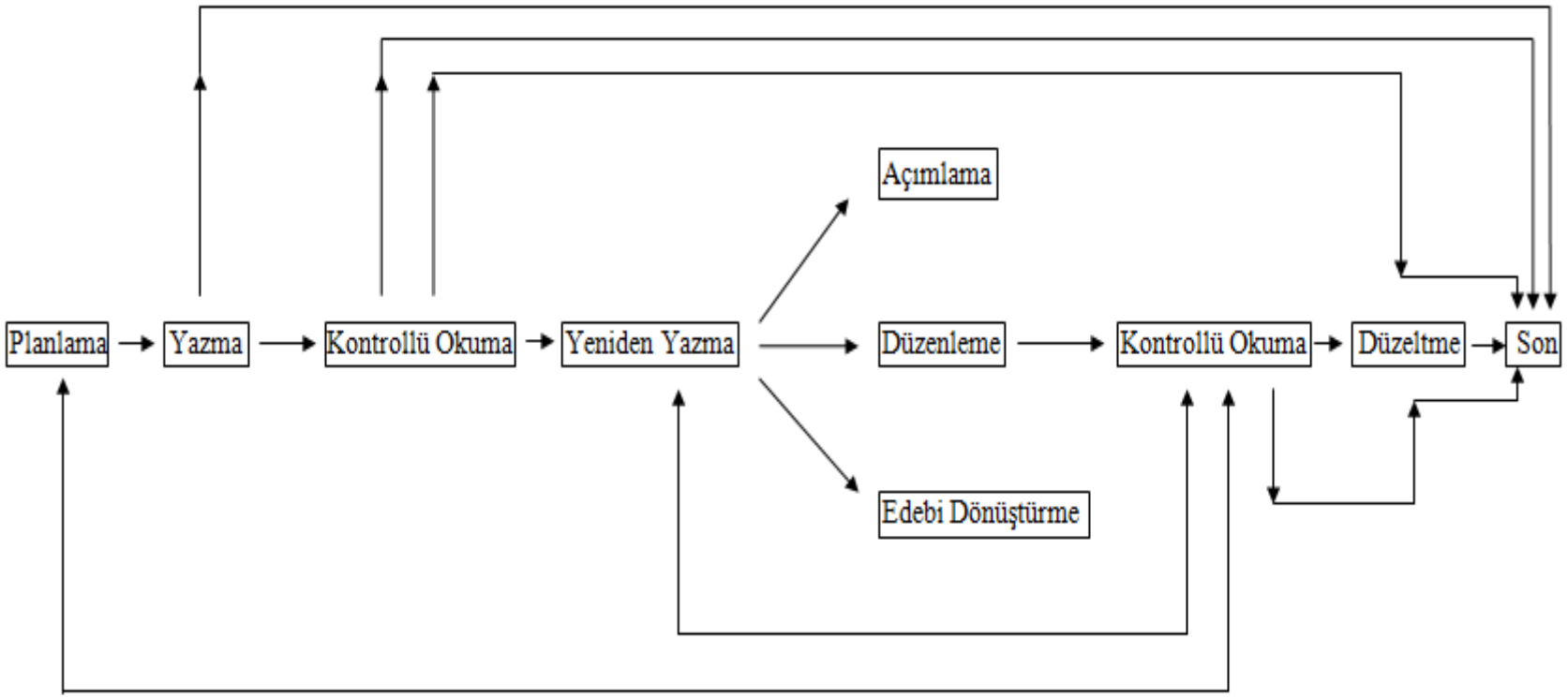

Yeniden Yazma Modeli

Yukarıda farklı araştırmacıların ortaya koymuş oldukları yazma modellerinden bahsedilmiştir. Peki, bu yazma modelleri çerçevesinde düşünüldüğünde, bu modeller neler söylemektedirler? Bunlar aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Yazma sürecini açıklamaya yönelik olarak ortaya konan modellerin hepsi, genellikle yazma sürecinde gerçekleştirilen bilişsel işlemleri açıklamaktadır. Bu bağlamda ortaya konan modellerin yazma sürecine bilişsel perspektiften baktığı söylenebilir.
- Yazma, doğrusal olarak ilerleyen bir süreç değildir. Yazma süreci, yazarın farklı aşamalardan başlamasına imkân verir. Yazma, yazarın tüm aşamalardan bir kez geçmesiyle ilerleyebileceği bir süreç değildir; yazarın yazma becerisine göre bazı aşamaları atlayabileceği, bazı aşamaları ise birden çok kez tekrarlayabileceği bir süreç becerisidir.
- Yazma süreci, yazarın yazısına dair bir problemi tespit ve teşhis etmesiyle birlikte yeni bir yazma sürecini başlatabilir. Dolayısıyla yeniden yazma sürecini, yazarın metninde tespit ettiği problemleri düzenlemeye yönelik kararının başlattığını söyleyebiliriz.
- Yeniden yazma sürecinde genel olarak planlama, yazıya geçirme ve düzenleme döngüsü takip edilir.
- Yeniden yazma sürecini başlatan aşama düzenlemedir.
- Yazılı ürünlerin hatasız ve dilin bütün kurallarına uygun olması beklentisini oluşturan, yazma sürecindeki düzenleme aşamasıdır.
- Düzenleme karşılaştırma, ilişki kurma, problem çözme, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileriyle bağlantılıdır.

1. 2. 2. 1. Düzenleme Stratejileri: Strateji, genel itibarıyla belli bir amaca ulaşmak için tutulan yol, izlenecek işlemdir. Düzenleme stratejileri, yazılı bir ürünü düzenlerken yapabileceğimiz işlemleri ifade eder.

Literatürde farklı düzenleme tür ve sınıflamalarından bahsedilmiştir. Bahsedilen düzenleme tür ve sınıflamaları arasında en dikkat çekenlerden biri Faigley ve Witte'ninkidir (1981: 403). Bu sınıflama aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Faigley ve Witte'nin (1981) Düzenleme Sınıflaması

Değişiklikler			
Yüzey değişiklikler		**Metin temelli değişiklikler**	
Şekilsel değişiklikler	**Anlamı koruyan değişiklikler**	**Küçük yapıyla ilgili değişiklikler**	**Büyük yapıyla ilgili değişiklikler**
Zaman	Ekleme	Ekleme	Ekleme
Kip	Silme	Silme	Silme
Kısaltma	Değiştirme	Değiştirme	Değiştirme
Noktalama	Yer değiştirme	Yer değiştirme	Yer değiştirme
Biçim	Bölme	Bölme	Bölme
	Birleştirme	Birleştirme	Birleştirme

Tabloya göre araştırmacılar metin değişikliklerini yüzeysel ve metin temelli olmak üzere 2 başlık altında ele almışlardır. Yüzey değişiklikler, şekilsel ve anlamı koruyan olmak üzere 2 kategoridedir. Şekilsel değişiklikler, zaman, kip, kısaltma, noktalama, biçim gibi şekilsel değişiklikleri kapsarken anlamı koruyan değişiklikler, bir kavramı açımlama (paraphrasing) olarak düşünülebilir. Araştırmacılar metin temelli değişiklikleri küçük yapıyla ilgili ve büyük yapıyla ilgili değişiklikler olmak üzere 2 başlıkta sınıflandırmışlardır. Bu iki başlığı birbirinden, metin özetinde gerçekleşen değişikliklere göre ayırmışlardır. Yani, metin temelli küçük yapı değişikliklerinde metin özetinde herhangi bir değişiklik olmazken, metin temelli büyük yapı değişikliklerinde metin özetinde değişiklikler olur.

Aktulum (2000: 5), Daniel Defoe'nin eseri olan Robinson Crusoe'yi Michel Tournier'in *Cuma ya da Pasifik Arafı* isimli romanında yeniden yazdığını; bu işlemi gerçekleştirirken de Defoe'nin eserinde kimi ekleme, çıkarma, yer değiştirme, bir unsurun yerine yeni bir unsuru koyma vb. dönüştürümleri yaptığını söyleyerek aslında yeniden yazmanın yöntemlerinden bazılarını da ortaya koyar. Başka araştırmacılar da düzenleme türlerini genel olarak silme, ekleme, yerine koyma, yer değiştirme (Sommers, 1980; Bridwell, 1980; Faigley ve Witte, 1981; Monahan, 1982; Scott, 1985, Allal, 1993; Sengupta, 1998; Dix, 2006a; Crawford, Lloyd ve Konoth, 2008; Karasu, 2014), genişletme, birleştirme (Sengupta, 1998; Crawford, Lloyd ve Konoth, 2008; Karasu, 2014), içine yerleştirme (Bridwell, 1980; Monahan, 1982), açımlama (Sengupta, 1998), yazım-noktalama (Dix, 2006a; Crawford, Lloyd ve Konoth, 2008) şeklinde sınıflandırmışlardır. Bu türlere ait örnekler aşağıda sunulmuştur.

Ekleme

Düzenleme stratejilerinden ekleme, genel olarak metne herhangi bir birimin eklenmesidir (Crawford, Lloyd ve Knoth; 2008). Yeniden yazılan metne eklenen birim ek, kelime, kelime grubu, cümlecik, cümle ya da paragraf düzeyinde olabilir. Aşağıda farklı dil düzeylerinde gerçekleştirilen ekleme işlemine bazı örnekler verilmiştir.

Ek Düzeyinde Ekleme

Örnek

- Norveç, İskandinav Yarımadası'nda bulunan bir ülke. > Norveç, İskandinav Yarımadası'nda bulunan bir ülke*dir*.

Örnek

- İzlanda'nın kişisel özgürlük, güvenlik ve sosyal sermaye bakımından dünyanın en ileri ülkelerinden biri olduğu söylenir. > İzlanda'nın kişisel özgürlük, güvenlik ve sosyal sermaye bakımından dünyanın en ileri ülkelerinden biri olduğu söylen*ebil*ir.

Kelime Düzeyinde Ekleme

Örnek

- Yeraltından kaynayan sular gibi! > Yerlerin altından kaynayan *dupduru* sular gibi! (Apaydın 1997)

Örnek

- Yumurta kaynatmış, peynir koymuştu. > Yumurtayla *patates* kaynatmış, *bir topak da* peynir koymuştu.

Örnek

- Ağali'nin gelini gelmiş. Taşkelle'nin karısı gelmiş. Fatmaca'nın kızı gelmiş. Sultanca teyzesinin küçük gelini gelmiş. > "Ağali'nin gelini *Selver* gelmiş. Taşkelle'nin karısı *Kâmile* gelmiş. Fatmaca'nın kızı *Seval* gelmiş. Sultanca teyzesinin küçük gelini *Cemile* gelmiş.

Kelime Grubu Düzeyinde Ekleme

Örnek

- Boz Ömer, boynunu sarmış, bağlamıştı. > Boz Ömer, boynunu sarmış, *yengesinin yazmalarıyla sımsıkı* bağlamıştı.

Örnek

- Mevlut müdürün istediği gibi, "her şeyi vatanı için yapan Atatürk" gibi olmayı da çok isterdi (Pamuk, 2014). > Mevlut *pazartesileri okuldaki bayrak töreninde* müdürün istediği gibi, "her şeyi vatanı için yapan Atatürk" gibi olmayı da çok isterdi (Pamuk, 2013).

Cümlecik Düzeyinde Ekleme

Örnek

- Bu yörede hâlâ pitaya meyvesinin tadını bilmeyenler var. > Bu yörede hâlâ pitaya meyvesinin tadının *nasıl olduğunu* bilmeyenler var.

Örnek

- Menekşe bir süs bitkisidir. > Menekşe *mor, kırmızı, pembe, sarı renleri bulunan* ve *kolay yetiştirilebilen* bir süs bitkisidir.

Cümle Düzeyinde Ekleme

Örnek

- Bunun bir nedeni, "inek"lerin sırf onlar gibi gecekonduda yaşadığı için Mevlut'a şüpheyle bakmasıydı (Pamuk, 2014). > Bunun bir nedeni, "inek"lerin sırf onlar gibi gecekonduda yaşadığı için Mevlut'a şüpheyle bakmasıydı. *Mevlut ineklerin aşırı iyimser hayat görüşlerinin çürük olduğunu da seziyordu: Ortaokul I Coğrafya kitabını ezberlerse ileride zengin*

olacakalrını sanan bu "akıllı" çocukların aslında aptal olduklarını hissediyor ve onlara benzemek istemiyordu hiç (Pamuk, 2013).

Örnek

- Söz dizimi düzeyinde yeniden yazma, kelime düzeyinde yeniden yazma aşamasından daha kapsamlıdır. Bu bağlamda söz dizimi düzeyinde yeniden yazmayı, orijinal metindeki kelime, cümle sıralarını, cümle yapılarını ve kelime görünümlerini değiştirerek yeniden ifade etmek şeklinde tanımlayabiliriz. > Söz dizimi düzeyinde yeniden yazma, kelime düzeyinde yeniden yazma aşamasından daha kapsamlıdır. *Dolayısıyla kelime düzeyinde yeniden yazma aşamasını içinde barındırır.* Bu bağlamda söz dizimi düzeyinde yeniden yazmayı, orijinal metindeki kelime, cümle sıralarını, cümle yapılarını ve kelime görünümlerini değiştirerek yeniden ifade etmek şeklinde tanımlayabiliriz.

Paragraf Düzeyinde Ekleme

Örnek

- Taslak oluşturma aşamasında özellikle yazılacak metnin içeriğine yönelik unsurlar üzerinde durulmaya çalışılır. Metinde hangi tanımlara, örneklere, bilgilere yer verileceği; bunların hangi sıra ile sunulacağı, metnin anlam ve akışına yönelik bağlantıların nasıl kurulacağına yönelik kararlar taslak oluşturma aşamasında belirlenir. Taslak oluşturma, metni yazmadan önce bir kere gerçekleştirilebilecek bir işlem değildir. Taslak oluşturmanın arkasındaki mantık, yazarın kendisini yazmaya hazır hâle getirmesidir. Yazar, yazmaya hazır bulunuşluluk düzeyine göre hiç taslak oluşturmadan metni doğrudan yazabileceği gibi bir, üç, beş ya da daha fazla sayıda taslak oluşturduktan sonra da yazmaya geçebilir. Bu durum tamamen yazarın inisiyatifindedir. > Taslak oluşturma aşamasında özellikle yazılacak metnin içeriğine yönelik unsurlar üzerinde durulmaya çalışılır. Metinde hangi tanımlara, örneklere, bilgilere yer verileceği; bunların hangi sıra ile sunulacağı, metnin anlam ve akışına yönelik bağlantıların nasıl kurulacağına yönelik kararlar taslak oluşturma aşamasında belirlenir. Taslak oluşturma, metni yazmadan önce bir

kere gerçekleştirilebilecek bir işlem değildir. Taslak oluşturmanın arkasındaki mantık, yazarın kendisini yazmaya hazır hâle getirmesidir. Yazar, yazmaya hazır bulunuşluluk düzeyine göre hiç taslak oluşturmadan metni doğrudan yazabileceği gibi bir, üç, beş ya da daha fazla sayıda taslak oluşturduktan sonra da yazmaya geçebilir. Bu durum tamamen yazarın inisiyatifindedir.

Yazma konusunda deneyimsiz olan yazarlar, ustalaşmış olan yazarlara göre daha çok taslak oluşturma ihtiyacı duyabilirler. Bunun nedeni, deneyimsiz yazarların yazma pratiklerinin olmaması ya da yazma konusunda deneyimli olan yazarlara göre az gelişmiş olmalarıdır. Yazma konusunda deneyimli olan yazarlar yazmaya daha az zaman ayırarak nicel ve nitel olarak üst düzey bir metin oluşturabilirlerken deneyimsiz yazarlar çok zaman ayırmalarına rağmen iyi denilebilecek bir yazma ürünü ortaya koyamayabilirler.

Silme

Düzenleme stratejilerinden silme, genel olarak metinden herhangi bir birimin silinmesidir (Crawford, Lloyd ve Knoth; 2008). Yeniden yazılan metinden silinecek birim ek, kelime, kelime grubu, cümlecik, cümle ya da paragraf düzeyinde olabilir. Aşağıda farklı dil düzeylerinde gerçekleştirilen silme işlemine bazı örnekler verilmiştir.

Ek Düzeyinde Silme

Örnek

- Tüm bu işleri el*in*de tutmak ona gizliden gizliye keyif veriyordu. > Tüm bu işleri elde tutmak ona gizliden gizliye keyif veriyordu.

Örnek

- Dünyada pirincin en çok yetiştiği yer Uzak Doğu'*da*dır. > Dünyada pirincin en çok yetiştiği yer Uzak Doğu'dur.

Kelime Düzeyinde Silme

Örnek

- Ağzı dişsiz *Beytullah* Hoca, namaz dualarını anlaşılmaz anlaşılmaz okurken... > Ağzı dişsiz Hoca, namaz dualarını okurken… (Apaydın, 1997)

Örnek

- Mohini, Hindistan başkanı Pandit Nehru'nun 1950 yılında Türk çocuklarına hediye ettiği *güzel* filin adıdır (Pamuk, 2014). > Mohini, Hindistan başkanı Pandit Nehru'nun 1950 yılında Türk çocuklarına hediye ettiği filin adıdır (Pamuk, 2013).

Kelime Grubu Düzeyinde Silme

Örnek

- Ağzı dişsiz Beytullah Hoca, namaz dualarını *anlaşılmaz anlaşılmaz* okurken... > Ağzı dişsiz Hoca, namaz dualarını okurken… (Apaydın, 1997)

Cümlecik Düzeyinde Silme

Örnek

- *Dünyanın en gelişmiş ülkelerinden biri olan, geçtiğimiz ay Osaka şehrinde G20 zirvesinin düzenlendiği* Japonya, Asya'da önemli bir güçtür. > Japonya, Asya'da önemli bir güçtür.

Örnek

- Yoksul bir anasından başka kimsesi olmayan, *Türk mitolojisinin saçsız kahramanı Keloğlan,* masallarda dürüstlüğü, yardımseverliği ve kurnazlığı ile karşımıza çıkar. > Yoksul bir anasından başka kimsesi olmayan Keloğlan, masallarda dürüstlüğü, yardımseverliği ve kurnazlığı ile karşımıza çıkar.

Cümle Düzeyinde Silme

Örnek

- *Bir şey sorarlarsa hemen cevap ver.* Olanı olduğu gibi anlat. > Olanı olduğu gibi anlat (Apaydın, 1997).

Örnek

- *Askeri darbeden sonra İskelet okuldaki solcu öğretmenleri idari görevlerden uzaklaştırınca Nazlı Öğretmen'in Mevlut'u sınıf başkanı seçme ihtimali de kalmadı. Bazan derslere de gelmiyor, kocasının arandığı söyleniyordu.* Radyo ve televizyondaki düzen, disiplin, temizlik sözlerinden herkes etkilenmişti (Pamuk, 2014). > Radyo ve televizyondaki düzen, disiplin, temizlik sözlerinden Atatürk Erkek Lisesi de etkilendi (Pamuk, 2013).

Paragraf Düzeyinde Silme

Örnek

- Taslak oluşturma aşamasında özellikle yazılacak metnin içeriğine yönelik unsurlar üzerinde durulmaya çalışılır. Metinde hangi tanımlara, örneklere, bilgilere yer verileceği; bunların hangi sıra ile sunulacağı, metnin anlam ve akışına yönelik bağlantıların nasıl kurulacağına yönelik kararlar taslak oluşturma aşamasında belirlenir. Taslak oluşturma, metni yazmadan önce bir kere gerçekleştirilebilecek bir işlem değildir. Taslak oluşturmanın arkasındaki mantık, yazarın kendisini yazmaya hazır hâle getirmesidir. Yazar, yazmaya hazır bulunuşluluk düzeyine göre hiç taslak oluşturmadan metni doğrudan yazabileceği gibi bir, üç, beş ya da daha fazla sayıda taslak oluşturduktan sonra da yazmaya geçebilir. Bu durum tamamen yazarın inisiyatifindedir.

Yazma konusunda deneyimsiz olan yazarlar, ustalaşmış olan yazarlara göre daha çok taslak oluşturma ihtiyacı duyabilirler. Bunun nedeni, deneyimsiz yazarların yazma pratiklerinin olmaması ya da yazma konusunda deneyimli olan yazarlara göre az gelişmiş olmalarıdır. Yazma konusunda deneyimli olan yazarlar yazmaya daha az zaman ayırarak nicel ve nitel olarak üst düzey bir metin oluşturabilirlerken deneyimsiz yazarlar çok zaman

ayırmalarına rağmen iyi denilebilecek bir yazma ürünü ortaya koyamayabilirler. > Taslak oluşturma aşamasında özellikle yazılacak metnin içeriğine yönelik unsurlar üzerinde durulmaya çalışılır. Metinde hangi tanımlara, örneklere, bilgilere yer verileceği; bunların hangi sıra ile sunulacağı, metnin anlam ve akışına yönelik bağlantıların nasıl kurulacağına yönelik kararlar taslak oluşturma aşamasında belirlenir. Taslak oluşturma, metni yazmadan önce bir kere gerçekleştirilebilecek bir işlem değildir. Taslak oluşturmanın arkasındaki mantık, yazarın kendisini yazmaya hazır hâle getirmesidir. Yazar, yazmaya hazır bulunuşluluk düzeyine göre hiç taslak oluşturmadan metni doğrudan yazabileceği gibi bir, üç, beş ya da daha fazla sayıda taslak oluşturduktan sonra da yazmaya geçebilir. Bu durum tamamen yazarın inisiyatifindedir.

Yerine koyma

Düzenleme stratejilerinden yerine koyma, genel olarak metindeki herhangi bir birimin yerine başka bir birimin konulmasıdır Yeniden yazılan metinde yerine konulacak birim ek, kelime, kelime grubu, cümlecik, cümle ya da paragraf düzeyinde olabilir. Aşağıda farklı dil düzeylerde gerçekleştirilen silme işlemine bazı örnekler verilmiştir.

Ek Düzeyinde Yerine Koyma

Örnek

- Kendilerini *kontrol edemez* ve bebekleri olursa, kürtaj olmaya karar verebilirler. > Kendilerini *kontrol edemeyebilir* ve bebekleri olursa, kürtaj olmaya karar verebilirler.

Kelime Düzeyinde Yerine Koyma

Örnek

- Ama her pazartesi sabahı Atatürk büstünün çevresinde toplanan *bin iki yüz* öğrencinin hep birlikte söylediği İstiklal Marşı tepeler arasında güçle

yankılanır, civardaki *binlerce* evden işitilirdi (Pamuk, 2014). > Ama her pazartesi sabahı Atatürk büstünün çevresinde toplanan *bin sekiz yüz* öğrencinin hep birlikte söylediği İstiklal Marşı tepeler arasında güçle yankılanır, civardaki *on binlerce* evden işitilirdi (Pamuk, 2013).

Örnek

- Radyo ve televizyondaki düzen, disiplin, temizlik sözlerinden *herkes* etkilenmişti (Pamuk, 2014). > Radyo ve televizyondaki düzen, disiplin, temizlik sözlerinden *Atatürk Ekek Lisesi de* etkilendi (Pamuk, 2013).

Kelime Grubu Düzeyinde Yerine Koyma

Örnek

- *Her insan* mutlu olmak ister. > *Herkes* mutlu olmak ister.

Örnek

- *Güle güle* gidin. > *Gönül rahatlığıyla* gidin.

Cümlecik Düzeyinde Yerine Koyma

Örnek

- *İlk yazma aşamasında genel olarak beklenen,* öğrencinin yazı kurallarına uyarak anlamlı ve mantıklı cümlelerle kendisini anlatmasıdır. > *Yazma öğretimine başlandığında ekseriyetle hedeflenen,* öğrencinin yazı kurallarına uyarak anlamlı ve mantıklı cümlelerle kendisini anlatmasıdır.

Örnek

- *İnsanlar sahip oldukları parayı doğru ve bilinçli bir şekilde harcayarak* daha rahat bir yaşam sürebilirler. > *İnsanlar ellerindeki parayı iyi yönde harcayıp* daha rahat bir yaşam sürebilirler.

Cümle Düzeyinde Yerine Koyma

Örnek

- Kuşkonmaz, hem sebze olarak tüketilebilen hem de saksıda süs amacıyla yetiştirilebilen bir çeşit bitkidir. > *Kuşkonmaz sebze olarak tüketmek ve saksıda süs maksadıyla kullanmak için büyütülen bir bitki türüdür.*

Örnek

- Sosyal medya iletişim kurmak için kullanılıyor olsa da hâlâ telefonun önüne geçebilmiş değil. > *Sosyal medya insanların birbirlerinden haber almaları için yararlandıkları bir kanal olmasına rağmen yine de telefon ilk sırada.*

Paragraf Düzeyinde Yerine Koyma

Örnek

- Yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır. Ömrünüzün her günkü işi, ölüm binasını kurmaktır. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış oluyorsunuz. Yahut şöyle diyelim isterseniz; hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır. > *Yaşanılan her an yaşamdan birer parça koparak giden bütünün parçası gibidir adeta. Ömrümüzün rutin işi ölüm denilen tehlikeli ama bir o kadar da elzem olan binanın her bir tuğlasını tamamlamaktır. Yaşamlayken bir yandan da ölümle de beraber olmak durumundasınız çünkü yaşamdan uzaklaşınca ölümden de uzaklaşmış oluyorsunuz. Lakin şöyle izah etmek daha doğru bir açıklama olur yaşamdan sonra ölümdesiniz fakat yaşamda iken her gün ölmektesiniz. Ölümün ölüm döşeğinde olana yaptıkları ölmüş olana yaptıklarından daha derin ve daha içler acısıdır.*

Yer değiştirme

Düzenleme stratejilerinden yer değiştirme, genel olarak metindeki herhangi bir birimin sıralamasını değiştirmektir. Yeniden yazılan metinde yeri değiştirilecek

birim ek, kelime, kelime grubu, cümlecik, cümle ya da paragraf düzeyinde olabilir. Aşağıda farklı dil düzeylerde gerçekleştirilen yer değiştirme işlemine bazı örnekler verilmiştir.

Ek Düzeyinde Yer Değiştirme

Örnek

- Gelişmişlik yeni yollar *mı* demektir? > Gelişmişlik yeni yollar demek midir?

Örnek

- Muhtemelen bu işin hangi düzey geldiğini bilmiyor*lardır*. > Muhtemelen bu işin hangi düzeye geldiğini bilmiyor*lardır*.

Kelime Düzeyinde Yer Değiştirme

Örnek

- Ciddi hasarlara ve hatta bedenlerinin ölümüne neden olabilir. > *Bedenlerinde* ciddi hasarlara ve hatta ölümlerine neden olabilir.

Örnek

- *Ayçiçeği,* yurdumuzun pek çok bölgesinde yetişir ve diğer adı günebakandır. > Yurdumuzun pek çok bölgesinde yetişen ayçiçeğinin diğer adı günebakandır.

Kelime Grubu Düzeyinde Yer Değiştirme

Örnek

- Kravatımın ve ceketimin şıklığına aşırı özendiğim ve kadın doktoru olan babamın tıraş sonrası losyonunu bazı sabahlar bolca sürerek sınıfa geldiğim için okulun ilk ayında taktılar bana *Damat adını* (Pamuk, 2014). > *Damat adını* bana kravatımın ve ceketimin şıklığına aşırı özendiğim ve kadın doktoru olan babamın tıraş sonrası losyonunu bazı sabahlar bolca sürerek sınıfa geldiğim için taktılar (Pamuk, 2013).

Cümlecik Düzeyinde Yer Değiştirme

Örnek

- *Hayatının son dönemlerini sağır geçiren* Alman piyanist ve besteci Beethoven, dünyadaki en etkileyici birkaç isimden biridir. > Dünyadaki en etkileyici birkaç isimden biri olan Alman piyanist ve besteci Beethoven, hayatının son dönemlerini sağır olarak geçirmiştir.

Örnek

- *Oğuz Türklerinin bilinen en eski hikâyelerini içeren Dede Korkut Kitabı,* yüzyıllardır süregelen Türk geleneklerini yaşatmaktadır. > Yüzyıllardır süregelen Türk geleneklerini yaşatan Dede Korkut Kitabı, Oğuz Türklerinin bilinen en eski hikâyelerini içerir.

Cümle Düzeyinde Yer Değiştirme

Örnek

- *Yazılı bir metnin bir çırpıda, hemen, anlık olarak oluşturulmadığını; oluşturulanların ise yazma taslağından öteye gitmediğini biliyoruz.* Yazılı bir ürünün ortaya konabilmesi için kişi bazı zihinsel işlemler gerçekleştirir. Bu işlemler bize nasıl yazdığımız, yazarken neler yaptığımız ile ilgili bilgiler verir. Yazmanın doğasını anlamamıza yardımcı olur. > Yazılı bir ürünün ortaya konabilmesi için kişi bazı zihinsel işlemler gerçekleştirir. Bu işlemler bize nasıl yazdığımız, yazarken neler yaptığımız ile ilgili bilgiler verir. Yazmanın doğasını anlamamıza yardımcı olur. Yazılı bir metnin bir çırpıda, hemen, anlık olarak oluşturulmadığını; oluşturulanların ise yazma taslağından öteye gitmediğini biliyoruz.

Örnek

- *Düzenleme aşamasında yazmış olduğumuz metinle ilgili bir takım işlemler gerçekleştiririz.* Var olan bazı kelime, cümle ya da paragrafları metinden çıkarabilir, bunların yerine eklemeler yapabilir, bunların yerine başkalarını koyabilir, metin içindeki yerlerini değiştirebilir, birbirleriyle birleştirebilir ya da bunları bölebiliriz. > Düzenleme aşamasında var olan bazı kelime, cümle

ya da paragrafları metinden çıkarabilir, bunların yerine eklemeler yapabilir, bunların yerine başkalarını koyabilir, metin içindeki yerlerini değiştirebilir, birbirleriyle birleştirebilir ya da bunları bölebiliriz. Dolayısıyla bu aşamada yazmış olduğumuz metinle ilgili bir takım işlemler gerçekleştiririz.

Paragraf Düzeyinde Yer Değiştirme

Örnek

- Günlük hayatta da akademik yayınlarda da çoğu zaman bitişik el yazısı ve el yazısı ifadeleri birbirinin yerine kullanılmaktadır. Özellikle bazı Türkçe Dersi Öğretim Programlarında bitişik el yazısı, el yazısı olarak isimlendirilmiştir. Türkçe Sözlükte de el yazısının ilk anlamı, kalemle yazılan yazı; ikinci anlamı ise harflerin bitiştirilerek yazılmasıyla oluşan bir yazı türü şeklinde açıklanmıştır. Ancak bu bölümde el yazısı, bitişik ya da dik olmasına bakılmaksızın kişinin kendi yazısı anlamında kullanılmıştır.

  İnsanoğlu geçmişten günümüze değin kendisini anlatma, kültürünü aktarma ihtiyacı duymuştur. Bu ihtiyacını karşılayabileceği en pratik ve gelişmiş araçlardan biri yazı olmuştur. Yazı, anlatılmak istenenlerin bazı işaretlerle kodlanarak karşı tarafa iletilmesi şeklinde ifade edilebilir. Bu iletim sürecinde genel olarak kullanabileceğimiz iki yazı sistemi mevcuttur. Bunlardan biri standartlaştırılmış yazı formları, diğeri ise el yazısıdır. >

  İnsanoğlu geçmişten günümüze değin kendisini anlatma, kültürünü aktarma ihtiyacı duymuştur. Bu ihtiyacını karşılayabileceği en pratik ve gelişmiş araçlardan biri yazı olmuştur. Yazı, anlatılmak istenenlerin bazı işaretlerle kodlanarak karşı tarafa iletilmesi şeklinde ifade edilebilir. Bu iletim sürecinde genel olarak kullanabileceğimiz iki yazı sistemi mevcuttur. Bunlardan biri standartlaştırılmış yazı formları, diğeri ise el yazısıdır.

  Günlük hayatta da akademik yayınlarda da çoğu zaman bitişik el yazısı ve el yazısı ifadeleri birbirinin yerine kullanılmaktadır. Özellikle bazı Türkçe Dersi Öğretim Programlarında bitişik el yazısı, el yazısı olarak isimlendirilmiştir. Türkçe Sözlükte de el yazısının ilk anlamı, kalemle yazılan yazı; ikinci anlamı ise harflerin bitiştirilerek yazılmasıyla oluşan bir yazı türü

şeklinde açıklanmıştır. Ancak bu bölümde el yazısı, bitişik ya da dik olmasına bakılmaksızın kişinin kendi yazısı anlamında kullanılmıştır.

Birleştirme

Düzenleme stratejilerinden birleştirme, genel olarak metindeki herhangi bir birimi başka bir birimle bir araya getirmektir. Yeniden yazılan metinde birleştirilecek birim kelime, cümle ya da paragraf düzeyinde olabilir. Aşağıda farklı dil düzeylerde gerçekleştirilen birleştirme işlemlerine bazı örnekler verilmiştir.

Kelime Düzeyinde Birleştirme

Örnek

- *Sabır ile* davrananın yiyeceği meyve tatlı olur. > *Sabırla* davrananın yiyeceği meyve tatlı olur.

Cümle Düzeyinde Birleştirme

Örnek

- Gecekondu mahallelerinden gelen öğrencilerin çoğu ya sokak satıcılığı yapan babalarının veya bir esnafın yanında çalışıyorlardı. Bunlar biraz daha büyüyünce okulu bırakacaklarını bilirlerdi. Çoğu bir fırıncının, bir kaportacının, bir kaynak ustasının yanına çırak girebilmek için sıra bekliyordu (Pamuk, 2014). > Duttepe, Kuştepe gibi gecekondu mahallelerinden okula gelen öğrencilerin çoğu ya sokak satıcılığı yapan babalarının veya bir esnafın yanında çalışıyor ve biraz daha büyüyünce okulu bırakacağını biliyor ya da bir fırıncının, bir kaportacının, bir kaynak ustasının yanına çırak girebilmek için sıra bekliyordu (Pamuk, 2013).

Örnek

- Yazmanın zihinsel hazırlık kısmını, yazma materyallerini hazırlanması oluşturur. Zihinsel hazırlık ise güdülenme, ön bilgileri harekete geçirme, konunun, ana düşüncenin, yazma amacının, yazı türünün belirlenmesi şeklindedir. > Yazmanın zihinsel hazırlık kısmını, yazma materyallerini hazırlanması oluştururken zihinsel hazırlık kısmını güdülenme, ön bilgileri

harekete geçirme, konunun, ana düşüncenin, yazma amacının, yazı türünün belirlenmesi aşamaları oluşturur.

Cümle birleştirme alıştırmaları, düzenleme sürecinin temeli olan cümlenin elementlerini yeniden düzenleyerek öğrencileri söz dizimsel seçenekleri kullanmaya yönlendirir (Saddler ve Asaro Saddler, 2010: 160). Anderson ve Dean'a göre (2014: 4) cümle birleştirme iki cümleyi basitçe bir araya getirerek daha uzun bir cümle elde etmek demek değildir. Birleştirme, düşünceler arasındaki ilişkileri görüp bu ilişkileri daha etkili bir biçimde nasıl ifade edeceğimiz ile ilgilidir. Bu durum farklı cümle yapılarını kullanmayı gerektirir. Dolayısıyla cümle birleştirme ile akıcı yazma becerisi arasında bir ilişkinin olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü akıcı yazmanın söz dizimi işlekliği boyutu metnin söz dizimsel olgunluğu, farklı cümle yapılarının ve cümleye anlam katan unsurların kullanımı (ara cümle, neden-sonuç, amaç-sonuç, karşılaştırma, fiilimsi, eksiltili yapı, zıtlık, öncelik sonralık gibi) ile ilgilidir. Farklı araştırmalarda da, birleştirme tekniği öğretiminin öğrencilerin söz dizimsel işleklerine, akıcılıklarına (Mellon, 1967; O'hare, 1973; Daiker, Kerek ve Morenberg, 1978; Cooper ve Morain, 1980; Cooper, 1981;) metin kalitelerine (O'hare, 1973; Evans, Venetozzi, Bundrick ve McWilliams, 1988; Saddler ve Graham, 2005) katkı sağladığı ortaya konmuştur.

Paragraf Düzeyinde Birleştirme

Örnek

- Yazma, pek çok alt aşamadan oluşan bir süreç becerisidir. İyi bir yazılı ürün ortaya koyabilmek yazmayı aşama aşama ve bu aşamaların gereklerini yerine getirerek gerçekleştirmek demektir. Çünkü yazma bir çırpıda, düşüncelerin akla geldiği ilk hâliyle ifade edildiği, düzenlenmeden gerçekleştirilen bir işlem değildir. Tam tersi yazılacak konuyla ilgili geniş bir araştırma yapılarak, konunun sınırlandırılarak, içeriğin organize edilerek, düzenlenerek ve düzeltilerek gerçekleştirildiği bir beceridir. Yazmanın bahsedilen aşamaları genel olarak hazırlık, taslak oluşturma, düzenleme, düzeltme, yayımlama ve paylaşma şeklindedir.

Yazmanın fiziksel hazırlık kısmını, yazma materyallerinin hazırlanması oluşturur. Zihinsel hazırlık ise güdülenme, ön bilgileri harekete geçirme, konunun, ana düşüncenin, yazma amacının, yazı türünün belirlenmesi şeklindedir. Taslak oluşturma aşamasında, içerik üzerinde durulur. Yazıda hangi düşüncelerin hangi bölümlerde yer verileceğinin, olaylar ya da fikirler arası bağlantıların ne şekilde yapılacağının planı yapılır. Düzenleme, anlatmak istediğimiz düşünceleri hangi sözcük, söz dizimi ve söylemlerle ifade edeceğimize karar verdiğimiz aşamadır. Yani bir anlamda yazmanın gerçekleştiği, zihnimizdekileri yazıya döktüğümüz ve bunları ekleme, silme vb. işlemlerle düzenlediğimiz aşamadır. Yazdıklarımızı gözden geçirdiğimiz, daha çok yazım hataları, noktalama, yazı okunaklılığı, dilbilgisel doğruluk gibi hususlar üzerinde durduğumuz bölüm ise düzeltmedir. Bu aşamadan sonra, oluşturduğumuz metin paylaşıma hazır hale gelir ve okuyucuyla buluşur. > *Yazma, pek çok alt aşamadan oluşan bir süreç becerisidir. İyi bir yazılı ürün ortaya koyabilmek yazmayı aşama aşama ve bu aşamaların gereklerini yerine getirerek gerçekleştirmek demektir. Yazmanın ilk aşaması olan hazırlık fiziksel ve zihinsel olomak üzere 2 başlık altında incelenebilir. Zihinsel hazırlık, yazma materyallerinin hazırlanmasını, zihinsel hazırlık bilişsel olarak yazmaya hazır duruma gelmeyi ifade eder. Taslak oluşturma aşamasında metnin planı çıkarılır, düzenleme aşamasında ise metni yazıya dökerken gerekli bulduğumuz değişiklikleri gerçekleştiririz. Metnin dilsel hatalardan arındırıldığı aşama ise düzeltmedir. Bu aşamadan sonra, oluşturduğumuz metin paylaşıma hazır hale gelir ve okuyucuyla buluşur.*

Bölme

Düzenleme stratejilerinden bölme, genel olarak metindeki herhangi bir birimi birden fazla birim hâline getirmektir. Yeniden yazılan metinde bölünecek birim kelime, cümle ya da paragraf düzeyinde olabilir. Aşağıda farklı dil düzeylerde gerçekleştirilen bölme işlemine bazı örnekler verilmiştir.

Kelime Düzeyinde Bölme

Örnek

- *Güzel duygu ve düşünceleriyle toplantımıza renk kattı.* > Güzel duygu ve düşünceleri ile toplantımıza renk kattı.

Cümle Düzeyinde Bölme

Örnek

- *Yazma sürecinin en kritik aşamalarından olan düzenleme aşamasında, anlatmak istediğimiz düşünceleri hangi sözcük, söz dizimi ve söylemle ifade edeceğimize karar veririz.* > Düzenleme aşaması, yazma sürecinin en kritik aşamalarındandır. Bu aşamada anlatmak istediğimiz düşünceleri hangi sözcük, söz dizimi ve söylemle ifade edeceğimize karar veririz.

Örnek

- *İyi bir yazılı ürün ortaya koyabilmek yazmayı aşama aşama ve bu aşamaların gereklerini yerine getirerek gerçekleştirmek demektir.* > İyi bir yazılı ürün ortaya koyabilmek yazmayı aşama aşama gerçekleştirmek demektir. Aynı zamanda bu aşamalar gereklilikleri yerine getirilerek tamamlanmalıdır.

Paragraf Düzeyinde Bölme

Örnek

- *İnsan konuşurken, hayal kurarken, düşünürken dili kullanır. Hem kendisiyle hem de karşı tarafla iletişim kurmak isteyen kişi dilin en işlevsel araçlarından olan kelimelere başvurur. Kullandığımız kelimelerin taşıdıkları anlamlar, duygu ve düşüncelerimizin ne olduğu ile ilgili bir bilgi verirken, kendimizi anlatmak için diğerleri arasından seçtiğimiz kelimelerin sahip oldukları özellikler, kendimizi nasıl, ne tarzda anlattığımızla ilgili bir bilgi verir. Dolayısıyla seçtiğimiz kelimelerle üslubumuz arasında doğrudan bir bağ vardır. İki farklı kişinin, aynı olan düşüncelerini farklı şekillerde, karşı tarafta farklı bir izlenim ve duygu oluşturacak özellikte ifade etmelerinin temelinde de bu durum vardır. Anlamsal olarak aynı diyebileceğimiz*

düşüncelerin değişik şekillerde ifade edilmesi, dil zenginliği ile ilgilidir. Çünkü aynı anlamları farklı anlatımlarla sunabilmek sözcüksel, söz dizimsel ve metinsel olarak dilin olanaklarından yararlanmayı gerektirir. > İnsan konuşurken, hayal kurarken, düşünürken dili kullanır. Hem kendisiyle hem de karşı tarafla iletişim kurmak isteyen kişi dilin en işlevsel araçlarından olan kelimelere başvurur. Kullandığımız kelimelerin taşıdıkları anlamlar, duygu ve düşüncelerimizin ne olduğu ile ilgili bir bilgi verirken, kendimizi anlatmak için diğerleri arasından seçtiğimiz kelimelerin sahip oldukları özellikler, kendimizi nasıl, ne tarzda anlattığımızla ilgili bir bilgi verir. Dolayısıyla seçtiğimiz kelimelerle üslubumuz arasında doğrudan bir bağ vardır. İki farklı kişinin, aynı olan düşüncelerini farklı şekillerde, karşı tarafta farklı bir izlenim ve duygu oluşturacak özellikte ifade etmelerinin temelinde de bu durum vardır.

Anlamsal olarak aynı diyebileceğimiz düşüncelerin değişik şekillerde ifade edilmesi, dil zenginliği ile ilgilidir. Çünkü aynı anlamları farklı anlatımlarla sunabilmek sözcüksel, söz dizimsel ve metinsel olarak dilin olanaklarından yararlanmayı gerektirir.

Araştırmacılar, düzenlenen dil birimlerine göre de bir sınıflandırma yapmışlardır. Bu sınıflandırma genel olarak kelime, kelime grubu, cümle (Sommers, 1980; Monahan, 1982; Allal, 1993; Sengupta, 1998; Crawford, Lloyd ve Knoth, 2008), paragraf (Monahan, 1982; Sengupta, 1998; Crawford, Lloyd ve Knoth, 2008) ve metin (Scott, 1985; Allal, 1993) şeklindedir.

Yukarıda bahsedilenlerden yola çıkarak düzenleme stratejileri ile ilgili aşağıdaki sınıflandırmayı yapabiliriz.

Tablo 3: Düzenleme Stratejileri Sınıflaması

Aşama	**Tür**	**Dil birimi**	**İşlev**
Metnin başında	Ekleme	Ek	Olayların sırasını değiştirme
Metnin ortasında	Silme	Kelime	
Metnin sonunda	Yerine koyma	Kelime grubu	İfadelerin etkisini artırma
	Yer değiştirme	Cümlecik	
	Birleştirme	Cümle	
	Bölme	Paragraf	
		Metin	

1. 2. 2. 2. Düzenleme ve Metnin Büyük Yapısı

Metin sunumu belli bir yapı çerçevesinde gerçekleştirilir. Yazarın metnini sunarken kullanacağı 3 yapı mevcuttur. Bunlar küçük yapı, büyük yapı ve üst yapı şeklindedir.

Metnin temel işlevlerinden biri, anlam üretmektir. Metni oluşturan kelime, cümle ve paragraflar bu işlevi yerine getirmek için birbirlerine anlamsal ilişkilerle bağlanırlar. Bir anlamda metin dediğimiz şey anlamlar bütünüdür. Metnin anlam ilişkileri, mantıksal örüntüleri ile ilgili incelemeler, metnin büyük yapısına yönelik çözümlemelere işaret eder. Metnin konusu, ana düşüncesi, yardımcı düşünceleri, bakış açısı, metindeki cümle ve paragrafların birbirleriyle bütünleşik bir hâlde olması metnin anlamı yani büyük yapısı ile ilgilidir. Bu bağlamda metnin büyük yapısıyla ilgili unsurlar özelleştirme, genelleştirme, neden sonuç, karşılaştırma, karşıtlık (Subaşı Uzun, 1995; Yılmaz ve Jahiç, 2008; Yılmaz, 2010), amaç, zaman (Subaşı Uzun, 1995; Yılmaz, 2010) şeklinde ele alınmıştır. Dilidüzgün (2008) büyük yapı ölçütlerini metnin amacı, başlığı, konusu, anahtar sözcükleri, ana düşüncesi, içerik şeması, konu değişimi belirleyicileri, biçemi, özeti, sonuç cümlesi şeklinde sınıflamıştır. Günay (2007) ise metnin büyük yapısını metnin tutarlılığı, anlamı, niyeti, bilgilendiriciliği, kabul edilebilirliği, yerlemi, özetlenmesi ve elementleri çerçevesinde değerlendirmiştir.

Yeniden yazma çerçevesinde düşünüldüğünde, yazarın metinde gerçekleştireceği özellikle cümle ve paragraf düzeyindeki ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölme işlemleri metnin büyük yapısında birtakım değişiklik meydana getirecektir. Örneğin metne yapılacak cümle ya da paragraf düzeyindeki bir ekleme, metnin anlamını genişletebilir. Benzer şekilde silme işlemi, metnin anlamını daraltabilir. Yerine koyma işlemi, metnin söyleminde, bakış açısında değişiklikler meydana getirebilecekken; yer değiştirme işlemi metinde birbirine bağlanan anlam birliklerinin öncelik-sonralık ya da neden-sonuç ilişkisi açısından değişmesini sağlayabilir. Birleştirme ve bölme işlemlerinde ise metnin özetine, içerik şemasına dönük değişikliler olabilir.

Aşağıda Orhan Pamuk'un, *Kafamda Bir Tuhaflık* isimli kitabındaki bir bölümü, bölümün büyük yapısında birtakım değişiklikler gerçekleştirerek yeniden yazdığına ilişkin bir örnek verilmiştir. Bölümün ilk hâli aşağıdaki gibidir.

Mevlut, Atatürk Erkek Lisesi öğrencilerinin çoğu gibi, okul dışı hayatını sır gibi saklıyor, son dersten çıktıktan sonra yaptıklarını kendisi gibi satıcılık yapanlarla bile paylaşmıyordu. Bazan bir öğrenciyi babasıyla yoğurt satarken sokaklarda görür, ama görmezlikten gelir, ertesi gün sınıfta karşılaştıklarında da hiçbir şey olmamış gibi davranırdı. Ama çocuğun nasıl ders çalıştığını, satıcı olduğunun derslerde belli olup olmadığını dikkatle gözler, onun ileride ne olacağını, hayatta ne yapacağını sorardı kendine. At arabasını atın koşumundan tutarak süren babasıyla sokak sokak gezip eski gazeteler, boş şişeler, teneke yığınları toplayan Höyüklüye de yıl sonunda Tarlabaşı'nda karşılaştıklarında dikkat etmişti Mevlut. Yüzünde hülyalı bir ifade, derslerde sürekli pencereden dışarıya bakan çocuğun orta ikiye başlamasından dört ay sonra yok olduğunu, artık hiç okula uğramadığını ve kimsenin ondan ve yokluğundan bir kere bile bahsetmediğini bir gün fark etti. Aynı anda, bir iş bulup, çıraklığa başlayıp ortaokuldan ayrılan bütün arkadaşlarına yaptığı gibi, hafızasının onu da kısa bir süre sonra sonsuza kadar unutacağını anladı.

Genç İngilizce hocası Nazlı Hanım'ın beyaz teni, iri yeşil gözleri ve yeşil yapraklı bir önlüğü vardı. Mevlut onun başka bir âlemden geldiğini anlıyor, ona yakın olmak için sınıf başkanı olmak istiyordu. Sınıf başkanları, ders sırasında öğretmenin söz geçiremediği, elle veya cetvelle vurursa karşılık almaktan korktuğu haydutları tekmeyle, tokatla, tehditle sindirebilirdi. Nazlı Öğretmen gibi disiplinsizlik ve gürültü karşısında âciz kalan kadın öğretmenlerin çok ihtiyaç duyduğu bu hizmeti vermeye arka sıralardan pek çok aday çıkar, bazıları kadın öğretmenlere yardım olsun diye derslerde kendiliğinden yerlerinden kalkıp sınıfın huzurunu bozan ufaklıkları, enselerine tokat atarak, kulaklarını çekerek yola getirirlerdi. Bu gönüllüler verdikleri hizmeti Nazlı Öğretmen fark etsin diye, yaramaz öğrencinin sırtına sıkı bir yumruk indirmeden önce yüksek sesle "Dersi dinlesene ulan!" ya da "Öğretmene saygısızlık etme bakayım!" diye bağırırlardı. Nazlı Öğretmen'in, arka sıralara hiç bakmasa bile bu hizmetlerden memnun olduğunu fark ederse Mevlut öfkeye ve kıskançlığa kapılırdı. Kendisi Nazlı Öğretmen tarafından sınıf başkanı seçilirse, azgınları susturmak için kaba kuvvet kullanmayacak, sırf gecekondu mahallesinden gelen bir yoksul olduğu için tembeller ve haydutlar Mevlut'u dinleyeceklerdi. Ne yazık ki okul dışındaki siyasi gelişmeler, Mevlut'un bu okul içi siyasi düşlerini suya düşürdü.

1971'in Mart ayında bir askeri darbe oldu, yılların başbakanı Demirel can derdiyle çekildi. Devrimci örgütler bankaları soyuyor, diplomatları kaçırıp rehin alıyor, devlet de ikide bir sıkıyönetim ve sokağa çıkma yasağı ilan ediyor, askerler polisler sürekli evleri arıyordu. Şehrin duvarlarını arananların, şüphelilerin resimleri kaplamış, kaldırımlardaki kitapçı tezgâhları yasaklanmıştı. Bunlar sokak satıcıları için iyi haber değildi. Babası bu "anarşiye sebep olanlara" lanet okuyordu. Ama on binlerce kişi hapse atılıp işkenceden geçirildikten sonra da durum sokak satıcıları ve kayıtsız kuyutsuz iş yapanlar için düzelmedi.

Askerler İstanbul'un bütün kaldırımlarını, kirli ve düzensiz gördükleri her yeri (aslında bütün şehir öyleydi), iri çınar ağaçlarının gövdelerini ve Osmanlı'dan kalan duvarları kireç boyasıyla beyaza boyayıp şehri kışlaya çevirdiler. Dolmuşların her istedikleri yerde durup yolcu indirip bindirmeleri, satıcıların büyük meydanlara ve caddelere, havuzlarında su olan şık parklara, gemilere, trenlere girmeleri de yasaklandı. Ünlü kabadayıların yönettiği yarı gizli kumarhanelere, randevuevlerine ve Avrupa sigarası ve içkisi satan kaçakçı depolarına polis gazetecilerle birlikte baskınlar düzenledi.

Askeri darbeden sonra İskelet okuldaki solcu öğretmenleri idari görevlerden uzaklaştırınca Nazlı Öğretmen'in Mevlut'u sınıf başkanı seçme ihtimali de kalmadı. Bazan derslere de gelmiyor, kocasının arandığı söyleniyordu. Radyo ve televizyondaki düzen, disiplin, temizlik sözlerinden herkes etkilenmişti. Bahçe duvarlarına, hela kapılarına, kuytu yerlere yazılmış siyasi sloganlar, müstehcen deyişler, öğretmenler hakkında yazılmış çeşit çeşit edepsiz hikâye ve temsili çizimlerin (İskelet ile İri Melahat bir resimde çiftleşiyordu) hepsi boyayla kapatıldı. Öğretmenlere başkaldıranlar, bozguncular, ikide bir siyasi slogan atan ya da her dersi siyasi tartışma ve propagandaya sürükleyen azgınlar sindirildi. Müdür ve İskelet bayrak törenlerinde İstiklal Marşı'nı herkes aynı anda okuyabilsin diye Atatürk heykelinin yanına, minarelere konan hoparlörlerden birer tane yerleştirdiler ama bu da, uyumsuzlar korosuna yeni ve madeni bir sesin katılmasından başka bir sonuç vermedi. Üstelik hoparlörün sesi bütün sesleri bastırdığı için İstiklal Marşı'nı okuyanlar da azalmıştı. Tarihçi Ramses tarih derslerinde kanlı zaferlerden, bayrağın renginin kandan geldiğinden ve Türklerin kanının diğer milletlerin kanından bir başka olduğundan daha çok bahsediyordu artık.

Orhan Pamuk'un yukarıdaki bölümü yeniden yazdığı *Ben Bir Ağacım* isimli eserindeki bölüm ise aşağıdaki gibidir.

Mevlut Atatürk Erkek Lisesi öğrencilerinin çoğu gibi, okul dışı hayatını sır gibi saklıyor, son dersten çıktıktan sonra yaptıklarını kendisi gibi satıcılık yapanlarla bile paylaşmıyordu. Bazan bir öğrenciyi, civar köylerden Sarıkayalı Nusret'e olduğu gibi, babasıyla yoğurt satarken sokaklarda görür, ama görmezlikten gelir, ertesi gün sınıfta karşılaştıklarında da hiçbir şey olmamış gibi davranırdı. Ama çocuğun nasıl ders çalıştığını, satıcı olduğunun derslerde belli olup olmadığını dikkatle gözlerdi de. Babasıyla birlikte elma-portakal satan Erzincanlı bir sınıf arkadaşını da Şişli'nin arka sokaklarında üç tekerlekli bir manav arabasını iterken görmüş, babası tarafından azarlanan çocuğu görmezlikten gelmişti. At arabasını atın koşumundan tutarak süren babasıyla sokak sokak gezip eski gazeteler, boş şişeler, teneke yığınları toplayan Mardinli'ye de yıl sonunda Tarlabaşı'nda karşılaştıklarında dikkat etmişti Mevlut. Yüzünde hulyalı bir ifade, derslerde sürekli pencereden dışarıya bakan çocuğun orta ikiye başlamasından dört ay sonra yok olduğunu, artık hiç okula uğramadığını ve kimsenin ondan ve yokluğundan bir kere bile bahsetmediğini bir gün fark etti Mevlut ve bir iş bulup, çıraklığa başlayıp ortaokuldan ayrılan bütün arkadaşlarına yaptığı gibi, hafızasının onu da kısa bir süre sonra sonsuza kadar unutacağını anladı.

Sınıf arkadaşlarını birdenbire kaybediyor olmak Mevlut 'ta okulu sevmek, onu bir çeşit ev gibi benimseyebilmek için öğretmenlere daha da yakın olma ihtiyacının gelişmesine yol açtı. Böylece farkına bile varmadan genç İngilizce hocası Eda Hanım'a iyice bağlandı. Eda Hanım'ın beyaz bir teni, iri yeşil gözleri ve kütüphanede nöbetçilik yaparken giydiği yeşil yapraklı bir önlüğü vardı. İngilizce kelimeleri söylerken Mevlut onun başka bir âlemden geldiğini anlıyordu. Kitaplara meraklı olduğu için, Eda öğretmen bazı günlerde kütüphane yöneticiliği de yapıyordu. Mevlut o kütüphanedeyken tek başına gidip kitap almayı çok hayal etmişti, ama kütüphane ortaokullara yasaktı. Mevlut öğretmenin ilgisini sürekli onun güzel yeşil gözlerinin içine bakarak ve dersi aşkla dinleyerek çekiyordu. Ortaokul ikinci sınıfın ilk yarısı biterken beklenmedik bir şekilde Eda öğretmen tarafından sınıf başkanı seçildiği ilan edilince Mevlut kendine bile itiraf edemediği gizli aşkının karşılıksız olmadığını hissetti.

Başka pek çok lisede olduğu gibi Atatürk Erkek Lisesi'nde de, eskiden "mümessil" denilen sınıf başkanlığı görevi öğrencilerin dertlerini hafifletmekten çok, öğretmenlerin sınıfa hâkim olmasına yardım etmek için icat edilmişti. Sınıftaki yaramazlara, kural tanımazlara gücü yetmeyen bir hocanın tutacağı en mantıklı yolun (tıpkı uzak ve dağlık bölgelere gücü yetmeyen Osmanlı padişahları gibi) arka sıralardaki kabadayılar ve yaşlılarla iktidarını paylaştırması olduğunu okul yöneticileri biliyorlardı. Sınıf başkanı bu yüzden öğrenciler tarafından değil, öğretmenler tarafından seçilirdi. Bazan modern ve Avrupai gözükmek için oylama yapılır, ama oyların sayımı değil, kimin başkan olduğu ilan edilirdi yalnızca. Hem ön sırada oturduğu, hem de sınıf ortalamasına göre iri gövdeli olduğu için sınıf başkanlığına Mevlut'un seçilmesi yerindeydi!

Eda öğretmen "Sınıf başkanımız Mevlut Karataş'tır" deyince Mevlut kulaklarına inanamadı ve arka sıraların iğneleyici sözlerine aldırmadan "Şeref duyarım hocam!" deyip görevi kabul etti. Kalbi küt küt atıyordu. Sınıf başkanının yoklama yapmak, hoca gelmeden önce azgınlık yapan sınıfı sakinleştirmek, ödevleri toplamak, sobanın kömürünün yeterli olup olmadığını denetlemek, okul-aile birliğine, Kızılay'a ve Atatürk heykeli derneğine verilecek yardımları toplamak gibi pek çok görevi vardı. Başkan bu işleri yaparken ve para toplarken yumruklarını kullanabilirdi. Ama sınıf başkanının esas görevi, öğretmenin söz geçiremediği, elle veya cetvelle vurursa karşılık almaktan korktuğu haydutları ders sırasında tekmeyle, tokatla, tehditle susturup dersin akışına yardım etmekti. Eda öğretmen gibi disiplinsizlik ve gürültü karşısında aciz kalan kadın öğretmenlerin çok ihtiyaç duyduğu bu hizmeti vermeye –özellikle öğretmenin gençliği güzelliğine göre– arka sıralardan pek çok aday çıkar, bazıları kadın öğretmenlere yardım olsun diye derslerde kendiliğinden yerlerinden kalkıp sınıfın huzurunu bozan ufaklıkları, enselerine tokat atarak, kulaklarını çekerek yola getirirlerdi. Zarif Eda öğretmenin derslerde disiplini koruyan böyle pek çok koruyucu hayranı vardı. Bu gönüllüler verdikleri hizmeti Eda öğretmen fark etsin diye, yaramaz öğrencinin sırtına sıkı bir yumruk indirmeden önce yüksek sesle "Dersi dinlesene ulan!" ya da "Öğretmene saygısızlık etme bakayım!" diye bağırırlardı. Eda öğretmenin, arka sıralara hiç bakmasa bile bu hizmetlerden memnun olduğunu fark ettiğinde Mevlut kıskançlığa kapılır, kendi de bir iki gürültücüyü dövmek isterdi. Defalarca

çiğneyeceği önemli bir hayat kuralını da Mevlut o günlerde öğrendi: Kıskançlık acısı çekmek istemiyorsa herkesin beğendiği güzel kadınlarla ilgilenmemeliydi.

Mevlut başkanlığı ile yeterince gururlanamadan İskelet sınıf başkanlarını toplayıp onlara özel bir yeni görevleri olduğunu anlattı. Geliri kıt okul yönetimi bir kooperatif kurmuş, öğrencilere simit satıyordu. Sattıkları simit çok temiz ve sağlıklıydı. Ama öğrenciler, kapı ve duvar boyunca dizilen sokak satıcılarından kirli ve ucuz simit almayı tercih ediyorlardı. İskelet sokak satıcılarının simidinde mikrop, pislik ve kolera kalıntıları bulunduğunu bir bayrak töreninde bütün okula anlatmıştı ama çoğunluk onu dinlemiyordu. Sınıf başkanlarının bir yeni görevi teneffüslerde alçak okul duvarı boyunca, bir hapishanedeki nöbetçiler gibi aşağı yukarı yürüyüp, satıcılardan alışveriş edenleri durdurmaktı.

İskelet sınıf başkanlarına bekçilik görevi verirken, Türk ordusu ve bürokrasisinin sorun çıkan bölgeye orantısız miktarda adam-asker-polis sevketme ilkesini uygulamıştı yalnızca. Mevlut uzun orta teneffüste bahçe duvarına yetişince kalabalığı gördü ve hiç kimseyi durduramayacağını anladı. Gövdeleri kendisinden iki kere büyük, bıyıklı, sivilceli liseliler Mevlut'un babası yaşındaki satıcılardan yoğun bir şekilde alışveriş ediyorlardı. Duvar boyunca dizilmiş simitçiler, leblebi-çekirdekçiler, macuncular, pamuk helva satıcıları hiç yasak yokmuş gibi bağıra çağıra satış yapıyorlar, aceleci bir öğrenci topluluğu da her şeyi telaşla ve hızla satın alıyordu. İskelet'in ve müdürün yasaklarının onca sınıf başkanına rağmen uygulanamamasına Mevlut önce şaştı. (Eda öğretmen acaba bu duruma ne derdi?) Günler sonra bu imkânsızlığın kendisinin anlayamadığı esrarengiz bir nedeni olduğuna hükmetti. Birkaç hafta sonra da aklının ermediği bu esrarengiz nedeni kabul etti. Sigara içen, bıyıklı ve yaşlı sınıf başkanlarından biri, Mevlut'a alışveriş eden, yasak çiğneyen bir öğrenciymiş gibi davranarak numarasını sordu. Bu Mevlut'un iktidarsızlık kâbusunu daha da derinleştirdi ve Mevlut Eda öğretmenin onayını kaybetmekten korktu. Bazan arsızca alışveriş eden (üç dört simit birden) bir öğrenciye –kendisinden daha küçük, gözlüklü, sinek gibi birine– bağırıp çağırmak, onu korkutmak, numarasını almak geliyordu içinden, ama bir rüyadaki gibi ağzını açıyor ve hiç sesi çıkmıyordu. Karlı yağmurlu 1971 kışında pek çok gün öğrenciler bahçeye hiç çıkmadı. Mevlut yüzlerce çocuğun delirtici bir gürültü çıkardığı teneffüshaneden bahçeye bakarken, ne duvar boyunca dizilen satıcıları görebildi, ne de sınıf başkanı olduğunu hatırladı.

1971'in mart ayında bir askeri darbe oldu, yılların başbakanı Demirel can derdiyle çekildi. Devrimci örgütler bankaları soyuyor, diplomatları kaçırıp rehin alıyor, devlet de ikide bir sıkıyönetim ve sokağa çıkma yasağı ilan ediyor, askerler polisler sürekli evleri arıyordu. Şehrin duvarlarını arananların, şüphelilerin resimleri kaplamış, kaldırımlardaki kitapçı tezgâhları yasaklanmıştı. Bunlar sokak satıcıları için iyi haber değildi; babası bu "anarşiye sebep olanlara" lanet okuyordu. Ama on binlerce kişi hapse atılıp işkenceden geçirildikten sonra da durum sokak satıcıları ve kayıtsız kuyutsuz iş yapanlar için düzelmedi.

Askerler İstanbul'un bütün kaldırımlarını, kirli ve düzensiz gördükleri her yeri (aslında bütün şehir öyleydi), iri çınar ağaçlarının gövdelerini ve Osmanlı'dan kalan duvarları kireç boyasıyla beyaza boyayıp şehri kışlaya çevirdiler. Dolmuşların her istedikleri yerde durup yolcu indirip bindirmeleri (bu, dolmuşların sonunun başlangıcıydı), satıcıların büyük meydanlara ve caddelere, havuzlarında su olan şık parklara, gemilere, trenlere girmeleri de yasaklandı. Ünlü kabadayıların yönettiği yarı gizli kumarhanelere, randevuevlerine ve Avrupa sigarası ve içkisi satan kaçakçı depolarına polis gazetecilerle birlikte baskınlar düzenledi.

Radyo ve televizyondaki düzen, disiplin, temizlik sözlerinden Atatürk Erkek Lisesi de etkilendi. Bahçe duvarlarına, hela kapılarına, kuytu yerlere yazılmış siyasi sloganlar, müstehcen deyişler, öğretmenler hakkında yazılmış çeşit çeşit edepsiz hikâye ve temsili çizimlerin (İskelet ile İri Melahat bir resimde çiftleşiyordu) hepsi boyayla kapatıldı. Öğretmenlere başkaldıranlar, bozguncular, ikide bir siyasi slogan atan ya da her dersi siyasi tartışma ve propagandaya sürükleyen azgınlar sindirildi. Müdür ve İskelet bayrak törenlerinde İstiklal Marşı'nı herkes aynı anda okuyabilsin diye Atatürk heykelinin yanına, minarelere konan hoparlörlerden birer tane yerleştirdiler ama bu da, uyumsuzlar korosuna yeni ve madeni bir sesin katılmasından başka bir sonuç vermedi. Üstelik hoparlörün sesi bütün sesleri bastırdığı için İstiklal Marşı'nı okuyanlar da azalmıştı. Jimnastik derslerinde Kör Kerim'in daha sert hareketler yaptırdığı ve daha çok bağırıp çağırdığı arkalardaki tepelerden de fark ediliyordu. Ramses de tarih derslerinde kanlı zaferlerden, bayrağın renginin kandan geldiğinden ve Türklerin kanının diğer milletlerin kanından bir başka olduğundan daha çok bahsediyordu artık. Mevlut gecekondudan gelen bir yoksul olduğunu değil, Orta Asya'dan

gelerek bütün dünyaya medeniyet götüren bir asil olduğunu kendisine kanıtlarıyla ve haritasıyla öğreten tarih derslerinden zaten baştan beri çok zevk alıyor, hem de bilim denen şeyin ne kadar önemli olduğunu anlıyordu.

Yukarıdaki örnekte yazarın yeniden yazdığı bölümde büyük yapı ile ilgili bazı değişiklikler yaptığı görülmektedir. Bu değişiklikler öncelikle tablo hâlinde sunulmuş, ardından bu değişikliklerin metnin derin yapısında nasıl bir değişim meydana getirdiği açıklanmıştır.

Tablo 4: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metinde Cümlecik Ekleme Boyutunda Gerçekleştirdiği Değişiklikler

Ekleme	
Cümlecik Ekleme	
İlk Metin	**Yeniden Yazılan Metin**
1. Bazan bir öğrenciyi babasıyla yoğurt satarken sokaklarda görür, ama görmezlikten gelir, ertesi gün sınıfta karşılaştıklarında da hiçbir şey olmamış gibi davranırdı.	**1.** Bazan bir öğrenciyi, *civar köylerden Sarıkayalı Nusret'e olduğu gibi,* babasıyla yoğurt satarken sokaklarda görür, ama görmezlikten gelir, ertesi gün sınıfta karşılaştıklarında da hiçbir şey olmamış gibi davranırdı.
2. Genç İngilizce hocası Nazlı Hanım'ın beyaz teni, iri yeşil gözleri ve yeşil yapraklı bir önlüğü vardı.	**2.** Eda Hanım'ın beyaz bir teni, iri yeşil gözleri ve *kütüphanede nöbetçilik yaparken giydiği* yeşil yapraklı bir önlüğü vardı.
3. Mevlut onun başka bir âlemden geldiğini anlıyor, ona yakın olmak için sınıf başkanı olmak istiyordu.	**3.** *İngilizce kelimeleri söylerken* Mevlut onun başka bir âlemden geldiğini anlıyordu
4. Dolmuşların her istedikleri yerde durup yolcu indirip bindirmeleri, satıcıların büyük meydanlara ve caddelere, havuzlarında su olan şık parklara, gemilere, trenlere girmeleri de yasaklandı.	**4.** Dolmuşların her istedikleri yerde durup yolcu indirip bindirmeleri *(bu, dolmuşların sonunun başlangıcıydı),* satıcıların büyük meydanlara ve caddelere, havuzlarında su olan şık parklara, gemilere, trenlere girmeleri de yasaklandı.

Tablo 5: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metinde Cümle Ekleme Boyutunda Gerçekleştirdiği Değişiklikler

Ekleme	
Cümle Ekleme	
İlk Metin	**Yeniden Yazılan Metin**
	1. Sınıf arkadaşlarını birdenbire kaybediyor olmak Mevlut 'ta okulu sevmek, onu bir çeşit ev gibi benimseyebilmek için öğretmenlere daha da yakın olma ihtiyacının gelişmesine yol açtı. Böylece farkına bile varmadan genç İngilizce hocası EdaHanım'a iyice bağlandı. **2.** Kitaplara meraklı olduğu için, Eda öğretmen bazı günlerde kütüphane yöneticiliği de yapıyordu. **3.** Ortaokul ikinci sınıfın ilk yarısı biterken beklenmedik bir şekilde Eda öğretmen tarafından sınıf başkanı seçildiği ilan edilince Mevlut kendine bile itiraf edemediği gizli aşkının karşılıksız olmadığını hissetti. **4.** Mevlut o kütüphanedeyken tek başına gidip kitap almayı çok hayal etmişti,

	ama kütüphane ortaokullara yasaktı. **5.** Eda öğretmen "Sınıf başkanımız Mevlut Karataş'tır" deyince Mevlut kulaklarına inanamadı ve arka sıraların iğneleyici sözlerine aldırmadan "Şeref duyarım hocam!" deyip görevi kabul etti. **6.** Kalbi küt küt atıyordu. **7.** Sınıf başkanının yoklama yapmak, hoca gelmeden önce azgınlık yapan sınıfı sakinleştirmek, ödevleri toplamak, sobanın kömürünün yeterli olup olmadığını denetlemek, okul-aile birliğine, Kızılay'a ve Atatürk heykeli derneğine verilecek yardımları toplamak gibi pek çok görevi vardı. **8.** Başkan bu işleri yaparken ve para toplarken yumruklarını kullanabilirdi. **6.** Zarif Eda öğretmenin derslerde disiplini koruyan böyle pek çok koruyucu hayranı vardı. **9.** Kendi de bir iki gürültücüyü dövmek isterdi. **10.** Defalarca çiğneyeceği önemli bir hayat kuralını da Mevlut o günlerde öğrendi: Kıskançlık acısı çekmek istemiyorsa herkesin beğendiği güzel kadınlarla ilgilenmemeliydi. **11.** Jimnastik derslerinde Kör Kerim'in daha sert hareketler yaptırdığı ve daha çok bağırıp çağırdığı arkalardaki tepelerden de fark ediliyordu. **12.** Mevlut gecekondudan gelen bir yoksul olduğunu değil, Orta Asya'dan gelerek bütün dünyaya medeniyet götüren bir asil olduğunu kendisine kanıtlarıyla ve haritasıyla öğreten tarih derslerinden zaten baştan beri çok zevk alıyor, hem de bilim denen şeyin ne kadar önemli olduğunu anlıyordu.

Tablo 6: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metinde Paragraf Ekleme Boyutunda Gerçekleştirdiği Değişiklikler

Ekleme	
Paragraf Ekleme	
İlk Metin	**Yeniden Yazılan Metin**
	1. Başka pek çok lisede olduğu gibi Atatürk Erkek Lisesi'nde de, eskiden "mümessil" denilen sınıf başkanlığı görevi öğrencilerin dertlerini hafifletmekten çok, öğretmenlerin sınıfa hâkim olmasına yardım etmek için icat edilmişti. Sınıftaki yaramazlara, kural tanımazlara gücü yetmeyen bir hocanın tutacağı en mantıklı yolun (tıpkı uzak ve dağlık bölgelere gücü yetmeyen Osmanlı padişahları gibi) arka sıralardaki kabadayılar ve yaşlılarla iktidarını paylaştırması olduğunu okul yöneticileri biliyorlardı. Sınıf başkanı bu yüzden öğrenciler tarafından değil, öğretmenler tarafından seçilirdi. Bazan modern ve Avrupai gözükmek için oylama yapılır, ama oyların sayımı değil, kimin başkan olduğu ilan edilirdi yalnızca. Hem ön sırada oturduğu, hem de sınıf ortalamasına göre iri gövdeli olduğu için sınıf başkanlığına Mevlut'un seçilmesi yerindeydi! **2.** Mevlut başkanlığı ile yeterince gururlanamadan İskelet sınıf başkanlarını toplayıp onlara özel bir yeni görevleri olduğunu anlattı. Geliri kıt okul yönetimi bir kooperatif kurmuş, öğrencilere simit satıyordu. Sattıkları simit çok temiz ve sağlıklıydı. Ama öğrenciler, kapı ve duvar boyunca dizilen sokak satıcılarından kirli ve ucuz simit almayı tercih ediyorlardı. İskelet sokak

	satıcılarının simidinde mikrop, pislik ve kolera kalıntıları bulunduğunu bir bayrak töreninde bütün okula anlatmıştı ama çoğunluk onu dinlemiyordu. Sınıf başkanlarının bir yeni görevi teneffüslerde alçak okul duvarı boyunca, bir hapishanedeki nöbetçiler gibi aşağı yukarı yürüyüp, satıcılardan alışveriş edenleri durdurmaktı. **3.** İskelet sınıf başkanlarına bekçilik görevi verirken, Türk ordusu ve bürokrasisinin sorun çıkan bölgeye orantısız miktarda adam-asker-polis sevketme ilkesini uygulamıştı yalnızca. Mevlut uzun orta teneffüste bahçe duvarına yetişince kalabalığı gördü ve hiç kimseyi durduramayacağını anladı. Gövdeleri kendisinden iki kere büyük, bıyıklı, sivilceli liseliler Mevlut'un babası yaşındaki satıcılardan yoğun bir şekilde alışveriş ediyorlardı. Duvar boyunca dizilmiş simitçiler, leblebi-çekirdekçiler, macuncular, pamuk helva satıcıları hiç yasak yokmuş gibi bağıra çağıra satış yapıyorlar, aceleci bir öğrenci topluluğu da her şeyi telaşla ve hızla satın alıyordu. İskelet'in ve müdürün yasaklarının onca sınıf başkanına rağmen uygulanamamasına Mevlut önce şaştı. (Eda öğretmen acaba bu duruma ne derdi?) Günler sonra bu imkânsızlığın kendisinin anlayamadığı esrarengiz bir nedeni olduğuna hükmetti. Birkaç hafta sonra da aklının ermediği bu esrarengiz nedeni kabul etti. Sigara içen, bıyıklı ve yaşlı sınıf başkanlarından biri, Mevlut'a alışveriş eden, yasak çiğneyen bir öğrenciymiş gibi davranarak numarasını sordu. Bu Mevlut'un iktidarsızlık kâbusunu daha da derinleştirdi ve Mevlut Eda öğretmenin onayını kaybetmekten korktu. Bazan arsızca alışveriş eden (üç dört simit birden) bir öğrenciye –kendisinden daha küçük, gözlüklü, sinek gibi birine– bağırıp çağırmak, onu korkutmak, numarasını almak geliyordu içinden, ama bir rüyadaki gibi ağzını açıyor ve hiç sesi çıkmıyordu. Karlı yağmurlu 1971 kışında pek çok gün öğrenciler bahçeye hiç çıkmadı. Mevlut yüzlerce çocuğun delirtici bir gürültü çıkardığı teneffüshaneden bahçeye bakarken, ne duvar boyunca dizilen satıcıları görebildi, ne de sınıf başkanı olduğunu hatırladı.

Tablo 7: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metinde Cümle Silme Boyutunda Gerçekleştirdiği Değişiklikler

İlk Metin	**Yeniden Yazılan Metin**
Cümle Silme	
1.Ama çocuğun nasıl ders çalıştığını, satıcı olduğunun derslerde belli olup olmadığını dikkatle gözler, *onun ileride ne olacağını, hayatta ne yapacağını sorardı kendine.*	**1.**Ama çocuğun nasıl ders çalıştığını, satıcı olduğunun derslerde belli olup olmadığını dikkatle gözlerdi de.
2.Kendisi Nazlı Öğretmen tarafından sınıf başkanı seçilirse, azgınları susturmak için kaba kuvvet kullanmayacak, sırf gecekondu mahallesinden gelen bir yoksul olduğu için tembeller ve haydutlar Mevlut'u dinleyeceklerdi.	**2.** Cümlenin tamamı silinmiş.
3.Ne yazık ki okul dışındaki siyasi gelişmeler, Mevlut'un bu okul içi siyasi düşlerini suya düşürdü.	**3.**Cümlenin tamamı silinmiş.

Tablo 8: Orhan PAMUK'un Yeniden Yazdığı Metindeki Düzenlemelerin Metnin Derin Yapısında Meydana Getirdiği Değişiklikler

İlk metin	**Yeniden yazılan metin**
1. Mevlut Nazlı öğretmene yakın olmanın yolunun sınıf başkanlığından geçtiğini düşündüğü için sınıf başkanı olmak ister.	**1.** Sınıf arkadaşlarını birdenbire kaybediyor olduğunu gören Mevlut'ta okulu sevmek, onu bir çeşit ev gibi benimseyebilmek için öğretmenlere

	daha da yakın olma ihtiyacı gelişir. Bu nedenle sınıf başkanı olmak ister.
2. Mevlut sınıf başkanı olamaz.	**2.** Mevlut sınıf başkanı olur.
3. İlk metinde böyle bir bilgi yok.	**3.** Eda öğretmen kitaplara meraklıdır. Bazı günler kütüphane yöneticiliği yapar. Mevlut o kütüphanedeyken tek başına gidip kitap almayı çok hayal eder ama kütüphane ortaokullara yasaktır.
4. Mevlut sınıf başkanı olamaz.	**4.** Mevlut Eda öğretmen tarafından sınıf başkanı seçilince aşkının karşılıksız olmadığını düşünür.
5. İlk metinde böyle bir bilgi yok.	**5.** Öğretmenler, arka sıralarda oturan yaramaz öğrencilere güç yetiremedikleri için onları sınıf başkanı seçerler, böylece tıpkı Osmanlı padişahlarının yaptıkları gibi iktidarlarını paylaşırlardı.
6. Eda öğretmen, sınıfı kendisine yardım etmek için susturmaya kalkan öğrencilerden memnuniyet duyduğunda Mevlut öfke ve kıskançlığa kapılır.	**6.** Eda öğretmen, sınıfı kendisine yardım etmek için susturmaya kalkan öğrencilerden memnuniyet duyduğunda Mevlut kıskaçlığa kapılır ve o da bu öğrenciler gibi gürültü yapan birkaç kişiyi dövmek ister.
7. İlk metinde böyle bir bilgi yok.	**7.** Mevlut o günlerde daha sonra defalarca çiğneyeceği önemli bir hayat kuralını öğrenir: Kıskançlık acısı çekmek istemiyorsa herkesin beğendiği güzel kadınlarla ilgilenmemeli.
8. İlk metinde böyle bir bilgi yok.	**8.** İskelet sınıf başkanlarını toplayıp onlara özel yeni görev verir.
9. İlk metinde böyle bir bilgi yok.	**9.** Mevlut, İskelet'in verdiği görevi yerine getiremez
10. İlk metinde böyle bir bilgi yok.	**10.** Mevlut'un kendisine yönelik algısının, gecekondudan gelen bir yoksul değil de Orta Asya'dan gelerek bütün dünyaya medeniyet götüren bir asil şeklinde değişmesi.
11. Mevlut, Nazlı Öğretmen tarafından sınıf başkanı seçilirse, azgınları susturmak için kaba kuvvet kullanmayacağını, sırf gecekondu mahallesinden gelen bir yoksul olduğu için tembeller ve haydutların kendisini dinleyeceklerini düşünür.	**11.** Yeniden yazılan metinde böyle bir bilgi yok.

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, ilk metin ile yeniden yazılan metin arasında bazı değişiklikler vardır. Yeniden yazılan metne, ilk metinde olmayan bazı bilgiler eklenmiş, bununla birlikte yeniden yazılan metinden bazı bilgiler de silinmiştir. Metinde yapılan değişiklikler genel olarak, dönemin ve içinde yaşanılan toplumun eleştirisi, karakterlerin iç dünyalarına dair daha fazla ayrıntı verilmesi, psikolojik çözümlemeler yapılması şeklindedir.

1. 2. 3. Edebî Dönüştürme (Text Transformation)

Yeniden yazmanın en geniş kavramı edebî dönüştürmedir. Öyle ki Gariper ve Küçükcoşkun (2007) yeniden yazma ve edebî dönüştürme kavramları arasında yakın

bir bağ olduğunu fakat edebî dönüştürmenin yeniden yazmanın sınırlarını aştığını ifade etmişlerdir.

Kaynaklarda edebî dönüşüm, metin dönüşüm, metin değiştirim kavramlarının çoğu zaman aynı ya da benzer özelliklere işaret ettiği ve aynı anlama gelecek şekilde kullanıldığı görülür. Edebî dönüştürüm mevcut bir metnin edebîlik kıstasları gözetilerek yeniden bir edebî metin hâline getirilmesidir (Köktürk, 2007: 271). Kaynak metin ile bu metin üzerinde yapılan bir dizi dilbilimsel değişiklik sonucunda ortaya çıkan hedef metin arasındaki ilişkiyi karşılayan terimi Durmuş, (2013: 392) metin değiştirim (text modification) olarak isimlendirmiştir. Çetin'e göre (2012: 215) metin dönüştürme, başka metinleri ya da metin parçalarını aynen alıp yapıştırma değil, onları değiştirerek, dönüştürerek alıp kullanma ve değerlendirme yöntemidir.

Edebî dönüştürme ile gelenek arasında doğrudan bir bağ vardır. Yazın dünyasını bilen, okuyan, takip eden yazarların edebî dönüştürme gibi büyük ölçekli değişiklikler gerçekleştirebildikleri söylenebilir. Bu anlamda edebî dönüştürme hem yazma hem de okuma alanında ciddi bir olgunluk gerektirir.

Yeniden yazma ve edebî dönüştürüm faaliyetinde metinlerarasılık, ilk edebî metinlerden günümüze en çok başvurulan yöntemdir (Köktürk, 2007). Metinlerarası ilişkiler kimi zaman bir yeniden yazma işlemi olarak da anılır (Uslu, 2012: 2044). Metinlerarasılık bağlamında yazmak, hep bir yeniden yazma işlemi gerçekleştirmektir. İster başkasının sözleri ya da söylemlerini kendi metnine katmak, ister alıntılarla oynamak, ister başka metinleri çevirmek, kendi iyesi yapıp dönüştürmek ya da başka yazarların yazma biçimlerini, kodlarını yinelemek söz konusu olsun bu işlemlerle durmadan bir yeniden yazma, metinlerarasılık sürecine girilir (Aktulum, 2013:146).

Aktulum (2000a: 142), metin dönüşümünü biçimsel değiştirimler (dönüştürümler) ve izleksel ya da anlamsal değiştirimler (dönüştürümler) olmak üzere 2 başlık altında ele almaktadır. Biçimsel dönüştürümlerde anlam ile oynamaktan çok biçimsel dönüştürümler yapılır. İzleksel ya da anlamsal dönüştürümlerde ise anlam açıkça ve bilerek dönüştürülür. Biçimsel dönüşümler, çeviri, koşuklaştırma, düzyazılaştırma, vezin dönüşümü, biçem dönüşümü (indirgeme, genişletme ve kipsel dönüşüm) şeklindedir. Anlamsal dönüşümler ise iki

şekilde gerçekleşir. Birincisi, bir öyküsel ya da içeriksel değişikliği öne çıkaran bir öyküsel dönüşüm; ikincisi ise olayları ve eylemi kuran yolların değiştirilmesi olan pragmatik (edimsel) dönüşümdür (Aktulum, 2000a: 147). Bu sınıflama aşağıda sunulmuştur.

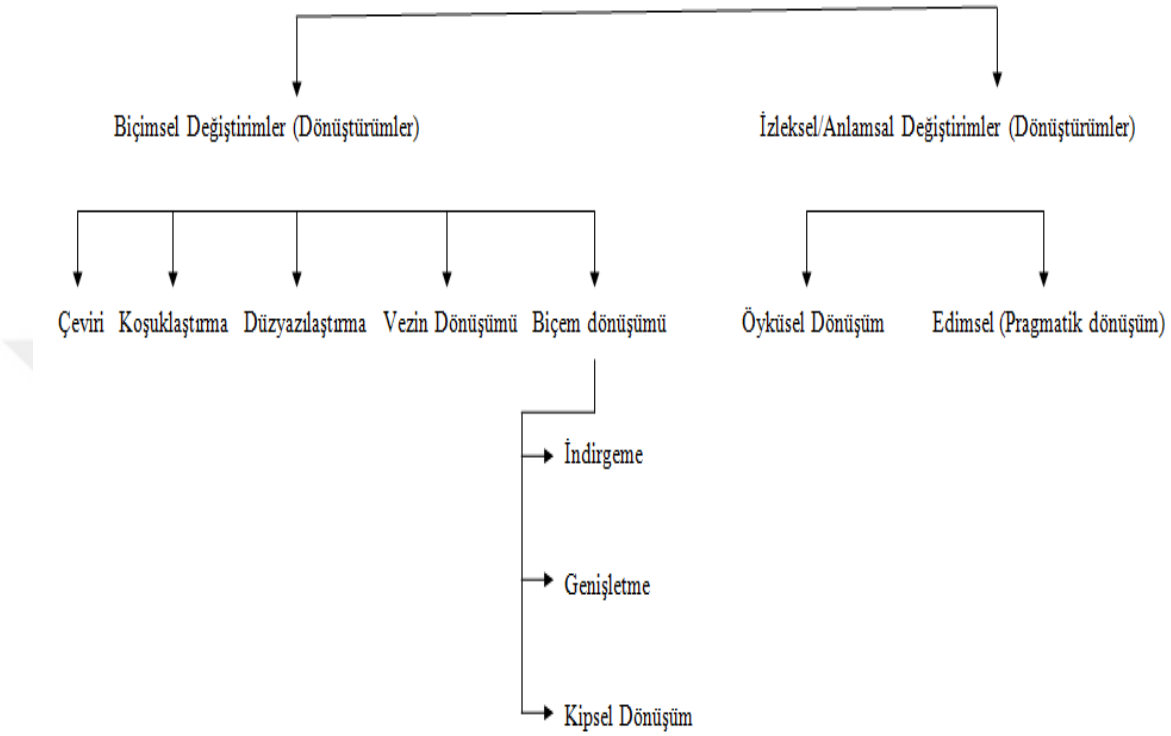

Aktulum (2000a: 144), Ana Metinlerin Ciddi Düzende Dönüşümü

Aktulum'a göre (2000a: 142) biçimsel dönüşümlerden ilki çeviridir. Üç tür çeviri vardır. Bunlar şu şekildedir (Jakobson, 2012: 127):

1. Diliçi çeviri (rewording), dilsel göstergelerin aynı dilin başka göstergeleri aracılığıyla yorumlanmasıdır.

2. Dillerarası çeviri (translation), dilsel göstergelerin diğer bir dil aracılığıyla yorumlanmasıdır.

3. Göstergelerarası çeviri ya da dönüştürme (transmutation), dilsel göstergelerin dilsel olmayan göstergeler aracılığıyla yorumlanmasıdır.

Jakobson'un çeviri türlerinden birisi olarak bahsettiği diliçi çeviri (rewording), mevcut yüzey yapının farklı yüzey yapılarla yeniden ifade edilmesi şeklinde anlaşılabilir. Dolayısıyla diliçi çeviri, yeniden yazma tekniği olarak düşünülebilir.

Koşuklaştırma, düzyazı biçiminde yazılmış bir metni dizeler hâlinde yeniden yazma; düzyazılaştırma, dizeler hâlinde yazılmış bir metni düzyazıya dönüştürmedir. Vezin dönüşümünde, belli bir hece sayısına göre yazılmış bir şiirin hece sayısının artırılması ya da azaltılması söz konusudur.

Biçem dönüşümü indirgeme, genişletme ve kipsel dönüşüm olmak üzere üç şekilde gerçekleştirilir. Bir metni indirgemek ya da genişletmek, böyle bir işleme girişerek uzun ya da kısa, ondan türeyen yeni bir metin üretmek demektir (Aktulum, 2000a: 143-144). Aktulum'a göre (2000a) indirgeme farklı şekillerde yapılabilir. Bunlardan en kolay olanı metnin bir parçasını "çıkarmak"tır. Fakat bu, metnin yapı ve anlamına en fazla zarar veren yöntemdir. Diğer indirgeme yöntemleri, metni hedef kitlenin zihnini karıştıracak bilgilerden "ayıklama", anlamlı hiçbir bölümü çıkarmadan metni "özlüleştirme", ve "özetleme"dir. Genişletme, indirgemenin tam tersidir. Alt metnin her tümcesinin uzunluğu iki üç katına çıkarılarak genişletme türlerinden "yayma" gerçekleştirilir. Bununla birlikte ayrıntılar, betimlemeler, bölümler yanında kişilerin sayıları da çoğaltılabilir. Kipsel dönüşümde ise bir kipten başka bir kipe geçerken oluşan değişiklikler ele alınır.

Aktulum'a göre (2000a: 147) metin üzerinde biçimsel dönüşümler gerçekleştirilirken bir ölçüde anlamsal dönüşümler de gerçekleştirilmiş olur. Anlamsal dönüşümler iki tiptedir. Bir eylem bir öykü zamanından başka bir öykü zamanına ya da bir yerden başka bir yere aktarılırken eylemde meydana gelecek değişiklikler öyküsel dönüşüm; bunun sonucunda yani eylemin-olayın akışında bir dönüşüm ortaya çıkması da pragmatik (edimsel) dönüşüm olarak adlandırılır. Edimsel (pragmatik) dönüşüm, olayları ve eylemi kuran yolların değiştirilmesidir (Aktulum, 2011: 15).

Daşdemir (2014) aşağıdaki şiirin Erzurumlu Emrah'a ait olduğunu kabul ederek seçtiği alt metinde anlamsal dönüşümün şu şekilde gerçekleştiğini ifade etmiştir.

Sabahdan uğradım ben bir fidana
Dedim mahmur musun dedi ki yok yok
Ak elleri boğum boğum kınalı
Dedim bayram mıdır söyledi yok yok (Karadağ, 1990, s. 98)

Uykudan uyanmış gözleri bir hoş
Dedim sarhoş musan söyledi yoh yoh
Ağ elleri boğum boğum kınalı
Dedim yâr bayram mı söyledi yoh yoh (TRT: 104)

Yukarıdaki dörtlüklerde anlamsal dönüşümün, bir sözcüğün farklı bir sözcükle karşılanması yoluyla gerçekleştirildiğini görmekteyiz.

Gariper ve Küçükcoşkun (2007) edebî dönüşümü biçimce dönüştürme ve anlamca dönüştürme olmak üzere iki başlık altında ele almışlardır. Bu başlıklara göre biçimce dönüştürme; türe bağlı dönüştürme, olay örgüsünde dönüştürme, motiflerde dönüştürme, dil ve üslupça dönüştürme şeklindedir. Anlamca dönüştürme ise estetik dönüştürme, parodik, alaycı ve ironik dönüştürme, kişiler seviyesinde dönüştürme, ideolojik dönüştürme şeklindedir. Onların sınıflaması da aşağıda tablo hâlinde gösterilmiştir. Araştırmacıların ortaya koydukları bu türler, yine onların verdikleri örnekler üzerinde açıklanmaya çalışılmıştır.

Gariper ve Küçükcoşkun (2007)

Biçimce Dönüştürmeler

Hilmi Yavuz'un çok uzun anlatmak gerekti/ve biz, sadece ima ile geçtik dizeleri, Nâilî'nin "Dil verdiğimiz yâre nigâh-ı gazabından/tasrîha mecal olmadı îmâ ile geçdik" beytinin biçimsel dönüşüme uğramış şeklidir (Aka, 2012: 414).

Gariper ve Küçükcoşkun (2007) biçimce dönüştürmeyi türe bağlı dönüştürme, olay örgüsünde dönüştürme, motiflerde dönüştürme, dil ve üslûpça

dönüştürme şeklinde ele almışlardır. Onların çalışmalarından hareketle bu başlıklar aşağıdaki şekildedir.

1. Türe Bağlı Dönüştürme

Sanatkâr, model metnin vücut bulduğu türe bağlı kalmak zorunda değildir. Edebî metni veya edebiyat dışı bir ögeyi edebî dönüştürmeye bağlı olarak yeniden işleyip istediği türde bir eser ortaya koyabilir. Türe bağlı dönüştürmede ortaya konan yeni metin, yeni türün özelliklerine göre şekillenir (Gariper ve Coşkun, 2007: 142). Nazım Hikmet de Ferhad ile Şirin isimli tiyatro oyununu bir halk hikâyesinden, Yusuf ile Menofis isimli oyununu da Tevrat'ta geçen bir kıssadan yola çıkarak dönüştürmüş ve tiyatro oyunu hâline getirmiştir.

Orhan Kemal, Kardeş Payı isimli hikâyesini yayımladıktan yaklaşık 12 yıl sonra oyunlaştırarak yeniden yazmıştır. Hikâye türünün özelliklerine uygun olarak yazılmış olan eserin yeniden yazılmış şekli tiyatro türünün özelliklerini taşımaktadır. Buna bağlı olarak yazarın yeniden yazdığı eserinde hikâyeden farklı olarak perdeler, dekor, karakterlerin hareketlerini, jest ve mimiklerini anlatan parantez içi bölümler mevcuttur.

2. Olay Örgüsünde Dönüştürme

Yazar, yeniden yazma sırasında olay örgüsünü kısaltma veya uzatma inisiyatifine sahiptir. Farklı sebeplerle olay örgüsü içerisinde bazı metin birliklerini ve halkalarını; motif ve imgeleri çıkarabileceği gibi, eklemede de bulunabilir. Bazen de sanatkâr, model metnin olay örgüsünün başlangıç ve gelişim seyrine bağlı kalırken farklı bir sonuca gitme yolunu da deneyebilir (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 143).

Gariper ve Küçkcoşkun'un (2007) araştırmalarında da Nazım Hikmet'in Ferhad ile Şirin isimli yeniden yazdığı tiyatro oyunu, Fehat'ın, yanına gelen Şirin'le şehre inip evlenmeyi değil, halkın yararlanması için dağı delip şehre su getirme uğraşını seçmesiyle sonlandırılır. Oysa orijinal anlatıda hikâye, Şirin'in ölüm haberini alan Ferhat'ın ölmesi, Ferhat'ın öldüğünü öğrenen Şirin'in de canına kıyması ile son bulur.

Orhan Kemal, Kardeş Payı isimli oyununda olay örgüsünü genişletmiş, oyuna yeni olay halkaları eklemiş, kimi kısımlarda da olayları dönüştürmüştür. Oyuna yeni

karakterlerin ve sahnelerin eklenmesiyle birlikte anlatı genişlemiştir. Hikâyedeki yan olaylar;

Sivereklinin hamalbaşına, depoda kendi işçileri yerine yadırgı hamallara işbaşı yaptırdıklarını haber vermesi.

Hamalbaşının, durumu konuşmak için depo sahibi Refik Bey'in iş yerine gitmesi.

Refik Bey'in hamalbaşına para vererek aralarında anlaşmaları.

Bunu duyan işçilerin Siverekli önderliğinde Refik Bey'in deposuna gitmeleri.

Hamalbaşını depoda bulamayan Siverekli ve diğer işçilerin meyhaneye gitmeleri.

Siverekli ve hamalbaşının meyhanede kavgaya tutuşmaları.

Oyundaki yan olaylar ise oldukça fazladır. Bunlardan bazıları sırasıyla,

Hacer'in işçilerin yıkanan çamaşırlarını getirmesi.

Delibozuk'un, Gaffur'dan iş konusunda kendisine yardım etmesi için İstanbul'a gelmesi.

Gaffur'un işçilere zorla kumar oynatması.

Delibozuk'un depoda yadırgı hamalları çalıştırdıklarını Gaffur'a haber vermesi.

Gaffur'un işçilere daha düşük ücret teklif etmesi.

Delibozuk'un Hacer'in oğlu Hüseyin ile okumayı öğrenmek için çalışmaları.

Topal'ın Hacer'e yıkadığı çamaşırların parasını vermemesi.

Hacer ile Delibozuk'un işçileri örgütlemeleri.

Gaffur'un Delibozuk ile kavga ederek onu silahla omzundan yaralaması.

Gaffur'un polislerle birlikte Delibozuk'u bulmak için Hacer'in evine baskın yapması.

Delibozuk'un Hacer'in evine sığınması.

Gaffur'un Hacer'e zorla sahip olmaya çalışması.

Delibozuk'un buna karşı koyarak Gaffur tarafından yaralanması.

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü üzere yeniden yazılan tiyatro oyununda olaylar artmış ve çeşitlenmiştir. Hikâyedeki olay örgüsünde olaylar depo sahibinin daha düşük ücret karşılığında işi anlaştığı işçilerden başka işçilere vermesi üzerinden gelişirken; tiyatro oyununda bu olay, olay halkalarından sadece birisidir. Tiyatro oyununda bu olaya, özellikle Hacer'in ve Gaffur'un çevresinde gelişen olaylar eklenmiştir.

3. Motiflerde Dönüştürme

Ferhad ile Şirin oyununda yazar, model metindeki ilk görüşte aşk, olağanüstü güzellik, bahçede Ferhad'ın dikkatini çekmek için Şirin'in elma atması, aşkın önüne konan engel, rüya, sevgililerin evlenebilmesi için dağı delme şartı gibi birçok motife yer verir (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 146). Fakat bu motiflerin bir kısmında dönüştürmeye başvurur bir kısım motifi de kendisi ekler. Örneğin Ferhad'ın naaşı yanında Şirin'in canına kıyması motifi yeniden yazılan eserde yer almaz. Bununla birlikte Ferhad'ın Şirin'in aşkı için dağı delmesi motifi ise, halka yararlı olmak için dağı delmeye dönüştürülen motif olur (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 146).

4. Dil ve Üslûpça Dönüştürme

Yazar, yeniden yazdığı eserinde dönemin dil özelliklerini kullanır.

Orhan Kemal, Kardeş Payı isimli hikâyesini yeniden yazdığı tiyatro oyununda Adana insanının ağız özelliklerine ve işçi-işveren kesiminin üslup özelliklerine yer vermiştir. Hikâyede kahramanlar genellikle İstanbul Türkçesine yakın bir anlatıma sahiplerdir. Yeniden yazılan tiyatro eserinde ise anlatının geçtiği yöre halkının konuşma özellikleri yoğun bir şekilde hissedilir. Bu durum aşağıda verilen örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır. İlk olarak, *Kardeş Payı* isimli hikâyeden alınan bir bölüm vardır.

Hamalbaşı buz gibiydi:

"Nasıl olur lan?"

"Yalansam şu iki gözüm avuçlarıma aksın ağa…"

"Tonunu iki buçuk liradan pazarlık ettik. Yarın sabah erden işbaşı yapacağız. Yadırgı hambalı nasıl işe sokar?"

"Bilmem, sokmuş işte. Git kendi gözünle gör!"

…

"N'olacak şimdi ağa?" dedi.

Çatık kaşlarıyla sertçe baktı:

"Ne n'olacak?"

"Yadırgı hambal meselesi?"

Adeta şahlandı:

"Benim canım sağken o depoda yadırgı hambal çalışamaz! Biz başka semte gidip fiyat kırıyor muyuz? Erkekliğe sığar mı?

Aşağıdaki bölüm de aynı olayın *Kardeş Payı* isimli tiyatro oyununda anlatılış şeklidir:

DELİBOZUK: Depoyu yadırgı ameliyeler bastı. İşbaşları daha düşük ücret veresiymiş. Kenan Bey, ağana koş, acele gelsin dedi!

Gafur: (Sinirli) Senden başka salacak yok muymuş da sen gelsin? İtoğlu it, dalgacı! Get işiyin başına hadi, dürzü! Bak, bi daha böyle tatavacılık yaptın mı it atar gibi atarım ha!

DELİBOZUK: Sağ ol ağa. Senin canıyın bülbülü sağ olsun. Ağamsın, atamsın… Canıyın bülbülü sağ olsun senin! (Hızla kaybolur)

GAFUR: (Nazik'e) Eyi ettim mi?

NAZİK: Etmedin bence…

GAFUR: (Pantolonunu bacağına ağır ağır çekerken) Niye?

NAZİK: (Giyinmesine yardım eder) Issıracak it dişini göstermez!

GAFUR: Nörüyüm be Nazik? Gördüm mü cinnerim depeme toplanıyor tekmil!

NAZİK: Abooo… Avrat seni temelden yakmış gavırmış disane…

(Gafur giyinir, bıçağını, tabancasını alır, çıkar. Nazik karyolaya kendisi sırtüstü atar. Topla gelir.)

TOPAL: Ağa getti mi?

Nazik: Getti.

TOPAL: Depoyu yadırgı ameliyeler mi basmış? Basaar. Senin beşe gördüğün işi başkası üçe görürse mal sahabı enayi mi seni dutsun?

NAZİK: (Kalkar, karyoladan iner) Onu dokuzu n'örecen? Ağan Kerem'in arpa tarlası gibi yanmış. Alafı depesinden çıhıyor!

Yukarıdaki örneklerde de görüldüğü üzere, yeniden yazılan tiyatro oyununda dil ve üslûp açısından önemli bir farklılık söz konusudur.

Anlamca Dönüştürme

Gariper ve Küçükcoşkun (2007) anlamca dönüştürmeyi estetik dönüştürme, parodik, alaycı ve ironik dönüştürme, kişiler seviyesinde dönüştürme ve ideolojik dönüştürme şeklinde ele almışlardır. Onların çalışmalarından hareketle bu başlıklar aşağıdaki şekildedir.

1. Estetik Dönüştürme

Yeniden yazma ve edebî dönüştürmede sanatkâr, model metnin estetik anlayışına bağlı kalabileceği gibi, yeni bir estetik anlayış çevresinde de metnini kurmaya yönelebilir (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 148).

Aşk idesi ve yüce kavramı etrafında varlık kazanan geleneğin belirlediği aşk hikâyesini yeniden yazma işinde Nazım Hikmet, bağlı olduğu sosyal gerçekçi anlayışla hareket ederek aşkın dikey boyutta üst varlığa, aşkın varlığa yönelen ucunu yeryüzüne çevirir; ruhun duyuşuna ait bir hadise olan aşkı Tanrı bağlamından koparark maddeye, insan bedenine yönelterek dönüştürür (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 148).

Orhan Kemal, Kardeş Payı isimli hikâyesinde de aynı isimli yeniden yazdığı oyununda da ezilmemek için ezenle kavga etmeyi, baş kaldırmayı, haksızlıklarla mücadele etmeyi yüceltmiştir. Hikâyeden farklı olarak yeniden yazdığı oyununda, mücadele ruhu ve haksızlıklara karşı direniş bir kadın karakterin cesareti sayesinde gerçekleşir. Kadın karakter diğer tüm erkek işçileri etrafında toplar, onlara ne yapmaları gerektiğini söyleyen ve onları ateşleyen kişi rolüyle olayları yönlendirir.

2. Parodik, Alaycı ve İronik Dönüştürme

Bu dönüştürme, model metnin tamamını dönüştürme şeklinde varlık kazanabileceği gibi, ondaki bazı motiflerin veya kişilerin yahut davranış kalıplarının dönüştürülmesi şeklinde de karşımıza çıkabilir (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 150).

Ferhad ile Şirin oyununda Şirin'in amansız hastalığın pençesi altında hayata tutunma çabası verişi karşısında Mehmene Banu'nun sürmelerinin gözüne batması; Müneccim'in rubaî yazma uğraşına girişmesi, fikrini söylemek için kelime seçimi, kafiye yaratma gayreti, içinde bulunulan şartlarla birlikte düşünüldüğünde ironik bir görünüm sergiler. Yazar, bir taraftan da rubaî formunda hikmetli şiir yazma uğraşı içinde olan Müneccim'in şahsında klasik şair tipinin parodisini yapmayı ihmal etmez (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 150).

Orhan Kemal, Kardeş Payı isimli oyununda parodik dönüştürmeyi Topal isimli kahraman üzerinden gerçekleştirir. Hastalıktan inim inim inleyen Köse ile aynı odada olmasına rağmen Topal, onu duymazlıktan gelir; çıkarını önceleyerek işçilere ücret karşılığı verdiği yemeği yapmaya devam eder. Vakit geldiğinde namaza durur,

namazını bitirmesinin ardından aynı odada bulunan ve dul olan Hacer'i kucaklayarak onu taciz eder.

3. Kişiler Seviyesinde Dönüştürme

Yazarın niyet ve amacına bağlı olarak kurgulanan olay örgüsünün aktörleri olarak kişiler dünyası biçimlendirilir. Yani yazar kahramanlar kadrosundan bazılarını çıkarabilir, bazılarını bu kadroya ekleyebilir bazılarını da dönüştürerek koruyabilir.

Orhan Kemal'in Kardeş Payı isimli oyununa, hikâyesine göre pek çok sayıda kişi eklenmiştir. Hikâyede yaklaşık 6 kişiden oluşan kahraman kadrosu oyunda 15'e çıkmıştır. Kahramanların kişilik özellikleri ve isimlerinde dönüşümler gerçekleştirilmiştir. Örneğin hikâyede kahramanlar Siverekli, Bolulu, Lazoğlu, Sürmeneli gibi memleketlerine gönderme yapan isimlerle anılırken, oyunda birçok kahraman tilki, karga, topal, yaşlı, köse gibi birtakım kişisel ya da fiziksel özellikleriyle isimlendirilmişlerdir. Bununla birlikte hikâyede olayı başlatan ve işverenin sömürü düzenine karşı koyan Siverekli, tiyatro oyununda Delibozuk'a dönüşmüştür. Hamalların en aptalı olarak tanımlanan ve olayların ortasında yer alan, ne yapılacağı konusunda karar verici bir rol üstlenen Siverekli, oyunda merhametli, hakkı gözeten, namuslu, gözü pek biri hâline dönüşür. Sömürüyü temsil eden Gaffur ile girdiği kavgalar onu yüceltir ve kavga ettikçe güçlenir.

4. İdeolojik Dönüştürme

Modern sanatta yeniden yazmaya ve edebî dönüştürmeye gitmenin sebeplerinden biri de model metinden hareketle ideolojik düzlemde yeni bir metin ortaya koyma arzusudur (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 161). İdeolojik dönüştürme genellikle önceden yazılan ve yeniden yazılan eserin yazarları değiştiğinde gerçekleşir. Çünkü yazınsal eserlerdeki ideolojik görünümler yazarın temsilindedir. Bu açıdan çoğunlukla yazar değiştiğinde temsil edilen ideolojinin değişeceğini söylemek mümkündür.

Nazım Hikmet'in yeniden yazdığı Ferhad ile Şirin oyununda Behzad'ın, Ferhad'ın ve Şerif'in şahsında emeğin yüceltilişi oyunun yazıldığı dönemin içerisinden sosyal koşullara bağlı olarak ideolojik kaynaklı emek anlayışının yüceltilmesini getirir. Yönetim erkinin halkın dertlerine, salgın hastalığa, susuzluğa kayıtsız kalışı, baskıcı uygulamaları; bunun karşısında halkın çaresizliği yönetim-

halk kopukluğunu ifade eder. Asıl ideolojik dönüştürme oyunun sonunda Ferhad'ın Şirin'in aşkı yerine toplumu koyuşunda belirir (Gariper ve Küçükcoşkun, 2007: 162).

Edebî dönüştürme, yeni oluşturulan metnin model (alt, asıl, temel, ana) metinle olan yakınlık ve uzaklığına göre kısmî dönüştürme, orta seviyede dönüştürme ve ileri seviyede dönüştürme olmak üzere üç ana başlık etrafında toplanabilir (Gariper ve Küçükcoşkun, 2006: 139). Kısmî dönüştürmede model metinden fazla uzaklaşmayan bir dönüştürmeden söz etmek doğru olacaktır. İkincil eserdeki (yeniden yazma ile ortaya çıkan metin) dönüştürülen ögeler ve anlam, model metinden derin izler taşır. Orta seviyede yapılan edebî dönüştürmede kısmî dönüştürmeye göre daha fazla dönüştürme ile karşılaşılır. Burada model metinden gelen ögelerle ikincil metnin getirdiği yeni ögeler iç içe işlenerek yeni bir metin kurgulanır. İleri seviyede yapılan edebî dönüştürmede ise model metinden uzaklaşan, gittikçe model metnin ögelerini ve anlamını tersine çeviren, onu olumsuzlayan, hatta silen, onun yerine geçen bir dönüştürme söz konusudur (Gariper ve Küçükcoşkun, 2006: 140).

Çetin'e göre (2012:216-220) metin dönüştürme yöntemlerinden bazıları; kurgu ve teknik taklidi, ifade kalpları taklidi, üslup taklidi, gülünç taklit, içerik aktarımı ve çağrışımsal gönderimler şeklindedir.

Kurgu ve teknik taklidi: Daha önce yazılmış ya da üretilmiş bir eserin kurgusal yapısını ve tekniğini benzer biçimde taklit etmektir. Örneğin İskender Pala, Babil'de Ölüm İstanbul'da Aşk adlı romanında Fuzulî'nin Leylâ ve Mecnun adlı mesnevisini hem yazılış kurgusu olarak hem de bölümleri başlıklandırma tekniği olarak taklit etmiştir. Mesela Leylâ ve Mecnun'da şu gibi bölüm başlıkları vardır: "Bu sebeb-i nazm-ı kitâbdur ve bâis-i irtikâb-ı azâbdur", "Bu Leylî'ye anası itâb ettiğidür ve bahâr-ı vasla hazaân yettiğidür", "Bu, Mecnûn-ı bîçârenin kâbe'ye yüz urduğudur ve münâcât ile sevdâsın artırdığıdır."

İskender Pala ise bunlara benzeterek şu tür başlıklar kullanmış: "Bu iğneyle kuyu kazdığım ve L&M'i niçin yazdığımdır", "Bu, eski hatıraların canlandığı ve kalbimin anda bin kez yandığıdır."

İfade kalıpları taklidi: Başka tür metinlere ait ve onlar için özgün birer unsur olan bazı ifade kalıplarının mahiyet olarak, benzetilerek alınıp kullanılması.

Örnek: "Gül İle Ali Şir" adlı bir halk hikâyesinde geleneksel tahkiye türlerinin; özellikle halk hikâyecilerinin kullandıkları ve hikâyenin başkalarından duyulduğunu ve öğrenildiğini bildiren şöyle bir ifade kalıbı bulunmaktadır: "Râviyân-ı ahbâr, nâkılan-ı âsâr, muhaddisân-ı rûzgâr şöyle rivâyet ederler ki…

Üslup taklidi: Başka bir metnin söyleniş, anlatılış, ifade ediliş biçiminin taklididir.

Gülünç taklit: Parodi. Ciddî bir anlayışla yazılmış belirli türde üretilmiş bir metni, ana özelliklerine, şekil unsurlarına, temel motiflerine ve kurgusuna bağlı kalıp onu gülünç kılarak benzerini yapma. Buna yansılama da denir. Bundan gülünçleştirilerek taklit edilen metnin içeriğini, yaklaşım biçimini, kişilerini, olaylarını, davranış biçimlerini alaya, hafife alma ve eleştirme amacı vardır.

Örnek: Cervantes, Don Kişot romanında şövalye edebiyatını alaylı bir şekilde taklit etmiştir.

İçerik aktarımı: Başka bir metnin içeriği aynen değil de mahiyet, anlam ve konu olarak biraz değişik bir bağlamda aktarılır. Yazar, başka bir metnin içeriğini duruma göre yeniden işleyerek üretir.

Örnek: İskender Pala, Babil'de Ölüm İstanbul'da Aşk adlı romanının bir yerinde şöyle der:

"Aynı eşyalar kullanıldığı, aynı işler yapıldığı halde bir nakkaşhane ile bir zindan arasında ne büyük fark vardı. Birinde insan yaratılışının en estetik boyutta güzellik anlayışına kapı aralanıyor, diğerinde insan ruhunu en ziyade kıskaca alan insanlık dışı tavırlar sergileniyordu. Bir falçata yahut bir iğne, burada güzellikler yaratırken, orada acı veriyordu. Burada bıçaklar güzelliği tıraş ediyor, orada güzel boyunlardan kan akıtıyordu. Orada aynı çengelleri kullananlara cellat, burada sanatçı deniyordu. İnsanın bir niyet ve düşünce ile anlam kazandığını düşündüm. Demek ki insanlar niyetlerine göre iyi veya kötü, güzel veya çirkin olabiliyorlar, eşyaya bakış açıları da buna göre oluşuyordu."

Yukarıda altı çizili cümleler, şu hadis-i şerifin içeriğinin aktarımıdır: "Ameller niyetlere göredir. Herkese niyet ettiği şey vardır. Öyleyse kimin hicreti Allah'a ve resulüne ise, onun hicreti Allah ve resulünedir. Kimin hicreti de elde edeceği bir dünyalığa veya nikâhlanacağı bir kadına ise onun hicreti de o hicret ettiği şeyedir (Canan, 1993: 114)

Çağrışımsal göndermeler: Kimi romancılar, bazı metinlerin ya o metnin adını, ya önemli bir kişisini ya da belirgin bir motifini zikrederek içeriklerine,

simgesel değerlerine, anlam ve önemlerine çağrışım yoluyla gönderme yaparlar. Böylece söylenmek istenen şeye, ileri sürülen düşünceye ya da duyguya dolaylı bir anlam desteği sağlarlar.

Türkçe Öğretimi Bağlamında Yeniden Yazma Becerisi

Yazma, kişinin kendisini ifade olanağı bulduğu bir eylemdir. Bu eylem kişinin, kendisini ve çevresini dönüştüren, değiştiren bir harekette bulunma çabası olarak düşünülebilir. Yazma eylemi boyunca düşünme süreçlerinden geçen kişi özellikle zihinsel ve ruhsal yönlerden kendini farklı bir noktaya taşır. Bu, kişinin kendi içsel dönüşümü olarak düşünülebilir. Öbür yandan yazan kişi, sosyal yaşam içerisinde gördüğü eksiklikleri, aksaklıkları gündeme getirir. Bu anlamda yazan kişi, toplumda yaşayan kişilerin sorumluluğunu üstlenmiş olur. Bu da, kişinin çevresini dönüştürmesi olarak düşünülebilir.

Yazma eğitimi bağlamında düşünüldüğünde öğrencilerden genel olarak beklenen kendilerini belli bir tür ve özgün bir üslupla akıcı bir biçimde ifade etmeleridir (Atasoy, 2018: 213). Yazma, yaratıcı ve öğretici yazma (Binyazar ve Özdemir, 2006: 18) olarak ele alındığında yazma öğretimi boyunca daha çok öğretici yazma etkinlikleri üzerinde durulduğu söylenebilir. Çünkü yaratıcı yazma geliştirilebilir bir alan iken, öğretici yazma öğretilebilir ve geliştirilebilir bir alanı ifade eder.

Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için pek çok yazma strateji, yöntem ve tekniği önerilmiştir. 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programında not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, serbest yazma, kontrollü yazma, güdümlü yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, duyulardan hareketle yazma, grup olarak yazma, eleştirel yazma yöntem ve tekniklerinden bahsedilmiştir. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirecek bir yol da yeniden yazmadır.

2006 Türkçe Dersi Öğretim Programının yazma yöntem ve teknikleri başlığı altında yer alan “Metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma” ve “Bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma” yöntemleri yeniden yazma ile ilişkilendirilebilir. Programda (2006: 72) metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma yönteminin nasıl uygulanacağı “Öğrencilere düşünceye veya olaya dayalı bir metin verilerek

okutulur/dinletilir. Metindeki düşünce ve olayları kavrayan öğrenciler 'Ben olsaydım nasıl yazardım?' düşüncesinden hareketle metni kendi ifadeleriyle yeniden kurgularlar" biçiminde açıklanmıştır. Bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma yönteminin nasıl uygulanacağı ise "Öğrencilere herhangi bir türde (hikâye, şiir, gazete haberi, fıkra, deneme vb.) bir metin verilerek okutulur/dinletilir. Öğrenciler okudukları metinden hareketle, metinde ele alınan duygu, düşünce, hayal veya olayları geliştirerek ve yaratıcılıklarını kullanarak farklı bir türde metin oluştururlar" şeklinde açıklanmıştır. Bunlarla birlikte metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma yönteminin amacı, "Öğrencilerin kendilerine özgü ifade şekillerini ve üslûplarını geliştirmek"; bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma yönteminin amacı ise "Öğrencilerin hangi türde yazmaya yatkın olduklarını belirleyerek yaratıcılıklarını o yönde geliştirmek" şeklinde ifade edilmiştir. 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programında yer alan yazma kazanımları yeniden yazma çerçevesinde değerlendirildiğinde, doğrudan yeniden yazma kavramı ile ilgili kazanımların olmadığı fakat bu kavram ile ilişkilendirilebilecek kazanımların yer aldığı görülür. İlişkili kazanımlar; *"T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir. Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır", "T.2.4.10. Yazdıklarını düzenler. Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.", "T.3.4.11. Yazdıklarını düzenler. Yapılacak düzenleme çalışması sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.", "T.4.4.11. Yazdıklarını düzenler, a) Öğrenciler yazdıklarını dil bilgisi ve anlatım bozuklukları yönünden kontrol etmeye teşvik edilir; b) Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.", "T.5.4.9. Yazdıklarını düzenler. Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.", "T.6.4.10. Yazdıklarını düzenler, a) Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusuna değinilmez; b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur", "T.7.4.16. Yazdıklarını düzenler, a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır; b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.", "T.8.4.16. Yazdıklarını düzenler, a) Dil bilgisine dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır; b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur"* şeklindedir.

Yukarıda yer verilen kazanımlara bakıldığında ele alınan Türkçe Dersi Öğretim Programlarında doğrudan yeniden yazma kavramına yönelik kazanımların olmadığı, yeniden yazma kavramı ile ilişkilendirilebilecek kazanımların olduğu görülür. Yeniden yazma kavramı ile ilişkili kazanımlarda da yeniden yazmanın aşamaları, stratejileri gibi unsurlara değinilmemiştir.

Her yazma aslında bir yeniden yazmadır. Yazarların, şimdiye kadar ortaya koymuş oldukları yazılı metinler, yazı geleneğini oluşturur. Metin yazarının kendisinden daha önce yazılmış ürünlerden tamamen bağımsız, yazı geleneğinden kopuk bir ürün ortaya koyması imkânsızdır. Dolayısıyla her yazılı ürün kendisinden sonrakini etkiler, ona ışık tutar ve gönderimde bulunur. Yeniden yazma, en genel ifadeyle yazılmış olan herhangi bir dil biriminin birtakım değişiklikler yapılarak tekrar ifade edilmesi, oluşturulması şeklinde tanımlanabilir. Yeniden yazma eylemiyle öğrenci var olan metin üzerinde değişiklik yapabileceği bir alan yaratmış olur. Bu değişiklikleri açımlama (paraphrasing), düzenleme (revision) ve edebî dönüşüm düzeylerinde gerçekleştirebilir. Öğrencilerin yeniden yazma becerilerinin gelişmesiyle birlikte onlardan beklenen, edebî dönüşüm seviyesinde değişiklikler yapabilmeleridir. Çünkü edebî dönüşüm seviyesinde değişiklikler yapabilen öğrenciler gelenekten yararlanabilecek, metinle ilgili üst ölçekli değişiklikler gerçekleştirebileceklerdir.

Türkçe Dersi Öğretim Programlarında yeniden yazma becerisine yönelik kazanımların olmayışı, ders işleme sürecinde öğrencilerin yeniden yazma becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklere yer verilmemesi demektir. Bu bağlamda bu çalışmada yeniden yazma, yeniden yazmanın aşamaları, yeniden yazma stratejileri üzerinde durulmuş ve uygulama ortaokul öğrencilerinin konuya yabancı olacakları düşünülerek Türkçe öğretmeni adayları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada yeniden yazma tanımlanmış, yeniden yazma ile bağlantılı kavramlar açıklanmış ve yeniden yazma kavramının çerçevesi çizilmeye çalışılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, veri toplama araçlarının uygulanması ve veri toplama süreci, veri çözümleme teknikleri başlıkları yer almaktadır.

2. 1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Betimsel araştırmalarda, var olan durum olduğu gibi açıklanmaya çalışılır. Bu çalışmada metin değiştirimi bağlamında Türkçe Öğretmeni adaylarının yeniden yazma becerileri betimlenmiştir. Veriler, doküman incelemesi yoluyla incelenmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

2. 2. Örneklem

Araştırmanın evrenini, bir Devlet Üniversitesinin Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim görmekte olan 1-2-3 ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Daha zengin veri sunacağı düşünülerek Türkçe öğretmeni adayları çalışma örneklemi olarak belirlenmiştir.

Tablo 9: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları

	Şubeler		
Sınıf Düzeyleri	**A Şubesi**	**B Şubesi**	**Toplam**
1. Sınıf	19	25	44
2. Sınıf	25	40	65
3. Sınıf	30	34	64
4. Sınıf	23	27	50
Toplam	**97**	**126**	**223**

Yukarıdaki tabloda örneklemde yer alan öğrencilerin sınıf ve şubelerine göre dağılımları verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerden 44'ü 1. sınıf, 65'i 2. sınıf, 64'ü 3. sınıf ve 50'si 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Bununla birlikte araştırmaya katılan öğrencilerden 97'si A şubesinde 126'sı ise B şubesinde bulunmaktadır.

2. 3. Veri Toplama Süreci

Çalışmanın verilerini toplamak için öncelikle verilerin toplanacağı devlet üniversitesinin Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kuruluna müracaat edilmiştir. Kurul tarafından verilen olumlu karar neticesinde Eğitim Fakültesi Dekanlığından uygulama izni alınarak 2018 yılı Ocak ayı içerisinde uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Veriler toplanırken öğrencilere 2 farklı metin verilmiştir. Bu metinlerden biri, daha önceki yıllarda Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim görmüş olan 2. sınıf öğrencisinin yazdığı "Eğitimli Para" isimli metindir. Diğeri ise Montaigne'nin yazmış olduğu "Ölüm Üstüne" isimli metindir. Öğrencilerden A şubesinde olanlar "Ölüm Üstüne" isimli metni, B şubesinde olanlar ise "Eğitimli Para" isimli metni yeniden yazmışlardır. Bu çalışmada A ve B şubeleri birbirlerine denk kabul edilmiştir. Şubelerin birbirine denk kabul edilmelerinde:

- Öğrencilerin ÖSYM puanları,

- Sınıf şubelerine rastgele dağıtılmaları

- Farklı şubelerde aynı eğitimleri almaları etkili olmuştur.

Öğrencilerden kendilerine verilen metni yeniden yazmaları istenirken, onlara yardımcı olması açısından hangi değişiklikleri nasıl yapabileceklerine ilişkin bir yazma formu (Ek 1) verilmiştir. Öğrencilerin kendilerine verilen metinleri yeniden yazarken sözlük, internet gibi araçları kullanabilecekleri, kendilerine verilen formda belirtilen değişikliklerin dışında başka değişiklikler de yapabilecekleri, zaman sınırlamasının olmadığı ifade edilmiştir. Öğrenciler sınıf ortamında, yaklaşık bir buçuk saatlik bir zaman diliminde metinlerini tamamlamışlardır.

2. 4. Verilerin Analizi

Araştırmada öğrencilerin yeniden yazma becerilerini değerlendirmek için nicel analizler gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde kullanılan ölçme araçları, türleri ve kullanım amaçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 10: Verilerin Analizinde Kullanılan Ölçme Araçları ve Özellikleri

Veri Analiz Aracı	Türü	Kullanım Amacı
Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımının Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form	Nicel	Öğrencilerin hangi yeniden yazma tekniklerini ne kadar kullandıklarını belirlemek
Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılan Dil Birimlerine Göre Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form	Nicel	Öğrencilerin hangi yeniden yazma tekniklerini hangi dil düzeyinde kullandıklarını belirlemek
Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılma İşlevlerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form	Nicel	Öğrencilerin hangi yeniden yazma tekniklerini ne amaçla kullandıklarını belirlemek
Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı	Nicel	Öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerde kelime, cümle, paragraf ve metin boyutlarında hangi düzeyde değişiklikler yaptıklarını belirlemek
Bilgilendirici Türdeki Metinleri Değerlendirmeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı	Nicel	Öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerin niteliğini belirlemek

Yukarıdaki tabloda bahsedilen veri analiz araçları, bu araçların geliştirilme süreçleri, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları aşağıda verilmiştir.

Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımının Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

Öğrencilerin yeniden yazdıkları metinleri analiz edebilmek için öncelikle literatür taraması yapılmış, literatür taramasından hareketle yeniden yazma becerisine kaynaklık edebilecek 3 ana başlık belirlenmiştir. Bu başlıklar açımlama, düzenleme ve edebî dönüştürme şeklindedir. Ardından bu 3 ana başlığın ortak kavramları ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu kavramlar ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölmedir. Belirlenen ortak kavramlardan hareketle öğrencilerin yeniden yazma becerilerini genel bir biçimde değerlendirebilmek için ilk aşamada araştırmacı tarafından geliştirilen yeniden yazma tekniklerinin yer aldığı genel bir form kullanılmıştır. Bu formun oluşturulmasında, yapılan pek çok araştırma (Perl, 1979; Bridwell, 1980; Faigley ve Witte, 1981; Monahan, 1982; Marion, 1983; Ash, 1983; Fitzgerald ve Markham, 1987; Wallace ve Hayes, 1990; Graham, MacArthur ve Schwartz, 1995; Yagelski, 1995; Graham, 1997; Sengupta, 1998; Rooney, 1998; Crawford, Lloyd ve Knoth, 2008; Humphris, 2010; Pagel, 2013) incelenmiş böylece

formun kapsam geçerliği sağlanmaya çalışılmıştır. İncelenen araştırmalar sonucunda bilgilendirici türdeki metinlerin yeniden yazılmasında kullanılacak formun aşağıdaki gibi olmasına karar verilmiştir.

Tablo 11: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımının Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

Ekleme
Silme
Yerine Koyma
Yer Değiştirme
Birleştirme
Bölme

Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılan Dil Birimlerine Göre Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

Öğrencilerin yeniden yazma becerilerini genel bir biçimde değerlendirmeyi amaçlayan ilk formun ardından ikinci aşamada yeniden yazma tekniklerinin hangi dil düzeylerinde kullanıldığını belirlemeye yönelik olarak aşağıdaki form geliştirilmiştir. İncelenen bazı kaynak ve çalışmalardan hareketle forma son hâli verilmiştir. Buna göre form ekleme boyutunda kelimelere ek, cümlelere kelime, paragraflara cümle ve metne paragraf ekleme maddelerinden; silme boyutunda kelimelerden ek, cümlelerden kelime, paragraflardan cümle ve metinden paragraf silme; yerine koyma boyutunda kelimelerdeki eklerin yerine başka ekler, cümlelerdeki kelimelerin yerine başka kelimeler, paragraflardaki cümlelerin yerine başka cümleler ve metindeki paragrafların yerine başka paragraflar koyma; yer değiştirme boyutunda kelimelerdeki eklerin kelime içindeki yerlerini, cümlelerdeki kelimelerin cümle içindeki yerlerini, paragraflardaki cümlelerin metin içindeki yerlerini ve metindeki paragrafların metin içindeki yerlerini değiştirme maddelerinden oluşmaktadır. Birleştirme ve bölme boyutlarında ise metindeki cümleleri birleştirme/bölme; metindeki paragrafları birleştirme/bölme olmak üzere iki madde bulunmaktadır.

Tablo 12: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılan Dil Birimlerine Göre Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

Ekleme
Kelimelere ek ekleme
Cümlelere kelime ekleme
Paragraflara cümle ekleme
Metne paragraf ekleme

Silme
Kelimelerden ek silme
Cümlelerden kelime silme
Paragraflardan cümle silme
Metinden paragraf silme

Yerine Koyma
Kelimelerdeki eklerin yerine başka ekler koyma
Cümlelerdeki kelimelerin yerine başka kelimeler koyma
Paragraflardaki cümlelerin yerine başka cümleler koyma
Metindeki paragrafların yerine başka paragraflar koyma

Yer Değiştirme
Kelimelerdeki eklerin kelime içindeki yerlerini değiştirme
Cümlelerdeki kelimelerin cümle içindeki yerlerini değiştirme
Paragraflardaki cümlelerin metin içindeki yerlerini değiştirme
Metindeki paragrafların metin içindeki yerlerini değiştirme

Birleştirme
Metindeki cümleleri birleştirme
Metindeki paragrafları birleştirme

Bölme
Metindeki cümleleri bölme
Metindeki paragrafları bölme

Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılma İşlevlerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

Öğrencilerin yeniden yazma tekniklerini hangi dil düzeyinde kullandıklarını belirlemeye yönelik olarak hazırlanan formun ardından üçüncü aşamada, kullanılan yeniden yazma tekniklerinin hangi işlevi yerine getirmek amacıyla kullanıldığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu aşamada standart bir form oluşturulmamıştır. Bu form, verilerin analiz edilmesiyle birlikte ortaya çıkan bulgulardan hareketle oluşmaya başlamıştır.

Tablo 13: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılma İşlevlerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

Ekleme
Tanım
Bilgi
Örnek
Destekleyici Ayrıntılar
Düşünce

Silme
Tanım
Bilgi
Örnek
Destekleyici Ayrıntılar
Düşünce

Yerine Koyma
Tanım
Bilgi
Örnek
Destekleyici Ayrıntılar
Düşünce

Yer Değiştirme
Tanım
Bilgi
Örnek
Destekleyici Ayrıntılar
Düşünce

Birleştirme
Tanım
Bilgi
Örnek
Destekleyici Ayrıntılar
Düşünce

Bölme
Tanım
Bilgi
Örnek
Destekleyici Ayrıntılar
Düşünce

Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı (1)

Yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirlemeye ilişkin dereceli puanlama anahtarı araştırmacı tarafından, öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerde dil seviyelerine göre ne kadar değişiklik yaptıklarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Dereceli Puanlama Anahtarında kelime, cümle, paragraf ve metin

olmak üzere dört boyut ve az (2), orta (4) ve çok (6) olmak üzere üç kategori bulunmaktadır. Puanlama Anahtarı, kelime boyutunda iki madde, cümle boyutunda bir madde, paragraf boyutunda iki madde ve metin boyutunda beş madde olmak üzere toplamda on maddeden oluşmaktadır. Puanlama Anahtarına göre 2 kategorisi yeniden yazılan metinde hiç değişiklik yapılmadığını ya da çok az değişiklik yapıldığını, 4 kategorisi yeniden yazılan metinde değişiklik yapıldığını fakat bu değişikliklerin orijinal metni tamamen değiştirecek düzeyde olmadığını, başka bir ifadeyle kısmen değişiklik yapıldığını, 6 kategorisi ise yeniden yazılan metinde orijinal metne göre büyük değişiklikler yapıldığını ifade etmektedir. Yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirlemeye ilişkin dereceli puanlama anahtarına göre öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerden aldıkları puanlar 2 aralığında ise orijinal metinle yeniden yazılan metin birbirine oldukça benzemektedir, 4 aralığında ise yeniden yazılan metinle orijinal metin birbirine kısmen benzemektedir, 6 aralığında ise yeniden yazılan metinle orijinal metin birbirine benzememektedir şeklinde düşünülebilir.

Tablo 14: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı

			2	**4**	**6**
Değişiklikler	**Kelime**	1	Orijinal metindeki kelimelerin büyük bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır.	Orijinal metindeki kelimelerin yarısına yakını aynı şekilde kullanılmıştır.	Orijinal metindeki kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır.
		2	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin büyük bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır.	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin yarısına yakını aynı şekilde kullanılmıştır.	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır.
	Cümle	1	Orijinal metindeki cümle yapıları genellikle korunmuştur.	Orijinal metindeki cümle yapılarında bazı yerlerde değişikliklere gidilmiştir.	Orijinal metindeki cümle yapıları oldukça değiştirilmiştir.
	Paragraf	1	Orijinal metindeki düşünceler genellikle değişiklik yapılmadan aktarılmıştır.	Orijinal metindeki düşünceler korunmakla birlikte farklı düşüncelere de yer verilmiştir.	Genellikle konuyla ilgili farklı düşüncelere (yazar kendi tespit ve gözlemlerine) / yeni düşüncelere yer verilmiştir.
		2	Orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yolları genellikle korunmuştur.	Orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yolları korunmakla birlikte farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.	Orijinal metne göre farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.
	Metin	1	Orijinal metindeki ana düşünce şekil ve anlam olarak korunmuştur.	Orijinal metindeki ana düşünce şekil olarak değiştirilse de anlam	Orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturulmuştur.

			olarak aynı şekilde ifade edilmiştir.	
	2	Orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeler genellikle korunmuştur.	Orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeler değiştirilmiş ancak bakış açısı korunmuştur.	Orijinal metindeki bakış açısından farklı bir bakış açısı oluşturulmuştur.
	3	Başlık kullanılmamıştır.	Orijinal metindeki başlığa benzer bir başlık oluşturulmuştur.	Orijinal metindeki başlıktan farklı bir başlık oluşturulmuştur.
	4	Metnin türü korunmuştur.	İçerikle ilgili düzenlemeler vardır ancak bunlar metnin türünü değiştirmemiştir.	Farklı bir metin türü kullanılmıştır.
	5	Orijinal metindeki dil ve anlatım özellikleri (devrik cümle, eksiltili cümleler, konuşma üslubu, vb.) genellikle kullanılmıştır.	Orijinal metindeki ifade tarzına yakın bir ifade tarzı kullanılmıştır.	Yazar kendi ifade tarzını oluşturmuştur.

Bilgilendirici Türdeki Metinleri Değerlendirmeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı (2)

Öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerin niteliğini ölçmek amacıyla araştırmacı tarafından bilgilendirici türdeki metinleri değerlendirme puanlama anahtarı geliştirilmiştir.

Tablo 15: Bilgilendirici Türdeki Metinleri Değerlendirmeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı

	1	2	3	4	5
Doğruluk	Metinde oldukça fazla yazım, noktalama ve gramer hatası vardır.	Metinde sıklıkla yazım, noktalama ve gramer hatası vardır.	Metnin bir kısmında yazım, noktalama ve gramer hatası vardır.	Metinde oldukça az yazım, noktalama ve gramer hatası vardır.	Metinde hiçbir yazım, noktalama ve gramer hatası yoktur.
Açıklık	Metin birkaç kez okunmasına rağmen metin anlaşılmamaktadır.	Metin birkaç kez okunmakla ancak anlaşılmaktadır.	Bazı cümlelerde anlam bulanıklığı vardır. Metinde yer yer gereksiz düşünce tekrarlarına rastlanmaktadır.	Gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığı yok denecek kadar azdır.	Metin gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığından arındırılmıştır.

Tutarlık	Cümleler arasında mantık ve anlam bağlantıları kurulmamıştır. Metinde paragraflar belirsizdir ve metnin genelinde anlam ve mantık çelişkileri yaygındır.	Metinde paragraf olmakla birlikte bunlar arasında anlam ve mantık bağlantıları çok zayıftır. Cümleler birbirini tamamlamaktan uzaktır. Metin anlamlı ve tutarlı bir bütünlük göstermemektedir.	Cümleler arasındaki anlam ve mantık bağlantılarının yer yer zayıfladığı görülmektedir. Paragraflar arasında bazı bağlantı hataları bulunmaktadır. Metnin genelinde anlamlı ve mantıklı bir bütünlük eksikliği göze çarpmaktadır.	Cümle ve paragraflar arasındaki anam ve mantık bağlantılarında çok az eksiklik vardır. Metin, genellikle anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir.	Cümleler arasında anlam ve mantık bağlantıları sağlam bir şekilde kurulmuştur. Paragraflar birbirini anlam ve mantık açısından tamamlamaktadır. Metnin geneli anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir.
Planlılık	Metinde paragraf yapılmamıştır. Herhangi bir planlama düşüncesi sezilmemektedir. Metnin giriş, gelişme, sonuç bölümleri seçilememektedir.	Metinde paragraflar seçilmektedir ancak bu paragraflarda düşünce birliği bulunmamaktadır. Giriş, gelişme, sonuç bölümleri işlevlerine uygun oluşturulmamıştır.	Metnin bölümleri kısmen işlevine uygun kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği kısmen sağlanmıştır. Paragraflar arasında bazı sıralama eksiklikleri bulunmaktadır.	Metnin bölümleri işlevlerine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflar arasında nadiren düzenlemeye ihtiyaç vardır. Genellikle düşünce birliği sağlanmıştır.	Metnin bölümleri işlevine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği sağlanmıştır. Paragraflar ve düşünceler arasında mantıklı bir sıralama söz konusudur.

Bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarı 1-5 aralığındaki beş kategoriden ve doğruluk, planlılık, tutarlık, açıklık olmak üzere dört boyuttan oluşmaktadır. Doğruluk boyutunda metinlerdeki yazım, noktalama ve gramer hataları; planlılık boyutunda metinlerin bölümleri ve bu bölümlerin mantıklı bir sıra ve birlik içinde olmaları, tutarlık boyutunda cümlelerin ve paragrafların birbirlerini tamamlamaları ve açıklık boyutunda metnin anlaşılırlığı değerlendirilmiştir.

Dereceli Puanlama Anahtarının güvenirliğini sağlamak için araştırmacı öncelikle her sınıf seviyesinden ve her iki metinden rastgele 8'er adet metin belirlemiştir. Böylelikle "Eğitimli Para" isimli metnin yeniden yazıldığı 32, "Ölüm Üstüne" isimli metnin yeniden yazıldığı 32 metin olmak üzere toplamda 64 öğrenci metni, araştırmacı tarafından 8 hafta arayla tekrar değerlendirilmiştir. Buna göre araştırmacının belli aralıkla yeniden değerlendirdiği metinler arasındaki uyumu

belirlemek için pearson korelasyon kat sayısı hesaplanmıştır. "Eğitimli Para" isimli metnin pearson korelasyon katsayıları doğruluk boyutunda .86, açıklık boyutunda .74, tutarlılık boyutunda .73 ve planlılık boyutunda .83 şeklindedir. "Ölüm Üstüne" isimli metnin pearson katsayıları ise doğruluk boyutunda .81, açıklık boyutunda .75, tutarlılık boyutunda .74 ve planlılık boyutunda .76 şeklindedir. Korelasyon katsayısının 0.70-0.99 arasında olması değişkenler arasında yüksek düzeyde bir ilişki olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2015). Bu sonuçlar kullanılan puanlama anahtarının güvenilir olduğunu ifade etmektedir.

Eğitimli Para İsimli Metnin Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarına Göre Değerlendirilmesi

Öğrencilerin yeniden yazma becerilerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada iki farklı metin kullanılmıştır. A şubesinde bulunan öğrencilere Montaigne tarafından yazılan ve yüksek nitelikte olduğu kabul edilen "Ölüm Üstüne" isimli metin ve B şubesinde bulunan öğrencilere örneklem dışında yer alan Türkçe Öğretmenliği Bölümü ikinci sınıf öğrencisinin yazdığı ve düşük nitelikte olduğu kabul edilen "Eğitimli Para" isimli metin yeniden yazdırılmıştır. Aşağıda "Eğitimli Para" isimli metin yer almaktadır.

EĞİTİMLİ PARA

Para insanlığın peşinde+koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst meblağlara koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl olur?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanlığın etrafında dönmektedir. Zengin+olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Anlayamıyorum para; sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar gelişmiş demek midir? Para onlara paket hâlinde mi gelmiştir? Eğitimle mi parayla mı gelişir ülkeler?

Bence para insanların eğitim yoluyla eline+geçmeyebilir. Miras yoluyla, borç olarak ya+da piyango olarak. Ama parayı elinde+tutmak, onu doğru yönde harcama+yaparak daha çok para kazanmak eğitimle olur. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmemektedirler. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika'da… Ya+da dünyada en çok petrol oranı Ortadoğu'da. Yani şimdi para olarak nitelendirdikleri neft yatarken, ordayken dünyanın en gelişmiş ülkesi orası değil. Çünkü eğitim bir yerde paradan sonra gelirse para elden+gider ve ülke gelişmez. Ama eğitim paradan önce gelirse ülke o oranda gelişir, kalkınır.

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Metnin toplam kelime sayısı 171; farklı kelime sayısı 98'dir. Metnin ortalama cümle uzunluğu (toplam kelime sayısı / toplam cümle sayısı) 8,5'tir. Metnin düşük

nitelikte kabul edilmesinin nedenleri, metinde biçimsel, anlamsal ve mantıksal hataların bulunmasıdır. Bu hatalar aşağıda sunulmuştur:

Tablo 16: Eğitimli Para Metninde Yer Alan Hatalar

Hata Türü	**Örnek**
Doğruluk ile ilgili hatalar	Eğitimli para. Anlayamıyorum para sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar gelişmiş demek midir? Para insanlığın peşinde+koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst meblağlara koştuğu hareketli bir dünyadır. Miras yoluyla, borç olarak ya+da piyango olarak.
Açıklık ile ilgili hatalar	Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanlığın etrafında dönmektedir. Zengin+olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Anlayamıyorum para; sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar gelişmiş demek midir? Para onlara paket hâlinde mi gelmiştir? Eğitimle mi parayla mı gelişir ülkeler? Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.
Tutarlılık ile ilgili hatalar	Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanlığın etrafında dönmektedir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Anlayamıyorum para sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar gelişmiş demek midir? Para onlara paket hâlinde mi gelmiştir? Eğitimle mi parayla mı gelişir ülkeler?
Planlılık ile ilgili hatalar	Para insanlığın peşinde+koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst meblağlara koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl olur? Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Tablo 17: Eğitimli Para Metninin Çözümü

Kelimeler

13para, 7eğitim, 6dünya, 6ol-, 6ülke, 4bir, 4geliş-, 3ama, 3bu, 3çok, 3en, 3gel-, 3yeni,2Afrika, 2alan, 2bil-, 2daha, 2değil, 2dön-, 2etraf, 2gelişmiş, 2insanlık, 2hareketli, 2insan, 2iste-, 2o, 2oran, 2ve, 2ya+da, 2yoluyla, 1anla-, 1bence, 1borç, 1bütün, 1çalış-, 1çekirdek, 1çikolata, 1çocuk, 1çoğu, 1çünkü, 1dahi, 1demek, 1diye, 1doğru, 1eğitimli, 1eksen, 1elden+git-, 1elinde+tutmak, 1eline+geç-, 1geliştir-, 1hâl, 1harcama+yap-, 1hastane, 1her, 1içinde, 1kalkın-, 1kakao, 1kazanmak, 1kendi, 1koş-, 1meblağ, 1miras, 1nasıl, 1neft, 1nitelendir-, 1okul, 1onlar, 1orada, 1orası, 1Ortadoğu, 1önce, 1paralı, 1paket, 1peki, 1peşinde+koş-, 1petrol, 1piyango, 1rahat, 1sağlık, 1somutlaştırmak, 1sonra, 1sonuç, 1sürmek, 1şimdi, 1tabir, 1tat-, 1ulaş-, 1ulaşma, 1üst, 1var, 1yani, 1yaşam, 1yat-, 1ye-, 1yer, 1yol, 1yön, 1zengin+ol-

Anahtar kelimeler

Para, insanlık, zengin olmak, eğitim, gelişmişlik, kalkınma

Cümle yapıları

1. Cümle: Basit
2. Cümle: Basit
3. Cümle: Basit
4. Cümle: Basit
5. Cümle: İç içe birleşik
6. Cümle: Sıralı
7. Cümle: Basit
8. Cümle: Sıralı
9. Cümle: Basit
10. Cümle: Basit
11. Cümle: Basit
12. Cümle: Bağlı
13. Cümle: Basit
14. Cümle: Ki'li birleşik cümle
15. Cümle: Basit
16. Cümle: Basit
17. Cümle: Şartlı birleşik
18. Cümle: Şartlı Birleşik
19. Cümle: Sıralı

Düşünceler

1. İnsanlar sürekli paranın peşinde koşmaktadırlar.
1.1 İnsanlar rahat yaşamak için paraya ulaşmak isterler.
1.2 İnsanlar para sahibi oldukça daha fazlasını isterler.

2. Zengin olan ülkelerin gelişmiş olduğu düşünülür.
2.1 Ülkelerin gelişmesinde eğitim mi önemlidir, para mı?
2.2 Hastane, okul, yol gibi somut unsurlar gelişmişliğin göstergesi değildir.

3. Paranın geldiği yollar değil, onun harcanma biçimi daha önemlidir.
3.1 Para insanın eline pek çok yolla geçebilir.
3.2 Paranın doğru harcanmasında eğitim önemlidir.

4. Eğitim paradan önce gelmelidir.
4.1 Eğitim paradan sonra gelirse ülke gelişmez.

Düşünceyi geliştirme yolları

Tanımlama
Örnekleme
Karşılaştırma

Ana düşünce ifadesi (şekil)

Paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Ana düşünce (anlam)

Ülkelerin gelişmişlik ölçüsü para değil, parayı uygun bir şekilde kullanarak planlanan eğitim faaliyetleridir.

Bakış açısını ortaya kopyan ifadeler

Zengin+olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var.
Para; sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar gelişmiş demek midir?
Eğitimle mi parayla mı gelişir ülkeler?

Para insanların eğitim yoluyla eline+geçmeyebilir.
Parayı elinde+tutmak, onu doğru yönde harcama+yaparak daha çok para kazanmak eğitimle olur.
Eğitim bir yerde paradan sonra gelirse para elden+gider ve ülke gelişmez.
Eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Başlık
Eğitimli Para

Tür
Deneme

Dil ve anlatım özellikleri
Metnin giriş bölümünde bir tanım yapılmış ve bu bölüm bir soru cümlesi ile bitirilmiştir.

Metnin ikinci paragrafında yazar para ile ilgili bir yorumda bulunmuştur. Bu bölümde yazar kendisine ve okuyucusuna 3 soru daha sorarak düşünmeye devam etmektedir.

Üçüncü paragrafa yazar bir yorum ile başlamıştır. Yazar, bir önceki paragrafta sorduğu sorulara cevap aramaktadır. Bunu yaparken örnek vererek düşüncesini desteklemeye çalışmıştır. Yazarın üslubunun genellikle yorum düzeyinde oluşturulduğu söylenebilir. Bu üsluba yer yer okuyucuyla sohbet havası eşlik etmektedir.

Son paragrafta ise yazar vermek istediği mesajı tek cümle ile ifade ederek metnini sonlandırmıştır.

Buna göre "Eğitimli Para" isimli metindeki toplam kelime sayısı 170, farklı kelime sayısı ise 98'dir. Öğrencilere, yeniden yazdıkları metinlerdeki kelimelerin 0-32'si orijinal metindeki kelimelerden oluşuyor ise yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirleme ölçeğinin kelime boyutundan 6 puan, 33-65'i orijinal metindeki kelimelerden oluşuyor ise 4 puan 66-98'i orijinal metindeki kelimelerden oluşuyor ise 2 puan verilmiştir. Yeniden yazılan metinlerde orijinal metindeki anahtar kelimelerin 1-2'si kullanıldı ise 6 puan, 3-4'ü kullanıldı ise 4 puan ve 5-6'sı kullanıldı ise 2 puan verilmiştir.

"Eğitimli Para" isimli metinde toplam 19 cümle bulunmaktadır. Öğrencilere yeniden yazdıkları metinlerdeki cümle yapılarından 0-6'sı orijinal metindeki cümle yapılarından oluşuyor ise 6 puan, 7-13'ü orijinal metindeki cümle yapılarından oluşuyor ise 4 puan ve 14-19'u orijinal metindeki cümle yapılarından oluşuyor ise 2 puan verilmiştir.

"Eğitimli Para" isimli metinde dört temel düşünce bulunmaktadır. Öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde orijinal metindeki düşüncelerden tamamen farklı düşüncelere yer verdiler ise 6 puan, orijinal metindeki düşüncelerde bazı değişiklikler yaptılar ise 4 puan (orijinal düşünceleri korumakla beraber birkaç düşünce ekledi ya da orijinal metindeki düşüncelerden bir kaçını çıkardılar ise) ve

orijinal metindeki düşünceler üzerinde herhangi bir değişiklik yapmadılar ise 2 puan almışlardır.

"Eğitimli Para" isimli metinde üç farklı düşünceyi geliştirme yolu kullanılmıştır. Öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarından tamamen farklı düşünceyi geliştirme yollarını kullandılar ise 6 puan, orijinal metindekine göre bazı değişiklikler yaptılar ise 4 puan (orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarını korumakla beraber birkaç düşünceyi geliştirme yolu ekledi ya da orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarından bir kaçını çıkardılar ise) ve orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yolları üzerinde herhangi bir değişiklik yapmadılar ise 2 puan almışlardır.

Metin boyutunda orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturuldu ise 6 puan, orijinal metindeki ana düşünce ifade ediliş biçimi olarak değiştirildi fakat anlam olarak aynı bırakıldı ise 4 puan, ana düşüncede biçim ve anlam olarak herhangi bir değişiklik yapılmadı ise 2 puan verilmiştir.

Ölüm Üstüne İsimli Metnin Bilgilendirici Türdeki Metinlerin yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarına Göre Değerlendirilmesi

Öğrencilerin yeniden yazma becerilerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada iki farklı metin kullanılmıştır. A şubesinde bulunan öğrencilere Montaigne tarafından yazılan ve yüksek nitelikte olduğu kabul edilen "Ölüm Üstüne" isimli metin yeniden yazdırılmıştır. Aşağıda "Ölüm Üstüne" isimli metin yer almaktadır.

ÖLÜM ÜSTÜNE

Mademki ölümün önüne+geçilemez, ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e; "Otuz zalimler seni ölüme mahkûm+ettiler," denildiği zaman: "Tabiat da onları!" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne budalalık! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise, yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet+çektik, bu hayata da eski şeklimizden soyunarak girdik.

Bir defa başımıza+gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl karı mıdır? Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur. Aristo, Hypanis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Ama ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların, hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası da o+kadar gülünçtür. Tabiat bunu böyle istiyor. Bize diyor ki: Bu nasıl dünyaya+geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığımız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın.

Ölümünüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarının biridir. "İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler" (Lucretius).

Yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır. Ömrünüzün her günkü işi, ölüm binasını kurmaktır. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış oluyorsunuz. Yahut şöyle diyelim isterseniz; hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, doya+doya yaşadıysanız, güle+güle gidin. "Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlerine, yine sefalet içinde yaşanacak, yine boşuna geçip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Hayat kendiliğinden ne iyi ne fenadır, ona iyiliği ve fenalığı katan sizsiniz. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin eşidir. Başka bir gündüz, başka bir gece yoktur. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.

Aşağıdaki tabloda "Ölüm Üstüne" isimli metin yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirleme ölçeğine göre çözümlenmiştir.

Tablo 18: Ölüm Üstüne Metninin Çözümü

Kelimeler

16hayat, 14ölüm, 12bir, 8da/de, 7gün, 5daha, 5et-, 5 her, 5 ol-, 5ömür, 5şey, 5yaşa-, 4başka, 4git-, 4ne, 4öl-, 4zaman, 3biz, 3çık-, 3geç-, 3gel-, 3gör-, 3için, 3iç, 3iste-, 3kadar, 3kısa, 3hayvan, 3uzun, 3ve, 3yaşama-, 2ağlamak, 2ama, 2an, 2birbiri, 2bütün, 2çünkü, 2de-, 2dert, 2diye, 2duyma-, 2düzen, 2gibi, 2gülünç, 2iken, 2ise, 2korku, 2lucretius, 2nasıl, 2niçin, 2saat, 2 ayıl-, 2sene, 2tabiat, 2yanında, 2yıldız, 2yine, 2 yok, 2 yüz, 1acı, 1ağaçların, 1ağladık, 1akıl+karı+mıdır, 1akşam, 1arasındaki, 1aristo, 1ata, 1ay, 1bahtlı, 1bahtsız, 1başımıza+gelen, 1bazı, 1beş, 1bina, 1biri, 1bir+anda, 1bit-, 1boşuna, 1böyle, 11bu, 1budalalık, 1bulun-, 1büyük, 1can, 1çekmek, 1dağ, 1davetli, 1defa, 1delilik, 1denil-, 1derin, 1dertlenmek, 1devret-, 1diyelim, 1diyor, 1doğuşu, 1doğuş-, 1doya+doya, 1doymuş, 1dünya, 1dünyaya+gel-, 1ebediyet, 1eksil-, 1eski, 1eş, 1evvel, 1eziyet+çek-, 1fark, 1fena, 1fenalık, 1gece, 1genç, 1gideme-, 1gir-, 1güle+güle, 1gündüz, 1güneş, 1hangi, 1harcan-, 1hatta, 1hep, 1hesaplamak, 1hypanis, 1ırmak, 1ihtiyar, 1insan, 1iş, 1iyi, 1iyilik, 1kaldır-, 1kalk-, 1karın, 1kat-, 1katmak, 1kaygı, 1kaynak, 1kâr, 1kendiliğinden, 1ki, 1koşucu, 1kurmak, 1küçük, 1mademki, 1mahkûm+et-, 1meşale, 1olup+bit-, 1o, 1 onlar, 1otuz, 1o+kadar, 1ölmüş, 1önüne+geçileme-, 1öyle, 1öylece, 1sabah, 1sayılma-, 1sefalet, 1sekiz, 1sen, 1siz, 1sofra, 1sokrates, 1sonra, 1soyun-, 1söyle-, 1su, 1şart, 1şehir, 1şekil, 1şöyle, 1tek, 1torun, 1üstünde, 1varlık, 1yahut, 1yakıcı, 1yaşan-, 1yaşat-, 1yer, 1zalim,

Anahtar kelimeler

Hayat, ölüm, ömür, korku, yaşamak, dünya

Cümle yapıları

1. Sıralı birleşik	12. Sıralı bağlı	23. Sıralı bağlı
2. İç içe birleşik	13. Basit	24. Bağlı birleşik
3. Basit	14. Basit	25. Bağlı birleşik
4. Bağlı birleşik	15. Basit	26. Şartlı birleşik
5. Basit	16. Bağlı birleşik	27. İç içe birleşik
6. Basit	17. Basit	28. Sıralı bağlı
7. Basit	18. Basit	29. Basit
8. Basit	19. Bağlı birleşik	30. Şartlı birleşik
9. Basit	20. Sıralı bağlı	31. Basit
10. Bağlı birleşik	21. Basit	32. Sıralı bağlı
11. Basit	22. Bağlı birleşik	33. Basit

Düşünceler

1. Ölümün önüne geçmek mümkün değildir
1.1 Ölüm kayboluş değil başka bir hayatın kaynağıdır.
1.2 Ölümden korkmaya gerek yoktur çünkü bizim ölümümüz her şeyin ölümü demektir.

2. Ölümden korkmak akıl işi değildir.

2.1 Yaşamayı bilmeyenler için uzun sğre hayatta kalmanın bir önemi yoktur.
2.2 Hayata gelirken nasıl kaygı duymadıysak hayattan ölüme geçerken de kaygı duymamalıyız.

3. Nefes aldığımız her an aslında ölüme doğru adım atıyoruz.
3.1 Ölmüş olan bir kere ölmüştür ancak hayatta olan her an ölmektedir.

4. Bir gün yaşamış olmak aslında bütün bir ömür yaşamış olmak gibidir.
4.1 Zamanı gelince hayattan çekip gitmeyi bilmek gerekir.

Düşünceyi geliştirme yolları
Tanık gösterme
Örneklendirme
Tanımlama
Karşılaştırma
Benzetme
Somutlama

Ana düşünce ifadesi (şekil)
Doğanın değişmez bir kuralı olan ölüm, günlerini dolu dolu yaşayan kişiler için korkutucu bir şey değildir çünkü önemli olan uzun veya kısa bir hayat sürmek değil, ölüm kabullenmektir.

Ana düşünce (anlam)
Dünya hayatının kaçınılmaz şartlarından birisi olan ölümden korkmaya gerek yoktur.

Bakış açısını ortaya kopyan ifadeler
Ölümün önüne+geçilemez
Bütün dertlerin bittiği yer
Yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar deliliktir
Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır
Bir defa başımıza+gelen şey, büyük bir dert sayılmaz.
Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl karı mıdır?
Yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur.
Ölümünüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarının biridir.
Ömrünüzün her günkü işi, ölüm binasını kurmaktır.
Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, doya+doya yaşadıysanız, güle+güle gidin.
Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız.
Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.

Başlık
Ölüm Üstüne

Tür
Deneme

Dil ve Anlatım Özellikleri
Metin bir alıntıyla başlıyor. Metnin genelinde uzun ve ilk okuyuşta zaman zaman okurun anlamakta zorlanacağı cümleler var. Yazar, cümleleriyle okurun çıkarım yapmasını sağlamaya çalışıyor. Karşılaştırma cümlelerine ve devrik cümlelere yer verilmiş. Yazar kendi görüşlerine yer verdiği cümleleri de kullanıyor.

Metin toplam 344 sözcük ve 32 cümleden oluşmaktadır. Metnin ortalama cümle uzunluğu 10.75 (toplam kelime sayısı / toplam cümle sayısı) şeklindedir. Metinde biçimsel, anlamsal ve mantıksal hatalar bulunmamaktadır. Ana düşünce belirgin olup örnek ve alıntılarla zenginleştirilmiştir.

Buna göre “Ölüm Üstüne” isimli metindeki toplam kelime sayısı 344, farklı kelime sayısı ise 178’dir. Öğrencilere, yeniden yazdıkları metinlerdeki kelimelerin 0-59’u orijinal metindeki kelimelerden oluşuyor ise yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirleme ölçeğinin kelime boyutundan 6 puan, 60-119’u orijinal metindeki kelimelerden oluşuyor ise 4 puan 120-178’i orijinal metindeki kelimelerden oluşuyor ise 2 puan verilmiştir. Yeniden yazılan metinlerde orijinal metindeki anahtar kelimelerin 1-2’si kullanıldı ise 6 puan, 3-4’ü kullanıldı ise 4 puan ve 5-6’sı kullanıldı ise 2 puan verilmiştir.

“Ölüm Üstüne” isimli metinde toplam 33 cümle bulunmaktadır. Öğrencilere yeniden yazdıkları metinlerdeki cümle yapılarından 0-11’i orijinal metindeki cümle yapılarından oluşuyor ise 6 puan, 12-22’si orijinal metindeki cümle yapılarından oluşuyor ise 4 puan ve 23-33’ü orijinal metindeki cümle yapılarından oluşuyor ise 2 puan verilmiştir.

“Ölüm Üstüne” isimli metinde dört temel düşünce bulunmaktadır. Öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde orijinal metindeki düşüncelerden tamamen farklı düşüncelere yer verdiler ise 6 puan, orijinal metindeki düşüncelerde bazı değişiklikler yaptılar ise 4 puan (orijinal düşünceleri korumakla beraber birkaç düşünce ekledi ya da orijinal metindeki düşüncelerden bir kaçını çıkardılar ise) ve orijinal metindeki düşünceler üzerinde herhangi bir değişiklik yapmadılar ise 2 puan almışlardır.

“Ölüm Üstüne” isimli metinde altı farklı düşünceyi geliştirme yolu kullanılmıştır. Öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarından tamamen farklı düşünceyi geliştirme yollarını kullandılar ise 6 puan, orijinal metindekine göre bazı değişiklikler yaptılar ise 4 puan (orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarını korumakla beraber birkaç düşünceyi geliştirme yolu ekledi ya da orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarından bir kaçını çıkardılar ise) ve orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yolları üzerinde herhangi bir değişiklik yapmadılar ise 2 puan almışlardır.

Metin boyutunda orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturuldu ise 6 puan, orijinal metindeki ana düşünce ifade ediliş biçimi olarak değiştirildi fakat anlam olarak aynı bırakıldı ise 4 puan, ana düşüncede biçim ve anlam olarak herhangi bir değişiklik yapılmadı ise 2 puan verilmiştir.

2. 3. 4. Veri Çözümleme Teknikleri

Öğrencilerin yeniden yazdıkları metinleri analiz edebilmek için öncelikle literatür taraması yapılmış, literatür taramasından hareketle yeniden yazma becerisine kaynaklık edebilecek 3 ana başlık belirlenmiştir. Bu başlıklar açımlama, düzenleme ve edebî dönüştürme şeklindedir. Ardından bu 3 ana başlığın ortak kavramları ortaya konmuştur. Bu kavramlar ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölmedir. Bu çalışmalarla verilerin analizinde kullanılacak ölçeklerin kapsam geçerlikleri sağlanmıştır. Literatür taramasının ardından belirlenen kavramların uygulamadaki karşılığını görebilmek için 32 kişilik bir öğrenci grubu üzerinde ön çalışma gerçekleştirilmiştir. Yapılan literatür taraması ve ön çalışmadan yola çıkarak araştırmacı ve bir alan uzmanı, ortak kavramların kelime, cümle, paragraf ve metin olmak üzere 4 farklı dil seviyesine ayrılmasına karar vermiştir. Bu belirlemelerin ardından uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda değerlendirme araçlarına son hâli verilmiştir.

Toplam Kelime Sayısının Hesaplanması

Öğrencilere yeniden yazdırılacak metinlerdeki ve öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerdeki toplam kelime sayısının hesaplanmasında Atasoy (2015) tarafından belirlenen ölçütler esas alınmıştır. Buna göre toplam kelime miktarı hesaplanırken,

♣Ayrı yazılan birleşik kelimeler,

(Her+gün, ya+da, hayal+gücü, hafta+sonu, kalp+krizi)

♣ Ayrı yazılan birleşik fiiller,

(Tavsiye+et-, dikkat+et-, hasta+ol-)

♣ Deyimler,

(Dünyaya+gel-, bir+araya+gel-, zaman+öldür-)

♣ İkilemeler,

(Bol+bol, uzun+uzun)

♣ Bazı özel isimler,

(Nursel+teyze)

♣ Sayılar, saatler ve yüzdelik ifadeler,

(154: Yüz+elli+dört, 09.05: dokuz+beş, 16.54: on+altı+elli+dört, % 95: yüzde+doksan+beş)

♣ Güncel Türkçe Sözlükte madde başı olarak yer alan her kelime ya da kelime grubu bir kelime olarak kabul edilmiştir.

Ayrı yazılan birleşik kelimeler, fiiller, ikilemeler ve deyimlerin kabulünde Türk Dil Kurumunun Güncel Türkçe Sözlüğü, İmlâ Kılavuzu, Deyimler ve Atasözleri Sözlüğü referans alınmıştır. Bu çalışmada mı, mi soru ekleri kelime olarak kabul edilmemiştir.

Anahtar Kelime Sayısının Hesaplanması

Öğrencilerin yeniden yazdıkları "Eğitimli Para" isimli metnin anahtar kelimeleri para, insanlık, zengin olmak, eğitim, gelişmişlik, kalkınma olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerde bu kelimelerin yanında zenginleş-, zenginleşmek, zengin, geliş-, gelişmek, gelişmiş kelimeleri de anahtar kelime olarak kabul edilmiştir.

Toplam Cümle Sayısının Hesaplanması

Öğrencilerin yeniden yazdıkları metinlerde genellikle noktanın konulmamasından kaynaklı olarak zaman zaman cümleler belirlenememiştir. Bu gibi durumlarda olması gereken yerde nokta varmış gibi düşünülerek cümleler hesaplanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BULGULAR

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular yer almaktadır.

3. 1. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölme boyutlarında yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 1. 1. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Ekleme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında, tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken ekleme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 19: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Ekleme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ekleme	Ek ekleme	18	28,57	21	33,33	12	19,04	12	19,04	**63**	**100**
	Kelime ekleme	105	31,72	109	32,93	65	19,63	52	15,70	**331**	**100**
	Kelime grubu ekleme	1	3,33	17	56,66	10	33,33	2	6,66	**30**	**100**
	Cümlecik ekleme	4	30,76	0	0	2	15,38	7	53,84	**13**	**100**
	Cümle ekleme	190	23,48	224	27,68	202	24,96	193	23,85	**809**	**100**
	Bölüm ekleme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Paragraf ekleme	11	10,37	34	32,07	39	36,79	22	20,75	**106**	**100**
	Metin ekleme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Toplam	**329**		**405**		**330**		**288**		**1352**	

Tabloya göre ekleme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 1352'dir. Sınıf seviyelerine göre ekleme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 329, ikinci sınıf öğrencileri 405, üçüncü sınıf öğrencileri 330 ve dördüncü sınıf öğrencileri 288 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından ekleme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümle ekleme (f=809), en az yapılanı cümlecik

eklemedir (f=13). Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerden hiçbiri bölüm ekleme ve metin ekleme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Sınıf seviyelerine göre baktığımızda birinci sınıf öğrencilerinin ekleme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle ekleme (f=190); en az yaptıkları değişiklik kelime grubu eklemedir (f=1). İkinci sınıf öğrencilerinin ekleme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle ekleme (f=224); en az yaptıkları değişiklik kelime grubu eklemedir (f=17). Üçüncü sınıf öğrencilerinin ekleme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle ekleme (f=202); en az yaptıkları değişiklik cümlecik eklemedir (f=2). Dördüncü sınıf öğrencilerinin ekleme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle ekleme (f=193), en az yaptıkları değişiklik kelime grubu eklemedir (f=2).

3. 1. 2. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Silme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken silme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 20: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Silme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Silme	Ek silme	15	27,27	17	30,90	11	20	12	21,81	**55**	**100**
	Kelime silme	58	38,41	38	25,16	32	21,19	23	15,23	**151**	**100**
	Kelime grubu silme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Cümlecik silme	1	16,66	1	16,66	1	16,66	3	50	**6**	**100**
	Cümle silme	101	17,59	186	32,40	166	28,91	121	21,08	**574**	**100**
	Bölüm silme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Paragraf silme	19	16,37	34	29,31	39	33,62	24	20,68	**116**	**100**
	Metin silme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Toplam	**194**		**276**		**249**		**183**		**902**	

Tabloya göre silme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 902'dir. Sınıf seviyelerine göre silme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 194, ikinci sınıf öğrencileri 276, üçüncü sınıf öğrencileri 249 ve dördüncü sınıf öğrencileri 183 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından silme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümle silme (f=574); en az yapılanı cümlecik silmedir (f=6). Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerden hiçbiri kelime grubu silme, bölüm silme ve

metin silme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin silme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle silme (f=101); en az yaptıkları değişiklik cümlecik silmedir (f=1). İkinci sınıf öğrencilerinin silme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle silme (f=186); en az yaptıkları değişiklik cümlecik silmedir (f=1). Üçüncü sınıf öğrencilerinin silme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle silme (f=166); en az yaptıkları değişiklik cümlecik silmedir (f=1). Dördüncü sınıf öğrencilerinin silme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle silme (f=121); en az yaptıkları değişiklik cümlecik silmedir (f=3).

3. 1. 3. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Yerine Koyma Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken yerine koyma boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 21: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Yerine Koyma Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Yerine Koyma	Ekin yerine ek koyma	34	38,63	21	23,86	13	14,77	20	22,72	**88**	**100**
	Ekin yerine kelime koyma	0	0	0	0	3	100	0	0	**3**	**100**
	Kelimenin yerine ek koyma	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**
	Kelimenin yerine kelime koyma	64	34,59	58	31,35	33	17,83	30	16,21	**185**	**100**
	Kelimenin yerine kelime grubu koyma	8	38,09	4	19,04	6	28,57	3	19,04	**21**	**100**
	Kelime grubunun yerine kelime grubu koyma	8	29,62	6	22,22	11	40,74	2	7,40	**27**	**100**
	Kelime grubunun yerine kelime koyma	0	0	0	0	0	0	5	100	**5**	**100**
	Cümlecik koyma	3	17,64	6	35,29	3	17,64	5	29,41	**17**	**100**
	Cümle koyma	104	19,43	154	28,78	127	23,73	150	28,03	**535**	**100**
	Paragraf koyma	8	20	15	37,50	7	17,50	10	25	**40**	**100**
	Metin koyma	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**
	Toplam	**229**		**266**		**205**		**225**		**925**	

Tabloya göre yerine koyma boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 925'tir. Sınıf seviyelerine göre yerine koyma boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 229, ikinci sınıf öğrencileri 266, üçüncü sınıf öğrencileri 205 ve dördüncü sınıf öğrencileri 225 değişiklik

yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından yerine koyma boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümlenin yerine cümle koyma (f=535); en az yapılanı kelimenin yerine ek koymadır (f=2). Birinci sınıf öğrencilerinin yerine koyma boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle koyma (f=104); en az yaptıkları değişiklik cümlecik koymadır (f=3). Birinci sınıf öğrencileri ekin yerine kelime koyma, kelimenin yerine ek koyma, kelime grubunun yerine kelime koyma ve metin koyma alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin yerine koyma boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle koyma (f=154); en az yaptıkları değişiklik kelimenin yerine ek koyma (f=1) ve metin koymadır (f=1). İkinci sınıf öğrencileri ekin yerine kelime koyma ve kelime grubunun yerine kelime koyma boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Üçüncü sınıf öğrencilerinin yerine koyma boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle koyma (f=127); en az yaptıkları değişiklik kelimenin yerine ek koyma (f=1) ve metin koymadır (f=1). Üçüncü sınıf öğrencileri kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin yerine koyma boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle koyma (f=150); en az yaptıkları değişiklik kelime grubunun yerine kelime grubu koymadır (f=2). Dördüncü sınıf öğrencileri ekin yerine kelime koyma, kelimenin yerine ek koyma ve metin koyma alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 1. 4. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Yer Değiştirme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken yer değiştirme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 22: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Yer Değiştirme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Yer Değiştirm	Ekin yerini değiştirme	2	66,66	1	33,33	0	0	0	0	**3**	**100**
	Kelimenin yerini değiştirme	13	25	21	40,38	8	15,38	10	19,23	**52**	**100**
	Kelime grubunun yerini değiştirme	3		3		0	0	1		**7**	**100**

Cümlenin değiştirme	yerini	10	29,41	8	23,52	11	32,35	5	14,70	**34**	**100**
Paragrafın değiştirme	yerini	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
Toplam		**28**		**34**		**19**		**16**		**97**	

Tabloya göre yer değiştirme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 97'dir. Sınıf seviyelerine göre yer değiştirme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 28, ikinci sınıf öğrencileri 34, üçüncü sınıf öğrencileri 19 ve dördüncü sınıf öğrencileri 16 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından yer değiştirme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı kelimenin yerini değiştirme (f=52); en az yapılanı paragrafın yerini değiştirmedir (f=1). Birinci sınıf öğrencilerinin yer değiştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik kelimenin yerini değiştirme (f=13); en az yaptıkları değişiklik ekin yerini değiştirmedir (f=2). Birinci sınıf öğrencileri paragrafın yerini değiştirme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin yer değiştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik kelimenin yerini değiştirme (f=21); en az yaptıkları değişiklik ekin yerini değiştirme (f=1) ve paragrafın yerini değiştirmedir (f=1). Üçüncü sınıf öğrencileri yer değiştirme boyutunda cümlenin yerini değiştirme (f=11) ve kelimenin yerini değiştirme (f=8) boyutlarında değişiklik yapmışlardır. Üçüncü sınıf öğrencileri ekin yerini değiştirme, kelime grubunun yerini değiştirme ve paragrafın yerini değiştirme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin yer değiştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik kelimenin yerini değiştirme (f=10); en az yaptıkları değişiklik kelime grubunun yerini değiştirmedir (f=1). Dördüncü sınıf öğrencileri ekin yerini değiştirme ve paragrafın yerini değiştirme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 1. 5. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Birleştirme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken birleştirme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 23: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Birleştirme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Birleştirme	Kelimeleri birleştirme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Cümleleri birleştirme	24	38,70	18	29,03	8	12,90	12	19,35	**62**	**100**
	Paragrafları birleştirme	3	18,75	5	31,25	5	31,25	3	18,75	**16**	**100**
	Toplam	**27**		**23**		**13**		**15**		**78**	

Tabloya göre birleştirme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 78'dir. Sınıf seviyelerine göre birleştirme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 27, ikinci sınıf öğrencileri 23, üçüncü sınıf öğrencileri 13 ve dördüncü sınıf öğrencileri 15 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından birleştirme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümleleri birleştirme (f=62); en az yapılanı paragrafları birleştirmedir (f=16). Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerden hiçbiri kelimeleri birleştirme alt boyutunda değişiklik yapmamıştır. Birinci sınıf öğrencileri birleştirme boyutunda cümleleri birleştirme (f=24) ve paragrafları birleştirme (f=3) alt boyutlarında; ikinci sınıf öğrencileri cümleleri birleştirme (f=18) ve paragrafları birleştirme (f=5) alt boyutlarında; üçüncü sınıf öğrencileri cümleleri birleştirme (f=8) ve paragrafları birleştirme (f=5) alt boyutlarında; dördüncü sınıf öğrencileri cümleleri birleştirme (f=12) ve paragrafları birleştirme (f=3) alt boyutlarında değişiklik yapmışlardır.

3. 1. 6. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Bölme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken bölme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 24: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Bölme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Bölme	Kelimeleri bölme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Cümleleri bölme	10	15,15	15	22,72	15	22,72	26	39,39	**66**	**100**
	Paragrafları bölme	16	39,02	7	17,07	9	21,95	9	21,95	**41**	**100**
	Toplam	**26**		**22**		**24**		**35**		**107**	

Tabloya göre bölme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 107'dir. Sınıf seviyelerine göre bölme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 26, ikinci sınıf öğrencileri 22, üçüncü sınıf öğrencileri 24 ve dördüncü sınıf öğrencileri 35 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından bölme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümleleri bölme (f=66); en az yapılanı paragrafları bölmedir (f=41). Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerden hiçbiri kelimeleri bölme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Birinci sınıf öğrencileri bölme boyutunda cümleleri bölme (f=10) ve paragrafları bölme (f=16) alt boyutlarında; ikinci sınıf öğrencileri cümleleri bölme (f=15) ve paragrafları bölme (f=7); üçüncü sınıf öğrencileri cümleleri bölme (f=15) ve paragrafları bölme (f=9); dördüncü sınıf öğrencileri cümleleri bölme (f=26) ve paragrafları bölme (f=9) alt boyutlarında değişiklik yapmışlardır.

3. 2. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık atında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 2. 1. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Eklemenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık atında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken ekleme boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 2. 1. 1. Kelimeye Ek Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 25: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeye Ek Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ek Ekleme	Kesinlik anlamı katma	6	23,07	8	30,76	6	23,07	6	23,07	**26**	**100**
	İhtimal anlamı katma	3	60	0	0	2	40	0	0	**5**	**100**
	Şahıs eki ekleme	1	50	1	50	0	0	0	0	**2**	**100**
	Bulunma hâli eki ekleme	2	28,57	3	42,85	2	28,57	0	0	**7**	**100**
	Birliktelik anlamı katma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Çokluk anlamı katma	2	50	1	25	0	0	1	25	**4**	**100**
	Tamlayan eki ekleme	1	20	0	0	1	20	3	60	**5**	**100**
	Sıfat yapma	2	33,33	2	33,33	0	0	2	33,33	**6**	**100**
	Yeterlik anlamı katma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Yeni kelime oluşturma	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**
	Soru anlamı katma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Belirtme hâli eki ekleme	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**
	İyelik anlamı katma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**18**		**21**		**12**		**12**			

Tabloya göre kelimeye ek ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 13 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamı katma (f=26); en az birliktelik anlamı katma (f=1), yeterlik anlamı katma (f=1), soru anlamı katma (f=1) ve iyelik anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamı katma (f=1); en az şahıs eki ekleme (f=1), birliktelik anlamı katma (f=1), tamlayan eki ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamı katma (f=8); en az şahıs eki ekleme (f=1), çokluk anlamı katma (f=1), yeterlik anlamı katma (f=1), soru anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimeye ek

ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamı katma (f=6); en az tamlayan eki ekleme (f=1), iyelik anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamı katma (f=6); en az çokluk anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 1. 2. Cümleye Kelime Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 26: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Kelime Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Ekleme	Benzerlik anlamı katma	1	50	0	0	1		0	0	**2**	**100**
	Yüklem ekleme	3	75	1	25	0	0	0	0	**4**	**100**
	Gönderimde bulunma	3	37,5	3	37,5	1	12,5	1	12,5	**8**	**100**
	İsim ekleme	8	22,85	15	42,85	6	17,14	6	17,14	**35**	**100**
	Zaman anlamı katma	7	41,17	3	17,64	2	11,76	5	29,41	**17**	**100**
	Amaç anlamı katma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	İsimleri bağlama	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
	Cümleleri bağlama	30	35,29	25	29,41	24	28,23	6	7,05	**85**	**100**
	Cümlecikleri bağlama	0	0	0	0	2	40	3	60	**5**	**100**
	Sıfatları bağlama	0	0	2	66,66	1	33,33	0	0	**3**	**100**
	Dolaylı tümleçleri bağlama	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Özneleri bağlama	2	100	0	0	0	0	0	0	**2**	**100**
	Nesneleri bağlama	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0	**3**	**100**
	Zarf grubunu bağlama	3	100	0	0	0	0	0	0	**3**	**100**
	Fiilin yöneldiği kelimeyi belirtme	3	37,5	1	12,5	1	12,5	3	37,5	**8**	**100**
	İsmi niteleme	16	33,33	17	35,41	8	16,66	7	14,58	**48**	**100**
	Nesne ekleme	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Tamlayan ekleme	2	100	0	0	0	0	0	0	**2**	**100**
	Olasılık anlamı katma	2	100	0	0	0	0	0	0	**2**	**100**
	Eksiltili anlatımı tamamlama	10	27,77	18	50	4	11,11	4	11,11	**36**	**100**
	Soru anlamı katma	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0	**3**	**100**
	Örnekleme	2	50	1	25	1	25	0	0	**4**	**100**
	Miktar anlamı katma	1	20	4	80	0	0	0	0	**5**	**100**
	Sınırlama anlamı katma	5	41,66	0	0	6	50	1	8,33	**12**	**100**

Yer yön anlamı katma	1	10	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
Şart anlamı katma	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
Kesinlik anlamı katma	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**
Fiili niteleme	2	33,33	1	16,66	2	33,33	1	16,66	**6**	**100**
Ögeyi vurgulama	0	0	7		0	0	3		**10**	**100**
Cümlenin yapısını değiştirme	0	0	2	50	0	0	2	50	**4**	**100**
Gösterme anlamı katma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
Onaylama anlamı katma	0	0	1	20	1	20	3	60	**5**	**100**
Reddetme anlamı katma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
Açıklama anlamı katma	0	0	1	33,33	1	33,33	1	33,33	**3**	**100**
Ünlem anlamı katma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
Dereceleme anlamı katma	0	0	0	0	1	33,33	2	66,66	**3**	**100**
Görüş anlamı katma	0	0	0	0	0	0	2	100	**2**	**100**
	105		**109**		**65**		**52**			

Tabloya göre cümleye kelime ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 37 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok cümleleri bağlama (f=85); en az amaç anlamı katma (f=1), isimleri bağlama (f=1), dolaylı tümleçleri bağlama (f=1), nesne ekleme (f=1), yer yön anlamı katma (f=1), şart anlamı katma (f=1), gösterme anlamı katma (f=1), reddetme anlamı katma (f=1), ünlem anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok cümleleri bağlama (f=30); en az benzerlik anlamı katma (f=1), amaç anlamı katma (f=1), nesne ekleme (f=1), soru anlamı katma (f=1), miktar anlamı katma (f=1), yer yön anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok cümleleri bağlama (f=25); en az yüklem ekleme (f=1), dolaylı tümleçleri bağlama (f=1), nesneleri bağlama (f=1), fiilin yöneldiği kelimeyi belirtme (f=1), soru anlamı katma (f=1), örnekleme (f=1), fiili niteleme (f=1), gösterme anlamı katma (f=1), onaylama anlamı katma (f=1), açıklama anlamı katma (f=1), ünlem anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok cümleleri bağlama (f=24); en az benzerlik anlamı katma (f=1), gönderimde bulunma (f=1), sıfatları bağlama (f=1), nesneleri bağlama (f=1), fiilin yöneldiği kelimeyi belirtme (f=1), soru anlamı katma (f=1), örnekleme (f=1), onaylama anlamı katma

(f=1), reddetme anlamı katma (f=1), açıklama anlamı katma (f=1), dereceleme anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi niteleme (f=7); en az gönderimde bulunma (f=1), isimleri bağlama (f=1), sınırlama anlamı katma (f=1), şart anlamı katma (f=1), fiili niteleme (f=1), açıklama anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 1. 3. Cümleye Kelime Grubu Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 27: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Kelime Grubu Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Grubu Ekleme	Fiili niteleme	1	20	3	60	1	20	0	0	**5**	**100**
	Zarf grubu ekleme	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**
	Sıfat grubu ekleme	0	0	7	70	3	30	0	0	**10**	**100**
	Zaman anlamı katma	0	0	4	100	0	0	0	0	**4**	**100**
	Benzerlik anlamı katma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Kuvvetlendirme anlamı katma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Zaman anlamı katma	0	0	0	0	1	33,33	2	66,66	**3**	**100**
	Miktar anlamı katma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Sebep anlamı katma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Eksiltili anlatımı tamamlama	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Tamlama grubu ekleme	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**1**		**17**		**10**		**2**		**30**	

Tabloya göre cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 11 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sıfat grubu ekleme (f=10); en az benzerlik anlamı katma (f=1), kuvvetlendirme anlamı katma (f=1), miktar anlamı katma (f=1), sebep anlamı katma (f=1), eksiltili anlatımı tamamlama (f=1), tamlama grubu ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelime

grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler fiili niteleme maddesinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sıfat grubu ekleme (f=7); en az zarf grubu ekleme (f=1), benzerlik anlamı katma (f=1), kuvvetlendirme anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler fiili niteleme (f=1), zarf grubu ekleme (f=1), sıfat grubu ekleme (f=3), zaman anlamı katma (f=1), miktar anlamı katma (f=1), sebep anlamı katma (f=1), eksiltili anlatımı tamamlama (f=1), tamlama grubu ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler zaman anlamı katma (f=2) maddesinde işlev görmüştür.

3. 2. 1. 4. Paragrafa Cümle Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 28: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafa Cümle Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümle Ekleme	Düşünce ekleme	120	22,18	154	28,46	131	24,21	136	25,13	**541**	**100**
	Karşılaştırma cümleleri ekleme	6	40	3	20	5	33,33	1	6,66	**15**	**100**
	Bilgi ekleme	2	100	0	0	0	0	0	0	**2**	**100**
	Bağlayıcı cümleler ekleme	13	61,90	4	19,04	0	0	4	19,04	**21**	**100**
	Destekleyici cümleler ekleme	25	59,52	4	9,52	6	14,28	7	16,66	**42**	**100**
	Soru cümleleri ekleme	20	17,54	30	26,31	34	29,82	30	26,31	**114**	**100**
	Tanım ekleme	1	6,25	8	50	5	31,25	2	12,5	**16**	**100**
	Örnek ekleme	3	5,35	19	33,92	21	37,5	13	23,21	**56**	**100**
	Alıntı ekleme	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**
		190		**224**		**202**		**193**		**809**	

Tabloya göre paragrafa cümle ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 9 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda

yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=541), en az bilgi ekleme (f=2) ve alıntı ekleme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=120); en az tanım ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencileri cümle ekleme alt boyutunda alıntı ekleme işlevine yönelik bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=154); en az alıntı ekleme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencileri cümle ekleme alt boyutunda bilgi ekleme işlevine yönelik bir değişiklik yapmamışlardır Üçüncü sınıf öğrencilerinin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=131); en az karşılaştırma cümleleri ekleme (f=5) ve tanım ekleme (f=5) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencileri cümle ekleme alt boyutunda bilgi ekleme, bağlantı cümleleri ekleme ve alıntı ekleme işlevlerine yönelik bir değişiklik yapmamışlardır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=136); en az karşılaştırma cümleleri ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencileri cümle ekleme alt boyutunda bilgi ekleme ve alıntı ekleme işlevlerine yönelik bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 2. 1. 5. Cümleye Cümlecik Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümleye cümlecik ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 29: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Cümlecik Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümlecik Ekleme	Sıfat fiil grubu ekleme	2	22,22	0	0	2	22,22	5	55,55	**9**	**100**
	İsim fiil grubu ekleme	2	100	0	0	0	0	0	0	**2**	**100**
	Zarf fiil grubu ekleme	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
	Şart anlamı katma	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
	Toplam	**4**		**0**		**2**		**7**		**13**	

Tabloya göre cümlecik ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 4 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sıfat fiil grubu ekleme (f=9), en az zarf fiil grubu ekleme (f=1) ve şart anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin cümlecik ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sıfat fiil grubu ekleme (f=2) ve isim fiil grubu ekleme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencileri zarf fiil grubu ekleme ve şart anlamı katma işlevine yönelik bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencileri cümlecik ekleme alt boyutunda herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümlecik ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sıfat fiil grubu ekleme (f=2) maddesinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencileri cümlecik ekleme alt boyutunda isim fiil grubu ekleme, zarf fiil grubu ekleme ve şart anlamı katma işlevlerine yönelik bir değişiklik yapmamışlardır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümlecik ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sıfat fiil grubu ekleme (f=5); en az zarf fiil grubu ekleme (f=1) ve şart anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencileri cümlecik ekleme alt boyutunda isim fiil grubu ekleme işlevine yönelik bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 2. 1. 6. Metne Paragraf Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 30: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Metne Paragraf Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Paragraf Ekleme	Var olan giriş paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan giriş paragrafı ekleme	2	14,28	0	0	6	42,85	6	42,85	**14**	**100**

Var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan gelişme paragrafı ekleme	2	6,66	11	36,66	11	36,66	6	20	**30**	**100**
Var olan sonuç paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan sonuç paragrafı ekleme	3	11,53	14	53,84	4	15,38	5	19,23	**26**	**100**
Var olan giriş paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı giriş paragrafı ekleme	0	0	4	80	0	0	1	20	**5**	**100**
Var olan gelişme paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme	4	16	5	20	14	60	2	8	**25**	**100**
Var olan sonuç paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme	0	0	0	0	4	66,66	2	33,33	**6**	**100**
Toplam	**11**		**34**		**39**		**22**		**106**	

Tabloya göre metne paragraf ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 6 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan paragraf ekleme (f=30); en az var olan giriş paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı giriş paragrafı ekleme (5) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan gelişme paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme (4); en az var olan giriş paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan giriş paragrafı ekleme (f=2) ve var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan gelişme paragrafı ekleme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencileri var olan giriş paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı giriş

paragrafı ekleme ve var olan sonuç paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme işlevlerine yönelik herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan sonuç paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan sonuç paragrafı ekleme (f=14); en az var olan giriş paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı giriş paragrafı ekleme (f=4) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencileri var olan giriş paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan giriş paragrafı ekleme ve var olan sonuç paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme işlevlerine yönelik herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Üçüncü sınıf öğrencilerinin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan gelişme paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme (f=14); en az var olan sonuç paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan sonuç paragrafı ekleme (f=4) ve var olan sonuç paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme (f=4) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencileri var olan giriş paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı giriş paragrafı ekleme işlevine yönelik herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir. Dördüncü sınıf öğrencilerinin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan giriş paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan giriş paragrafı ekleme (f=6) ve var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan gelişme paragrafı ekleme (f=6); en az var olan giriş paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı giriş paragrafı ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 2. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Silmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken silme boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 2. 2. 1. Kelimeden Ek Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken kelimeden ek silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 31: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeden Ek Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ek Silme	Çokluk anlamını çıkarma	1	16,66	3	50	1	16,66	1	16,66	**6**	**100**
	Aitlik anlamını çıkarma	1	25	2	50	1	25	0	0	**4**	**100**
	İhtimal anlamını çıkarma	2	40	2	40	1	20	0	0	**5**	**100**
	Kesinlik anlamını çıkarma	7	28	6	24	4	16	8	32	**25**	**100**
	Cümle yapısını değiştirme	1	33,33	2	66,66	0	0	0	0	**3**	**100**
	Yeterlik anlamını çıkarma	1	50	0	0	0	0	1	50	**2**	**100**
	Zaman anlamını çıkarma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Kişi ekini çıkarma	1	25	1	25	1	25	1	25	**4**	**100**
	Belirtme hâli ekini çıkarma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Bulunma hâli ekini çıkarma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Tamlayan ekini çıkarma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	İyelik ekini çıkarma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Yönelme hâli ekini çıkarma	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
	Toplam	**15**		**17**		**11**		**12**		**55**	

Tabloya göre ek silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 13 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamını çıkarma (f=25); en az zaman anlamını çıkarma (f=1), belirtme hâli ekini çıkarma (f=1), bulunma hâli ekini çıkarma (f=1), tamlayan ekini çıkarma (f=1), iyelik ekini çıkarma (f=1) ve yönelme hâli ekini çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamını çıkarma (f=7); en az çokluk anlamını çıkarma (f=1), aitlik anlamını çıkarma (f=1), cümle yapısını değiştirme (f=1), yeterlik anlamını çıkarma (f=1), zaman anlamını çıkarma (f=1), kişi ekini çıkarma (f=1)

maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamını çıkarma (f=6); en az kişi ekini çıkarma (f=1) ve belirtme hâli ekini çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamını çıkarma (f=4); en az çokluk anlamını çıkarma (f=1), aitlik anlamını çıkarma (f=1), ihtimal anlamını çıkarma (f=1), kişi ekini çıkarma (f=1), bulunma hâli ekini çıkarma (f=1), tamlayan ekini çıkarma (f=1), iyelik ekini çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamını çıkarma (f=8); en az çokluk anlamını çıkarma (f=1), yeterlik anlamını çıkarma (f=1), kişi ekini çıkarma (f=1), yönelme hâli ekini çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 2. 2. Cümleden Kelime Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümleden kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 32: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleden Kelime Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Silme	İfadeyi kısaltma	4	28,57	0	0	8	57,14	2	14,28	**14**	**100**
	İsmi çıkarma	10	29,41	9	26,47	9	26,47	6	17,64	**34**	**100**
	Cümle yapısını değiştirme	4	36,36	4	36,36	0	0	3	27,27	**11**	**100**
	Gönderim unsurunu çıkarma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	İsmi niteleyen kelimeyi çıkarma	7	30,43	7	30,43	5	21,73	4	17,39	**23**	**100**
	Yer unsurunu çıkarma	3	30	5	50	0	0	2	20	**10**	**100**
	Açıklama anlamını çıkarma	1	33,33	2	66,66	0	0	0	0	**3**	**100**
	Zıtlık anlamını çıkarma	2	20	2	20	4	40	2	20	**10**	**100**
	Sebep anlamını çıkarma	1	14,28	1	14,28	1	14,28	4	57,14	**7**	**100**
	Denklik anlamını çıkarma	3	75	0	0	1	25	0	0	**4**	**100**
	Derecelendirme anlamını çıkarma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Birliktelik anlamını	1	50	0	0	1	50	0	0	**2**	**100**

çıkarma										
Eksiltili anlam oluşturma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
Görüş bildiren kelimeyi çıkarma	9	69,23	2	15,38	2	15,38	0	0	**13**	**100**
Zaman anlamını çıkarma	4	57,14	2	28,57	1	14,28	0	0	**7**	**100**
Fiili niteleme	6	100	0	0	0	0	0	0	**6**	**100**
Toplam	**58**		**34**		**32**		**23**		**147**	

Tabloya göre kelime silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 16 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi çıkarma (f=34); en az gönderim unsurunu çıkarma (f=1), derecelendirme anlamını çıkarma (f=1), eksiltili anlam oluşturma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi çıkarma (f=10); en az gönderim unsurunu çıkarma (f=1), açıklama anlamını çıkarma (f=1), sebep anlamını çıkarma (f=1), derecelendirme anlamını çıkarma (f=1), birliktelik anlamını çıkarma (f=1), eksiltili anlam oluşturma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi çıkarma (f=9); en az sebep anlamını çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi çıkarma (f=9); en az sebep anlamını çıkarma (f=1), denklik anlamını çıkarma (f=1), birliktelik anlamını çıkarma (f=1), zaman anlamını çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi çıkarma (f=6); en az ifadeyi kısaltma (f=2), yer unsurunu açma (f=2), zıtlık anlamını çıkarma (f=2) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 2. 3. Cümleden Cümlecik Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümleden cümlecik silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 33: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleden Cümlecik Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cümlecik Silme	Zarf fiil grubunu çıkarma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Sıfat fiil grubunu çıkarma	0	0	1	25	1	25	2	50	**4**	**100**
	İsim fiil grubunu silme	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
	Toplam	**1**		**1**		**1**		**3**		**6**	

Tabloya göre cümlecik silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine getirmiştir. Birinci sınıf öğrencilerinin yaptıkları değişiklikler zarf fiil grubunu çıkarma (f=1), ikinci sınıf öğrencilerinin yaptıkları değişiklikler sıfat fiil grubunu çıkarma (f=1), üçüncü sınıf öğrencilerinin yaptıkları değişiklikler sıfat fiil grubunu çıkarma (f=1), dördüncü sınıf öğrencilerinin yaptıkları değişiklikler sıfat fiil grubunu çıkarma (f=2) ve isim fiil grubunu çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 2. 4. Paragraftan Cümle Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken paragraftan cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 34: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragraftan Cümle Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cümle Silme	Düşünce çıkarma	46	18,93	74	30,45	64	26,33	59	24,27	**243**	**100**
	Soru cümlesi çıkarma	30	17,14	50	28,57	55	31,42	40	22,85	**175**	**100**
	Karşılaştırma cümlesi çıkarma	13	26,41	23	43,39	14	26,41	3	5,66	**53**	**100**
	Tanım çıkarma	1	5,88	9	52,94	4	23,52	3	17,64	**17**	**100**
	Örnek çıkarma	11	12,79	30	34,88	29	33,72	16	18,60	**86**	**100**
	Toplam	**101**		**186**		**166**		**121**		**574**	

Tabloya göre cümle silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 5 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler

en çok düşünce çıkarma (f=243); en az tanım çıkarma (f=17) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=46); en az tanım çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=74); en az tanım çıkarma (f=9) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=64); en az tanım çıkarma (f=4) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=59); en az karşılaştırma cümlesi çıkarma (f=3) ve tanım çıkarma (f=3) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 2. 5. Metinden Paragraf Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken metinden paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 35: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Metinden Paragraf Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Paragraf Silme	Giriş paragrafını çıkarma	2	14,28	1	7,14	6	42,85	5	35,71	**14**	**100**
	Gelişme paragrafını çıkarma	6	15,38	11	28,20	15	38,46	7	17,94	**39**	**100**
	Sonuç paragrafını çıkarma	11	17,46	22	34,92	18	28,57	12	19,04	**63**	**100**
	Toplam	**19**		**34**		**39**		**24**		**116**	

Tabloya göre paragraf silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sonuç paragrafını çıkarma (f=63), en az giriş paragrafını çıkarma (f=14) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sonuç paragrafını çıkarma (f=11); en az giriş paragrafını çıkarma (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf

öğrencilerinin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sonuç paragrafını çıkarma (f=22); en az giriş paragrafını çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sonuç paragrafını çıkarma (f=18); en az ise giriş paragrafını çıkarma (f=6) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sonuç paragrafını çıkarma (f=12); en az giriş paragrafını çıkarma (f=5) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 3. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Yerine Koymanın İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken yerine koyma boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 2. 3. 1. Kelimedeki Ekin Yerine Başka Bir Ek Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 36: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimedeki Ekin Yerine Başka Bir Ek Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ek Koyma	Farklı bir kelime oluşturma	2	66,66	1	33,33	0	0	0	0	**3**	**100**
	Eş görevli başka bir ek koyma	11	19,64	13	23,21	12	21,42	20	35,71	**56**	**100**
	İsim fiil yapma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Ek fiil yerine yönelme hâli eki koyma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Olasılık anlamının yerine kesinlik anlamı koyma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	İsim fiil eki yerine istek eki koyma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Sıfat fiil yapma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Zamanı değiştirme	14	66,66	7	33,33	0	0	0	0	**21**	**100**
	Sürerlik anlamı	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**

katma										
Olasılık anlamı katma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
Çokluk yapma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
Toplam	**34**		**21**		**13**		**20**			

Tabloya göre kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 11 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok eş görevli başka bir ek koyma (f=56); en az isim fiil yapma (f=1), ek fiil yerine yönelme hâli eki koyma (f=1), olasılık anlamının yerine kesinlik anlamı koyma (f=1), isim fiil eki yerine istek eki koyma (f=1), sıfat fiil yapma (f=1), sürerlik anlamı katma (f=1), olasılık anlamı katma (f=1) ve çokluk yapma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok zamanı değiştirme (f=14); en az isim fiil yapma (f=1), ek fiil yerine yönelme hâli eki koyma (f=1), olasılık anlamının yerine kesinlik anlamı koyma (f=1), isim fiil eki yerine istek eki koyma (f=1), sıfat fiil yapma (f=1), sürerlik anlamı katma (f=1) ve çokluk yapma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok eş görevli başka bir ek koyma (f= 13); en az farklı bir kelime oluşturma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok eş görevli başka bir ek koyma (f=12); en az olasılık anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler eş görevli başka bir ek koyma (f=20) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 3. 2. Cümledeki Kelimenin Yerine Ek Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümledeki kelimenin yerine ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 37: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelimenin Yerine Ek Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kelimenin Yerine Ek Koyma	İfadeyi kısaltma	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**
	Toplam	**0**		**1**		**1**		**0**		**2**	

Tabloya göre kelimenin yerine ek koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev ifadeyi kısaltmadır. Bu boyutta sadece ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileri değişiklik yapmışlar, birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 2. 3. 3. Cümledeki Kelimenin Yerine Başka Bir Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümledeki kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 38: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelimenin Yerine Başka Bir Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kelime Koyma	Yakın anlamlı kelime koyma	34	42,5	22	27,5	11	13,75	13	16,25	**80**	**100**
	Yerine geçebilecek kelime koyma	24	26,08	29	31,52	22	23,91	17	18,47	**92**	**100**
	Gönderimde bulunma	1	50	1	50	0	0	0	0	**2**	**100**
	Zıtlık yerine açıklama anlamı koyma	2	100	0	0	0	0	0	0	**2**	**100**
	Neden yerine şart anlamı koyma	1	50	1	50	0	0	0	0	**2**	**100**
	Açıklama yerine kesinlik anlamı koyma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Kelimenin zıddını koyma	1	25	3	75	0	0	0	0	**4**	**100**
	Soru anlamı yerine olumsuzluk anlamı koyma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**

İfadeyi kısaltma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
Toplam	**64**		**58**		**33**		**30**			

Tabloya göre kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 9 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok yerine geçebilecek kelime koyma (f=92); en az açıklama yerine kesinlik anlamı koyma (f=1), soru anlamı yerine olumsuzluk anlamı koyma (f=1), ifadeyi kısaltma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok yakın anlamlı kelime koyma (f=34); en az gönderimde bulunma (f=1), neden yerine şart anlamı koyma (f=1), açıklama yerine kesinlik anlamı koyma (f=1), kelimenin zıddını koyma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok yerine geçebilecek kelime koyma (f=99); en az gönderimde bulunma (f=1), neden yerine şart anlamı koyma (f=1), soru anlamı yerine olumsuzluk anlamı koyma (f=1) ve ifadeyi kısaltma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler yerine geçebilecek kelime koyma (f=22) ve yakın anlamlı kelime koyma (f=11) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler yerine geçebilecek kelime koyma (f=17) ve yakın anlamlı kelime koyma (f=13) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 3. 4. Cümledeki Ekin Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümledeki ekin yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 39: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Ekin Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ekin Yerine Kelime Koyma	İfadeyi genişletme	0	0	0	0	3	100	0	0	**3**	**100**
	Toplam	**0**		**0**		**3**		**0**		**3**	

Tabloya göre ekin yerine kelime koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev ifadeyi genişletmedir. Bu boyutta sadece üçüncü sınıf öğrencileri değişiklik yapmışlar, birinci, ikinci ve dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 2. 3. 5. Cümledeki Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümledeki kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 40: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma	İfadenin derin yapısını koruyup yüzey yapısını değiştirme	5	62,5	3	37,5	0	0	0	0	**8**	**100**
	Gönderim unsurunu açma	2	40	0	0	1	20	2	40	**5**	**100**
	Anlamı değiştirme	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Yerine geçebilecek kelime koyma	0	0	1	14,28	5	71,42	1	14,28	**7**	**100**
	Toplam	**8**		**4**		**6**		**3**		**21**	

Tabloya göre kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 4 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimenin yerine kelime

grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ifadenin derin yapısını koruyup yüzey yapısını değiştirme (f=8); en az anlamı değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ifadenin derin yapısını koruyup yüzey yapısını değiştirme (f=5); en az anlamı değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler ifadenin derin yapısını koruyup yüzey yapısını değiştirme (f=3); en az yerine geçebilecek kelime koyma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler gönderim unsurunu açma (f=1) ve yerine geçebilecek kelime koyma (f=5) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler gönderim unsurunu açma (f=2) ve yerine geçebilecek kelime koyma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 3. 6. Cümledeki Kelime Grubunun Yerine Başka Bir Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümledeki kelime grubunun yerine başka bir kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 41: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelime Grubunun Yerine Başka Bir Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Grubunun Yerine Kelime Grubu Koyma	Yerine geçebilecek kelime koyma	0	0	6	100	0	0	0	0	**6**	**100**
	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	0	0	0	0	0	0	2	100	**2**	**100**
	Toplam	**0**		**6**		**0**		**2**		**8**	

Tabloya göre kelime grubunun yerine kelime grubu koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 2 farklı işlevi yerine

getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler yerine geçebilecek kelime koyma (f=6) ve derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelime grubunun yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler yerine geçebilecek kelime koyma işlevini, dördüncü sınıf öğrencilerin yaptıkları değişiklikler derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme işlevini görmüştür. Bu boyutta birinci ve üçüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

3. 2. 3. 7. Cümledeki Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümledeki kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 42: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelimenin Grubunun Yerine Kelime Koyma	İfadeyi kısaltma	5	31,25	0	0	6	37,5	5	31,25	**16**	**100**
	Yakın anlamlı kelime koyma	2	28,57	0	0	5	71,42	0	0	**7**	**100**
	Soru kelimesi koyma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**8**		**0**		**11**		**0**		**24**	

Tabloya göre kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler ifadeyi kısaltma (f=16); en az soru kelimesi koyma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ifadeyi kısaltma (f=5); en az soru kelimesi koyma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler ifadeyi kısaltma (f=6) ve yakın anlamlı kelime

koyma (f=5) maddelerinde işlev görmüştür. Bu boyutta ikinci ve dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. .

3. 2. 3. 8. Cümleciğin Yerine Başka Bir Cümlecik Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümleciğin yerine başka bir cümlecik koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 43: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleciğin Yerine Başka Bir Cümlecik Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümlecik Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	3	17,64	6	35,29	3	17,64	5	29,41	**17**	**100**
	Toplam	**3**		**6**		**3**		**5**		**17**	

Tabloya göre cümlecik koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirmedir.

3. 2. 3. 9. Paragraflardaki Cümlelerin Yerine Başka Bir Cümle Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken paragraflardaki cümlelerin yerine başka bir cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 44: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragraflardaki Cümlelerin Yerine Başka Bir Cümle Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümle Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	95	18,33	151	29,15	123	23,74	149	28,76	**518**	**100**
	Kurallı cümleyi devrik hale getirme	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**

Cümleyi kurallı hale getirme	6	100	0	0	0	0	0	0	**6**	**100**
Cümleyi soru haline getirme	2	66,66	0	0	1	33,33	0	0	**3**	**100**
Soru cümlesini düz cümle haline getirme	0	0	3	100	0	0	0	0	**3**	**100**
Olumsuz cümleyi olumlu hale getirmek	0	0	0	0	2	100	0	0	**2**	**100**
Devrik cümleyi kurallı hale getirmek	0	0	0	0	1	50	1	50	**2**	**100**
Toplam	**104**		**154**		**127**		**150**		**535**	

Tabloya göre cümlenin yerine cümle koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 7 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=518); en az kurallı cümleyi devrik hale getirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=95); en az kurallı cümleyi devrik hale getirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=151) ve soru cümlesini düz cümle haline getirme (f=3) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=123); en az cümleyi soru haline getirme (f=1) ve devrik cümleyi kurallı hale getirme maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=149) ve devrik cümleyi kurallı hale getirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 3. 10. Metindeki Paragrafın Yerine Başka Bir Paragraf Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken metindeki paragrafın yerine başka bir paragraf koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 45: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Metindeki Paragrafın Yerine Başka Bir Paragraf Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Paragraf Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	8	20	15	37,5	7	17,5	10	25	**40**	**100**
	Toplam	**8**		**15**		**7**		**10**		**40**	

Tabloya göre paragrafın yerine paragraf koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirmedir. Birinci sınıf öğrencileri derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme işlevini gören 8, ikinci sınıf öğrencileri 15, üçüncü sınıf öğrencileri 7 ve dördüncü sınıf öğrencileri 10 değişiklik yapmışlardır.

3. 2. 3. 11. Metnin Yerine Başka Bir Metin Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken metnin yerine başka bir metin koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 46: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Metnin Yerine Başka Bir Metin Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Metin Koyma	Yeni bir metin oluşturma	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**
	Toplam	**0**		**1**		**1**		**0**		**2**	

Tabloya göre metnin yerine metin koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev yeni bir metin oluşturmadır. İkinci sınıf öğrencileri yeni bir metin oluşturma işlevini gören 1, üçüncü sınıf öğrencileri 1 değişiklik yapmışlardır. Birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri bu boyutta herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 2. 4. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Yer Değiştirmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken yer değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 2. 4. 1. Ekin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken ekin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 47: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Ekin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ekin Yerini Değiştirme	Şahıs ekiyle ek eylemin yerini değiştirme	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Soru ekinin yerini değiştirme	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Vurguyu değiştirme	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**2**		**1**		**0**		**0**		**3**	

Tabloya göre ekin yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine getirmiştir. Birinci sınıf öğrencilerinin ekin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler şahıs ekiyle ek eylemin yerini değiştirme (f=1) ve soru ekinin yerini değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin ekin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler vurguyu değiştirme (f=1) maddesinde işlev görmüştür. Ekin yerini değiştirme alt boyutunda üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

3. 2. 4. 2. Kelimenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 48: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelimenin Yerini Değiştirme	Mantığı değiştirme	3	60	2	40	0	0	0	0	**5**	**100**
	Vurgulanan ögeyi değiştirme	6	100	0	0	0	0	0	0	**6**	**100**
	Vurguyu değiştirme	3	8,82	16	47,05	7	20,58	8	23,52	**34**	**100**
	İfadeyi kısaltma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Öncelik sonralık ilişkisini değiştirme	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**
	Nitelenen kelimeyi değiştirme	0	0	1	33,33	0	0	2	66,66	**3**	**100**
	Kelimenin görevini değiştirme	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**13**		**21**		**8**		**10**			

Tabloya göre kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 7 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok vurguyu değiştirme (f=34); en az ifadeyi kısaltma (f=1) ve kelimenin görevini değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok vurgulanan ögeyi değiştirme (f=6); en az ifadeyi kısaltma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok vurguyu değiştirme (f=16); en az öncelik sonralık ilişkisini değiştirme (f=1), nitelenen kelimeyi değiştirme (f=1) ve kelimenin görevini değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler vurguyu değiştirme (f=7) ve öncelik sonralık ilişkisini değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerini değiştirme alt

boyutunda yaptıkları değişiklikler vurguyu değiştirme (f=8) ve nitelenen kelimeyi değiştirme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 4. 3. Kelime Grubunun Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken kelime grubunun yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 49: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubunun Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Grubunun Yerini Değiştirme	Vurguyu değiştirme	3	42,85	3	42,85	0	0	1	14,28	**7**	**100**
	Toplam	**3**		**3**		**0**		**1**		**7**	

Tabloya göre kelime grubunun yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev vurguyu değiştirmedir. Bu boyutta birinci sınıf öğrencileri vurguyu değiştirme işlevini gören 3, ikinci sınıf öğrencileri 3 ve dördüncü sınıf öğrencileri 1 değişiklik yapmışlardır. Üçüncü sınıf öğrencileri bu boyutta herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 2. 4. 4. Cümlenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümlenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 50: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümlenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cümlenin Yerini Değiştirme	Düşüncenin sırasını değiştirme	10	29,41	8	23,52	11	32,35	5	14,70	**34**	**100**
	Toplam	**10**		**8**		**11**		**5**		**34**	

Tabloya göre cümlenin yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev düşüncenin sırasını değiştirmedir. Birinci sınıf öğrencileri düşüncelerin sırasını değiştirme işlevini gören 10, ikinci sınıf öğrencileri 8, üçüncü sınıf öğrencileri 11, dördüncü sınıf öğrencileri 5 değişiklik yapmışlardır.

3. 2. 4. 5. Paragrafın Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken paragrafın yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 51: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafın Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Paragrafın Yerini Değiştirme	Düşünce bölüğünün sırasını değiştirme	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**0**		**1**		**0**		**0**		**1**	

Tabloya göre paragrafın yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev düşünce bölüğünün sırasını değiştirmedir. Düşünce bölüğünün sırasını değiştirme işlevini gören değişikliği ikinci sınıf öğrencileri yapmışlardır. Bu boyutta birinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 2. 5. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Birleştirmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 2. 5. 1. Cümleleri Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu boyutta tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümleleri birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 52: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleleri Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümleleri Birleştirme	Cümle yapısını değiştirme	21	35,59	18	30,50	8	13,55	12	20,33	**59**	**100**
	Noktalama işareti koymama	3	100	0	0	0	0	0	0	**3**	**100**
	Toplam	**24**		**18**		**8**		**12**		**62**	

Tabloya göre cümleleri birleştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 2 farklı işlevi yerine getirmiştir. Birinci sınıf öğrencilerinin cümleleri birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler cümle yapısını değiştirme (f=21) ve noktalama işareti koymama (f=3) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümleleri birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler cümle yapısını değiştirme (f=18), üçüncü sınıf öğrencilerinin yaptıkları değişiklikler cümlenin yapısını değiştirme (f=8), dördüncü sınıf öğrencilerinin yaptıkları değişiklikler cümlenin yapısını değiştirme (f=12) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 2. 5. 2. Paragrafları Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken paragrafları birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 53: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafları Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Paragrafları Birleştirme	Farklı düşüncelere aynı paragraf içinde yer verme	3	18,75	5	31,25	5	31,25	3	18,75	**16**	**100**
	Toplam	**3**		**5**		**5**		**3**		**16**	

Tabloya göre paragrafları birleştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev farklı düşüncelere aynı paragraf içinde yer vermedir. Birinci sınıf öğrencileri farklı düşüncelere aynı paragraf içinde yer verme işlevini gören 3, ikinci sınıf öğrencileri 5, üçüncü sınıf öğrencileri 5, dördüncü sınıf öğrencileri 3 değişiklik yapmışlardır.

3. 2. 6. Eğitimli Para Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Bölmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken bölme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 2. 6. 1. Cümleleri Bölme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken cümleleri bölme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 54: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleleri Bölme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cümleleri Bölme	Cümle yapısını değiştirme	10	15,15	15	22,72	15	22,72	26	39,39	**66**	**100**
	Toplam	**10**		**15**		**15**		**26**		**66**	

Tabloya göre cümleleri bölme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev cümlenin yapısını değiştirmedir. Birinci sınıf öğrencileri cümlenin yapısını değiştirme işlevini gören 10, ikinci sınıf öğrencileri 15, üçüncü sınıf öğrencileri 15, dördüncü sınıf öğrencileri 26 değişiklik yapmışlardır.

3. 2. 6. 2. Paragrafları Bölme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken paragrafları bölme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 55: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafları Bölme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Paragrafları Bölme	Düşünceleri bölme	16	39,02	7	17,07	9	21,95	9	21,95	**41**	**100**
	Toplam	**16**		**7**		**9**		**9**		**41**	

Tabloya göre paragrafları bölme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler bir farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev düşünceleri bölmedir. Birinci sınıf öğrencileri düşünceleri bölme işlevini gören 16, ikinci sınıf öğrencileri 7, üçüncü sınıf öğrencileri 9, dördüncü sınıf öğrencileri 9 değişiklik yapmışlardır.

3. 3. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (1) İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para metninin yeniden yazımında gerçekleştirilen değişiklikleri belirlemeye yönelik dereceli puanlama anahtarından aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 3. 1. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para metninin yeniden yazımında gerçekleştirilen değişiklikleri belirlemeye yönelik dereceli puanlama anahtarının kelime boyutundan aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 56: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1)Kelime Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Kelime Boyutu	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Toplam Kelime	Orijinal metindeki kelimelerin büyük bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır	10	18,86	19	35,84	11	20,75	13	24,52	**53**	**100**
	Orijinal metindeki kelimelerin yarısına yakını aynı şekilde kullanılmıştır	13	20	16	24,61	22	33,84	14	21,53	**65**	**100**
	Orijinal metindeki kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır	2	25	5	62,5	1	12,5	0	0	**8**	**100**
Anahtar Kelimeler	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin büyük bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır	19	19	34	34	24	24	23	23	**100**	**100**
	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin yarısına yakını aynı şekilde kullanılmıştır	6	23,07	6	23,07	10	38,46	4	15,38	**26**	**100**
	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Eğitimli Para metninin yeniden yazılması sonucu elde edilen kelime boyutundaki değişiklikler yer almaktadır. Kelime boyutu "toplam kelime" ve "anahtar kelimeler" olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Buna göre Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 18,86'sı (f=10), ikinci sınıf öğrencilerinin % 35,84'ü (f=19), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 20,75'i (f=11), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 24,52'si (f=13) orijinal metindeki kelimelerin büyük bir kısmını aynı şekilde kullanmıştır. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 20'si (f=13), ikinci sınıf öğrencilerinin % 24,61'i (f=16), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 33,84'ü (f=22), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 21,53'ü (f=14) orijinal metindeki kelimelerin yarısına yakınını aynı şekilde kullanmıştır. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 25'i (f=2), ikinci sınıf öğrencilerinin % 62,5'i (f=5), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 12,5'i (f=1) orijinal metindeki kelimelerin az bir kısmını aynı şekilde kullanmıştır. Bu maddede dördüncü sınıf düzeyinde herhangi bir değişiklik gerçekleştirilmemiştir.

Anahtar kelimeler alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 19'u (f=19), ikinci sınıf öğrencilerinin % 34'ü (f=34), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 24'ü (f=24), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 23'ü (f=23) orijinal metindeki anahtar kelimelerin büyük bir kısmını aynı şekilde kullanmıştır. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 23,07'si (f=6), ikinci sınıf öğrencilerinin % 23,07'si (f=6), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 38,46'sı (f=10), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 15,38'i (f=4) orijinal metindeki anahtar kelimelerin yarısına yakınını aynı şekilde kullanmıştır. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken hiçbir sınıf düzeyinde anahtar kelimelerin az bir kısmını kullanan öğrenci tespit edilmemiştir.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutuna İlişkin Örnekler

Orijinal Metindeki Kelimelerin Büyük Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

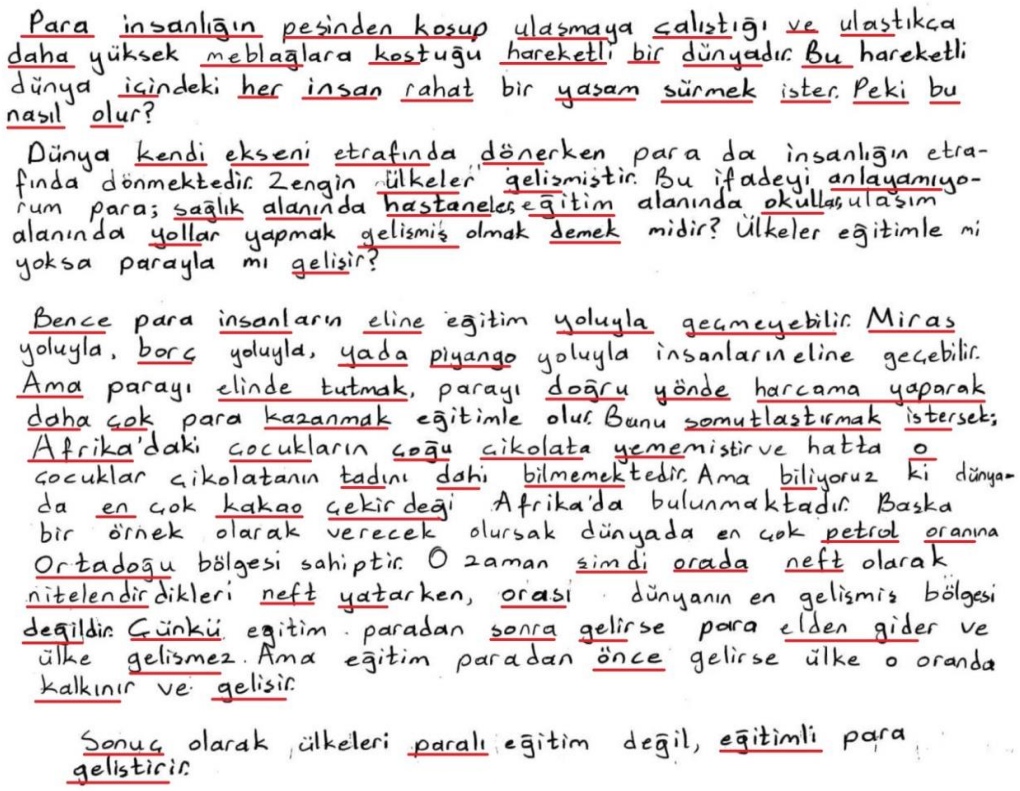

Para insanlığın peşinden koşup ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha yüksek meblağlara koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içindeki her insan rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl olur?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para da insanlığın etrafında dönmektedir. Zengin ülkeler gelişmiştir. Bu ifadeyi anlayamıyorum para; sağlık alanında hastaneler, eğitim alanında okullar, ulaşım alanında yollar yapmak gelişmiş olmak demek midir? Ülkeler eğitimle mi yoksa parayla mı gelişir?

Bence para insanların eline eğitim yoluyla geçmeyebilir. Miras yoluyla, borç yoluyla, yada piyango yoluyla insanların eline geçebilir. Ama parayı elinde tutmak, parayı doğru yönde harcama yaparak daha çok para kazanmak eğitimle olur. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir ve hatta o çocuklar çikolatanın tadını dahi bilmemektedir. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika'da bulunmaktadır. Başka bir örnek olarak verecek olursak dünyada en çok petrol oranına Ortadoğu bölgesi sahiptir. O zaman şimdi orada neft olarak nitelendirdikleri neft yatarken, orası dünyanın en gelişmiş bölgesi değildir. Çünkü eğitim paradan sonra gelirse para elden gider ve ülke gelişmez. Ama eğitim paradan önce gelirse ülke o oranda kalkınır ve gelişir.

Sonuç olarak ülkeleri paralı eğitim değil, eğitimli para geliştirir.

Örnek Metin

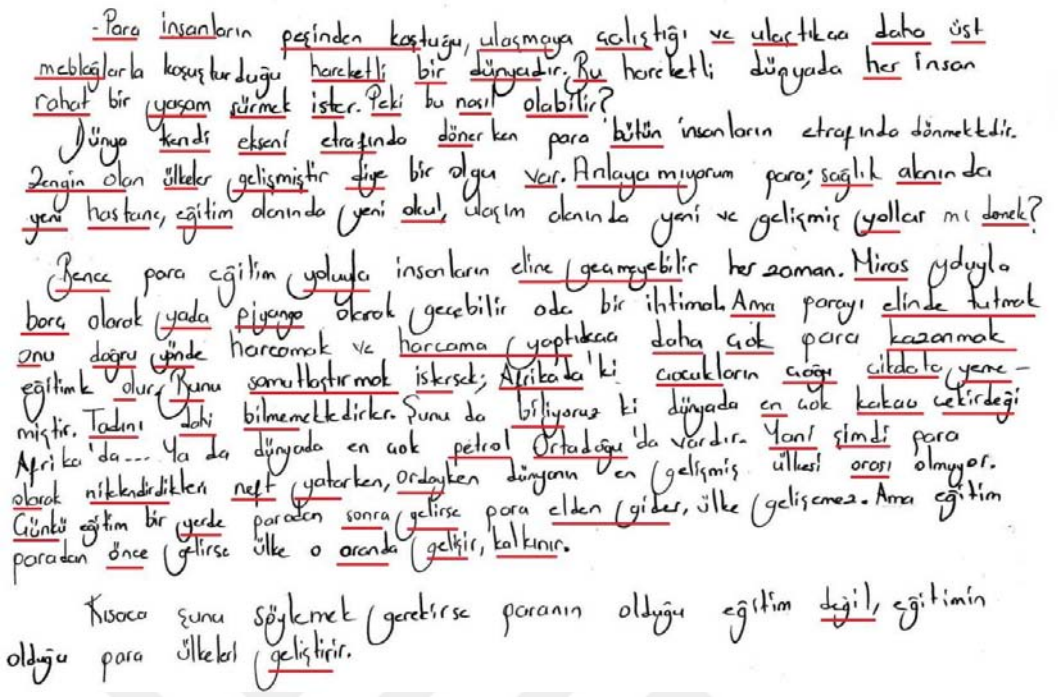

- Para insanların peşinden koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst mevkilerle koşuşturduğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünyada her insan rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl olabilir?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanların etrafında dönmektedir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir algı var. Anlayamıyorum para; sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, ulaşım alanında yeni ve gelişmiş yollar mı demek?

Hemen para eğitim yoluyla insanların eline geçmeyebilir her zaman. Miras yoluyla borç olarak yada piyango olarak gerçekleşebilir ama bir ihtimal. Ama parayı elinde tutmak onu doğru yönde harcamak ve harcama yaptıkça daha çok para kazanmak eğitimle olur. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çıktıkları yeraltı-mıştır. Tadını dahi bilmemektedirler. Şunu da biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika'da... Ya da dünyada en çok petrol Ortadoğu'da vardır. Yani şimdi para olarak nitelendirdiklerimiz neft çıkarken, ordayken dünyanın en gelişmiş ülkesi orası olmuyor. Çünkü eğitim bir yerde paradan sonra gelirse para elden gider, ülke gelişemez. Ama eğitim paradan önce gelirse ülke o anda gelişir, kalkınır.

Kısaca şunu söylemek gerekirse paranın olduğu eğitim değil, eğitimin olduğu para ülkeleri geliştirir.

Orijinal Metindeki Kelimelerin Yarısına Yakın Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

Paraş insanların peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaşmak için her şeyi göze aldığı bir unsurdur bu hareketli dünyada. Bu hareketli dünya içinde herkes rahat bir yaşam ister. Peki bu rahat yaşamda paranın ve eğitimin etkileşimi nasıldır?

Rahat bir yaşam sürmek denilince akla hemen Para geliyor halk arasında. Fakat paranın yanında eğitiminde olması gerektiğini pek az kişi biliyor. Para ile neler yapılacağı, iyi ve kötü işlerin neler kazandırabileceği de eğitimin elindedir. Eğitimi her bireyin gördüğünü varsayarsak, tüm insanlarda eğitim olduğunu söyleyebiliriz. Fakat para çoğu insanın eline eğitimle ya da kolayca geçmeyebilir. Miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarak para kazanan bireyler vardır. Ama bu parayı elinde tutmak ve doğru yerde harcamak eğitimle gerçekleşir. Bunu bir örnekle somutlaştıralım;

Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Şeklini ve tadını dahi bilmemektedirler. Ama Dünya'nın kakao çekirdeğinin merkezinin Afrika olduğundan şüphemiz yok. Gördüğümüz gibi eğitim bir ülkede paradan sonra gelirse paranın önemi kalmaz ve ülke gelişmez. Eğitimin paradan önce geldiği ülkeler gelişmiş ve kalkınmıştır.

Sonuç olarak paranın eğitimi değil, eğitimin parayı yönetmesi gerekir.

Örnek Metin

Para bu dünyada insanların pezinden koştuğu, daha rahat bir hayat yaşamak için daha fazlasını istediği bir araçtır. Peki hareketli dünyada rahat bir yaşam için sadece para yeterli midir?

Tıpkı dünyanın kendi ekseni etrafında dönmesi gibi para da bütün insanlar etrafında dönmektedir. "Gelişmiş ülke" diye bir tanım var. Bu ülkelerin gelişmişlikleri genellikle "para" yönünden zenginlikleriyle tanımlıyor. Sadece para yönün den zengin olmak bir ülkenin gelişmişliğinin göstergesi mi sayılıyor? Elbette ki hayır. Bir ülke sadece yeni yollar, yeni okullar veya yeni hastaneler yaptığı için gelişmiş sayılmaz. Elinde olan "para"yı eğitimle birleştirip veya eğitimin getirisi olarak kazandıkları parayı kullanarak "gelişmiş" unvanını elde ederler.

Önemli olan parayı elde tutmak, doğru harcamalarla doğru yönde kullanabilmektir. Bu da eğitimle olur. Bunun dünyada örneklerini görmek mümkündür. Mesela; kakao, çikolatanın ham maddesidir. Dünyada en çok kakao getirdeğinin yer aldığı kıta ise Afrika'dır. Ama Afrika'daki çocukların çoğu çikolatanın tadını bilmemektedir. Başka bir örnek verecek olursak eğer, dünyanın petrol rezervlerinin çoğu Ortadoğu'dadır. Ama Ortadoğu ülkelerinin genel bu rezervleri kullanamamaktadır. Hatta ham madde olarak sattıkları rezervleri işlenmiş olarak satın almaktadırlar. Örneklerden de yola çıkacak olursak bir ülkede para veya para değerinin var olması eğitimle birlikte düşünülmeden çok da bir anlam ifade etmez. Para eğitim için kullanılmalı, eğitimler bireyler de o ülkenin gelişmesine katkı sağlamalıdır.

Orijinal Metindeki Kelimelerin Çok Az Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

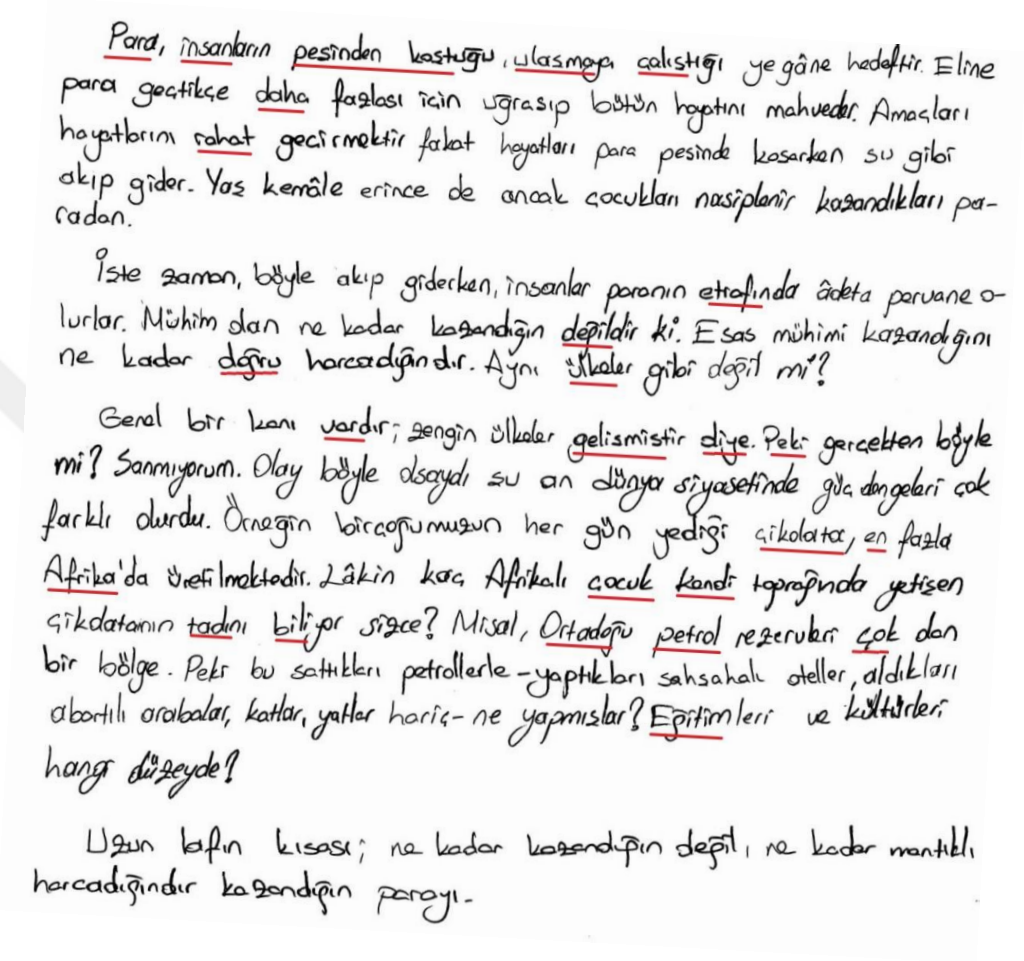

Para, insanların peşinden koştuğu, ulaşmaya çalıştığı yegâne hedeftir. Eline para geçtikçe daha fazlası için uğraşıp bütün hayatını mahveder. Amaçları hayatlarını rahat geçirmektir fakat hayatları para peşinde koşarken su gibi akıp gider. Yaş kemâle erince de ancak çocukları nasiplenir kazandıkları paradan.

İşte zaman, böyle akıp giderken, insanlar paranın etrafında âdeta pervane olurlar. Mühim olan ne kadar kazandığın değildir ki. Esas mühimi kazandığını ne kadar doğru harcadığındır. Aynı ülkeler gibi değil mi?

Genel bir kanı vardır; zengin ülkeler gelişmiştir diye. Peki gerçekten böyle mi? Sanmıyorum. Olay böyle olsaydı şu an dünya siyasetinde güç dengeleri çok farklı olurdu. Örneğin birçoğumuzun her gün yediği çikolatalar, en fazla Afrika'da üretilmektedir. Lâkin kaç Afrikalı çocuk kendi toprağında yetişen çikolataların tadını biliyor sizce? Misal, Ortadoğu petrol rezervleri çok dar bir bölge. Peki bu sattıkları petrollerle - yaptıkları sahsahalı oteller, aldıkları abartılı arabalar, katlar, yatlar hariç - ne yapmışlar? Eğitimleri ve kültürleri hangi düzeyde?

Uzun lafın kısası; ne kadar kazandığın değil, ne kadar mantıklı harcadığındır kazandığın parayı.

Örnek Metin

Para bulunduğu çağlardan beri insanlığın en acımasız hayalı olmuştur. İnsanın kişiliğini çoğu zaman olumsuz yönde değiştirse de para önemini günden güne arttırmıştır. Bugünlerde para insanın yaşamını ve sağlığını satın alabilecek konuma ulaşmıştır.

Peki para kaç çeşittir?

Çoğu insan bu soruya ülkelerin para birimlerini söyleyerek cevap vermeye kalkışacaktır ancak bu sorunun cevabını sadece gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler arasındaki farklılıkları gözlemleyerek verebiliriz. Bildiğimiz gibi bugünkü Avrupa Orta Çağ Avrupasındaki bağnaz inançların, sıkı yönetimin (Katolik) ve bilgisizliği bilgi edinme gibi sorunların üstesinden gelerek, pozitivist bilimlerin ve felsefi görüşlerin önemini kavrayarak şimdiki hâline ulaşmayı başarabilmiştir.

Buradan yola çıkarak para eğitimli/eğitimsiz para olmak üzere iki çeşide ayrılır. Eğitimli para modern, akılcı ve bilimsel düşünceyle harmanlandığında ona sahip olan millet için bulunmaz bir nimettir. Eğitimsiz paraysa bu düşüncelerin uzağında bir savaş amacı olarak görülür. Buna örnek olarak Ortadoğu'da yaşanan olayları gösterebiliriz. Bu olayların boyutları her ne kadar derin olsa da bundan çıkacak sonuç eğitimli para bir araç, eğitimsiz para ise bir amaç olarak ortaya çıkar.

Nasıl ki Kurtuluş Savaşı döneminde eğitim önemsiz görülüp ikinci plana atılmamış ise şimdi de o döneme kıyasla kat ve kat rahat bir zamanda eğitim kara kanlı kazanılır hâle getirilmemelidir. Ayrıca bir milletin refaha ulaşabilmesi için ülke içindeki dil farklılığı en aza indirilmelidir. Günümüzde her hangi bir turist çekme amacı olmaksızın sırf bu yüzden Arapça talebelere de önemsiz görülmemeli ve gereken önlemler alınmalıdır. Para eğitim ile değer kazanıyorsa eğitim de millilik ve ana dil ile değer kazanır.

Unutulmamalıdır ki eğitim insanı bugünlere ulaştıran ve onları geliştiren en temel ihtiyaç, yaşama sebebidir, para ise eğitimin ortaya koymuş olduğu gelişmelerle ortaya çıkan bir araçtır. Yani eğitim paranın babasıdır.

Orijinal Metindeki Anahtar Kelimelerin Büyük Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

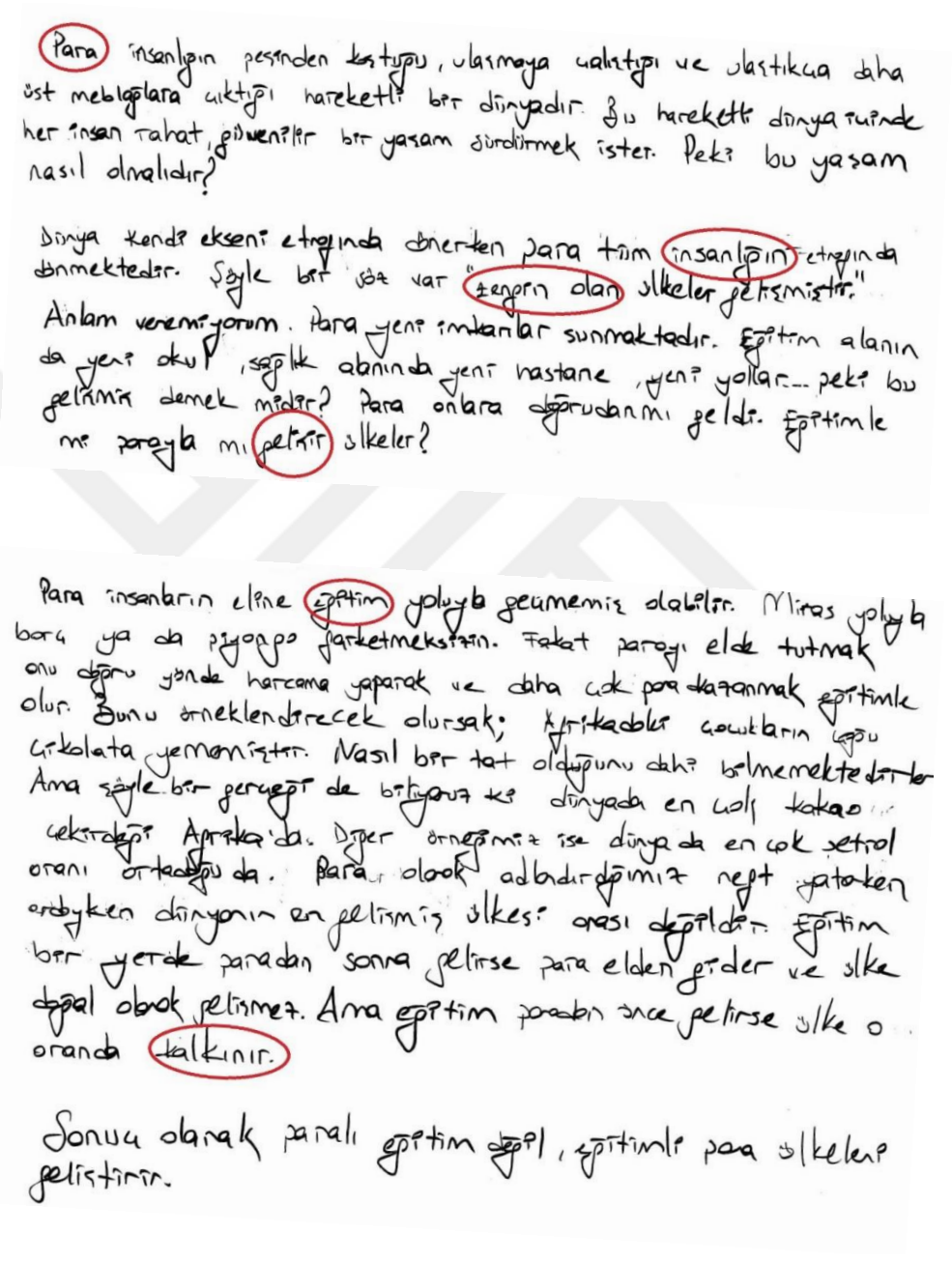

Para insanlığın peşinden koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst mertebelere çıktığı hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat, güvenilir bir yaşam sürdürmek ister. Peki bu yaşam nasıl olmalıdır?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para tüm insanlığın etrafında dönmektedir. Şöyle bir söz var "zengin olan ülkeler gelişmiştir." Anlam veremiyorum. Para yeni imkanlar sunmaktadır. Eğitim alanında da yeni okul, sağlık alanında yeni hastane, yeni yollar... peki bu gelişmiş demek midir? Para onlara dışarıdanmı geldi. Eğitimle mi parayla mı gelişir ülkeler?

Para insanların eline eğitim yoluyla geçmemiş olabilir. Miras yoluyla borç ya da piyango falan diyeceksin. Fakat parayı elde tutmak onu doğru yönde harcama yaparak ve daha çok para kazanmak eğitimle olur. Bunu örneklendirecek olursak; Afrikadaki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Nasıl bir tat olduğunu daha bilmemektedirler. Ama şöyle bir gerçeği de biliyoruz ki dünyada en çok kakao Afrika'da. Diğer örneğimiz ise dünyada en çok petrol oranı ortadoğu da. Para olarak adlandırdığımız neşet yatarken ardıyken dünyanın en gelişmiş ülkesi arası değildir. Eğitim bir yerde paradan sonra gelirse para elden gider ve ülke doğal olarak gelişmez. Ama eğitim paradan önce gelirse ülke o oranda kalkınır.

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Örnek Metin

Para insanlığın peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha yüksek meblağlara koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünyada her insan robot bir yaşam sürer. Peki bu nasıl olur?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken, insanlık paranın etrafında dönmektedir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir vardır. Madem öyle, bir ülkenin gelişmiş olmasını yeni okullar, yeni yollar, yeni hastaneler mi belirliyor. Bir ülke eğitimle mi yoksa parayla mı gelişir?

Bana göre para, insanların elini eğitim yoluyla geçmez. Fakat parayı doğru yönde harcamak eğitim ile olur. Bunu somutlaştırırsak eğer örneğin Afrika'da ki çocukların çoğu çikolatanın tadını bilmezler, hiç yememişlerdir. Fakat dünyada ki kakao en çok Afrika'da bulunur. Ya da en çok Petrol oranı Ortadoğu'da bulunur. Şimdi para ebrek niklendirdikleri zenginlik, bu ülkelerin gelişmiş olduğunu mu gösterir. Tabi ki hayır. Çünkü eğitim paradan sonra gelirse para elden gider, ülke gelişmez. Fakat eğitim paradan önce gelirse para daha iyi işlenir ve ülke gelişip kalkınır. Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeyi geliştirir.

Orijinal Metindeki Anahtar Kelimelerin Yarısına Yakınının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

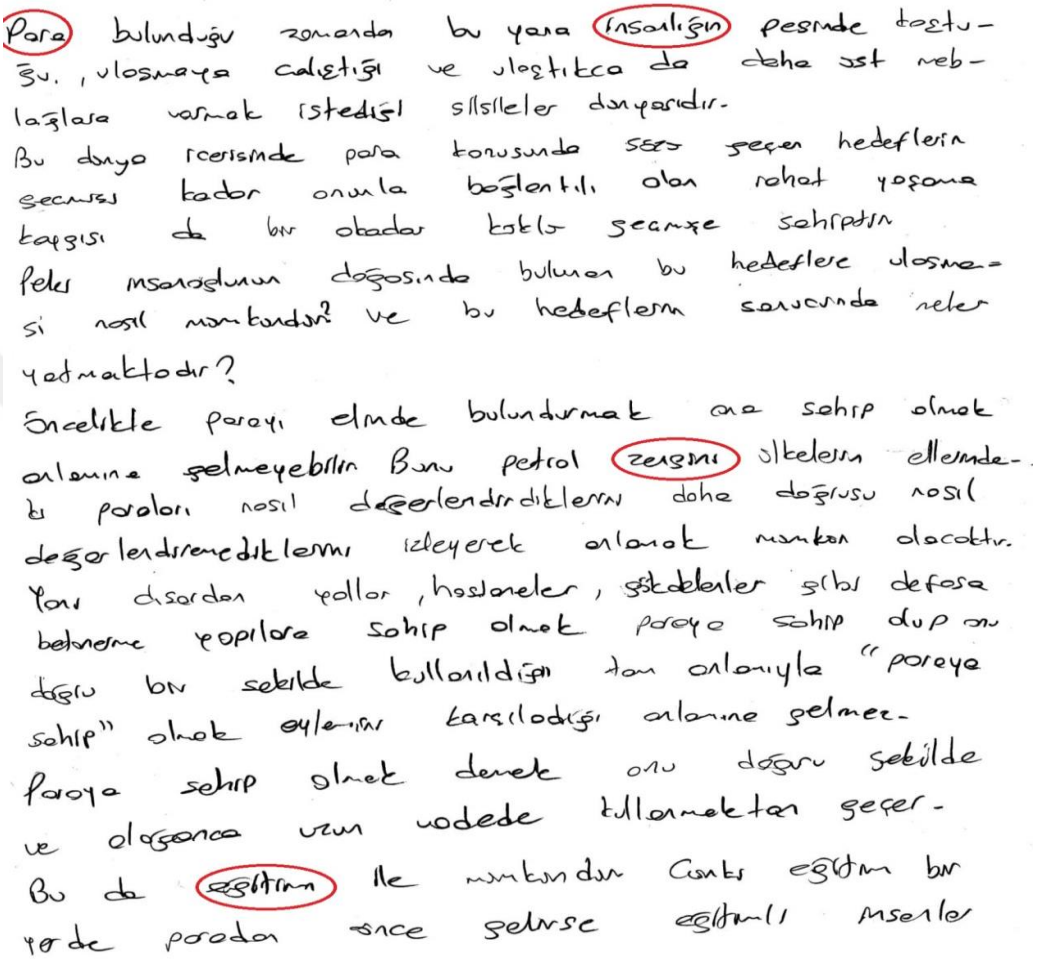

Para bulunduğu zamanda bu yana insanlığın pesinde koştu-
ğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça da daha üst nok-
talara varmak istediği silsileler dünyasıdır.
Bu dünya içerisinde para konusunda sözü geçen hedeflerin
geçmişi kadar onunla bağlantılı olan rahat yaşama
kaygısı da bir okadar kolay geçmişe sahiptir.
Peki insanoğlunun doğasında bulunan bu hedeflere ulaşma-
sı nasıl mümkündür? ve bu hedeflerin sonucunda neler
yatmaktadır?
Öncelikle parayı elinde bulundurmak ona sahip olmak
anlamına gelmeyebilir. Bunu petrol zengini ülkelerin elinde-
ki paraları nasıl değerlendirdiklerini daha doğrusu nasıl
değerlendirmediklerini izleyerek anlamak mümkün olacaktır.
Yani dışarıdan yollar, hastaneler, fabrikalar gibi dışsal
belirleme yapılara sahip olmak parayı sahip olup onu
doğru bir şekilde kullanıldığı tam anlamıyla "parayı
sahip" olmak eylemini karşıladığı anlamına gelmez.
Paraya sahip olmak demek onu doğru şekilde
ve olağanca uzun vadede kullanmaktan geçer.
Bu da eğitimle mümkündür. Çünkü eğitim bir
yerde paradan önce gelirse eğitimli insanlar

Örnek Metin

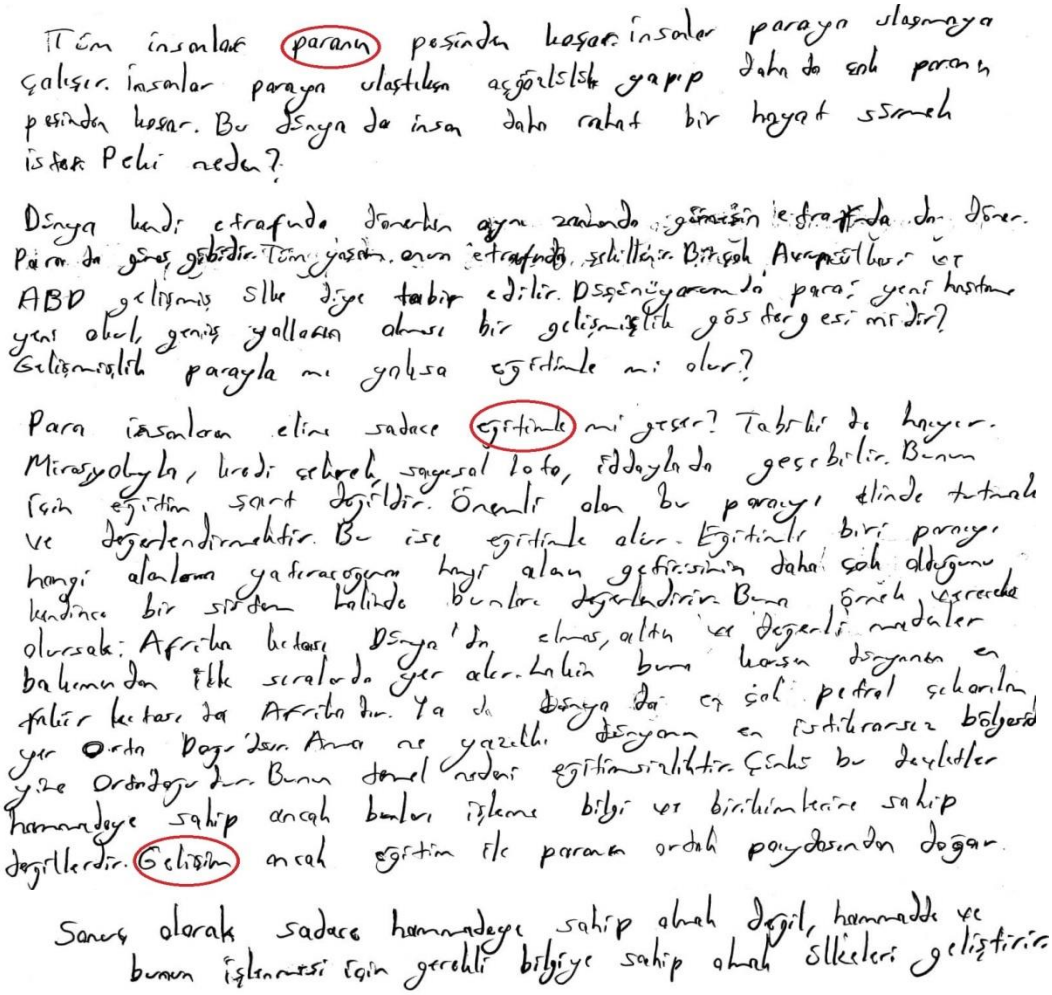

Tüm insanlar paranın peşinden koşar. İnsanlar paraya ulaşmaya çalışır. İnsanlar paraya ulaştıkça aşağörlülük yapıp daha da çok paranın peşinden koşar. Bu dünya da insan daha rahat bir hayat sürmek ister. Peki neden?

Dünya kendi etrafında dönerken aynı zamanda güneşin etrafında da döner. Para da güneş gibidir. Tüm yaşam onun etrafında şekillenir. Birçok Avrupa birliği ve ABD gelişmiş ülke diye tabir edilir. Dünyanın neresinde para, yani hastane yani okul, geniş yolların olması bir gelişmişlik göstergesi midir? Gelişmişlik parayla mı yoksa eğitimle mi olur?

Para insanların eline sadece eğitimle mi geçer? Tabiri de hayır. Miras yoluyla, kredi çekerek, sosyal toto, iddaa'yla da geçebilir. Bunun için eğitim şart değildir. Önemli olan bu paraya elinde tutmak ve değerlendirmektir. Bu ise eğitimle alınır. Eğitimli biri parayı hangi alanlara yatıracağının hayır alan getirisinin daha çok olduğunu kendince bir süzgeçten kalıpta bunları değerlendirir. Buna örnek vererek olursak: Afrika kıtası Dünya'da elmas, altın ve değerli madenler bakımından ilk sıralarda yer alır. Lakin buna karşın dünyanın en fakir kıtası da Afrika'dır. Ya da dünya da en çok petrol çıkarılan yer Ortadoğu'dur. Ama ne yazıklı ki dünyanın en istikrarsız bölgesi yine Ortadoğu'dur. Bunun temel nedeni eğitimsizliktir. Çünkü bu devletler hammaddeye sahip ancak bunları işleme bilgi ve birikimlerine sahip değillerdir. Gelişim ancak eğitim ile paranın ortak paydasından doğar.

Sonuç olarak sadece hammaddeye sahip olmak değil, hammadde ve bunun işlenmesi için gerekli bilgiye sahip olmak ülkeleri geliştirir.

Orijinal Metindeki Anahtar Kelimelerin Çok Az Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin Yok

3. 3. 2. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında yeniden yazılan Eğitimli Para metninin değişiklik ölçeğindeki cümle boyutuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 57: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Cümle Boyutu	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cümle Yapıları	Orijinal metindeki cümle yapıları genellikle korunmuştur	4	21,05	6	31,57	3	15,78	6	31,57	**19**	**100**
	Orijinal metindeki cümle yapılarının bir kısmı değiştirilmiştir	10	15,87	21	33,33	17	26,98	15	23,80	**63**	**100**
	Orijinal metindeki cümle yapıları oldukça değiştirilmiştir	11	25	13	29,54	14	31,81	6	13,63	**44**	**100**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Eğitimli Para metninin yeniden yazılması sonucu elde edilen cümle boyutundaki değişiklikler yer almaktadır. Cümle boyutu cümle yapıları olmak üzere tek alt boyuttan oluşmaktadır. Buna göre cümle boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 21,05'i (f=4), ikinci sınıf öğrencilerinin % 31,57'si (f=6), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 15,78'i (f=3), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 31,57'si (f=6) orijinal metindeki cümle yapılarını genellikle korumuştur. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 15,87'si (f=10), ikinci sınıf öğrencilerinin % 33,33'ü (f=21), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 26,98'i (f=17), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 23,80'i (f=15) orijinal metindeki cümle yapılarının bir kısmını değiştirmiştir. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 25'i (f=11), ikinci sınıf öğrencilerinin % 29,54'ü (f=13), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 31,81'i (f=14), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 13,63'ü (f=6) orijinal metindeki cümle yapılarını oldukça değiştirmiştir.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutuna İlişkin Örnekler

Orijinal Metindeki Cümle Yapılarının Büyük Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

Para tüm insanların peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst basamaklara adım atmaya çalıştığı hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan elbette rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl olur?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanların etrafında dönmektedir. Bir bakıma para, her şeyi esir almış durumdadır. Yani para; zenginliğin, gelişmişliğin kaynağı olarak görülmektedir. Anlayamıyorum parayı sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar gelişmişliğin göstergesi midir? Para onlara hazır hâlde mi gelmiştir? Eğitimle mi yoksa parayla mı gelişir ülkeler?

Bence para insanların eline eğitim yoluyla geçmeyebilir. Miras, borç ya da piyango yoluyla kazanılabilir. Ama parayı elinde tutmak, onu doğru yönde harcamak ve daha çok para kazanmak eğitim sayesinde gerçekleşir. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrikadaki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmiyordur. Ama biliyoruz ki kakao çekirdeğinin hammaddesi Afrikada. Ya da dünyada petrol oranının en çok olduğu yer Ortadoğu. Ayrıca para olarak ifade ettikleri neft bol miktarda bulunmakta. Ama orası dünyanın en gelişmiş ülkesi değil. Çünkü bir yerde eğitim paradan sonra gelirse para elden gider ve o ülke gelişemez. Ama eğitim paradan önce gelirse o ülke gelişir ve kalkınır. Yani önemli olan paranın varlığı değil, eğitimle nasıl kullanıldığıdır.

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Örnek Metin

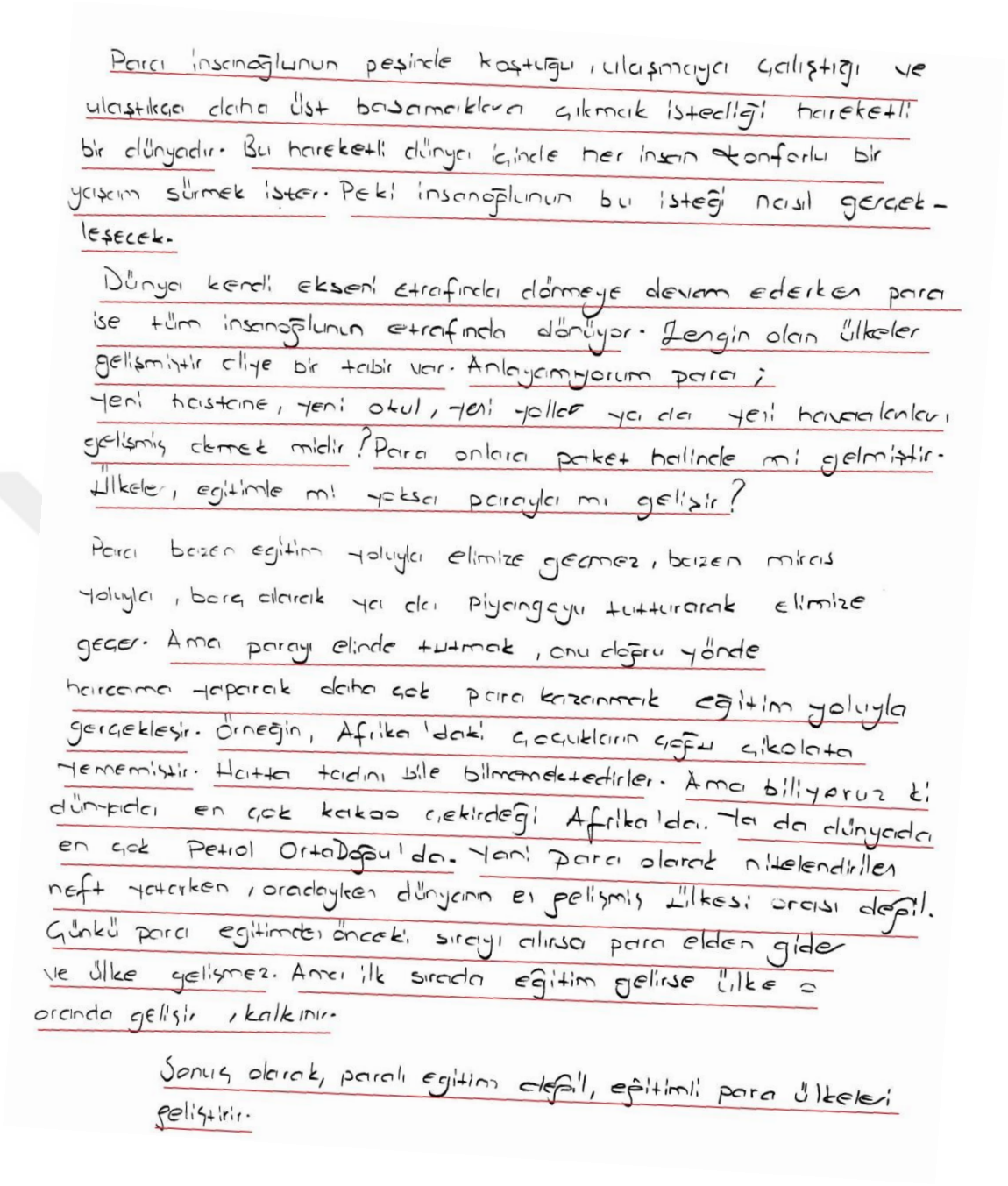

Parası insanoğlunun peşinde koştuğu, ulaşmayı çalıştığı ve ulaştıkça daha üst basamaklara çıkmak istediği hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan konforlu bir yaşam sürmek ister. Peki insanoğlunun bu isteği nasıl gerçekleşecek.

Dünya kendi ekseni etrafında dönmeye devam ederken para ise tüm insanoğlunun etrafında dönüyor. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Anlayamıyorum para; yeni hastane, yeni okul, yeni yollar ya da yeni havaalanları gelişmiş demek midir? Para onlara paket halinde mi gelmiştir. Ülkeler, eğitimle mi yoksa parayla mı gelişir?

Parası bazen eğitim yoluyla elimize geçmez, bazen miras yoluyla, bazı olarak ya da piyangoyu tutturarak elimize geçer. Ama parayı elinde tutmak, onu doğru yönde harcama yaparak daha çok para kazanmak eğitim yoluyla gerçekleşir. Örneğin, Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Hatta tadını bile bilmemektedirler. Ama biliyoruz ki dünyadaki en çok kakao çekirdeği Afrika'da. Ya da dünyadaki en çok Petrol Ortadoğu'da. Yani para olarak nitelendirilen neft yaterken, oradaykeh dünyanın en gelişmiş ülkesi arası değil. Çünkü para eğitimden önceki sırayı alırsa para elden gider ve ülke gelişmez. Ama ilk sırada eğitim gelirse ülke o orında gelişir, kalkınır.

Sonuç olarak, paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Orijinal Metindeki Cümle Yapılarının Bir Kısmının Değiştirildiği Metin Örnekleri

Örnek Metin

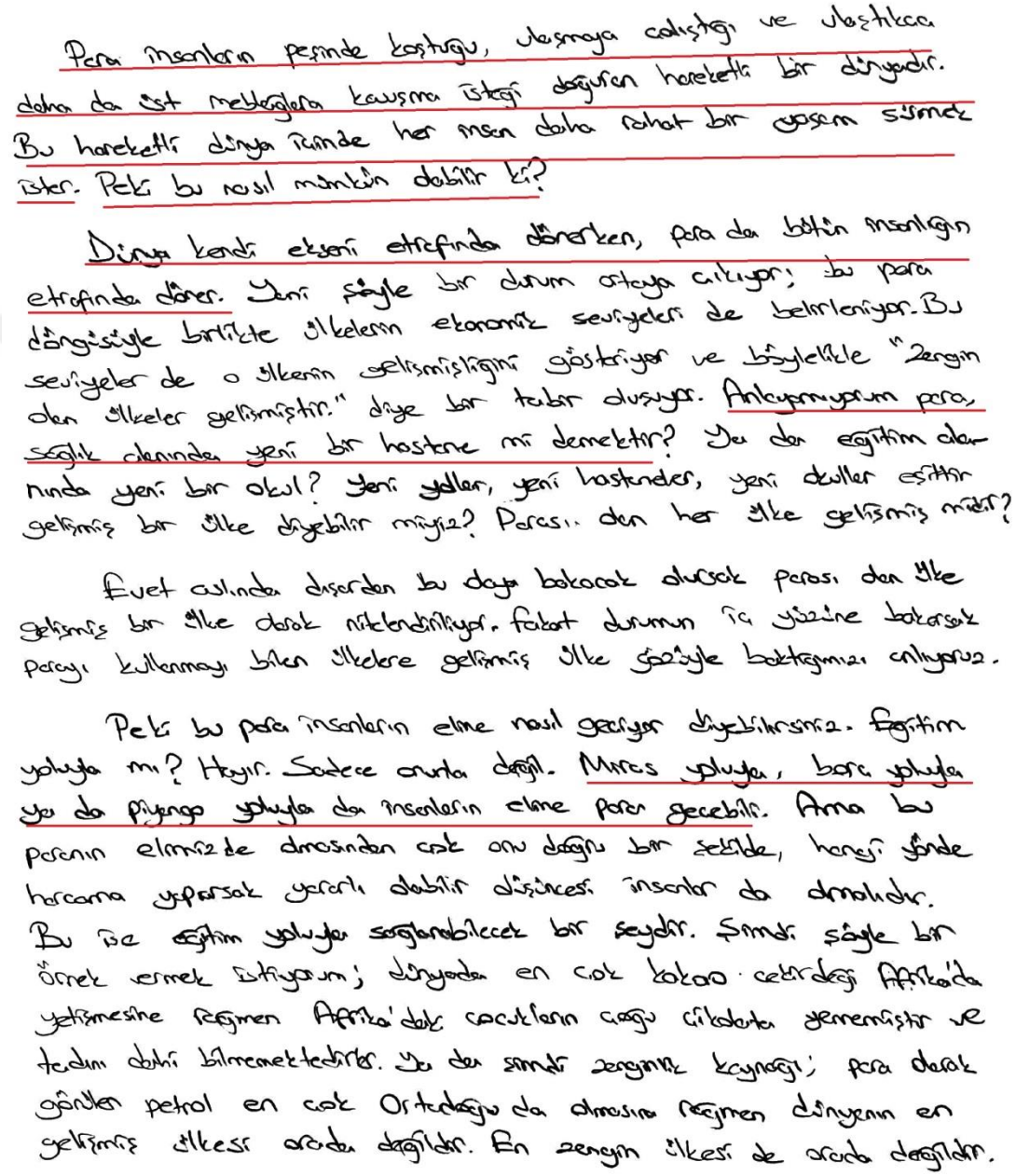

Para insanların peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha da üst mevkilere kavuşma isteği doğuran hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan daha rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl mümkün olabilir ki?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken, para da bütün insanlığın etrafında döner. Yani şöyle bir durum ortaya çıkıyor; bu para döngüsüyle birlikte ülkelerin ekonomik seviyeleri de belirleniyor. Bu seviyeler de o ülkenin gelişmişliğini gösteriyor ve böylelikle "Zengin olan ülkeler gelişmiştir." diye bir tezat oluşuyor. Anlayamıyorum para, sağlık olanağından yeni bir hastane mi demektir? Ya da eğitim olanağında yeni bir okul? Yeni yollar, yeni hastaneler, yeni okullar eşittir gelişmiş bir ülke diyebilir miyiz? Parası olan her ülke gelişmiş midir?

Evet aslında dışarıdan bu dağa bakacak olursak parası olan ülke gelişmiş bir ülke olarak nitelendiriliyor. Fakat durumun iç yüzüne bakarsak parayı kullanmayı bilen ülkelere gelişmiş ülke gözüyle baktığımızı anlıyoruz.

Peki bu para insanların eline nasıl geçiyor diyebilirsiniz. Eğitim yoluyla mı? Hayır. Sadece onda değil. Maaş yoluyla, borç yoluyla ya da piyango yoluyla da insanların eline para geçebilir. Ama bu paranın elimizde olmasından çok onu doğru bir şekilde, hangi yönde harcama yaparsak yererli olabilir düşüncesi insanlar da olmalıdır. Bu ise eğitim yoluyla sağlanabilecek bir şeydir. Şimdi şöyle bir örnek vermek istiyorum; dünyada en çok kakao üretildiği Afrika'da yaşanmasına rağmen Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir ve tadını dahi bilmemektedirler. Ya da şimdi zenginlik kaynağı; para olarak gösterilen petrol en çok Ortadoğu'da olmasına rağmen dünyanın en gelişmiş ülkesi orada değildir. En zengin ülkesi de orada değildir.

Elinde para kaynağın olabilir fakat bunu kullanmayı bilmezsen o artık bir hiçtir. Çünkü bunu kullanmayı sağlayacak eğitim sende yoktur. Eğer eğitime artı olarak paraya önem verirsen elinde bulunan o para kaynağından elinden gider ülkende hiçbir şekilde gelişmez. Ama eğitimi paradan daha önemli bir konumda tutarsan ve paraya değilde eğitime önem verirsen ülken o anda gelişir ve kalkınır.

Sonuç olarak parayla eğitim değil, eğitimle para ülkeleri geliştirir.

Örnek Metin

İnsanların peşinde koştuğu en önemli kavramdır para. İnsanlar paraya ulaşmaya çalışır ve ulaştıkça daha üst meblağlara koşar. Zor koşulları olan bu dünyada her birey rahat bir yaşam sürmek ister. Peki insanlar bu rahat hayatı nasıl elde ederler?

Para bütün insanların arasında elden ele dolaşmaktadır. Her insanın elinde dolaşan bir şey ise para, neden zengin ve fakir insanlar vardır? Neden bazı insanlarda daha fazla bazılarında ise daha azdır? Peki zengin olan ülkelerin fakir olanlardan ne fazlası vardır? Sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar demek gelişmiş demek midir? Bu imkânlar onlara paket halinde mi gelmiştir? Öyle değilse nasıl bu seviyeye varmışlardır? Parayla mı yoksa eğitimle mi gelişir ülkeler? Gelin bu sorulara cevap arayalım.

Bence para insanların eline birçok yolla geçebilir; miras, borç ya da piyango. Peki sadece parayı kazanmak yeterli midir? Asla! Parayı elinde tutmak, onu doğru yönde harcamak veya daha çok kazanmak eğitimle olur. Bunu biraz daha somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmemektedirler. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika'da yetişir. Başka bir örnek verecek olursak; Dünyada en çok petrol oranı Ortadoğu'da olmasına rağmen dünyanın en gelişmiş ülkesi arası değildir. Bu ülkelerde hammadde var ama o hammaddeyi kullanabilecek eğitimleri yoktur. Bu yüzden başka ülkelerin sömürüsü altındadırlar.

Eğitim bir yerde paradan sonra gelirse para da kaybedilir ve ülke gelişmez. Ama eğitimle birlikte para da olursa ülke o anda gelişir, kalkınır. Başka ülkenin sömürüsü altında olmak zorunda kalmaz. Hammaddesini kendi bilgisiyle işler, kendi ülkesinin gelişmesine katkı sağlar.

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Orijinal Metindeki Cümle Yapılarının Oldukça Değiştirildiği Metin Örnekleri

Örnek Metin

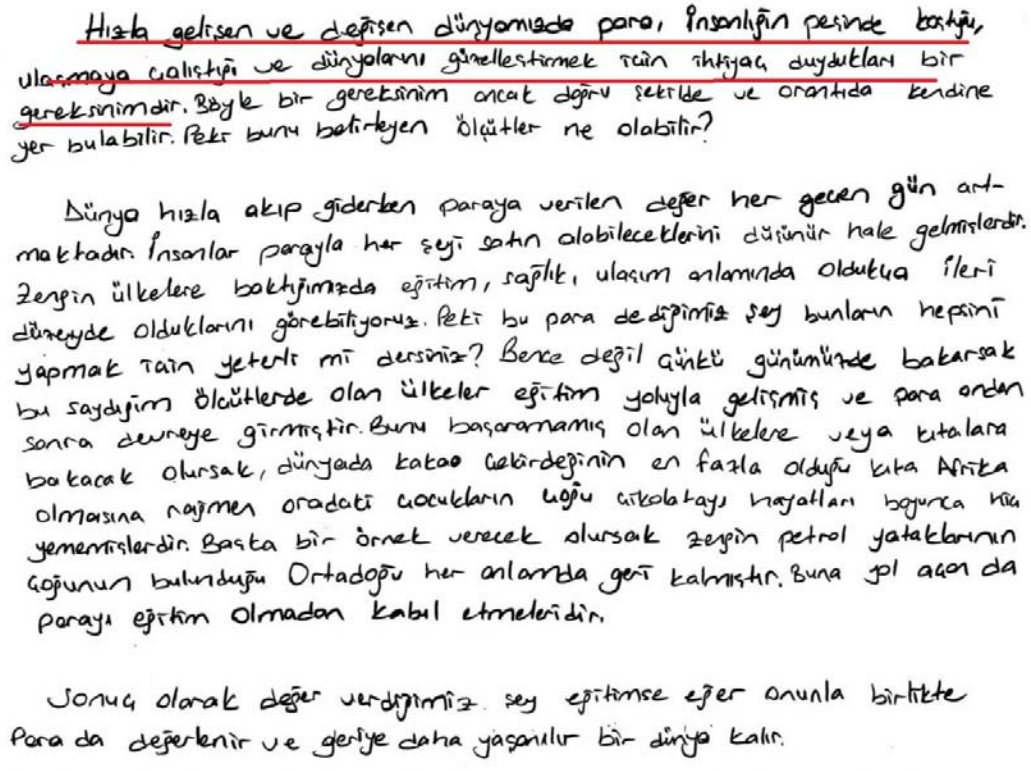

Hızla gelişen ve değişen dünyamızda para, insanlığın peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve dünyalarını güzelleştirmek için ihtiyaç duydukları bir gereksinimdir. Böyle bir gereksinim ancak doğru şekilde ve oranlıda kendine yer bulabilir. Peki bunu belirleyen ölçütler ne olabilir?

Dünya hızla akıp giderken paraya verilen değer her geçen gün artmaktadır. İnsanlar parayla her şeyi satın alabileceklerini düşünür hale gelmişlerdir. Zengin ülkelere baktığımızda eğitim, sağlık, ulaşım anlamında oldukça ileri düzeyde olduklarını görebiliyoruz. Peki bu para dediğimiz şey bunların hepsini yapmak için yeterli mi dersiniz? Bence değil çünkü günümüzde bakarsak bu saydığım ölçütlerde olan ülkeler eğitim yoluyla gelişmiş ve para ordan sonra devreye girmiştir. Bunu başaramamış olan ülkelere veya kıtalara bakacak olursak, dünyada kakao üretiminin en fazla olduğu kıta Afrika olmasına rağmen oradaki çocukların çoğu çikolatayı hayatları boyunca hiç yememişlerdir. Başka bir örnek verecek olursak zengin petrol yataklarının çoğunun bulunduğu Ortadoğu her anlamda geri kalmıştır. Buna yol açan da parayı eğitim olmadan kabul etmeleridir.

Sonuç olarak değer verdiğimiz şey eğitimse eğer onunla birlikte para da değerlenir ve geriye daha yaşanılır bir dünya kalır.

Örnek Metin

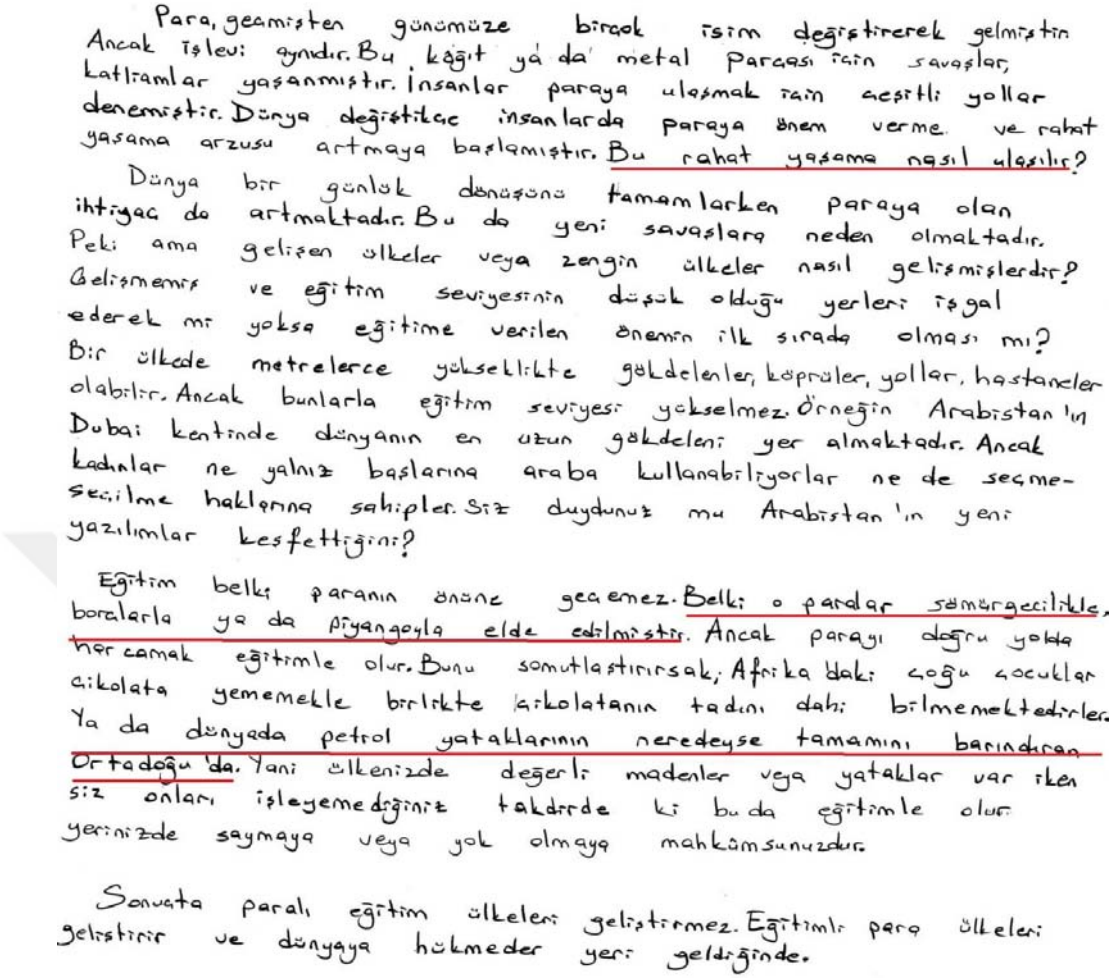

Para, geçmişten günümüze birçok isim değiştirerek gelmiştir. Ancak işlevi aynıdır. Bu kâğıt ya da metal parası için savaşlar, katliamlar yaşanmıştır. İnsanlar paraya ulaşmak için çeşitli yollar denemiştir. Dünya değiştikçe insanlarda paraya önem verme ve rahat yaşama arzusu artmaya başlamıştır. Bu rahat yaşama nasıl ulaşılır?

Dünya bir günlük dönüşünü tamamlarken paraya olan ihtiyaç da artmaktadır. Bu da yeni savaşlara neden olmaktadır. Peki ama gelişen ülkeler veya zengin ülkeler nasıl gelişmişlerdir? Gelişmemiş ve eğitim seviyesinin düşük olduğu yerleri işgal ederek mi yoksa eğitime verilen önemin ilk sırada olması mı? Bir ülkede metrelerce yükseklikte gökdelenler, köprüler, yollar, hastaneler olabilir. Ancak bunlarla eğitim seviyesi yükselmez. Örneğin Arabistan'ın Dubai kentinde dünyanın en uzun gökdeleni yer almaktadır. Ancak kadınlar ne yalnız başlarına araba kullanabiliyorlar ne de seçme-seçilme haklarına sahipler. Siz duydunuz mu Arabistan'ın yeni yazılımlar keşfettiğini?

Eğitim belki paranın önüne geçemez. Belki o paralar sömürgecilikle, borçlarla ya da piyangoyla elde edilmiştir. Ancak parayı doğru yolda harcamak eğitimle olur. Bunu somutlaştırırsak, Afrika'daki çoğu çocuklar çikolata yememekle birlikte çikolatanın tadını dahi bilmemektedirler. Ya da dünyada petrol yataklarının neredeyse tamamını barındıran Ortadoğu'da. Yani ülkenizde değerli madenler veya yataklar var iken siz onları işleyemediğiniz takdirde ki bu da eğitimle olur yerinizde saymaya veya yok olmaya mahkûmsunuzdur.

Sonuçta paralı eğitim ülkeleri geliştirmez. Eğitimli para ülkeleri geliştirir ve dünyaya hükmeder yeri geldiğinde.

3. 3. 3. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında yeniden yazılan Eğitimli Para metninin değişiklik ölçeğindeki paragraf boyutuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 58: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Paragraf Boyutu	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Düşünceler	Orijinal metindeki düşünceler genellikle değişiklik yapılmadan aktarılmıştır	14	19,44	23	31,94	16	22,22	19	26,38	**72**	**100**
	Orijinal metindeki düşüncelerde bazı değişiklikler yapılmıştır	10	20	15	30	17	34	8	16	**50**	**100**
	Genellikle konuyla ilgili farklı düşüncelere, yeni düşüncelere (yazar kendi tespit ve gözlemlerine) yer verilmiştir	1	25	2	50	1	25	0	0	**4**	**100**
Düşünceyi Geliştirme Yolları	Orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yolları genellikle korunmuştur	15	18,51	24	29,62	21	25,92	21	25,92	**81**	**100**
	Orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarında bazı değişiklikler yapılmıştır	10	22,72	15	34,09	13	29,54	6	13,63	**44**	**100**
	Orijinal metne göre farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Eğitimli Para metninin yeniden yazılması sonucu elde edilen paragraf boyutundaki değişiklikler yer almaktadır. Paragraf boyutu "düşünceler" ve "düşünce yapıları" olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Buna göre Eğitimli Para metnini yeniden yazarken düşünceler alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 19,44'ü (f=14), ikinci sınıf öğrencilerinin % 31,94'ü (f=23), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 22,22'si (f=16), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 26,38'i (f=19) orijinal metindeki düşünceleri genellikle değişiklik yapmadan aktarmıştır. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken düşünceler alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 20'si (f=10), ikinci sınıf öğrencilerinin % 30'u (f=15), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 34'ü (f=17), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 16'sı (f=18) orijinal metindeki düşüncelerde bazı değişiklikler yapmıştır. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken düşünceler alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin %25'i (f=1), ikinci sınıf öğrencilerinin % 50'si (f=2), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 25'i (f=1) genellikle konuyla ilgili farklı düşüncelere, yeni düşüncelere (kendi tespit

ve gözlemlerine) yer vermişlerdir. Bu maddede dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

Düşünceyi geliştirme yolları alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 18,51'i (f=15), ikinci sınıf öğrencilerinin % 29,62'si (f=24), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 25,92'si (f=21), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25,92'si (f=21) orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarını genellikle korumuştur. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 22,72'si (f=10), ikinci sınıf öğrencilerinin % 34,09'u (f=15), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 29,54'ü (f=13), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 13,63'ü (f=6) orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarında bazı değişiklikler yapmıştır. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken sadece üçüncü sınıf düzeyinde bir öğrenci orijinal metne göre farklı düşünceyi geliştirme yollarını kullanmıştır.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutuna İlişkin Örnekler

Orijinal Metindeki Düşüncelerin Değişiklik Yapılmadan Aktarıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

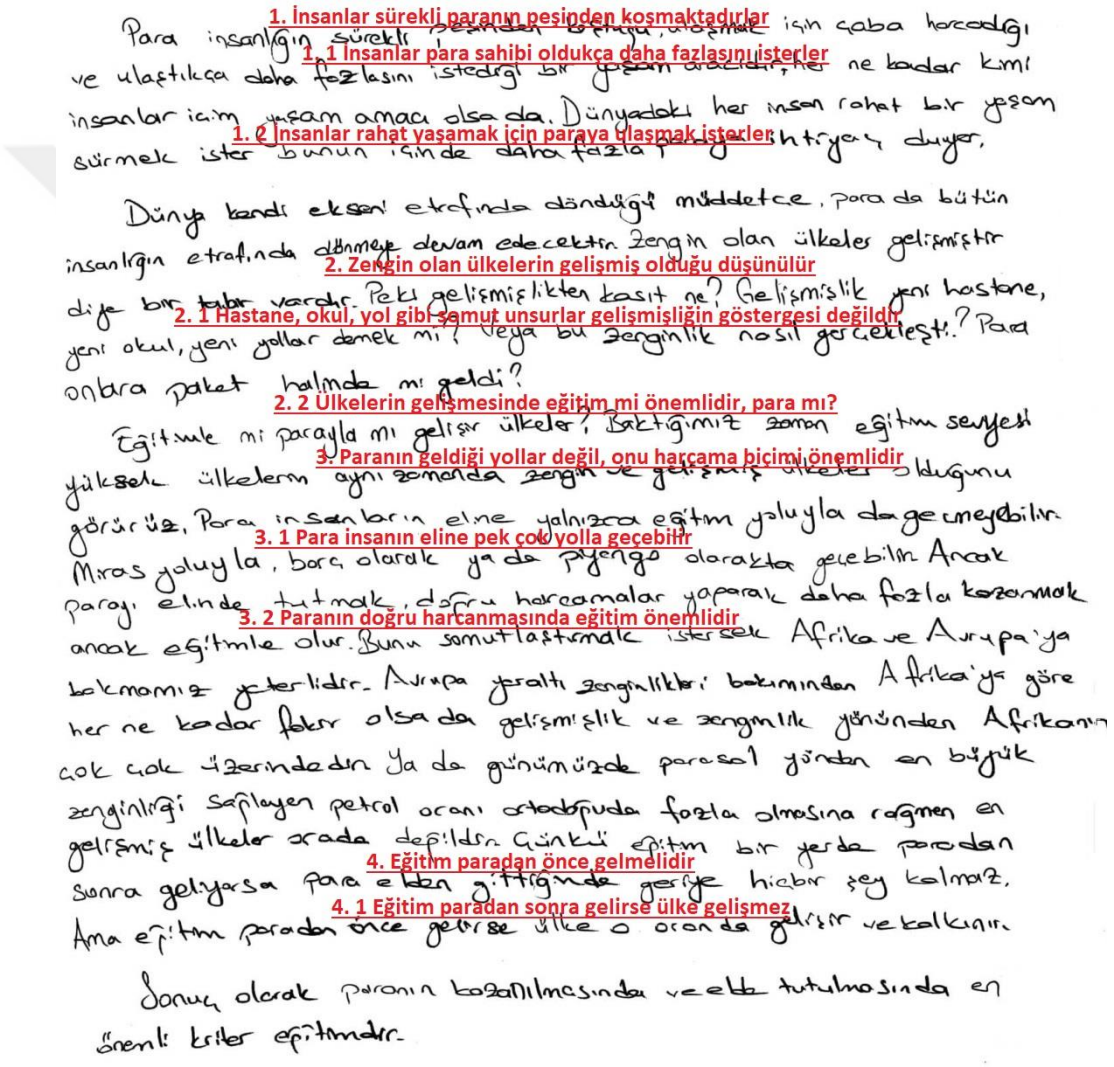

1. İnsanlar sürekli paranın peşinden koşmaktadırlar
1. 1 İnsanlar para sahibi oldukça daha fazlasını isterler
1. 2 İnsanlar rahat yaşamak için paraya ulaşmak isterler
2. Zengin olan ülkelerin gelişmiş olduğu düşünülür
2. 1 Hastane, okul, yol gibi somut unsurlar gelişmişliğin göstergesi değildir
2. 2 Ülkelerin gelişmesinde eğitim mi önemlidir, para mı?
3. Paranın geldiği yollar değil, onu harcama biçimi önemlidir
3. 1 Para insanın eline pek çok yolla geçebilir
3. 2 Paranın doğru harcanmasında eğitim önemlidir
4. Eğitim paradan önce gelmelidir
4. 1 Eğitim paradan sonra gelirse ülke gelişmez

Örnek Metin

1. İnsanlar sürekli paranın peşinde koşmaktadırlar

Para insanın ulaşmak için peşinde koştuğu ulaştıkça daha üst mebalağlara koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içerisinde herkes rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl gerçekleşir?

1. 1 İnsanlar para sahibi oldukça daha fazlasını isterler

1. 2 İnsanlar rahat yaşamak için paraya ulaşmak isterler

Dünyanın dönüşüyle beraber para da insanlığın etrafında döner. Zengin olan ülke gelişmiş ülke diye bir tabir vardır. Anlamıyorum para; sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar mı gelişmiş ülke demektir? Para onlara paket halinde hazır bir şekilde mi sunulmuştur! Eğitim midir, ülkeyi geliştiren yolsa para mı?

2. Zengin olan ülkelerin gelişmiş olduğu düşünülür

2. 1 Hastane, okul, yol gibi somut unsurlar gelişmişliğin göstergesi değildir

2. 2 Ülkelerin gelişmesinde eğitim mi önemlidir, para mı?

3. Paranın geldiği yollar değil, onu harcama biçimi daha önemlidir

Para insanın eline sadece eğitim yoluyla geçmez. Miras yoluyla gelir, borç alarak ya da piyango olarakta geçer. Ama parayı değerlendirmek ise eğitim yoluyla olur. Bunu somutlaştırmak gerekirse; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Ama dünyadaki en çok kakao çekirdeği Afrika'da dır. Ya da dünyadaki en çok petrol oranına sahip bölge Ortadoğu'dur. Dünyanın para ve güç olarak nitelendirdiği petrol en çok Ortadoğu'da bulunmasına rağmen dünyanın en gelişmiş ülkesi Ortadoğu'da değildir. Çünkü eğitime gereken değer verilmezse o ülke gelişemez. Eğitime verdiğimiz değere göre, değer görürüz ve geliştiriz.

3. 1 Para insanın eline pek çok yolla geçebilir

3. 2 Paranın doğru harcanmasında eğitim önemlidir

4. Eğitim paradan önce gelmelidir

Sonuç olarak; paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

4. 1 Eğitim paradan sonra gelirse ülke gelişmez

Orijinal Metindeki Düşüncelerin Bir Kısmında Değişiklik Yapılan Metin Örnekleri

Örnek Metin

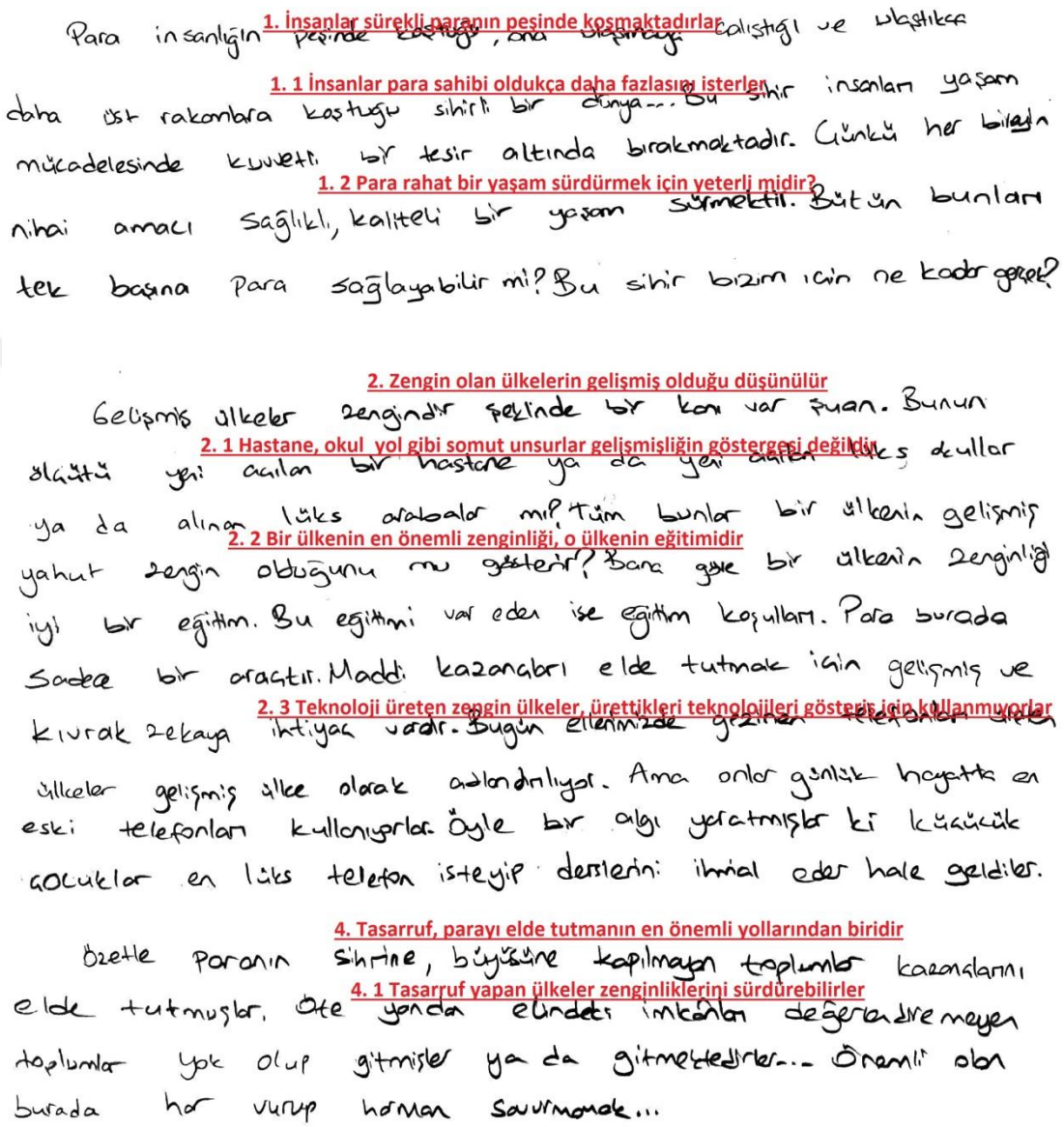

Para insanlığın peşinde koşmaktadırlar, çalıştığı ve ulaştıkça daha üst rakamlara koştuğu sihirli bir dünya... Bu sihir insanları yaşam mücadelesinde kuvvetli bir tesir altında bırakmaktadır. Çünkü her bireyin nihai amacı sağlıklı, kaliteli bir yaşam sürmektir. Bütün bunları tek başına para sağlayabilir mi? Bu sihir bizim için ne kadar gerek?

Gelişmiş ülkeler zengindir şeklinde bir kanı var şuan. Bunun olağan yeni açılan bir hastane ya da yeni alınan lüks donatılar ya da alınan lüks arabalar mı? Tüm bunlar bir ülkenin gelişmiş yahut zengin olduğunu mu gösterir? Bana göre bir ülkenin zenginliği iyi bir eğitim. Bu eğitimi var eden ise eğitim koşulları. Para burada sadece bir araçtır. Maddi kazançları elde tutmak için gelişmiş ve kıvrak zekaya ihtiyaç vardır. Bugün ellerimizde gezinen telefonları üreten ülkeler gelişmiş ülke olarak adlandırılıyor. Ama onlar günlük hayatta en eski telefonları kullanıyorlar. Öyle bir algı yaratmışlar ki küçücük çocuklar en lüks telefon isteyip derslerini ihmal eder hale geldiler.

Özetle paranın sihrine, büyüsüne kapılmayan toplumlar kazançlarını elde tutmuşlar. Öte yanda elindeki imkânları değerlendiremeyen toplumlar yok olup gitmişler ya da gitmektedirler... Önemli olan burada her vurup harman savurmamak...

1. İnsanlar sürekli paranın peşinde koşmaktadırlar
1. 1 İnsanlar para sahibi oldukça daha fazlasını isterler
1. 2 Para rahat bir yaşam sürdürmek için yeterli midir?
2. Zengin olan ülkelerin gelişmiş olduğu düşünülür
2. 1 Hastane, okul yol gibi somut unsurlar gelişmişliğin göstergesi değildir
2. 2 Bir ülkenin en önemli zenginliği, o ülkenin eğitimidir
2. 3 Teknoloji üreten zengin ülkeler, ürettikleri teknolojileri gösteriş için kullanmıyorlar
4. Tasarruf, parayı elde tutmanın en önemli yollarından biridir
4. 1 Tasarruf yapan ülkeler zenginliklerini sürdürebilirler

Örnek Metin

1. İnsanlar sürekli paranın peşinde koşmaktadırlar

Para insanların sürekli peşinde olduğu, ona ulaşmak için her
1. 2 İnsanlar para sahibi oldukça daha fazlasını isterler
yolun mübah sayıldığı, ulaştıkça da daha çok büyütülmek istenen
1.3 İnsanlar paraya ulaşmak için her yolu mübah görürler
ve sürekli dönen bir evrendir. Bu dönen evren içinde her
1. 4 İnsanlar rahat yaşamak için paraya ulaşmak isterler
insan refah bir ömür sürmek için çabalamaktadır. Peki bu nasıl
gerçekleşir?

2. Zengin olan ülkelerin gelişmiş olduğu düşünülür

Evrende bütün gezegenler birbirleriyle uyum içinde
mekanik bir makinenin dişlileşmiş gibi dönerken, insanlar tek
bir amaç için paranın ekseninde dönmektedir. Bunu yaparken
2. 1 İnsanlar paraya ulaşmak için başkalarına zarar vermekten çekinmezler
de kimi incittiğini başkasının nasıl zarar gördüğünü umursama-
maktadır. Çünkü tek amaç paraya ulaşmaktır ve insanların
büyük çoğunluğu bunu yapmaktadır. Çok parası olan ülkeler
gelişmiştir diye yaygın ama yanlış bir düşünce var. Petrol
sayesinde zengin olmuş ortadoğu ülkeleri var. Işıldayan asfalt
geniş yolları, habire inşa edilen hastaneler son teknoloji
2. 2 Hastane, okul, yol gibi somut unsurlar gelişmişliğin göstergesi değildir
ile donatılmış okulları var. Ama o yollardan geçen arabaları
üreten teknolojiyi, habire inşa edilen hastanelerde çalışan
önce insan sonra nitelikli doktorları, son teknoloji ile
2. 3 Gelişmişliğin göstergesi bir ülkedeki insanların sahip olduğu niteliklerdir
donatılmış okullarda o teknolojiyi kullanabilecek kadar
yetkin ve meslek adamı yetiştirmeden önce insan
yetiştirebilecek öğretmenleri yok. Buna göre ülkeler
ne ile gelişir; Paraylamı eğitimle mi?

3. Para insanın eline pek çok yolla geçebilir

İnsanlar birçok yolla para kazanabilir. Ama bu parayı
3. 1 Paranın doğru harcanmasında eğitim önemlidir
ne için, ne kadar, nasıl kullanabileceğini bilmek eğitimle
sağlanır. Kısaca parayı amaç olarak değil, araç olarak

görmek eğitimle olur. Bu yüzden de eğitimle
parayı yönetен ülkeler her zaman gelişirler.

Orijinal Metindeki Düşüncelerin Büyük Bir Kısmında Değişiklik Yapılan Metin Örnekleri

Örnek Metin

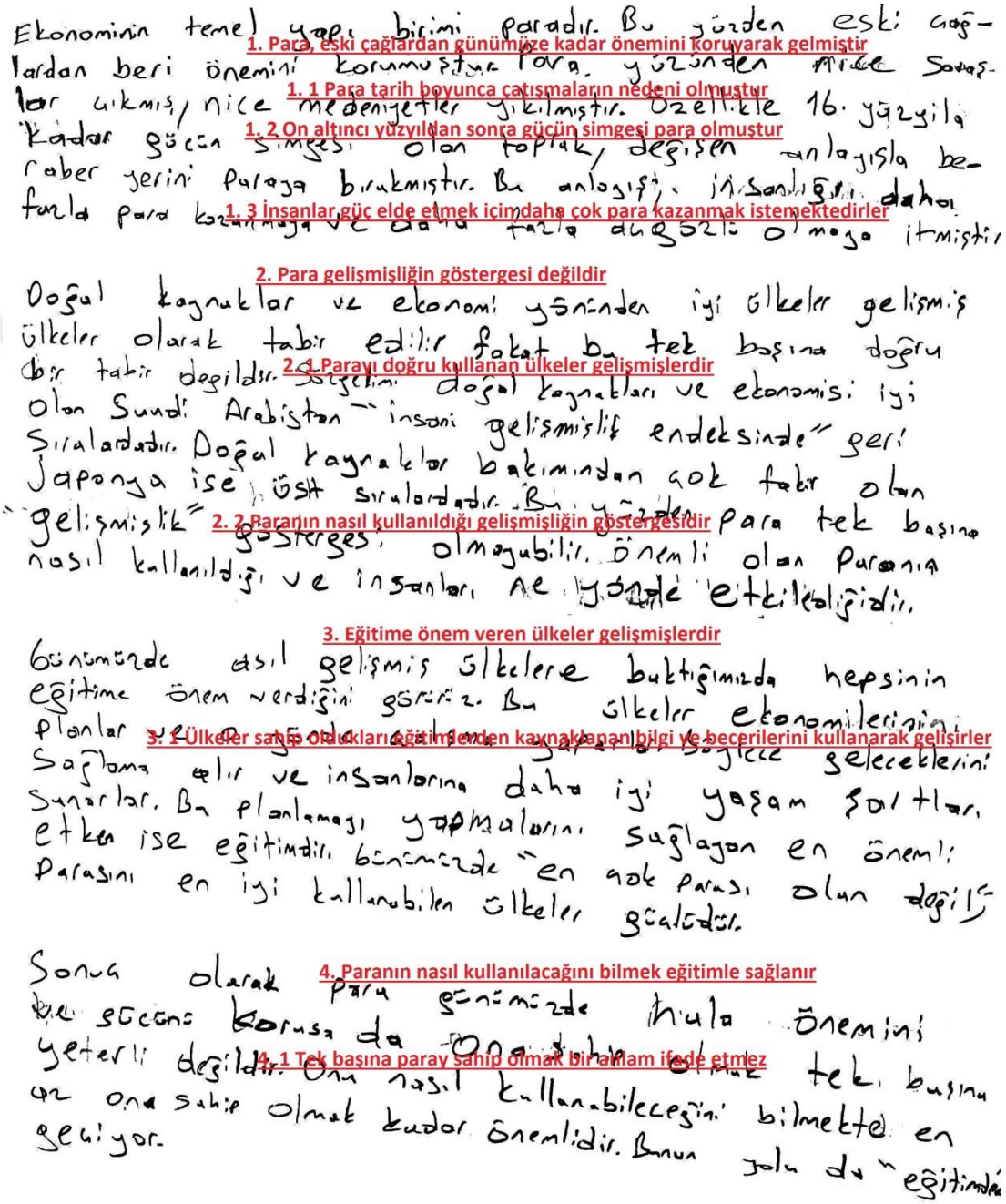

Ekonominin temel yapı birimi paradır. Bu yüzden eski çağ-
lardan beri önemini koruyarak gelmiştir. Para yüzünden birçok Savaş-
lar çıkmış, nice medeniyetler yıkılmıştır. Özellikle 16. yüzyıla
kadar gücün simgesi olan toplak, değişen anlayışla be-
raber yerini paraya bırakmıştır. Bu anlayışla, insanlar daha
fazla para kazanmaya ve daha fazla düşünür olmaya itmiştir.

Doğal kaynaklar ve ekonomi yönünden iyi ülkeler gelişmiş
ülkeler olarak tabir edilir fakat bu tek başına doğru
bir tabir değildir. Örneğin doğal kaynakları ve ekonomisi iyi
olan Suudi Arabistan insani gelişmişlik endeksinde geri
sıralardadır. Doğal kaynaklar bakımından çok fakir olan
Japonya ise üst sıralardadır. Bu yüzden para tek başına
gelişmişlik göstergesi olmayabilir. Önemli olan paranın
nasıl kullanıldığı ve insanları ne yönde etkilediğidir.

Günümüzde asıl gelişmiş ülkelere baktığımızda hepsinin
eğitime önem verdiğini görürüz. Bu ülkeler ekonomilerinin
planlar ve projeler yaparken bu bilgiyi doğrultusunda geleceklerini
sağlama alır ve insanlarına daha iyi yaşam şartları
sunarlar. Bu planlamayı yapmalarını sağlayan en önemli
etken ise eğitimdir. Günümüzde en çok parası olan değil
parasını en iyi kullanabilen ülkeler güçlüdür.

Sonuç olarak para günümüzde hala önemini
koruyor gücünü korusa da tek başına yeterli değildir. Onu nasıl kullanabileceğini bilmekte en
az ona sahip olmak kadar önemlidir. Bunun yolu da eğitimden
geçiyor.

1. Para, eski çağlardan günümüze kadar önemini koruyarak gelmiştir
1. 1 Para tarih boyunca çatışmaların nedeni olmuştur
1. 2 On altıncı yüzyıldan sonra gücün simgesi para olmuştur
1. 3 İnsanlar güç elde etmek için daha çok para kazanmak istemektedirler
2. Para gelişmişliğin göstergesi değildir
2. 1 Paranı doğru kullanan ülkeler gelişmişlerdir
2. 2 Paranın nasıl kullanıldığı gelişmişliğin göstergesidir
3. Eğitime önem veren ülkeler gelişmişlerdir
3. 1 Ülkeler sahip oldukları eğitimden kaynaklanan bilgi ve becerilerini kullanarak gelişirler
4. Paranın nasıl kullanılacağını bilmek eğitimle sağlanır
4. 1 Tek başına paraya sahip olmak bir anlam ifade etmez

Örnek Metin

1. Para geçmişten bu yana önemini korumuştur

Para bulunduğu çağlardan beri insanoğlu [illegible] hayati olmuştur. İnsanın kişiliğini çağ [illegible] değiştirse de para

1. 1 Para insanların kişiliğini olumsuz yönde etkilemiştir

önemini günden güne arttırmıştır. Bugünlerde para insanın yaşamını ve sağlığını

1. 2 Günümüzde para insanların yaşam ve sağlığı için önemli bir noktadadır

satın alabilecek konuma ulaşmıştır.

Peki para kaç çeşittir?

2. Para eğitimli ve eğitimsiz olmak üzere iki çeşittir

Çoğu insan bu soruyu ülkelerin para birimlerini söyleyerek cevap vermeye

2. 1 Avrupa eğitimli parayı zorlu bir süreçten geçerek elde etmiştir

kalkışacaktır ancak bu sorunun cevabını [illegible] gelişmemiş ülkeler

arasındaki farklılıkları gözlemleyerek verebiliriz. Bildiğiniz gibi bugünkü Avrupa

Orta Çağ Avrupasındaki bağnaz inançların, sıkı yönetimin (katolik) ve bilgisizliği bilgi

2. 2 Para eğitimli ülkeler için bir araç iken eğitimsiz ülkeler için bir amaçtır

edinme gibi sorunların üstesinden gelerek, pozitivist [illegible] felsefi görüşlerin

önemini kavrayarak şimdiki hâline ulaşmayı başarabilmiştir.

Buradan yola çıkarak para eğitimli/eğitimsiz para olmak üzere iki çeşide

ayrılır. Eğitimli para modern, akılcıl ve bilimsel düşünceyle harmanlandığında ona sahip

olan millet için bulunmaz bir nimettir. Eğitimsiz paraysa bu düşüncelerin uzağında

bir savaş amacı olarak görülür. Buna örnek olarak Ortadoğu'da yaşanan olayları

gösterebiliriz. Bu olayların boyutları her ne kadar derin olsa da bundan çıkacak

sonuç eğitimli para bir araç, eğitimsiz para ise bir amaç olarak ortaya çıkar.

3. Eğitim her zaman öncelikli olmalıdır

Nasıl ki Kurtuluş Savaşı döneminde eğitim önemsiz görülüp ikinci plana

3. 1 Eğitim en zor zamanlarda bile ikinci plana atılmamalıdır

atılmamış ise şimdi de o döneme kıyasla [illegible] bir zamanda

eğitim kaos kaosla kaosaklı hâle getirilmemelidir. Ayrıca bir milletin refaha

ulaşabilmesi için ülke içindeki dil farklılığı en aza indirilmelidir. Görünüşte her hangi

bir turist çekme amacı amaçsızca asılan Arapça tabelalar da önemsiz görülmemeli

ve gereken önlemler alınmalıdır. Para eğitim ile değer kazanıyorsa eğitim de millilik

3. 2 Eğitim millî değerler ile anlam kazanır

ve ana dil ile değer kazanır.

4. Para eğitim sonucu ortaya çıkar

Unutulmamalıdır ki eğitim insanı bugünlere ulaştıran ve onları geliştiren

en temel ihtiyaç, yaşama sebebidir, para ise eğitimin ortaya koymuş olduğu

gelişmelerle ortaya çıkan bir araçtır. Yani eğitim paranın babasıdır.

Orijinal Metindeki Düşünceyi Geliştirme Yollarının Değişiklik Yapılmadan Aktarıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

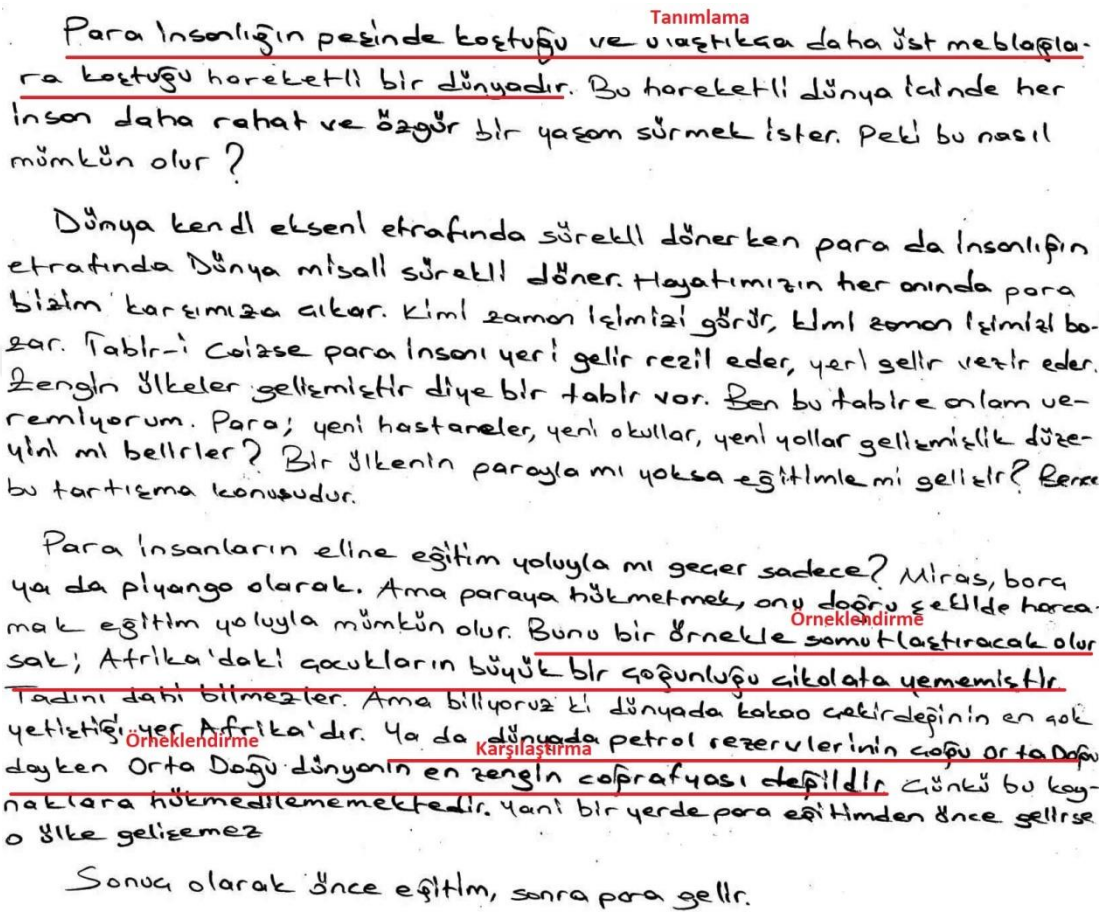
Tanımlama
Örneklendirme
Örneklendirme
Karşılaştırma

Para insanlığın peşinde koştuğu ve ulaştıkça daha üst mevkilere koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya ortamında her insan daha rahat ve özgür bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl mümkün olur?

Dünya kendi eksenl etrafında sürekli dönerken para da insanlığın etrafında Dünya misali sürekli döner. Hayatımızın her anında para bizim karşımıza çıkar. Kimi zaman işimizi görür, kimi zaman işimizi bozar. Tabir-i caizse para insanı yerle gelir rezil eder, yerle gelir vezir eder. Zengin ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Ben bu tabire anlam veremiyorum. Para; yeni hastaneler, yeni okullar, yeni yollar gelişmişlik düzeyini mi belirler? Bir ülkenin parayla mı yoksa eğitimle mi gelişir? İşte bu tartışma konusudur.

Para insanların eline eğitim yoluyla mı geçer sadece? Miras, borç ya da piyango olarak. Ama paraya hükmetmek, onu doğru şekilde harcamak eğitim yoluyla mümkün olur. Bunu bir örnekle somutlaştıracak olursak; Afrika'daki çocukların büyük bir çoğunluğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmezler. Ama biliyoruz ki dünyada kakao çekirdeğinin en çok yetiştiği yer Afrika'dır. Ya da dünyada petrol rezervlerinin çoğu Ortadoğu dayken Ortadoğu dünyanın en zengin coğrafyası değildir. Çünkü bu kaynaklara hükmedilememektedir. Yani bir yerde para eğitimden önce gelirse o ülke gelişemez

Sonuç olarak önce eğitim, sonra para gelir.

Örnek Metin

Tanımlama

Para, insanlığın yüzyıllardır peşinde koştuğu ve ona ulaşmaya çalıştığı hareketli bir dünyadır. İnsanlar, paraya ulaştıkça daha üst meblağlara sahip olmak isterler. Paranın, yani bu hareketli dünyanın içinde her insan rahat yaşam sürmek ister.

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken; para bütün insanlığın etrafında dönmektedir. "Zengin ülke gelişmiş ülkedir." düşüncesi, günümüz dünyasında yaygındır. Aslında para pek çok duruma imkan sağlar. Örneğin; yeni hastaneler, yeni okullar, yeni yollar, yeni konutlar gibi... Fakat önemli olan ve düşünülmesi gereken nokta; ülkelerin gelişmişlik düzeylerini parası, eğitim mi belirliyor, sorusudur.

Bazı durumlarda para, insanın eline eğitim yoluyla geçmeyebilir. Örneklendirmek gerekirse; miras, piyango veya borç durumları gibi... Ama parayı elinde tutmak, onu doğru yönde harcamak ancak eğitimle olur.

Örneklendirme

Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata hiç yememiştir. Fakat dünyada en çok kakao çekirdekleri Afrika'dadır. Ya da

Örneklendirme

Karşılaştırma

dünyada en çok petrol Ortadoğu'da olmasına rağmen, dünyanın en gelişmiş bölgesi Avrupa'dır. Bunun nedeni paranın eğitimden önce gelmiş olmasıdır. Çünkü eğitim bir yerde paradan sonra gelirse para elden gider ve ülke gelişemez.

Sonuç olarak eğitimden sonra gelen para ülkeleri geliştirir.

Orijinal Metindeki Düşünceyi Geliştirme Yollarının Bir Kısmında Değişiklik Yapılan Metin Örnekleri

Örnek Metin

Para, insanlığın peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst mevkilere koştuğu, hayatın vazgeçilmezi, yaşam için gerekli hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan sıcak, güvenli hoş bir barınak, istediği her şeyi yemek - içmek, istediği gibi gezebilmeyi ister. Kısacası, insanoğlu rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl olur?

Tanımlama

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanlığın etrafında dönmektedir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Para; sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, ulaşım alanında yeni yollar yapmamıza olanak sağlar. Ancak yeni okulunda uyguladığın eğitim sistemin gelişmiş değilse, yeni hastanende çalışan doktorun hastalıkları teşhis edemeyip doğru tedaviyi uygulayamıyorsa, ülkenin bilim insanları yeni bir şeyler üretip ortaya koyamıyorsa yeni hastane, okul, yol boşuna para sarf edilmiş yapılardan başka bir şey olmaz. Ülke, para ile değil eğitim ile gelişir. Eğitim de parayı getirir. Ancak para insanların eline sadece eğitimle geçmeyebilir. Miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarak. Ama parayı elinde tutmak, doğru yönde harcama yaparak onu kat kat artırmak eğitim ile olur.

Örneklendirme

Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiş, tadını dahi bilmemektedirler. Ancak biliyoruz ki çikolatanın hammaddesi olan kakao çekirdeği dünyada en çok Afrika'da yetişiyor. Afrika'dan ithal ediliyor. Kaynağın o ülkede olması ona pek bir fayda sağlamıyor. Önemli olan kaynağı nasıl kullanmaları gerektiğini bilmeleridir. Bunu öğrenmeleri için de eğitim şart. John Suart Mill'in dediği gibi, "Eğitim her şeydir. Şefkatli bir zamanlar acı bir bademdi; Karabahar, üniversite eğitimi almış bir lahanadan başka bir şey değildir."

Karşılaştırma

Tanık gösterme

Örnek Metin

Para insanlığın peşinde koşuşturduğu, hatta insanların onun için akıl almaz işlere giriştiğini; hepimiz az çok biliriz. Eğitim bir yönden de bunu engellemeye çalışır; insanları iyiye ve doğruya yöneltir. Eğitimli insanlar bundan pek memnuniyet duymazlar. Veyahut da tabiri caizse işlerine gelmez. Onlar hep kolay yolları, ter akıtmadan bir şeyler satıp etmeden, illegal yollardan "Nasıl para nasıl kazanırım?" diye düşünür ve tüm hayatları boyunca bunun peşinde koşarlar. Bu yönden de eğitim kazandığı tecrübelerle para kazanmanın tadına asla varamayacaklar.

Eğitim insanların kaderini değiştirdiği gibi bir ülkenin de kaderini değiştirebileceğinden hiç şüphemiz olmasın. Belki büyük miktarda paramız olabilir veya bir ülkede zengin maden yataklarımız, paha biçilmez mücevherlerimiz, yada tonlarca, milyarca paramız da olabilir. Fakat "Bilim bağ dayanmaz." deyimini duymuşsunuzdur. Bir zamanların petrol zenginleri ilerde petrol bittiğinde, kocaocak delikler oluşacaklarını çünkü; "Cehaletin altında ezilmiş bir ulus yada toplumluk belli bir süre ayakta durabilir." bu yönde bir yerde nitelikli insan yetiştirme ancak eğitimle sağlanabilir. Ulu önderimizde tabiriyle; "Bir millet savaş meydanında yüz kadar parlak zaferler elde etse o zaferlerin kalıcı sonuçları ancak irfan ordusuyla mümkündür." yani tek başına hiç bir şey eğitim olmadan bir şey ifade etmiyor. Bu mülahazayla eğitilmiş ve belli bir birikime sahip olan ekonomi efdaldir.

Tanık gösterme

Orijinal Metindeki Düşünceyi Geliştirme Yollarının Büyük Bir Kısmında Değişik Yapılan Metin Örnekleri

Örnek Metin

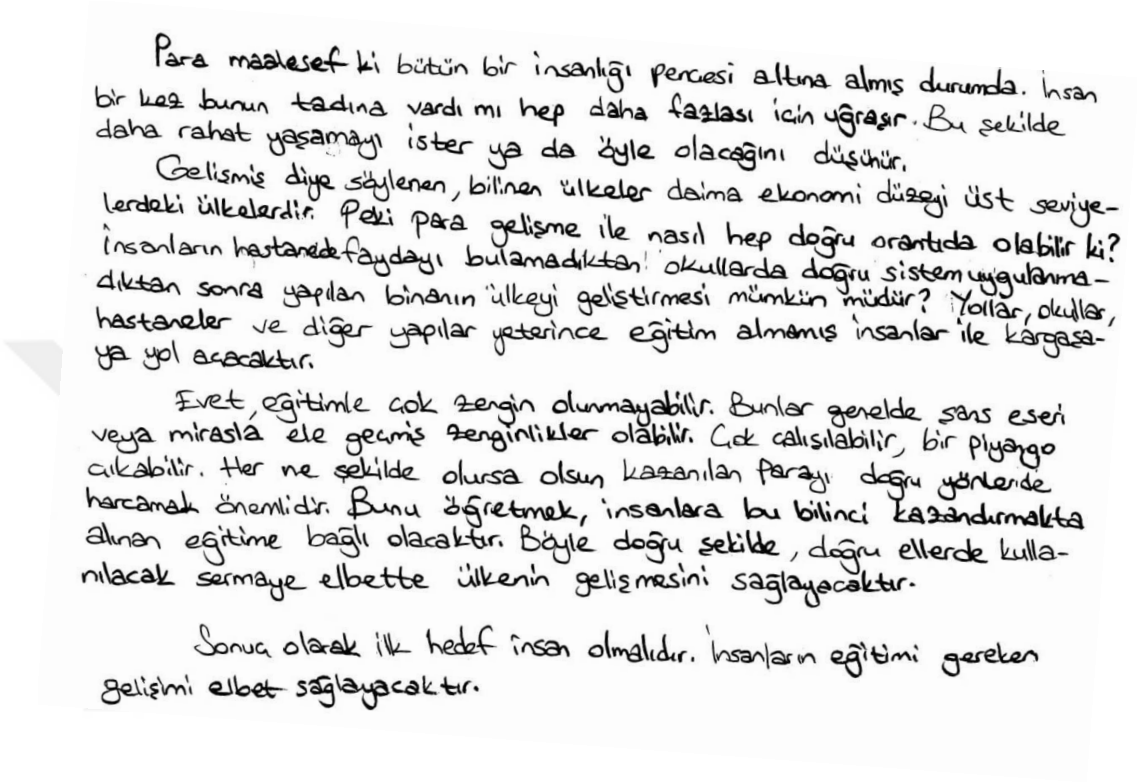

Para maalesef ki bütün bir insanlığı pençesi altına almış durumda. İnsan bir kez bunun tadına vardı mı hep daha fazlası için uğraşır. Bu şekilde daha rahat yaşamayı ister ya da öyle olacağını düşünür.

Gelişmiş diye söylenen, bilinen ülkeler daima ekonomi düzeyi üst seviyelerdeki ülkelerdir. Peki para gelişme ile nasıl hep doğru orantıda olabilir ki? İnsanların hastanede faydayı bulamadıktan, okullarda doğru sistem uygulanmadıktan sonra yapılan binanın ülkeyi geliştirmesi mümkün müdür? Yollar, okullar, hastaneler ve diğer yapılar yeterince eğitim almamış insanlar ile karşılaşacaktır.

Evet, eğitimle çok zengin olunmayabilir. Bunlar genelde şans eseri veya mirasla ele geçmiş zenginlikler olabilir. Çok çalışılabilir, bir piyango çıkabilir. Her ne şekilde olursa olsun kazanılan parayı doğru yönlerde harcamak önemlidir. Bunu öğretmek, insanlara bu bilinci kazandırmakta alınan eğitime bağlı olacaktır. Böyle doğru şekilde, doğru ellerde kullanılacak sermaye elbette ülkenin gelişmesini sağlayacaktır.

Sonuç olarak ilk hedef insan olmalıdır. İnsanların eğitimi gereken gelişimi elbet sağlayacaktır.

3. 3. 4. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında yeniden yazılan Eğitimli Para metninin değişiklik ölçeğindeki metin boyutuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 59: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Metin Boyutu	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ana Düşünce	Orijinal metindeki ana düşünce şekil ve anlam olarak korunmuştur	11	18,96	19	32,75	15	25,86	13	22,41	**58**	**100**
	Orijinal metindeki ana	14	20,89	20	29,85	19	28,35	14	20,89	**67**	**100**

	düşünce şekil olarak değiştirilse de anlam olarak korunmuştur										
	Orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturulmuştur	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
Bakış Açısı	Orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeler genellikle korunmuştur	11	19,29	22	38,59	15	26,31	9	15,78	**57**	**100**
	Orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeler değiştirilmiş ancak bakış açısı korunmuştur	14	20,28	18	26,08	19	27,53	18	26,08	**69**	**100**
	Orijinal metindeki bakış açısından farklı bir bakış açısı oluşturulmuştur	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**100**
	Orijinal metindeki başlık kullanılmıştır	10	19,23	20	38,46	9	17,30	13	25	**52**	**100**
Başlık	Orijinal metindeki başlığa benzer bir başlık oluşturulmuştur	13	19,40	19	28,35	22	32,83	13	19,40	**67**	**100**
	Orijinal metindeki başlıktan farklı bir başlık oluşturulmuştur	2	28,57	1	14,28	3	42,85	1	14,28	**7**	**100**
	Metnin türü korunmuştur	25	20	40	32	33	26,40	27	21,6	**125**	**100**
Tür	İçerikle ilgili düzenlemeler vardır ancak bunlar metnin türünü değiştirmemiştir	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**100**
	Farklı bir metin türü oluşturulmuştur	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Orijinal metindeki dil ve anlatım özellikleri (devrik cümle, eksiltili cümleler, konuşma üslubu vb)genellikle kullanılmıştır	15	19,48	28	36,36	21	27,27	13	16,88	**77**	**100**
Dil ve Anlatım Özellikleri	Orijinal metindeki ifade tarzına yakın bir ifade tarzı kullanılmıştır	8	18,60	9	20,93	12	27,90	14	32,55	**43**	**100**
	Yazar kendi ifade tarzını oluşturmuştur	2	33,33	3	50	1	16,66	0	0	**6**	**100**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Eğitimli Para metninin yeniden yazılması sonucu elde edilen metin boyutundaki değişiklikler yer almaktadır. Metin boyutu "ana düşünce", "bakış açısı", "başlık", "tür", "dil ve anlatım özellikleri" olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Buna göre Eğitimli Para metnini yeniden yazarken ana düşünce alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin %18,96'sı (f=11), ikinci sınıf öğrencilerinin %32,75'i (f=19), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 25,86'sı (f=15), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 22,41'i (f=13) orijinal metindeki ana düşünceyi şekil ve anlam olarak korumuştur. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken ana düşünce alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 20,89'u (f=14) ikinci sınıf öğrencilerinin %

29,85'i (f=20), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 28,35'i (f=19), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 20,89'u (f=14) orijinal metindeki ana düşünceyi şekil olarak değiştirse de anlam olarak korumuştur. Eğitimli Para metnini yeniden yazarken ana düşünce alt boyutunda sadece ikinci sınıf düzeyinde bir öğrenci orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturmuştur. Bu maddede birinci, üçüncü ve dördüncü sınıf düzeylerinde yer alan öğrenciler herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

Bakış açısı alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 19,29'u (f=11), ikinci sınıf öğrencilerinin % 38,59'u (f=22), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 26,31'i (f=15), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 15,78'i (f=9) orijinal metinde bakış açısını ortaya koyan ifadeleri genellikle korumuştur. Bakış açısı alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 20,28'i (f=14), ikinci sınıf öğrencilerinin % 26,08'i (f=18), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 27,53'ü (f=19), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 26,08'i (f=18) orijinal metinde bakış açısını ortaya koyan ifadeleri değiştirmiş ancak bakış açısını korumuştur. Bakış açısı alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken hiçbir öğrenci orijinal metindeki bakış açısından farklı bir bakış açısı oluşturmamıştır.

Başlık alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 19,23'ü (f=10), ikinci sınıf öğrencilerinin % 38,46'sı (f=20), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 17,30'u (f=9), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25'i (f=13) orijinal metindeki başlığı kullanmıştır. Başlık alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 19,40'ı (f=13), ikinci sınıf öğrencilerinin % 28,35'i (f=19), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 32,83'ü (f=22), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 19,40'ı (f=13) orijinal metindeki başlığa benzer bir başlık oluşturmuştur. Başlık alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 28,57'si (f=2), ikinci sınıf öğrencilerinin % 14,28'i (f=1), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 42,85'i (f=3), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 14,28'i (f=1) orijinal metindeki başlıktan farklı bir başlık oluşturmuştur.

Tür alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 20'si (f=25), ikinci sınıf öğrencilerinin % 32'si (f=40), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 26,40'ı (f=33), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 21,6'sı (f=27) metnin türünü korumuştur. Hiçbir sınıf düzeyinde "içerikle ilgili düzenlemeler vardır ancak bunlar metnin türünü değiştirmemiştir" maddesinde değişiklik yapılmamıştır.

Tür alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken sadece üçüncü sınıf düzeyinde bir öğrenci metnin türünü değiştirmiştir.

Dil ve anlatım özellikleri alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 19,48'i (f=15), ikinci sınıf öğrencilerinin % 36,36'sı (f=28), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 27,27'si (f=21), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 16,88'i (f=13) orijinal metindeki dil ve anlatım özelliklerini (devrik cümle, eksiltili cümleler, konuşma üslubu vb) genellikle kullanmıştır. Dil ve anlatım özellikleri alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 18,60'ı (f=8), ikinci sınıf öğrencilerinin % 20,93'ü (f=9), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 27,90'ı (f=12), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 32,55'i (f=14) orijinal metindeki ifade tarzına yakın bir ifade tarzı kullanmıştır. Dil ve anlatım özellikleri alt boyutunda Eğitimli Para metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 33,33'ü (f=2), ikinci sınıf öğrencilerinin % 50'si (f=3), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 16,66'sı (f=1) kendi ifade tarzını oluşturmuştur. Bu boyutta dördüncü sınıf düzeyinde yer alan öğrenciler herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutuna İlişkin Örnekler

Orijinal Metindeki Ana Düşüncenin Şekil ve Anlam Olarak Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

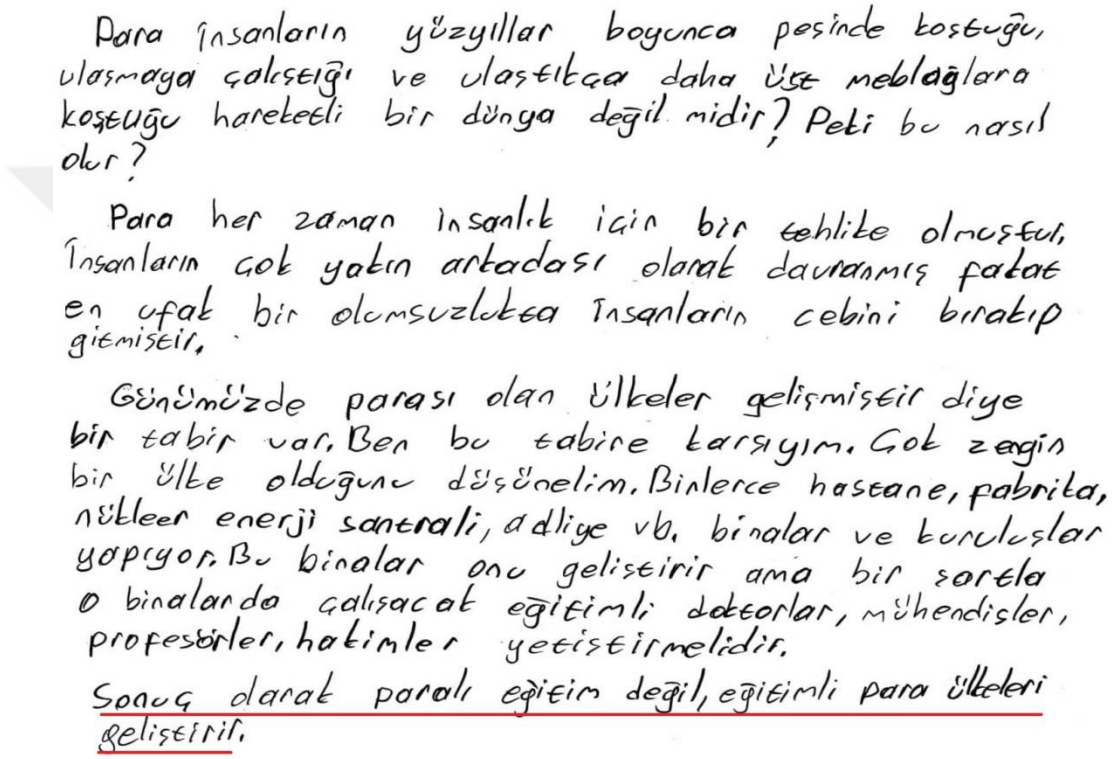

Para insanların yüzyıllar boyunca peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst meblağlara koştuğu hareketli bir dünya değil midir? Peki bu nasıl olur?

Para her zaman insanlık için bir tehlike olmuştur. İnsanların çok yakın arkadaşı olarak davranmış fakat en ufak bir olumsuzlukta insanların cebini bırakıp gitmiştir.

Günümüzde parası olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Ben bu tabire karşıyım. Çok zengin bir ülke olduğunu düşünelim. Binlerce hastane, fabrika, nükleer enerji santrali, adliye vb. binalar ve kuruluşlar yapıyor. Bu binalar onu geliştirir ama bir şartla o binalarda çalışacak eğitimli doktorlar, mühendisler, profesörler, hakimler yetiştirmelidir.

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Örnek Metin

Para insanlığın peşinde koştağı, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst meblağlara koştağı hareketli bir dünyadır. Bu hareketli düzeye içinde herkes rahat bir yaşamıştır.

Peki bu nasıl olur?

Elbetteki bu eğitimle olur. Dünya kendi ekseninde dönerken para bütün insanlığın etrafında döner. Zengin ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Bu doğru birşey değil çünkü gelişmişlik sadece eğitimle olur. Ama bazı ülkeler ellerinde parayla hazır ürün elde edip gelişmiş gibi görünürler.

Bundan dolayı para eğitimden gelecek diye birşey yok. Para yer altı ve yer üstü zenginliğiyle de gelebilir. Önemli olan parayla tüketmek değil eğitim ile üretip tüketmektir. Eğitimsiz bir toplumluk sadece tüketir ama eğitimli bir toplum ise hem üretir hem tüketir. Yani eğitimli ülkeler gelişir. Diğerleri gelişmiş gibi görünür sadece.

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Orijinal Metindeki Ana Düşüncenin Şekil Olarak Değiştirilip Anlam Olarak Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

Para, insanın peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı, ona ulaştığında ise daha fazlasını istediği hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat bir yaşam sürmek ister.

Para sadece insanlar için önemli değildir. Onların içinde bulunduğu ülkeler için de önem taşımaktadır. Zengin olan ülkeler gelişmiştir denir hep. Nedir gelişmişliğin ölçütü? Yeni hastaneler, yeni okullar yeni yollar mıdır? Yoksa eğitim midir gelişmişliğin ölçütü?

Para, insanların eline türlü yollardan geçebilir. Önemli olan parayı doğru şekilde kullanıp güzel şeyler için harcamaktır. Bu durumu ülkelerin zenginlikleri üzerinden somutlaştırmak istersek şöyle bir örnek verebiliriz; Dünyada petrol bakımından en zengin ülkeler Orta Doğu ülkeleridir. Fakat gelişmişlik düzeyi en düşük ülkeler yine bu ülkelerdir. Bu zenginliği doğru kullanmayıp sömürüldüklerinden gelişmemiş ülkeler arasında yer alırlar. Bu zenginliği, ancak eğitim yoluyla kullanıp geliştirebilirler. Bu örnekten anlaşılacağı gibi gelişmişliğin ölçütü zenginlik olmayıp o zenginliği en doğru şekilde kullanmaktır. Bu da yalnızca eğitim yoluyla gerçekleşir.

Örnek Metin

Para, insanların peşinde koştuğu, ulaşmak istediği bir ihtiyaçtır. İnsanlar, paraya ulaşmak için sürekli bir çaba içerisindedir. İnsanların, her zaman para kazanma arzusu ve hırsı vardır. İnsanların bu arzusu hiçbir zaman bitmez. İnsanlar, rahat bir yaşam sürmek ister. Her insanın rahat bir yaşam isteği vardır. İnsanların bu rahatlığı kazanabilmesi için çok çalışması, azimli olması ve istekli olması gerekir.

Dünyanın kendi ekseni etrafında dönmesi gibi para da bütün insanlığın etrafında döner. Ülkelerin gelişmiş olmasının zenginlikle sayılmasının sadece bir etkisidir. Gelişmiş ülkeler, çalışkan insanların olması, üreten, yeraltı zenginliklerine sahip olan ve bu zenginliği işleyebilen ülkelerdir. Para; sağlık alanında yeni hastaneler, eğitim alanında yeni okullar, yeni yollar demektir. Para, sayesinde bunlar ve daha fazlası yapılabilmektedir. Ülkeler eğitimle mi yoksa parayla mı gelişir?

Bence ülkeler eğitimle ve eğitimden başka birçok unsurlarla gelişir. Para da bu unsurlardan sadece biridir. Bu unsurları sayacak olursak; teknoloji, yeraltı kaynakları, sermaye, insan gücü, nüfus .... vb. birçok unsuru sayabiliriz. Para, insanların eline eğitim yoluyla geçmeyebilir. Para, insanların eline farklı yollarla geçebilir. İnsanlar, parayı eğitime ayırırlarsa daha çok gelişebilirler. İnsanların gelişmesiyle o ülke daha çok kalkınacak ve gelişecektir. Eğitim, parasız olmalıdır. Eğitim, devlet eliyle gerçekleştirilmelidir. Çünkü bazı insanların imkanları ve maddiyatları kısıtlıdır. Bu nedenle eğitim devlet eliyle yapılmalıdır.

Sonuç olarak eğitim paralı değil de, ücretsiz devlet eliyle yapılır. Para ülkeleri geliştirmez ancak ülkeleri eğitim geliştirir.

Orijinal Metindeki Ana Düşünceden Farklı Bir Ana Düşüncenin Oluşturulduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

İnsanlık; para peşinde koşulduğu hayallere, gelecekle ilgili plânlara ulaşmaya çalıştığı, ulaştıkça daha fazlasını istediği doyumsuz bir dünyadır. Her insan bu doyumsuz dünya içinde nasıl daha rahat yaşam sürebilirimin peşinde koşarken insanlığını kaybediyor.

Güneş; Dünya etrafında, Dünya, kendi etrafında dönerken, insanlıkta tıpkı Güneş'in Dünya etrafında, Dünya 'nın da kendi etrafında döndüğü gibi paranın etrafında dönmektedir. Bunu yaparken de iyilikten, dürüstlükten en önemlisi dışarda olanlara tepki göstermekten, insanlıktan yoksun kalır, bunların farkında olmaz. İnsanlık; parayla alınacak bir değer değildir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir vardır. İşte para burada devreye girmektedir. Para her şeyi sağlayabilir; sağlık alanında yeni bir hastaneyi, eğitim alanında yeni bir okulu, şehirler, ülkeler arası yeni yolları sağlayabilir. Fakat insanlar; Dünya'da var olan her şeyi öncelikle mutluluğu hatta insanlığa bile para ile sahip olunacağını sanıyor.

Bence insanlık; insanların eline para ile değil eğitim eğitim ile geçmektedir. Miras yoluyla, piyangoyla, çalışarak veya borç alarak elimize para geçebilir fakat insanlık; insanlık öyle değildir. Ama para; insanların elinde tutacağı, onu doğru yerde doğru zamanda harcama ise insanlık ile gerçekleşir. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika 'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmemektedir. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika 'da yetiziyor. Elimizdeki parayla Afrika 'ya bir çikolata fabrikası açsak ya da fabrika yerine en azından çikolata alıp oradaki çocuklara göndersek ne kadar mutlu olurlar düşünülemez bile. Yani diyeceğim o ki: insanlık paradan önce gelirse dünya; insanlığın, mutluluğun gittikçe arttığı, çocukların üzülmediği ve yardıma muhtaç insanların bile durumunun iyi olacağı, düzenli

bir hale gelir.

Sonuç olarak Dünyamız, gelecceğimiz ve mutlu yarınlar için; insanlık para için değil, para insanlık için çalışmalıdır.

Orijinal Metindeki Bakış Açısını Ortaya Koyan İfadelerin Genellikle Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

Para insanlığın peşinden koştuğu ve onu elde etmek için çaba sarf ettiği, ona ulaşmaya çalıştığı, ulaştıkçada daha üst miktar lara koşuştuğu epey hareketli bir dünyadır. Bu curcunalı ve hareketli dünya içinde her insan şu anda içinde bulunduğu durumdan bir nebzede olsa daha rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl olur?

Dünya kendi ekseni etrafında dönedursun, para ise bütün insanlığın etrafında dört dönsün. Zengin olan ülkelerin gelişmiş olduğu söylenir. Ben bu tabire bir türlü anlam veremiyorum. Paraylaş sağlık alanında yeni hastaneler, eğitim alanında yeni okullar, Alt yapı çalışmalarında yeni yollar yapmak gelişmişliğimizin göstergesi midir? Para demek her şeymi demek tir? Para, buralara paket olarakmı gelmiştir? Ülkeler eğitimle mi yoksa parayla mı gelişir?

Aslında bütün bu soruların cevabı açık ve nettir. Bence para insanların eline eğitim yoluyla geçmeyebilir. Miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarak geçme ihtimali daha yüksektir. Ama parayı elinde tutmak, onu doğru yönde harcama yaparak daha çok para kazanmak eğitimle olur. Bütün bunları ancak eğitimli insanlar yapabilir. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiş tir. Adını ve tadını dahi bilmeyenler vardır. Ama dünyadaki en çok kakao çekirdeğinin afrikada üretildiğini hepimiz biliyoruz. Ya da başka bir örnek vereceksek dünyada en çok petrol oranının ise ortadoğuda olduğunu biliyoruz. Yani para olarak nitelendirdikleri ham madde, ordayken dünyanın en gelişmiş ülkesi orası değildir. Çünkü bir yerde eğitim para dan sonra gelirse orası elden gider ve ülke gelişmez. Ama eğitim paradan önce gelirse ülke o oranda gelişir ve kalkınır.

Kısacası paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirip, kalkındırır.

Örnek Metin

Para insanlığın peşinden koşup ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst mertebelere koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde kim rahat bir yaşam sürmek istemez ki.

Dünya kendi etrafında dönerken para bütün insanlığın etrafında döner. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir vardır. Anlamıyorum para; sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul ya da yeni yollar gelişmiş demek mi? Para onlara paket hâlinde mi geliyor? Eğitimle mi yoksa parayla mı gelişiyor ülkeler?

Para insanların eline yalnızca eğitim yoluyla geçmiyor. Miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarak da insanların eline para geçmesi mümkün fakat parayı elinde tutmak ve doğru yönde harcama yaparak daha çok para kazanmak ancak eğitimle olur. Bunu somutlaştırmak gerekirse; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir bu yüzden çikolatanın tadını dahi bilmiyorlardır. Ama dünyada en çok kakao Gelincik Afrika'da, en çok petrol oranı ise Ortadoğu'da bulunur. Bir ülkede eğitimin paradan sonra gelmesi paranın elden gitmesine neden olur ve o ülkenin gelişmesini engeller. Ama eğitimin paradan önce geldiği bir ülke o oranda gelişir ve kalkınır.

Sonuç olarak ülkelerin gelişmesini sağlayan paralı eğitim değil, eğitimli paradır.

Orijinal Metindeki Bakış Açısını Ortaya Koyan İfadelerin Değiştirildiği Ancak Bakış Açısının Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

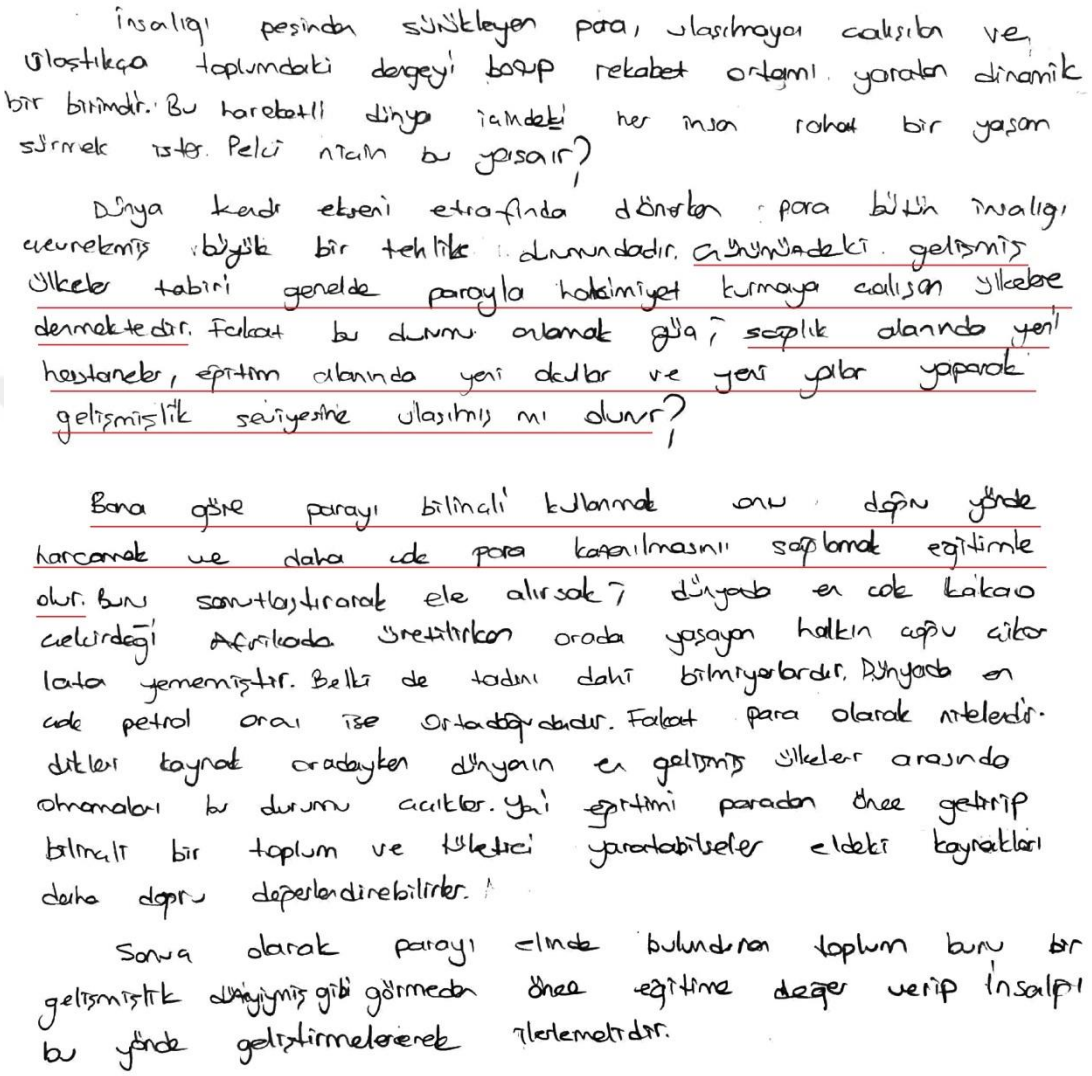

İnsanlığı peşinden sürükleyen para, ulaşılmaya çalışılan ve ulaştıkça toplumdaki dengeyi bozup rekabet ortamı yaratan dinamik bir birimdir. Bu hareketli dünya içindeki her insan rahat bir yaşam sürmek ister. Peki nasıl bu yaşanır?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanlığı çevirmiş büyük bir tehlike duvarındadır. Günümüzdeki gelişmiş ülkeler tabiri genelde paraya hakimiyet kurmaya çalışan ülkelere denmektedir. Fakat bu durum onlara güç, sağlık alanında yeni hastaneler, eğitim alanında yeni okullar ve yeni yollar yaparak gelişmişlik seviyesine ulaşmış mı olur?

Bana göre parayı bilinçli kullanmak onu doğru yönde harcamak ve daha çok para kazanılmasını sağlamak eğitimle olur. Bunu somutlaştırarak ele alırsak; dünyada en çok kakao çekirdeği Afrikada üretilirken orada yaşayan halkın çoğu çikolata yememiştir. Belki de tadını dahi bilmiyorlardır. Dünyada en çok petrol onları ise ortadoğudadır. Fakat para olarak ihtiyaçları. diktaları kaynak oradayken dünyanın en gelişmiş ülkeler arasında olmaları bu durumu açıklar. Yani eğitimi paradan önce getirip bilinçli bir toplum ve tüketici yaratabilseler eldeki kaynakları daha doğru değerlendirebilirler.

Sonuç olarak parayı elinde bulunduran toplum bunu bir gelişmişlik düzeyi gibi görmeden önce eğitime değer verip insanlığı bu yönde geliştirmelererek ilerlemelidir.

Örnek Metin

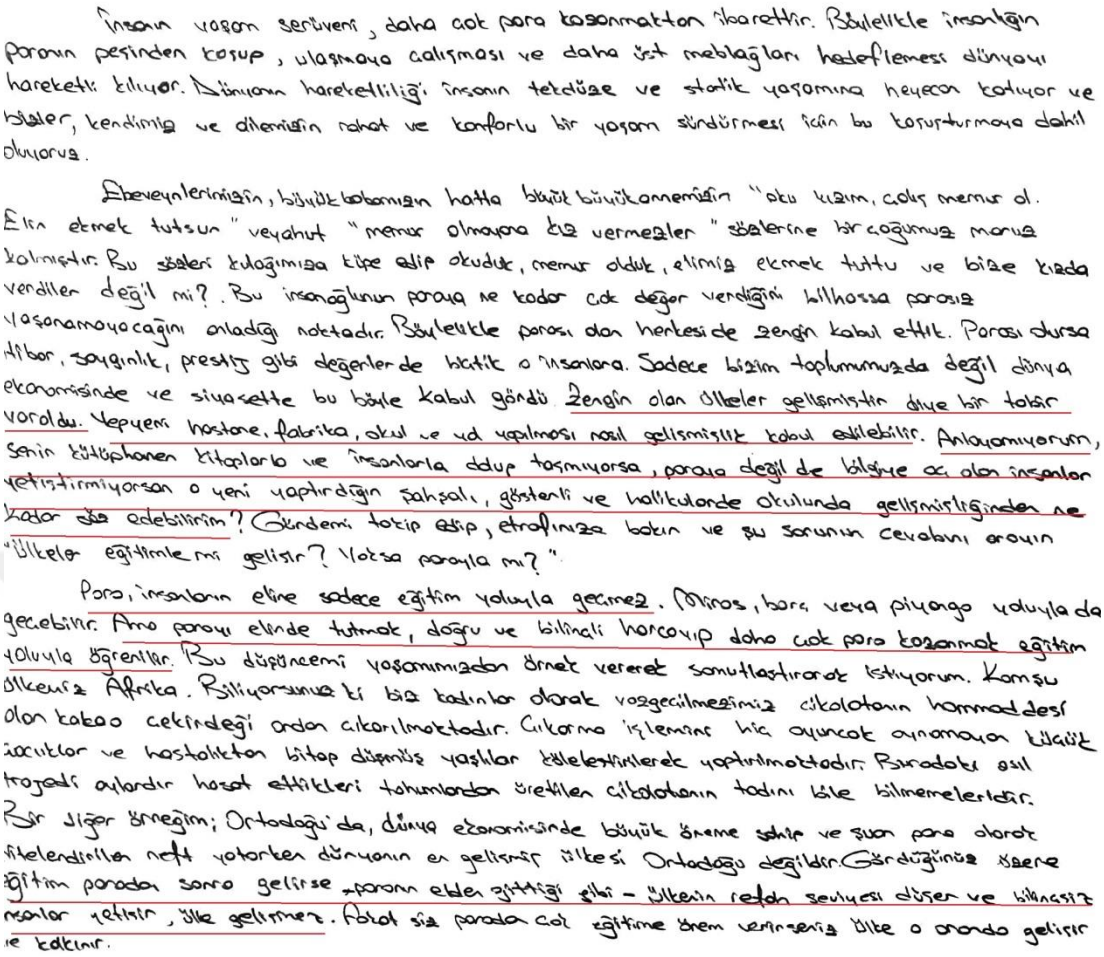

İnsanın yaşam serüveni, daha çok para kazanmaktan ibarettir. Böylelikle insanlığın
paranın peşinden koşup, ulaşmaya çalışması ve daha üst meblağları hedeflemesi dünyayı
hareketli kılıyor. Dünyanın hareketliliği, insanın tekdüze ve statik yaşamına heyecan katıyor ve
kişiler, kendisine ve ailesinin rahat ve konforlu bir yaşam sürdürmesi için bu koşuşturmaya dahil
oluyorsa.

Ebeveynlerinizin, büyük babanızın hatta büyük büyükannenizin "aklı kızım, çalış memur ol.
Elin ekmek tutsun" veyahut "memur olmayana kız vermezler" sözlerine bir çoğumuz maruz
kalmıştır. Bu sözleri kulağımıza kibir edip okuduk, memur olduk, elimiz ekmek tuttu ve bize kızda
verdiler değil mi? Bu insanoğlunun parayla ne kadar çok değer verdiğini bilhassa parasız
yaşanamayacağını anladığı noktadır. Böylelikle parası olan herkesi de zengin kabul ettik. Parası olan
itibar, saygınlık, prestij gibi değerlerde hakikî o insanlara. Sadece bizim toplumumuzda değil dünya
ekonomisinde ve siyasette bu böyle kabul gördü. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir
oluştu. Yepyeni hastane, fabrika, okul ve yol yapılması nasıl gelişmişlik kabul edilebilir. Anlayamıyorum,
senin kütüphanen kitaplarla ve insanlarla dolup taşmıyorsa, parayla değil de bilgiye aç olan insanlar
yetiştirmiyorsan o yeni yaptırdığın şahsalı, gösterişli ve halkıyla dolu okulunda gelişmişliğinden ne
kadar söz edebilirsin? Gündemi takip edip, etrafınıza bakın ve şu sorunun cevabını arayın
"ülkeler eğitimle mi gelişir? Yoksa parayla mı?"

Para, insanların eline sadece eğitim yoluyla geçmez. Miras, borç veya piyango yoluyla da
geçebilir. Ama parayı elinde tutmak, doğru ve bilinçli harcayıp daha çok para kazanmak eğitim
yoluyla öğrenilir. Bu düşüncemi yaşamımızdan örnek vererek somutlaştırarak istiyorum. Komşu
ülkemiz Afrika. Biliyorsunuz ki biz kadınlar olarak vazgeçilmezimiz çikolatanın hammaddesi
olan kakao çekirdeği ordan çıkarılmaktadır. Çıkarma işlemine hiç oyuncak oynamayan küçük
çocuklar ve hastalıktan bitap düşmüş yaşlılar köleleştirilerek yaptırılmaktadır. Bunadaki asıl
trajedi aylardır hasat ettikleri tohumlardan üretilen çikolatanın tadını bile bilmemeleridir.
Bir diğer örneğim; Ortadoğu'da, dünya ekonomisinde büyük önemi olan ve suyun para olarak
nitelendirilen petrol yatarken dünyanın en gelişmiş ülkesi Ortadoğu değildir. Gördüğünüz üzere
eğitim paradan sonra gelirse -paranın ebeveyninizden gittiği gibi- ülkenin refah seviyesi düşer ve bilinçsiz
insanlar yetişir, ülke gelişmez. Fakat siz paradan çok eğitime önem verirseniz ülke o oranda gelişir
ve kalkınır.

Orijinal Metindeki Bakış Açısından Farklı Bir Bakış Açısı Oluşturulan Metin Örnekleri

Örnek Metin Yok

Orijinal Metindeki Başlığın Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

EĞİTİMLİ PARA

Para insanlığın peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst mebleğlere koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içerisinde insanlar rahat bir yaşam sürmek isterler. Peki bu nasıl olur?
Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bolan insanların etrafında dönmektedir. Zengin ülkeler gelişmiştir diye bir tabir vardır. Anlayamıyorum para; sağlık alanında yeni hastahane, eğitim alanında yeni okul, yeni gelişmiş yollar demek değildir. Para onlara paket halinde mi gelmiştir. Ülkeler para ile mi eğitim ile mi gelişir? Bence para insanlığın eline eğitim ile geçmeyebilir. Para, miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarak insanın eline geçebilir. Lâkin parayı elde tutmak, onu doğru yönde harcamak, daha çok para kazanmak eğitim ile gerçekleşir.
Bu düşünceleri somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiş, tadını dahi bilmemektedirler. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika'da yetişir. Örneğin; dünyada en çok petrol Ortadoğu'da bulunmaktadır. Para olarak düşünürsek dünyanın en gelişmiş ülkesi Ortadoğu ülkeleri değildir. Sonuç olarak eğitim paradan sonra gelirse para elden gider ve ülke gelişemez. Bilakis eğitim paradan önce gelirse ülke, eğitime verdiği oran kadar gelişir ve kalkınır.

Genel olarak eğitimde para önem vermek yerine, eğitime önem verilebilseydi dünya daha da güzelleşebilirdi. Anneler ağlıyorsa, bebekler üzüyorsa, babalar çaresiz, kızlar eziliyorsa, insanlar aç kalıyorsa cahillikten, eğitim yoksunluğundan, parasızlıktan ya da zenginlikten değil. Para değil, eğitim...

Örnek Metin

EĞİTİMLİ PARA

İnsanların peşinde koştuğu en önemli kavramdır para. İnsanlar paraya ulaşmaya çalışır ve ulaştıkça daha üst meblağlara koşar. Zor koşulları olan bu dünyada her birey rahat bir yaşam sürmek ister. Peki insanlar bu rahat hayatı nasıl elde ederler?

Para bütün insanların arasında elden ele dolaşmaktadır. Her insanın elinde dolaşan bir şey ise para, neden zengin ve fakir insanlar vardır? Neden bazı insanlarda daha fazla bazılarında ise daha azdır? Peki zengin olan ülkelerin fakir olanlardan ne farkları vardır? Sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar demek gelişmiş demek midir? Bu imkânlar onlara paket halinde mi gelmiştir? Öyle değilse nasıl bu seviyeye varmışlardır? Parayla mı yoksa eğitimle mi gelişir ülkeler? Gelin bu sorulara cevap arayalım.

Bence para insanların eline birçok yolla geçebilir; miras, borç ya da piyango. Peki sadece parayı kazanmak yeterli midir? Asla! Parayı elinde tutmak, onu doğru yönde harcamak veya daha çok kazanmak eğitimle olur. Bunu biraz daha somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmemektedirler. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika'da yetişir. Başka bir örnek verecek olursak; Dünyada en çok petrol oranı Ortadoğu'da olmasına rağmen dünyanın en gelişmiş ülkesi orası değildir. Bu ülkelerde hammedde var ama o hammaddeyi kullanabilecek eğitimleri yoktur. Bu yüzden başka ülkelerin sömürüsü altındadırlar.

Eğitim bir yerde paradan sonra gelirse para da kaybedilir ve ülke gelişmez. Ama eğitimle birlikte para da olursa ülke o anda gelişir, kalkınır. Başka ülkenin sömürüsü altında olmak zorunda kalmaz. Hammaddesini kendi bilgisiyle işler, kendi ülkesinin gelişmesine katkı sağlar.

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir.

Orijinal Metindeki Başlığa Benzer Bir Başlığın Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

EĞİTİM GÖRMÜŞ PARA

Para, insanlığın sürekli peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha da üst mertebelere yönelttiği hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünyanın içinde bulunan her insan rahat ve huzurlu bir şekilde yaşamını sürdürmek ister. Peki bu nasıl mümkün olabilir?

Dünya sadece kendi ekseni etrafında döner, lakin para tüm insanlığın etrafında dönmektedir. Duymuşsunuzdur, "Zengin olan ülkeler gelişmiştir." diye bir cümlem vardır. Açıkcası bunu onaylayamıyorum. Para; sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul ulaşım sektöründe yeni yollar demek midir ki bu yargı ortalıkta dolaşır vaziyettedir. Para gelişmiş ülkelere paket halinde mi gelmiştir yoksa gelişerek mi zengin olmuşlardır? Sahi, ülkeler eğitim sayesinde mi yoksa para sayesinde mi gelişir?

Bana göre para insanlığın eline eğitim yoluyla geçmektedir. Bu geçişin farklı yolları vardır ancak eğitim bunlardan birisi değildir. Bu yollara örnek verecek olursak; miras yoluyla aktarılma, borç olarak edinme, piyango ikramiyesi olma... İşte geçiş sırasında katkısı bulunmayan eğitim, o parayı elimizde tutabilmemizi, onu doğru ve etkili bir biçimde değerlendirerek paramıza para ekleyebilmemizi sağlar. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika'da yaşayan çoğu çocuk çikolata tanımamış, yememişler. Bu yüzden tadını da bilmemektedirler. Ama ne yazık ki hepimizin bildiği üzere dünyada en çok kakao üretimi değil Afrika'da üretilmektedir. Veyahut dünyadaki en çok petrol rezervi Ortadoğu'da bulunmaktadır. Yani para olarak nitelendirilen hammaddeler bu ülkelerde bulunmasına rağmen dünyanın en gelişmiş ülkeleri bu ülkeler değildir. Çünkü bir ülkede paranın eğitiminden önce geliyor olması o ülkede paranın elde kalmayacağının ve o ülkenin gelişmeyeceğinin göstergesidir. Buna karşın bir ülkede eğitim paradan önce geliyorsa o ülke o kadar gelişecektir.

Sonuç olarak şöyle diyebiliriz; para ile yönetilen eğitim değil, eğitim ile yönetilen para ülkeleri geliştirmektedir.

Örnek Metin

EĞİTİMDE PARA

Para insanlığı peşinde koşturan bir varlıktır. İnsanoğlu, hareketli dünyasında hep üst meblağlara ulaşmaya çalışır. İnsan bu hareketli dünya içinde yaşar buna bağlı olarak her insan rahat, keyifli, zevkli ve mutlu bir yaşamının olmasını ister. Peki bu hareketli dünyada rahat yaşam nasıl olur?

Hareketli dünya kendi ekseninin etrafında döner, para ise bütün insanlığın etrafında bir çember gibi döner. Gelişmiş olan ülkeler zengindir diye bir tabir vardır. Anlayamadığım para; yeni okul, yol, hastane yaptırmak gelişmiş olduğunu mu gösterir? Onlara gelen para büyük paketler halinde midir? Gelişen ülkelerde eğitim mi para mı önemlidir?

Bana göre para bazı insanların eline eğitim yoluyla geçmeyebilir. Hiçbir emek olmadan; miras yolu, borç olarak ya da piyango olarak kazanmış olabilir. Daha çok para kazanmak eğitimle olur. Parayı elinde tutmadı ama onu doğru yönde harcamalıdır. Bir somutlaştırma örneği; Afrika'da yaşayan çocukların çoğunluğu çikolata yememiş. Tadını dahi bilmeyen milyonlarca çocuk var. Lakin bilinen şu ki dünyada en çok kakao üretilen yer Afrikadır. Yada dünyada en çok oran Ortadoğudadır. Neft para olarak nitelendirilir ama en gelişmiş ülke değildir. Eğitim bir yerde paradan sonra gelmemelidir. Eğer gelirse olan para da elden gider buna bağlı olarak ülke gelişemez. Bir ülkede eğitim, paradan önce gelmelidir. Bu sayede ülke gelişir.

Sonuç olarak para, eğitimi değiştirmez. Eğitim, parayı değiştirir.

Orijinal Metindeki Başlıktan Farklı Bir Başlık Kullanılan Metin Örnekleri

Örnek Metin

MUTLU YARINLAR İÇİN

İnsanlık; para peşinde koşulduğu hayallere, gelecekle ilgili plânlara ulaşmaya çalıştığı, ulaştıkça daha fazlasını istediği doyumsuz bir dünyadır. Her insan bu doyumsuz dünya içinde nasıl daha rahat yaşam sürebilirimin peşinde koşarken insanlığını kaybediyor.

Güneş; Dünya etrafında, Dünya, kendi etrafında dönerken, insanlıkta tıpkı Güneş'in Dünya etrafında, Dünya 'nın da kendi etrafında döndüğü gibi paranın etrafında dönmektedir. Bunu yaparken de iyilikten, dürüstlükten en önemlisi dışarda olanlara tepki göstermekten, insanlıktan yoksun kalır, bunların farkında olmaz. İnsanlık; parayla alınacak bir değer değildir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir vardır. İşte para burada devreye girmektedir. Para her şeyi sağlayabilir; sağlık alanında yeni bir hastaneyi, eğitim alanında yeni bir okulu, şehirler, ülkeler arası yeni yolları sağlayabilir. Fakat insanlar; Dünya' da var olan her şeyi öncelikle mutluluğu hatta insanlığa bile para ile sahip olunacağını sanıyor.

Bence insanlık; insanların eline para ile değil eğitim eğitim ile geçmektedir. Miras yoluyla, piyangoyla, çalışarak veya borç alarak elimize para geçebilir fakat insanlık; insanlık öyle değildir. Ama para; insanların elinde tutacağı, onu doğru yerde doğru zamanda harcama ise insanlık ile gerçekleşir. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika 'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmemektedir. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika 'da yetiştiriyor. Elimizdeki parayla Afrika 'ya bir çikolata fabrikası açsak ya da fabrika yerine en azından çikolata alıp oradaki çocuklara göndersek ne kadar mutlu olurlar düşünülemez bile. Yani diyeceğim o ki: insanlık paradan önce gelirse dünya; insanlığın, mutluluğun gittikçe arttığı, çocukların üzülmediği ve yardıma muhtaç insanların bile durumunun iyi olacağı, düzenli

Örnek Metin

DÜRÜST PARA

Para etrafında dünyanın döndüğü, insanların ulaşmak için türlü türlü oyunlar yaptığı ve ulaştıktan sonra da daha fazlasına ulaşma arzusunun arttığı, inişleri ve çıkışları olan bir bağımlılıktır. Bu inişler ve çıkışlarla dolu ortamda paraya sahip olmak her insanın hayalidir, çünkü paraya sahip olan dünyaya da sahip olur.

Para ve dünya birbirine paralel olarak gelişir. Her ikisi de iç içedir. Parası olan insanın dünyası da zenginleşmiştir. İnsanlar zenginleşme ile birlikte paralarını daha da arttırmak için farklı alanlara yönelirler. Gelişmiş ülkelere baktığımızda paralarını en çok eğitim alanına yatırdıklarını görürüz. Bunun sebebi bir ülkenin gelişimine en büyük katkıyı eğitimin sağlamasıdır.

İnsan paraya çeşitli yollarla ulaşır, örneğin miras yoluyla ya da şans oyunları veya piyango bileti alarak büyük paralara ulaşılabilir. Büyük para demişken en büyük paraları genelde devletler kazanır. Devletlerin en büyük para kaynağı ise vergilerdir. Ama vergiden daha farklı yollarla da çok para kazanılmaktadır. Buna en büyük örnek "cinsel zevk"lerdir. Kapalı toplumda para karşılığında yapılan bu ilişkiler hoş karşılanmasa da bazı ülkeler için büyük gelir kaynağıdır.

Bana sorarsanız, para insanların eline bu yolla değil de eğitim yoluyla geçmelidir. İnsanlar eğitilmeli ve kendi ürettiği ürünü ihraç ederek, çok sattırarak kazanabilir.

Orijinal Metindeki Türün Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

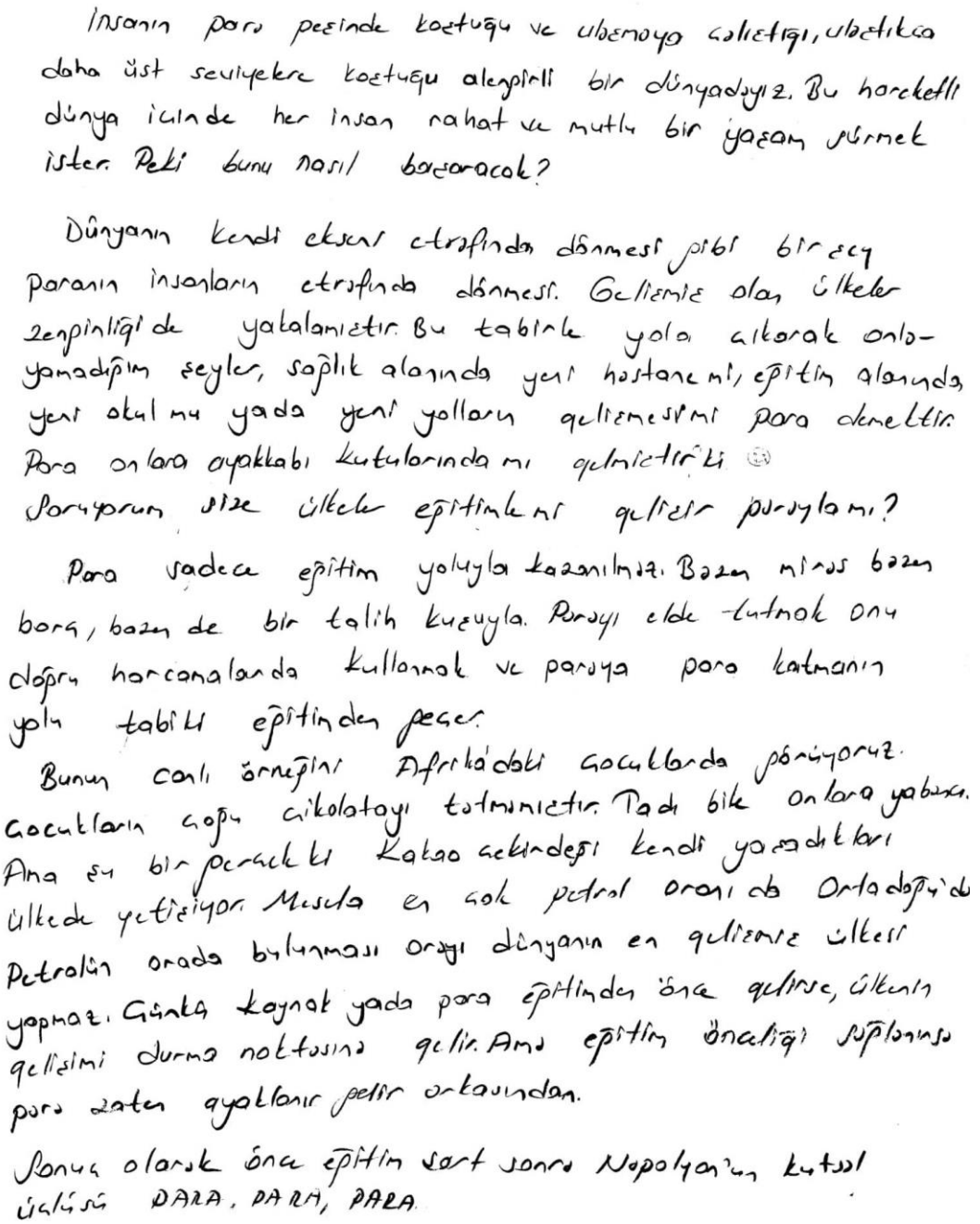

İnsanın para peşinde koştuğu ve ulaşmaya çalıştığı, ulaştıkça daha üst seviyelere koştuğu alışılmış bir dünyadayız. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat ve mutlu bir yaşam sürmek ister. Peki bunu nasıl/ başaracak?

Dünyanın kendi ekseni etrafında dönmesi gibi bir şey paranın insanların etrafında dönmesi. Gelişmiş olan ülkeler zenginliği de yakalamıştır. Bu tabiriyle yola çıkarak onlara yanadığım şeyler, sağlık alanında yeni hastaneler, eğitim alanında yeni okullar yada yeni yolların gelişmesini para denebilir. Para onlara ayakkabı kutularında mı gelmiştir ki 😊
Soruyorum size ülkeler eğitimle mi gelişir parayla mı?

Para sadece eğitim yoluyla kazanılmaz. Bazen miras bazen borç, bazen de bir talih kuşuyla. Parayı elde tutmak onu doğru harcamalarda kullanmak ve paraya para katmanın yolu tabiki eğitimden geçer.

Bunun canlı örneğini Afrika'daki çocuklarda görüyoruz. Çocukların çoğu çikolatayı tatmamıştır. Tadı bile onlara yabancı. Ama şu bir gerçek ki Kakao çekirdeği kendi yaşadıkları ülkede yetişiyor. Mesela en çok petrol oranı da Ortadoğu'da Petrolün orada bulunması orayı dünyanın en gelişmiş ülkesi yapmaz. Çünkü kaynak yada para eğitimden önce gelirse, ülkenin gelişimi durma noktasına gelir. Ama eğitim öncelikli sıplanırsa para zaten ayaklanır gelir arkasından.

Sonuç olarak önce eğitim sart sonra Napolyon'un kutsal üçlüsü PARA, PARA, PARA.

Örnek Metin

Para insanlığın peşinde koştuğu, her daim ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst meblağları arzuladığı hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya için de her insan rahat, konforlu bir yaşam sürmek ister. Rahat ve konforlu bir yaşam ise toplumdan topluma, dahası bireyden bireye bile değişkenlik gösteren bir şey dir. Peki bu nasıl olur?

Dünyada herkes tarafından bilinen bir sistem var. "Kapitalizm". İnsanlara elin deki ile yetinmeyi, ya da "mutlu olabilmeyi" unutturur. Hatta bunu öyle güzel yaparki; gerçekten de bir şeyin bir üst modelini aldığımızda fazlasıyla mutlu oluruz, ya da öyle güzel empoze edilmiştir bu düşünce bizlere. Fakat unutulan bir şey var, nereden çıkmıştır bu kapitalizm, zengin ülke kavramı nasıl oluşmuş tur? Eğitimli olup parayı mı yönetmeye başlamışlardır, çünkü bunun için de ze ka ve eğitim şarttır.

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanlığın etrafında dönmekte. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Oysa ki gelişen ülkeler zengin olur ve parayı yönetir. Çünkü gelişme eğitimle olur. Yani eğitimle mi, parayla mı gelişir ülkeler?

Para insanların eline eğitim yoluyla geçmeyebilir. Miras, borç, piyango gibi yol lar da mümkün ve fazlasıyla örnekleri var. Yalnız, eğitimli olmayan bir insan; hatta toplum parayı yönetmeyi ve bir güç haline getirmeyi başaramaz. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmemektedirler. Fakat en çok kakao çekirdeği Afrika'da. Ya da dünyada en çok petrol oranı Ortadoğu'da. Her şerresi para olan petrol oradayken, dünyanın en gelişmiş ülkesi orası değil. Eğitim, paradan sonra geldiği için gelişmez de. Parayı eğitimle birleştiren ülkeler kapitalizmi iyi yer güzelce. Oysa öncelik eğitim olsa farklı olurdu.

Sonuç olarak yalnızca para değil, eğitim ve para ülkeleri geliştirir.

Orijinal Metindeki Türün Korunduğu Fakat İçerikle İlgili Düzenlemelerin Yapıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin Yok

Orijinal Metindeki Türün Değiştirildiği Metin Örnekleri

Örnek Metin

Vakti zamanında ailesinin maddi durumu pek iyi olmaya 15 yaşlarında Arsin isminde bir kız yaşıyormuş. Ailede oluşan olumsuz durumlar giderek canını sıkmakta onu içten içe mahfediyormuş. Sorunun asıl kaynağı olan paraya da bir hayli sitemliymiş. Nedir bu para neden bir ailenin huzurundan daha önemli bir hale gelebiliyor. İnsanlar mutluluğun peşinden koşacağı yere paranın peşinden koşuyorlar. Yaşça büyük bir düşünürle danışır ve şu cevabı alır; Para insanların peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst meblağlara koştuğu hareketli bir dünyadır efendim. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat bir yaşam sürmek ! Arsin bunu nasıl olacağını sorar? Düşünür; eğitim, para ve dünya konularını ele alarak şöyle bir çıkarımda bulunur. Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanların etrafında dönmektedir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var bu pekte doğru bir ifade değil aslında. Sonra şöyle bir soru yöneltelim Arsin'e; sağlık alanında, hastane, eğitim, yani yollar bir ülkenin para ve eğitimini ne derece yansıtır? Arsin biraz düşündükten sonra cevabı şöyle olur:

Bence para insanların eline eğitim yoluyla geçmeye bilir. Miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarak. Ama parayı elinde tutmak, onu doğru yönde harcamak daha çok para kazanmak eğitimle olur. Bunu somutlaştırmak istersek; Afrikadaki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadını dahi bilmemektedir. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrikada...

ya da dünyada en çok petrol oranı ortadoğu'da. Yani şimdi para olarak nitelendirdikleri neft yataktan, ordaki dünyanın en gelişmiş ülkesi oranı değil, çünkü eğitim bir yerde paradan sonra gelirse para elden gider ve ülke gelişmez. Ama eğitim paradan önce gelirse ülke o arada gelişir, kalkınır. der.

Eğitim başta olursa zaten gerisi gelir. O sırada bir irtibatlanma ile uyandığını hisseder ve rüyada dağlar, çöllere tırmanıp, tırmanıyor bunu hayatta da deneyeceğe değer diyip, düşte kalmaması gerektiğini bilip kısa bir sürede çok şeyi halletti. En azından kendi içinde sonra zaten ordu gelirdi. Düşün düşte kalmanın lafı olur mu aslolan.

Orijinal Metindeki Dil ve Anlatım Özelliklerinin Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

Para insanlığın peşinde koştuğu, ulaşmak istediği ve ulaştıkça daha üst mevkilere koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat bir hayatı olsun ister. Peki rahat bir hayat nasıl olur? Dünya kendi etrafında dönerken parada bütün insanlığın etrafında döner. Parası çok olan ülkeler gelişmiştir diye bir deyiş vardır. Anlayamıyorum Para; sağlık alanında yeni bir hastane, eğitim alanında yeni bir okul, ulaşım alanında yeni yollar yapılması gelişmiş olmak demek midir? Para onlara paket halinde mi gelmiştir. Eğitimli olmakla mı paralı olmakla mı gelişmekte ülkeler?

Bence para insanlığın eline eğitim ile geçmeyebilir. Miras ile, borç ile ya da piyango ile insanların eline para geçmiş olabilir. Ama parayı elinde tutmak, doğru yerde harcamak, daha çok para kazanmak için eğitim gerekmektedir. Bunu somutlaştıralım: örneğin, Afrika'daki çocukların çoğu çikolata yememiştir. Tadının dahi bilmemektedirler. Ama biliyoruz ki dünyada ülkelere getirdiğinin en çok yetiştiği yer Afrika'da. Ya da dünyada en çok petrol çıkarıldığı yer Ortadoğu'da yani o ülkeye para kazandıracak maddenin orda bulunması o ülkenin gelişmişlik düzeyini bazen etkilemez. Çünkü o ülkenin gelişmesi için öncelikle parayı yönetebilecek bir eğitime sahip olması gerekir. Eğer parayı yönetemez ise o para elden gider ve o ülke gelişemez. Gelişmek isteyen ülkeler paradan önce eğitime önem vermeleri gerekir. Ne kadar çok eğitime önem verilirse parada ona oranla artacaktır. Bu da o ülkenin gelişmişlik düzeyini artıracaktır. Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkelerin gelişmiş düzeylerini artırır.

Örnek Metin

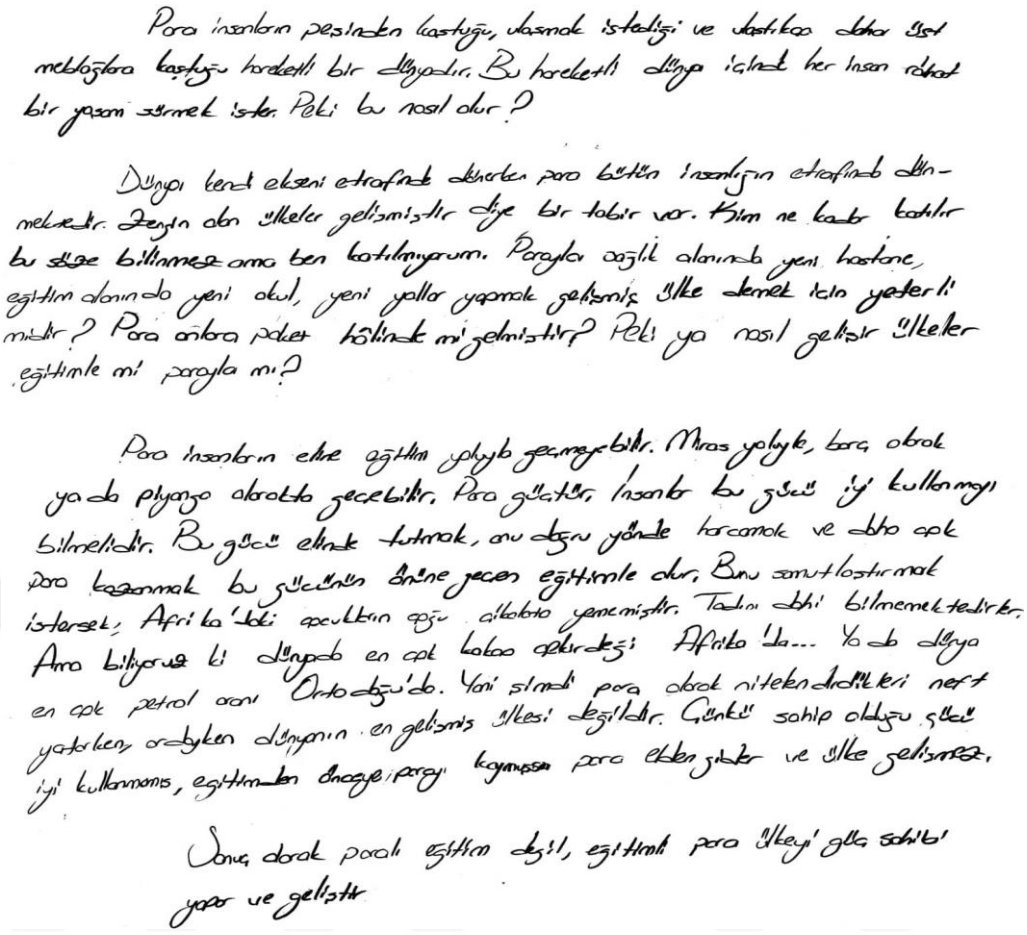

Para insanların peşinden koştuğu, uğrunda istediği ve yaşamak için daha üst mevkilere koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl olur?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para bütün insanlığın etrafında dönmektedir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir var. Kim ne kadar katılır bu söze bilinmez ama ben katılmıyorum. Parayla sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar yapmak gelişmiş ülke demek için yeterli midir? Para onlara refah bilinci mi geliştirir? Peki ya nasıl gelişir ülkeler eğitimle mi parayla mı?

Para insanların eline eğitim yoluyla geçmeyebilir. Miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarakta geçebilir. Para güçtür, insanlar bu gücü iyi kullanmayı bilmelidir. Bu gücü elinde tutmak, onu doğru yönde harcamak ve daha çok para kazanmak bu gücünün önüne geçen eğitimle olur. Bunu somutlaştırmak istersek, Afrika'daki açlıktan açlığı ailelerin yememiştir. Tadını dahi bilmemektedirler. Ama biliyorsa ki dünyada en çok kakao çıkardığı Afrika'da... Ya da dünya en çok petrol onu Ortadoğu'da. Yani sırf çok para çıkarmaktaki nerde yaşarken, yaşayan dünyanın en gelişmiş ülkesi değildir. Çünkü sahip olduğu gücü iyi kullanmamış, eğitimden önceye parayı koymuşsa para ekonomiktir ve ülke gelişmez.

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeyi gelişmiş yapar ve geliştir

Orijinal Metindeki İfade Tarzına Yakın Bir İfade Tarzı Oluşturulan Metin Örnekleri

Örnek Metin

Para, insanlığın peşinde koşup, ulaşmaya çalışıp ve ulaşmaya başladıkça mevcut olan durumun daha üst seviyelere koştuğu yerinde durmayan bir evrendir. Hemen hemen herkes bu evren içinde zor durumda olmayacak bir hayat sürmeyi ister. Ama bu isteğe nasıl gerçekleşebilir?

Para canlı cansız tüm varlıklarla iç içeyken, evren ise kendi döngüsünü devam ettirir. "Para artık tüm insanların vazgeçilmez bir şeyi haline geldiğinden, onsuz bir hayat sürdürülemeyeceğinden, evrendeki her şeyi o olursa yapabilirim, o olmazsa her şey durur" düşüncesi insanların beynine oturmuş bir kere. Bir yandan da yıllar geçtikçe şartlar değişiyor. İnsanlar zaman ilerledikçe paranın kölesi olmaya devam edip, onun için en iğrenç, akıl almaz şeyleri bile yapabiliyor. Bu durumu kenara koyarsak bir yana, maddi gücü iyi olan, yer altı kaynakları bol olan, turizm açısından doğal güzellikleri olan ülkeler gelişmiştir, diye de bir yargı var. Gelişmiş bir ülke sayılmak ve böyle kabul görmek sadece maddi güce mi bağlı? Bir ülkenin maddi durumu, yer altı kaynakları, doğal güzellikleri ne kadar iyi olursa olsun o ülkede eğitimli insanlar, bilinçli, kendinin ve ülkesindeki güzelliklerin farkında olan, aktif bireyler olmadıkça o maddi durumun da bir anlamı kalmıyor bence. Yeni şeyler yapmakla gelişmiş ülke olunmaz, insanların kafalarını değiştirip, onları ülkeye kazandırarak, kendilerinin bilincine vardırarak, sosyal devlet anlayışının benimsenip ona göre hareket edilmesiyle olur gelişmişlik. Zaten "gelişmişlik" kelimesinin sözlük anlamına bakarsak da "bilim, teknik, sanat, toplumsal vb. de çok ileri olma" tabirini görürüz ki asıl gelişmiş ülke bu şekilde olunur. Kısacası ülkenin gelişmesi paraya değil, doğru bir şekilde eğitilmeye bağlıdır.

Paranın insanların eline geçiş şekilleri vardır; birincisi çalışıp emek ederek, ikinci mirastan gelerek, üçüncüsü piyango kazanarak, dördüncüsü faiz veya kumarda kazanarak, beşincisi birinden borç alarak ve daha bir çok şekilde. Paranın elinde olması değil asıl mesele doğru paraya doğru yerlere, doğru zamanda ve doğru miktarda harcamakla olur. Bunu da eğitimli insanlar yapar. Aslında parayla eğitim birbiriyle çok bağlantılı bi' şey bu bağlantı doğru kurulabilirse ülke zaten çeşitli ek bir şey yapmaya gerek kalmaz. Bunu somutlaştırırsak örneğin Afrika da yaşayan çocukların çoğu daha çikolatanın tadını bilememektedir. Bi' çikolatanın yapımında kullanılan kakao çekirdeği orda çıkmakta dır.

Bir başka örnekle Ortadoğu, petrol olarak çok zengin olmasına rağmen elindeki durumu kullanamadığından bu durumda. Eğer her şey paradan ibaret olsaydı veya paradan dolayı gelişmiş olsaydı ülkeler Ortadoğu şu an uluslararası bir zenginlikte ve gelişmişlikte olurdu ki böyle bir durum söz konusu dahi değil. Bu da aslında paradan önce daha önemli şeylerin olduğunu gösteriyor. Örneğin eğitim?

Bir ülke insanları yeterince eğitine, o insanlar da zaten ülkelerine çalışarak bunun karşılığını ödeyeceklerdir. Bir kısır döngü gibi bu yani. Siz insanların eğitilmesi için ne kadar para, emek harcasanız karşılığını tek ve tek alıyorsunuz zaten. Biri olmazsa ya da eksik olursa diğeri de olmuyor, eksik kalıyor. Yani birbiriyle ilişkili.

Tek cümleyle özetlemek gerekirse ilk önce eğitim, sonra para.

Örnek Metin

Para insanların peşinden koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça bunlarla yetinmeyip daha üst meblağlara koştuğu umudun yerini hırsın aldığı hareketli bir dünyadır. İnsanlar bu dünyada rahat bir yaşam sürmek için çeşitli yollara baş vurur. Bu yollar kimi zaman kendine kimi zaman çevresine zarar verir.

Zengin olmak için hırsızlık yapanlar, adam öldürenler, yalan söyleyenler oldukça bu dünya insanlar için hiç de yaşanabilir bir yer olmaz. Çevremizde sadece kendini düşünen bencil, hoşgörüsüz insanlarla dolar ve gözler paradan başka hiç bir şey görmez. Ne yazık bu insanlara!..

Şimdilerde Eğitimin zenginleştirdiği insanlar yok Zenginlerin eğitildiği bir dünyede yaşıyoruz. Artık para eğitim yoluyla insanların eline geçmiyor. Miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarak ya da...!

Ama parayı elinde tutmak onu doğru yerde harcayarak daha çok para kazanmak eğitimle olur. Bunu somutlaştırmak gerekirse;

Afrika'da kakao tarlasında çalışıp kakao'nun tadını dahi bilmeyip yaşayan insanlar var. Ama biliyoruz ki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika'da...

Tabi eğitimsizlik, onları diğer ülkelere muhtaç hâle getirdi. Çünkü biliyoruz ki bir yerde eğitim paradan sonra gelirse para elden gider ve ülke gelişemez. Ama Eğitim paradan önce gelirse ülke o oranda kalkınır. ve daha güzel, yaşanabilir, eşitliğin, huzurun olduğu bir yere dönüşür bu dünya...

Sonuç olarak paralı eğitim değil, eğitimli para ülkeleri geliştirir...

Yazarın Kendi İfade Tarzını Oluşturduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

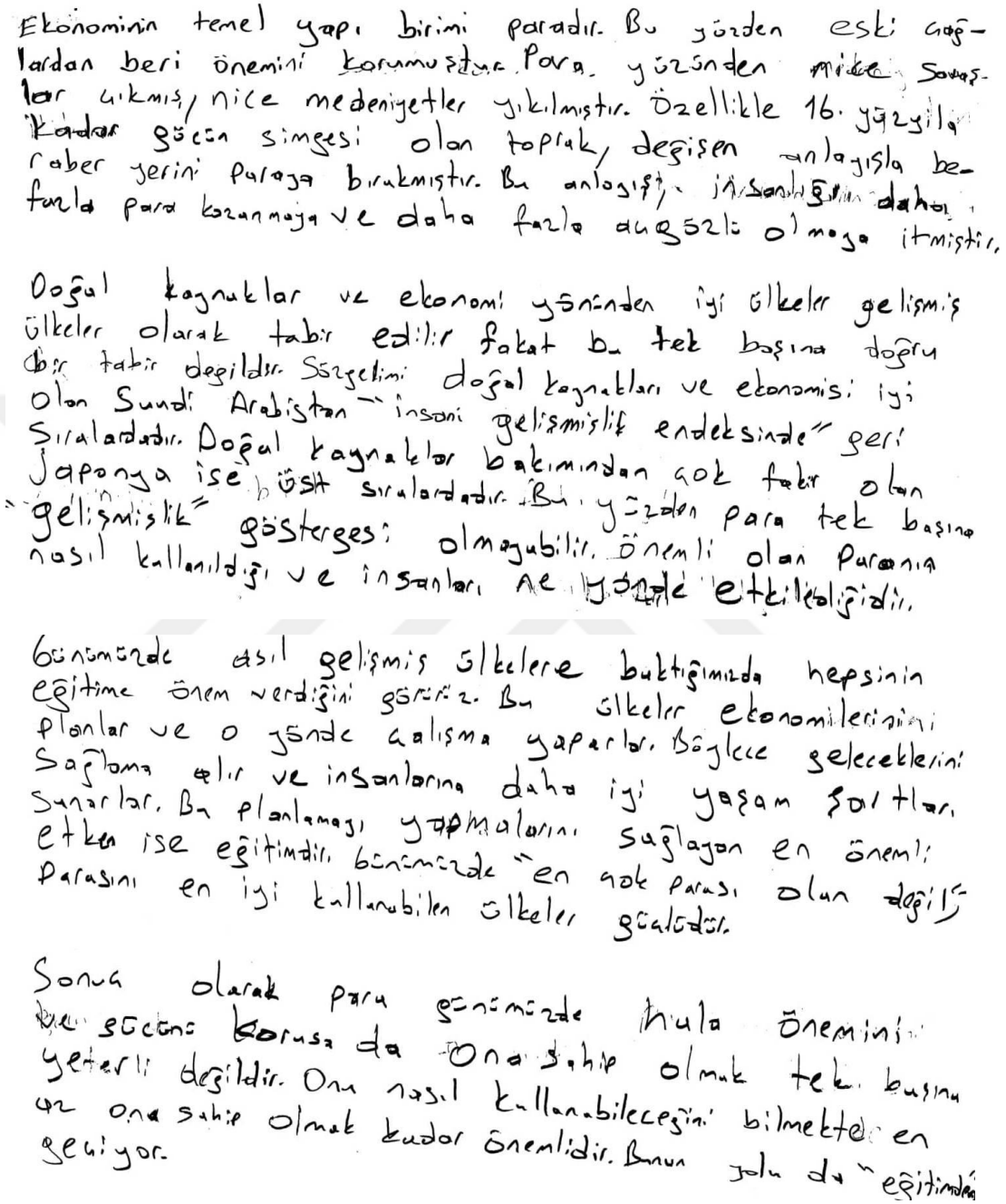

Ekonominin temel yapı birimi paradır. Bu yüzden eski çağlardan beri önemini korumuştur. Para yüzünden birçok savaşlar çıkmış, nice medeniyetler yıkılmıştır. Özellikle 16. yüzyıla kadar güçün simgesi olan toprak, değişen anlayışla beraber yerini paraya bırakmıştır. Bu anlayışla, insanlığın daha fazla para kazanmaya ve daha fazla duygusuz olmaya itmiştir.

Doğal kaynaklar ve ekonomi yönünden iyi ülkeler gelişmiş ülkeler olarak tabir edilir fakat bu tek başına doğru bir tabir değildir. Sözgelimi doğal kaynakları ve ekonomisi iyi olan Suudi Arabistan "insani gelişmişlik endeksinde" geri sıralardadır. Doğal kaynaklar bakımından çok fakir olan Japonya ise üst sıralardadır. Bu yüzden para tek başına "gelişmişlik" göstergesi olmayabilir. Önemli olan paranın nasıl kullanıldığı ve insanları ne yönde etkilediğidir.

Günümüzde asıl gelişmiş ülkelere baktığımızda hepsinin eğitime önem verdiğini görürüz. Bu ülkeler ekonomilerini planlar ve o yönde çalışma yaparlar. Böylece gelecekleri sağlama alır ve insanlarına daha iyi yaşam şartları sunarlar. Bu planlamayı yapmalarını sağlayan en önemli etken ise eğitimdir. Günümüzde "en çok parası olan değil" parasını en iyi kullanabilen ülkeler güçlüdür.

Sonuç olarak para günümüzde hala önemini ve gücünü korusa da "Ona sahip olmak tek başına yeterli değildir. Onu nasıl kullanabileceğini bilmekte en az ona sahip olmak kadar önemlidir. Bunun yolu da "eğitimden geçiyor.

Örnek Metin

Para insanlığın peşinde koşuşturduğu, kaza insanların onun için akıl almaz işlere giriştiğini; hepimiz az çok biliriz. Eğitim bir yönden de bunu engellemeye çalışır; insanları iyiye ve doğruya yöneltir. Lakin insanlar bundan pek memnuniyet duymazlar. veyahutta tabiri caizse işlerine gelmez. Onlar hep kolay yoldan, ter akıtmadan bir şeyler sağ etmeden, illegal yollardan "direk para nasıl kazanırım?" diye düşünür ve tüm hayatları boyunca bunun peşinde koşarlar. Bu yüzden de eğitim kazandırdığı tecrübeyle para kazanmanın tadına asla varamayacaklar.

Eğitim insanların kaderini değiştirdiği gibi hakeza ülkelerinde kaderini değiştirebilir hiç şüphesiz olmasın. Belki büyük miktarda paranız olabilir veya bir ülkede zengin maden yataklarını, paha biçilmez mücevherler, yada tonlarca, milyarca paranız da olabilir. fakat "kazma bağ doyamaz." deyimini duymuşsunuzdur. Bir zamanların petrol zenginleri ilerde petrol bittiğinde, kocaşacak felaket onayacaklar çünkü: "cehalitin altında ezilmiş bir ulus yada toplumluk belli bir süre ayakta durabilir." bu yüzden bir yerde nitelikli insan yetiştirme ancak eğitimle sağlanabilir. Ulu önderimiz tabiriyle, "Bir millet savaş meydanında ne kadar parlak zaferler edinse etsin o zaferlerin kalıcı sonuçları ancak irfan ordusuyla mümkündür." yani tek başına hiç bir şey eğitim olmadan bir şey ifade etmiyor. Bu mülahazayla eğitilmiş ve belli bir birikime sahip olan ekonomi efdaldir.

3. 4. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (2) İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarına göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 4. 1. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarının doğruluk boyutuna göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 60: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Derecelendirme	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Doğruluk	Metinde oldukça fazla yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(1)**	9	47,36	3	15,78	5	26,31	2	10,52	**19**	**100**
	Metinde sıklıkla yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(2)**	5	23,80	8	38,09	4	19,04	4	19,04	**21**	**100**
	Metnin bir kısmında yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(3)**	7	20	9	25,71	10	28,57	9	25,71	**35**	**100**
	Metinde oldukça az yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(4)**	4	9,75	16	39,02	12	29,26	9	21,95	**41**	**100**
	Metinde hiçbir yazım, noktalama ve gramer hatası yoktur **(5)**	0	0	4	40	3	30	3	30	**10**	**100**

Tabloda sınıf düzeylerine göre eğitimli para metninin yeniden yazılması sonucu öğrencilerin metnin niteliğini nasıl değiştirdiklerine ilişkin bulgular yer almaktadır. Bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarında 4 boyut vardır. Bunlar doğruluk, açıklık, tutarlılık ve planlılıktır. Buna göre doğruluk

boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 47, 36'sının (f=9), ikinci sınıf öğrencilerinin % 15,78'inin (f=3), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 26,31'inin (f=5), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 10,52'sinin (f=2) yeniden yazdıkları metinde oldukça fazla yazım, noktalama ve gramer hatası vardır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 23,80'inin (f=5), ikinci sınıf öğrencilerinin % 38,09'unun (f=8), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 19,04'ünün (f=4), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 19,04'ünün (f=4) yeniden yazdıkları metinde sıklıkla yazım, noktalama ve gramer hatası vardır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 20'sinin (f=7), ikinci sınıf öğrencilerinin % 25,71'inin (f=9), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 28,57'sinin (f=10), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25,71'inin (f=9) yeniden yazdıkları metnin bir kısmında yazım, noktalama ve gramer hatası vardır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 9,75'inin (f=4), ikinci sınıf öğrencilerinin % 39,02'sinin (f=16), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 29,26'sının (f=12), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 21,95'inin (f=9) yeniden yazdıkları metinde oldukça az yazım, noktalama ve gramer hatası vardır. İkinci sınıf öğrencilerinin % 40'ının (f=4), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 30'unun (f=3), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 30'unun (f=3) yeniden yazdıkları metinde yazım, noktalama ve gramer hatası yoktur.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutuna Göre En Alt Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

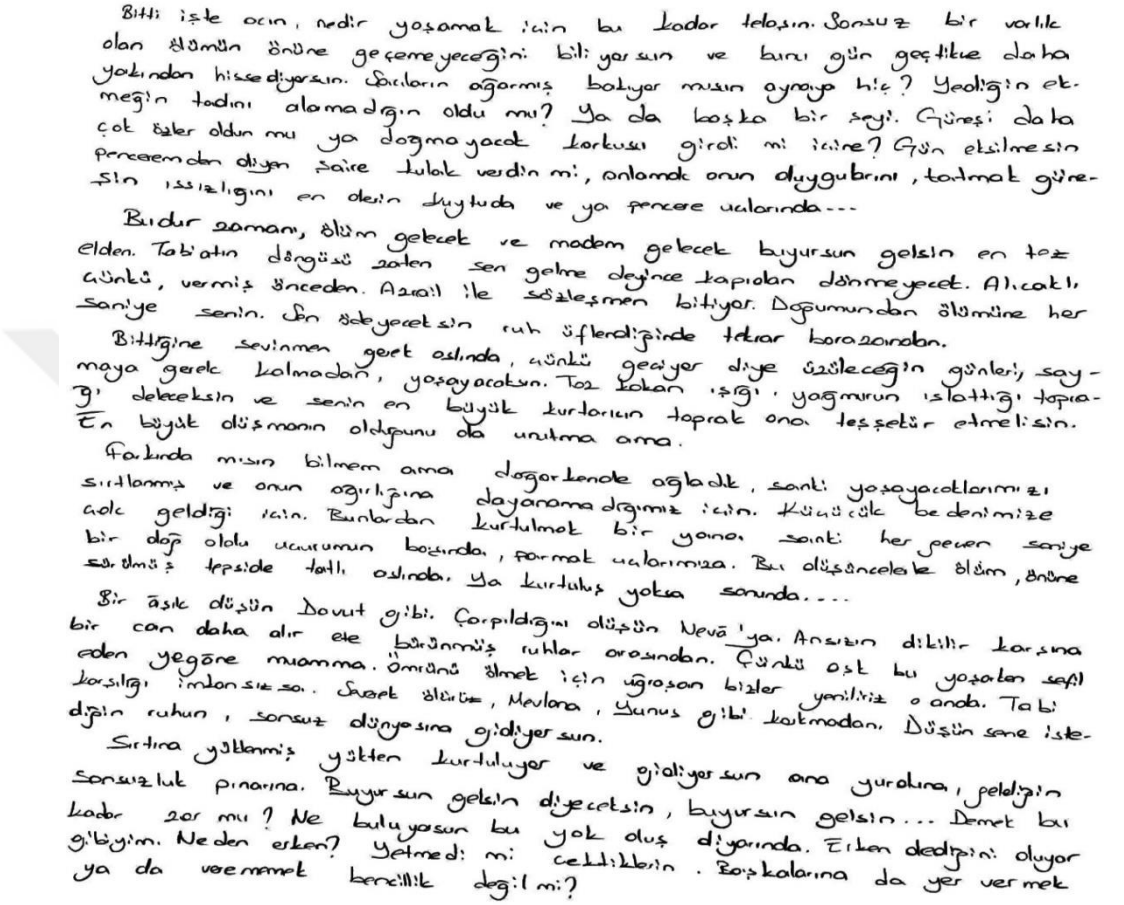

Bitti işte acın, nedir yaşamak için bu kadar telaşın. Sonsuz bir varlık olan ölümün önüne geçemeyeceğini biliyorsun ve bunu gün geçtikçe daha yakından hissediyorsun. Saçların ağarmış bakıyor musun aynaya hiç? Yediğin ekmeğin tadını alamadığın oldu mu? Ya da koşka bir şey. Güneşi daha çok özler oldun mu ya doğmayacak korkusu girdi mi içine? Gün eksilmesin pencereden diyen şaire tuluk verdin mi, anlamak onun duygularını, tatmak güneşin ıssızlığını en derin duyguda ve ya pencere uçlarında---

Bu dur zamanı, ölüm gelecek ve madem gelecek buyursun gelsin en taze elden. Tabiatın döngüsü zaten sen gelme deyince kapıdan dönmeyecek. Alıcaklı, çünkü, vermiş önceden. Azrail ile sözleşmen bitiyor. Doğumundan ölümüne her saniye senin. Ün özleyecek sin ruh üfledigjinde tekrar borazanden.

Bittiğine sevinmen gerek aslında, çünkü geciyor diye üzüleceğin günleri, saymaya gerek kalmadan, yaşayacaksın. Toz kokan ışığı, yağmurun ıslattığı topra-ğı dokuyacaksın ve senin en büyük korkuların toprak ona teşekkür etmelisin. En büyük düşmanın olduğunu da unutma ama.

Farkında mısın bilmem ama doğarkende ağladık, sanki yaşayacaklarımızı sıralamış ve onun ağırlığına dayanamadığımız için. Küçücük bedenimize çok geldiği için. Bunlardan kurtulmak bir yana, sanki her geçen saniye bir dağ olalı ciğerimin boşluğuna, formak uçlarımıza. Bu düşüncelerle ölüm, önüne sürülmüş tepside tatlı aslında. Ya kurtuluş yoksa sonunda....

Bir aşık düşün Davut gibi. Çarpıldığını düşün Nevâ'ya. Ansızın dikilir karşına bir can daha alır ele bürünmüş ruhlar arasından. Çünkü aşk bu yaşatan sefil eden yegâne muamma. Ömrünü ölmek için uğraşan bizler yeniliriz o anda. Tabi karşılığı imkânsızsa. Şevket Bülüre, Mevlana, Yunus gibi kalkmadan. Düşün sana istediğin ruhun, sonsuz dünyasına gidiyorsun.

Sırtına yüklenmiş yükten kurtuluyor ve gidiyorsun ama yuruna, geldiğin sonsuzluk pınarına. Buyursun gelsin diyecektin, buyursun gelsin... Demek bu kadar zor mu? Ne buluyorsun bu yok oluş diyarında. Eitan dediğini oluyor gibiyim. Neden erken? Yetmedi mi cektiklerin. Başkalarına da yer vermek ya da vermemek bencillik değil mi?

Kirlettiğin bu bedeni, bu eşyayı, bu düzeni ve daha nice sini bırakma zamanı, geldi bence. Dünya bok bakı ama sen bir soluksun saadece, esen en ince rüzgar gibi tan yelinden. Yoı da akan bir ırmak. Tükenir kayaların bir yerden sonra. Hem sen bir toprak zerresisin. Toprak bu döngü ile mutlakiyet kazanır. Yeşerttiği her şeyi sonunda geri alır.

Aslında kaçışın kurtuluşundu hem kendinden hem ölümden. Kum saati: son tanesini bıraktı keseden. Güneş son kez olağdu, göz kapaklarına. Ve kalp atışın düm düz bir çizgi: futbol sahasında, kaleci artık aman vermiyor hiç bir oyuna. Şöhret bitti. Kelebek son kez baktı ve gördü...

Işık rüyaydı, sonsuzluktan gelen...

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutuna Göre En Üst Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Para insanlığın peşinde olduğu elde etmek istediği ve elde ettikçe daha fazlasını istediği bir dünyadır. Bu dünyaya ulaşma arzusunun nedeni daha rahat bir yaşam sürme isteğidir. Peki bu nasıl olur?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken para da bütün insanlığın etrafında dönmektedir. Zengin olan ülkeler gelişmiştir diye bir tabir vardır. Sağlık alanında yeni hastane, eğitim alanında yeni okul, yeni yollar bunlar sadece para ile mi olur? Eğitimin bu duruma hiç mi katkısı yoktur. Bu sorulara bir cevap vermek gerekirse para insanların eline sadece eğitim yoluyla geçmez. Miras yoluyla, borç olarak veya piyango olarak da para elde edilebilinir. Önemli olan paraya elde etmek değil onu elinde tutmak, doğru yönde harcamak ve bu parayla daha çok kazanmaktır. Bu da sadece eğitimle olur. Bu durumu somutlaştırmak istersek dünyada en çok kakao çeken Afrika'da çikar ama buradaki çocukların çoğu çikolata yememiştir, tadını dahi bilmemektedirler. En çok petrol Ortadoğu'da bulunmaktadır ama bu ülkeler gelişmemiştir. Çünkü ellerinde bulunan maddeyi paraya nasıl dönüştürüceklerini bilmemektedirler. Bu bilince sahip olmak için ilk şart eğitimdir. Eğitimin paradan önce geldiği her yerde ülke gelişir, kalkınır. Yok olan var edilir, var olan daha da geliştirilir.

3. 4. 2. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarının açıklık boyutuna göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 61: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Derecelendirme	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Açıklık	Metin birkaç kez okunmasına rağmen metin anlaşılmamaktadır **(1)**	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**100**
	Metin birkaç kez okunmakla ancak anlaşılmaktadır **(2)**	4	30,76	2	15,38	5	38,46	2	15,38	**13**	**100**
	Bazı cümlelerde anlam bulanıklığı vardır. Metinde yer yer gereksiz düşünce tekrarlarına rastlanmaktadır **(3)**	14	17,94	26	33,33	19	24,35	19	24,35	**78**	**100**
	Gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığı yok denecek kadar azdır **(4)**	6	20	9	30	9	30	6	20	**30**	**100**
	Metin gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığından arındırılmıştır **(5)**	1	20	3	60	1	20	0	0	**5**	**100**

Açıklık boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yeniden yazdıkları metnin hiçbiri birkaç kez okunmasına rağmen anlaşılamayacak seviyede yer almamıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 30,76'sının (f=4), ikinci sınıf öğrencilerinin % 15,38'inin (f=2), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 38,46'sının (f=5), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 15,38'inin (f=2) yeniden yazdıkları metin birkaç kez okunmakla ancak anlaşılmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 17,94'ünün (f=14), ikinci sınıf öğrencilerinin % 33,33'ünün (f=26), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 24,35'inin (f=19), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 24,35'inin (f=19) yeniden yazdıkları metnin bazı cümlelerinde anlam bulanıklığı vardır ve metinde yer yer

gereksiz düşünce tekrarlarına rastlanmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 20'sinin (f=6), ikinci sınıf öğrencilerinin % 30'unun (f=9), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 30'unun (f=9), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 20'sinin (f=6) yeniden yazdıkları metinde gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığı yok denecek kadar azdır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 20'sinin (f=1), ikinci sınıf öğrencilerinin % 60'ının (f=3), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 20'sinin (f=1) yeniden yazdıkları metin gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığından arındırılmıştır.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutuna Göre En Alt Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

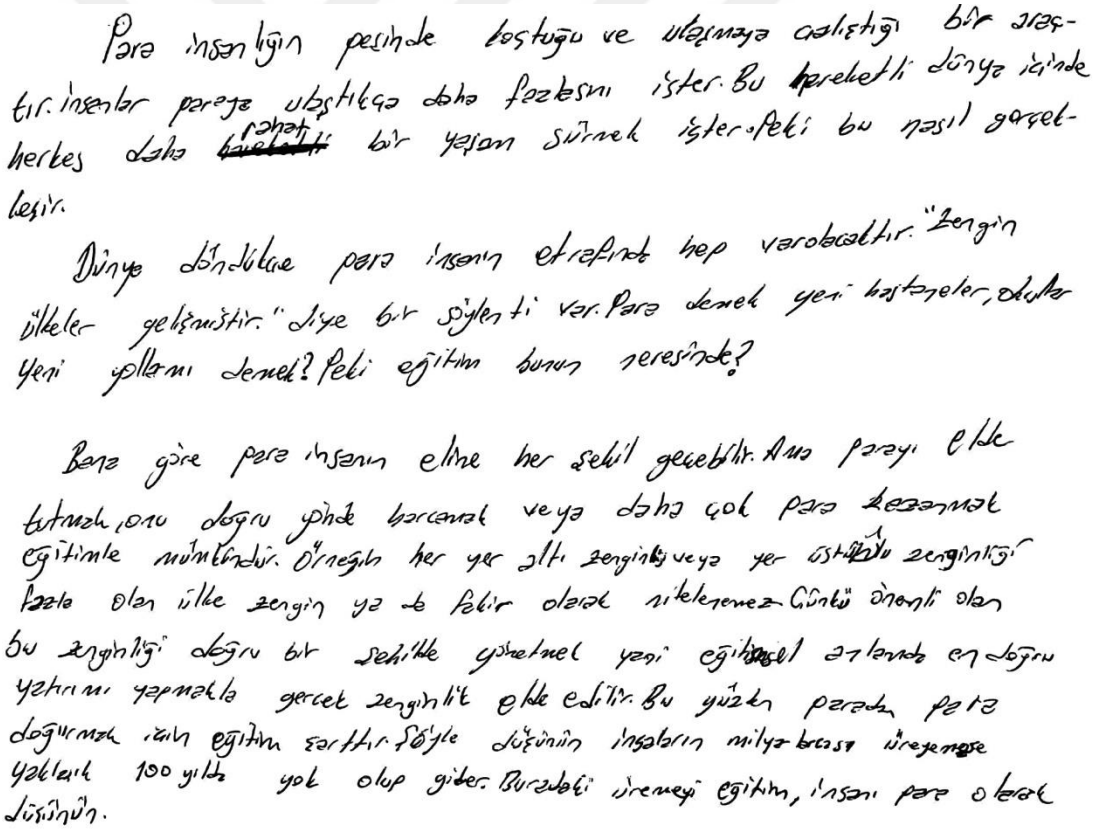

Para insanlığın peşinde koştuğu ve ulaşmaya çalıştığı bir araçtır. İnsanlar paraya ulaştıkça daha fazlasını ister. Bu hareketli dünya içinde herkes daha ~~rahat~~ bir yaşam sürmek ister. Peki bu nasıl gerçekleşir.

Dünya döndükçe para insanın etrafında hep varolacaktır. "Zengin ülkeler gelişmiştir." diye bir söylenti var. Para demek yeni hastaneler, okullar yeni yollarını demek? Peki eğitim bunun neresinde?

Bana göre para insanın eline her şekil gecebilir. Ama parayı elde tutmak, onu doğru şekilde harcamak veya daha çok para kazanmak eğitimle mümkündür. Örneğin her yer altı zenginliği veya yer üstü zenginliği fazla olan ülke zengin ya da fakir olarak nitelenemez. Çünkü önemli olan bu zenginliği doğru bir şekilde yönetmek yani eğitimsel anlamda en doğru yatırımı yapmakla gerçek zenginlik elde edilir. Bu yüzden parada para doğurmak için eğitim şarttır. Şöyle düşünün insanların milyarcası üreyemese yaklaşık 100 yılda yok olup giderler. Burdaki üremeyi eğitim, insanı para olarak düşünün.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutuna Göre En Üst Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Para, tüm insanların ulaşmak için çaba gösterdiği ve ulaştıktan sonra daha üst meblağlara ulaşmak için enerji ve zaman harcadığı bir amaçtır. Bu amaç doğrultusunda hareket eden her insan bu amaca ulaştıktan rahat olmak ister. Peki; insan bu isteğini nasıl gerçekleştirebilir?

Amacı para elde etmek olan insanların bu amaç doğrultusunda hareket ederken rahat olmalarında bazen çevre koşulları, bazen ailesi bazen de şansı etkili olabilir.

İçinde para elde etmek için yaşayan milyonlarca insanı bir arada bulunduran dünya, kendi ekseninin etrafında dönerken para tüm insanların etrafında döner. Paranın, ülkelerin gelişmişlik düzeyiyle ilişkilendirildiği bir husus da var. Ne yani bir ülkenin çok zengin olması o ülkenin çok gelişmiş olduğu anlamına mı gelir? Onlarca para harcanıp yapılan gösterişli binalar, insanların sağlık düzeylerini daha da iyileştirmek için yapılan donanımlı hastaneler, eğlenmek ve vakit geçirmek için yapılmış kat kat alışveriş merkezleri bir ülkenin gelişmişlik düzeyini gösteren ölçütler değildir. Ülkelerin gelişmişlik düzeyini belirleyen en önemli ölçüt eğitimdir. O gösterişli binalarda rahatça uyuyan çocukların sokakta soğuktan uyuyamayan çocukları düşünmesi, özel hastanelerde verdikleri para sayesinde çok iyi koşullarda tedavi gören insanların ulaşım imkanlarının kısıtlılığı yüzünden bir sağlık ocağına dahi gidemeyen insanları düşünmesi, bir hafta içinde defalarca ailesiyle alışveriş merkezine giden bir adamın, alışveriş merkezinin önünde peçete satarak evini geçindirmeye çalışan ve alışveriş merkezinin kapısından belki bir kez giremeyen adamı ve ailesini düşünmesi ancak ve ancak eğitim yoluyla olur.

Bence para insanların eline sadece eğitim yoluyla geçmez. Miras yoluyla veya piyango yoluyla geçebilir. Ancak parayı elinde tutabilmek, doğru zamanlarda doğru yerlere harcayabilmek, yalnızca kendimiz için değil çevremizdeki ihtiyacı olan insanlar için de harcayabilmek ve bu doğrultuda daha farklı para kazanmak için fikir ve çözümler üretmek eğitimle mümkündür. Bunu somutlaştıracak olursak dünyanın en çok kakao üretimine sahip olan kıtası Afrika'da hiç çikolata görmemiş çocuklar vardır. Belki çikolata görseler onun ne olduğu üzerine dakikalarca düşünebilirler... Ya da dünyada petrolün en yoğun olduğu bölgede – Ortadoğu'da" para olarak nitelendirilen neft orda öylece dururken dünyanın en gelişmiş bölgesi orası değil. Çünkü öncelikleri eğitim değil. Sahip olduğu kaynakları nasıl kullanacağını bilmeyen insanlar bu kaynakları kaybetmişler ve öncelikli amaçları eğitim olan toplumların yönlendirmesiyle hareket eder duruma gelmişlerdir.

Sonuç olarak ülkelerin gelişmesi parayla değil; eğitim ile mümkündür.

3. 4. 3. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarının tutarlılık boyutuna göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 62: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Derecelendirme	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Tutarlılık	Cümleler arasında mantık ve anlam bağlantıları kurulmamıştır. Metinde paragraflar belirsizdir ve metnin genelinde anlam ve mantık çelişkileri yaygındır **(1)**	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**100**
	Metinde paragraf olmakla birlikte bunlar arasında anlam ve mantık bağlantıları çok zayıftır. Cümleler birbirini tamamlamaktan uzaktır. Metin anlamlı ve tutarlı bir bütünlük göstermemektedir **(2)**	4	22,22	7	38,88	5	27,77	2	11,11	**18**	**100**
	Cümleler arasındaki anlam ve mantık bağlantılarının yer yer zayıfladığı görülmektedir. Paragraflar arasında bazı bağlantı hataları bulunmaktadır. Metnin genelinde anlamlı ve mantıklı bir bütünlük eksikliği göze çarpmaktadır **(3)**	18	21,95	24	29,26	21	25,60	19	23,17	**82**	**100**
	Cümle ve paragraflar arasındaki anam ve mantık bağlantılarında çok az eksiklik vardır. Metin, genellikle anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir **(4)**	3	12	9	36	7	28,00	6	24	**25**	**100**
	Cümleler arasında anlam ve mantık bağlantıları	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**

	sağlam bir şekilde kurulmuştur. Paragraflar birbirini anlam ve mantık açısından tamamlamaktadır. Metnin geneli anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir **(5)**

Tutarlılık boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yeniden yazdıkları metnin hiçbiri, "Cümleler arasında mantık ve anlam bağlantıları kurulmamıştır; metinde paragraflar belirsizdir ve metnin genelinde anlam ve mantık çelişkileri yaygındır" düzeyinde yer almamıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 22,22'sinin (f=4), ikinci sınıf öğrencilerinin % 38,88'inin (f=7), üçüncü sınıf öğrencilerinin %27,77'sinin (f=5), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 11,11'inin (f=2) yeniden yazdığı metinde paragraflar olmakla birlikte bunlar arasındaki anlam ve mantık bağlantıları çok zayıftır. Cümleler birbirini tamamlamaktan uzaktır. Metin anlamlı ve tutarlı bir bütünlük göstermemektedir. Birinci sınıf öğrencilerinin % 21,95'inin (f=18), ikinci sınıf öğrencilerinin % 29,26'sının (f=24), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 25,60'ının (f=21), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 23,17'sinin (f=19) yeniden yazdığı metinde cümleler arasındaki anlam ve mantık bağlantılarının yer yer zayıfladığı görülmektedir. Paragraflar arasında bazı bağlantı hataları bulunmaktadır. Metnin genelinde anlamlı ve mantıklı bir bütünlük eksikliği göze çarpmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 12'sinin (f=3), ikinci sınıf öğrencilerinin % 36'sının (f=9), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 28'inin (f=7), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 24'ünün (f=6) yeniden yazdıkları metinde cümle ve paragraflar arasındaki anlam ve mantık bağlantılarında çok az eksiklik vardır. Metin genellikle anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir. Sadece üçüncü sınıf düzeyinde yer alan bir öğrencinin yeniden yazdığı metinde cümleler arasında anlam ve mantık bağlantıları sağlam bir şekilde kurulmuştur. Paragraflar birbirini anlam ve mantık açısından tamamlamaktadır. Metnin geneli anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutuna Göre En Alt Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Para insanların sürekli hedef olarak belirlediği ve bu hedefe yaklaştıkça daha çok bu yolda ilerlediği, hareketlerini bu yönde odaklandığı bir insanların temel yaşam sebebi haline gelmiştir. Bu hedefler içinde bütün insanlığın tek hedefi rahat bir yaşam sürmek... Peki ama "nasıl?

Dünya kendi ekseni etrafında dönerken Para bütün insanlığın etrafında dönmektedir. Gelişmiş ülkeler zenginlik tabiri çok boşken bir şekilde kamuoyunda sürekli ve yüksek bir sesle dile getirilmekte. Bu durum gerçekten hayret verici Para; Sağlık alanında yeni hastaneler, eğitim alanında yeni okul yeni yollar gelişmiş demek midir? Hiç zannetmiyorum.

Para insanlara genel olarak miras yoluyla, burç olarak ya da Piyango olarak gelebilir Ama onu doğru yerde doğru zamanda kullanmak eğitimle olur. Buna örnek verecek olursak Afrika'daki çocukların açlığı çikolata yememiştir Hatta ne demek olduğunu tadını dahi bilmemektedir. Ama biliyorsunki dünyada en çok kakao çekirdeği Afrika'dan...

Dünyanın en iyi çikolatalarını yapamıyorlar ve ya başka bir örnek vermek istersek dünyada en çok Petrol Ortadoğu'dan ama en gelişmiş ülke değiller. Eğer eğitim bir yerde Paradan sonra gelirse Para işe yaramaz ve ülkeye hiç bir fayda sağlamaz

Sonuç olarak eğitimi Paranın önünde tutan ülkeler zenginleşir gelişir ve durmaz

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutuna Göre En Üst Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Para, tüm insanların ulaşmak için çaba gösterdiği ve ulaştıktan sonra daha üst meblağlara ulaşmak için enerji ve zaman harcadığı bir amaçtır. Bu amaç doğrultusunda hareket eden her insan bu amaca ulaşırken rahat olmak ister. Peki; insan bu isteğini nasıl gerçekleştirebilir?

Amacı para elde etmek olan insanların bu amaç doğrultusunda hareket ederken rahat olmalarında bazen çevre koşulları, bazen ailesi bazen de şansı etkili olabilir.

İçinde para elde etmek için yaşayan milyonlarca insanı bir arada bulunduran dünya, kendi ekseninin etrafında dönerken para tüm insanların etrafında döner. Paranın, ülkelerin gelişmişlik düzeyiyle ilişkilendirildiği bir husus da var. Ne yani bir ülkenin çok zengin olması o ülkenin çok gelişmiş olduğu anlamına mı gelir? Onlarca para harcanıp yapılan gösterişli binalar, insanların sağlık düzeylerini daha da iyileştirmek için yapılan donanımlı hastaneler, eğlenmek ve vakit geçirmek için yapılmış kat kat alışveriş merkezleri bir ülkenin gelişmişlik düzeyini gösteren ölçütler değildir. Ülkelerin gelişmişlik düzeyini belirleyen en önemli ölçüt eğitimdir. O gösterişli binalarda rahatça uyuyan çocukların sokakta soğuktan uyuyamayan çocukları düşünmesi, özel hastanelerde verdikleri para sayesinde çok iyi koşullarda tedavi gören insanların ulaşım imkanlarının kısıtlılığı yüzünden bir sağlık ocağına dahi gidemeyen insanları düşünmesi, bir hafta içinde onlarca ailesiyle alışveriş merkezine giden bir adamın, alışveriş merkezinin önünde peçete satarak evini geçindirmeye çalışan ve alışveriş merkezinin kapısından belki bir kez giremeyen adamı ve ailesini düşünmesi ancak ve ancak eğitim yoluyla olur.

Bence para insanların eline sadece eğitim yoluyla geçmez. Miras yoluyla veya piyango yoluyla gelebilir. Fakat parayı elinde tutabilmek doğru zamanlarda doğru yerlere harcayabilmek, yalnızca kendimiz için değil çevremizdeki ihtiyacı olan insanlar için de harcayabilmek ve bu doğrultuda daha fazla para kazanmak için fikir ve çözümler üretmek eğitimle mümkündür. Bunu somutlaştıracak olursak dünyanın en çok kakao üretimine sahip olan kıtası Afrika'da hiç çikolata görmemiş çocuklar vardır. Belki çikolata görseler onun ne olduğu üzerine dakikalarca düşünebilirler... Ya da dünyada petrolün en yoğun olduğu bölgede - Ortadoğu'da" para olarak nitelendirilen neft orda öylece dururken dünyanın en gelişmiş bölgesi orası değil. Çünkü öncelikleri eğitim değil. Sahip olduğu kaynakları nasıl kullanacağını bilmeyen insanlar bu kaynakları kaybetmişler ve öncelikli amaçları eğitim olan toplumların yönlendirmesiyle hareket eder duruma gelmişlerdir.

Sonuç olarak ülkelerin gelişmesi parayla değil; eğitim ile mümkündür.

3. 4. 4. Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Eğitimli Para isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarının planlılık boyutuna göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 63: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Derecelendirme	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Planlılık	Metinde paragraf yapılmamıştır. Herhangi bir planlama düşüncesi sezilmemektedir. Metnin giriş, gelişme, sonuç bölümleri seçilememektedir **(1)**	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Metinde paragraflar seçilmektedir ancak bu paragraflarda düşünce birliği bulunmamaktadır. Giriş, gelişme, sonuç bölümleri işlevlerine uygun oluşturulmamıştır **(2)**	7	43,75	4	25	3	18,75	2	12,5	**16**	**100**
	Metnin bölümleri kısmen işlevine uygun kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği kısmen sağlanmıştır. Paragraflar arasında bazı sıralama eksiklikleri bulunmaktadır **(3)**	11	15,27	25	34,72	21	29,16	15	20,83	**72**	**100**
	Metnin bölümleri işlevlerine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflar arasında nadiren düzenlemeye ihtiyaç vardır. Genellikle düşünce birliği sağlanmıştır **(4)**	7	20	9	25,71	9	25,71	10	28,57	**35**	**100**
	Metnin bölümleri işlevine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**

birliği sağlanmıştır. Paragraflar ve düşünceler arasında mantıklı bir sıralama söz konusudur **(5)**

Planlılık boyutunda sadece ikinci sınıf düzeyinde yer alan bir öğrencinin yeniden yazdığı metinde paragraf yapılmamıştır. Herhangi bir planlama düşüncesi sezilmemektedir. Metnin giriş, gelişme, sonuç bölümleri seçilememektedir. Birinci sınıf öğrencilerinin % 43,75'inin (f=7), ikinci sınıf öğrencilerinin % 25'inin (f=4), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 18,75'inin (f=3), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 12,50'sinin (f=2) yeniden yazdığı metinde paragraflar seçilmektedir ancak bu paragraflarda düşünce birliği bulunmamaktadır. Giriş, gelişme, sonuç bölümleri işlevlerine uygun oluşturulmamıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 15,27'sinin (f=11), ikinci sınıf öğrencilerinin % 34,72'sinin (f=25), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 29,16'sının (f=21), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 20,83'ünün (f=15) yeniden yazdıkları metnin bölümleri kısmen işlevine uygun kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği kısmen sağlanmıştır. Paragraflar arasında bazı sıralama eksiklikleri bulunmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 20'sinin (f=7), ikinci sınıf öğrencilerinin % 25,71'inin (f=9), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 25,71'inin (f=9), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25,57'sinin (f=10) yeniden yazdığı metnin bölümleri işlevlerine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflar arasında nadiren düzenlemeye ihtiyaç vardır. Genellikle düşünce birliği sağlanmıştır. Sadece ikinci ve üçüncü sınıf seviyesinde yer alan birer öğrencinin yeniden yazdığı metnin bölümleri işlevine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği sağlanmıştır. Paragraflar ve düşünceler arasında mantıklı bir sıralama söz konusudur.

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutuna Göre En Alt Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Bir ülkenin kalkınmasında eğitim mi daha etkilidir? yoksa para mı?
Şüphesiz bir ülkenin gelişmesinde eğitim daha önceliklidir çünkü örneğin Ortadoğu'da petrol rafinerisi vardır ama onu işleyecek makine, teknoloji vb. yoktur bu da eğitimle gerçekleşir.
Eğitimli bireyler, petrolü işleyecek aletleri tasarlar ve böylece petrolü işleyip para kazanırlar. çünkü bir ülkeyi eğitim kalkındırır.
Kişi zengin olabilir ama bu parayı çar çur edeceği anlamına gelmez eğer parayı elinde tutup, onu doğru bir şekilde harcama yapması kısacası daha çok para kazanmak eğitimle olur. Örneğin birçok ülkede bor yatakları vardır ama teknolojileri olmadığından borları çıkaramazlar bu da eğitimsizlik'ten kaynaklanır. Amerikada da kaynak yoktur ama o kaynakları çıkaracak ve işleyecek teknolojileri vardır bu da yüksek oranla eğitimle ilgilidir.
Eğitim bir ülke için olmazsa olmazdır tabiki para da gereklidir ama eğitim daha önceliklidir. Eğitim sayesinde o ülke gelişir, zenginleşir.
Zengin olan ülkeler eğitim alanında, sağlık alanında birçok faaliyette bulunur. Ülkenin kendi ihtiyaçlarını karşılaması, dışardan teknoloji alınması eğitim sayesinde gerçekleşir.
Eğitim ile birey gelişir dolayısıyla da ülke gelişir, zenginleşir
Sahip olduğumuz kaynakların önemli olduğu kadar onları doğru yönde harcama yapmamızda çok önemlidir. Her şeyin başı eğitim'dir.
Para insanlığın peşinde koştuğu, ulaşmaya çalıştığı ve ulaştıkça daha üst meblağlara koştuğu hareketli bir dünyadır. Bu hareketli dünya içinde her insan rahat bir yaşam sürmek ister bu da eğitim sayesinde olur.
Eğitimli, kendini yetiştirmiş kişi çevresine ve ülkesine katkıda bulunur. Dolayısıyla eğitim sayesinde ülke de gelişir.
Para; miras yoluyla, borç olarak ya da piyango olarak bir şekilde aktarılır ama eğitim kişiden kişiye aktarılamaz. Kişinin kendini geliştirmesi çok önemlidir.
Kısacası eğitim hem birey için hem ülke için çok önemlidir

Eğitimli Para Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutuna Göre En Üst Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

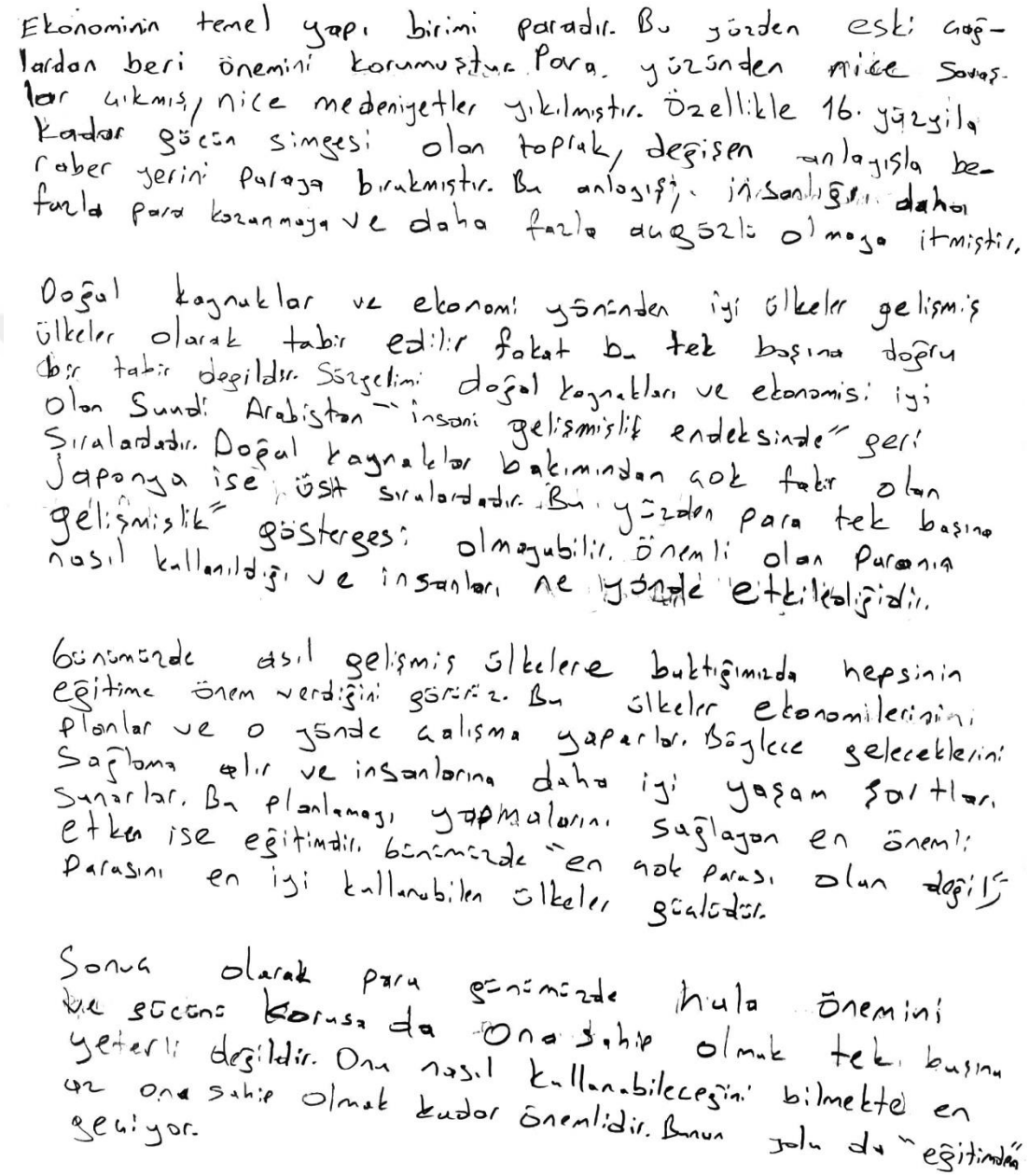

Ekonominin temel yapı birimi paradır. Bu yüzden eski çağlardan beri önemini korumuştur. Para yüzünden nice savaşlar çıkmış, nice medeniyetler yıkılmıştır. Özellikle 16. yüzyıla kadar gücün simgesi olan toprak, değişen anlayışla beraber yerini paraya bırakmıştır. Bu anlayışla, insanlığın daha fazla para kazanmaya ve daha fazla duygusuz olmaya itmiştir.

Doğal kaynaklar ve ekonomi yönünden iyi ülkeler gelişmiş ülkeler olarak tabir edilir fakat bu tek başına doğru bir tabir değildir. Sözgelimi doğal kaynakları ve ekonomisi iyi olan Suudi Arabistan "insani gelişmişlik endeksinde" geri sıralardadır. Doğal kaynaklar bakımından çok fakir olan Japonya ise üst sıralardadır. Bu yüzden para tek başına "gelişmişlik" göstergesi olmayabilir. Önemli olan paranın nasıl kullanıldığı ve insanları ne yönde etkilediğidir.

Günümüzde asıl gelişmiş ülkelere baktığımızda hepsinin eğitime önem verdiğini görürüz. Bu ülkeler ekonomilerini planlar ve o yönde çalışma yaparlar. Böylece gelecekleri sağlama alır ve insanlarına daha iyi yaşam şartları sunarlar. Bu planlamayı yapmalarını sağlayan en önemli etken ise eğitimdir. Günümüzde "en çok parası olan değil" parasını en iyi kullanabilen ülkeler güçlüdür.

Sonuç olarak para günümüzde hala önemini ve gücünü korusa da ona sahip olmak tek başına yeterli değildir. Onu nasıl kullanabileceğini bilmekte en az ona sahip olmak kadar önemlidir. Bunun yolu da "eğitimden" geçiyor.

3. 5. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 5. 1. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Ekleme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken ekleme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 64: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Ekleme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ekleme	Ek ekleme	22	19,13	32	27,82	31	26,95	30	26,08	**115**	**100**
	Kelime ekleme	54	18,88	123	43,00	51	17,83	58	20,27	**286**	**100**
	Kelime grubu ekleme	1	14,28	4	57,14	2	28,57	0	0	**7**	**100**
	Cümlecik ekleme	2	40	0	0	1	20	2	40	**5**	**100**
	Cümle ekleme	47	8,91	193	36,62	153	29,03	134	25,42	**527**	**100**
	Bölüm ekleme	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Paragraf ekleme	8	9,63	18	21,68	34	40,96	23	27,71	**83**	**100**
	Metin ekleme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Toplam	**134**		**371**		**272**		**247**		**1024**	**100**

Tabloya göre ekleme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 1024'tür. Sınıf seviyelerine göre ekleme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 134, ikinci sınıf öğrencileri 371, üçüncü sınıf öğrencileri 272 ve dördüncü sınıf öğrencileri 247 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından ekleme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümle ekleme (f=527), en az yapılanı bölüm eklemedir (f=1). Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerden hiçbiri metin ekleme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Sınıf seviyelerine göre baktığımızda birinci sınıf öğrencilerinin ekleme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik kelime ekleme (f=54); en az yaptıkları değişiklik kelime grubu eklemedir (f=1). İkinci sınıf öğrencilerinin ekleme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle

ekleme (f=193); en az yaptıkları değişiklik bölüm eklemedir (f=1). İkinci sınıf öğrencileri cümlecik ekleme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Üçüncü sınıf öğrencilerinin ekleme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle ekleme (f=153); en az yaptıkları değişiklik cümlecik eklemedir (f=1). Üçüncü sınıf öğrencileri bölüm ekleme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin ekleme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle ekleme (f=134), en az yaptıkları değişiklik cümlecik eklemedir (f=2). Dördüncü sınıf öğrencileri kelime grubu ekleme ve bölüm ekleme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 5. 2. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Silme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken silme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 65: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Silme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Silme	Ek silme	27	25	28	25,92	28	25,92	25	23,14	**108**	**100**
	Kelime silme	64	21,33	123	41	68	22,66	45	15	**300**	**100**
	Kelime grubu silme	0	0	2	50	1	25	1	25	**4**	**100**
	Cümlecik silme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Cümle silme	72	14,14	177	34,77	157	30,84	103	20,23	**509**	**100**
	Paragraf silme	7	12,06	14	24,13	23	39,65	14	24,13	**58**	**100**
	Metin silme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Toplam	**170**		**344**		**277**		**188**		**979**	**100**

Tabloya göre silme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 979'dur. Sınıf seviyelerine göre silme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 170, ikinci sınıf öğrencileri 344, üçüncü sınıf öğrencileri 277 ve dördüncü sınıf öğrencileri 188 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından silme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümle silme (f=509); en az yapılanı kelime grubu silmedir (f=4). Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerden hiçbiri cümlecik silme ve metin silme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin silme

boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle silme (f=72); en az yaptıkları değişiklik paragraf silmedir (f=7). Birinci sınıf öğrencileri kelime grubu silme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin silme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle silme (f=177); en az yaptıkları değişiklik kelime grubu silmedir (f=2). Üçüncü sınıf öğrencilerinin silme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle silme (f=157); en az yaptıkları değişiklik kelime grubu silmedir (f=1). Dördüncü sınıf öğrencilerinin silme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle silme (f=103); en az yaptıkları değişiklik kelime grubu silmedir (f=1).

3. 5. 3. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Yerine Koyma Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken yerine koyma boyutunda yaptıkları Değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 66: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Yerine Koyma Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Yerine Koyma	Ekin yerine ek koyma	33	24,26	70	51,47	33	24,26	0	0	**136**	**100**
	Ekin yerine kelime koyma	0	0	2	66,66	1	33,33	0	0	**3**	**100**
	Kelimenin yerine ek koyma	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Kelimenin yerine kelime koyma	74	26,42	81	28,92	63	22,50	62	22,14	**280**	**100**
	Kelimenin yerine kelime grubu koyma	4	18,18	4	18,18	9	40,90	5	22,72	**22**	**100**
	Kelime grubunun yerine kelime koyma	4	30,76	4	30,76	1	7,69	4	30,76	**13**	**100**
	Kelime grubunun yerine kelime grubu koyma	5	38,46	4	30,76	3	23,07	1	7,69	**13**	**100**
	Cümlecik koyma	3	33,33	1	11,11	4	44,44	1	11,11	**9**	**100**
	Cümle koyma	123	23,60	88	16,89	169	32,43	142	27,25	**522**	**100**
	Paragraf koyma	3	10	0	0	9	30	18	60	**30**	**100**
	Metin koyma	2	33,33	0	0	4	66,66	0	0	**6**	**100**
	Toplam	**251**		**254**		**296**		**233**		**1034**	

Tabloya göre yerine koyma boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 1034'tür. Sınıf seviyelerine göre yerine koyma boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 251, ikinci sınıf

öğrencileri 254, üçüncü sınıf öğrencileri 296 ve dördüncü sınıf öğrencileri 233 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından yerine koyma boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümlenin yerine cümle koyma (f=522); en az yapılanı ekin yerine kelime koymadır (f=3). Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerden hiçbiri kelimenin yerine ek koyma alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin yerine koyma boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle koyma (f=123); en az yaptıkları değişiklik metin koymadır (f=2). Birinci sınıf öğrencileri ekin yerine kelime koyma alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin yerine koyma boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle koyma (f=88); en az yaptıkları değişiklik cümlecik koymadır (f=1). İkinci sınıf öğrencileri paragraf ve metin koyma boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Üçüncü sınıf öğrencilerinin yerine koyma boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle koyma (f=169); en az yaptıkları değişiklik ekin yerine kelime koyma (f=1) ve kelime grubunun yerine kelime koymadır (f=1). Dördüncü sınıf öğrencilerinin yerine koyma boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümle koyma (f=142); en az yaptıkları değişiklik kelime grubunun yerine kelime grubu koyma (f=1) ve cümlecik koymadır (f=1). Dördüncü sınıf öğrencileri ekin yerine ek koyma, ekin yerine kelime koyma ve metin koyma boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 5. 4. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Yer Değiştirme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken yer değiştirme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 67: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Yer Değiştirme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

	Sınıf Düzeyleri									
	1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
	f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ekin yerini değiştirme	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Kelimenin yerini değiştirme	17	26,98	24	38,09	10	15,87	11	17,46	**63**	**100**
Kelime grubunun yerini değiştirme	2	40	3	60	0	0	0	0	**5**	**100**
Cümleciklerin yerini	4	26,66	6	40	2	13,33	3	20	**15**	**100**

değiştirme										
Cümlenin yerini değiştirme	8	16,32	6	12,24	25	51,02	10	20,40	**49**	**100**
Paragrafın yerini değiştirme	0	0	1	80	0	0	4	80	**5**	**100**
Toplam	**31**		**40**		**37**		**28**		**136**	

Tabloya göre yer değiştirme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 136'dır. Sınıf seviyelerine göre yer değiştirme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 31, ikinci sınıf öğrencileri 40, üçüncü sınıf öğrencileri 37 ve dördüncü sınıf öğrencileri 28 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından yer değiştirme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümlenin yerini değiştirme (f=49); en az yapılanı kelime grubunun yerini değiştirme ve paragrafın yerini değiştirmedir (f=5). Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerden hiçbiri ekin yerini değiştirme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin yer değiştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik kelimenin yerini değiştirme (f=17); en az yaptıkları değişiklik kelime grubunun yerini değiştirmedir (f=2). Birinci sınıf öğrencileri ekin yerini değiştirme ve paragrafın yerini değiştirme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin yer değiştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik kelimenin yerini değiştirme (f=24); en az yaptıkları değişiklik paragrafın yerini değiştirmedir (f=1). İkinci sınıf öğrencileri ekin yerini değiştirme boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Üçüncü sınıf öğrencilerinin yer değiştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümlenin yerini değiştirme (f=25); en az yaptıkları değişiklik cümleciklerin yerini değiştirmedir (f=2). Üçüncü sınıf öğrencileri ekin yerini değiştirme, kelime grubunun yerini değiştirme ve paragrafın yerini değiştirme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin yer değiştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik kelimenin yerini değiştirme (f=11); en az yaptıkları değişiklik cümleciklerin yerini değiştirmedir (f=3). Dördüncü sınıf öğrencileri ekin yerini değiştirme ve kelime grubunun yerini değiştirme alt boyutlarında herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 5. 5. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Birleştirme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken birleştirme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 68: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Birleştirme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Birleştirme	Kelimeleri birleştirme	1	8,33	4	33,33	5	41,66	2	16,66	**12**	**100**
	Cümleleri birleştirme	15	41,66	8	22,22	8	22,22	5	13,88	**36**	**100**
	Paragrafları birleştirme	0	0	1	25	0	0	3	75	**4**	**100**
	Toplam	**16**		**13**		**13**		**10**		**52**	

Tabloya göre birleştirme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 52'dir. Sınıf seviyelerine göre birleştirme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 16, ikinci sınıf öğrencileri 13, üçüncü sınıf öğrencileri 13 ve dördüncü sınıf öğrencileri 10 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından birleştirme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümleleri birleştirme (f=36); en az yapılanı paragrafları birleştirmedir (f=4). Birinci sınıf öğrencilerinin birleştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümleleri birleştirme (f=15); en az yaptıkları değişiklik kelimeleri birleştirmedir (f=1). Birinci sınıf öğrencileri paragrafları birleştirme boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin birleştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümleleri birleştirme (f=8); en az yaptıkları değişiklik paragrafları birleştirmedir (f=1). Üçüncü sınıf öğrencilerinin birleştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümleleri birleştirme (f=8); en az yaptıkları değişiklik kelimeleri birleştirmedir (f=5). Üçüncü sınıf öğrencileri paragrafları birleştirme boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin birleştirme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümleleri birleştirme (f=5); en az yaptıkları değişiklik kelimeleri birleştirmedir (f=2).

3. 5. 6. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Bölme Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken bölme boyutunda yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 69 Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Bölme Boyutunda Yaptıkları Değişiklikler

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Bölme	Kelimeleri bölme	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**
	Cümleleri bölme	15	17,44	15	17,44	32	37,20	24	27,90	**86**	**100**
	Paragrafları bölme	6	10,71	11	19,64	20	35,71	19	33,92	**56**	**100**
	Toplam	**21**		**28**		**52**		**43**		**144**	

Tabloya göre bölme boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları toplam değişiklik sayısı 144'tür. Sınıf seviyelerine göre bölme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 21, ikinci sınıf öğrencileri 28, üçüncü sınıf öğrencileri 52 ve dördüncü sınıf öğrencileri 43 değişiklik yapmışlardır. Tüm sınıf seviyelerindeki öğrenciler tarafından bölme boyutunda yer alan değişikliklerden en çok yapılanı cümleleri bölme (f=86); en az yapılanı kelimeleri bölmedir (f=2). Birinci sınıf öğrencilerinin bölme boyutunda yaptıkları değişiklikler cümleleri bölme (f=15) ve paragrafları bölme (f=6) şeklindedir. Birinci sınıf öğrencileri kelimeleri bölme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin bölme boyutunda en çok yaptıkları değişiklik cümleleri bölme (f=15); en az yaptıkları değişiklik kelimeleri bölmedir (f=2). Üçüncü sınıf öğrencilerinin bölme boyutunda yaptıkları değişiklikler cümleleri bölme (f=32) ve paragrafları bölmedir (f=20). Üçüncü sınıf öğrencileri kelimeleri bölme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin bölme boyutunda yaptıkları değişiklikler cümleleri bölme (f=24) ve paragrafları bölme (f=19) şeklindedir. Dördüncü sınıf öğrencileri kelimeleri bölme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 6. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında sınıf seviyelerine göre öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 6. 1. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Eklemenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 6. 1. 1. Kelimeye Ek Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 70: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeye Ek Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ek Ekleme	Kesinlik anlamı katma	2	9,09	5	22,72	10	45,45	5	22,72	**22**	**100**
	Şahıs eki ekleme	0	0	1	33,33	1	33,33	1	33,33	**3**	**100**
	Bulunma hâli eki ekleme	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Ayrılma hâli eki ekleme	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Yönelme hâli eki ekleme	0	0	0	0	0	0	3	100	**3**	**100**
	Çokluk anlamı katma	3	42,85	2	28,57	0	0	2	28,57	**7**	**100**
	Tamlayan eki ekleme	4	20	6	30	6	30	4	20	**20**	**100**
	Yeterlik anlamı katma	5	27,77	4	22,22	6	33,33	3	16,66	**18**	**100**
	Gereklilik anlamı katma	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0	**3**	**100**
	Şart anlamı katma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Yer anlamı katma	1	100	0	0	1	100	0	0	**2**	**100**
	Belirtme anlamı	0	0	3	60	2	40	0	0	**5**	**100**

İyelik anlamı katma	0	0	2	16,66	3	25	7	58,33	**12**	**100**
Zaman anlamı katma	5	35,71	6	42,85	0	0	3	21,42	**14**	**100**
Çatıyı değiştirme	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
Nezaket anlamı katma	0	0	0	0	0	0	2	100	**2**	**100**
Toplam	**22**		**32**		**31**		**30**		**115**	

Tabloya göre kelimeye ek ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 16 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamı katma (f=22); en az ise bulunma hâli eki ekleme (f=1), ayrılma hâli eki ekleme (f=1), şart anlamı katma (f=1) ve çatıyı değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok yeterlik anlamı katma (f=5); en az ayrılma hâli eki ekleme (f=1), gereklilik anlamı katma (f=1) ve yer anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok tamlayan eki ekleme (f=6) ve zaman anlamı katma (f=6); en az şahıs eki ekleme (f=1), bulunma hâli eki ekleme (f=1), gereklilik anlamı katma (f=1) ve çatıyı değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamı katma (f=10); en az şahıs eki ekleme (f=1), gereklilik anlamı katma (f=1), şart anlamı katma (f=1) ve yer anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimeye ek ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok iyelik anlamı katma (f=7); en az şahıs eki ekleme (f=1) maddesinde işlev görmüştür.

3. 6. 1. 2. Cümleye Kelime Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 71: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Kelime Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kelime Ekleme	Benzerlik anlamı katma	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
	Yüklem ekleme	0	0	0	0	1	33,33	2	66,66	**3**	**100**
	İsmin yerini tutan kelime ekleme	0	0	0	0	0	0	2	100	**2**	**100**
	Fiil ekleme	3	30	5	50	0	0	2	20	**10**	**100**
	Gönderimde bulunma	0	0	3	75	0	0	1	25	**4**	**100**
	İsim ekleme	12	17,39	25	36,23	13	18,84	19	27,53	**69**	**100**
	Zaman anlamı katma	1	25	2	50	1	25	0	0	**4**	**100**
	İsimleri bağlama	2	25	3	37,5	2	25	1	12,5	**8**	**100**
	Cümleleri bağlama	4	22,22	9	50	3	16,66	2	11,11	**18**	**100**
	Cümlecikleri bağlama	2	28,57	5	71,42	0	0	0	0	**7**	**100**
	Sıfatları bağlama	0	0	0	0	0	0	2	100	**2**	**100**
	Özne ekleme	0	0	4	100	0	0	0	0	**4**	
	Nesneleri bağlama	1	20	1	20	1	20	2	40	**5**	**100**
	Fiilin yöneldiği kelimeyi belirtme	3	60	2	40	0	0	0	0	**5**	**100**
	İsmi niteleme	6	13,66	23	52,27	6	13,66	9	20,45	**44**	**100**
	Eksiltili anlatımı tamamlama	2	66,66	0	0	0	0	1	33,33	**3**	**100**
	Soru anlamı katma	0	0	6	85,71	0	0	1	14,28	**7**	**100**
	Miktar anlamı katma	2	28,57	2	28,57	3	42,85	0	0	**7**	**100**
	Sınırlama anlamı katma	4	44,44	0	0	3	33,33	2	22,22	**9**	**100**
	Yer yön anlamı katma	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**
	Şart anlamı katma	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**
	Fiili niteleme	1	11,11	5	55,55	3	33,33	0	0	**9**	**100**
	Ögeyi vurgulama	7	25,92	9	33,33	7	25,92	4	14,81	**27**	**100**
	Cümlenin yapısını değiştirme	1	8,33	4	33,33	5	41,66	2	16,66	**12**	**100**
	Zıtlık anlamı katma	1	33,33	1	33,33	0	0	1	33,33	**3**	**100**
	Birliktelik anlamı katma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Edat ekleme	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
	Dereceleme anlamı katma	1	50	0	0	1	50	0	0	**2**	**100**
	Yineleme anlamı katma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Olumsuzluk anlamı katma	0	0	4	100	0	0	0	0	**4**	**100**
	Sebep anlamı katma	1	11,11	3	33,33	2	22,22	3	33,33	**9**	**100**
	Toplam	**54**		**122**		**51**		**58**		**285**	

Tabloya göre cümleye kelime ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 31 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok isim ekleme (f=69); en az benzerlik anlamı katma (f=1), birliktelik anlamı katma (f=1), edat ekleme (f=1) ve yineleme anlamı katma

(f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok isim ekleme (f=12); en az zaman anlamı katma (f=1), nesneleri bağlama (f=1), fiili niteleme (f=1), cümlenin yapısını değiştirme (f=1), zıtlık anlamı katma (f=1), dereceleme anlamı katma (f=1) ve sebep anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok isim ekleme (f=25); en az nesneleri bağlama (f=1), zıtlık anlamı katma (f=1), birliktelik anlamı katma (f=1) ve yineleme anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok isim ekleme (f=13); en az yüklem ekleme (f=1), zaman anlamı katma (f=1), nesneleri bağlama (f=1), dereceleme anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümleye kelime ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok isim ekleme (f=19); en az benzerlik anlamı katma (f=1), gönderimde bulunma (f=1), isimleri bağlama (f=1), eksiltili anlatımı tamamlama (f=1), soru anlamı katma (f=1), zıtlık anlamı katma (f=1) ve edat ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 1. 3. Cümleye Kelime Grubu Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 72: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Kelime Grubu Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Grubu Ekleme	Tamlama grubu ekleme	0	0	3	75	1	25	0	0	**4**	**100**
	Olumsuzluk anlamı katma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Cümleleri bağlama	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**0**		**4**		**2**		**0**		**6**	

Tabloya göre cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine

getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler tamlama grubu ekleme (f=4), olumsuzluk anlamı katma (f=1) ve cümleleri bağlama (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler tamlama grubu ekleme (f=3) ve cümleleri bağlama (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümleye kelime grubu ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler tamlama grubu ekleme (f=1) ve olumsuzluk anlamı katma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 1. 4. Cümleye Cümlecik Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleye cümlecik ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 73: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleye Cümlecik Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümlecik Ekleme	Cümleyi genişletme	2	40	0	0	1	10	2	40	**5**	**100**
	Toplam	**2**		**0**		**1**		**2**		**5**	**100**

Tabloya göre cümlecik ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev cümleleri genişletmedir.

3. 6. 1. 5. Paragrafa Cümle Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 74: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafa Cümle Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümle Ekleme	Düşünce ekleme	34	8,78	143	36,95	106	27,39	104	26,87	**387**	**100**
	Karşılaştırma cümlesi ekleme	5	20,83	3	12,5	12	50	4	16,66	**24**	**100**
	Bilgi ekleme	0	0	3	33,33	0	0	6	66,66	**9**	**100**
	Bağlayıcı cümle ekleme	0	0	2	66,66	0	0	1	33,33	**3**	**100**
	Destekleyici cümle ekleme	0	0	1	11,11	6	66,66	2	22,22	**9**	**100**
	Soru cümlesi ekleme	4	9,09	22	50	8	18,18	10	22,72	**44**	**100**
	Tanım ekleme	2	5,88	12	35,29	15	44,11	5	14,70	**34**	**100**
	Örnek ekleme	0	0	0	0	2	100	0	0	**2**	**100**
	Alıntı ekleme	2	14,28	7	50	4	28,57	1	7,14	**14**	**100**
	Toplam	**47**		**193**		**153**		**133**		**526**	

Tabloya göre paragrafa cümle ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 9 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=387), en az ise örnek ekleme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=34); en az tanım ekleme (f=2) ve alıntı ekleme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=143); en az destekleyici cümle ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=106); en az örnek ekleme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin paragrafa cümle ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce ekleme (f=104); en az bağlayıcı cümle ekleme ve alıntı ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 1. 6. Metne Paragraf Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 75: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metne Paragraf Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Paragraf Ekleme	Var olan giriş paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan giriş paragrafı ekleme	1	25	2	50	1	25	0	0	**4**	**100**
	Var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan gelişme paragrafı ekleme	5	15,15	5	15,15	17	51,51	6	18,18	**33**	**100**
	Var olan sonuç paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan sonuç paragrafı ekleme	1	5,26	1	5,26	10	52,63	7	36,84	**19**	**100**
	Var olan giriş paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı giriş paragrafı ekleme	0	0	2	50	2	50	0	0	**4**	**100**
	Var olan gelişme paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme	0	0	4	28,57	3	21,42	7	50	**14**	**100**
	Var olan sonuç paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme	1	10	4	40	1	10	4	40	**10**	**100**
	Toplam	**8**		**18**		**34**		**24**		**84**	

Tabloya göre metne paragraf ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 6 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm

sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan paragraf ekleme (f=33); en az var olan giriş paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan giriş paragrafı ekleme (4) ve var olan giriş paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı giriş paragrafı ekleme (f=4) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan gelişme paragrafı ekleme (5); en az var olan giriş paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan giriş paragrafı ekleme (f=1), var olan sonuç paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan sonuç paragrafı ekleme (f=1) ve var olan sonuç paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan gelişme paragrafı ekleme (f=5); en az var olan sonuç paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan sonuç paragrafı ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan gelişme paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan gelişme paragrafı ekleme (f=17); en az var olan giriş paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan giriş paragrafı ekleme (f=1) ve var olan sonuç paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin metne paragraf ekleme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok var olan sonuç paragrafının yerine anlamda bazı değişiklikler yapılan sonuç paragrafı ekleme (f=7) ve var olan gelişme paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme (f=7); en az var olan sonuç paragrafına göre anlamsal olarak farklı düşüncelerin yer aldığı gelişme paragrafı ekleme (f=4) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 1. 7. Metne Bölüm Ekleme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken metne bölüm ekleme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 76: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metne Bölüm Ekleme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Bölüm Ekleme	Şiir bölümü ekleme	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**0**		**1**		**0**		**0**		**1**	

Tabloya göre metne bölüm ekleme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev şiir bölümü eklemedir.

3. 6. 2. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Silmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken silme boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 6. 2. 1. Kelimeden Ek Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelimeden ek silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 77: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeden Ek Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ek Silme	Çokluk anlamını çıkarma	3	18,75	3	18,75	9	56,25	1	6,25	**16**	**100**
	Aitlik anlamını çıkarma	6	33,33	2	11,11	6	33,33	4	22,22	**18**	**100**
	Kesinlik anlamını çıkarma	3	16,66	5	27,77	2	11,11	8	44,44	**18**	**100**
	Yeterlik anlamını çıkarma	4	30,76	7	53,84	0	0	2	15,38	**13**	**100**
	Kişi ekini çıkarma	5	31,25	4	25	6	37,5	1	6,25	**16**	**100**
	Belirtme hâli ekini çıkarma	3	33,33	2	22,22	2	22,22	2	22,22	**9**	**100**
	Tamlayan ekini çıkarma	2	15,38	3	23,07	2	15,38	6	46,15	**13**	**100**
	Soru anlamını çıkarma	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**
	Yönelme hâli ekini çıkarma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Zaman anlamını çıkarma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Küçültme anlamını çıkarma	0	0	0	0	0	0	1	100	**1**	**100**
	Toplam	**27**		**28**		**28**		**25**		**108**	

Tabloya göre ek silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 11 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok aitlik anlamını çıkarma (f=18) ve kesinlik anlamını çıkarma (f=18); en az yönelme hâli ekini çıkarma (f=1), zaman anlamını çıkarma (f=1) ve küçültme anlamını çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok aitlik anlamını çıkarma (f=6); en az yönelme hâli ekini çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok yeterlik anlamını çıkarma (f=7); en az aitlik ekini çıkarma (f=2), belirtme hâli ekini çıkarma (f=2) ve soru anlamını çıkarma (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok çokluk anlamını çıkarma (f=9); en az zaman anlamını çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin ek silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kesinlik anlamını çıkarma (f=8); en az çokluk anlamını çıkarma (f=1), kişi ekini çıkarma (f=1) ve küçültme anlamını çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 2. 2. Cümleden Kelime Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleden kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 78: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleden Kelime Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Silme	İfadeyi kısaltma	2	25	0	0	5	62,5	1	12,5	**8**	**100**
	İsmi çıkarma	18	21,68	29	34,93	18	21,68	18	21,68	**83**	**100**
	Cümle yapısını değiştirme	0	0	0	0	4	66,66	2	33,33	**6**	**100**
	Fiili çıkarma	2	12,5	9	56,25	4	25	1	6,25	**16**	**100**
	Gönderim unsurunu çıkarma	1	33,33	1	33,33	0	0	1	33,33	**3**	**100**
	İsmi niteleyen kelimeyi çıkarma	19	24,05	33	41,77	15	18,98	12	15,18	**79**	**100**
	Yer unsurunu çıkarma	1	25	2	50	1	25	0	0	**4**	**100**
	Zıtlık anlamını çıkarma	2	33,33	3	50	0	0	1	16,66	**6**	**100**
	Sebep anlamını çıkarma	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0	**3**	**100**
	Denklik anlamını çıkarma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Derecelendirme anlamını çıkarma	0	0	5	55,55	4	44,44	0	0	**9**	**100**
	Miktar anlamını çıkarma	6	50	4	33,33	1	8,33	1	8,33	**12**	**100**
	Birliktelik anlamını çıkarma	0	0	1	33,33	2	66,66	0	0	**3**	**100**
	Ögeyi vurgulayan kelimeyi çıkarma	1	12,5	3	37,5	4	50	0	0	**8**	**100**
	Zaman anlamını çıkarma	0	0	8	61,53	4	30,76	1	7,69	**13**	**100**
	Ekleme anlamını çıkarma	0	0	0	0	2	100	0	0	**2**	**100**
	Fiilin yöneldiği kelimeyi çıkarma	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0	**3**	**100**
	Fiili niteleyen kelimeyi çıkarma	3	37,5	5	62,5	0	0	0	0	**8**	**100**
	İsmin yerini tutan kelimeyi çıkarma	1	33,33	0	0	1	33,33	1	33,33	**3**	**100**
	Edatı çıkarma	0	0	0	0	1	33,33	2	66,66	**3**	**100**
	İsimleri bağlayan kelimeyi çıkarma	3	25	5	41,66	0	0	4	33,33	**12**	**100**
	Yineleme anlamını çıkarma	2	100	0	0	0	0	0	0	**2**	**100**
	Soru anlamını çıkarma	0	0	2	100	0	0	0	0	**2**	**100**

Toplam	**64**	**112**	**68**	**45**	**289**

Tabloya göre kelime silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 23 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi çıkarma (f=83); en az denklik anlamını çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi niteleyen kelimeyi çıkarma (f=19); en az gönderim unsurunu çıkarma (f=1), yer unsurunu çıkarma (f=1), sebep anlamını çıkarma (f=1), denklik anlamını çıkarma (f=1), ögeyi vurgulayan kelimeyi çıkarma (f=1), fiilin yöneldiği kelimeyi çıkarma (f=1) ve ismin yerini tutan kelimeyi çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi niteleyen kelimeyi çıkarma (f=33); en az gönderim unsurunu çıkarma (f=1), sebep anlamını çıkarma (f=1), birliktelik anlamını çıkarma (f=1) ve fiilin yöneldiği kelimeyi çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi çıkarma (f=18); en az yer unsurunu çıkarma (f=1), sebep anlamını çıkarma (f=1), miktar anlamını çıkarma (f=1), fiilin yöneldiği kelimeyi çıkarma (f=1), ismin yerini tutan kelimeyi çıkarma (f=1) ve edatı çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelime silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok ismi çıkarma (f=18); en az ifadeyi kısaltma (f=1), fiili çıkarma (f=1), gönderim unsurunu çıkarma (f=1), zıtlık anlamını çıkarma (f=1), miktar anlamını çıkarma (f=1), zaman anlamını çıkarma (f=1) ve ismin yerini tutan kelimeyi çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 2. 3. Kelime Grubu Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelime grubu silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 79: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubu Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kelime Grubu Silme	Tamlamayı çıkarma	0	0	0	0	1	50	1	50	**2**	**100**
	Sıfat grubunu çıkarma	0	0	2	66,66	0	0	1	33,33	**3**	**100**
	Toplam	**0**		**2**		**1**		**2**		**5**	

Tabloya göre kelime grubu silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 2 farklı işlevi yerine getirmiştir. Birinci sınıf öğrencileri kelime grubu silme alt boyutunda herhangi bir değişiklik yapmamışlardır. İkinci sınıf öğrencilerinin kelime grubu silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sıfat grubunu çıkarma (f=2) maddesinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelime grubu silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler tamlamayı çıkarma (f=1) maddesinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelime grubu silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler tamlamayı çıkarma (f=1) ve sıfat grubunu çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 2. 4. Cümleden Cümlecik Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleden cümlecik silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 80: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleden Cümlecik Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cümlecik Silme	Zarf fiil grubunu çıkarma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Sıfat fiil grubunu çıkarma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**0**		**2**		**0**		**0**		**2**	

Tabloya göre cümlecik silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 2 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu boyutta

sadece ikinci sınıf öğrencileri değişiklik yapmışlardır. Üçüncü sınıf öğrencilerinin yaptıkları değişiklikler zarf fiil grubunu çıkarma (f=1) ve sıfat fiil grubunu çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 2. 5. Paragraftan Cümle Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken paragraftan cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 81: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragraftan Cümle Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümle Silme	Düşünce çıkarma	35	13,94	102	40,63	76	30,27	38	15,13	**251**	**100**
	Soru cümlesi çıkarma	4	13,33	12	40	8	26,66	6	20	**30**	**100**
	Karşılaştırma cümlesi çıkarma	10	10,86	21	22,82	32	34,78	29	31,52	**92**	**100**
	Tanım çıkarma	7	15,90	10	22,72	18	40,90	9	20,45	**44**	**100**
	Alıntı çıkarma	16	17,39	32	34,78	23	25	21	22,82	**92**	**100**
	Toplam	**72**		**177**		**157**		**103**		**509**	

Tabloya göre cümle silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 5 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=251); en az soru cümlesi çıkarma (f=30) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=35); en az soru cümlesi çıkarma (f=4) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=102); en az tanım çıkarma (f=10) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=76); en az soru cümlesi çıkarma (f=8) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümle silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok düşünce çıkarma (f=38); en az soru cümlesi çıkarma (f=6) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 2. 6. Metinden Paragraf Silme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken metinden paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 82: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metinden Paragraf Silme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Paragraf Silme	Giriş paragrafını çıkarma	1	14,28	3	42,85	3	42,85	0	0	**7**	**100**
	Gelişme paragrafını çıkarma	4	14,81	7	25,92	11	40,74	5	18,51	**27**	**100**
	Sonuç paragrafını çıkarma	2	8,33	4	16,66	9	37,5	9	37,5	**24**	**100**
	Toplam	**7**		**14**		**23**		**14**		**58**	

Tabloya göre paragraf silme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok gelişme paragrafını çıkarma (f=27), en az giriş paragrafını çıkarma (f=7) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok gelişme paragrafını çıkarma (f=4); en az giriş paragrafını çıkarma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok gelişme paragrafını çıkarma (f=7); en az giriş paragrafını çıkarma (f=3) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok gelişme paragrafını çıkarma (f=11); en az ise giriş paragrafını çıkarma (f=3) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin paragraf silme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler gelişme paragrafını çıkarma (f=5) ve sonuç paragrafını çıkarma (f=9) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 3. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Yerine Koymanın İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken yerine koyma boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 6. 3. 1. Kelimedeki Ekin Yerine Başka Bir Ek Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 83: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimedeki Ekin Yerine Başka Bir Ek Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ek Koyma	Eş görevli başka bir ek koyma	14	21,87	28	43,75	7	10,93	15	23,43	**64**	**100**
	Zamanı değiştirme	8	28,57	5	17,85	7	25	8	28,57	**28**	**100**
	Kişi ekini değiştirme	5	11,36	12	27,27	18	40,90	9	20,45	**44**	**100**
	İyelik ekini değiştirme	6	14,28	25	59,52	1	2,38	10	23,80	**42**	**100**
	Toplam	**33**		**70**		**33**		**42**		**178**	

Tabloya göre kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 4 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok eş görevli başka bir ek koyma (f=64); en az zamanı değiştirme (f=28) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok eş görevli baka bir ek koyma (f=14); en az kişi ekini değiştirme (f=5) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok eş görevli başka bir ek koyma (f=28); en az zamanı değiştirme (f=5) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok kişi ekini değiştirme (f=18); en az iyelik

ekini değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimedeki ekin yerine başka bir ek koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok eş görevli baka bir ek koyma (f=15); en az zamanı değiştirme (f=8) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 3. 2. Kelimedeki Ekin Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelimedeki ekin yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 84: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimedeki Ekin Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Ekin Yerine Kelime Koyma	Soru cümlesini olumsuz cümle hâline getirme	0	0	2	66,66	1	33,33	0	0	**3**	**100**
	Toplam	**0**		**2**		**1**		**0**		**3**	

Tabloya göre kelimedeki ekin yerine kelime koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev soru cümlesini olumsuz cümle hâline getirmektir. Bu boyutta sadece ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileri değişiklik yapmışlar, birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 6. 3. 3. Cümledeki Kelimenin Yerine Başka Bir Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümledeki kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 85: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümledeki Kelimenin Yerine Başka Bir Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kelime Koyma	Yakın anlamlı kelime koyma	35	27,34	32	25	32	25	29	22,65	**128**	**100**
	Yerine geçebilecek kelime koyma	36	24,32	49	33,10	30	20,27	33	22,29	**148**	**100**
	Gönderim unsurunu açma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Neden anlamı yerine açıklama anlamı koyma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Kelimenin zıddını koyma	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Soru anlamı yerine olumsuzluk anlamı koyma	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**74**		**81**		**63**		**62**		**280**	

Tabloya göre kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 6 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok yerine geçebilecek kelime koyma (f=148); en az gönderim unsurunu açma (f=1), neden anlamı yerine açıklama anlamı koyma (f=1) ve kelimenin zıddını koyma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok yerine geçebilecek kelime koyma (f=36); en az gönderim unsurunu açma (f=1), neden anlamı yerine açıklama anlamı koyma (f=1) ve kelimenin zıddını koyma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler yerine geçebilecek kelime koyma (f=49) ve yakın anlamlı kelime koyma (f=32) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok yakın anlamlı kelime koyma (f=32); en az soru anlamı yerine olumsuzluk anlamı koyma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine başka bir kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler ise yerine geçebilecek kelime koyma (f=33) ve yakın anlamlı kelime koyma (f=29) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 3. 4. Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 86: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelimenin Yerine Kelime Grubu Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	3	14,28	4	19,04	9	42,85	5	23,80	**21**	**100**
	İfadeyi genişletme	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	
	Toplam	**4**		**4**		**9**		**5**		**22**	**100**

Tabloya göre kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 2 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=21) ve ifadeyi genişletme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=3) ve ifadeyi genişletme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sadece derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=4) maddesinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sadece derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=9) maddesinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sadece derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=5) maddesinde işlev görmüştür.

3. 6. 3. 5. Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 87: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Grubunun Yerine Kelime Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	4	44,44	0	0	1	11,11	4	44,44	**9**	**100**
	Yakın anlamlı kelime koyma	0	0	3	100	0	0	0	0	**3**	**100**
	Gönderimde bulunma	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**4**		**4**		**1**		**4**		**13**	

Tabloya göre kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimenin yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=9); en az gönderimde bulunma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sadece derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=4) maddesinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler yakın anlamlı kelime koyma (f=3) ve gönderimde bulunma (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=1) maddesinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelime grubunun yerine kelime koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=4) maddesinde işlev görmüştür.

3. 6. 3. 6. Kelime Grubunun Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelime grubunun yerine kelime grubu koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 88: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubunun Yerine Kelime Grubu Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Grubunun Yerine Kelime Grubu Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	5	38,46	4	30,76	3	23,07	1	7,69	**13**	**100**
	Toplam	**5**		**4**		**3**		**1**		**13**	**100**

Tabloya göre kelime grubunun yerine kelime grubu koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirmedir.

3. 6. 3. 7. Cümleciğin Yerine Başka Bir Cümlecik Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleciğin yerine başka bir cümlecik koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 89: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleciğin Yerine Başka Bir Cümlecik Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümlecik Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	3	33,33	1	11,11	4	44,44	1	11,11	**9**	**100**
	Toplam	**3**		**1**		**4**		**1**		**9**	

Tabloya göre cümlecik koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirmedir.

3. 6. 3. 8. Paragraflardaki Cümlenin Yerine Başka Bir Cümle Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken paragraflardaki cümlenin yerine başka bir cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 90: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragraflardaki Cümlenin Yerine Başka Bir Cümle Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümle Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	117	22,76	88	17,12	167	32,49	142	27,62	**514**	**100**
	Kurallı cümleyi devrik hale getirme	1	100	0	0	0	0	0	0	**1**	**100**
	Cümleyi soru haline getirme	0	0	0	0	1	100	0	0	**1**	**100**
	Soru cümlesini olumsuz cümle haline getirme	3	100	0	0	0	0	0	0	**3**	**100**
	Soru cümlesini düz cümle haline getirme	2	100	0	0	0	0	0	0	**2**	**100**
	Toplam	**123**		**88**		**168**		**142**		**521**	

Tabloya göre cümlenin yerine cümle koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 5 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=514); en az kurallı cümleyi devrik hale getirme (f=1) ve cümleyi soru haline getirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=117); en az kurallı cümleyi devrik hale getirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sadece derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=88) maddesinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları

değişiklikler derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=167) ve cümleyi soru haline getirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümle koyma alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sadece derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme (f=142) maddesinde işlev görmüştür.

3. 6. 3. 9. Metindeki Paragrafın Yerine Başka Bir Paragraf Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken metindeki paragrafın yerine başka bir paragraf koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 91: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metindeki Paragrafın Yerine Başka Bir Paragraf Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Paragraf Koyma	Derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme	3	10	0	0	9	30	18	60	**30**	**100**
	Toplam	**3**		**0**		**9**		**18**		**30**	

Tabloya göre paragrafın yerine paragraf koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirmedir. Birinci sınıf öğrencileri derin yapıyı koruyup yüzey yapıyı değiştirme işlevini gören 3, üçüncü sınıf öğrencileri 9 ve dördüncü sınıf öğrencileri 18 değişiklik yapmışlardır. İkinci sınıf öğrencileri bu alt boyutta herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 6. 3. 10. Metnin Yerine Başka Bir Metin Koyma Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken metnin yerine başka bir metin koyma alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 92: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Metnin Yerine Başka Bir Metin Koyma Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Metin Koyma	Yeni bir metin oluşturma	2	33,33	0	0	4	66,66	0	0	**6**	**100**
	Toplam	**2**		**0**		**4**		**0**		**6**	

Tabloya göre metnin yerine metin koyma alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev yeni bir metin oluşturmadır. Birinci sınıf öğrencileri yeni bir metin oluşturma işlevini gören 2, üçüncü sınıf öğrencileri 4 değişiklik yapmışlardır. İkinci ve dördüncü sınıf öğrencileri bu boyutta herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 6. 4. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Yerini Değiştirmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken yerini değiştirme boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 6. 4. 1. Kelimenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu boyutta tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 93: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelimenin Yerini Değiştirme	Kurallı cümleyi devrik cümle hâline getirme	0	0	8	57,14	2	14,28	4	28,57	**14**	**100**
	Vurguyu	15	39,47	9	23,68	8	21,05	6	15,78	**38**	**100**

	değiştirme										
	Öncelik sonralık ilişkisini değiştirme	2	20	7	70	0	0	1	10	**10**	**100**
	Toplam	**17**		**24**		**10**		**11**		**62**	

Tabloya göre kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok vurguyu değiştirme (f=38); en az öncelik sonralık ilişkisini değiştirme (f=10) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler vurguyu değiştirme (f=15) ve öncelik sonralık ilişkisini değiştirme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok vurguyu değiştirme (f=9); en az öncelik sonralık ilişkisini değiştirme (f=7) maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler vurguyu değiştirme (f=8) ve kurallı cümleyi devrik cümle hâline getirme (f=2) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin kelimenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok vurguyu değiştirme (f=6); en az öncelik sonralık ilişkisini değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür.

3. 6. 4. 2. Kelime Grubunun Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelime grubunun yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 94: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelime Grubunun Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Kelime Grubunun Yerini Değiştirme	Vurguyu değiştirme	0	0	3	100	0	0	0	0	**3**	**100**
	Toplam	**0**		**3**		**0**		**0**		**3**	

Tabloya göre kelime grubunun yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev vurguyu değiştirmedir. Bu boyutta sadece ikinci sınıf öğrencileri vurguyu değiştirme işlevini gören 3 değişiklik yapmışlardır. Birinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri bu boyutta herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 6. 4. 3. Cümleciklerin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleciklerin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 95: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleciklerin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümleciklerin Yerini Değiştirme	Sıralamayı değiştirme	1	11,11	4	44,44	1	11,11	3	33,33	**9**	**100**
	Kurallı cümleyi devrik cümle hâline getirme	3	60	1	20	1	20	0	0	**5**	**100**
	Vurguyu değiştirme	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Toplam	**4**		**6**		**2**		**3**		**15**	

Tabloya göre cümleciklerin yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 3 farklı işlevi yerine getirmiştir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin cümleciklerin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler en çok sıralamayı değiştirme (f=9); en az vurguyu değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin cümleciklerin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler kurallı cümleyi devrik cümle hâline getirme (f=3) ve sıralamayı değiştirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin cümleciklerin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sıralamayı değiştirme (f=4), kurallı cümleyi devrik cümle hâline getirme (f=1) ve vurguyu değiştirme (f=1)

maddelerinde işlev görmüştür. Üçüncü sınıf öğrencilerinin cümleciklerin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sıralamayı değiştirme (f=1) ve kurallı cümleyi devrik cümle hâline getirme (f=1) maddelerinde işlev görmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin cümleciklerin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişiklikler sadece sıralamayı değiştirme (f=3) maddesinde işlev görmüştür.

3. 6. 4. 4. Cümlenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümlenin yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 96: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümlenin Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümlenin Yerini Değiştirme	Düşüncenin sırasını değiştirme	8	16,32	6	12,24	25	51,02	10	20,40	**49**	**100**
	Toplam	**8**		**6**		**25**		**10**		**49**	

Tabloya göre cümlenin yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev düşüncenin sırasını değiştirmedir. Birinci sınıf öğrencileri düşüncelerin sırasını değiştirme işlevini gören 8, ikinci sınıf öğrencileri 6, üçüncü sınıf öğrencileri 25, dördüncü sınıf öğrencileri 10 değişiklik yapmışlardır.

3. 6. 4. 5. Paragrafın Yerini Değiştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken paragrafın yerini değiştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 97: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafın Yerini Değiştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Paragrafın Yerini Değiştirme	Düşünce bölüğünün sırasını değiştirme	0	0	1	20	0	0	4	80	**5**	**100**
	Toplam	**0**		**1**		**0**		**4**		**5**	

Tabloya göre paragrafın yerini değiştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev düşünce bölüğünün sırasını değiştirmedir. Düşünce bölüğünün sırasını değiştirme işlevini gören değişikliği sadece ikinci ve dördüncü sınıf öğrencileri yapmışlardır. Bu düzeyde birinci ve üçüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 6. 5. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Birleştirmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 6. 5. 1. Kelimeleri Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken kelimeleri birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 98: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Kelimeleri Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kelimeleri Birleştirme	Tek kelime hâline getirme	1	8,33	4	33,33	5	41,66	2	16,66	**12**	**100**
	Toplam	**1**		**4**		**5**		**2**		**12**	

Tabloya göre kelimeleri birleştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev tek kelime hâline getirmedir. Birinci sınıf öğrencileri tek kelime hâline getirme işlevini gören 1, ikinci sınıf öğrencileri 4, üçüncü sınıf öğrencileri 5, dördüncü sınıf öğrencileri 2 değişiklik yapmışlardır.

3. 6. 5. 2. Cümleleri Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleleri birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 99: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleleri Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Cümleleri Birleştirme	Cümlenin yapısını değiştirme	15	40,54	8	21,62	9	24,32	5	13,51	**37**	**100**
	Toplam	**15**		**8**		**9**		**5**		**37**	

Tabloya göre cümleleri birleştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev cümlenin yapısını değiştirmedir. Birinci sınıf öğrencileri cümlenin yapısını değiştirme işlevini gören 15, ikinci sınıf öğrencileri 8, üçüncü sınıf öğrencileri 9, dördüncü sınıf öğrencileri 5 değişiklik yapmışlardır.

3. 6. 5. 3. Paragrafları Birleştirme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken paragrafları birleştirme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 100: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafları Birleştirme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Paragrafları Birleştirme	Farklı düşüncelere aynı paragraf içinde yer verme	0	0	1	25	0	0	3	75	**4**	**100**
	Toplam	**0**		**1**		**0**		**3**		**4**	

Tabloya göre paragrafları birleştirme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev farklı düşüncelere aynı paragraf içinde yer vermedir. İkinci sınıf öğrencileri farklı düşüncelere aynı paragraf içinde yer verme işlevini gören 1, dördüncü sınıf öğrencileri 3 değişiklik yapmışlardır. Bu boyutta birinci ve üçüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik yapmamışlardır.

3. 6. 6. Ölüm Üstüne Metninde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinden Bölmenin İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken bölme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 6. 6. 1. Cümleleri Bölme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken cümleleri bölme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 101: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Cümleleri Bölme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cümleleri Bölme	Cümlenin yapısını değiştirme	15	17,44	15	17,44	32	37,20	24	27,90	**86**	**100**
	Toplam	**15**		**15**		**32**		**24**		**86**	

Tabloya göre cümleleri bölme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev cümlenin yapısını değiştirmedir. Birinci sınıf öğrencileri cümlenin yapısını değiştirme işlevini gören 15, ikinci sınıf öğrencileri 15, üçüncü sınıf öğrencileri 32, dördüncü sınıf öğrencileri 24 değişiklik yapmışlardır.

3. 6. 6. 2. Paragrafları Bölme Alt Boyutunun İşlevlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken paragrafları bölme alt boyutunda yaptıkları değişikliklerin işlevlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 102: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne İsimli Metni Yeniden Yazarken Paragrafları Bölme Alt Boyutunda Yaptıkları Değişikliklerin İşlevleri

		Sınıf Düzeyleri									
		1		**2**		**3**		**4**		**Toplam**	
		f	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**	**f**	**%**
Paragrafları Bölme	Düşünceleri bölme	6	10,71	11	19,64	20	35,71	19	33,92	**56**	**100**
	Toplam	**6**		**11**		**20**		**19**		**56**	

Tabloya göre paragrafları bölme alt boyutunda tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin yaptıkları değişiklikler 1 farklı işlevi yerine getirmiştir. Bu işlev düşünceleri bölmedir. Birinci sınıf öğrencileri düşünceleri bölme işlevini gören 6, ikinci sınıf öğrencileri 11, üçüncü sınıf öğrencileri 20, dördüncü sınıf öğrencileri 19 değişiklik yapmışlardır.

3. 7. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (1) İlişkin Bulgular

Bu başlık altında yeniden yazılan Ölüm Üstüne metninin değişiklik ölçeğine ilişkin bulguları yer almaktadır.

3. 7. 1. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında yeniden yazılan Ölüm Üstüne metninin değişiklik ölçeğindeki kelime boyutuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 103: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Kelime Boyutu	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Toplam Kelime	Orijinal metindeki kelimelerin büyük bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır (2)	12	27,27	13	29,54	8	18,18	11	25	**44**	**100**
	Orijinal metindeki kelimelerin yarısına yakını aynı şekilde kullanılmıştır (4)	6	13,04	11	23,91	17	36,95	12	26,08	**46**	**100**
	Orijinal metindeki kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır (6)	1	14,28	1	14,28	5	71,42	0	0	**7**	**100**
Anahtar Kelimeler	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin büyük bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır (2)	18	19,56	24	26,08	29	31,52	21	22,82	**92**	**100**
	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin yarısına yakını aynı şekilde kullanılmıştır (4)	1	20	1	20	1	20	2	40	**5**	**100**
	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır (6)	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**100**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Ölüm Üstüne metninin yeniden yazılması sonucu elde edilen kelime boyutundaki değişiklikler yer almaktadır. Kelime boyutu "toplam kelime" ve "anahtar kelimeler" olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Buna göre Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 27,27'si (f=12), ikinci sınıf öğrencilerinin % 29,54'ü (f=13), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 18,18'i (f=8), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25'i (f=11) orijinal metindeki kelimelerin büyük bir kısmını aynı şekilde kullanmıştır. Ölüm Üstüne

metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 13,04'ü (f=6), ikinci sınıf öğrencilerinin % 23,91'i (f=11), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 36,95'i (f=17), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 26,08'i (f=12) orijinal metindeki kelimelerin yarısına yakınını aynı şekilde kullanmıştır. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 14,28'i (f=1), ikinci sınıf öğrencilerinin % 14,28'i (f=1), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 71,42'si (f=5) orijinal metindeki kelimelerin az bir kısmını aynı şekilde kullanmıştır. Bu maddede dördüncü sınıf düzeyinde herhangi bir değişiklik gerçekleştirilmemiştir.

Anahtar kelimeler alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 19,56'sı (f=18), ikinci sınıf öğrencilerinin % 26,08'i (f=24), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 31,52'si (f=29), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 22,82'si (f=21) orijinal metindeki anahtar kelimelerin büyük bir kısmını aynı şekilde kullanmıştır. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 20'si (f=1), ikinci sınıf öğrencilerinin % 20'si (f=1), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 20'si (f=1), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 40'ı (f=2) orijinal metindeki anahtar kelimelerin yarısına yakınını aynı şekilde kullanmıştır. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken hiçbir sınıf düzeyinde anahtar kelimelerin az bir kısmını kullanan öğrenci tespit edilmemiştir.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Kelime Boyutuna İlişkin Örnekler

Orijinal Metindeki Kelimelerin Büyük Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

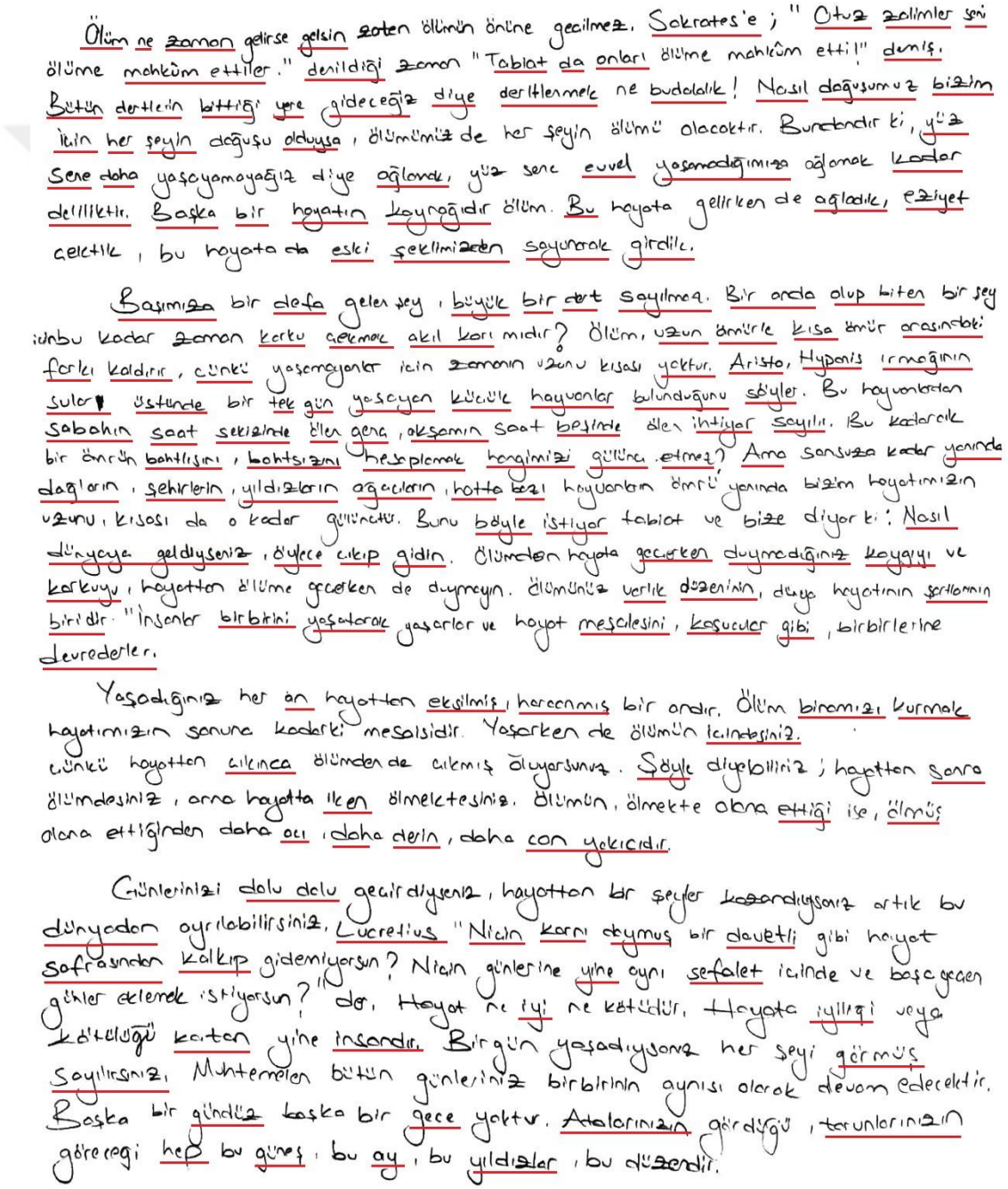

Ölüm ne zaman gelirse gelsin zaten ölümün önüne geçilmez. Sokrates'e; "Otuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler." denildiği zaman "Tabiat da onları ölüme mahkûm etti!" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne budalalık! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Buradandır ki, yüz sene daha yaşayamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilliktir. Başka bir hayatın kapısıdır ölüm. Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet çektik, bu hayata da eski şeklimizden sıyrılarak girdik.

Başımıza bir defa gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl karı mıdır? Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur. Aristo, Hypanis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçücük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Ama sonsuza kadar yanında dağların, şehirlerin, yıldızların ağaçların, hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası da o kadar gülünçtür. Bunu böyle istiyor tabiat ve bize diyor ki: Nasıl dünyaya geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymeyin. Ölümünüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarının biridir. "İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler.

Yaşadığınız her an hayattan eksilmiş, heder olmuş bir andır. Ölüm biriktirmek hayatımızın sonuna kadarki meselesidir. Yaşarken de ölümün içindesiniz. Çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış ölüyorsunuz. Şöyle diyebilirsiniz; hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Günlerinizi dolu dolu geçirdiyseniz, hayattan bir şeyler kazandıysanız artık bu dünyadan ayrılabilirsiniz. Lucretius "Niçin karnı doymuş bir davetli gibi hayat sofrasından kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlerine yine aynı sefalet içinde ve boşa geçen günler eklemek istiyorsun?" der. Hayat ne iyi ne kötüdür. Hayata iyiliği veya kötülüğü katan yine insandır. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Muhtemelen bütün günleriniz birbirinin aynısı olarak devam edecektir. Başka bir gündüz başka bir gece yoktur. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın görecegi hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.

Örnek Metin

Madem ki ölümün önüne geçilmez, ne zaman gelirse gelsin. Korkunuz yoktur elbet. Sokrates'e: "Otuz zalimler seni ölüme mahkum ettiler," denildiği zaman: Tabiat da onları!" demiş. Bütün dermansız dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne büyük budalalık! Doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşudur. Dolayısıyla ölümümüzde her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilikti ölüm başka bir yaşamın kaynağıdır. Bu yaşama gelirken dile ağladık, eziyet çektik, bu yaşama da eski zevklerimizden soyunarak girdik.

Başımıza bir defa gelen şey büyük bir dert sayılmaz. Ölüm uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır. Çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur. Yani ölüm geldiği zaman can çıkacaktır. Aristo, Hypanis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık bir ömrün bahtlı olanı, bahtsız olanını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Ama ebedîyetin yanında ağaçların, dağların, yıldızların, nehirlerin, hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu da, kısası da o kadar gülünçtür. Tabiat bunu böyle istiyor ve bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öyle alıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Bunu başardığınız sürece hayatın tadını alacaksınız. Ölümsüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarından biridir. "İnsanlar birbirlerini yaşatarak yaşarlar ve hayat nesilleri, koşucular gibi birbirlerine devrederler. (Lucretius)

Ölüm korkulmaması gereken bir durumdur. Bunu iki sözle daha iyi özetleyebiliriz: "Korkunun ecele faydası yoktur." Bir hayatı korkarak uzun yaşamak yerine mutlu bir şekilde kısa yaşamak elbette daha iyidir. Sürekli korkuyla ölümü beklemek yaşanan hayattan tadı alıp götürmez. Maden ki insan yaşamak ister, ölüm de herkesin başına gelecek bir gerçektir o zaman bulunduğumuz anı mutlu bir şekilde yaşamak elbette en doğru iştir.

Yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır. Ömrünüzün her günü için ölüm binasını kurmaktır. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz. Çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış duyarsınız. Yahut; hayattan sonra ölümdesiniz ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, doya doya yaşadıysanız, güle güle gidin. "Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlerine yine sefalet içinde yaşamacak, yine boşuna geçip gidecek daha bayat günler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Hayat kendiliğinden iyi ya da

fena değildir. Ona iyiliği ve fenalığı katan sizsiniz. Bu hayatı iyi yaşamak isterseniz iyi olur kötü yaşamak isterseniz kötü olur. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün kadın erkeğin eşidir. Başka bir gündüz, başka bir gece yoktur. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.

Orijinal Metindeki Kelimelerin Yarısına Yakın Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

Madem ki ölümümüzün önüne geçemeyiz o halde ölüm ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e; Oturup zalimler seni ölüme mahkum ettiler dedikleri zaman, Sokrates şöyle söyler; Evrende onları!... Dertlerin, tasaların, acıların son bulacağı bir dünyaya gideceğiz diye kederlenmek çok büyük bir budalalık! Nasıl her şeyin doğuşu bizim doğumumuz ile başladıysa, her şeyin ölümü de bizim ölümümüzle son bulacaktır. Biz var olduğumuz sürece her şey vardır. Çünkü var olan her şey bizim varlığımızla anlam kazanmaktadır. O halde biz var olmadan var olmayan bu evren için, daha evvel var olmak, "doğmak" için sızlanmak manasızdır.

Başımıza gelen bir kereye mahsus büyük belalar büyütülmeye değmez. Zaman bu kadar hızlı geçiyor iken, anlık bir olayın hayatımıza çok fazla müdahale edip zarar vermesine izin vermek olacak iş midir? Ecel uzun ömür ile kısa ömür kavramlarını birbirine yaklaştırır. Çünkü ölüler için yaşanılan zamanın uzunluğu kısalığı yoktur. Aristo, Hypanis ırmağının suları üzerinde sadece yirmi dört saatlik yaşamlarının bulunduğu küçük hayvanların olduğunu söyler. Kelebek misali... Bu sular üzerinde yaşayan hayvanlardan, sabahın ilk saatlerinde ölen genç, akşamın son saatlerinde ölen ise yaşlı sayılırdı. Kelebek misali böyle bir ömrün şanslısını şanssızını belirlemek kime komik gelmez ki? Fakat sonsuzluğun yanında bulutların, okyanusların, kayaların ve hatta nefretin ömrü yanında bizim hayatımızın, en önemlisi sevginin uzunu, kısası da o kadar absürttür. Evren bize böyle sesleniyor; Bu dünyaya ne şekilde geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Var olurken duymadığınız, hissetmediğiniz duyguları, yok olurken de duymayın ve hissetmeyin... Ölümünüz var olmanızın kanıtıdır. Hayat bir döngüden ibarettir ve bizim doğumumuz gibi ölümümüzde bu döngünün vazgeçilmez bir parçasıdır.

Her bir günün geçmesi ile bu döngüden payımıza düşen zamanı harcarız. Bu döngü biz doğduğumuz an ile başlar, geçen her bir gün ile yavaş yavaş sona yaklaşır. Bir çark şeklinde biz yaşadığımız sürece dönen bu çark... Bu çarkın içinde gün geçtikçe yavaş yavaş ölüme gitmekteyiz, çarkın sonuna gelip döngü tamamlandığı yani öldüğümüz vakit: ölmüşüz...

Hayat denilen bu çarkın her bir bölümünü dolu dolu yaşadıysak doya doya güldüysek o halde döngünün son halkasını tamamlayıp gidebiliriz bu evrenden... Çok uzun yıllar yaşamak hiç bir anlam ifade etmez. Nitekim göreceğimiz hep aynı pespembe güneş, aynı gökyüzü, aynı tabiat...

Örnek Metin

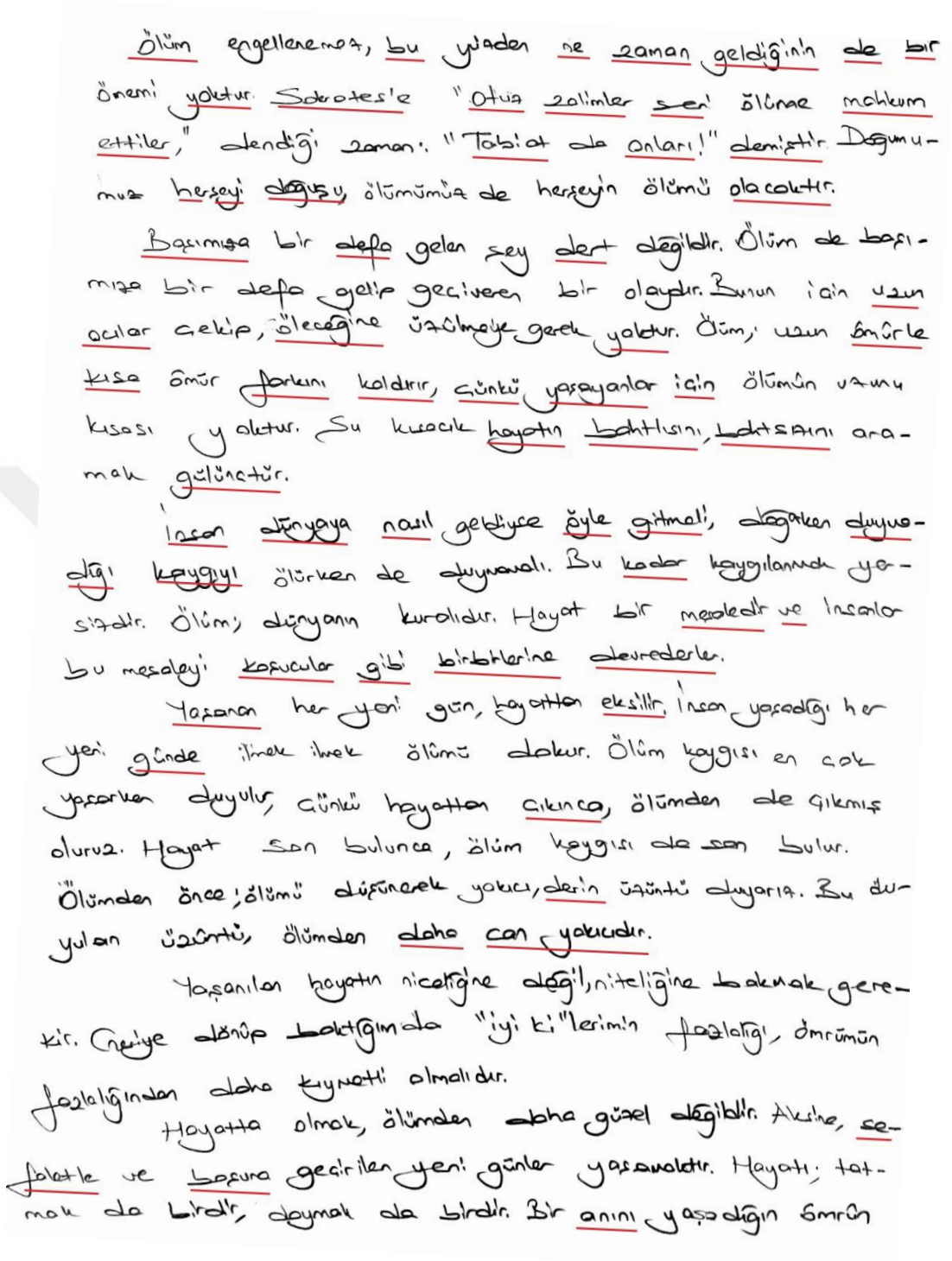

Ölüm engellenemez, bu yüzden ne zaman geldiğinin de bir önemi yoktur. Sokrates'le "Otuz zalimler seni ölüme mahkum ettiler," dendiği zaman: "Tabiat da onları!" demiştir. Doğumumuz herşeyi doğuşu, ölümümüz de herşeyin ölümü olacaktır.

Başımıza bir defa gelen şey dert değildir. Ölüm de başımıza bir defa gelip geçiveren bir olaydır. Bunun için uzun ocular çekip, öleceğine üzülmeye gerek yoktur. Ölüm, uzun ömürle kısa ömür farkını kaldırır, çünkü yaşayanlar için ölümün uzunu kısası yoktur. Şu kısacık hayatın bahtlısını, bahtsızını aramak gülünçtür.

İnsan dünyaya nasıl geldiyse öyle gitmeli, doğarken duyuvermediği kaygıyı ölürken de duyuvermeli. Bu kadar kaygılanmak yersizdir. Ölüm, düzenin kuralıdır. Hayat bir meseledir ve insanlar bu meseleyi koşucular gibi birbirlerine devrederler.

Yaşanan her yeni gün, hayattan eksiltir. İnsan yaşadığı her yeni günde ilmek ilmek ölümü dokur. Ölüm kaygısı en çok yaşarken duyulur, çünkü hayattan çıkınca, ölümden de çıkmış oluruz. Hayat son bulunca, ölüm kaygısı da son bulur. Ölümden önce; ölümü düşünerek yakıcı, derin üzüntü duyarız. Bu durduyulan üzüntü, ölümden daha can yakıcıdır.

Yaşanılan hayatın niceliğine değil, niteliğine bakmak gerekir. Geriye dönüp baktığımızda "iyi ki"lerimiz fazlalığı, ömrümüzün fazlalığından daha kıymetli olmalıdır.

Hayatta olmak, ölümden daha güzel değildir. Akıllı, sağlıklı ve başarıyla geçirilen yeni günler yaşamaktır. Hayatı; tatmak da budur, doymak da budur. Bir anını yaşadığın ömrün

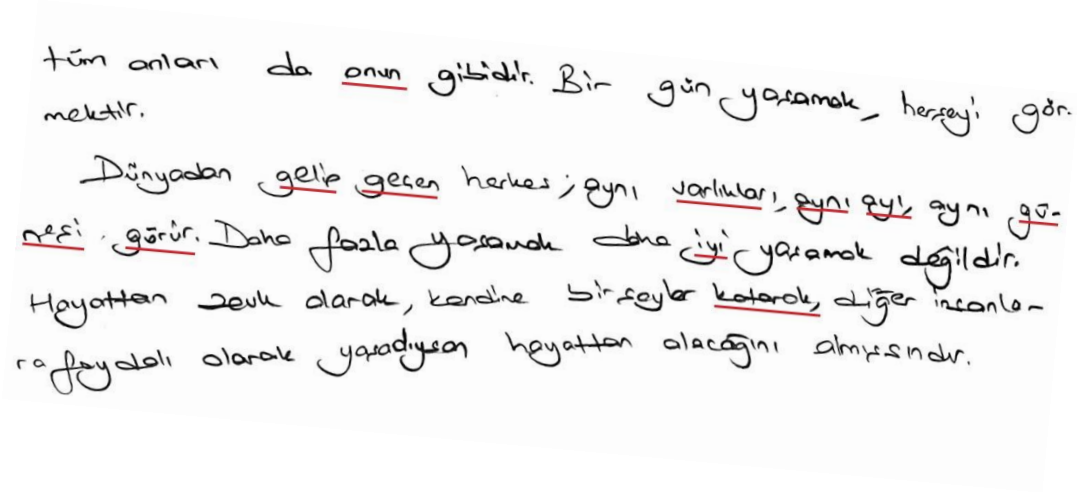

tüm anları da onun gibidir. Bir gün yaşamak, herşeyi gör-
mektir.

Dünyadan gelip geçen herkes; aynı varlıkları, aynı eyi, aynı gü-
neşi görür. Daha fazla yaşamak daha iyi yaşamak değildir.
Hayattan zevk alarak, kendine birşeyler katarak, diğer insanla-
ra faydalı olarak yaşadıysan hayattan alacağını almışsındır.

Orijinal Metindeki Kelimelerin Çok Az Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

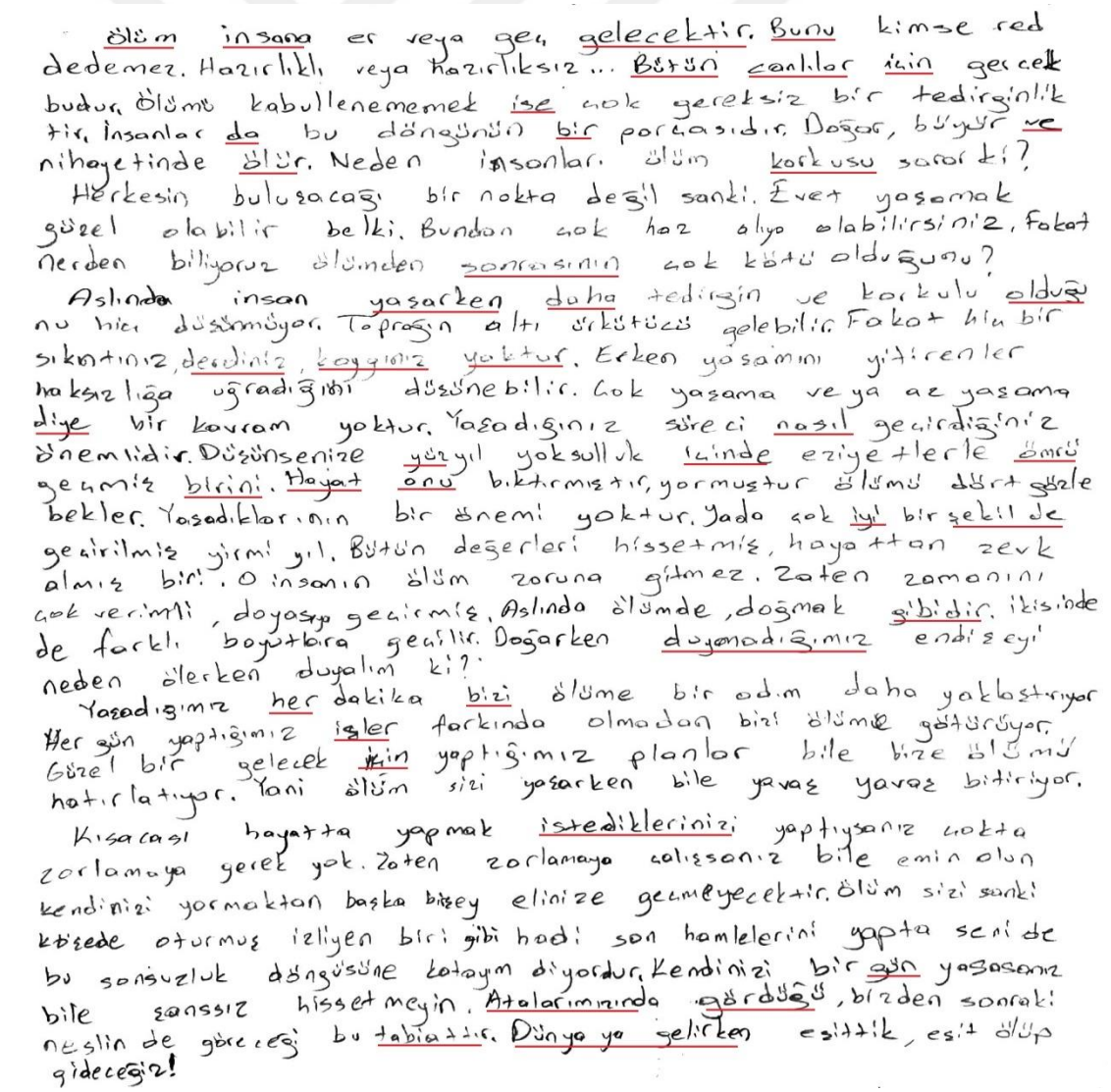

Ölüm insana er veya geç gelecektir. Bunu kimse red dedemez. Hazırlıklı veya hazırlıksız... Bütün canlılar için gerçek budur. Ölümü kabullenememek ise çok gereksiz bir tedirginlik tir. İnsanlar da bu döngünün bir parçasıdır. Doğar, büyür ve nihayetinde ölür. Neden insanları ölüm korkusu sarar ki?
Herkesin buluşacağı bir nokta değil sanki. Evet yaşamak güzel olabilir belki. Bundan çok haz alıyo olabilirsiniz, fakat nereden biliyoruz ölümden sonrasının çok kötü olduğunu?
Aslında insan yaşarken daha tedirgin ve korkulu olduğunu hiç düşünmüyor. Toprağın altı ürkütücü gelebilir. Fakat hiç bir sıkıntınız, dertiniz, kaygınız yoktur. Erken yaşamını yitirenler haksızlığa uğradığını düşünebilir. Çok yaşama veya az yaşama diye bir kavram yoktur. Yaşadığınız süreci nasıl geçirdiğiniz önemlidir. Düşünsenize yüzyıl yoksullık içinde eziyetlerle ömrü geçmiş birini. Hayat onu bıktırmıştır, yormuştur ölümü dört gözle bekler. Yaşadıklarının bir önemi yoktur. Yada çok iyi bir şekilde geçirilmiş yirmi yıl. Bütün değerleri hissetmiş, hayattan zevk almış biri. O insanın ölüm zoruna gitmez. Zaten zamanını çok verimli, doyasıya geçirmiş. Aslında ölümde, doğmak gibidir. İkisinde de farklı boyutlara geçilir. Doğarken duyamadığımız endişeyi neden ölürken duyalım ki?
Yaşadığımız her dakika bizi ölüme bir adım daha yaklaştırıyor. Her gün yaptığımız işler farkında olmadan bizi ölüme götürüyor. Güzel bir gelecek için yaptığımız planlar bile bize ölümü hatırlatıyor. Yani ölüm sizi yaşarken bile yavaş yavaş bitiriyor.
Kısacası hayatta yapmak istediklerinizi yaptıysanız çokta zorlamaya gerek yok. Zaten zorlamaya çalışsanız bile emin olun kendinizi yormaktan başka birşey elinize geçmeyecektir. Ölüm sizi sanki köşede oturmuş izleyen biri gibi hadi son hamlelerini yapta seni de bu sonsuzluk döngüsüne katayım diyordur. Kendinizi bir gün yaşasanız bile şanssız hissetmeyin. Atalarımızında gördüğü, bizden sonraki neslin de göreceği bu tabiattır. Dünyaya gelirken eşittik, eşit ölüp gideceğiz!

Örnek Metin

Zaman su gibi akıp geçiyor diyorlar ve hep sonra sona yaklaştık der gibi bir ifade alıyor insanların yüzü. Yaşadığına bazı zamanlar bu kadar çok pişman olup isyan eden insanoğlu acaba ölümden gerçekten bu kadar çok mu korkuyor? Mademki her şeyin bir sonu var ne zaman hayatın da bir sonunun olduğunu düşünemeyecek kadar üşengeç olmuş bu insanoğlu? Yoksa ölüm gerçeğini mi kabul edemiyordu?

Bazen insanlar başlarına kötü olaylar geldiğinde bunun için çok korku duyar ve endişeli olabilirler. Dünyanın en büyük dertleriyle boğuştuklarını düşünüp kendilerini daha fazla harap ederler. Aslında bu düşünce sadece budalalıktır. Kısacık bir ömrü berbat geçirmelerine yedecek bir düşüncedir bu. Ölüm kesinlikle bir hadise... Sürekli ölüm gerçeğini de düşünme insanoğlu. Sadece bu gerçeği aklının bir köşesine yaz ve hayatını yaşaman gerektiği gibi yaşa. İnsanlara, eşyalara, varlıklara çok bağlanma çünkü herşeyin bir ömrü vardı ya günün birinde onların da ömrü bitecek ve bu durumun seni üzmesine izin vermemen gerekli. Hayatta sadece amaçların için yaşa, kimsenin seni üzmesine izin verme ve kimseden seni mutlu etmelerini bekleme, çünkü kendini ancak sen mutlu edebilirsin, seni mutlu etmek kimsenin görevi değil.

Hayattan kârlı çıkmaya karar verdiysen insanoğlu artık ölüm korkusunu bırak. Çünkü sen değil, o seni bulacak zaten. Kısacık ömrü heba edip derdine dert katıp bu dünyadan göçmeyi mi kendine hayırlı görüyorsun? Hayır. O halde ölüme adım adım yaklaştığın bu yolda hayatın tadını çıkar, her zaman güzel düşün, güzel gör ve mutlu olmaya bak.

Orijinal Metindeki Anahtar Kelimelerin Büyük Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

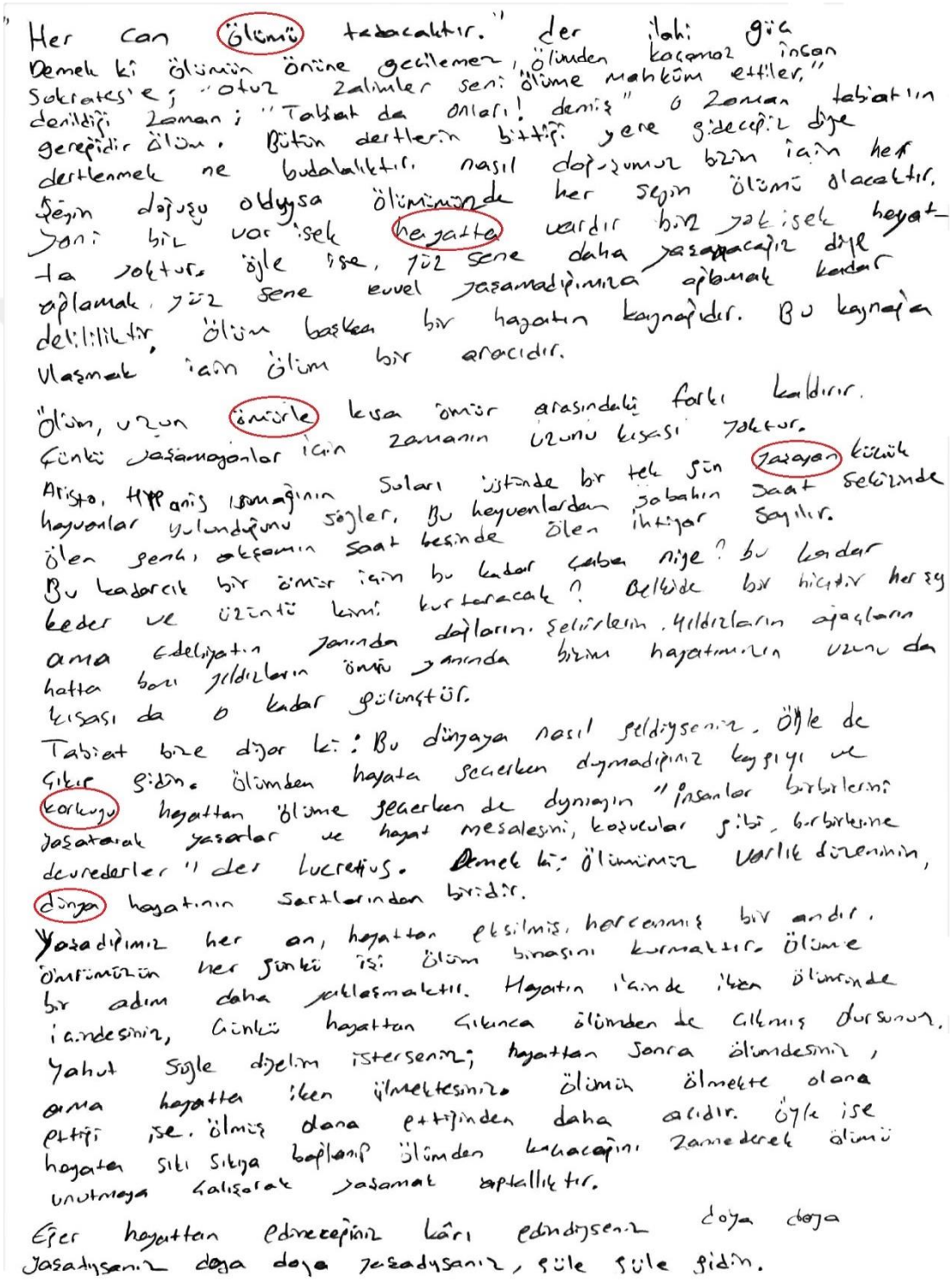

Her can ölümü tadacaktır." der ilahi güç
Demek ki ölümün önüne geçilemez, ölümden kaçamaz insan
Sokrates'e; "Oturz Zalimler seni ölüme mahkûm ettiler,"
denildiği zaman; "Tabiat da onları! demiş" o zaman tabiatın
gereğidir ölüm. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye
dertlenmek ne budalalıktır. nasıl doğuyorsa bizim için her
şeyin doğuşu olduysa ölümümüzde her şeyin ölümü olacaktır.
Yani bir var isek hayatta vardır biz yok isek hayat
da yoktur. öyle ise, yüz sene daha yaşayacağız diye
yaşlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar
delilikliktir, ölüm başkaca bir hayatın kaynağıdır. Bu kaynağa
ulaşmak için ölüm bir aracıdır.

Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır.
Çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur.
Aristo, Hyparnis kumağının Soları üstünde bir tek gün yaşayan küçük
hayvanlar yolunduğunu söyler, Bu hayvanlardan sabahın saat sekizinde
ölen sanki akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır.
Bu kadarcık bir ömür için bu kadar çaba niye? bu kadar
keder ve üzüntü kimi kurtaracak? Belkide bir hiçtir her şey
ama edebiyatın yanında dağların, ağaçların, yıldızların
hatta bazı yıldızların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu da
kısası da o kadar gülünçtür.
Tabiat bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öyle de
çıkın gidin. ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı ve
korkuyu hayattan ölüme geçerken de duymayın "insanlar birbirlerini
yaşatarak yaşarlar ve hayat mesalesini, koşucular gibi, birbirlerine
devrederler" der Lucretius. Demek ki ölümümüz varlık düzeninin,
dünya hayatının şartlarından biridir.
Yaşadığımız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır.
Ömrümüzün her şimdiki işi ölüm binasını kurmaktır. ölüme
bir adım daha yaklaşmaktır. Hayatın içinde iken ölümünde
içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış olursunuz.
Yahut şöyle diyelim isterseniz; hayattan sonra ölümdesiniz,
ama hayatta iken ölmektesiniz. ölümün ölmekte olana
ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acıdır. öyle ise
hayata sıkı sıkıya bağlanıp ölümden kaçacağını zannederek ölümü
unutmaya çalışarak yaşamak aptallıktır.

Eğer hayattan edeceğiniz kârı edindiyseniz doya doya
yaşadıysanız doya doya yaşadıysanız, güle güle gidin.

"Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gitmiyorsun? Niçin şimdi yine sefalet içinde yaşanacak, yine boşuna seçip gidecek daha başka şeyler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Hayat kendiliğinden ne iyi ne de fenadır. Ona iyiliği ve fenalığı katan bizim, biz yaşadıklarımızla, yaptıklarımızla yaptırdıklarımızla hayata iyiliği ve fenalığı katarız gerçekten biz olmasaydık iyilik ve kötülük olacak mıydı? Bu kavramlar bizim hayatımızla var olmuş ve insan hayatı var oldukça onlarda var olacak. Bir günlük ömür derler demek ki bir gün yaşamakta bir ömürdür. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin eşidir. Başka bir gündüz, başka bir şey yoktur. Atalarımızın gördüğü, torunlarımızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir. Yani bu günden başka bir gün bu düzenden başka bir düzen olmayacak demektir. Bu Hayatın Değişmez gerçeği Ölümdür.

Örnek Metin

Madem ki ölümün önüne geçilemez, o hâlde ne zaman, nerede, nasıl gelirse gelsin bir önemi yok. Sokrates'e; otuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiği denildiği zaman: "Tabiat da onları demişti. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne aptallık! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin başlangıcı olduysa ölümümüz de her şeyin sonu olacaktır. Öyle ise, yüz sene daha yaşayamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilliktir. Ölüm başka bir hayata kapanağıdır. Bu hayata gelirken de ağladık, dehşet geçtik, bu hayata da eski şekilsizliği değiştirerek girdik.

Başımıza bir defa gelen şey büyük bir dert sayılmaz bence dert dahi sayılmamalı. Çünkü bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku hükmek akıl kârı değildir. Ölüm uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, yaşamayanlar için zamanın pek bir önemi yoktur. Bir kelebeği düşünün kaç gün yaşayabilirki bir kelebek? ya da Aristo'nun verdiği örnekteki canlıları düşünelim: sabahın sekizinde ölen genç akşamın beşinde ölen yaşlı sayılıyor. Bu kadarcık ömrün farkını sonsuzluğu hesaplamak güçlü değil mi?

Ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların hatta bazı hayvanların yanında bizim hayatımızın süresi de o kadar gülünçtür. Tabiat bize diyorki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata gelirken duymadığınız korkuyu ve korkuyu, hayattan ölüme gelirken de duymayın. Ölümsüzlük varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarının birisidir. "İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi birbirlerine devrederler. (Lucretius)

Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, doya doya yaşadıysanız güle güle gidin. Hayat sofrasından, karnı doymuş bir zevzekli gibi kalkıp gidemiyorsun. Niçin günlerine yine sefalet içinde yaşanacak yine boşuna gelip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun? der. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız.

Yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır. Ömrünün her günkü işi ölüm binasını kurmaktır. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış

Oluyorsunuz. Yahut şöyle diyelim isterseniz; hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölünün, ölmekte olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Bir gün bütün günlerin eşidir. Başka bir günüz, başka bir gece yoktur. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir. Ve unutulmamalıdır ki her nefis bir gün mutlaka ölümü tadacaktır.

Orijinal Metindeki Anahtar Kelimelerin Yarısına Yakınının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

Sokrates'e; "Onu zalimler seni ölüme mahkûm ettiler," denildiği zaman: "Tabiat da onları!" demiş. Madem ölümün önüne geçilmez, nereden gelirse gelsin, ne zaman gelirse gelsin. Beklide bütün acılarımızın, dertlerimizin bittiği yere gideceğiz diyerek dertlenmek ne boşadelilikdir! Nasıl doğduğumuz bizim için her şeyin başlangıcı olduğu, ölümümüz de her şeyin sonu olacaktır: Ölüm gerçekten başka bir hayatın kapısı mıdır? Bunu düşünerek insan yaşadığı hayattan da kopmaz mı? Bu hayata gelirken ağladık, çevremizdekiler gülerken, her şey yer değiştiriyor gibiydi bu hayattan giderken, arkamızdan ağlıyor insanlar yeni bir hayata başlarken.

Hayattan elde edeceğimiz kârı elde ettiğiniz daha daha yaşadığınız, güle güle gidin. Hayat kendiliğinden ne iyi ne fenadır, ona iyiliği ve fenalığı katan sizsiniz. Bu aynı tanrıya iyi ve kötü sıfatlarını yüklediğimiz gibi. Tanrı iyiken ona kötü kavramını yükledik. Bir gün yaşadığınız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin benzeri. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş bu ay, bu yıldızlar bu düzen.

Yaşamımızda başımıza bir kere gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman kaybı saymak akıl kârı mı? İnsan değil mi hata yaparak bunlardan ders çıkarıp ağıtlarının üstünde daha iyi duran. Ölüm, uzun yaşamla kısa yaşam arasındaki farkı kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur. Aristo, Hyparnis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen ergen, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır.

Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Ama ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların, hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzun veya kısası da o kadar gülünçtür. Evren bu düzeni böyle kurmuştur. Evren diyor ki: "Bu hayata nasıl geldiyseniz, öyle çıkıp gidin. Ölümünüz varlık sisteminin, dünya yaşamının normlarından biridir. Geride kalanlar birbirini ya da birbirinin; anılarını, özlemlerini, hatıralarını yaşatarak yaşarlar ve hayat mesafesinin koruyucusunu ve ilerisine taşınmasını sağlarlar.

Yaşadığımız her şey anıdır, hayattan eksilmiş, silinmiş bir andır. Yaşamımızın her güzel işi, ölüm yolunu ya uzatmak ya da kısaltmaktır. Hayatın içinde ilerledikçe ölümün alt yapısını hazırlarız. Çünkü bu hayattan çıkınca öldükten sonra bedelini öderiz. Veya şöyle diyelim; hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayattan ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olarak ettiği ise ölmüş olarak ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Kısacası hayat ölümden ibaret değildir. Önemli olan yaşamın hayatın değerini ve amacını bilmektir. Peki hayatımızın amacı ne olmalıdır? Etrafımızdaki dünyanın sarsıcı boyutlarına, bitkisizliğimizin yoğunluğuna, bizi bekleyen felaket risklerine ve o muhteşem topluluk içindeki bireysel zayıflığımıza rağmen, gerçek şu ki varlığımızın kendi sınırlılığı içinde sürdürme iradesini kullanırsak tamamen özgür oluruz. Ve aslında, gerçek aşklar, gerçek yaşamlar ve bakkallardaki, gerçek düşleri ve gerçek yaşamı tanımış olan her insan bilir ki, hedeflerinden emin olmak için kimsenin izlenine, güvencesine muhtaç değildir. O kesinlik duygusu kendi hayatta tutunma irademizden gelmesidir.

Örnek Metin

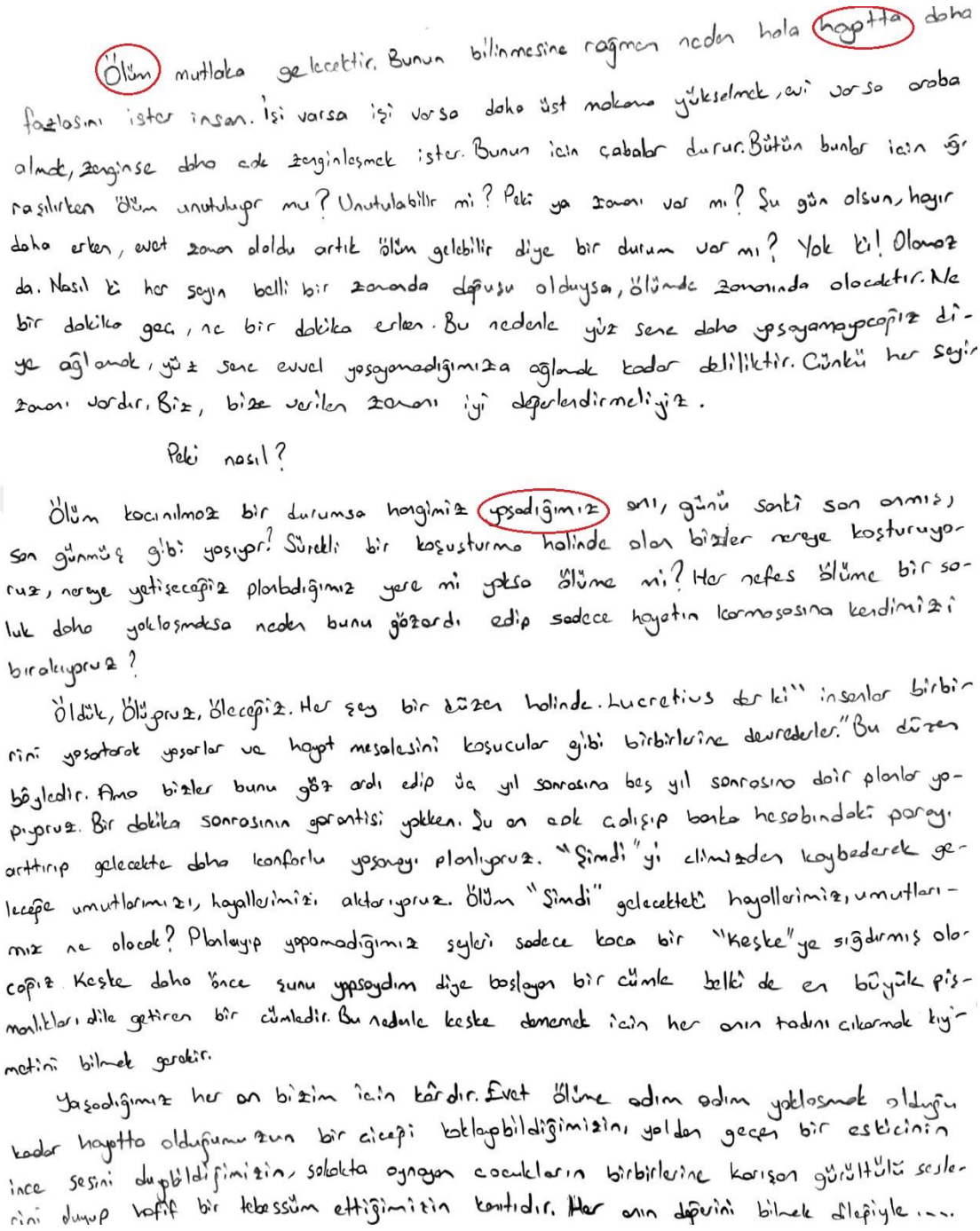

Ölüm mutlaka gelecektir. Bunun bilinmesine rağmen neden hala hayatta daha fazlasını ister insan. İşi varsa işi varsa daha üst makama yükselmek, evi varsa oraba olmak, zenginse daha çok zenginleşmek ister. Bunun için çabalar durur. Bütün bunlar için uğraşılırken ölüm unutuluyor mu? Unutulabilir mi? Peki ya zamanı var mı? Şu gün olsun, hayır daha erken, evet zaman doldu artık ölüm gelebilir diye bir durum var mı? Yok ki! Olamaz da. Nasıl ki her şeyin belli bir zamanda düğümü olduysa, ölümde zamanında olacaktır. Ne bir dakika geç, ne bir dakika erken. Bu nedenle yüz sene daha yaşayamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşayamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. Çünkü her şeyin zamanı vardır. Biz, bize verilen zamanı iyi değerlendirmeliyiz.

Peki nasıl?

Ölüm kaçınılmaz bir durumsa hangimiz yaşadığımız anı, günü sanki son anmış, son günmüş gibi yaşıyor? Sürekli bir koşuşturma halinde olan bizler nereye koşturuyoruz, nereye yetişeceğiz planladığımız yere mi yoksa ölüme mi? Her nefes ölüme bir adım daha yaklaşmasına neden bunu göz ardı edip sadece hayatın kurnazlığına kendimizi bırakıyoruz?

Öldük, ölüyoruz, öleceğiz. Her şey bir düzen halinde. Lucretius der ki" insanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat mesalesini koşucular gibi birbirlerine devrederler." Bu düzen böyledir. Fakat bizler bunu göz ardı edip üç yıl sonrasına beş yıl sonrasına dair planlar yapıyoruz. Bir dakika sonrasının garantisi yokken. Şu an çok çalışıp banka hesabındaki parayı arttırıp gelecekte daha konforlu yaşamayı planlıyoruz. "Şimdi"yi elimizden kaybederek geleceğe umutlarımızı, hayallerimizi aktarıyoruz. Ölüm "Şimdi" gelecekteki hayallerimiz, umutlarımız ne olacak? Planlayıp yapamadığımız şeyleri sadece koca bir "Keşke"ye sığdırmış olacağız. Keşke daha önce şunu yapsaydım diye başlayan bir cümle belki de en büyük pişmanlıkları dile getiren bir cümledir. Bu nedenle keşke dememek için her anın tadını çıkarmak kıymetini bilmek gerekir.

Yaşadığımız her an bizim için kârdır. Evet ölüme adım adım yaklaşmak olduğu kadar hayatta olduğumuz uzun bir ömrü kaçırabildiğimizin, yoldan geçen bir esnafın ince sesini duyabildiğimizin, sokakta oynayan çocukların birbirlerine karışan gürültülü seslerini duyup hafif bir tebessüm ettiğimizin kanıtıdır. Her anın değerini bilmek dileğiyle....

Orijinal Metindeki Anahtar Kelimelerin Çok Az Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin Yok

3. 7. 2. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında yeniden yazılan Ölüm Üstüne metninin değişiklik ölçeğindeki cümle boyutuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 104: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Cümle Boyutu	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cümle Yapıları	Orijinal metindeki cümle yapıları genellikle korunmuştur	12	44,44	7	25,92	2	7,40	6	22,22	**27**	**100**
	Orijinal metindeki cümle yapılarının bir kısmı değiştirilmiştir	4	8	15	30	17	34	14	28	**50**	**100**
	Orijinal metindeki cümle yapıları oldukça değiştirilmiştir	3	15	3	15	11	55	3	15	**20**	**100**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Ölüm Üstüne metninin yeniden yazılması sonucu elde edilen cümle boyutundaki değişiklikler yer almaktadır. Cümle boyutu cümle yapıları olmak üzere tek alt boyuttan oluşmaktadır. Buna göre cümle boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 44,44'ü (f=12), ikinci sınıf öğrencilerinin % 25,92'si (f=7), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 7,40'ı (f=2), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 22,22'si (f=6) orijinal metindeki cümle yapılarını genellikle korumuştur. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 8'i (f=4), ikinci sınıf öğrencilerinin % 30'u (f=15), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 34'ü (f=17), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 28'i (f=14) orijinal metindeki cümle yapılarının bir kısmını değiştirmiştir. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 15'i (f=3), ikinci sınıf öğrencilerinin % 15'i (f=3), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 55'i (f=11), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 55'i (f=3) orijinal metindeki cümle yapılarını oldukça değiştirmiştir.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Cümle Boyutuna İlişkin Örnekler

Orijinal Metindeki Cümle Yapılarının Büyük Bir Kısmının Aynı Şekilde Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

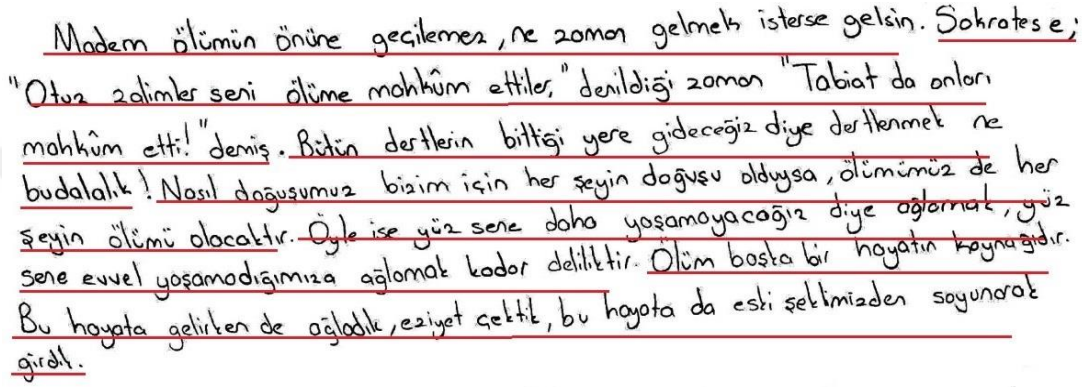

Madem ölümün önüne geçilemez, ne zaman gelmek isterse gelsin. Sokrates e; "Otuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler," denildiği zaman "Tabiat da onları mahkûm etti!" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne budalalık! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet çektik, bu hayata da eski şeklimizden soyunarak girdik.

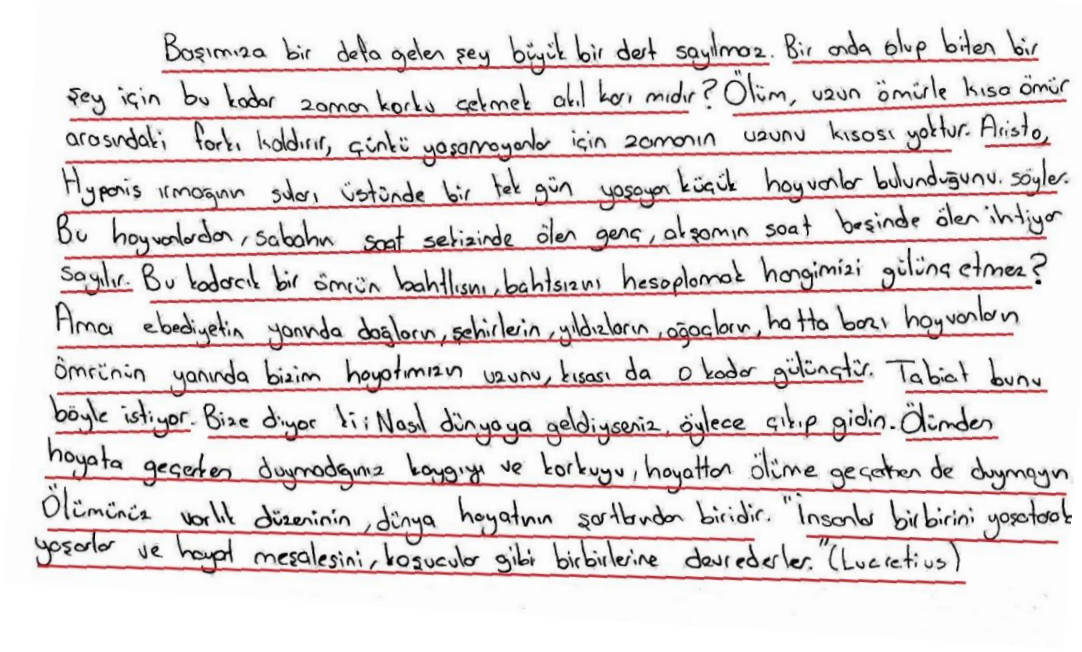

Başımıza bir defa gelen şey büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl kârı mıdır? Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur. Aristo, Hyperis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Ama ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların, hatta bazı hayvanların ömrünün yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası da o kadar gülünçtür. Tabiat bunu böyle istiyor. Bize diyor ki: Nasıl dünyaya geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Ölümünüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarından biridir. "İnsanlar birbirini yoşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi birbirlerine devrederler." (Lucretius)

Yaşadığınız her an hayattan eksilmiş harcanmış bir andır. Zaman nefes aldığınız her saniye akıp giderken sizden bir parçanızı daha götürür. Ömrünüzün her günkü işi, ölüm binasını kurmaktır. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümdende çıkmış oluyorsunuz. Yahut şöyle diyelim isterseniz; hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün ölmekte olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Hayatınızı hayal ettiğiniz gibi ve doya doya yaşadıysanız mutlu çıkın bu dünyadan. Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlerine yine sefalet içinde yaşayacak, yine boşuna geçip gidecek daha boşka günler katmak istiyorsun? der. Lucretius. Hayat hep olduğu gibidir, yaşamınızı iyi yapan da kötü yapan da sizsiniz. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin eşidir. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.

Örnek Metin

Madem ölümün önüne gecilemez, ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e; "Otuz zalimler seni ölüme mahkum etti" dermiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğimiz için dertlenmek ne budalalık! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüzde her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise yüzyıl daha yaşamayacağız diye ağlamak yüz yıl önce yaşamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. Ölüm başka bir hayatın başlangıcıdır. Bu hayata gelirken de ağladık, cefa çektik ve bu hayata da eski şeklimizden soyutlanarak girdik.

Başımıza bir defa gelen şey büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek insana zarar vermez mi? Yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur çünkü ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır. Hypanis ırmağı'nın sularında, bir gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler, Arista. Bu hayvanlardan sabahın saat sekizinde öleni genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadar az olan bir ömrün sanslısını sanssızını hesaplamak hangimizi komik duruma düşürmez. Ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın kısası uzunu o kadar gülünçtür. Tabiat bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken kaygı ve korku duymuyoruz. Hayattan ölüme geçerken de duymamalıyız o halde. Ölüm, varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarından biridir. "İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini koşucular gibi birbirine devrederler." (Lucretius)

Geçen her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır. Ölüm binasını kurmak, ömrümüzün her günkü işidir. Hayattan çıkınca ölümden de çıkıyoruz. Aynı şekilde hayatın içindeyken ölümünde içindeyiz. Yahut; hayattan sonra ölümdesiniz ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün ölmekte olana etkisi ise ölmüş dana etkisinden daha acı, daha derin daha can yakıcıdır.

Hayattan kâr ettiyseniz, doya doya yaşadıysanız, gönül rahatlığıyla gidin. Niçin hayat sofrasından karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? Niçin hayatına, yine sefalet içinde yaşanacak, yine boşuna geçip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun? der, Lucretius. Hayat kendiliğinden ne iyi ne kötüdür, ona iyiliği ve kötülüğü katan sizsiniz. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerle eşdeğerdir. Başka gündüz, başka gece yoktur. Atalarımızın gördüğü torunlarımızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.

Orijinal Metindeki Cümle Yapılarından Bir Kısmının Değiştirildiği Metin Örnekleri

Örnek Metin

Madem ölümün önüne geçemiyoruz, ne zaman geleceğinin bir önemi var mı? Sokrates'e "Otuz zalimler seni ölüme mahkum ettiler." denilince, alaycı bir gülümsemeyle "Tabiat da onları!" demiş. Dertlerimize son veren yere gideceğiz diye derde düşmek, zaten bir sonun olduğunu bile bile yaşadığımız zamanı üzülerek geçirmek ne aptallık! Ölümümüz her şeyin ölümü olacak, doğuşumuzun her şeyin doğuşu olduğu gibi. Öyleyse yüz senem daha olsaydı, diye yalvarıp dövünmek, yüz sene önce neden yaşamıyordum diye saç baş yolmak kadar ahmaklıktır. Ölüm başka hayatın kaynağıdır. Bu hayata ağlayarak, türlü eziyet çekip, eski silüetimizden sıyrılarak geldik.

Bir şey ilk defa başımıza geliyorsa buna büyük dert demek akıl kârı mıdır? Olup bitti̇ği anlaşılamayan, üstümüzde gölgesi kalmayan bir şey için bir ömrü korkuya boğmak hangi aklın ürünü? Ölüm için kısa ömür uzun ömür yoktur. Ölünce bütün ömürler aynı kıyafete bürünür. Yaşamayan içinse zamanın uzun ya da kısa olması bir şey değiştirmez. Aristo, Hypanis ırmağının sularında bir gün yaşayan küçük hayvanlar olduğunu söyler. Bu hayvanların sabah sekizde öleni 20'lik, akşam beşte ölen 70'lik sayılır. Böyle tasdanlık ömrün talihlisini, talihsizini seçmeye çalışana kim gülmez? Fakat sonsuzluğun yanında ihtişamlı dağlarını, görkemli şehirlerin, parıl parıl parlayan yıldızların, hatta pek de önemsemediğimiz hayvanların ömrünün yanında bizim hayatımızın uzun ya da kısa olması bir diyalog konusu bile olabilir mi? Tabiat bize diyor ki bu dünyaya nasıl geldiyseniz öyle de çıkıp gidin. Ömrden hayata geçerken kaygı ve korku hissettiniz mi ki, hayattan ölüme geçerken korkuyorsunuz? Ölüm dünya döngüsünün olmazsa olmazıdır. Yaşamak varsa ölüm neden olmasın? İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar, kendileri bir yerde kalırlar ve kaldığı yerde bayrağı devam edeceklere teslim ederler.

Nefes aldığınız her an yaşamdan biraz daha eksiliyorsunuz. Her dakika yaptığımız bütün işler, ölüm binanıza yeni katlar ekliyor. Bir gün o bina devrilerek ve siz altında kalacaksınız, işte ölüm burda başlayacak. Yaşıyor olmanız sizi ölümden uzaklaştırmaz. Her an yanınızdadır. Ve bu hayattan giderken de onu omuzlarına alırsınız. Ölüm sizi hiç bırakmaz. Yaşamanız ya da ölmeniz sizi ondan kurtarmaz.

Hepsinden önemlisi ölüm anıdır. İşte o an diktiğiniz ölüm binası başınıza yıkılıyor. Ölmekte olanın acısı artık ölmüş olandan fazladır. Ölen kurtulmuştur. Siz bunu yavaş yavaş, an an, acı çeke çeke ölürken anlarsınız.

Hayatın size verebileceği ne varsa hepsini aldıysanız, yaşanacak ne varsa yaşadıysanız, arkanızda pişmanlık bırakmadıysanız, mutlu mutlu ölebilirsiniz. Niçin hayat sofrasında tıka basa doğduğunuz halde hala açmış gibi kalkıp gidemiyorsun. Pespaye yaşamış günlerine, cirkef içinde yaşanacak, sana olduğundan daha kötü şeyler göstercek yeni günler eklemek istiyorsun. Hayat masumdur. Size kasıtlı olarak iyilik ya da kötülük vermez. Onu güzelleştiren de bir pisliğe çeviren de sizsiniz. Bir gün yaşadıysanız daha fazlasına gözünüzü dikmeyin. Çünkü o bir günde her şeyi görürsünüz. Yarın bugünden farklı değil. Yine bugünü tekrar edecek siniz. Yarın gecenin yerinde gündüzü, gündüzün yerinde geceyi göremeyeceksiniz. Sahi atalarınız ne görmüştü? Siz onlardan farklı şeyler mi göreceğinizi sanıyorsunuz? Torunlarınız çok farklı bir ayı çok farklı bir yıldız görmeyecek. Boş hayallere kapılmayın. Kendinizi hayatın akışına bırakın ve sondaki ölümü kabullenin. Mutlu bir hayat formülü mü istiyorsunuz? O zaman yukarıdakileri okuyun.

Örnek Metin

Madem ölümün önüne geçilemez, ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e "Oluz zalim seni ölüme mahkûm etti." denildiği vakit: "Tabiat da onları ölüme mahkûm etti!" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz, yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar çılgınlıktır. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata da ağlayarak ve eski halimizden sıyrılarak geldik.

Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı ortadan kaldırır. Yaşamayan biri için zamanın uzunu kısası yoktur. Arista, Hyponis ırmağı suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan sabah saat sekizde ölen genç, akşam saat beşte ölen ihtiyar sayılmaktadır. Bu durumda ömrün uzunluğu ölüme yakınlık ile ilgilidir diyebilir miyiz?

Başımıza bir defa gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar korku duymak akıl işi midir? Tabiatın bizden istediği dünyaya nasıl geldiysek öylece çekip gitmemizdir. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygı ve korkuyu hayattan ölüme geçerken de duymayınız.

Ölümün korkutucu yanı bilinmezliklerle dolu olmasıdır. Kendi evinizde karanlıkta yürümek sizi telaşlandırmaz, ancak daha önce hiç bulunmadığınız bir evde yürürken tuhaf bir korkuya kapılırsınız. Ölümü bilmemek insanı yaşama bağlı hale getirmektedir. Ünlü bir yazarın dediği gibi, "İnsanlar ölümün ne olduğunu bilselerdi ondan korkmazlardı." Ölüm de tıpkı zaman gibi bir sırdır. Yine de her gerçek gibi onun da varlığı kesindir ve ona inanılmadığı zaman yok olmaz.

Aldığınız her nefes ömrünüzden eksilmiş bir andır. Ölüm binasını kurmak ömrünüzün her günkü işidir. Yaşamdan sonra ölümdesiniz ama yaşamda iken ölmektesiniz. Ölümün yaşayana verdiği acı yaşamayana verdiği acıdan daha fazladır. Ölen kimse yeni yaşamının başındadır. Yaşayan için ise ömüs olanın yasını tutmak, onun yokluğuna alışmak için ızdırap dolu günlerin başlamasıdır. O halde ölüm diye korktuğumuz yaşamın kendisi olmaz mı? Peki bu korkuyu ölüm korkusuyla örtmek ne kadar mantıklı?

Yaşam size bazı olanaklar sunduysa ve siz bu olanakları mümkün olduğunca çok kullandıysanız huzur içinde gidin. Boşa harcanmış günler içinde geçen uzun bir ömür yerine çaba, sevgi ve mutluluk içinde geçen kısa bir ömrü yeğlemek zor olmasın. Yaşam özünde ne iyidir ne kötü. Onu anlamlı ve katlanılır kılan sizin tercihlerinizdir. Tüm yerlerin merkezi bulunduğunuz yerdir ve tüm zamanların kalbi bulunduğunuz andır.

Orijinal Metindeki Cümle Yapılarının Oldukça Değiştirildiği Metin Örnekleri

Örnek Metin

Ölüm kimilerine göre bir son kimilerine göre bir başlangıçtır. Yalnızca herkes tarafından ortak olarak bilinen şey ise varlığının en az nefes almak kadar gerçek ve yaşadığımız sürece kaçınılmaz olduğudur. Ölüm yaşamayı gerektirir. Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa ölümümüzde her şeyin ölümü olacaktır. İnsanlar ölümün onları hayattan koparacağını düşünür ancak kimse dünyaya gelmeden önceki hiç var olmadığı zaman dilimini düşünmez. Ölümden korkmak insanlar için hiç var olmamaktan daha korkunçtur.

Ölümden hayata geçerken duymadığımız kaygıyı ölümden hayata geçerken de duymamalıyız. Ölüm, hayatın şartlarından biridir. O hâlde ölüm ve hayat arasındaki mesafeyi anlamlı kılan ne olabilir? İnsanların öncelikle bu soruya cevap verebilmesi gerekir. Çünkü hayat ile ölümün kendisine oynatılan ıstıraplı bir oyun olduğunu düşünen herkes çaresizliğe düşecektir. Oysa insanlar ölüme rağmen yüzyıllardır yaşıyor ve muhtemelen yaşayacaktır. Peki bu nasıl oluyor? Nasıl oluyorda insanlar ölümün üstümüze düşen kara gölgesine rağmen devam edebiliyoruz. Atalarımızın gördüğü, torunlarımızın göreceği bu güneş bu ay, bu yıldızlar, bu dünün insanoğlu ile birlikte hep devam etti ve yarının ışığında devam edecektir.

Öyleyse hayatı dayı dayı yaşadıysanız, edeceğine karı ettiyseniz güle güle gidin diyen Montaigne'e ölümün ona herşeyin yaklaştığını hisseden biri hayatı ne kadar yaşayabilir diye sormak gerekmez mi?

Hayatın kendiliğinden fena olmadığı, ona fenalık katanın bizler olduğu apaçıktır ancak bu hayatı yaşarız ve hayat meselesini koşucular gibi birbirimize devrederiz. Bu sebeple hayatı ölümün nefesine rağmen umutla yaşamak ölümle hayatın kendi varoluşlarından daha anlamlıdır.

Örnek Metin

Ne zaman geliyorsa o zaman geciktemiyor ölümün önüne. Sokrates'le "Otuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler." dediklerinde vakit: "Tabiat da onları." demiştir. Budalaca olanı ne biliyor musun? Dertlerini sonlandırdığı anda üzülmeyeceğine dertlenmek... Oysa yüz sene daha yaşayamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delicedir. Soluğunu içinde tuttuğun an anlaşılandır ölüm... Ölüm; yenilenebilir hayat kaynağı. Bizler yaşam boyu ağladık, bu hayata gelirken de giderken de bu hayattan...

Hayata eski saklımadan soyunup yeni silüetleri bakınarak merhaba dedik. İşte o anda boy gösterdi yaşamı anlamlamaya çalışan ruhlar...

Başımıza bir defa gelen şey sayılır mı böyle dertten? Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl kârı mıdır? Ölüm niteldir, niceliğinden ayrılan yaşam özetidir. Çünkü yaşamayana zaman zamansızlıktır bir nevi, zamanın uzunu kısası yoktur onların üzerinde. Aristo Hyponis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulduğunu söyler, sizler de işittiniz mi bu hayvanların varlığını? Bu hayvanlardan sabah ölen genç, akşam ölen ise ihtiyar kabul edilir. Bu kadarcık ömre tutup da: "Çok bahtsızdı sadece iki saat yaşayabildi." demek hangimize gülünç gelmez ki? Ama dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların ve hatta bazı hayvanların ömrü yanında insanoğlunun ömrü tebessüm ettirmeyi bırak kahkaha attırır.

Sayğılı dostlarım, ölüm ve hayat arasındaki köprünüz sağlam durun her dem ve üzerinden geçerken

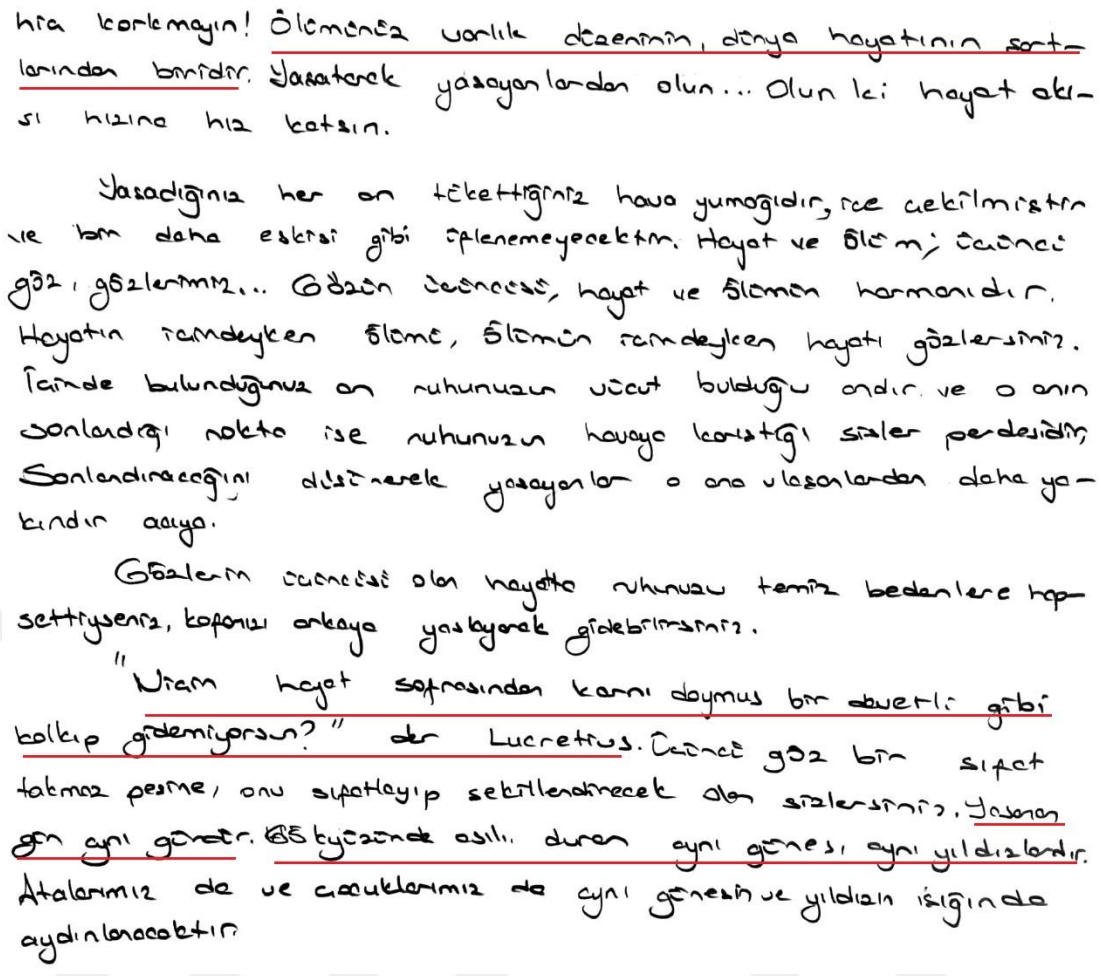
hiç korkmayın! Ölümsüz varlık düzeninin, dünya hayatının sonlarından biridir. Yaşayarak yaşayanlardan olun... Olun ki hayat akısı hızına hız katsın.

Yaşadığınız her an tükettiğiniz hava yumoşaldır, ne çekilmiştir ve bir daha eskisi gibi üflenemeyecektir. Hayat ve ölüm; ölümsüz göz, gözlerimiz... Gözün ölümsüzlüğü, hayat ve ölümün harmanıdır. Hayatın ramdeyken ölümü, ölümün ramdeyken hayatı gözlersiniz. İçinde bulunduğunuz an ruhunuzun uçup bulduğu andır ve o anın sonlandığı nokta ise ruhunuzun havaya koruştuğu sizler perdesidir. Sonlandıracağını düşünerek yaşayanlar o ana ulaşanlardan daha yakındır aslıya.

Gözlerin ölümsüz olan hayatta ruhunuzu temiz bedenlere hapsettiyseniz, kopanızı arkaya yaslayarak gidebilirsiniz.

"Niçin hayat sofrasından karnı doymuş bir ahvetli gibi kalkıp gidemiyorsun?" der Lucretius. Ölümsüz göz bir sıfat takmaz peşine, onu sıfatlayıp sekillendirecek olan sizlersiniz. Yaşayan gün aynı görür. Göğüzünde asılı duran aynı güneşi, aynı yıldızlardır. Atalarımız da ve çocuklarımız da aynı güneşin ve yıldızın ışığında aydınlanacaktır.

3. 7. 3. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında yeniden yazılan Ölüm Üstüne metninin değişiklik ölçeğindeki paragraf boyutuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 105: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Paragraf Boyutu	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Düş	Orijinal metindeki düşünceler genellikle	16	30,76	14	26,92	9	17,30	13	25	**52**	**100**

	değişiklik yapılmadan aktarılmıştır										
	Orijinal metindeki düşüncelerde bazı değişiklikler yapılmıştır	3	6,97	10	23,25	20	46,51	10	23,25	**43**	**100**
	Genellikle konuyla ilgili farklı düşüncelere, yeni düşüncelere (yazar kendi tespit ve gözlemlerine) yer verilmiştir	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**
Düşünceyi Geliştirme Yolları	Orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yolları genellikle korunmuştur	12	26,66	12	26,66	9	20	12	26,66	**45**	**100**
	Orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarında bazı değişiklikler yapılmıştır	7	13,46	13	25	21	40,38	11	21,15	**52**	**100**
	Orijinal metne göre farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Ölüm Üstüne metninin yeniden yazılması sonucu elde edilen paragraf boyutundaki değişiklikler yer almaktadır. Paragraf boyutu "düşünceler" ve "düşünce yapıları" olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Buna göre Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken düşünceler alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 30,76'sı (f=16), ikinci sınıf öğrencilerinin % 26,92'si (f=14), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 17,30'u (f=9), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25'i (f=13) orijinal metindeki düşünceleri genellikle değişiklik yapmadan aktarmıştır. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken düşünceler alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 6,97'si (f=3), ikinci sınıf öğrencilerinin % 23,25'i (f=10), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 46,51'i (f=20), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 23,25'i (f=10) orijinal metindeki düşüncelerde bazı değişiklikler yapmıştır. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken düşünceler alt boyutunda ikinci ve üçüncü sınıftan birer öğrenci genellikle konuyla ilgili farklı düşüncelere, yeni düşüncelere (kendi tespit ve gözlemlerine) yer vermişlerdir. Bu maddede birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

Düşünceyi geliştirme yolları alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 26,66'sı (f=12), ikinci sınıf öğrencilerinin % 26,66'sı (f=12), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 20'si (f=9), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 26,66'sı (f=12) orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarını genellikle korumuştur. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 13,46'sı (f=7), ikinci sınıf öğrencilerinin % 25'i (f=13), üçüncü

sınıf öğrencilerinin % 40,38'i (f=21), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 21,15'i (f=11) orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarında bazı değişiklikler yapmıştır. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken hiçbir sınıf düzeyinde orijinal metne göre farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanan öğrenci tespit edilmemiştir.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Paragraf Boyutuna İlişkin Örnekler

Orijinal Metindeki Düşüncelerin Değişiklik Yapılmadan Aktarıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

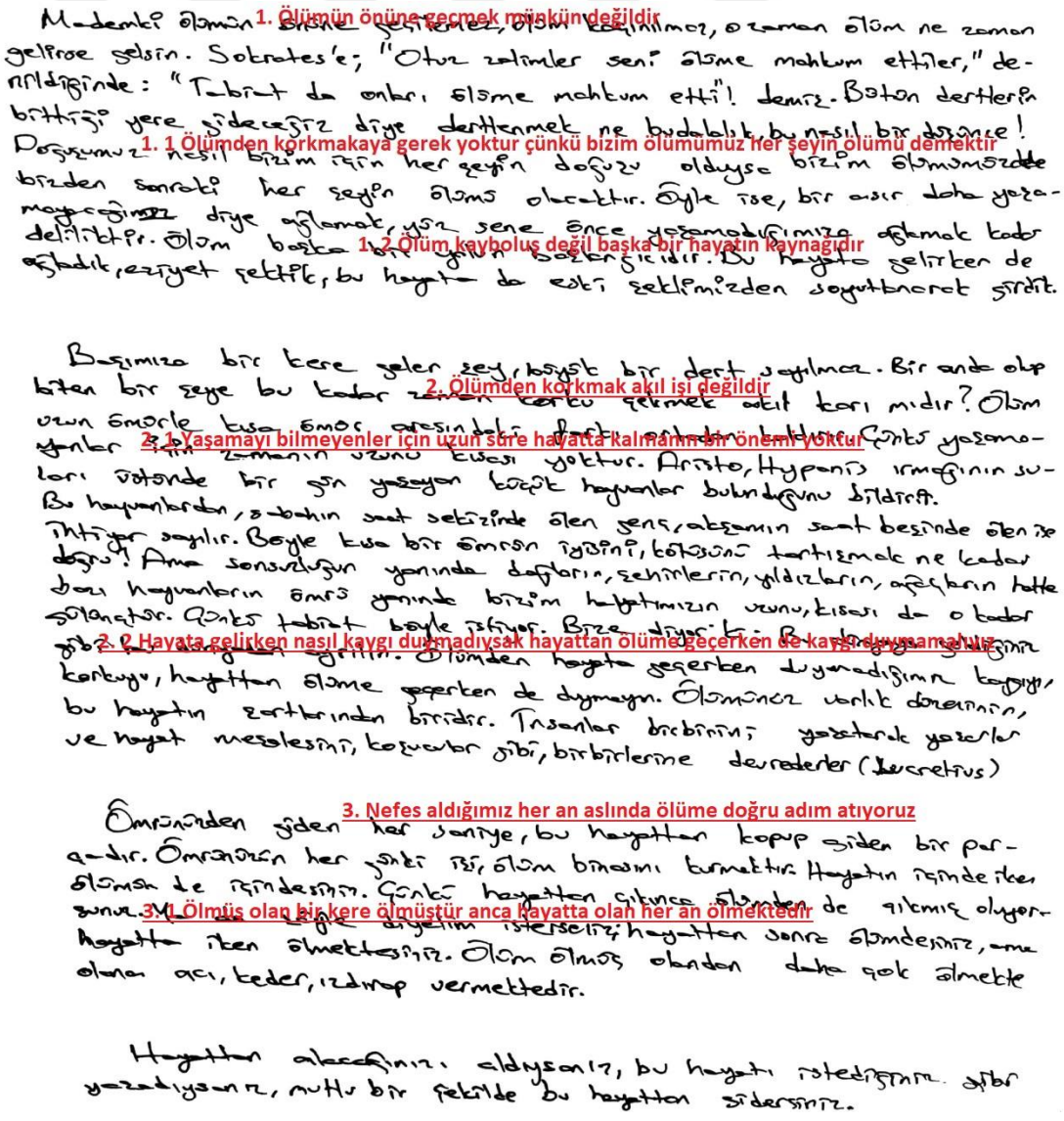

4. Zamanı gelince hayattan çekip gitmeyi bilmek gerekir

Niçin hayat [illegible] gidiyorsun? Niçin günlerine, yine sefalet içinde yaşanacak, yine boşuna geçip gidecek daha başka günler bekleme gayretini içerisindesin? der, Lucretius. Hayat kendi içinden ne iyi ne fenadır. Onda bir durumu ortaya çıkaranlar sizlersiniz.

4. 1 Bir gün yaşamış olmak aslında bütün bir ömür yaşamış olmak gibidir

Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş, her şeyi idrak etmiş sayılırsınız. Bir gün bütün günleri içine alıyor zaten. Başka bir gündüz başka bir şey yoktur. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu dünyadır.

Örnek Metin

1. Ölümün önüne geçmek mümkün değildir

Mademki ölümün önüne geçemiyorsun, o zaman tadacağımız ölümden korkmanın ne anlamı var. Ölüm ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e; "Ötüz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler," denildiği zaman; "Tabiat da onları!" demiş. Bütün ailelerin bittiği yere gideceğiz diye bu kadar dertlenmek ne budalalık! Nasıl doğuyorsunuz bizim için

1. 1 Ölümden korkmaya gerek yoktur çünkü bizim ölümümüz her şeyin ölümü demektir

her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin bitişi yani ölüm olacaktır. Öyle ise yüz yıl daha yaşayamayacağız diye ağlarak, kralar bağlarak yüz sene önce

1. 2 Ölüm kayboluş değil başka bir hayatın kaynağıdır

yaşayamadığımıza ağlarak kadar saçmalıktır. Ölüm başka bir hayatın kaynağı, yeniden doğuşudur. Bu hayata ağlayarak geldik, türlü cefalar çektik bu hayata da eski hâlimizden arınarak girdik.

Başımıza ilk defa gelen bir şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman sıkıntı çekmek akıl kârı mıdır? Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu

2. Ölümden korkmak akıl işi değildir

2. 1 Yaşamayı bilmeyenler için uzun süre hayatta kalmanın bir önemi yoktur

kısası yoktur. Aristo, Hypanis ırmağının suları üstünde sadece bir gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın sekizinde ölen genç sayılırken akşamın beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimize gülünç gelmez? Ama sonsuzluğun yanında ihtişamlı dağların, gökkonti şehirlerin, parlak yıldızların, ağaçların hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası da o kadar gülünçtür.

Tabiat beden borcunu böyle istiyor. Bize diyor ki; Bu dünyaya nasıl geldiyseniz,

2. 2 Hayata gelirken nasıl kaygı duymadıysak hayattan ölüme geçerken de kaygı duymamalıyız

öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız tasayı, korkuyu ürküntüyü hayattan ölüme geçerken de duymayın. Ölümsüz varlık dizisinin ve dünya hayatının şartlarının birisidir. "İnsanlar birbirini yaşatarak, birbirleri ile kaynaşarak, iletişim kurarak meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler." (Lucretius)

3. Nefes aldığımız her an aslında ölüme doğru adım atıyoruz

Yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş, tükenmiş bir andır. Ömrünüzün her günkü işi, ölüm binasını inşa etmektir. Hayatın içinde iken aslında ölümün de içindesiniz. Hayatınız sona [illegible] ölümde son bulacaktır. Yahut şöyle diyelim

3. 1 Ölmüş olan bir kere ölmüştür ancak hayatta olan her an ölmektedir

isterseniz; hayattan sonrası ölüm ama hayatta iken zaten ölümün içindesiniz. Ölümün, ölmekte olma ettiği ise, ölmüş olma ettiğinden daha acı, daha dem, daha can yakıcıdır.

4. Zamanı gelince hayattan çekip gitmeyi bilmek gerekir

Hayatı zevk alarak doya doya yaşadıysanız, hayata karşı pişmanlıklarınız olmadıysa hayattan mutlu bir şekilde ayrılabilirsiniz. Niçin hayat sofrasından, karnı tok bir misafir gibi kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlere sefalet, rezillik içinde yaşanacak, boşu boşuna geçip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Hayat kendilerinden ne iyi ne kötüdür, ona iyiliği ve kötülüğü katan sizsiniz. Hayatı siz şekillendirirsiniz. Hayatın iyi ve kötü olması elinizdedir. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş ~~sayılırsınız~~. Bir gün bütün günlerin eşidir. Başka bir gündüz, başka bir gece yoktur. Sizler atalarınızın gördüklerinden, torunlarınızın göreceklerinden farklı şeyler mi göreceğinizi zannediyorsunuz? Atalarınızın da gördüğü, torunlarınızın da göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu evren, bu dünyadır.

4. 1 Bir gün yaşamış olmak aslında bütün bir ömür yaşamış olmak gibidir

Orijinal Metindeki Düşüncelerde Bazı Değişikliklerin Yapıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

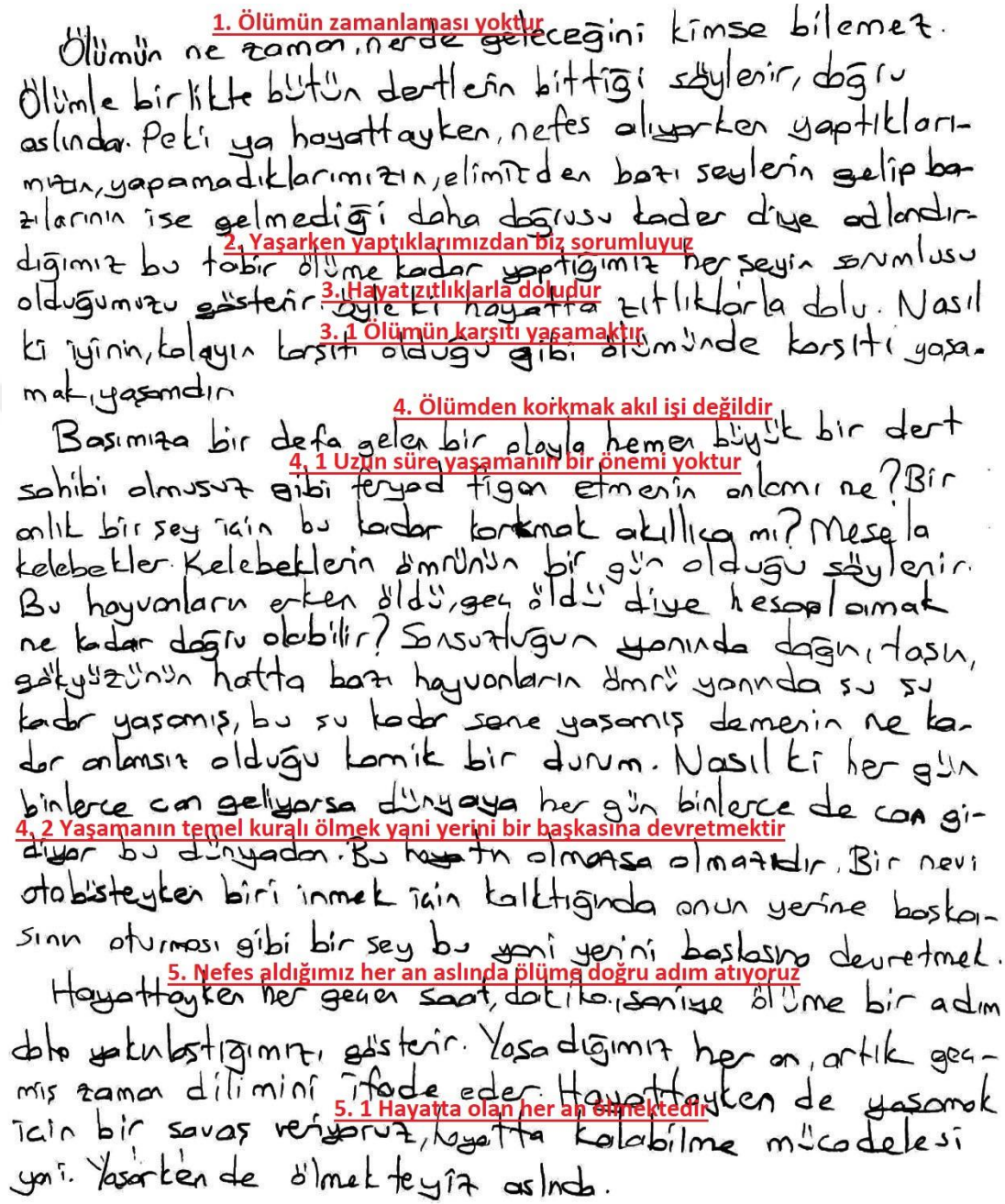

1. Ölümün zamanlaması yoktur
Ölümün ne zaman, nerde geleceğini kimse bilemez. Ölümle birlikte bütün dertlerin bittiği söylenir, doğru aslında. Peki ya hayattayken, nefes alıyorken yaptıklarımızın, yapamadıklarımızın, elimizden bazı şeylerin gelip bazılarının ise gelmediği daha doğrusu kader diye adlandırdığımız bu tabir ölüme kadar yaptığımız her şeyin sorumlusu olduğumuzu gösterir. Öyleki hayatta zıtlıklarla dolu. Nasıl ki iyinin, kötünün karşıtı olduğu gibi ölümünde karşıtı yaşamak, yaşamdır.

2. Yaşarken yaptıklarımızdan biz sorumluyuz

3. Hayat zıtlıklarla doludur

3. 1 Ölümün karşıtı yaşamaktır

Başımıza bir defa gelen bir olayla hemen büyük bir dert sahibi olmuşuz gibi feryad figan etmenin anlamı ne? Bir anlık bir şey için bu kadar korkmak akıllıca mı? Mesela kelebekler. Kelebeklerin ömrünün bir gün olduğu söylenir. Bu hayvanların erken öldü, geç öldü diye hesaplamak ne kadar doğru olabilir? Sonsuzluğun yanında dağın, taşın, gökyüzünün hatta bazı hayvanların ömrü yanında su su kadar yaşamış, bu su kadar sene yaşamış demenin ne kadar anlamsız olduğu komik bir durum. Nasıl ki her gün binlerce can geliyorsa dünyaya her gün binlerce de can gidiyor bu dünyadan. Bu hayatın olmazsa olmazıdır. Bir nevi otobüsteyken biri inmek için kalktığında onun yerine başkasının oturması gibi bir şey bu yani yerini başkasına devretmek.

4. Ölümden korkmak akıl işi değildir

4. 1 Uzun süre yaşamanın bir önemi yoktur

4. 2 Yaşamanın temel kuralı ölmek yani yerini bir başkasına devretmektir

Hayattayken her geçen saat, dakika, saniye ölüme bir adım daha yaklaştığımızı gösterir. Yaşadığımız her an, artık geçmiş zaman dilimini ifade eder. Hayattayken de yaşamak için bir savaş veriyoruz, hayatta kalabilme mücadelesi yani. Yaşarken de ölmek teyit aslında.

5. Nefes aldığımız her an aslında ölüme doğru adım atıyoruz

5. 1 Hayatta olan her an ölmektedir

Yaşadığımız her anın tadını çıkarabildiysek yalnışıyla, doğrusuyla, iyisiyle, kötüsüyle zevk aldıysak daha ne isteyelim.

6. Zamanı gelince hayattan çekip gitmeyi bilmek gerekir

Örnek Metin

1. Ölümün önüne geçmek mümkün değildir

Nasıl ki bu dünyaya geldiysek, zamanı gelince de gitmemiz gerektiğinin bilincinde olmamız gerekir. Doğa yasaları bize bunu gerektirir. Günlü gerçekleştirmek istediğimiz bir amaç vardır: Hayatta kalmak ve üremek. Birinden vazgeçmemiz gerekir. Üremekten vazgeçebiliriz. Dan Brown, Cehennem kitabında bu konuyu ele alır. Bir kutu vardır ve bu kutu Ayasofya'daki sulara bırakılır. Pandemik madde, insanları sadece tek cinsiyetli olacak şekilde kısırlaştırır.

1.1 Hayattan kalmak ve üremek amaçlarının birinden vazgeçmeliyiz

2. Hayattan almamız gerekenleri aldıysak artık gidebiliriz

Üremekten vazgeçemiyoruz, bunun sosyolojik açıdan çok fazla sebebi var. O zaman hayatta kalmaya direktmekten vazgeçelim. Hayattan edeceğimiz kârı elde ettiysek, doya doya yaşadıysak güle güle gidelim. Hayatın sofrasına bir gün misafir olduysak, misafir gibi kalkıp gidelim. Doyamıyoruz. Hiçbir şeye doymadığımız gibi, yaşamaya da doyamıyoruz. Öyle hayvanlar var ki tek günlük ömürleri var, örneğin kelebekler yaşayacaklarını yaşıyorlar, yapmaları gerekeni yapıyorlar ve ölüyorlar. Biz de yaşadıklarımızı, gördüklerimizi kâr sayalım ve zamanı geldiğinde ölelim.

3. Ölümden korkmak akıl işi değildir

İçimizde bir ölüm korkusudur. Atavist... Ölüm korkusunun depresyonu tetiklediği bilinmiyor ve depresyon HIV virüsü vücudumuza nasıl bir etki yapıyorsa aynısını yapıyor. Ölümden kaçalım derken yaşam standardımız düşüyor. Oysa yaşadığımız her anın tadını çıkartmalıyız. Çünkü hayatımızdan eksiltiyoruz. Yaşadığımız her gün ölüm bandına bir tuğla eklemiş oluyoruz. Bir gün tamamlanacak, ne önemi var zamanının?

3.1 Ölüm korkusu depresyona neden olur

3.2 Ölümü kabullenmeliyiz

Ölüme bakış açımızı değiştirmemiz gerekiyor. En önemlisi kabullenmemiz gerekiyor.

Ölüm güzel şey budur perde ardından haber...
Hiç güzel olmasaydı ölür müydü peygamber?
(Necip Fazıl Kısakürek)

4. Ölüm kayboluş değil başka bir hayatın kaynağıdır

Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu hayatta eski şekillerden soyunarak gideceğiz. Bulunduğumuz yeri, yeni nesillere bırakacağız, atalarımızdan devraldığımız gibi. Lucretius, "İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler" der. Yeni nesillere armağanımız, ölümdür. Mathus, doğadaki kaynakların doğrusal olarak arttığını, canlıların ise geometrik bir hızla çoğaldığını söylüyor. Demek ki, tüm insanlar bir gün çoğalacak ve ölecek. Ölüm bazen belki de en büyük fedakârlığımızdır.

4. 1 Başka bir hayata geçerken yerimizi başkalarına bırakacağız

4. 2 Yerimizi başkalarına bırakabilmek insanoğlunun en büyük fedakarlığıdır

Orijinal Metindeki Düşüncelerden Farklı Düşüncelere Yer Verildiği (Yazarın Kendi Tespit ve Gözlemlerine) Metin Örnekleri

Örnek Metin

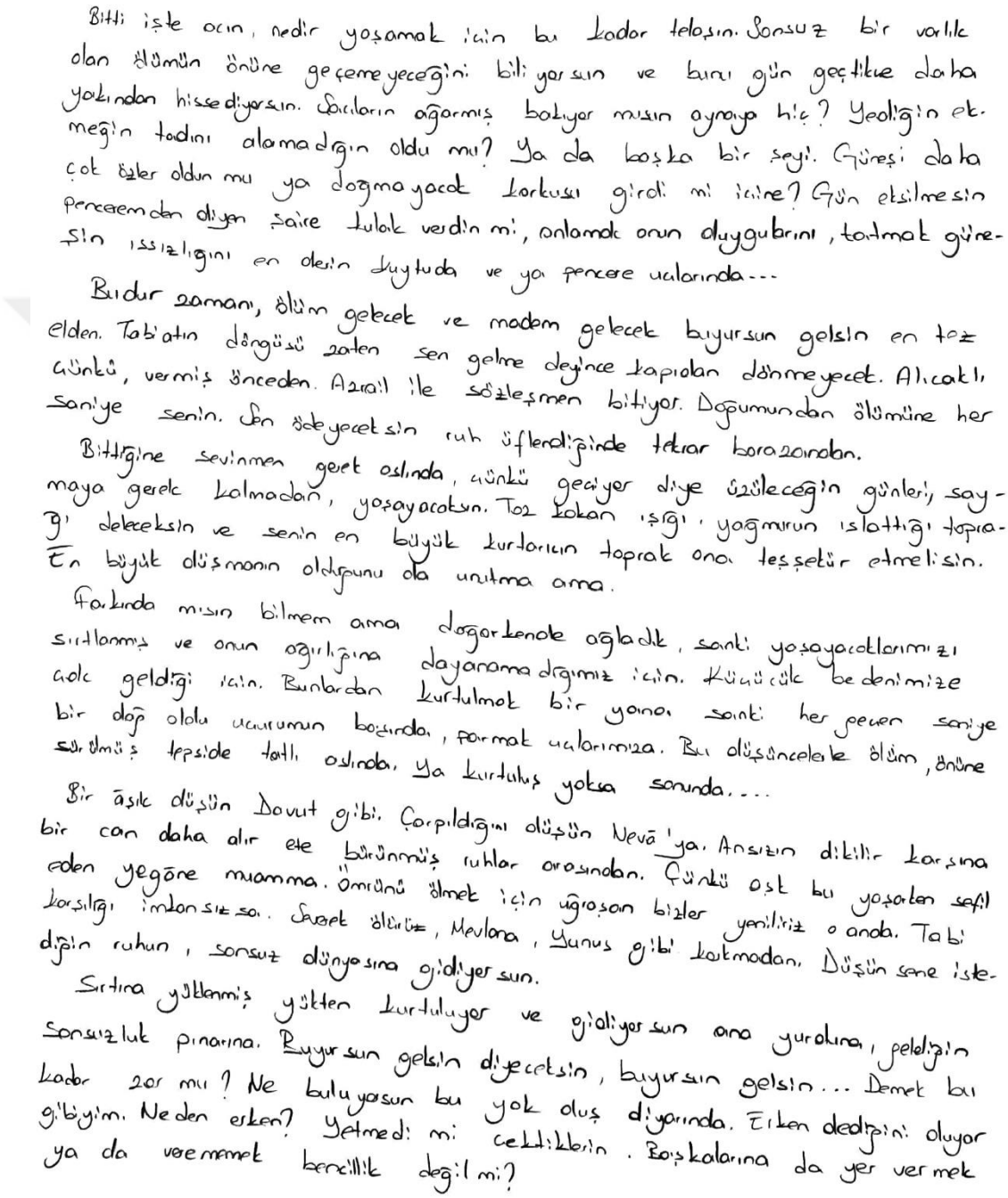

Bitti işte acın, nedir yaşamak için bu kadar telaşın. Sonsuz bir varlık olan ölümün önüne geçemeyeceğini biliyorsun ve bunu gün geçtikçe daha yakından hissediyorsun. Saçların ağarmış bakıyor musun aynaya hiç? Yediğin ekmeğin tadını alamadığın oldu mu? Ya da başka bir şeyi. Güneşi daha çok özler oldun mu ya doğmayacak korkusu girdi mi içine? Gün etsilmesin pencereden diyen şaire tüylük verdin mi, anlamak onun duygularını, tadmak güneşin ıssızlığını en derin duyuda ve ya pencere uçlarında...

Bu dur zamanı, ölüm gelecek ve madem gelecek buyursun gelsin en taze elden. Tabiatın döngüsü zaten sen gelme deyince kapıdan dönmeyecek. Alıcaklı, çünkü, vermiş önceden. Azrail ile sözleşmen bitiyor. Doğumundan ölümüne her saniye senin. Son söyleyeceksin ruh üflendiğinde tekrar borçlanmadan.

Bittiğine sevinmen gerek aslında, çünkü geçiyor diye üzüleceğin günleri, saymaya gerek kalmadan, yaşayacaksın. Toz kokan ışığı, yağmurun ıslattığı toprağı deneceksin ve senin en büyük kurtarıcın toprak ona teşekkür etmelisin. En büyük düşmanın olduğunu da unutma ama.

Farkında mısın bilmem ama doğarkenden ağladık, sanki yaşayacaklarımızı sırtlanmış ve onun ağırlığına dayanamadığımız için. Küçücük bedenimize acı geldiği için. Bundan kurtulmak bir yana, sanki her geçen saniye bir dağ olalı uçurumun kıyısında, parmak uçlarımızda. Bu düşüncelerle ölüm, önüne sürülmüş tepside tatlı aslında, ya kurtuluş yoksa sonunda...

Bir aşık düşün Davut gibi. Çarpıldığını düşün Nevâ'ya. Ansızın dikilir karşına bir can daha alır ele bürünmüş ruhlar arasından. Çünkü aşk bu yoşarken sefil eden yegâne muamma. Ömrünü ölmek için uğraşan bizler yenilirsiz o anda. Tabi karşılığı imkansız sa. Sürekt ölürüz, Mevlana, Yunus gibi kalkmadan. Düşün sene istediğin ruhun, sonsuz dünyasına gidiyorsun.

Sırtına yüklenmiş yükten kurtuluyor ve gidiyorsun ana yurduna, geldiğin Sonsuzluk pınarına. Buyursun gelsin diyecektin, buyursun gelsin... Demek bu kadar zor mu? Ne buluyorsun bu yok oluş diyarında. Erken dediğini duyar gibiyim. Neden erken? Yetmedi mi çektiklerin. Başkalarına da yer vermek ya da vermemek benciillik değil mi?

Kirlettiğin bu bedeni, bu eşyayı, bu düzeni ve daha nicesini bırakma zamanı, geldi bence. Dünya bok bakı ama sen bir soluksun sadece, esen en ince rüzgar gibi tan yerinden. Ya da akan bir ırmak. Tükenir kayaların bir yerden sonra. Hem sen bir toprak zerresisin. Toprak bu döngü ile mutlakiyet kazanır. Yeşerttiği her şeyi sonunda geri alır.

Aslında kaçıştın kurtuluşundu hem kendinden hem ölümden. Kum saati son tanesini bıraktı keseden. Güneş son kez olağdu, göz kapaklarına. Ve kalp atışın düm düz bir çizgi futbol sahasında, kaleci artık zaman vermiyor hiç bir oyuna. Şöhret bitti. Kelebek son kez baktı ve gördü...

Işık rüyaydı, sonsuzluktan gelen...

Orijinal Metindeki Düşünceyi Geliştirme Yollarının Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

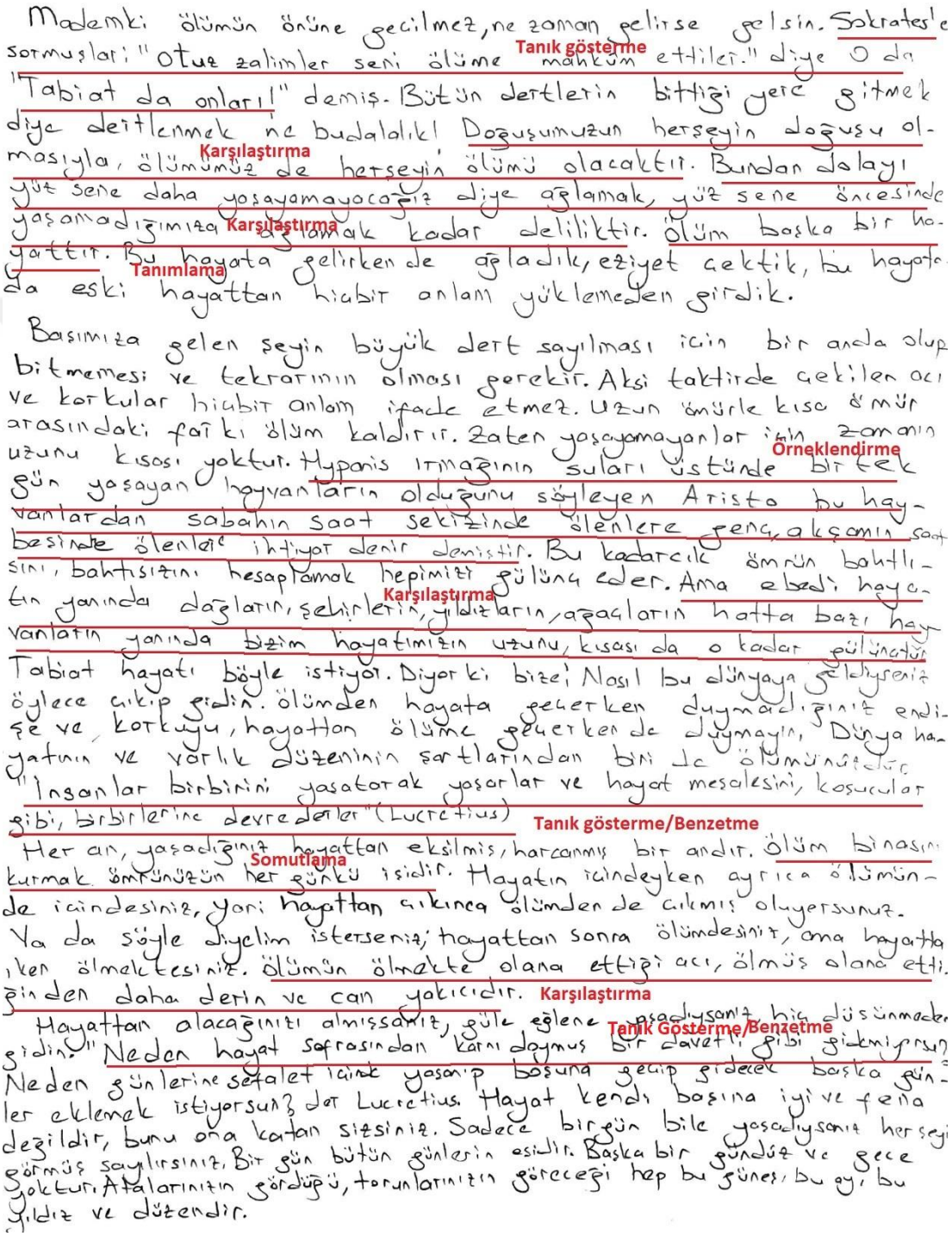

Örnek Metin

Mademki ölüm engellenemez, istediği zaman gelsin. "Ötüz zalimler seni ölüme mahkum ettiler" sözünden sonra Sokrates "Onlar da tabiata mahkum!" demiş. Bütün dertlerin son bulduğu yere ulaşacağız diye dert yanmak ne büyük budalalık! Nasıl ki doğuşumuz bizim için her şeyin mikadı olduysa, ölümümüz de her şeyin sonu olacaktır. Öyleyse, yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlarsak, yüz sene önce yaşamadığımıza ağlamak kadar delirmiş oluruz. Başka bir hayatın madenidir ölüm, bu hayata gelirken de ağlayıp rezivet çektik, bu hayata da eski şeklimizden soyunarak, arınarak girdik.

Başımıza ilk defa gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar endişelenmek akıl kârı mıdır? Ölüm, uzun ömürle, kısa ömür arasındaki farkı bitirir, günkü hayata veda edenler için zamanın uzunu, kısası yoktur. Aristo, Hyponis Irmağı'nın suları üstünde sadece bir gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bunlardan sabahın sekizinde ölen genç, akşamın beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadar küçük bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi komik duruma düşürmez? Ama ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların ağaçların, hatta bazı hayvanların ömrü yanında kıyasladığımızda, bizim hayatımızın uzunu da kısası da o kadar gülünçtür.

Bunu böyle istiyor Tablat, bize sesleniyor; Bu cihana nasıl girdiyseniz, öylece alıp gidin. Ölümden hayata geçtiğiniz zaman duymadığınız endişeyi, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Ölümünüz varlık düzeninin dünya hayatının şartlarından sadece bir tanesidir. Lucretius; insanların birbirini yaşatarak yaşadıklarını ve hayat meşalesini, koşucular gibi birbirlerine devrettiklerini öne sürer.

Nefes aldığınız her an, hayattan koparılmış, tükenmiş bir andır. Ömrünüzün her günkü ışık, ölüm binasını inşa etmektir. Hayatın içinde iken ölümün de içinde bulunuyorsunuz, günkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmaktasınız. Veya şöyle diyelim; hayatın sonunda ölümdesiniz, ama hayattayken ölmektesiniz, Ölümün ölmekte olana çektiği acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Hayattan edeceğiniz kârı elde ettiyseniz, daya doya yaşadıysanız, gönül rahatlığıyla güle güle gidin. "Niçin hayat sofrasından, tok bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? Neden günlerine noksanlık içinde, boşu boşuna akıp gidecek başka günler katmak istiyorsun? der Lucretius, Hayat kendiliğinden ne iyi ne kötüdür, ona iyiliğide kötülüğüde katan sizsiniz, Bir gün yaşadığınız zaman her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün tüm günlerin eşidir. Başka bir gündüz, başka bir gece yoktur.

Hep aynı güneş, hep aynı ay ve bu yıldızlar; Atalarınızın gördüğü de torunlarınızın göreceği de hep aynı düzendir.

Orijinal Metindeki Düşünceyi Geliştirme Yollarında Bazı Değişikliklerin Yapıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

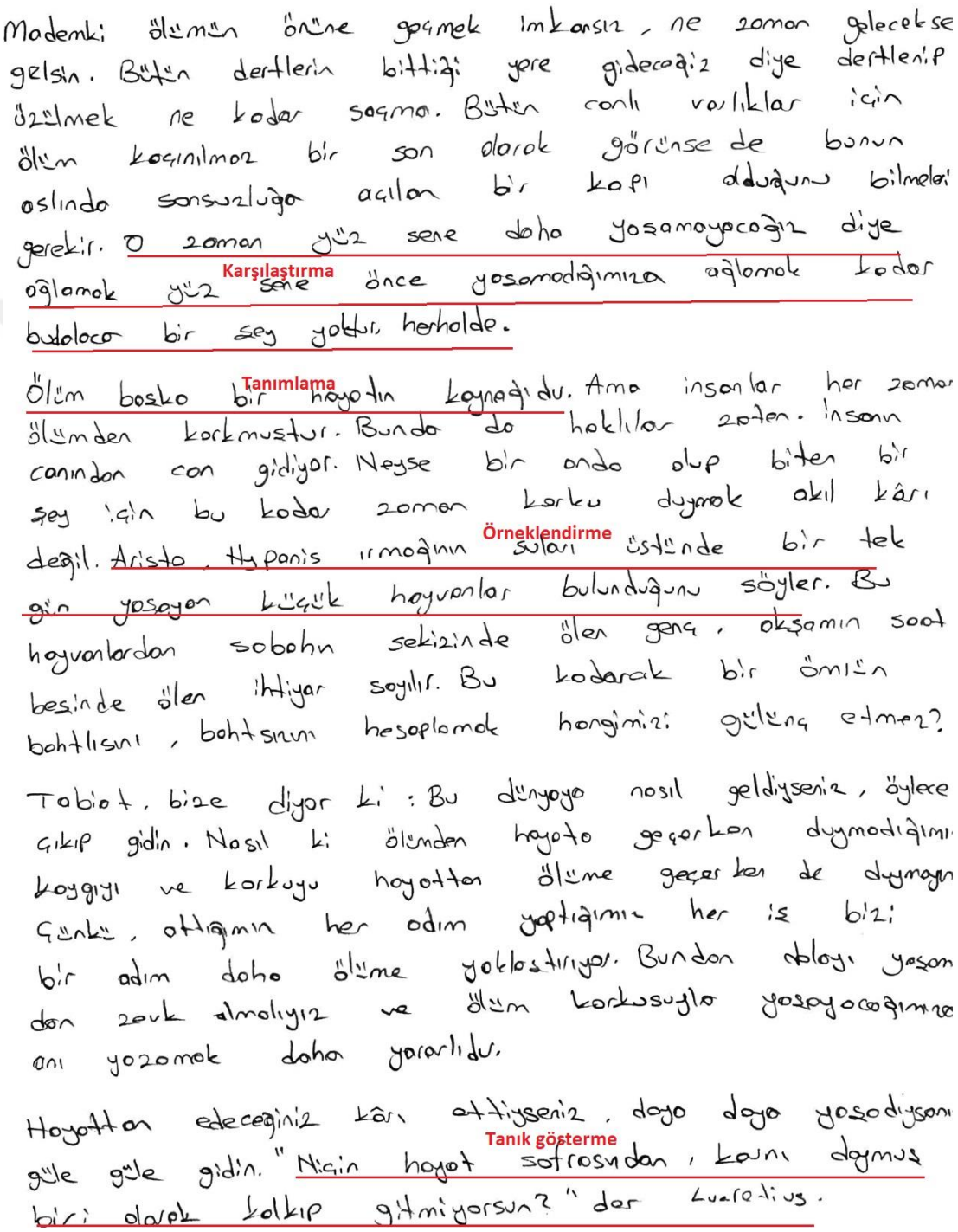

Mademki ölümün önüne geçmek imkansız, ne zaman gelecekse gelsin. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenip üzülmek ne kadar saçma. Bütün canlı varlıklar için ölüm kaçınılmaz bir son olarak görünse de bunun aslında sonsuzluğa açılan bir kapı olduğunu bilmeli gerekir. O zaman yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak yüz sene önce yaşamadığımıza ağlamak kadar boşboğaz bir şey yoktur, herhalde.

Ölüm boşku bir hayatın kaynağıdır. Ama insanlar her zaman ölümden korkmuştur. Bunda da haklılar zaten. İnsanın canından can gidiyor. Neyse bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku duymak akıl kârı değil. Aristo, Hypanis ırmağının sularında bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan sabahın sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimize gülünç etmez?

Tabiat, bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Nasıl ki ölümden hayata geçerken duymadığınız korkuyu ve korkuyu hayattan ölüme geçerken de duymayacaksınız. Çünkü, attığımız her adım yaptığımız her iş bizi bir adım daha ölüme yaklaştırıyor. Bundan dolayı yaşamdan zevk almalıyız ve ölüm korkusuyla yaşayacağımıza onu yaşamak daha yararlıdır.

Hayattan edeceğiniz kârı attıysanız, dayı dayı yaşadıysanız güle güle gidin." Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş biri olarak kalkıp gitmiyorsun?" der Lucretius.

Örnek Metin

Hiçbir seyin önüne geçemeyeği bir ölüm vardır. Ünlü düşünür Sokrates'e "Ama valimiz seni ölüme mahkûm ettiler." denmiştir. Sokrates de "Tabiat da onları" diye cevap vermiştir. Doğumumuzla beraber bazı şeyler var diyor ve ölümümüzle de o şeylerin ölüme ulaştığı anlamına yaklaşıyor.

Tanık gösterme

Tanımlama

Ölüm başka bir hayatın başlangıcıdır. Bu hayata adım attığımız zaman da göz - yaşı dökülür, ağıtlar yakılır, bu hayata da önceki şekillerden soğullanarak gelir. Bakıldığı zaman ise yüz yıl daha yaşayamayacağız diye ağlamak, yüz asır evvel yaşamadığımıza kederlenmek kadar çılgınlıktır. Kaldı ki bu hayatta bir defa başımıza gelen şey büyük dert sayılmaz. Anlık olarak gelip geçen bir şey için hayat boyunca korku duymak mantığın kabul edemeyeceği bir şey değil midir? Ölüm, onsuzdan gelir ve gelirken de bir seçim yapmaz. Sözgelimi şanslıyı seçip şanssızın kapısına uğramaz; ihtiyarı seçip genci tepet geçmez. Ölüm her an vardır ve herkesin tekelindedir. Tıpkı Epicurus'un "Var olduğumuz sürece ölüm ortada yoktur; ölüm geldiği vakit de biz artık yokuz." sözü gibi ölüm var olmak ile yok olmak arasındaki anlık çizgidir.

Karşılaştırma

Tanık gösterme

Ölüm, canlılara göre görecelik sergileyebilir. Günlük ömürleri olan canlılar olduğu gibi, yüzyıllık hatta yüzyıllar da vardır. Fakat bunlar arasında ölüm süreleri karşılaştırmak, hesaplamak absürd bir durumdur. Ölüm başka yaşamları doğurur. Sözgelimi kertenkele yumurtlar ve zamanı geldiğinde ölür; insan doğum yapar ve zamanı geldiğinde ölür. Kalan bir mumune bırakırlar kendilerinden ve o numuneler hayatı devam ettirir. Tıpkı bayrak yarışında olduğu gibi. Ölüm bir varlık düzeni ve dünya şartlarından biridir.

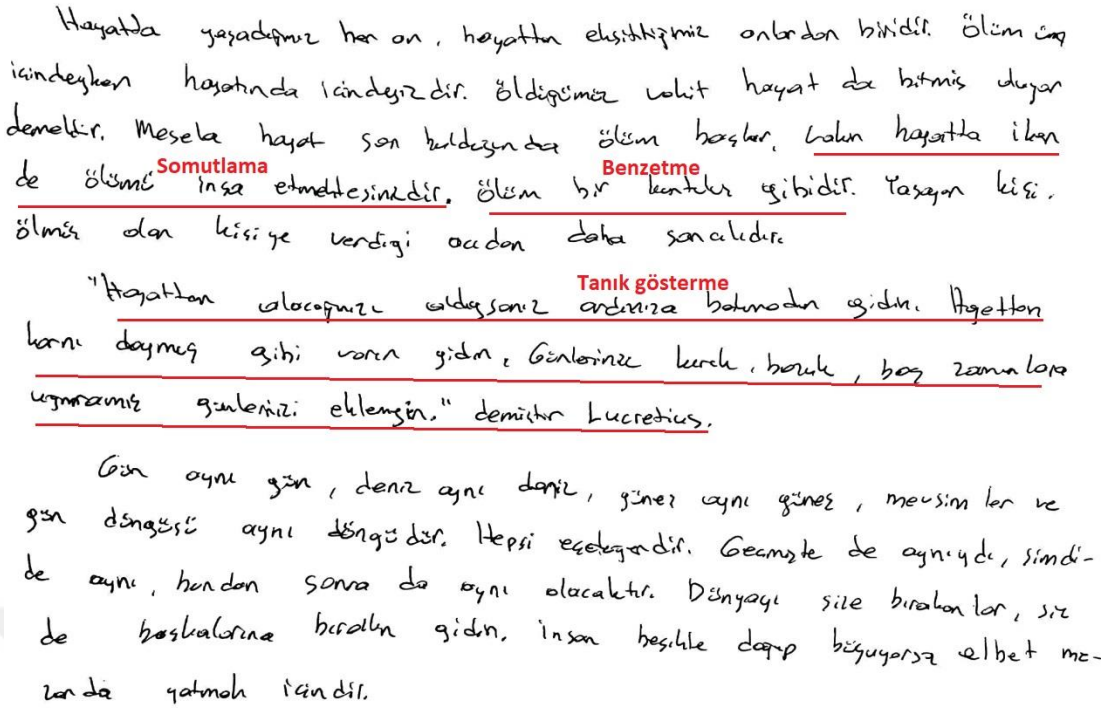

Hayatta yaşadığımız her an, hayattan eksiltiğimiz onlardan birisidir. Ölüm ancak içindeyken hayatında içindeyizdir. Öldüğümüz vakit hayat da bitmiş diyor demektir. Mesela hayat son bulduğunda ölüm başlar. Yalın hayatta iken de ölümü insa etmektesinizdir. Ölüm bir kentler gibidir. Yaşayan kişi, ölmüş olan kişiye verdiği ocadan daha sanalıdır.

"Hayattan alacağınız aldığınız ardınıza bakmadan gidin. Hayattan karnı doymuş gibi varın gidin. Günleriniz kurdu, boruk, boş zamanlara uymasınız günlerinizi eklemeyin." demiştir Lucretius.

Gün aynı gün, deniz aynı deniz, güneş aynı güneş, mevsimler ve gün döngüsü aynı döngüdür. Hepsi eşdeğerdir. Geçmişte de aynıydı, şimdi de aynı, hundan sonra da aynı olacaktır. Dünyayı size bırakanlar, siz de başkalarına bırakın gidin. İnsan beşikle doğup büyüyorsa elbet mezarda yatmak içindir.

Orijinal Metindeki Düşünceyi Geliştirme Yollarının Büyük Çoğunluğunda Değişik Yapılan Metin Örnekleri

Örnek Metin Yok

3. 7. 4. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında yeniden yazılan Ölüm Üstüne metninin değişiklik ölçeğindeki metin boyutuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 106: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Metin Boyutu	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ana Düşünce	Orijinal metindeki ana düşünce şekil ve anlam olarak korunmuştur	17	19,54	23	26,43	25	28,73	22	25,28	**87**	**100**
	Orijinal metindeki ana düşünce şekil olarak değiştirilse de anlam olarak korunmuştur	2	50	0	0	2	50	0	0	**4**	**100**
	Orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturulmuştur	0	0	2	33,33	3	50	1	16,66	**6**	**100**
Bakış Açısı	Orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeler genellikle korunmuştur	10	22,22	17	37,77	8	17,77	10	22,22	**45**	**100**
	Orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeler değiştirilmiş ancak bakış açısı korunmuştur	9	18	7	14	21	42	13	26	**50**	**100**
	Orijinal metindeki bakış açısından farklı bir bakış açısı oluşturulmuştur	0	0	1	50	1	50	0	0	**2**	**100**
Başlık	Orijinal metindeki başlık kullanılmıştır	12	26,66	16	35,55	7	15,55	10	22,22	**45**	**100**
	Orijinal metindeki başlığa benzer bir başlık oluşturulmuştur	6	13,33	8	17,77	19	42,22	12	26,66	**45**	**100**
	Orijinal metindeki başlıktan farklı bir başlık oluşturulmuştur	1	14,28	1	14,28	4	57,14	1	14,28	**7**	**100**
Tür	Metnin türü korunmuştur	19	19,58	25	25,77	30	30,92	23	23,71	**97**	**100**
	İçerikle ilgili düzenlemeler vardır ancak bunlar metnin türünü değiştirmemiştir	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
	Farklı bir metin türü oluşturulmuştur	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Dil ve Anlatım Özellikleri	Orijinal metindeki dil ve anlatım özellikleri (devrik cümle, eksiltili cümleler, konuşma üslubu vb)genellikle kullanılmıştır	12	26,08	14	30,43	9	19,56	11	23,91	**46**	**100**
	Orijinal metindeki ifade tarzına yakın bir ifade tarzı kullanılmıştır	7	14,58	11	22,91	18	37,5	12	25	**48**	**100**
	Yazar kendi ifade tarzını oluşturmuştur	0	0	0	0	3	100	0	0	**3**	**100**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Ölüm Üstüne metninin yeniden yazılması sonucunda elde edilen metin boyutundaki değişiklikler yer almaktadır. Metin boyutu "ana düşünce", "bakış açısı", "başlık", "tür", "dil ve anlatım özellikleri" olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Buna göre Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken ana düşünce alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 19,54'ü (f=17), ikinci sınıf öğrencilerinin % 26,43'ü (f=23), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 28,73'ü (f=25), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25,28'i (f=22) orijinal metindeki ana düşünceyi şekil ve anlam olarak korumuştur. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken ana düşünce alt boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 50'si (f=2), üçüncü sınıf öğrencilerinin %50'si (f=2) orijinal metindeki ana düşünceyi şekil olarak değiştirse de anlam olarak korumuştur. Bu maddede ikinci ve dördüncü sınıf öğrencileri herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir. Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken ana düşünce alt boyutunda ikinci sınıf öğrencilerinin % 33,33'ü (f=2), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 50'si (f=3), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 16,66'sı (f=1) orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturmuştur. Bu maddede birinci sınıf düzeyinde yer alan öğrenciler herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

Bakış açısı alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 22,22'si (f=10), ikinci sınıf öğrencilerinin % 37,77'si (f=17), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 17,77'si (f=8), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 22,22'si (f=10) orijinal metinde bakış açısını ortaya koyan ifadeleri genellikle korumuştur. Bakış açısı alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 18'i (f=9), ikinci sınıf öğrencilerinin % 14'ü (f=7), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 42'si (f=21), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 26'sı (f=13) orijinal metinde bakış açısını ortaya koyan ifadeleri değiştirmiş ancak bakış açısını korumuştur. Bakış açısı alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken ikinci sınıf öğrencilerinin % 50'si (f=1), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 50'si (f=1) orijinal metindeki bakış açısından farklı bir bakış açısı oluşturmuştur. Bu maddede birinci ve dördüncü sınıf düzeyinde yer alan öğrenciler herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

Başlık alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 26,66'sı (f=12), ikinci sınıf öğrencilerinin % 35,55'i (f=16), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 15,55'i (f=7), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 22,22'si (f=10) orijinal metindeki başlığı kullanmıştır. Başlık alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini

yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 13,33'ü (f=6), ikinci sınıf öğrencilerinin % 17,77'si (f=8), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 42,22'si (f=19), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 26,66'sı (f=12) orijinal metindeki başlığa benzer bir başlık oluşturmuştur. Başlık alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 14,28'i (f=1), ikinci sınıf öğrencilerinin % 14,28'i (f=1), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 57,14'ü (f=4), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 14,28'i (f=1) orijinal metindeki başlıktan farklı bir başlık oluşturmuştur.

Tür alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 19,58'i (f=19), ikinci sınıf öğrencilerinin % 25,77'si (f=25), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 30,92'si (f=30), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 23,71'i (f=23) metnin türünü korumuştur. Hiçbir sınıf düzeyinde içerikle ilgili düzenlemeler vardır ancak bunlar metnin türünü değiştirmemiştir ve farklı bir metin türü oluşturulmuştur maddelerinde değişiklik yapılmamıştır.

Dil ve anlatım özellikleri alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 26,08'i (f=12), ikinci sınıf öğrencilerinin % 30,43'ü (f=14), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 19,56'sı (f=9), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 23,91'i (f=11) orijinal metindeki dil ve anlatım özelliklerini (devrik cümle, eksiltili cümleler, konuşma üslubu vb) genellikle kullanmıştır. Dil ve anlatım özellikleri alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken birinci sınıf öğrencilerinin % 14,58'i (f=7), ikinci sınıf öğrencilerinin % 22,91'i (f=11), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 37,5'i (f=18), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25'i (f=12) orijinal metindeki ifade tarzına yakın bir ifade tarzı kullanılmıştır. Dil ve anlatım özellikleri alt boyutunda Ölüm Üstüne metnini yeniden yazarken sadece üçüncü sınıf düzeyinde yer alan 3 öğrenci kendi ifade tarzını oluşturmuştur. Bu boyutta birinci ikinci ve dördüncü sınıf düzeyinde yer alan öğrenciler herhangi bir değişiklik gerçekleştirmemişlerdir.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (1) Metin Boyutuna İlişkin Örnekler

Orijinal Metindeki Ana Düşüncenin Şekil ve Anlam Olarak Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

Ölümsüz insan var mıdır? Yoktur dediğinizi duyar gibiyim. Evet ölümsüz insan yoktur. Hepimizin bir gün öleceğiz. Bu acı gerçekle yüzleşeceğiz. Bu durumun önüne geçemeyiz. Mademki ölümün önüne geçemiyoruz, o zaman bırakın ne zaman gelirse gelsin. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek budalalık değil de nedir? Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyleyse yüz yıl daha yaşayamayacağız diye ağlamamız, yüz yıl evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilliktir. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet çektik, eski şekilsizden soyunarak girdik. Yine bu hayattan ağlayarak, acı çekerek gitmemeliyiz. Bu durumu kabullenmeliyiz. Sokrates'e "ot-u zalim seni ölüme mahkûm etti." denildiğinde Sokrates: "Tabiat da onları." demiş.

Başımıza bir defa gelecek olan şey, büyük bir dert değildir. Bir anda olup biten ölüm için bu kadar korku çekmek akıl kârı mıdır? Aristo Hyparis ırmağının suları üstünde bir gün yaşayan hayvanların bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Dağların, çekirlerin, yıldızların, ağaçların hatta bazı ömrünün yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası o kadar gülünçtür ki. Tabiat da bunu böyle istiyor. Bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öyle çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığımız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Ölümümüz varlık düzeninin dünya hayatının şartlarından biridir. Olmazsa olmazdır. "İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler." (Lucretius)

Yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış, tükenmiş bir andır. Ömrünüzün her günkü işi, ölüm binasını durmaktır aslında. Hayatın içindeyken ölümün de içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış oluyorsunuz. Veya şöyle diyelim istersenizi, hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayattayken ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Atalarımız nasıl bu dünyadan sizi bırakıp gittiyse siz de bir gün torunlarınızı bırakıp gideceksiniz. Çok uzun bir süre yaşadığınızı düşünseniz bile. Daha çok eziyet çekeceksiniz. Çocuklarınızı, torunlarınızın ölümünü görmek size daha acı verecektir. Bu hayattan çıkmadıkça ölümden de çıkamayacaksınız.

Hayattan elde edeceğiniz kârı ettiyseniz, doya doya yaşadıysanız, güle güle gidin. Gidemiyorsunuz değil mi? "Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gitmiyorsunuz? Niçin günlerinize, yine sefalet içinde yaşanan, yine boşuna gelip gidecek daha başka günler katmak istiyorsunuz?" der Lucretius. Hayat kendiliğinden ne iyi ne fenadır, ona iyiliği ve fenalığı katan sizsiniz. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin eşidir. Başka bir gündüz, başka bir gece yoktur. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.

Örnek Metin

Madem ki ölümün önüne geçilemiyor, ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e "Otuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler," denildiği zaman: "Tabiat da onları!" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek budalalıktır! Herşeyin doğuşu, dönüşümüzse, her şeyin ölümde ölümümüz olacaktır. Tüz zeno daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene önce yaşamadığımıza ağlamak kadar delilikti. Böyle bir hayatın kaynağı ölümdür. Bu hayata da eski şekilimizden soyunarak girdik, gelirken ağladık, eziyet çektik

Başımıza bir kez gelen şey, büyük dert sayılmaz. Bir anda olan ve biten bir şey için bu zamana kadar korkmak mantıklı mıdır? Uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı ölüm kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu, kısası yoktur. Hyponis ırmağının suları üstünde bir gün yaşayan hayvanların bulunduğunu söyler Aristo. Hayvanlardan, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar, sabahın saat sekizinde ölen ise genç sayılır. Bu kadar kısa ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların ömrünün yanında bizim ömrümüzün uzunu, kısası o kadar gülünçtür ki. Böyle istiyor tabiat. Diyorki bize: Nasıl dünyaya geldiyseniz, öyle çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız korku ve korkup, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Ölümünüz varlık düzenin ve dünya hayatının parçalarındandır." İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini koşucular gibi birbirlerine devrederler" (Lucretius).

Yaşadığınız her an, hesaplanmış bir andır. Ömrünüzün her gün olan görevi, bize ölüm bilgisi kazandırır. Hayatın içindeyseniz ölümün de içindesinizdir. Çünkü, hayattan çıkarsan ölümdedir çıkmış olursun. Ya da şöyle diyelim; hayattan sonra ölümdesiniz fakat hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olana ettiği, ölmüş olana ettiğinden, daha çok yakındır.

Hayattan kâr ettiyseniz, kazandığınız yaşadıysanız güle güle gidin. "Niçin karnı doymuş bir obezli gibi kalkıp gidemiyorsun hayat sofrasından? Niçin günlerine yine sefalet içinde yaşanarak başka günler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Hayat kendisinden ne iyi ne kötüdür, onu iyiliği ve kötülüğü katan sizsiniz. Herşeyi görmüş sayılıyorsan, bir gün yaşamışsınızdır. Bütün günlerin eşi birdir. Başka gece, başka gündüz yoktur. Bu güneş, bu ay, bu yıldızlar atalarınızın yürüdüğü, torunlarınızın göreceği düzendir.

Orijinal Metindeki Ana Düşüncenin Şekil Olarak Değiştirilip Anlam Olarak Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

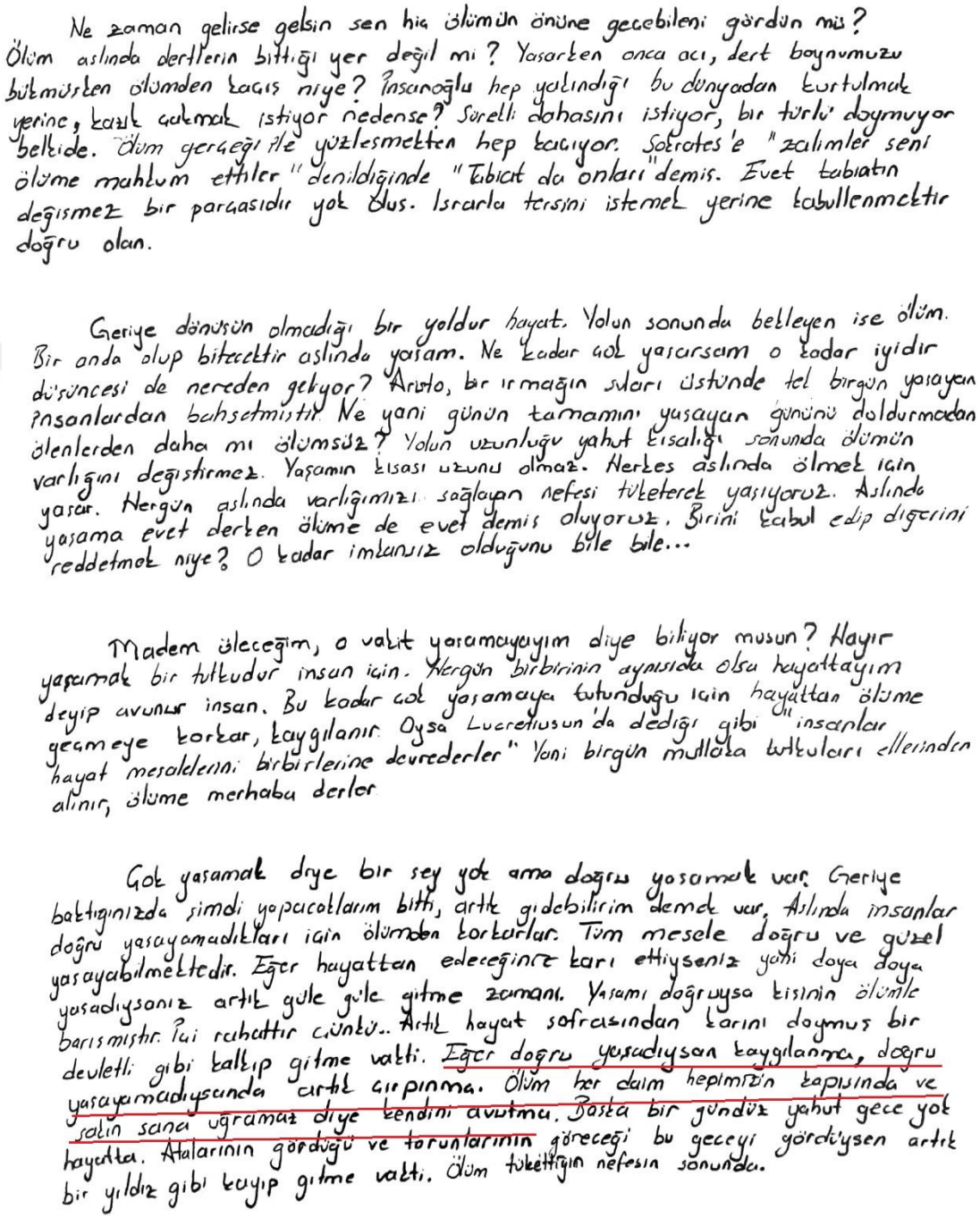

Ne zaman gelirse gelsin sen hiç ölümün önüne geçebileni gördün mü? Ölüm aslında dertlerin bittiği yer değil mi? Yaşarken onca acı, dert boynumuzu bükmüşken ölümden kaçış niye? İnsanoğlu hep yaşlandığı bu dünyadan kurtulmak yerine, kalıcı kılmak istiyor nedense? Sürekli dahasını istiyor, bir türlü doymuyor belkide. Ölüm gerçeği ile yüzleşmekten hep kaçıyor. Sokrates'e "zalimler seni ölüme mahkum ettiler" denildiğinde "Tabiat da onları" demiş. Evet tabiatın değişmez bir parçasıdır yok ölüş. Israrla tersini istemek yerine kabullenmektir doğru olan.

Geriye dönüşün olmadığı bir yoldur hayat. Yolun sonunda bekleyen ise ölüm. Bir anda olup bitecektir aslında yaşam. Ne kadar çok yaşarsam o kadar iyidir düşüncesi de nereden geliyor? Aristo, bir ırmağın suları üstünde tek birgün yaşayan insanlardan bahsetmiştir. Ne yani günün tamamını yaşayan gününü doldurmadan ölenlerden daha mı ölümsüz? Yolun uzunluğu yahut kısalığı sonunda ölümün varlığını değiştirmez. Yaşamın kısası uzunu olmaz. Herkes aslında ölmek için yaşar. Her gün aslında varlığımızı sağlayan nefesi tüketerek yaşıyoruz. Aslında yaşama evet derken ölüme de evet demiş oluyoruz. Birini kabul edip diğerini reddetmek niye? O kadar imkansız olduğunu bile bile...

Madem öleceğim, o vakit yaşamayayım diye biliyor musun? Hayır yaşamak bir tutkudur insan için. Her gün birbirinin aynısıda olsa hayattayım deyip avunur insan. Bu kadar çok yaşamaya tutunduğu için hayattan ölüme geçmeye korkar, kaygılanır. Oysa Lucretius'da dediği gibi "insanlar hayat meşalelerini birbirlerine devrederler" Yani birgün mutlaka tutkuları ellerinden alınır, ölüme merhaba derler.

Çok yaşamak diye bir şey yok ama doğru yaşamak var. Geriye baktığınızda şimdi yapacaklarım bitti, artık gidebilirim demek var. Aslında insanlar doğru yaşayamadıkları için ölümden korkarlar. Tüm mesele doğru ve güzel yaşayabilmektedir. Eğer hayattan edeceğince kârı ettiysenız yani doya doya yaşadıysanız artık güle güle gitme zamanı. Yaşamı doğruysa kişinin ölümle barışmıştır. Pişi rahattır çünkü.. Artık hayat sofrasından karnını doymuş bir devletli gibi kalkıp gitme vakti. Eğer doğru yaşadıysan kaygılanma, doğru yaşayamadıysanda artık çırpınma. Ölüm her dalım hepimizin kapısında ve sakın sana uğramaz diye kendini avutma. Başka bir gündüz yahut gece yok hayatta. Atalarının gördüğü ve torunlarının göreceği bu geceyi gördüysen artık bir yıldız gibi kayıp gitme vakti. Ölüm tükettiğin nefesin sonunda.

Örnek Metin

Madem ki ölümün önüne geçemiyoruz öyleyse istediği vakit gelebilir. Birileri Sokrates'e "Vicdansızlardan oluşu seni ölümün zindanlarına hapis ettiler" dediğinde Sokrates onlara şöyle cevap verdi: "Onlar beni mahkum etse ne olur hayatta elbet onları mahkum edecektir" dedi.

Bu hayatın acımasızlığından kurtulacaz diye üzülmek ne aptalık! Nasıl biz doğduktan sonra herşey hayat bulduysa bizim ölümümüzlede o hayat son bulacak. Öyle ise bir süre daha yaşamak istemek ve bunun için bunalıma girmek ne kadar manyakça bir durumsa bir zaman öncesinde doğup bu zamana kadar yaşamakta o kadar aptalcadır.

Hayat ve ölüm birbiriyle bağlantılıdır Hayat olması için ölüm ölüm olması içinde hayat lazım. Bu hayat bize doğduğumuz gün acımasızdı üzülerek, ağlayarak, haykırarak nasıl geldiysek bu dünyaya diğer dünyaya giderken bu yoran/üzücü hayattan kurtulmuş şekilde gideceğiz.

Ölüm bir kez gelir öyleyse korkmak için niye bu kadar çabalıyoruz korkmak bir aptalık değilmidi? Ölüm, uzun kısa değil yaşamının kıymetini bilmekle ölçülür eğer yaşamını verimli kullanmadıysan yetmiş yaşına gelmen uzun ömürlü olduğunu değil kısa ömürlü olduğunu ortaya çıkarır. Ölüm senin verimliliğinle ölçülür örnek vermem gerekirse Aristo, Hypanis ırmağında kelebekler gibi tek gün yaşayan canlılar varmış bazı canlılar sabah ölünce genç akşam ölünce yaşlı ilan edilmiştir peki bu ölümün böyle ayrılması hanginize komik gelmedi? Bize komik gelen bu olay ne kadar gülünç ise bizim ölümümüzde o kadar komik ve gülünçtür.

Bizi oluşturan hayat bize nasıl bu canı verdiyse o canı öylede alacaktır. Hayat bize derki, Doğarken girmediğiniz doğum korkusu gibi ölürkende sizde ölüm korkusu olmasın çünkü doğum nasıl doğal gerçekleşirse ölümde istem dışı gerçekleşir. Üzülmenize, korkmanıza hatta psikolojik sorunlar yaşamanıza gerek yok bu bir döngü biz giderken bizim yerimizi başkaları doldurucak bu hayatın bir kuralı bir acımasızlığıdır.

Lucretiusun söylediği bizim düşüncemizi destekler şekilde Lucretius ölümü şöyle belirtir: İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler.

Bu sözden anlayacağımız gibi hayat bir parkur, parkurda belli zorluklarla karşılaşırsın eğer ölürsen veya sakatlanırsan parkura senin yerine başkası devam eder. Hayatta bir parkurdur sen öldükten sonra hayat başka bir kişi ile bu parkuru sürdürür.

Hayatımızdaki her saniye bir kaybediştir çünkü saniyeler sizin ömrünüzden alınır, ömrünüz sizi ölüme her gün saniyelerin akmasıyla bir adım daha yaklaştırıyor. Hayatınız ve saniyeleriniz varken yaşıyorsunuzdur ama sayaç bitiğinde hayat size bir tekme vurup sizi başka bir alem olan ölüme yollar. Yada şöyle diyelim siz hayat bitiğinde siz ölümle karşılaşırsınız ama daha hayatayken hayat size ölümü anlatığından siz ölüme yaklaşmaktaydınız.

Ölüm dönü beklemekten daha rahat ve daha stressizdir çünkü ölüm size yaklaştığını bilmek başka öldüğünüzü bilmek çok başkadır. Ölümü beklemek ne kadar zorsada bu zorluğu kolaylaştırmak her zamanki gibi sizin elinizdedir siz hayatı ne kadar verimli geçirirseniz hayattın bitmesi sizi o kadar üzmez çünkü ölüm korkusu verim ortaya koyarak yok etmiş olmuşsunuzdur.

Lucretius der ki: Niye hayat sofrasında, karnı doymuş bir şekilde değilde aç, sefalet, eziyet görmüş bir şekilde kalkmak istiyorsunuz?

Siz hayatı zorlaştırıp, kolaylaştırmasızın hayatın zor, acımasız olması sizin isteğiniz doğrultuda oluşmakta bu isteği değiştirirseniz eğer değiştirdiğiniz yönde hayatta koşar adımca sizi takip edecektir. Herkes eşit haklara sahiptir herkes aynı yemeği, aynı çiçekleri koklayacak aynı toprağın üstüne basacaklar önemli olan hayatta bir iz bırakabilmektedir.

Orijinal Metindeki Ana Düşünceden Farklı Bir Ana Düşüncenin Oluşturulduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

Adâlet haksızlığa uğrayana hakkını vermek, haksızlık edene de hesap sormak ve gereken cezayı vermektir. İlk insan hz. Adem'den bu yana insanlar kendi menfaatleri uğruna âdil davranmamışlardır. Sokrates'e; "Otuz zalimler seni ölüme mahkum ettiler," denildiği zaman; "Tabiat da onları!" demiş. Genel olarak yaygın bir söz vardır; "Dünyanın adâleti yok," eğer dünyanın adâleti yoksa zulme uğrayanlar ne yapmalı, haklarını nerede aramalılar. Şu anda Suriye'de savaş var suçsuz günahsız bebekler ölüyor. Dünyanın bir çok yerinde açlık sefâlet var. hz Ali "Zulme sessiz kalan zulmü yapan gibidir," der. İnsanlar bana dokunmayan yılan bin yaşasın mantığıyla hareket ediyor bu yüzden dünyanın adâleti yok.

Hayat kendiliğinden ne iyi ne fenadır, ona iyiliği ve fenalığı kazandırırız. Lucretius der ki; "Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, doya doya yaşadıysanız, güle güle gidin," hep daha fazlasını kazanma isteği kendi çıkarlarımız menfaatleriniz yüzünden şu sınırlı ömrümüzü ve daha sonrasında gelecek olan sonsuz ahiret yurdunu mahvetmeye ne gerek var.

Yaşadığımız her an, harcanmış, hayattan eksilmiş bir andır. Ömrümüzün her günkü işi, ölüm binasını kurmaktır. Hayatın içinde iken ölümün de içindeyiz, günkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış oluyoruz. Ya da şöyle de diyebiliriz; hayattan sonra ölümdeyiz, ama hayatta iken ölmekteyiz. Ölümün olmakta olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Sınırlı bir ömür için bu kin, bu hırs, bu öfke neden? Hepimize bir ömür biçilmiş, kimine beşiğinde gelir ölüm, kimine

henüz on beşinde, kimine belki yetmiş beşinde, zulme uğrayanda insan zulmedende hesap soracak olan Allah. Güzel bir sözde der ki; "Zâlimin zulmü varsa mazlumun âhı var." Âh sesi çıkınca göklere, yerine ulaşır adâlet, ya bu dünyada ya da âhirette. İnanıyorum ki muhakkak adâlet yerini bulacak insanların değil Allah'ın adâleti.

Örnek Metin

Eğer ölümün önüne geçemiyorsak, o zaman ölüm ne vakit gelirse gelsin. Sokrates'e; "Oturaklar seni ölüme terk ettiler." denildiği vakit: "Doğa da onları terk etti." demiş. Bütün kederlerin son bulduğu yere varacağız diye üzülmek ne aptallık! Oysa doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu ise ölümümüz de her şeyin ölümüdür, yani ölümü olacaktır. Böyle ise, yüz sene, yüzlerce sene daha yaşayamayacağız diye üzülüp ağlamak, bundan birkaç sene ya da bir asır yaşamadığımız, yaşayamadığımız için üzülüp ağlamak delilik değil midir? Ölmek başka bir hayatın doğuşu, başka bir hayatta var olmaktır. Doğarken, bu dünyaya gözlerimizi ilk açtığımızda ağladık, belki birçok üzücü olay yaşadık, böylelikle de bu hayat bizi çok değiştirdi.

Başımıza ilk defa bir şey geldiyse bu büyük bir sorun sayılmaz. Çünkü belki de bu olay bir anda geçip gidecektir. Bunun için korkmak, beynimizin sürekli bu olayda takılı kalması mantıklı mıdır? Ölüm geldiği vakit ne uzun süre yaşadığına ne de kısa süre yaşadığına bakılır. Çünkü sen artık ölüsündür, zaman kavramı senin için artık yoktur. Aristo, Hypanis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan sabah saat sekizde ölenlere genç, akşam saat beşte ölenlere ihtiyar adı verilir. Bu kadar yaşamanın hangisine bahtlı, hangisine bahtsız diyebiliriz ki? Ama ölümsüzlüğün yanında ne dağın, ne şehrin, ne ağacın, ne hayvanın ne de bizim hayatımızın uzunu-kısasını aramanın ne önemi vardır ki? Bu anlamda hayat bize şunu öğretir; insan ömrü elbet bir gün ölümü tadacaktır; nasıl başladıysak, hayattan bir gün öyle gideceğizdir.

Yaşadığımız her an hayattan eksilmiş, bitip tükenmiş bir andır. Bu anlamda zamanın ve her şeyin kıymetini bilip öyle

yaşamalıyız. Boşa dememiş ünlü şair bir gün ölmek için, her gün yaşıyoruz. Çünkü unutmamalıyız ki ölüm yeni bir hayatın başlangıcı, ölüm ki ölene verdiği acıdan çok kendi anlamı bakımından acı, derin, soğuk ve çok can yakıcıdır.

Sözlerimi noktalarken ölümün nerde, ne zaman, nasıl gelip bizi bulacağı aşikâr. Bu yüzdendir ki yaşadığımız her dakikanın, her saniyenin, hatta her sanisenin kıymetini bilip öyle yaşamalıyız. Yaşamalıyız ki bu hayattan bir kârımız olsun. Yaşamalıyız ki bu dünyada bir dikili ağacımız olsun. Yaşamalıyız ki güle güle gelip, güle güle gidelim. Hiç kimsenin boşa geçecek vakti yok, ölüm gelmeden azrail kapımızı çalmadan kendimize, çevremizdekilere, vatanımıza, milletimize bir katkımız olsun. Katkımız olsun ki gelecek bizi hep güzel şeylerimizle yâd etsin. Bir günümüz bütün günlerin eşidir. O yüzden hâlâ ölmediysek her şeyi değiştirmek için bir vaktimiz var. Peki o zaman, hemen şimdi neden başlamıyoruz?

Orijinal Metindeki Bakış Açısını Ortaya Koyan İfadelerin Genellikle Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

Ölümün önüne geçilemediğine göre ne zaman gelmesinin bir önemi yoktur. Sokrates'e; "Otuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler," söylendiği zaman: "Tabiat da onları ölüme mahkûm etti!" demiş. Bütün dertlerin, tasaların, sıkıntıların biteceği yere gideceğiz diye gülmek ne saçmadır! Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet çektik, bu hayata da eski şeklimizden soyunarak girdik. Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise, yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene önce yaşamadığımıza ağlamak kadar deliliktir.

Başımıza bir defa gelen herhangi bir şeyin büyük bir sıkıntı olduğu söylenemez. Bir anda gelişen ve sonuçlanan herhangi bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl karı mıdır? Yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur çünkü ölüm, uzun ve kısa ömür arasındaki farkı kaldırır. Hyponis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçücük hayvanların bulunduğunu ve bu hayvanların sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayıldığını Aristo, söyler. Hangimizi gülünç etmez ki bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak? Fakat sonsuzluğun yanında şehirlerin, ağaçların, dağların, yıldızların hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası da bir hayli gülünç görülmekfedir. Tabiat bunun böyle olmasını istiyor ve bize şunu diyor: Bu dünyaya nasıl gelmişseniz böyle de çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız, bilmediğiniz kaygıyı, korkuyu, üzüntüyü hayattan ölüme geçerken de duymayın. Dünya hayatının, varlık düzeninin hayatının koşullarından biridir ölümünüz.

Ömrümüzün her günkü işi ölüm binasını kurmaktır. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz günkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış olursunuz.

Lucretius bir sözünde şöyle der: "Niçin karnı doymuş bir davetli gibi hayat sofrasından, kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlerine, tekrar sefalet içinde yaşanacak, yine boşuna geçip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun?" Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, hayatı dolu dolu yaşadıysanız, mutlu bir şekilde gidin.

Örnek Metin

Madem ki ölümün önüne geçilmez, ne zaman isterse, o zaman gelsin. Nasıl doğumumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüzde her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise, yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilikdir. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata gelirkende çok ağladık, eziyet çektik, bu hayata da eski şeklimizden soyunarak girdik.

Başımıza bir defa gelen şeyi, büyük bir dert sayılmamalıdır. Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur. Aristo, Hypanis ırmağının sularında bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın sekizinde ölen genç, akşamın beşinde ölen ihtiyar sayılırdı. Bu kadarcık bir ömrün bahtsızını hesaplamak hayalimizi gülünç etmez? Bir anda olup biten bir şeyin bu kadar konu çekmek akıl kârı mıdır? Ama edebiyatın yanında dağların zirvelerini, yıldızların açacaklarını, hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzun, kısası da o kadar gülünçtür. Talebat bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öyle çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken de duymayın: "İnsanlar birbirini yaşatacak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirine devrederler (Lucretius). Çünkü ölümümüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarından biridir.

Ömrümüzün her günkü işi, ölüm binasını kurmaktır. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış olursunuz. Yaşadığımız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır. Şöyle de diyebiliriz; hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayattayken ölmektesiniz, ölümün, ölmekte olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Hayat kendiliğinden ne iyi ne fenadır, ona iyiliği ve fenalığı katan sizsiniz. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin aşıdır. Başka bir gündüz başka bir gece yoktur. Atalarımızın gördüğü, torunlarımızın görecekleri hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir. Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, doğa diye yaşadıysanız, şöyle şöyle gidin. "Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlerine, yine sefalet içinde yaşanacak, yine boşuna geçip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun? (Lucretius).

Orijinal Metindeki Bakış Açısını Ortaya Koyan İfadelerin Değiştirildiği Ancak Bakış Açısının Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

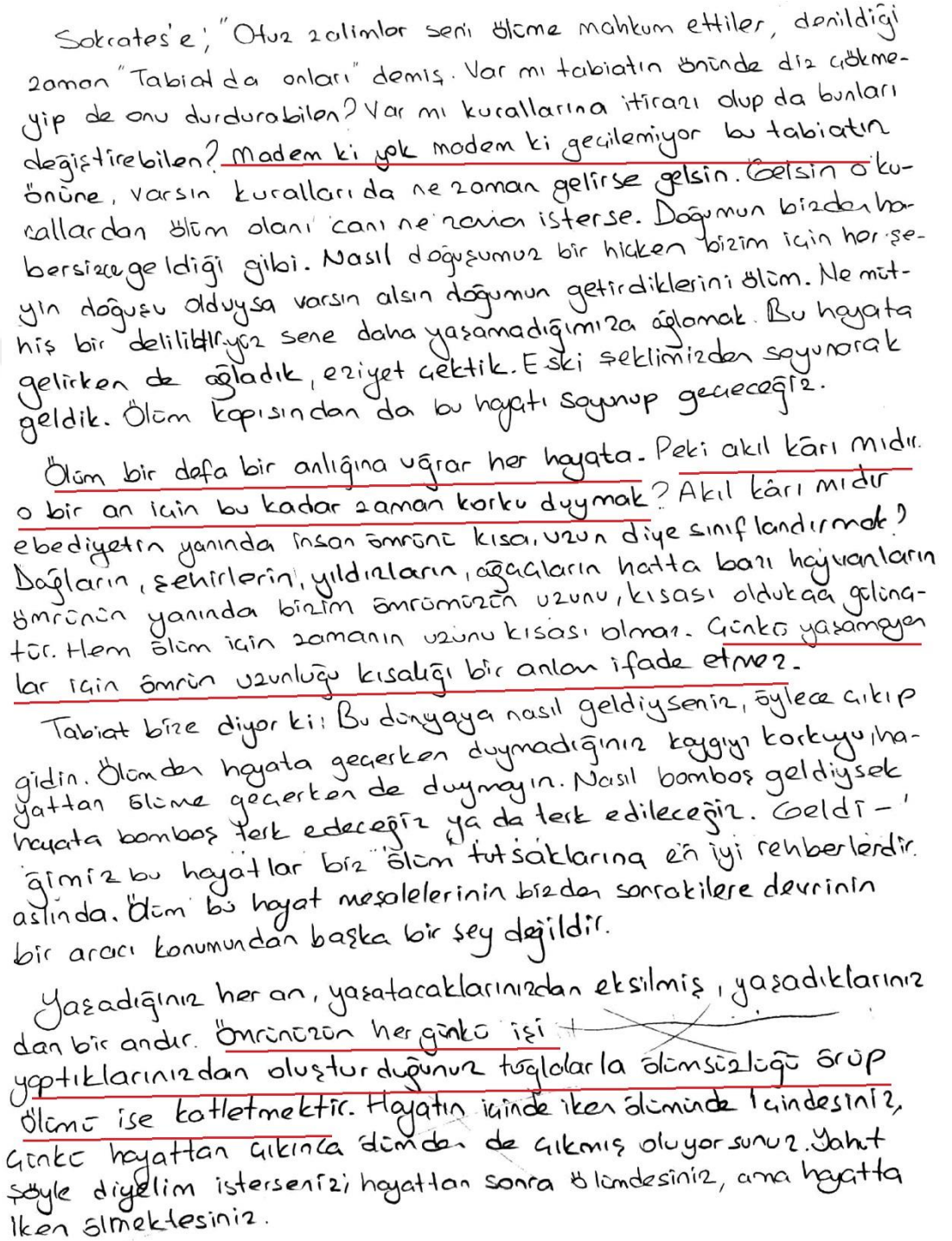

Sokrates'e; "Oturz zalimler seni ölüme mahkum ettiler, denildiği zaman "Tabiat da onları" demiş. Var mı tabiatın önünde diz çökmeyip de onu durdurabilen? Var mı kurallarına itirazı olup da bunları değiştirebilen? Madem ki yok madem ki geçilemiyor bu tabiatın önüne, varsın kuralları da ne zaman gelirse gelsin. Gelsin o kurallardan ölüm olanı canı ne zaman isterse. Doğumun bizden habersizce geldiği gibi. Nasıl doğuşumuz bir hiçken bizim için her şeyin doğuşu olduysa varsın alsın doğumun getirdiklerini ölüm. Ne mutsuz bir delilikti yüz sene daha yaşamadığımıza ağlamak. Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet çektik. Eski şeklimizden soyunarak geldik. Ölüm kapısından da bu hayatı soyunup geçeceğiz.

Ölüm bir defa bir anlığına uğrar her hayata. Peki akıl kârı mıdır o bir an için bu kadar zaman korku duymak? Akıl kârı mıdır ebediyetin yanında insan ömrünü kısa, uzun diye sınıflandırmak? Dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların hatta bazı hayvanların ömrünün yanında bizim ömrümüzün uzunu, kısası oldukça gülünçtür. Hem ölüm için zamanın uzunu kısası olmaz. Çünkü yaşamayanlar için ömrün uzunluğu kısalığı bir anlam ifade etmez.

Tabiat bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Nasıl bomboş geldiyseniz hayata bomboş terk edeceğiz ya da terk edileceğiz. Geldiğimiz bu hayatlar bize ölüm tutsaklarına en iyi rehberlerdir aslında. Ölüm bu hayat meselelerinin bizden sonrakilere devrinin bir aracı konumundan başka bir şey değildir.

Yaşadığınız her an, yaşatacaklarınızdan eksilmiş, yaşadıklarınızdan bir andır. Ömrünüzün her günkü işi yaptıklarınızdan oluşturduğunuz tuğlalarla ölümsüzlüğü örüp ölümü ise katletmektir. Hayatın içinde iken ölümünde içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış oluyorsunuz. Yahut şöyle diyelim istersenizi hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayatta iken ölmektesiniz.

Ölümün ölmekte olana ettiği, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır. Ölümün bir gün bizi yakalayacağı korkusuyla yaşamak ölmekten daha acı bir sondur.

Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, doya doya yaşadıysanız, ölüme yenip hayatta kalacak şeyler başardıysanız eğer, bu dünyadan gidecek olan şey yalnızca bedeniniz ve ruhunuzdur. Varlığınızı hissettirecek işler bırakmak ölüme karşı galip gelmeniza yetmiş demektir. Ölüme sürekli düşünerek acınacak bir hayatı yaşamaktansa, zamanı iyi değerlendirip ölümsüzlüğe uyanmak gerekir. Başka bir doğum olmayabilir ancak bu doğumla geldiğiniz hayatta kendinize yeni bir doğuş yaratabilirsiniz. Önemli olan ölümü düşünüp korkmak değil, ölüm üstüne yazılar da yazmak değil önemli olan ölümün üstüne çıkmaktır!

Örnek Metin

Mademki ölüm denilen ahir zamanın önüne geçilemez, öyleyse ölüm, ne zaman isterse gelsin. Socrates'e; "Otuz zalimler seni ölüme sürüklediler," denildiğinde: "Doğa da onları sürükledi!" demiştir. Tüm sıkıntıların, acıların olmadığı bir yere varacağız diye tasalanmak biraz absürt! Nasıl ki dünyaya gelmemiz bizim için tüm varlıkların dünyaya gelmesini ifade ediyorsa, ölümümüz de mevcut olan her zerrenin sonu olacaktır. Bu bağlamda uzun yıllar daha göremeyeceğiz diye kahırlanmak, uzun yıllar önce yaşamadığımıza kahırlanmak kadar gariptir. Ölüm diğer bir yaşamın başlangıcıdır. Bu dünyaya gelirken de ağladık, giderken de sevdiklerimiz, dostlarımız ağladı. Çıkıcı çektik, boş tasalara kapıldık. Oysaki her şey tamamiyle faniydi.

Karşılaştığımız sorun bize ilk kez uğruyorsa, bu o kadar da büyütülecek bir dert değildir. Ansızın gelişen bu vaziyetten dolayı bu geçen süre zarfında olduğca telaşlanmak, yerle yeksan olmak mantıklı mıdır? Ölüm ömrün değerini ortaya çıkarır ve yaşanılan ömürler arasındaki farka açıklık getirir, çünkü yaşayamayanların ömrün değerini anlamak gibi bir gayesi yoktur. Hypanis ırmağının suları üstünde tek bir gün yaşayabilen küçük hayvanların olduğunu dile getiren ünlü filozof Aristo'dur. Günün erken saatlerinde yani saat sekizde ölen genç ve geç vakitlerde ölen yaşlılar bu hayvanlarla aynı kefeye konulur. İşte bir ömrün bahtlısını, bahtsızını saptamak kimi düşündürmez? Fakat sonsuzluğun ve evrende mevcut olan her türlü varlığın ömrünün yanında biz insanoğlunun yaşamının ne denli olduğu da o kadar gülünçtür. Dünyanın kanunu böyledir. Bizlere diyorki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, aynı şekilde de bu dünyadan ayrılın. Ölümden yaşama adım atarken duymadığınız endişe ve korkuyu yaşamdan ölüme adımınızı atarken de duymayın. Gerçekleşen ölümler dünyanın bir üzücü gerçeği olarak varlığını sürdürmektedir "İnsanlar hayat boyu kendileri yaşamaya ve etraftakilerine yaşama kaynağı olmak adına yol gösterici olurlar ve bu böyle kademe kademe sürüklenir."

Yaşanılan her an, yaşamdan birer parça koparak giden bütünün parçası gibidir adeta. Ömrümüzün rütin işi, ölüm denilen tehlikeli ama bir okadar da ezzem olan binanın her bir tuğlasını tamamlamaktır. Yaşamayken bir yandan da ölümle de beraber olmak durumundasınız, çünkü yaşamdan uzaklaşınca ölümden de uzaklaşmış oluyorsunuz. Lakin böyle izah etmek daha doğru bir açıklama olur; yaşamdan sonra ölümdesiniz, fakat yaşamda iken her gün ölmektesiniz. Ölümün ölüm deneğinde olana yaptıkları, ölmüş olana yaptıklarından daha derin ve daha içler acısıdır.

Yaşamdan alınması gerekenleri, öğrenilmesi şart gerekli bilgileri alabildiyseniz, hayatı doyasıya yaşadıysanız, yolunuz açık olsun. Lucretius "Neden hayat sofrasından tok bir karınla misafir olarak ayrılamıyorsun? Neden hatıralarına sürekli daha kötülerini ekliyorsun ve elin, gönlün dolu dolu gitmek yerine tam tersini arzu ediyorsun?" der. Bazılarına hayat hiçbir anlam ifade etmez. Ona tüm anlamı, sıfatları yükleyen insanoğludur. Bir günün karını en iyi şekilde kazanmaya çalışın, çünkü bütün iş o, bir gün dediğidir. Diğer tüm vakitlerin o an için hiçbir değeri yoktur. Devam eden neslin görüp göreceği sadece bu ay ve yıldızlardır. Kısacası anı gerektiği şekilde yaşamak lazımdır. Çünkü hayat sadece iki biletten oluşur: "Gidiş ve dönüş."

Orijinal Metindeki Bakış Açısından Farklı Bir Bakış Açısı Oluşturulan Metin Örnekleri

Örnek Metin

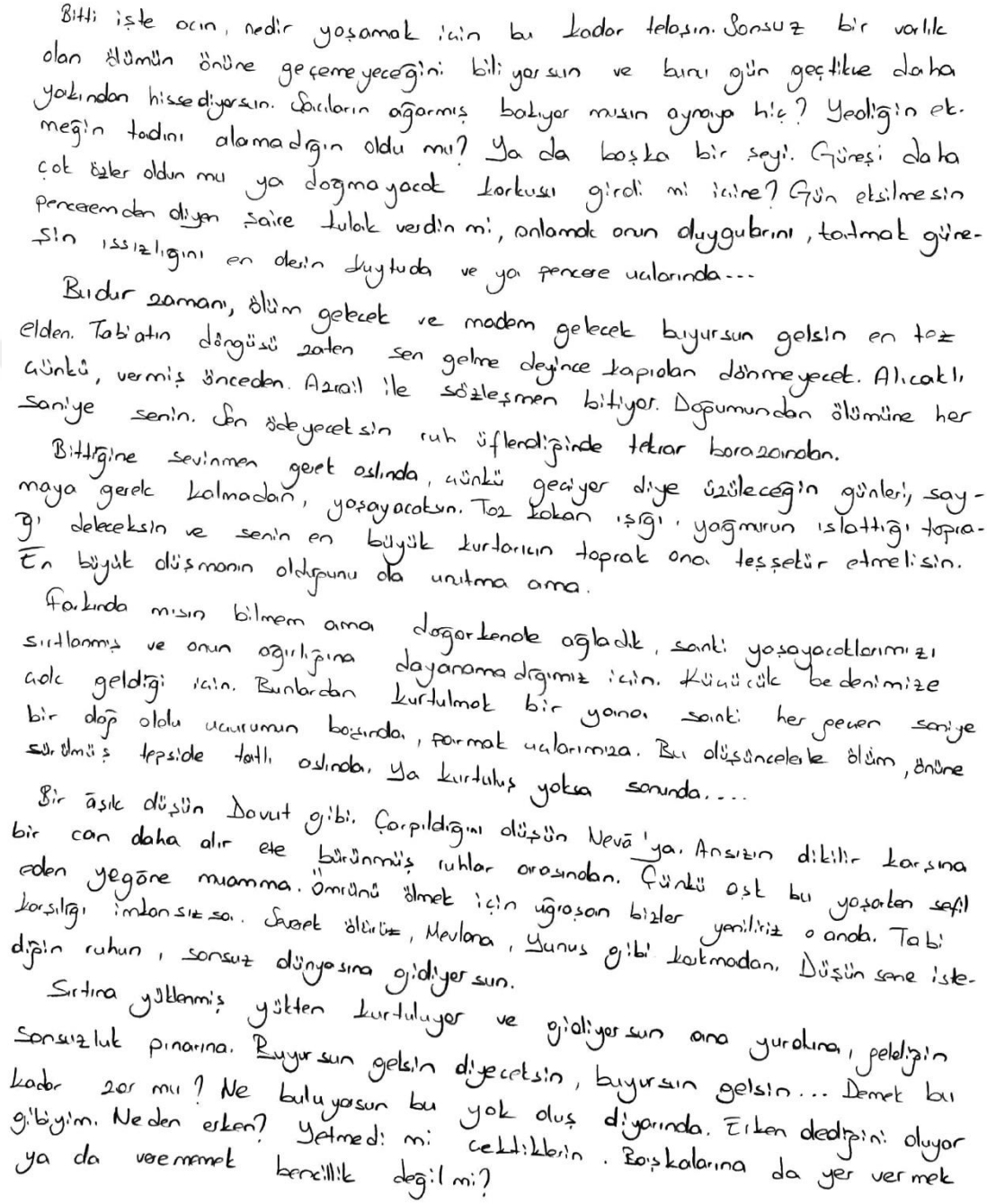

Bitti işte acın, nedir yaşamak için bu kadar telaşın. Sonsuz bir varlık olan ölümün önüne geçemeyeceğini biliyorsun ve bunu gün geçtikçe daha yakından hissediyorsun. Saçların ağarmış bakıyor musun aynaya hiç? Yediğin ekmeğin tadını alamadığın oldu mu? Ya da başka bir şey. Güneşi daha çok özler oldun mu ya doğmayacak korkusu girdi mi içine? Gün etkilmesin pencereden diyen şaire tulak verdin mi, anlamak onun duygularını, tatmak güneşin ıssızlığını en derin duyguda ve ya pencere uçlarında...

Bu dur zamanı, ölüm gelecek ve madem gelecek buyursun gelsin en taze elden. Tabiatın döngüsü zaten sen gelme deyince kapıdan dönmeyecek. Alıcaklı günkü, vermiş önceden. Azrail ile sözleşmen bitiyor. Doğumundan ölümüne her saniye senin. Ben diyeceksin ruh üflendiğinde tekrar borçlanıcaksın.

Bittiğine sevinmen gerek aslında, çünkü geçiyor diye üzüleceğin günleri, saymaya gerek kalmadan, yaşayacaksın. Toz kokan ışığı, yağmurun ıslattığı topraği dokunacaksın ve senin en büyük kurtarıcın toprak onu teşekkür etmelisin. En büyük düşmanın olduğunu da unutma ama.

Farkında mısın bilmem ama dargınlarla ağladık, sanki yaşayacaklarımızı sırtlanmış ve onun ağırlığına dayanamadığımız için. Küçücük bedenimize çok geldiği için. Bunlardan kurtulmak bir yanı sanki her geçen saniye bir doğ ololu uçurumun boğazında, parmak uçlarımıza. Bu düşüncelerle ölüm, önüne sürülmüş tepside tatlı aslında, ya kurtuluş yoksa sonunda....

Bir aşık düşün Davut gibi. Çarpıldığını düşün Nevâ'ya. Ansızın dikilir karşına bir can daha alır ete bürünmüş ruhlar arasından. Çünkü aşk bu yoksa sefil eden yeğöre muamma. Ömrünü ölmek için uğraşan bizler yeniliriz o anda. Tabi karşılığı imkansız soru. Sürekt ölürüz, Mevlana, Yunus gibi kalkmadan. Düşün sene istediğin ruhun, sonsuz dünyasına gidiyorsun.

Sırtına yüklenmiş yükten kurtuluyor ve gidiyorsun ama yuvana, geldiğin sonsuzluk pınarına. Buyursun gelsin diyeceksin, buyursun gelsin... Demek bu kadar zor mu? Ne buluyorsun bu yok oluş diyarında. Erken dediğini oluyor ya da veremmek bencillik değil mi?

Kirlettiğin bu bedeni, bu eşyayı, bu düzeni ve daha nicesini bırakma zamanı, geldi bence. Dünya bok! Bakı ama sen bir soluksun sadece, esen en ince rüzgar gibi tam yerinden. Yok da akan bir ırmak. Tükenir kayan bir yerden sonra. Hem sen bir toprak zerresisin. Toprak bu döngü ile mutlakiyet kazanır. Yeşerttiği her şeyi sonunda geri alır.

Aslında kaçışsın kurtuluşundu hem kendinden hem ölümden. Kum saati son tanesini bıraktı keseden. Güneş son kez olağdu, göz kapaklarına. Ve kalp atışın dümdüz bir çizgi futbol sahasında, kaleci artık oyun vermiyor hiç bir oyuna. Şöhret bitti. Kelebek son kez baktı ve gördü...

Işık rüyaydı, sonsuzluktan gelen...

Orijinal Metindeki Başlığın Kullanıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin

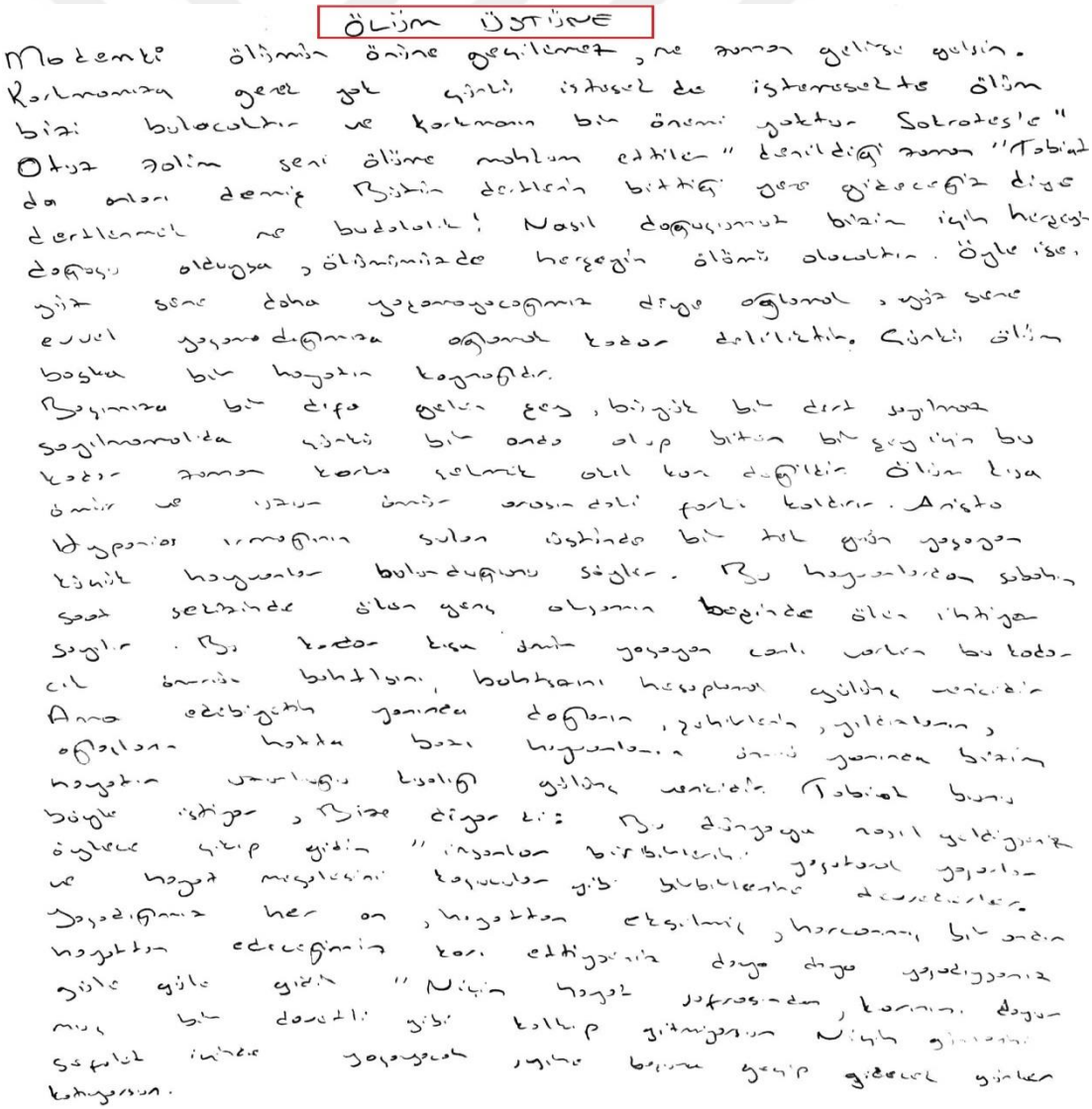

Örnek Metin

ÖLÜM LİSTÜNE

İnsan oğlu ölümü engelleyemez. Ölüm ne zaman gelirse gelsin elinden bir şey gelmez. Sorsanız ölüm sizce nasıl bir şey? - Dünyadaki dertlerden kurtulmanın en iyi yolu derler ama ölümden de korktuktan sonra hiçbir şeyden korkmazlar. Aslında ölüm kimileri için son kimileri için başlangıçtır. Ölüm başka bir hayat kaynağıdır ve bu hayata gelirken hem ağladık, hem eziyet çektik, hem güldük, hem sevindik ama yine de yaşadık.

Sorsak gençlere artık senin için yaşamak yetmez mi? Zorla ölmek ister misin? gençler hemen karşı çıkar daha hayatta yapacağım çok şey var: Seyahat, edeceğim, evleneceğim, meslek sahibi olacağım vb. ama bu sorguyu yaşlılıktan yürüyemez haldeki birine yöneltsek keşke der. Ölüm benim için vazgeçilmez bir nimettir, Bakasına haline ne kendime ne de başkasına bir hayrım dokunuyor aslında ölüm bir piyangodur.

Başımıza hayatta bir kereye mahsus gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biter. Bunun için bu kadar korku çekmek akıl karı mıdır? Ölüm, uzun ömür ile kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur. Aristo, Hypanis ırmağının suları üstünde bir gün yaşayan küçük hayvanlar olduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık kısa bir ömrün bahtlısını veya bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Ama ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası da o kadar gülünç bir durumdur. Tabiat bunu böyle istiyor. Bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Ölümünüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarından birisidir." İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayatı bayrak yarışındaki gibi birbirine ~~devredenler~~ devredenler bayrağı verenin artık işi bitmiştir ve o elinden geleni yapmıştır artık geri kalan iş bayrağı alan diğer kişidedir.

Yaşadığınız her an aslında ölümle burun burunasınızdır. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, Çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış olursunuz. Kelebeğin kısacık ömründe bir ölüm kaygısı olmadan dolanıp gezer, tozar yaşar bizde böyle olsak ölüm bizim için bir korku yada bir son olmasın unutmayalım ki her şeyin bir sonu vardır.

Hayattan elde edeceğinizi ettiyseniz, doya doya, tadını çıkarıp çıkarıp yaşadıysanız, amaçlarınıza ulaştıysanız, güle güle gidin. Niçin doğada, avını yakalamış, ihtiyacı olan kadarını yemiş, karnını doyurmuş, bir aslan gibi kalkıp gidemiyorsun" Niçin dert defterine bir dert daha eklenmesini, günlerine acılı, mutsuz, sefalet içinde boş geçecek günler katmak istiyorsun. Hayat boyun boş bir sayfadan onu çizmek, şekillendirmek, renklendirmek, karalamak hepsi bizim elimizdedir yani hayatı güzelleştirende kötüleştirende biziz.

Bizim ölüm kaygımız olmamalı önemli olan ben bu hayatta ne yaptım, ne yapmalıyım, nasıl hayatı güzelleştiriyim bu kaygı olmalıdır.

Orijinal Metindeki Başlığa Benzer Bir Başlık Oluşturulan Metin örnekleri

Örnek Metin

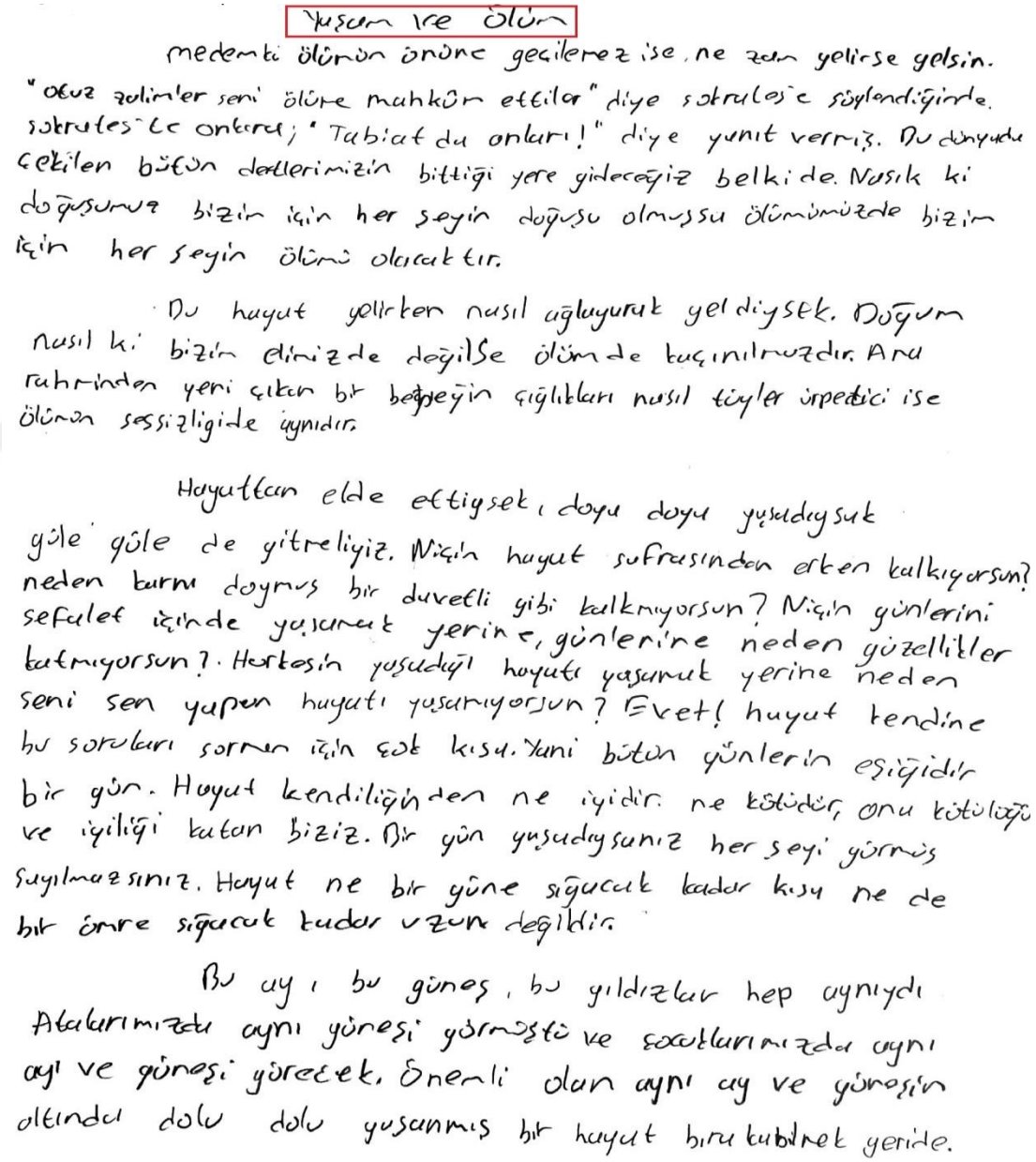

Yaşam ve Ölüm

Madem ki ölümün önüne geçilemez ise, ne zaman gelirse gelsin. "Ozuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler" diye Sokrates'e söylendiğinde Sokrates'te onlara; "Tabiat da onları!" diye yanıt vermiş. Bu dünyada çekilen bütün dertlerimizin bittiği yere gideceğiz belki de. Nasıl ki doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olmuşsa ölümümüzde bizim için her şeyin ölümü olacaktır.

Bu hayat yolculuğuna nasıl ağlayarak geldiysek. Doğum nasıl ki bizim elimizde değilse ölümde kaçınılmazdır. Ana rahminden yeni çıkan bir bebeğin çığlıkları nasıl tüyler ürpertici ise ölünün sessizliğide aynıdır.

Hayattan elde ettiysek, doya doya yaşadıysak güle güle de gitmeliyiz. Niçin hayat sofrasından erken kalkıyorsun? neden tamamı doymuş bir davetli gibi kalkmıyorsun? Niçin günlerini sefalet içinde yaşamak yerine, günlerine neden güzellikler katmıyorsun? Herkesin yaşadığı hayatı yaşamak yerine neden seni sen yapan hayatı yaşamıyorsun? Evet! hayat kendine bu soruları sorman için çok kısa. Yani bütün günlerin eşiğidir bir gün. Hayat kendiliğinden ne iyidir ne kötüdür, onu kötülüğü ve iyiliği katan biziz. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılmazsınız. Hayat ne bir güne sığacak kadar kısa ne de bir ömre sığacak kadar uzun değildir.

Bu ay, bu güneş, bu yıldızlar hep aynıydı Atalarımızda aynı güneşi görmüştü ve çocuklarımızda aynı ayı ve güneşi görecek. Önemli olan aynı ay ve güneşin altında dolu dolu yaşanmış bir hayat bırakabilmek gerek.

Hayatı dolu dolu yaşamayıp boş geçirdiysen eğer daha farklı yaşayıpta ne yapacaksın ki?. Yaratılışımızın ilk koşuludur ölmek. Seneka; "Dünyaya geldiğimiz gün bir yandan yaşamaya bir yandan da ölmeye başlarız" der. Bu tıpkı bir kum saati gibidir, Kum saatini çevirdiğimiz zaman, üstten akan kum yani geçen zaman aşağıda toplanır. Yani aslında yaşadıkça ölüme yaklaşırız.

Bir tiyatro sahnesidir yaşam ve ölüm. Bir perdenin açılışı öbür perdenin kapanışıyla olur. Bu dünya bizden önce de vardı bizden sonrada varolacak. Sanmıyorum ki sizin ölümünüzle dünya yok olacak. Bir anda olup bitecek bir şey için bu kadar korku çekmek akıl kârı mıdır? Ölüm, kısa ömürle uzun ömür arasındaki farkı kaldırır. Yaşamayanlar için zamanın uzunu ve kısası yoktur.

Yaşamak sonunu bildiğiniz bir filmi tekrar izlemek gibidir. Tıpkı öleceğinizi bile bile yaşamak gibi. Öleceğinizi bildiğiniz halde hayata dört elle sıkı sıkıya tutunmalı mı? Yoksa her şeyi akışına mı bırakmalı? İşte! Ölüm ve yaşam arasındaki ince çizgi burada. Hayatı dolu dolu mu yaşamalıyız? Yoksa oturup ölümü mü beklemeliyiz?...

Örnek Metin

ÖLÜMÜ DAİR

Ölümün önüne geçilemeyeceğini söylüyorsanız sayet, bırakın ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e; "Otuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler," denildiği zaman: "Tabiat da onları ölüme mahkûm etti." demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz dertlenmek ne budalalıktır ama! Nasıl doğuşunuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümünüz de her şeyin ölümü demektir. Öyle ise, yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilliktir.

Başımıza bir defa gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl kârı mıdır? Hatırla. Okul bahçesinde düşüp dizini yaraladığında yaşadığın acıyı, attığın çığlığı. O an hiç geçmeyecekmiş gibi bir acı, sanki izi hep kalacakmış gibi duran bir yara. Ama bak geçti, geçiyor, geçecekte

Aristo, Hyponis ırmağının suları üstünde tek bir gün yaşayan küçük hayvanlardan bahseder. Bunlardan, sabahın sekizinde ölen genç, akşamın beşinde ölen ise ihtiyar sayılır.

Bu deyişiyle Aristo, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı baldırır. Çünkü zaten yaşayamayanlar için zamanın uzunluğundan yahut kısalığından bahsedemeyiz.

Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç etmez? Ama ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların, hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası da o kadar gülünçtür.

Tabiat bunu böyle istiyor ve diyor ki bize: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Ölümünüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarının biridir. "İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar. Hayat meşalesini, koşucular gibi birbirlerine devrederler." (Lucretius).

Yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir ömrün. Ömrünüzün her günkü işi nedir biliyor musunuz? Ölüm binasını kurmak. Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, hayattan çıkınca ölümden de çıkmış oluyorsunuz. Yahut şöyle diyelim isterseniz; hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olana ettiği ise ölmüş olana ettiğinden daha acı, derin ve can yakıcıdır.

Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz, keyfini sıkara sıkara yaşadıysanız, gök gibi gidin. "Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlerine, yine sefalet içinde yaşayacak, yine başına gelip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin eşidir. Başka bir gündüz yahut başka bir gece yoktur. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.

Başınızı kaldırıp siz de o mavi göğe baktığınız zaman hak vereceksiniz buna. Dün de vardı bu güneş aslında, o yağmurlu sabahta da vardı. Sadece bulutların arkasına gizlenmişti. Ama oradaydı. Peki ya ay, yıldızlar... Onlar da hep orada. Işıklar, renkler yanıltmasın sizi. Düzen aynı düzen. Daha neyi bekliyoruz ki. Tıka basa doymayı doymaktan soğumaya devam edip bu düzeni değiştirmeye mi? Tabiat doğru söylüyor. Bu dünyaya nasıl geldiyseniz öylece çıkıp gidin. Sizi aldatan oyunlarla oyalanmayın. Farkına varın yabancılığın ve artık yaşanacak hiç bir şeyin olmadığını. Hayatınız. İyi, güzel, şiirin ve kötülerden bahsederek bunu dünyaya mâl etmeyin. Ayraya bakın. Gözlerinize, ve size. Hayata doğrultturduğunuz silahın mamulü aslında sizde demek. İyilik de, kötülük de sizde. Bunu unutmayın

Orijinal Metindekinden Farklı Bir Başlık Oluşturulan Metin Örnekleri

Örnek Metin

YENİ BİR BAŞLANGIÇ

Ölümün yerine geçilemez mademki, ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e: "Otur zalimler seni ölüme mahkum ettiler denildiği zaman "Tabiat da onları"! demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz ne gereksiz bir cabo. Nasıl doğusumuz bizim için herşeyin doğusu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümüdür. Ölüm bosko bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata gelirken de öğbdik eziyet çektik ve bu hayatı da eski şekillerden soyunarak girdik.

Ölüm bu hayattaki eziyetlerden acılardan kurtuluştur aslında ölümden korkmak boşunadır. Bu dünyanın adaletsizliklerden ve acılardan kurtulup yeni bir başlangıç yaparak yeni bir hayat keşfetmektir. Ölmek bu dünyaya çıplak bir şekilde geldiği gibi yine çıplak bir şekilde gitmektir.

Birinde olup biten birşey için bu kadar zaman korku çekmek akıl kârı mıdır? Ölüm uzun kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, çünkü yaşamayan için zamanın uzunu kısası yok. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını bahtsızını hesaplamak hanginizi gülünç etmez. Ama sonsuzluğun yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, hatta hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu kısası da bir hayli gülünçtür. Ölümsüzün varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarının birisidir. "İnsanlar birbirini yiyerek yaşarlar ve hayat mesalesini birbirlerine devrederler.

Yaşadık bu sefil acınası dünyada. Yaşamak her gün aslında ölüme giden bir yolculuktur. Bir günün bitmesi ölüme bir gün daha yaklaşmak demektir. Aslında farkında değiller hepsi ölümü bu dünyada yaşıyorlar.

Azıyla, çoğuyla yaşadınız göreceğinizi gördünüz duydunuz, artık son geldi. ve bu sonu mutlu gitmek gerek. Niçin hayat sofrasından tıkanmış tok bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun. Niçin günlerine yine sefalet içinde yaşanacak, yine boşuna gidecek daha boşta günler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Hayat denildiğinden neyi ne kötü dür. Onu iyiliği ve teneliği katan ölsünü. Bir gün yaşadıysanız herşeyi gördünüz sayılır. Boşta bir gündüz ve gece yoktur. Bir gün bütün günlerin esidir. Atalarımızın gördüğü de budur.

Örnek Metin

=GİZGİ ÖTESİ=

Hayatın mutlak gerçeklerinden biridir ölüm. "Her nefis ölümü tadacaktır." (Ankebut 29/57). Mademki ölümün önüne geçilemez, ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e; "Otuz zalim seni ölüme mahkûm etti," denildiği zaman; "Tabiat da onları ölüme, yok olmaya mahkûm etti," demiş. Nasıl ki doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa hayata gözlerimizi yummamızla da her şey son bulacaktır diye düşünmemiz ne budalalık! Çünkü başka bir hayatın kapısıdır ölüm. Bu hayata gelirken ağladık, eziyet, cefa çektik. Aynı zamanda bu hayata da eski şeklimizden soyunarak girdik.

Yaşadığımız her an hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır. Bu yüzden yaşadığımız vakitleri kâr saymamalı, yaşadığımız kadar ölüme yakın olduğumuzu bilmeliyiz. Hâl böyleyken bir anda olup biten bir şey için uzunca bir süre korku çekmek, mutsuz olmak, hüzünlenmek o kadar da elzem bir durum değildir.

Hyponis ırmağının suları üstünde sadece bir gün yaşayan küçük hayvanların bulunduğunu söyler Aristo. Bu kadarcık bir ömrün bahtsızını hesaplamak hangimize komik gelmez? Ama sonsuzluğun yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların, hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası o kadar gülünçtür. Bu noktada unutmuşumuz bir gerçek var çünkü; tabiat bunu böyle istiyor. Bu kaideyi bozamayacağımız gibi değiştiremeyiz de... Öyleki tabiat bize diyorki; Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öylece çıkıp gidin.

Ölüm varlık düzeninin şartlarından biri olmakla beraber ömrümüzün her günkü işi ölüm binasını kurmaktır. Hayat ve ölüm birbirine bağlı iki perçektir. Hayatın içinde iken ölümün de içindedir insan. Çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkılmış olunur. Bu sözlere itiraf eğyle bir cümle kurmak da yanlış sayılmaz olsa gerek; Hayatta bir tek ölüm ölmüyor.

Evet madem ölüm ölmüyor, kabir kapısı da kapanmıyor, öyleyse hayattan edilecek kârı göz önünde bulundurup, hayatı hakkıyla yaşamamız gerekir. Hayattan sonra ölüm varsa, hayatta iken de ölmemiz gerekir. Ölünün, ölmek üzere olana ettiği, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır.

Orijinal Metindeki Türün Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

Kaçamazsın ölümden, bir anda geliverir, Sokrates'çe." Oluz zalimle "Seni ölüme mahkum ettiler." denildiği zaman "Tabiat da onları öldürüş. Bütün sıkıntıların, dertlerin bittiği yere gideceğiz diye üzülmek ne aptallık! Doğduğunda başlar herşey öldüğünde ise ölür herşey. Ne kadar yaşarsan yaşa boş geçen 100 senelik ömür dolu geçen 1 saatten kıymetsiz olduğunu ancak öldüğünde anlarsın.

Birden bitiveriyor, zaman geçiyor ömür gibi vakit gibi insan sayılardan kurtulduğu zaman gerçek mutluluğu yakalar. Ömrü hesaplamaya hangi akıl yeter hangi fizik kuralı, yok cüreti yok bu dünyada ölümden başkası yalan. İnsan kendini kıyaslamadan kurtulamaz ağaç 150 yıl yaşar kısalır, ama bilmezki kelebeğin ömrü 6 aydır. Bayrak yarışına benzeyen bu hayatta mesafesi ne olursa olsun doldurmaktır aradaki boşluğu hayat.

Attığımız her adımda aslında adım adım yaklaşıyoruz ölüme her saniyede eriyoruz gittikçe, insan doğar büyür ölür bu üçgenin her açısında yaptıklarına yapamadıklarına ve yapabileceği halde yapamadıklarına baksa anlatır beni ve Montaigne'yi.

Hayat kendiliğinden ne iyi ne fenadır, ona iyiliği ve fenalığı katan sizsiniz. Allah'a şükretmelisiniz ki hayatı gören bir gözünüz herşeyi duyan bir kulağınız ve essiz tatları alan bir damağınız var. Unutmayın! Dünya size bahsedilen bir nimettir, asıl nimetlerin büyüğü ve güzeli ahirette başlar. Yüce Allah imandan ayırmasın.

Örnek Metin

Madem ki ölümün önüne geçemeyiz; ölüm, ne zaman gelirse gelsin önemli değildir. Sokrates'e, "Otuz zalim, seni ölüme mahkum etti." denildiği zaman Sokrates'in "Tabiat da onları!" demiştir. Bütün sorunların, bütün kaygıların bitecegi yere gideceğiz diye üzülmek budalaca bir davranıştır. Doğuşumuz her şeyin doğuşu anlamına geliyorsa, ölümümüz de bizim için her şeyin ölümü olacaktır. Hayat, geride kalan insanlar için devam edecektir. Öyle ise yüz sene yaşayamayacağız diye ağlamak, "Yüz sene önce yaşamadık." diyerek ağlamak kadar saçma bir şeydir. Her son, aslında yeni bir başlangıçtır. Ölüm de başka bir hayatın kaynağıdır.

Başımıza bir defa gelen bir şeyi büyük bir dert olarak görmeyiz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar korkmak akıl kârı değildir. Ölüm, uzun ömür ile kısa ömür arasında bir fark olmasına engel olur. Çünkü; gerçekten yaşamayan insanlar için, zamanını boşuna harcayan insanların uzun zaman ya da kısa zaman gibi bir değerlendirme yapma kaygısı yoktur. Aristo = Hypanis ırmağının suları üstünde, bir gün yaşayan küçük hayvanlar var," demiştir. Sabahın saat sekizinde ölen genç hayvan, akşamın saat sekizinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını ve bahtsızını düşünmek hangimizi gülünç duruma düşürmez? Ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısasını düşünmek, bu süreyi hesaplamaya çalışmak da o kadar gülünçtür. "Nasıl bu dünyaya geldiyseniz, öylece çıkıp gidin." Tabiat bizden bunu istiyor ve böyle diyor. Ölümden hayata gelirken bir korku, bir kaygı duymuyoruz. O zaman, hayattan ölüme geçerken de korku ve kaygı duymamalıyız. Ölüm, varlık düzeninin, dünya şartlarının biridir. İnsanlar birbirlerini yaşatarak yaşarlar. "Hayat meşalesini," koşucular gibi, birbirlerine devrederler (Lucretius)."

Yaşadığımız her an, hayattan eksilmiştir ve harcanmıştır. Ölüm binasını kurmak, ömrümüzün her günkü işidir. Hayatın içinde iken ölümün de içindeyiz demektir. Çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış oluruz. Başka bir ifadeyle hayattan sonra ölümdesiniz, ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün yaşayan insanlara ettiği, ölmüş olana ettiğinden daha acıdır, daha derindir ve daha can yakıcıdır.

Daya daya yaşadıysanız ve hayattan elde edeceğiniz kârı elde ettiyseniz daya daya gidin. "Neden hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli şeklinde gidemiyorsun? Neden günlerine, yine sefalet içinde yaşayacağın, yine boşuna geçip gidecek olan başka günler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Hayat iyi ya da fena değildir. Hayata iyi olma ya da kötü olma özelliğini katan sizsiniz. Her şeyi görmüş sayılabilmeniz için bir gün yaşamanız yeterlidir. Bir gün, bütün günlerin eşidir. Başka bir gündüz ya da başka bir güneş yoktur. Atalarımızın gördüğü ve torunlarımızın görecegi hep, bu güneş bu ay, bu yıldız, bu düzendir.

Orijinal Metnin Türünün Korunduğu Fakat İçerikle İlgili Düzenlemelerin Yapıldığı Metin Örnekleri

Örnek Metin Yok

Orijinal Metindeki Türün Değiştirildiği Metin Örnekleri

Örnek Metin Yok

Orijinal Metindeki Dil ve Anlatım Özelliklerinin Korunduğu Metin Örnekleri

Örnek Metin

Mademki ölümün önüne geçilemez, ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e "Otuz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler," denildiği zaman: "Tabiat da onları!" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne budalalıktır! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise, yüz sene daha yaşayamayacağız diye ağlamak, yüz sene yaşayasamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Hayat, acısıyla, tatlısıyla, tebessümüyle, gözyaşıyla bizimdir. Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet çektik, bu hayata da eski şeklimizden soyunarak girdik.

Hayat, bazen bize acımasız davranır. Acılar, gözyaşlar, amalar, fakatlar birikir sırtımıza doğalarak... Bazen kaldıramayız bu yükü bazen de pes etmeyiz, yılmayız mücadeleye ne olursa olsun devam ederiz. Başımıza bir defa gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir an olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl karı mı? Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır, yaşamayanlar için zamanın ne uzunu ne de kısası mühim değildir. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi güldüre etmez ki? Ama ebediyetin yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların, hatta bazı hayvanların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu, kısası da o kadar gülünçtür. Tabiat bunu böyle ister. Epiktetos söyler: Öldükten sonra artık hayata karşı duyulmayan endişeyi, hayat son bulunca da duymayın. Ölmemek insanlar için felakettir, başak için saramp olgunlaşmamak ne ise insanoğlu için de ölmemek odur.

Ömrümüzün her zamanki işi ölüm binasını inşaa etmektir. Hayattan eksilmiş, yıpranmış bir andır yaşadığımız her an... Hayatın içindeyken aslında ölümün de içindeyizdir. Çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmışızdır. Hayat, kendisinden ne çok iyi ne de çok fenadır ona iyiliği ve fenalığı katan insandır. Hayattan edeceğimiz kârı ettiyseniz, doya doya yaşadıysanız güle güle gidin. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar bir düzendir. Başka bir gündüz, başka bir gece yoktur.

Örnek Metin

Mademki ölümün önüne geçilemez, ne zaman gelirse gelsin, korkum yok! Sokrates'e: Otuz zalim seni ölüme mahkum etti," denildiği zaman: "Tabiat da onları!" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne budalalık! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise, yüz sene daha yaşayamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşayamadığımıza ağlamak kadar delilik tir. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Öyle ise ondan korkmamalı, onu kucaklamalıyız. Bu hayata gelirken de ağladık, zahmet çektik, bu hayata da eski şekilsizden soyunarak girdik.

Başımıza bir defa gelen şey, büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl kârı değildir. Uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı ölüm kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzun veya kısa olması bir ifade etmez. Aristo, Hyponis ırmağının suları üstünde sadece bir gün yaşayan canlılardan bahseder. Bu canlılardan, sabahın erken saatlerinde ölenine genç, akşamın geç saatlerinde ölenlerine ise ihtiyar demek uygun olur. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimizi gülünç duruma düşürmez ki? Ama sonsuzluğun yanında dağların, şehirlerin, yıldızların, ağaçların, bazı hayvanların ömrü yanında bizimkinin uzun veya kısa olması pek de önemli görülmüyor. Tabiat işte bize böyle acımasız duruyor. Bize: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz öylece gidin ve akıbetinize bakmaya kalkışmayın bile! Ölümden hayata geçerken duymadığınız, dert etmediğiniz kuşku ve korkuyu niçin hayattan ölüme geçerken duyuyorsunuz? Ölümünüz başka hayatların başlaması için bir kıvılcım olacak. Bununla gurur duyun.

Yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır. Ömrünüzün her günkü işi ölüme daha da yaklaşmaktır. Hayatın içindeyken ölümün de içindesiniz. Çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış oluyorsunuz. Ölüm düşüncesinin verdiği korku ve kaygunun her zerresini ele geçirdiğinde, ölümü kucaklamaktan başka elinizden bir şey gelmeyecek.

Hayattan alacağın hazzı aldığın, doya doya yaşadığın ne mutlu sana, şöyle güle güle git! Niçin hayattan, mesaisini bitirmiş ve ailesine koşar adımlarla ulaşma çalışan bir işçinin, iş yerinden ayrıldığı gibi ayrılamıyorsun. Niçin günah dolu hayatının günlerine bir gün daha eklemek istiyorsun?

Bir gün yaşadığınız her şeyi görmüş sayılmazsınız. Ve bir gün bütün günlerle eş değildir. Her güne farklı başlamak senin elinde. Her gün baktığın yıldızları, güneşi, ayı farklı görmek senin elinde. Bu düzen, sen onun kurallarına uydukça var olacak ve yeni kurallar koymak ise yine senin elinde!

Orijinal Metindeki İfade Tarzına Yakın Bir İfade Tarzı Oluşturulan Metin Örnekleri

Örnek Metin

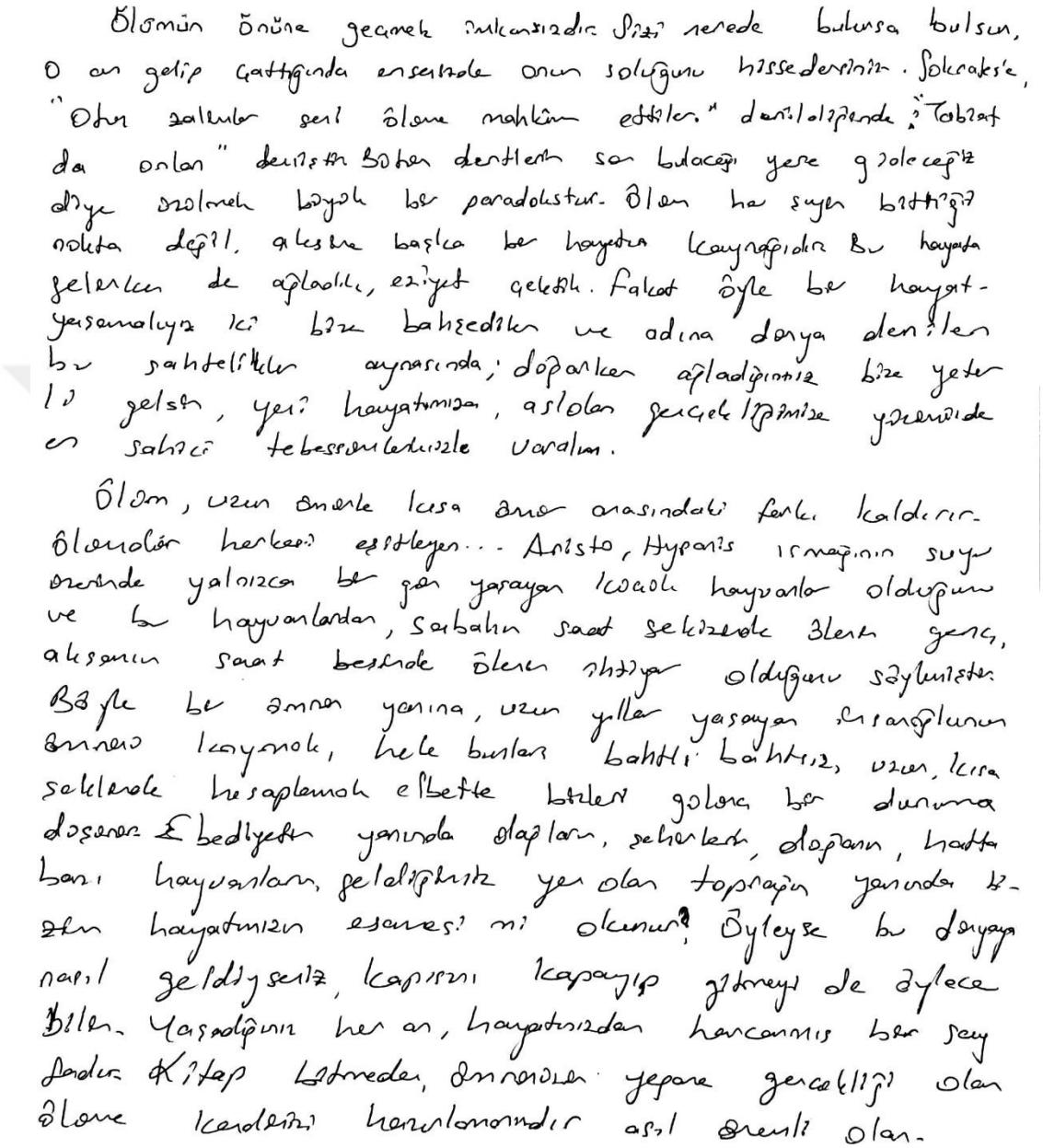

Ölümün önüne geçmek imkansızdır. Sizi nerede bulursa bulsun, o an gelip çattığında ensenizde onun soluğunu hissedersiniz. Sokrates'e, "Onu zalimler seni ölüme mahkûm ettiler." denildiğinde; "Tabiat da onları" demiştir. Bütün dertlerin son bulacağı yere gideceğiz diye düşünmek büyük bir paradokstur. Ölüm hiç sevgiyi bitirmiş değil, aksine başka bir hayatın kapısıdır. Bu hayata gelirken de ağlıyoruz, eziyet çekiyoruz. Fakat öyle bir hayat yaşamalıyız ki bize bahşedilen ve adına dünya denilen bu sahtelikler ayrasında; doğarken ağladığımız bize yetti diyebilmeli, yeni hayatımıza, aslolan gerçekliğimize yürekten en samimi tebessümlerimizle varalım.

Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır. Ölümsüzler herkesi eşitleyen... Aristo, Hyparis ırmağının suyu üzerinde yalnızca bir gün yaşayan küçücük hayvanlar olduğunu ve bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölenin gençliğini, akşamın saat beşinde ölenin ihtiyarlığı olduğunu söylemiştir. Böyle bir ömrün yanına, uzun yıllar yaşayan insanoğlunun ömrünü koymak, hele bunları bahtlı bahtsız, uzun, kısa sekilerde hesaplamak elbette bizleri gülünç bir duruma düşürür. Ebediyetin yanında olağanın, sıradanın, doğanın, hatta bazı hayvanların, yaşadığımız yer olan toprağın yanında bizim hayatımızın esareti ni olacak? Öyleyse bu dünyaya nasıl geldiyseniz, kapısını kapayıp gitmeyi de öyle bilin. Yaşadığınız her an, hayatınızdan harcanmış bir şey değil. Kitap bitmeden, ömründe yapacak gerçekliği olan ölüme kendinizi hazırlamanızdır asıl önemli olan.

Ölenler, ölmekte olana ettiklerini, ölmüş olana ettiklerinden dolayı dert ve üzüntüyse eğer, size düşen, hayattan elde edeceğiniz ücâri bolucanıza kayıp, gök gök bu dünyadan ayrılmaktır "Niçin hayat sofrasından, içerisi doymuş bir davetli gibi kalkıp gidiyorsun?" Niçin gerilere yine sefalet içinde yaşanacak, yere boşuna geçip gidecek daha başka gerçek istiyorsun?" demiştir Lucretius. Asıl önemli mesele, doyumsuzca hayata tutunmak değil, hayatın bize bahşettiği emanetleri emin bir şekilde geri ona teslim edebilmek, gözlerimiz arkada kalmadan ölüme kucak açmaktır: "Ölmeden önce ölünüz." der gibi tasavvuf insanı Şems-i Tebrizi hatırlatır. Bu çağrıya kulak ve kalbiyle gönül vermek lâzımdır. Hayat denilen zorlu maratonu insanı yorsa da, içerisi ne iyi ne de fenadır aslında. Ona bu vasıfları yükleyen insandır. Gideceğimiz yolun sonu bellidir. Bir gün bizden gerilere eşitlik. Başka bir gündüz, başka bir gece telaşsızca edinemediğimiz mutluluklarımızın gözlerden sızıp kalbe inmesi ulaşmış olanın bu gökkubbe bizden sonrasında da tanımlanmış göz kırpacak olan yine bu güneş, bu ay, bu evren, bu dünyadır...

Örnek Metin

İnsanoğlu ölümün önüne geçemez, ölüm ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e: "O tüm âlimler seni ölüme mahkum etti." denildiği zaman: "Tabiat da onları ölüme mahkum etti." demiştir. Ölüm insanın kaçınılmaz sonudur, istese de istemese de. Dertlerin bitteği yere gideceğim diye ölmek için dertlenmek bu delilikti! Nasıl değişmeyen kesin için her şeyin değişeceği olduysa ölümsüzde her şeyin ölümü son olacaktır. Öyle ki yüz yıl deha yaşayamayacağım diye ağlamak, yüz yıl önce yaşayamadığımıza ağlamak kadar delilikti.

Ölüm hayatın bir bilmecesidir. Bunu bilerek yaşarız. Dünyeden göç edeceğimiz için değil ölüm yaklaştığında terk ederiz. Ölümü görmeden geliriz. Hiç yokmuş gibi yaşarız, zamanımız sonsuzdur. Ne zaman vade vakti yaklaşır işte o zaman anlarız, ölümün yaşamla bir olduğunu. Ürkülmemek için ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Biz insanlar hayata gelirken de eğlenelik giderken de ağlıyoruz. Ancak küçük bir farkı var giderken daha çok ağlıyoruz.

Aristo, Hypanis ırmağında ömürleri sadece tek bir gün olan küçük hayvanlar gördüğünü söyler. Sabahın sekizinde ölen genç akşamın beşinde ölen yaşlıyor sayılmıştır. Bu kadar kısa bir ömrün ayrıntılı bütünsünü hesaplamak güçünçtür. Bu hesaplama kadar insan ömrünün de hesaplanması güçünçtür. Kısa ömrün de uzun ömrün de ölmüş biri için farkı yoktur. Başka bir hayatta zamanın uzun kısası yoktur. Artık küçük dünyamızın sorunlarının önemi yoktur.

Evrenin bilinen isteği; Bu dünyaya nasıl geldiysek öyle çıkıp gitmemiz, hayata gelirken duymediğimiz korkuyu ölürken de duymememizdir. Bu insan için oldukça güçtür. Ölümsüzün varlığın devamını seçer. İnsan bilinçle hayatını başka birine devreder. Böylece devam eder.

Ölüm insan için her an biraz daha yaklaşır onu kovalamaya devam eder. Hayattan sonra bilmdesizin, hayattayken de ölümün kollarındasınız. Ölümle yavaşça yaklaşmaktayız. Ölüm ölmekte olmuş olandan daha çok acı verir, canını yakar.

Hayatta mutlu yaşadıysanız, güle güle gidin. "Niçin hayat sofrasından karnı doymuş bir devetin gibi kalkıp gidemiyorsun? Niçin günlerine yine sefalet içinde yaşanacak, yine boşa gelip geçecek başka günler katmak istiyorsun?" diye söylemiştir Lucretius.

Bir gün yaşadıysan hepsini görmüşsündür. Her gün eştir. Başka bir günde ve gece yoktur. Hayatı farklılaştıran günleri değiştiren insanlardır. Hayata aşıklığı, kötülüğü, doğruyu ve yanlışı katanlar da onlardır. Bizden önce ve bizden sonra yaşamış olanların da göreceği gündüz ve gece aynıdır. Yaşamı farklılaştıran ve değiştiren onlar olacaktır.

Yazarın Kendi İfade Tarzını Oluşturduğu Metin örnekleri

Örnek Metin

Ölüm mutlaka gelecektir. Bunun bilinmesine rağmen neden hala hayatta daha fazlasını ister insan. İşi varsa işi varsa daha üst makama yükselmek, evi varsa araba almak, zenginse daha çok zenginleşmek ister. Bunun için çabalar durur. Bütün bunlar için yaşarken ölüm unutuluyor mu? Unutulabilir mi? Peki ya zamanı var mı? Şu gün olsun, hayır daha erken, evet zaman doldu artık ölüm gelebilir diye bir durum var mı? Yok ki! Olamaz da. Nasıl ki her sayın belli bir zamanda doğuşu olduysa, ölümde zamanında olacaktır. Ne bir dakika geç, ne bir dakika erken. Bu nedenle yüz sene daha yaşayamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşayamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. Çünkü her sayın zamanı vardır. Biz, bize verilen zamanı iyi değerlendirmeliyiz.

Peki nasıl?

Ölüm kaçınılmaz bir durumsa hangimiz yaşadığımız anı, günü sanki son anmış, son günmüş gibi yaşıyor? Sürekli bir koşuşturma halinde olan bizler nereye koşturuyoruz, nereye yetişeceğiz planladığımız yere mi yoksa ölüme mi? Her nefes ölüme bir soluk daha yaklaşmaksa neden bunu gözardı edip sadece hayatın kurnazsına kendimizi bırakıyoruz?

Öldük, Ölüyoruz, Öleceğiz. Her şey bir düzen halinde. Lucretius der ki" insanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat nesilesini koşucular gibi birbirlerine devrederler." Bu düzen böyledir. Ama bizler bunu göz ardı edip üç yıl sonrasına beş yıl sonrasına dair planlar yapıyoruz. Bir dakika sonrasının garantisi yokken. Şu an çok çalışıp banka hesabındaki parayı arttırıp gelecekte daha konforlu yaşamayı planlıyoruz. "Şimdi"yi elimizden kaybederek gelecege umutlarımızı, hayallerimizi aktarıyoruz. Ölüm "Şimdi" gelecekteki hayallerimiz, umutlarımız ne olacak? Planlayıp yapamadığımız şeyleri sadece koca bir "Keşke"ye sığdırmış olacağız. Keşke daha önce şunu yapsaydım diye başlayan bir cümle belki de en büyük pişmanlıkları dile getiren bir cümledir. Bu nedenle keşke dememek için her anın tadını çıkarmak kıymetini bilmek gerekir.

Yaşadığımız her an bizim için kârdır. Evet ölüme adım adım yaklaşmak olduğu kadar hayatta olduğumuz zaman bir çiçeği koklayabildiğimizin, yalan geçen bir estücünün ince sesini duyabildiğimizin, sokakta oynayan çocukların birbirlerine karışan gürültülü seslerini duyup hafif bir tebessüm ettiğimizin kanıtıdır. Her anın değerini bilmek dileğiyle....

Örnek Metin

Bitti işte acın, nedir yaşamak için bu kadar telaşın. Sonsuz bir varlık olan ölümün önüne geçemeyeceğini biliyorsun ve bunu gün geçtikçe daha yakından hissediyorsun. Saçların ağarmış bakıyor musun aynaya hiç? Yediğin ekmeğin tadını alamadığın oldu mu? Ya da başka bir şey. Güneşi daha çok özler oldun mu ya doğmayacak korkusu girdi mi içine? Gün ekilmesin pencereden diyen şaire tuluk verdin mi, anlamak onun duygularını, tatmak güneşin ıssızlığını en derin duyguda ve ya pencere uçlarında...

Budur zaman, ölüm gelecek ve madem gelecek buyursun gelsin en taze elden. Tabiatın döngüsü zaten sen gelme deyince kapıdan dönmeyecek. Alıcaklı günü, vermiş önceden. Azrail ile sözleşmen bitiyor. Doğumundan ölümüne her saniye senin. Ben diyeceksin ruh üflendiğinde tekrar buralardan.

Bittiğine sevinmen gerek aslında, çünkü geçiyor diye üzüleceğin günleri, saymaya gerek kalmadan, yaşayacaksın. Toz kokan ışığı, yağmurun ıslattığı toprağı deneceksin ve senin en büyük kurtarıcın toprak ona teşekkür etmelisin. En büyük düşmanın olduğunu da unutma ama.

Farkında mısın bilmem ama doğarkende ağladık, sanki yaşayacaklarımızı sırtlanmış ve onun ağırlığına dayanamadığımız için. Küçücük bedenimize çok geldiği için. Bundan kurtulmak bir yanda sanki her geçen saniye bir doğ ololu uçurumun boğazında, parmak uçlarımıza. Bu düşüncelerle ölüm, önüne sürülmüş tepside tatlı aslında, ya kurtuluş yoksa sonunda....

Bir aşık düşün Davut gibi. Çarpıldığını düşün Nevâ'ya. Ansızın dikilir karşına bir can daha alır ete bürünmüş ruhlar arasından. Çünkü aşk bu yaşatan sefil eden yegâne muamma. "Ömrünü ölmek için uğraşan bizler yeniliriz o anda. Tabi karşılığı imkansız soru. Sürekt ölürüz, Mevlana, Yunus gibi korkmadan. Düşün sene istediğin ruhun, sonsuz dünyasına gidiyorsun.

Sırtına yüklenmiş yükten kurtuluyor ve gidiyorsun ana yurduna, geldiğin sonsuzluk pınarına. Buyursun gelsin diyeceksin, buyursun gelsin... Demek bu kadar zor mu? Ne buluyorsun bu yok oluş diyarında. Erken dediğini duyuyor ya da vermemek bencillik değil mi?

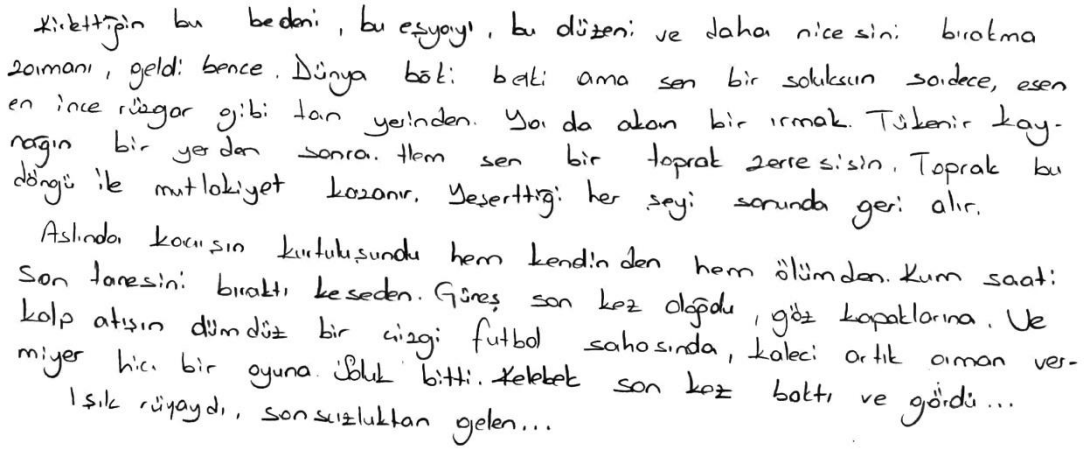
Kiketttğin bu bedeni, bu eşyayı, bu düzeni ve daha nice sini bırakma zamanı, geldi bence. Dünya bök: bakı ama sen bir soluksun sadece, esen en ince rüzgar gibi tan yerinden. Yoı da akan bir ırmak. Tükenir kayaşın bir yerden sonra. Hem sen bir toprak zerresisin. Toprak bu döngü ile mutlakiyet kazanır. Yeşerttiği her şeyi sonunda geri alır.

Aslında kaçışsın kurtuluşundu hem kendinden hem ölümden. Kum saati: Son tanesini bıraktı keseden. Güneş son kez olağdu, göz kapaklarına. Ve kalp atışın dümdüz bir çizgi futbol sahasında, kaleci artık aman vermiyor hiç bir oyuna. Şöluk bitti. Kelebek son kez baktı ve gördü...

Işık rüyaydı, sonsuzluktan gelen...

3. 8. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (2) İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarına göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

3. 8. 1. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarının doğruluk boyutuna göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 107: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Derecelendirme	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Doğruluk	Metinde oldukça fazla yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(1)**	2	28,57	4	57,14	1	14,28	0	0	**7**	**100**
	Metinde sıklıkla yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(2)**	1	12,5	3	37,5	3	37,5	1	12,5	**8**	**100**

	Metnin bir kısmında yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(3)**	5	20,83	7	29,16	8	12,5	4	16,66	**24**	**100**
	Metinde oldukça az yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(4)**	8	20,51	10	25,64	13	33,33	8	20,51	**39**	**100**
	Metinde hiçbir yazım, noktalama ve gramer hatası yoktur **(5)**	3	15,78	1	5,26	5	26,31	10	52,63	**19**	**100**

Tabloda sınıf düzeylerine göre Ölüm Üstüne metninin yeniden yazılması sonucunda öğrencilerin metnin niteliğini nasıl değiştirdiklerine ilişkin bulgular yer almaktadır. Bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarında 4 boyut vardır. Bunlar doğruluk, açıklık, tutarlılık ve planlılıktır. Buna göre doğruluk boyutunda birinci sınıf öğrencilerinin % 28,57'sinin (f=2), ikinci sınıf öğrencilerinin % 57,14'inin (f=4), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 14,28'inin (f=1) metninde oldukça fazla yazım, noktalama ve gramer hatası vardır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 12,5'inin (f=1), ikinci sınıf öğrencilerinin % 37,5'inin (f=3), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 37,5'inin (f=3), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 12,5'inin (f=1) metninde sıklıkla fazla yazım, noktalama ve gramer hatası vardır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 20,83'ünün (f=5), ikinci sınıf öğrencilerinin % 29,16'sının (f=7), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 33,33'ünün (f=8), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 16,66'sının (f=4) metninin bir kısmında yazım, noktalama ve gramer hatası vardır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 20,51'inin (f=8), ikinci sınıf öğrencilerinin % 25,64'ünün (f=10), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 33,33'ünün (f=13), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 20,51'inin (f=8) metninde oldukça az yazım, noktalama ve gramer hatası vardır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 15,78'inin (f=3), ikinci sınıf öğrencilerinin % 5,26'sının (f=1), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 26,31'inin (f=5), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 52,63'ünün (f=10) metninde hiçbir yazım, noktalama ve gramer hatası yoktur.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutuna Göre En Alt Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

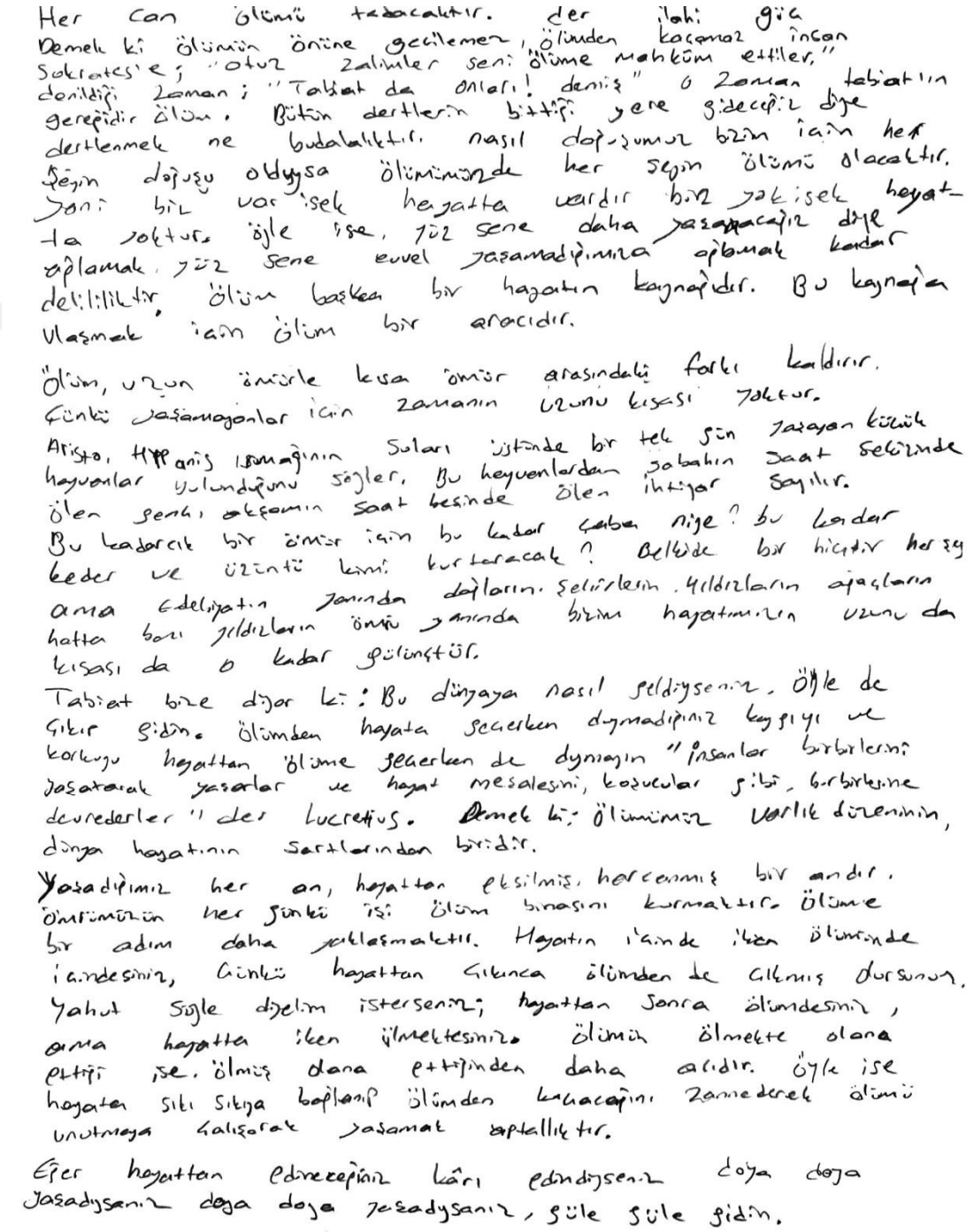

Her can ölümü tadacaktır. der ilahi güç
Demek ki ölümün önüne geçilemez, ölümden kaçamaz insan
Sokrates'e; "oturz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler,"
dediği zaman; "Tabiat da onları! demiş" o zaman tabiatın
gerçeğidir ölüm. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye
dertlenmek ne budalalıktır. nasıl doğuşumuz bizim için her
şeyin doğuşu olduysa ölümümüzde her şeyin ölümü olacaktır.
Yani biz var isek hayatta vardır biz yok isek hayat-
ta yoktur. öyle ise, yüz sene daha yaşayacağız diye
oğlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza oğlamak kadar
delilikliktir, ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu kaynağa
ulaşmak için ölüm bir aracıdır.

Ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır.
Çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur.
Aristo, Hippanis ırmağının sularında bir tek gün yaşayan küçük
hayvanlar bulunduğunu söyler, Bu heyvanlardan sabahın saat sekizinde
ölen şenki akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır.
Bu kadarcık bir ömür için bu kadar çaba niye? bu kadar
keder ve üzüntü kimi kurtaracak? Belkide bir hiçtir her şey
ama edebiyatın yanında dağların, şelalelerin, yıldızların ağaçların
hatta bazı yıldızların ömrü yanında bizim hayatımızın uzunu da
kısası da o kadar gülünçtür.
Tabiat bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öyle de
çıkın gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı ve
korkuyu hayattan ölüme geçerken de duymayın "insanlar birbirlerini
yaşatarak yaşarlar ve hayat mesalesini, koşucular gibi, birbirlerine
devrederler" der Lucretius. Demek ki ölümümüz varlık düzeninin,
dünya hayatının şartlarından biridir.
Yaşadığımız her an, hayattan eksilmiş, harcanmış bir andır.
Ömrümüzün her şimdiki işi ölüm binasını kurmaktır. Ölüme
bir adım daha yaklaşmaktır. Hayatın içinde iken ölümünde
içindesiniz, çünkü hayattan çıkınca ölümden de çıkmış olursunuz.
Yahut şöyle diyelim isterseniz; hayattan sonra ölümdesiniz,
ama hayatta iken ölmektesiniz. Ölümün ölmekte olana
ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acıdır. öyle ise
hayata sıkı sıkıya bağlanıp ölümden kaçacağını zannederek ölümü
unutmaya çalışarak yaşamak aptallıktır.

Eğer hayattan edeceğiniz kârı edindiyseniz doya doya
yaşadıysanız doya doya yaşadıysanız, güle güle gidin.

"Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gitmiyorsun? Niçin şimdiye şimdi sefalet içinde yaşanacak, yine boşuna seçip gidecek daha başka şeyler katmak istiyorsun?" der Lucretius. Hayat kendiliğinden ne iyi ne de fenadır. Ona iyiliği ve fenalığı katan bizim, biz yaşadıklarımızla, yaptıklarımızla yaptırdıklarımızla hayata iyiliği ve fenalığı katarız gerçekten biz olmasaydık iyilik ve kötülük olacak mıydı? Bu kavramlar bizim hayatımızla var olmuş ve insan hayatı var oldukça onlarda var olacak. Bir günlük ömür derler demek ki bir gün yaşamakta bir ömürdür. Bir gün yaşadıysanız her şeyi görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin eşidir. Başka bir gündüz, başka bir şey yoktur. Atalarımızın gördüğü, torunlarımızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir. Yarı bu günden başka bir gün bu düzenden başka bir düzen olmayacak demektir. Bu Hayatın Değişmez gerçeği Ölümdür.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Doğruluk Boyutuna Göre En Üst Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

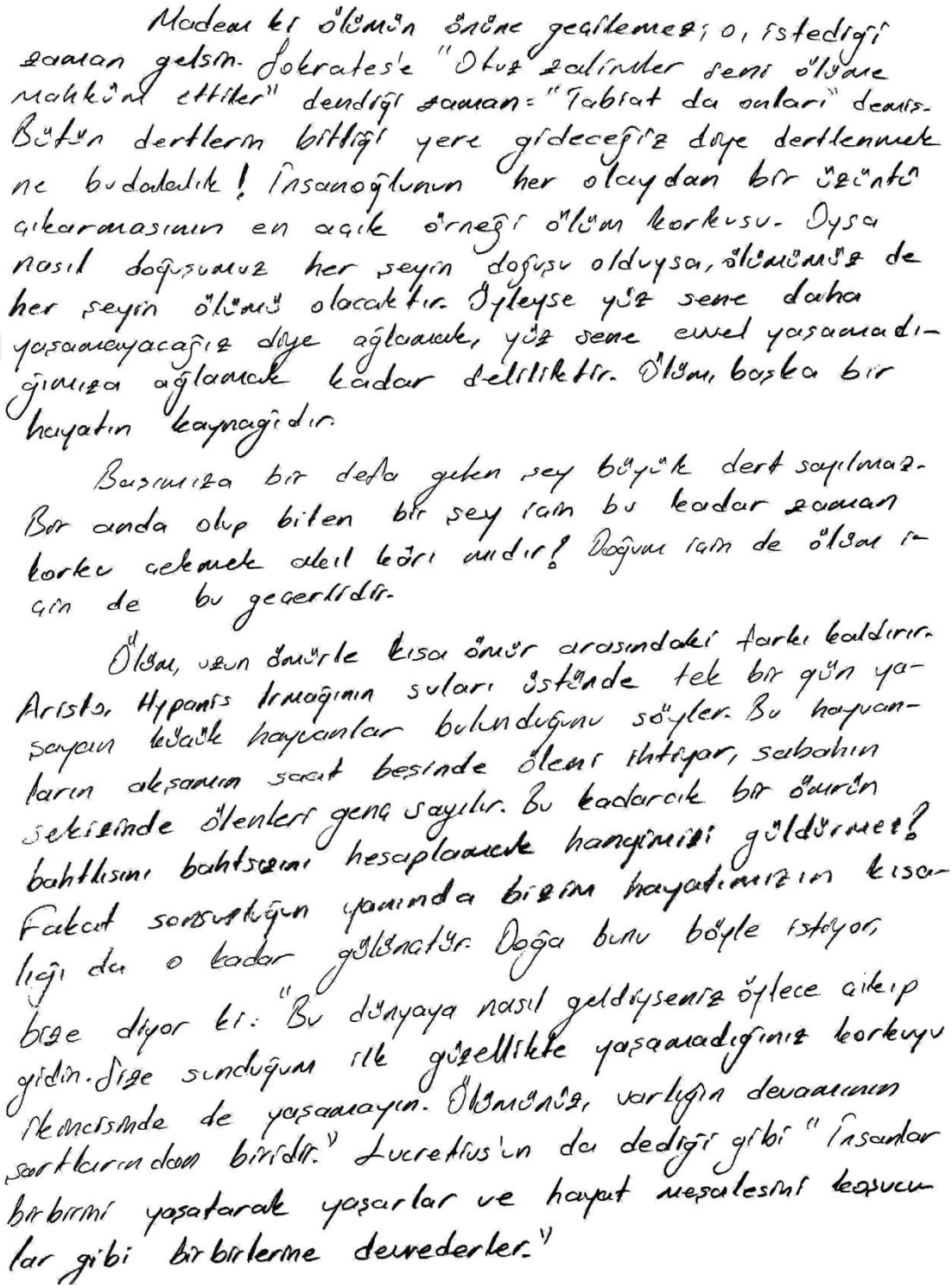

Madem ki ölümün önüne geçilemez; o, istediği zaman gelsin. Sokrates'e "Oluz zalimler seni ölüme mahkûm ettiler" dendiği zaman: "Tabiat da onları" demiş. Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne budalalık! İnsanoğlunun her olaydan bir üzüntü çıkarmasının en açık örneği ölüm korkusu. Oysa nasıl doğuşumuz her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyleyse yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilliktir. Ölüm, başka bir hayatın kaynağıdır.

Başımıza bir defa gelen şey büyük dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar zaman korku çekmek akıl kârı mıdır? Doğum için de ölüm için de bu geçerlidir.

Ölüm, uzun zamanla kısa ömür arasındaki farkı kaldırır. Aristo, Hypanis ırmağının suları üstünde tek bir gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanların akşamını saat beşinde ölenler ihtiyar, sabahın sekizinde ölenler genç sayılır. Bu kadarcık bir zamanın bahtlısını bahtsızını hesaplamakla kimimizi güldürmez? Fakat sonsuzluğun yanında bizim hayatımızın kısalığı da o kadar gülünçtür. Doğa bunu böyle istiyor, bize diyor ki: "Bu dünyaya nasıl geldiyseniz öylece çıkıp gidin. Size sunduğum ilk güzellikte yaşamadığınız korkuyu ikincisinde de yaşamayın. Ölümünüz, varlığın devamının şartlarından biridir." Lucretius'un da dediği gibi "İnsanlar birbirini yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini koşucular gibi birbirlerine devrederler."

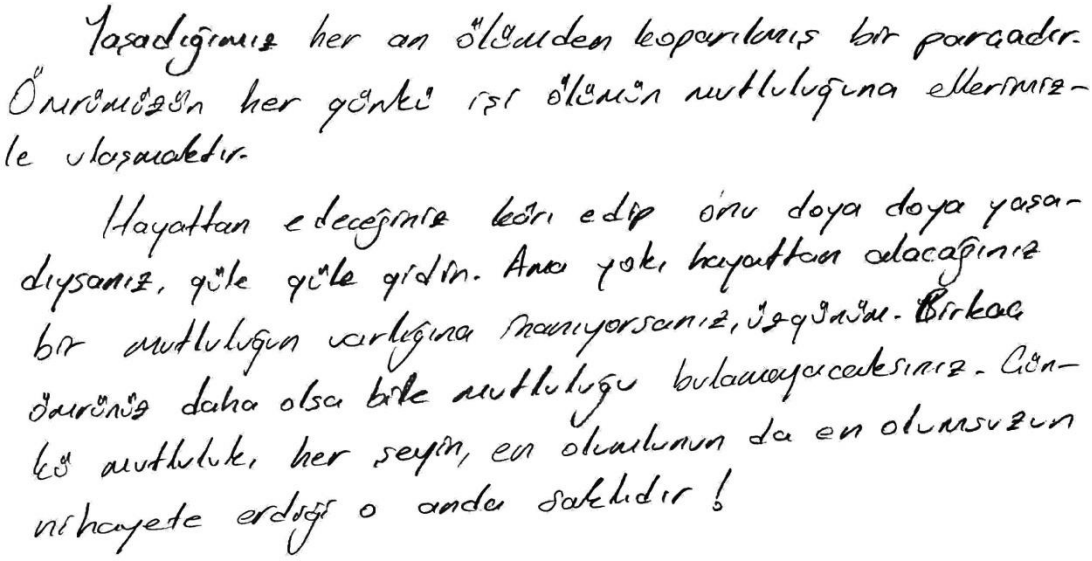

3. 8. 2. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarının açıklık boyutuna göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 108: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Derecelendirme	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Açıklık	Metin birkaç kez okunmasına rağmen metin anlaşılmamaktadır **(1)**	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Metin birkaç kez okunmakla ancak anlaşılmaktadır **(2)**	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Bazı cümlelerde anlam bulanıklığı vardır. Metinde yer yer gereksiz düşünce tekrarlarına rastlanmaktadır **(3)**	2	13,33	4	26,66	7	46,66	2	13,33	**15**	**100**
	Gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığı yok denecek kadar azdır **(4)**	7	29,16	5	20,83	6	25	6	25	**24**	**100**

	Metin gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığından arındırılmıştır **(5)**	10	17,85	14	25	17	30,35	15	26,78	**56**	**100**

Açıklık boyutunda sadece ikinci sınıf düzeyinde yer alan bir öğrencinin yeniden yazdığı metin birkaç kez okunmasına rağmen anlaşılamayacak seviyededir. Sadece ikinci sınıf düzeyinde yer alan bir öğrencinin yeniden yazdığı metin birkaç kez okunmakla ancak anlaşılmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 13,33'ünün (f=2), ikinci sınıf öğrencilerinin % 26,66'sının (f=4), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 46,66'sının (f=7), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 13,33'ünün (f=2) yeniden yazdığı metnin bazı cümlelerinde anlam bulanıklığı vardır. Metinde yer yer gereksiz düşünce tekrarlarına rastlanmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 29,16'sının (f=7), ikinci sınıf öğrencilerinin % 20,83'ünün (f=5), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 25'inin (f=6), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25'inin (f=6) yeniden yazdığı metinde gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığı yok denecek kadar azdır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 17,85'inin (f=10), ikinci sınıf öğrencilerinin % 20'inin (f=14), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 30,35'inin (f=17), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 26,78'inin (f=15) yeniden yazdığı metin gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığından arındırılmıştır.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutuna Göre En Alt Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

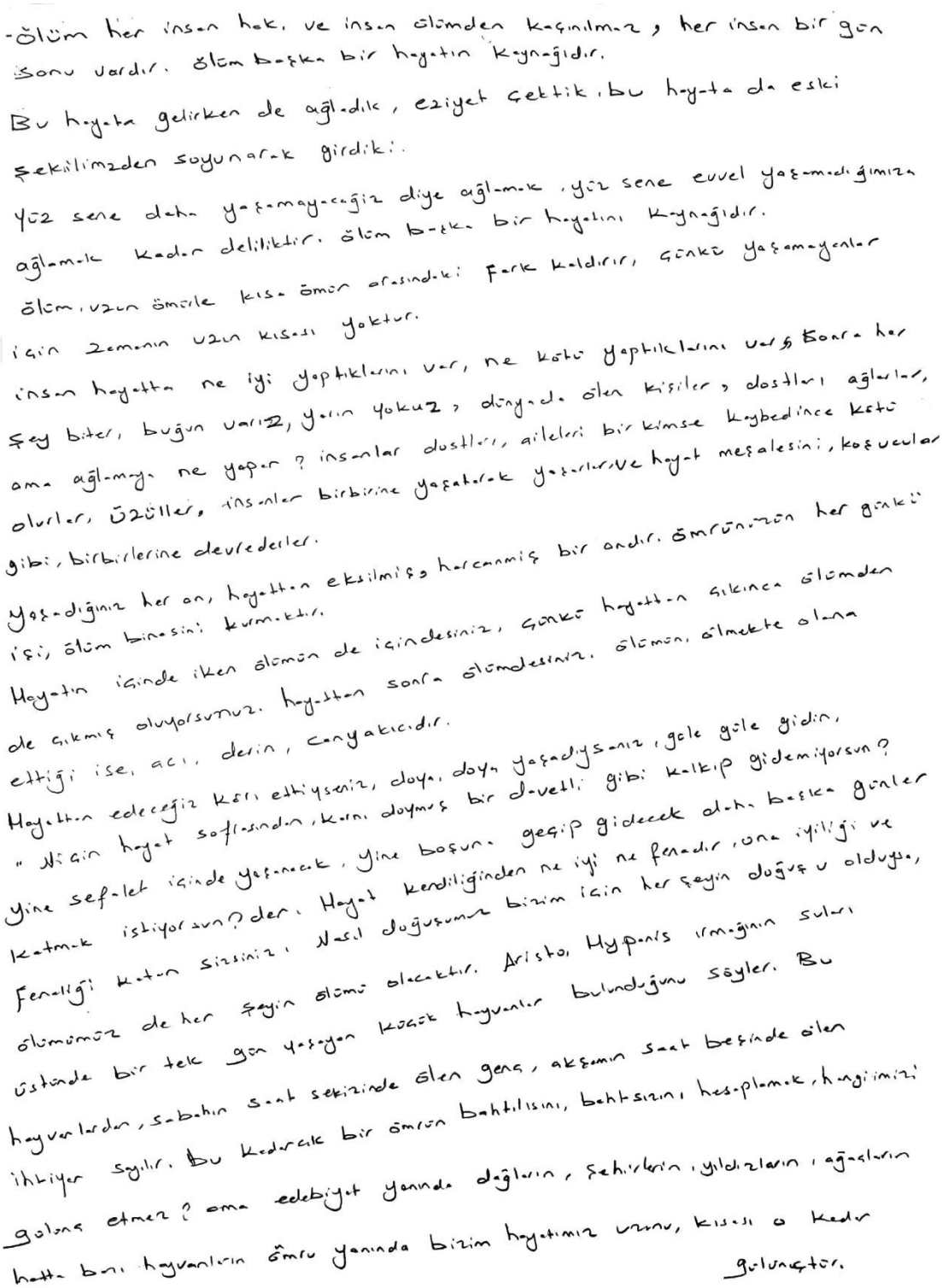

-Ölüm her insan hak. ve insan ölümden kaçınılmaz, her insan bir gün sonu vardır. ölüm başka bir hayatın kaynağıdır.

Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet çektik, bu hayata da eski şekilimizden soyunarak girdik.

yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. ölüm başka bir hayatını kaynağıdır.

ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki fark kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzun kısası yoktur.

insan hayatta ne iyi yaptıklarını var, ne kötü yaptıklarını var, bundan sonra her şey biter, bugün varız, yarın yokuz, dünyada ölen kişiler, dostları ağlarlar, ama ağlamaya ne yapar? insanlar dostları, aileleri bir kimse kaybedince kötü olurlar, üzülür, insanlar birbirine yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler.

yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş harcanmış bir andır. ömrünüzün her günkü işi, ölüm binasını kurmaktır.

Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, çünkü hayattan sıkılınca ölümden de sıkmış oluyorsunuz. hayattan sonra ölümdesiniz. ölümü ölmekte olana ettiği ise, acı, derin, canyakıcıdır.

Hayattan edeceğiz kârı etmişsiniz, doya, doya yaşadıysanız, gole gole gidin, " Ne için hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? yine sefalet içinde yaşamak, yine boşuna geçip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun? der. Hayat kendiliğinden ne iyi ne fenadır, ona iyiliği ve fenalığı katan sizsiniz, Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Aristo, Hyperis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar söyler. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını, hesaplamak, hangimizi gülünç etmez? ama edebiyat yanında dağların, sehirlerin, yıldızların, ağaçların hatta bu hayvanların ömrü yanında bizim hayatımız uzunu, kısası o kadar gülünçtür.

tabiat bunu böyle istiyor, Bize diyor ki, Bu nasıl dünyaya geldiyseniz, öylece çıkıp gidin, ölümden hayata geçerken duymadığımız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. ölümünüz varlık düzeninin dünya hayattan şartlar birisidir. Bir gün bütün günlerin eşidir. Başkası bir gündüz, başka bir gece yolculuğa Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir.
"Ötüp zalimler seni ölüme mahkûm ettiler" tabiat da onları. (Sokrates).

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Açıklık Boyutuna Göre En Üst Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Hepimiz biliyoruz ki ölüm engellenemez, o hâlde ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e; "Öte zalimler seni ölüme mahkûm ettiler," denildiği zaman: "Tabiat da onları!" demiş. Hayallerimizin son bulacağı yere gideceğiz diye kaygılanmak ne kadar gülünç! Nasıl ki doğuşumuz bizim için her şeyin başlangıcı olduysa ölümümüz de her şeyin bitişi olacaktır. Yani daha çok yıl göremeyeceğimiz diye ağlamakla birden önceki yılları göremedik diye ağlamak aynı komiklikte dir. Bu hayata gözlerimizi açtığımızda ağlaklık, sıkıntılarla uğraştık. Öyleyse bu hayattan ayrılırken de eski hâllerimizden sayınmalıyız.

İnsanları örten nokta; ölümü yaşamdan zor, kötü sanmalarıdır. Halbuki mesele bakışımızla ilgilidir. Ölümün huzurlu, kaygısız olmadığını kim söyleyebilir? Ya da yaşamın telaşsız, kaygısız kolay olduğunu?

Ölüm uzun yaşamla, kısa yaşam arasındaki farkı yok eder. Çünkü onunla birlikte her şey sıfırlanır. Bu sıfır tıpkı ana rahmine düştüğümüz o ilk an gibidir. Aristo, Hypanis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılır. Bu kadarcık ömrün şanslısını, şanssızını hesaplamak hangimizi komik duruma düşürmez? İşte sonsuzluğun yanında, tabiatın yanında bizim ömrümüzün hesaplanması da bu derece komiktir. Hepimiz bir şekilde tabiata bağımlıyız ve o bize böyle istiyor: bize diyor ki: Bu dünyaya nasıl geldiyseniz, öylece çıkıp gidin. Ölümden hayata geçerken duymadığınız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. Ölümünüz varlık düzeninin, dünya hayatının şartlarından biridir." İnsanlar hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler ve birbirlerini yaşatarak yaşarlar. (Lucretius)

Sona eren her an ömrümüzden kopup giden bir andır. Hayatımızın ritmi gereği biri ölüme biraz daha yaklaştırmaktır.

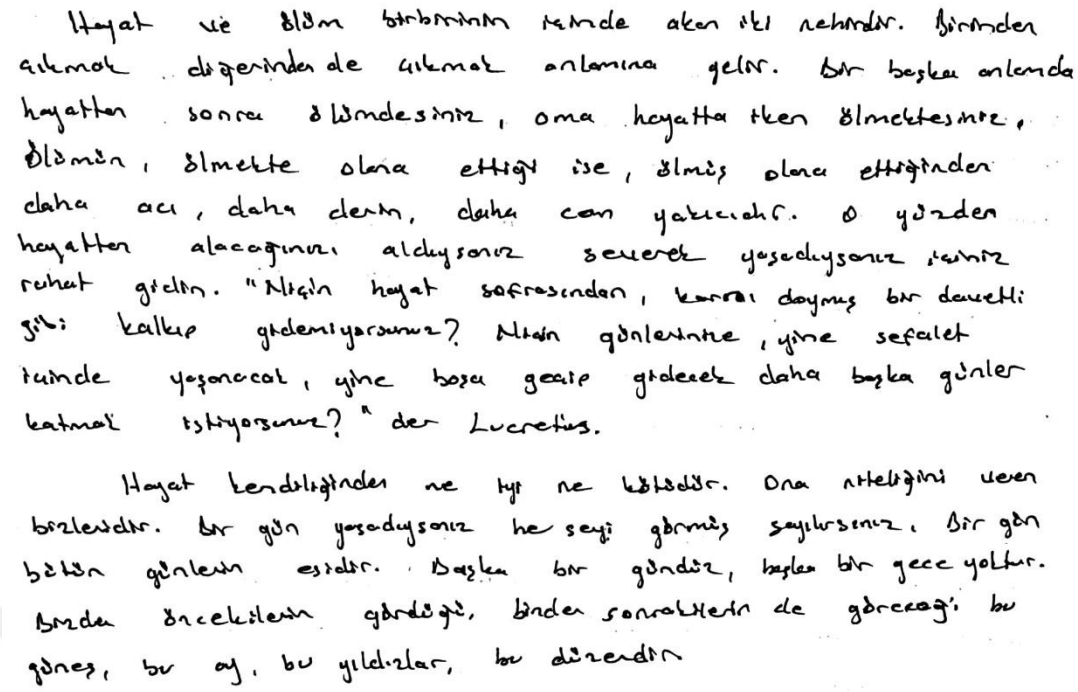
Hayat ve ölüm birbirinin tersinde akan iki nehirdir. Birinden çıkmak diğerinden de çıkmak anlamına gelir. Bir başka anlamda hayattan sonra ölündesiniz, oma hayatta iken ölmekteyiniz, ölümün, ölmekte olana ettiği ise, ölmüş olana ettiğinden daha acı, daha derin, daha can yakıcıdır. O yüzden hayattan alacağınızı aldıysanız sevinerek yaşadıysanız tatmin rahat gidin. "Niçin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsunuz? Niçin günlerinize, yine sefalet tuzunda yaşanacak, yine boşa gelip gidecek daha başka günler katmak istiyorsunuz?" der Lucretius.

Hayat kendisinden ne iyi ne kötüdür. Ona attığını veren bizleriz. Bir gün yaşadıysanız hepsini görmüş sayılırsınız. Bir gün bütün günlerin eşittir. Başka bir gündüz, başka bir gece yoktur. Bizden önceklerin gördüğü, bizden sonrakilerin de göreceği bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir

3. 8. 3. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarının tutarlılık boyutuna göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 109: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Derecelendirme	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Tutarlılık	Cümleler arasında mantık ve anlam bağlantıları kurulmamıştır. Metinde paragraflar belirsizdir ve metnin genelinde anlam ve mantık çelişkileri yaygındır **(1)**	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Metinde paragraf olmakla birlikte bunlar arasında anlam ve mantık bağlantıları çok zayıftır.	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**

	Cümleler birbirini tamamlamaktan uzaktır. Metin anlamlı ve tutarlı bir bütünlük göstermemektedir **(2)**	1	6,66	6	40	4	26,66	4	26,66	**15**	**100**
	Cümleler arasındaki anlam ve mantık bağlantılarının yer yer zayıfladığı görülmektedir. Paragraflar arasında bazı bağlantı hataları bulunmaktadır. Metnin genelinde anlamlı ve mantıklı bir bütünlük eksikliği göze çarpmaktadır **(3)**	6	25	2	8,33	10	41,66	6	25	**24**	**100**
	Cümle ve paragraflar arasındaki anam ve mantık bağlantılarında çok az eksiklik vardır. Metin, genellikle anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir **(4)**	12	21,42	15	26,78	16	28,57	13	23,21	**56**	**100**
	Cümleler arasında anlam ve mantık bağlantıları sağlam bir şekilde kurulmuştur. Paragraflar birbirini anlam ve mantık açısından tamamlamaktadır. Metnin geneli anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir **(5)**										

Tutarlılık boyutunda sadece ikinci sınıf düzeyinde yer alan bir öğrencinin yeniden yazdığı metinde cümleler arasında mantık ve anlam bağlantıları kurulmamıştır. Metinde paragraflar belirsizdir ve metnin genelinde anlam ve mantık çelişkileri yaygındır. Sadece ikinci sınıf düzeyinde yer alan bir öğrencinin yeniden yazdığı metinde paragraf olmakla birlikte bunlar arasında anlam ve mantık bağlantıları çok zayıftır. Cümleler birbirini tamamlamaktan uzaktır. Metin anlamlı ve tutarlı bir bütünlük göstermemektedir. Birinci sınıf öğrencilerinin % 6,66'sı (f=1), ikinci sınıf öğrencilerinin % 40'ı (f=6), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 26,66'sının (f=4), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 26,66'sının (f=4) yeniden yazdığı metinde cümleler arasındaki anlam ve mantık bağlantılarının yer yer zayıfladığı görülmektedir. Paragraflar arasında bazı bağlantı hataları bulunmaktadır. Metnin genelinde anlamlı ve mantıklı bir bütünlük eksikliği göze çarpmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 25'inin (f=6), ikinci sınıf öğrencilerinin % 8,33'ünün (f=2), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 41,66'sının (f=10), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 25'inin

(f=6) yeniden yazdığı metinde cümle ve paragraflar arasındaki anlam ve mantık bağlantılarında çok az eksiklik vardır. Metin, genellikle anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir. Birinci sınıf öğrencilerinin % 21,42'sinin (f=12), ikinci sınıf öğrencilerinin % 26,78'inin (f=15), üçüncü sınıf öğrencilerinin %28,57'sinin (f=16), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 23,21'inin (f=13) yeniden yazdığı metinde cümleler arasında anlam ve mantık bağlantıları sağlam bir şekilde kurulmuştur. Paragraflar birbirini anlam ve mantık açısından tamamlamaktadır. Metnin geneli anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutuna Göre En Alt Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Madem ki ölümden önce geçilmez, o zaman beni nerede yakalarsa yakalasın istersem dışarıda gezerken ister kitap okurken veya uyuyorken ne zaman gelirse gelsin Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye dertlenmek ne budalalık! Nasıl doğuyorsak bizim için her şeyin doğası aldığına ama ölümümüzde her zaman ölümü olmayacaktır. Hayat diğer insanlar devam edecektir. Öyle ise yüz sene sonra yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilikti. Ölüm bazen bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata gelirkende ağlaşa ağlaşa bu hayata da eski dostlarımızdan ayrılmak zordu.

Bazılarına bir defa gelen şey büyük bir dert değilmiş ama insanlar küçük bir ölümsüzlük karşısında dünyadaki en büyük dertten kendisinde olduğunu zannedip, eğlenmeden bir işkence etmek içerisindedir. Bunlar nedem diğer insanların başına gelmedikte benim geldi diyip dururlar. Hiç ölümü düşünmezler sanki sonsuza kadar yaşıyacaklarını zannarlar. Ama ölüm bir anda alıp bitiren bir şeydir. Ölüm, uzun ömürle kısa ölüm arasındaki farkı kaldırır, Çünkü yaşamayanlar için zamanın uzunu kısası yoktur. Aristo, Hypomis ırmağının yolu üstünde bir tek gün yaşayan hayvanları bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar sayılırdı. Bu kadarcık bir zamanın bahtlısını, bahtsızını hesaplamak hangimize şirinlik etmez? Bu yüzden bizim hayatımızdada uzunu, kısası hesabını yapmak o kadar gülünçtür.

Dünya nasılda bize doğduğumuzda onda bazı şeyleri emrediyor. Dünyaya nasıl geldiğimiz onu nasıl buldüğümüz daha yaşanabilir bir yere çevirmemizi bize emrediyor. Babalarımızı yıkıp yıkmak onu mafetmekle bir yere varamıyız. Bizlerden sonraki nesiller için daha yaşanabilir bir dünya bırakmamız konusunda bilinçli olmalıyız. Çünkü zamanı geldiğinde herkes bu dünyadan alıp gidecektir. Ölümümüz varlık düzeninin dünya hayatının şartlarından biridir.

Yaşadığımız her an, hayattan eksilmiş harcamış bir andır. O yüzden her anın keyfini çıkarmalıyız doya doya yaşamalıyız hiçbir zaman kaybetme düşüncesi için mutlu olmalıyız. Aşık olmalıyız, arkadaşlarımızla dostlarımızla iyi zamanlar geçirmek için uğraşmalıyız Çünkü ölüm yaklaşıyor ölüm her geçen saat her dakika

bize birez daha yaklaşıyor. Hayatımızdan giden her gün ölüme ve yok olmaya yaklaşmaktayız. Ömrümüzün her günü ile ölüm bilincini kavramalıyız. Hayatın içinde iken ölümün içindesiniz, çünkü hayattan çıkarınca ölümden de çıkmış olmuyorsunuz.

Hayattan edeceğiniz kârı ettiğiniz dayı dayı yaşadığınız, güle güle gidin. Çünkü ardınızdan gelecek yeni nesiller yer açmak adına bizlerin hayatından zevk almış iyi şeyler yapmış olarak gidin. Bir gün bütün sınavlarını eşittin. Başka bir sınıfa başka bir okula yükseldin. Atalarınızın gördüğü, tanıklarınız görmeyi hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir o yüzden bu dünyaya iyi bakın ve onu kirletmeden bu dünyadan göçünüz

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Tutarlılık Boyutuna Göre En Üst Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Madem ölümün önüne geçilemez âyleyse ölüm ne zaman gelirse gelsin. Sokrates'e; "Otuz zalimler seni ölüme mahkum ettiler." denildiği zaman: "Tabiat da onları!" demiş. Bütün dertlerin son bulduğu yere gideceği için dertlenmek büyük budalalıktır. Nasıl ki doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Öyle ise yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlarsak bu yüz seneden evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar delilik olur. Ölüm bir başka hayatın başlangıcıdır. Bu hayata gelirken de ağladık, rezîlyet çektik o hayata başlarken de bunları yapacağız.

Başımıza yalnızca bir defa gelen şey hayatımızı alt üst edecek derecede büyük bir dert olarak görülmez. Zîra bir anda olup bitten bir şey için bu kadar zaman korku duymak akıl kârı değildir. Uzun süre yaşayan kişi uzun ömürlü kısa süre yaşayan kişi kısa ömürlü olur. Ancak ölümün kendisi bu iki kavram arasındaki farkı ortadan kaldırır. Çünkü ruhen yaşamayan bedenen var olan kimse için zamanın uzunluğu veyâ kısalığı çok da önemli değildir. Aristo, Hyparis ırmağında sadece bir gün yaşayan küçük hayvanların olduğunu söyler. Bunlardan sabah sekizde ölenler genç, akşam beşte ölenler ihtiyar sayılır. İşte onların ömrü yalnızca bu kadardır. Sabah ölenin akşam şanssız, akşam ölenin ise sabah ölenden daha şanslı olduğunu hesaplamak gülünç bir durum değil midir? Elbette gülünçtür. Lâkin bu nasıl gülünç ise ebediyet denilen o sonsuzluğun yanında bizim hayatımız da bu gülünçlükten ibarettir. Tabiat da bunu böyle istiyor ve bize diyor ki: Nasıl geldiyseniz bu dünyaya öyle de çıkıp gidin. Ölümden yaşama geçerken nasıl bir kaygı, korku duymadıysanız yaşamdan ölüme geçerken de duymayın. Ölüm bu hayatın kurallarından biridir. "İnsanlar birbirini yaşatarak yarışlar ve hayat meşalesini koşucular gibi birbirine devrederler." (Lucretius)

Geçtiğimiz her saniye, her dakika ömrümüzden giden birer parçamızdır. Her geçtiğimiz an ölüme biraz daha yaklaşmaktayız. Yalnız şunu bilmekte fayda var: Hayattan sonra ölmedeyiz ama hayatta iken ölmekteyiz. Ölümün ölmekte olana ettiği ise ölmüş olana ettiğinden daha can yakıcıdır.

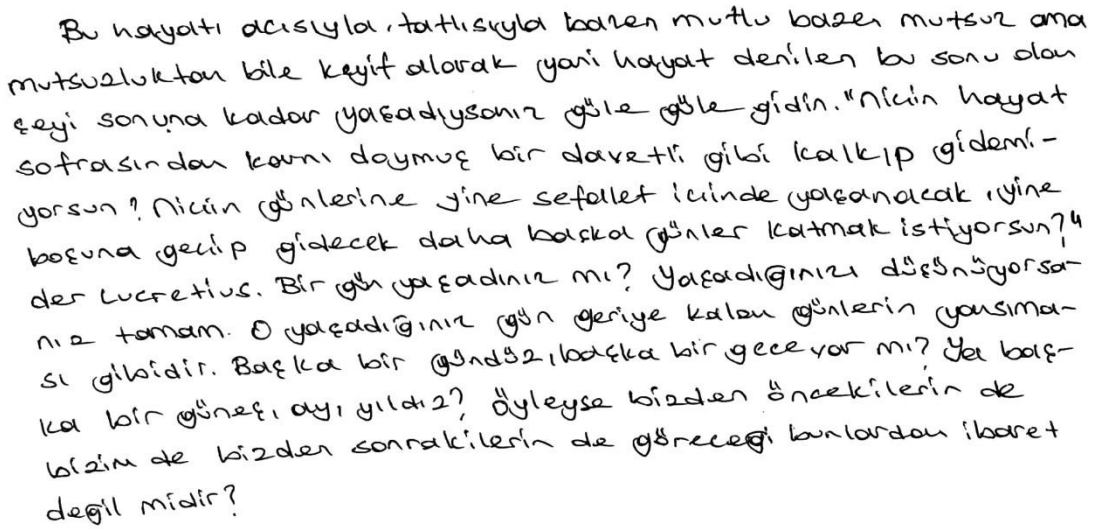

3. 8. 4. Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutuna İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin Ölüm Üstüne isimli metni yeniden yazarken bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarının planlılık boyutuna göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 110: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutundan Aldıkları Puanlar

Alt Boyutlar	Derecelendirme	Sınıf Düzeyi									
		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Planlılık	Metinde paragraf yapılmamıştır. Herhangi bir planlama düşüncesi sezilmemektedir. Metnin giriş, gelişme, sonuç bölümleri seçilememektedir **(1)**	0	0	1	100	0	0	0	0	**1**	**100**
	Metinde paragraflar seçilmektedir ancak bu paragraflarda düşünce birliği bulunmamaktadır. Giriş, gelişme, sonuç bölümleri işlevlerine uygun oluşturulmamıştır **(2)**	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**100**

	Metnin bölümleri kısmen işlevine uygun kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği kısmen sağlanmıştır. Paragraflar arasında bazı sıralama eksiklikleri bulunmaktadır **(3)**	2	12,5	7	43,75	4	25	3	18,75	**16**	**100**
	Metnin bölümleri işlevlerine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflar arasında nadiren düzenlemeye ihtiyaç vardır. Genellikle düşünce birliği sağlanmıştır **(4)**	5	17,24	6	20,68	10	34,48	8	27,58	**29**	**100**
	Metnin bölümleri işlevine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği sağlanmıştır. Paragraflar ve düşünceler arasında mantıklı bir sıralama söz konusudur **(5)**	12	23,52	11	21,56	16	31,37	12	23,52	**51**	**100**

Planlılık boyutunda sadece ikinci sınıf düzeyinde yer alan bir öğrencinin yeniden yazdığı metinde paragraf yapılmamıştır. Herhangi bir planlama düşüncesi sezilmemektedir. Metnin giriş, gelişme, sonuç bölümleri seçilememektedir. Birinci sınıf öğrencilerinin % 12,5'inin (f=2), ikinci sınıf öğrencilerinin % 43,75'inin (f=7), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 25'inin (f=4), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 18,75'inin (f=3) yeniden yazdığı metnin bölümleri kısmen işlevine uygun kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği kısmen sağlanmıştır. Paragraflar arasında bazı sıralama eksiklikleri bulunmaktadır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 17,24'ünün (f=5), ikinci sınıf öğrencilerinin % 20,68'inin (f=6), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 34,48'inin (f=10), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 27,58'inin (f=8) yeniden yazdığı metnin bölümleri işlevlerine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflar arasında nadiren düzenlemeye ihtiyaç vardır. Genellikle düşünce birliği sağlanmıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin % 23,52'sinin (f=12), ikinci sınıf öğrencilerinin % 21,56'sının (f=11), üçüncü sınıf öğrencilerinin % 31,37'sinin (f=16), dördüncü sınıf öğrencilerinin % 23,52'sinin (f=12) yeniden yazdığı metnin bölümleri işlevine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği sağlanmıştır. Paragraflar ve düşünceler arasında mantıklı bir sıralama söz konusudur.

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutuna Göre En Alt Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

-Ölüm her insan hak. ve insan ölümden kaçınılmaz, her insan bir gün sonu vardır. ölüm başka bir hayatın kaynağıdır.

Bu hayata gelirken de ağladık, eziyet çektik, bu hayata da eski şekilimizden soyunarak girdik.

yüz sene daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz sene evvel yaşamadığımıza ağlamak kadar deliliktir. ölüm başka bir hayatını kaynağıdır.

ölüm, uzun ömürle kısa ömür arasındaki fark kaldırır, çünkü yaşamayanlar için zamanın uzun kısası yoktur.

insan hayatta ne iyi yaptıklarını var, ne kötü yaptıklarını var & sonra her şey biter, bugün varız, yarın yokuz, dünyada ölen kişiler, dostları ağlarlar, ama ağlamaya ne yapar? insanlar dostları, aileleri bir kimse kaybedince kötü olurlar, üzülür, insanlar birbirine yaşatarak yaşarlar ve hayat meşalesini, koşucular gibi, birbirlerine devrederler.

yaşadığınız her an, hayattan eksilmiş harcanmış bir andır. ömrünüzün her günkü işi, ölüm binasını kurmaktır.

Hayatın içinde iken ölümün de içindesiniz, çünkü hayattan sıkılınca ölümden de sıkmış oluyorsunuz. hayattan sonra ölümdesiniz. ölümün ölmekte olana ettiği ise, acı, derin, can yakıcıdır.

Hayattan edeceğiz kârı etmişsiniz, doya, doya yaşadıysanız, gole gole gidin, " Ne'gin hayat sofrasından, karnı doymuş bir davetli gibi kalkıp gidemiyorsun? yine sefalet içinde yaşamak, yine boşuna geçip gidecek daha başka günler katmak istiyorsun? der. Hayat kendiliğinden ne iyi ne fenadır, ona iyiliği ve fenalığı katan sizsiniz, Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacaktır. Aristo Hypanis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunduğunu söyler. Bu hayvanlardan, sabahın saat sekizinde ölen genç, akşamın saat beşinde ölen ihtiyar söyler. Bu kadarcık bir ömrün bahtlısını, bahtsızını, hesaplamak, hangimizi gülünç etmez? ama edebiyat yanında dağların, sehirlerin, yıldızların, ağaçların hatta bu hayvanların ömrü yanında bizim hayatımız uzunu, kısası o kadar gülünçtür.

tabiat bunu böyle istiyor, Bize diyor ki, Bu nasıl dünyaya geldiyseniz, öylece çıkıp gidin, ölümden hayata geçerken duymadığımız kaygıyı ve korkuyu, hayattan ölüme geçerken de duymayın. ölümünüz varlık düzeninin dünya hayattan şartlar birisidir. Bir gün batan günlerin eşidir. Başka bir gündür, başka bir gece yoktur. Atalarınızın gördüğü, torunlarınızın göreceği hep bu güneş, bu ay, bu yıldızlar, bu düzendir. "Ötüp zalimler seni ölüme mahkûm ettiler" o tabiat da onları. (Sokrates).

Ölüm Üstüne Metninin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarının (2) Planlılık Boyutuna Göre En Üst Düzeyde Yer Alan Metin Örneği

Örnek Metin

Ölümün ne zaman geleceği belli olmadığı için örüne gecilemez. Sokrates'e söyle demişler: "Otuz zalimler, seni ölüme mecbur kıldılar." Buna cevap olarak da Sokrates, "Tabiat da onları ölüme mahkum etti." demiş. Bütün dertlerin son bulduğu yere gideceğiz diye dertlenmek, fazlaca değişmek ne büyük ahmaklıktır! Nasıl ki dünyaya gözlerimizi açmamız her şeyin değişmesi olmuşsa dünyaya gözlerimizi kapatışımız da her şeyin ölümü olacak. O halde yüz sene daha yaşamadık diye ağlamak, yüz sene önce yaşamadığımıza kederlenmek kadar delilliktir. Ölüm başka bir hayata yolculuğun ilk durağıdır. Bu hayata gelirken de ağlayıp eziyet çektiyorduk. Bu hayattan giderken de ağlayıp eziyet çekiyoruz.

Hayatta başımıza bir kez gelen bir olay öyle büyütülecek bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şeye bu kadar dertlenmek akıllı birinin işi midir? Aslında ölüm, uzun bir ömür yaşayanla kısa bir ömür yaşayan iki insan arasındaki farkı kaldırır. Çünkü hayata veda edenler için ömrün uzunu kısası yoktur. Bu veda edenler neticenin nasıl bittiğine, ölümün onlara acı verip vermediğine ve dünyadayken yaşadıkları hayata bakarlar. "Uzun yaşayıp her gün kederlenmek mi yoksa kısa yaşayıp huzurlu bir hayat yaşamış olmak mı kıymetli?" sorusu bu canlıları can alıcı sorusudur.

İşte Aristo da bu durumu şu sözleriyle açıklar: "Hyperis ırmağının suları üstünde bir tek gün yaşayan küçük hayvanlar bulunur. Bu hayvanlardan sebebini saat sekizinde ölmeye gerçekleşmeyen, akşamın saat beşinde ölmeye niyet diyor." Bu kadarcık bir hayatın sonsuzluğu, sonsuzluğu hesaplamak hangimizi komik duruma düşürmez ki? Fakat sonsuzluğun yanında dağları, taşları, şehirleri, yıldızları, bitkilerin, ağaçlarımızın, hatta bazı hayvanları ömrünün yanında bizim hayatlarımızın uzunluğunu kısalığını hesaplamak o kadar gülünç bir durumdur.

Nefes aldığınız her saniye, her dakika, her saat ömründen harcanmış anlardır. Aslında her gün yaptığınız iş, ölüm binasını kendi ellerinizle inşa etmektir. Hayatı yaşarken ölümü de hesaplıyorsun çünkü hayattan çıkınca ölümü de terk edip çıkmış oluyorsun. Veyahut şöyle durumu izah edelim: "Hayattan sonra ölüme atılıyoruz fakat hayattayken ölüme yaklaşıp ölüyoruz. Ölüm; ölmeye başlamış birine, ölmüş birine çektirdiğinden daha ağır, acı ve daha can yakıcıdır.

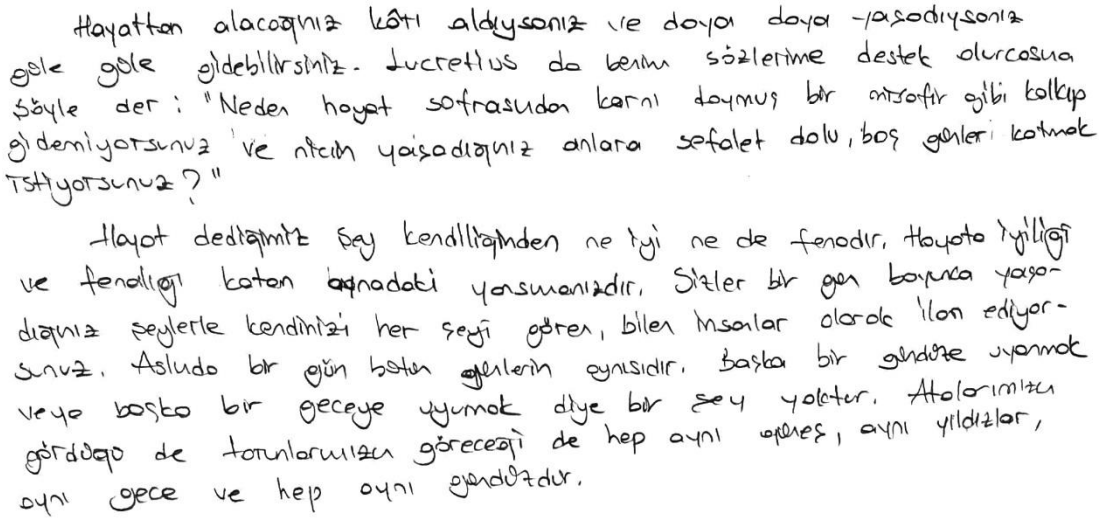
Hayattan alacağınız kötü aldıysanız ve doyu doya yaşadıysanız gole gole gidebilirsiniz. Ücretsiz de benim sözlerime destek olurcasına şöyle der: "Neden hayat sofrasından karnı doymuş bir misafir gibi kalkıp gidemiyorsunuz ve niçin yaşadığınız anlara sefalet dolu, boş gözleri katmak istiyorsunuz?"

Hayat dediğimiz şey kendiliğinden ne iyi ne de fenadır. Hayata iyiliği ve fenalığı katan aynadaki yansımanızdır. Siz bir gün boyunca yaşadığınız şeylerle kendinizi her şeyi gören, bilen insanlar olarak ilan ediyorsunuz. Aslında bir gün boyun gördüklerin aynısıdır. Başka bir gündüze uyanmak veya başka bir geceye uyumak diye bir şey yoktur. Atalarımızın gördüğü de torunlarımızın göreceği de hep aynı güneş, aynı yıldızlar, aynı gece ve hep aynı gündüzdür.

3. 9. Her İki Metinde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin her iki metinde yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 111: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Her İki Metinde Kullandıkları Yeniden Yazma Teknikleri

	Eğitimli Para Metni	**Ölüm Üstüne Metni**	**Toplam**
Ekleme	1352	1024	**2376**
Silme	902	979	**1881**
Yerine Koyma	925	1034	**1959**
Yer Değiştirme	97	136	**233**
Birleştirme	78	52	**130**
Bölme	107	144	**251**

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler ekleme boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 1352, Ölüm Üstüne metninde 1024; silme boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 902, Ölüm Üstüne metninde 979, yerine koyma boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 925, Ölüm Üstüne metninde 1034; yer değiştirme boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 97, Ölüm Üstüne metninde 136; birleştirme boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 78, Ölüm Üstüne metninde 52; bölme boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 107, Ölüm Üstüne metninde 144 değişiklik yapmışlardır.

3. 10. Her İki Metinde Kullanılan Yeniden Yazma Tekniklerinin Dil Birimlerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin her iki metinde dil birimlerine göre yaptıkları değişikliklere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 112: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Her İki Metinde Kullandıkları Yeniden Yazma Tekniklerinin Dil Birimleri

	Eğitimli Para Metni	**Ölüm Üstüne Metni**	**Toplam**
Ek ekleme	63	115	**178**
Kelime ekleme	331	286	**617**
Kelime grubu ekleme	30	7	**37**
Cümlecik ekleme	13	5	**18**
Cümle ekleme	809	527	**1336**
Bölüm ekleme	0	1	**1**
Paragraf ekleme	106	83	**189**
Metin ekleme	0	0	**0**
Silme			
Ek silme	55	108	**163**
Kelime silme	151	300	**451**
Kelime grubu silme	0	4	**4**
Cümlecik silme	6	0	**6**
Cümle silme	574	509	**1083**
Bölüm silme	0	0	**0**
Paragraf silme	116	58	**174**
Metin silme	0	0	**0**
Yerine Koyma			
Ek koyma	90	136	**226**
Kelime koyma	193	296	**489**
Kelime grubu koyma	48	35	**83**
Cümlecik koyma	17	9	**26**
Cümle koyma	535	522	**1057**
Paragraf koyma	40	30	**70**
Metin koyma	2	6	**8**
Yer Değiştirme			
Ekin yerini değiştirme	3	0	**3**
Kelimenin yerini değiştirme	52	63	**115**
Kelime grubunun yerini değiştirme	7	5	**12**
Cümleciğin yerini değiştirme	0	15	**15**
Cümlenin yerini değiştirme	34	49	**83**
Paragrafın yerini değiştirme	1	5	**6**
Birleştirme			
Kelimeleri birleştirme	0	12	**12**
Cümleleri birleştirme	62	36	**98**
Paragrafları birleştirme	16	4	**20**
Bölme			
Kelimeleri bölme	0	2	**2**
Cümleleri bölme	66	86	**152**
Paragrafları bölme	41	56	**97**

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler ekleme boyutunun ek ekleme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 63, Ölüm Üstüne metninde 115; kelime ekleme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 331, Ölüm Üstüne metninde 286; kelime grubu ekleme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 30, Ölüm Üstüne metninde 7; cümlecik ekleme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 13, Ölüm Üstüne metninde 5; cümle ekleme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 809, Ölüm Üstüne metninde 527; bölüm ekleme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 0, Ölüm Üstüne metninde 1; paragraf ekleme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 106; Ölüm Üstüne metninde 83; metin ekleme alt boyutuna ilişkin her iki metinde de 0 değişiklik gerçekleştirmişlerdir.

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler silme boyutunun ek silme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 55, Ölüm Üstüne metninde 108; kelime silme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 151, Ölüm Üstüne metninde 300; kelime grubu silme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 0, Ölüm Üstüne metninde 4; cümlecik silme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 6, Ölüm Üstüne metninde 0; cümle silme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 574, Ölüm Üstüne metninde 509; bölüm silme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 0, Ölüm Üstüne metninde 0; paragraf silme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 116; Ölüm Üstüne metninde 58; metin silme alt boyutuna ilişkin her iki metinde de 0 değişiklik gerçekleştirmişlerdir.

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler yerine koyma boyutunun ek yerine koyma alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 90, Ölüm Üstüne metninde 136; kelime yerine koyma alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 193, Ölüm Üstüne metninde 296; kelime grubu yerine koyma alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 48, Ölüm Üstüne metninde 35; cümlecik yerine koyma alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 17, Ölüm Üstüne metninde 9; cümle yerine koyma alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 535, Ölüm Üstüne metninde 522; bölüm yerine koyma alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 0, Ölüm Üstüne metninde 0; paragraf yerine koyma alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 40; Ölüm Üstüne metninde 30; metin yerine koyma alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 2, Ölüm Üstüne metninde 6 değişiklik gerçekleştirmişlerdir.

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler yer değiştirme boyutunun ekin yerini değiştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 3, Ölüm Üstüne metninde 0; kelimenin yerini değiştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde

52, Ölüm Üstüne metninde 63; kelime grubunun yerini değiştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 7, Ölüm Üstüne metninde 5; cümleciklerin yerini değiştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 0, Ölüm Üstüne metninde 15; cümlenin yerini değiştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 34, Ölüm Üstüne metninde 49; bölümün yerini değiştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 0, Ölüm Üstüne metninde 0; paragrafın yerini değiştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 1; Ölüm Üstüne metninde 5 değişiklik gerçekleştirmişlerdir.

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler birleştirme boyutunun kelime birleştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 0, Ölüm Üstüne metninde 12; cümle birleştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 62, Ölüm Üstüne metninde 36; paragraf birleştirme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 16; Ölüm Üstüne metninde 4 değişiklik gerçekleştirmişlerdir.

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler bölme boyutunun kelimeleri bölme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 0, Ölüm Üstüne metninde 2; cümleleri bölme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 66, Ölüm Üstüne metninde 86; paragrafları bölme alt boyutuna ilişkin Eğitimli Para metninde 41; Ölüm Üstüne metninde 56 değişiklik gerçekleştirmişlerdir.

3. 11. Her İki Metnin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarına (2) İlişkin Bulgular

Bu başlık altında tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilerin her iki metinde bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarına göre aldıkları puanlara ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 113: Tüm Sınıf Seviyelerindeki Öğrencilerin Her İki Metnin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarından (2) Aldıkları Puanlar

Alt Boyu	Derecelendirme	Eğitimli Para Metni	Ölüm Üstüne Metni
Doğruluk	Metinde oldukça fazla yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(1)**	19	7
	Metinde sıklıkla yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(2)**	21	8
	Metnin bir kısmında yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(3)**	35	24
	Metinde oldukça az yazım, noktalama ve gramer hataları vardır **(4)**	41	39

Açıklık	Metinde hiçbir yazım, noktalama ve gramer hatası yoktur **(5)**	10	19
	Metin birkaç kez okunmasına rağmen metin anlaşılmamaktadır **(1)**	0	1
	Metin birkaç kez okunmakla ancak anlaşılmaktadır **(2)**	13	1
	Bazı cümlelerde anlam bulanıklığı vardır. Metinde yer yer gereksiz düşünce tekrarlarına rastlanmaktadır **(3)**	78	15
	Gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığı yok denecek kadar azdır **(4)**	30	24
	Metin gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığından arındırılmıştır **(5)**	5	56
Tutarlılık	Cümleler arasında mantık ve anlam bağlantıları kurulmamıştır. Metinde paragraflar belirsizdir ve metnin genelinde anlam ve mantık çelişkileri yaygındır**(1)**	1	1
	Metinde paragraf olmakla birlikte bunlar arasında anlam ve mantık bağlantıları çok zayıftır. Cümleler birbirini tamamlamaktan uzaktır. Metin anlamlı ve tutarlı bir bütünlük göstermemektedir **(2)**	17	1
	Cümleler arasındaki anlam ve mantık bağlantılarının yer yer zayıfladığı görülmektedir. Paragraflar arasında bazı bağlantı hataları bulunmaktadır. Metnin genelinde anlamlı ve mantıklı bir bütünlük eksikliği göze çarpmaktadır **(3)**	82	15
	Cümle ve paragraflar arasındaki anam ve mantık bağlantılarında çok az eksiklik vardır. Metin, genellikle anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir **(4)**	25	24
	Cümleler arasında anlam ve mantık bağlantıları sağlam bir şekilde kurulmuştur. Paragraflar birbirini anlam ve mantık açısından tamamlamaktadır. Metnin geneli anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir **(5)**	1	56
Planlılık	Metinde paragraf yapılmamıştır. Herhangi bir planlama düşüncesi sezilmemektedir. Metnin giriş, gelişme, sonuç bölümleri seçilememektedir **(1)**	2	1
	Metinde paragraflar seçilmektedir ancak bu paragraflarda düşünce birliği bulunmamaktadır. Giriş, gelişme, sonuç bölümleri işlevlerine uygun oluşturulmamıştır **(2)**	15	0
	Metnin bölümleri kısmen işlevine uygun kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği kısmen sağlanmıştır. Paragraflar arasında bazı sıralama eksiklikleri bulunmaktadır **(3)**	72	16
	Metnin bölümleri işlevlerine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflar arasında nadiren düzenlemeye ihtiyaç vardır. Genellikle düşünce birliği sağlanmıştır **(4)**	35	29
	Metnin bölümleri işlevine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği sağlanmıştır. Paragraflar ve düşünceler arasında mantıklı bir sıralama söz konusudur **(5)**	2	51

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde doğruluk boyutunun birinci Kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 19; Ölüm Üstüne metninde 7; ikincisi kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 21, Ölüm Üstüne metninde 8; üçüncü kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 35, Ölüm

Üstüne metninde 24; dördüncü kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 41, Ölüm Üstüne metninde 39; beşinci kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 10, Ölüm Üstüne metninde 19 adet metin oluşturmuşlardır.

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde açıklık boyutunun birinci Kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 0; Ölüm Üstüne metninde 1; ikincisi kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 13, Ölüm Üstüne metninde 1; üçüncü kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 78, Ölüm Üstüne metninde 15; dördüncü kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 30, Ölüm Üstüne metninde 24; beşinci kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 5, Ölüm Üstüne metninde 56 adet metin oluşturmuşlardır.

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde tutarlılık boyutunun birinci Kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 1; Ölüm Üstüne metninde 1; ikincisi kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 17, Ölüm Üstüne metninde 1; üçüncü kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 82, Ölüm Üstüne metninde 15; dördüncü kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 25, Ölüm Üstüne metninde 24; beşinci kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 1, Ölüm Üstüne metninde 56 adet metin oluşturmuşlardır.

Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde planlılık boyutunun birinci Kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 2; Ölüm Üstüne metninde 1; ikincisi kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 15, Ölüm Üstüne metninde 0; üçüncü kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 72, Ölüm Üstüne metninde 16; dördüncü kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 35, Ölüm Üstüne metninde 29; beşinci kategorisine ilişkin Eğitimli Para metninde 2, Ölüm Üstüne metninde 51 adet metin oluşturmuşlardır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen sonuçlar ortaya konmuş, yorumlanmış ve literatürde var olan araştırma sonuçlarıyla karşılaştırılarak tartışılmıştır.

"Eğitimli Para" ve "Ölüm Üstüne" isimli metinleri yeniden yazarken tüm öğrencilerin yaptıkları değişiklikler ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölme şeklindedir. Tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrenciler ekleme boyutuna ilişkin "Eğitimli Para" metninde 1352, "Ölüm Üstüne" metninde 1024; silme boyutuna ilişkin "Eğitimli Para" metninde 902, "Ölüm Üstüne" metninde 979, yerine koyma boyutuna ilişkin "Eğitimli Para" metninde 925, "Ölüm Üstüne" metninde 1034; yer değiştirme boyutuna ilişkin "Eğitimli Para" metninde 97, "Ölüm Üstüne" metninde 136; birleştirme boyutuna ilişkin "Eğitimli Para" metninde 78, "Ölüm Üstüne" metninde 52; bölme boyutuna ilişkin "Eğitimli Para" metninde 107, "Ölüm Üstüne" metninde 144 değişiklik yapmışlardır. "Eğitimli Para" isimli metni yeniden yazarken sınıf seviyelerine göre ekleme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 329, ikinci sınıf öğrencileri 405, üçüncü sınıf öğrencileri 330 ve dördüncü sınıf öğrencileri 288 değişiklik yapmışlardır. "Eğitimli Para" metni yeniden yazılırken ekleme alt boyutunda en çok cümle ekleme (f=809), en az ise cümlecik ekleme değişikliği yapılmıştır (f=13). "Ölüm Üstüne" isimli metni yeniden yazarken sınıf seviyelerine göre ekleme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 134, ikinci sınıf öğrencileri 371, üçüncü sınıf öğrencileri 272 ve dördüncü sınıf öğrencileri 247 değişiklik yapmışlardır. "Ölüm Üstüne" metni yeniden yazılırken ekleme alt boyutunda en çok cümle ekleme (f=527), en az ise bölüm ekleme değişikliği yapılmıştır (f=1).

"Eğitimli Para" metninde silme boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 902'dir. Sınıf seviyelerine göre silme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 194, ikinci sınıf öğrencileri 276, üçüncü sınıf öğrencileri 249 ve dördüncü sınıf öğrencileri 183 değişiklik yapmışlardır. "Eğitimli Para" metni yeniden yazılırken silme alt boyutunda en çok cümle silme (f=574); en az ise cümlecik silme değişikliği yapılmıştır. (f=6). "Ölüm Üstüne" metninde silme boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 979'dur. Sınıf seviyelerine göre silme boyutunda birinci sınıf

öğrencileri toplamda 170, ikinci sınıf öğrencileri 344, üçüncü sınıf öğrencileri 277 ve dördüncü sınıf öğrencileri 188 değişiklik yapmışlardır. "Ölüm Üstüne" metni yeniden yazılırken silme alt boyutunda en çok cümle silme (f=509); en az ise kelime grubu silme değişikliği yapılmıştır. (f=4).

"Eğitimli Para" metninde yerine koyma boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 925'tir. Sınıf seviyelerine göre yerine koyma boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 229, ikinci sınıf öğrencileri 266, üçüncü sınıf öğrencileri 205 ve dördüncü sınıf öğrencileri 225 değişiklik yapmışlardır. "Eğitimli Para" metni yeniden yazılırken yerine koyma alt boyutunda en çok cümlenin yerine cümle koyma (f=535); en az ise kelimenin yerine ek koyma değişikliği yapılmıştır (f=2). "Ölüm Üstüne" metninde yerine koyma boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 1034'tür. Sınıf seviyelerine göre yerine koyma boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 251, ikinci sınıf öğrencileri 254, üçüncü sınıf öğrencileri 296 ve dördüncü sınıf öğrencileri 233 değişiklik yapmışlardır. "Ölüm Üstüne" metni yeniden yazılırken yerine koyma alt boyutunda en çok cümlenin yerine cümle koyma (f=522); en az ise ekin yerine kelime koyma değişikliği yapılmıştır (f=3).

"Eğitimli Para" metninde yer değiştirme boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 97'dir. Sınıf seviyelerine göre yer değiştirme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 28, ikinci sınıf öğrencileri 34, üçüncü sınıf öğrencileri 19 ve dördüncü sınıf öğrencileri 16 değişiklik yapmışlardır. "Eğitimli Para" metni yeniden yazılırken yer değiştirme alt boyutunda en çok kelimenin yerini değiştirme (f=52); en az ise paragrafın yerini değiştirme değişikliği yapılmıştır (f=1). "Ölüm Üstüne" metninde yer değiştirme boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 136'dır. Sınıf seviyelerine göre yer değiştirme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 31, ikinci sınıf öğrencileri 40, üçüncü sınıf öğrencileri 37 ve dördüncü sınıf öğrencileri 28 değişiklik yapmışlardır. "Ölüm Üstüne" metni yeniden yazılırken yer değiştirme alt boyutunda en çok cümlenin yerini değiştirme (f=49); en az ise kelime grubunun ve paragrafın yerini değiştirme değişikliği yapılmıştır (f=5).

"Eğitimli Para" metninde birleştirme boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 78'dir. Sınıf seviyelerine göre birleştirme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 27, ikinci sınıf öğrencileri 23, üçüncü sınıf öğrencileri 13 ve dördüncü sınıf

öğrencileri 15 değişiklik yapmışlardır. "Eğitimli Para" metni yeniden yazılırken birleştirme alt boyutunda en çok cümleleri birleştirme (f=62); en az ise paragrafları birleştirme değişikliği yapılmıştır (f=16). "Ölüm Üstüne" metninde birleştirme boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 52'dir. Sınıf seviyelerine göre birleştirme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 16, ikinci sınıf öğrencileri 13, üçüncü sınıf öğrencileri 13 ve dördüncü sınıf öğrencileri 10 değişiklik yapmışlardır. "Ölüm Üstüne" metni yeniden yazılırken birleştirme alt boyutunda en çok cümleleri birleştirme (f=36); en az ise kelimeleri birleştirme değişikliği yapılmıştır (f=1).

"Eğitimli Para" metninde bölme boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 107'dir. Sınıf seviyelerine göre bölme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 26, ikinci sınıf öğrencileri 22, üçüncü sınıf öğrencileri 24 ve dördüncü sınıf öğrencileri 35 değişiklik yapmışlardır. "Eğitimli Para" metni yeniden yazılırken bölme alt boyutunda en çok cümleleri bölme (f=66); en az ise paragrafları bölme değişikliği yapılmıştır (f=41). Bölme boyutunda yapılan toplam değişiklik sayısı 144'tür. Sınıf seviyelerine göre bölme boyutunda birinci sınıf öğrencileri toplamda 21, ikinci sınıf öğrencileri 28, üçüncü sınıf öğrencileri 52 ve dördüncü sınıf öğrencileri 43 değişiklik yapmışlardır. "Ölüm Üstüne" metni yeniden yazılırken bölme alt boyutunda en çok cümleleri bölme (f=86); en az ise kelimeleri bölme değişikliği yapılmıştır (f=2).

Genel olarak baktığımız zaman ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme ve bölme alt boyutlarında yapılan değişikliklerin en çok kelime ve cümle düzeyinde, en az ise cümlecik ve paragraf düzeyinde olduğunu görmekteyiz. Öğrenciler daha çok küçük dil birimleri üzerinde değişiklikler gerçekleştirmekte, büyük dil birimleri üzerinde çok az değişiklikler yapmaktadırlar. Yapılan araştırmalarda da (Stallard, 1974; Bridwell, 1980; Faigley & Witte, 1981; Scott, 1985; Fitzgerald ve Markham 1987; MacArthur, Graham ve Schwartz, 1991; Yagelski, 1995; Dix, 2006a; Dix, 2006b; Humphris, 2006; Pagel, 2013) genel olarak öğrencilerin düzenlemelerinin daha çok biçimsel unsurlarda ve kelime düzeyinde olduğu saptanmıştır. Küçük dil birimlerinde yapılan değişiklikler genellikle metnin küçük yapısında değişimler meydana getirirken paragraf gibi daha büyük dil birimleri üzerinde gerçekleştirilen değişiklikler metnin büyük yapısında değişimler yaratır. Metnin büyük yapısında değişiklikler yapmak, küçük yapısında yapılacak

değişikliklere göre daha karmaşık işlemler gerektirir. Dolayısıyla öğrencilerin genellikle kelime ve cümle düzeyinde değişiklikler gerçekleştirmelerini onların yazma becerileriyle ilişkilendirebiliriz. Öğrencilerin yazma becerileri ile düzenleme becerileri arasında ilişki kuran çalışmalar mevcuttur. Bu araştırmalara göre (Stallard, 1974; Perl, 1979; Bridwell, 1980; Sommers, 1980; Faigley ve Witte, 1981; Marion, 1983; Hayes, Flower, Schriver, Stratman ve Carey, 1987; Flower, 1989; Wallace ve Hayes, 1990; Harris, 1993; Rooney, 1998; Sharples, 1999) daha iyi olan deneyimli yazarlar, daha çok anlamla ve metin yapısıyla ilgili değişiklikler yaparken, deneyimsiz olan yazarlar daha çok yüzeysel değişiklikler yapmaktadırlar. Van Gelderen de (1997), 5. ve 6. sınıf düzeyinde bulunan 32 öğrencinin düzenleme becerilerini değerlendirmiştir. Çalışmada, metinde var olan problemler küçük (micro), orta (meso) ve büyük (macro) olmak üzere 3 gruba ayrılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğrenciler daha çok küçük (micro) düzeydeki problemleri gidermişlerdir. Yazma becerisi açısından iyi olan öğrenciler, yazma becerisi açısından iyi olmayan öğrencilere göre metinde yer alan orta (meso) ve büyük (macro) ölçekli problemleri gidermede anlamlı derecede daha başarılı olmuşlardır. MacArthur, Graham ve Schwartz (1991) yaptıkları araştırmada 7. ve 8. sınıf seviyesindeki öğrencilerin yaptıkları düzenlemelerin % 75'inin biçimsel unsurlarda ve kelime düzeyinde olduğunu tespit etmişlerdir. Allal'ın (2004), 6. ve 2. sınıf öğrencilerinin düzenleme becerilerini karşılaştırdığı araştırmasının sonuçlarına göre 6. sınıf öğrencileri 2. sınıf öğrencilerine göre daha az yazım hatası yapmışlardır ve oluşturdukları taslak metinler daha uzundur. Yine 6. sınıf öğrencileri 2. sınıf öğrencilerine göre metnin organizasyonunda ve anlamında daha fazla dönüşüm gerçekleştirmişlerdir.

"Eğitimli Para" isimli metni yeniden yazarken öğrencilerin yaptıkları değişiklikleri sınıf seviyesine göre değerlendirdiğimizde, ekleme boyutunda en çok değişikliği 2. sınıf öğrencileri, en az değişikliği ise 4. sınıf öğrencileri; silme boyutunda en çok değişikliği 2. sınıf öğrencileri, en az değişikliği ise 4. sınıf öğrencilerinin yaptıklarını görmekteyiz. Yerine koyma boyutunda en çok değişikliği 2. sınıf öğrencileri, en az değişikliği 3. sınıf öğrencileri; yer değiştirme boyutunda en çok değişikliği 2. sınıf öğrencileri, en az değişikliği 4. sınıf öğrencileri gerçekleştirmişlerdir. Birleştirme boyutunda en çok değişikliği 1. sınıf öğrencileri, en az değişikliği 3. sınıf öğrencileri; bölme boyutunda ise en çok değişikliği 4. sınıf

öğrencileri, en az değişikliği ise 2. sınıf öğrencileri yapmışlardır. Bu durumda 2. sınıf öğrencileri ekleme, silme, yerine koyma ve yer değiştirme boyutlarında en çok değişiklik gerçekleştiren; 4. sınıf öğrencileri ise ekleme, silme ve yer değiştirme boyutlarında en az değişikliği gerçekleştiren grup olmuşlardır. "Ölüm Üstüne" isimli metni yeniden yazarken öğrencilerin yaptıkları değişiklikleri sınıf seviyesine göre değerlendirdiğimizde, ekleme boyutunda en çok değişikliği 2. sınıf öğrencileri, en az değişikliği ise 1. sınıf öğrencileri; silme boyutunda en çok değişikliği 2. sınıf öğrencileri, en az değişikliği ise 1. sınıf öğrencilerinin yaptıklarını görmekteyiz. Yerine koyma boyutunda en çok değişikliği 2. sınıf öğrencileri, en az değişikliği 3. sınıf öğrencileri; yer değiştirme boyutunda en çok değişikliği 4. sınıf öğrencileri, en az değişikliği 2. sınıf öğrencileri gerçekleştirmişlerdir. Birleştirme boyutunda en çok değişikliği 1. sınıf öğrencileri, en az değişikliği 4. sınıf öğrencileri; bölme boyutunda ise en çok değişikliği 3. sınıf öğrencileri, en az değişikliği ise 1. sınıf öğrencileri yapmışlardır. Bu durumda 2. sınıf öğrencileri ekleme ve silme boyutlarında, 3. sınıf öğrencileri yerine koyma ve bölme boyutlarında en çok değişiklik gerçekleştiren; 1. sınıf öğrencileri ekleme, silme ve bölme boyutlarında, 4. sınıf öğrencileri yerine koyma ve birleştirme boyutlarında en az değişikliği gerçekleştiren grup olmuşlardır.

"Eğitimli Para" metnini yeniden yazarken tüm sınıf seviyelerinde yer alan öğrencilerin en çok yaptıkları değişiklik sırasıyla ekleme, yerine koyma, silme, yer değiştirme, bölme ve birleştirmedir. Dil birimlerine göre değerlendirildiğinde ise en çok yapılan değişiklik, cümle ekleme, cümlenin yerine cümle koyma, cümle silme, cümleleri bölme, cümleleri birleştirme ve kelimenin yerini değiştirme şeklindedir. Yapılan bazı araştırmalarda öğrencilerin en çok yaptıkları değişikliğin yerine koyma olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Ash, 1983; Sengupta, 1998; Crawford, Lloyd ve Knoth 2008; Teruggi ve Gutierrez Caceres, 2016). Bu araştırmalardan bazılarına göre (Ash, 1983; Sengupta, 1998; Crawford, Lloyd ve Knoth 2008) en çok değiştirilen dil birimi cümle ve kelimedir.

"Eğitimli Para" isimli metnin yeniden yazımında, yazılan metinler yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirleme ölçeğine göre değerlendirilmiştir. Bu ölçek kelime, cümle, paragraf ve metin olmak üzere 4 boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin ilk boyutu kelimedir. Kelime boyutu toplam kelime ve anahtar kelime olmak üzere 2 alt boyuta ayrılmaktadır. Toplam kelime alt boyutunda "Eğitimli Para"

metnini yeniden yazarken tüm öğrencilerin 53'ü (% 42,06) orijinal metindeki kelimelerin büyük bir kısmını aynı şekilde, 65'i (% 51,58) orijinal metindeki kelimelerin yarısına yakınını aynı şekilde, 8'i (% 6,34) ise orijinal metindeki kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanmıştır. Anahtar kelime alt boyutunda tüm öğrencilerin 100'ü (% 79,36) orijinal metindeki anahtar kelimelerin büyük bir kısmını aynı şekilde, 26'sı (% 20,63) orijinal metindeki anahtar kelimelerin yarısına yakınını aynı şekilde kullanmıştır. Bu boyutta orijinal metindeki anahtar kelimelerin az bir kısmını aynı şekilde kullanan öğrenci olmamıştır. "Ölüm Üstüne" isimli metnin yeniden yazımında da, yazılan metinler yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirleme ölçeğine göre değerlendirilmiştir. Toplam kelime alt boyutunda "Ölüm Üstüne" metnini yeniden yazarken tüm öğrencilerin 44'ü (% 45,36) orijinal metindeki kelimelerin büyük bir kısmını aynı şekilde, 46'sı (% 47,42) orijinal metindeki kelimelerin yarısına yakınını aynı şekilde, 7'si (% 7,21) ise orijinal metindeki kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanmıştır. Anahtar kelime alt boyutunda tüm öğrencilerin 92'si (% 94,84) orijinal metindeki anahtar kelimelerin büyük bir kısmını aynı şekilde, 5'i (% 5,15) orijinal metindeki anahtar kelimelerin yarısına yakınını aynı şekilde kullanmıştır. Bu boyutta orijinal metindeki anahtar kelimelerin az bir kısmını aynı şekilde kullanan öğrenci olmamıştır.

Ölçeğin cümle boyutu, cümle yapıları olmak üzere tek alt boyuttan oluşmaktadır. "Eğitimli Para" metninin yeniden yazımında cümle yapıları alt boyutunda tüm öğrencilerin 19'u (% 15,07) orijinal metindeki cümle yapılarını genellikle korumuş, 63'ü (% 50) orijinal metindeki cümle yapılarının bir kısmını değiştirmiş, 44'ü (% 34,92) ise orijinal metindeki cümle yapılarını oldukça değiştirmiştir. "Ölüm Üstüne" metninin yeniden yazımında cümle yapıları alt boyutunda tüm öğrencilerin 27'si (% 27,83) orijinal metindeki cümle yapılarını genellikle korumuş, 50'si (% 51,54) orijinal metindeki cümle yapılarının bir kısmını değiştirmiş, 20'si (% 20,61) ise orijinal metindeki cümle yapılarını oldukça değiştirmiştir.

Paragraf boyutu, düşünceler ve düşünceyi geliştirme yolları olmak üzere 2 alt boyuttan oluşmaktadır. Düşünceler alt boyutunda "Eğitimli Para" metnini yeniden yazan tüm öğrencilerin 72'si (% 57,14) orijinal metindeki düşünceleri genellikle değişiklik yapmadan aktarmış, 50'si (% 39,68) orijinal metindeki düşüncelerde bazı

değişiklikler yapmış, 4'ü (% 3,17) ise genellikle konuyla ilgili farklı düşüncelere, yeni düşüncelere (kendi tespit ve gözlemlerine) yer vermiştir. Düşünceyi geliştirme yolları alt boyutunda tüm öğrencilerin 81'i (% 64,28) orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarını genellikle korumuş, 44'ü (% 34,92) orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarında bazı değişiklikler yapmış, 1'i (% 0,79) ise orijinal metne göre farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanmıştır. Düşünceler alt boyutunda "Ölüm Üstüne" metnini yeniden yazan tüm öğrencilerin 52'si (% 53,60) orijinal metindeki düşünceleri genellikle değişiklik yapmadan aktarmış, 43'ü (% 44,32) orijinal metindeki düşüncelerde bazı değişiklikler yapmış, 2'si (% 2,06) ise genellikle konuyla ilgili farklı düşüncelere, yeni düşüncelere (kendi tespit ve gözlemlerine) yer vermiştir. Düşünceyi geliştirme yolları alt boyutunda tüm öğrencilerin 45'i (% 46,39) orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarını genellikle korumuş, 52'si (% 53,60) orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yollarında bazı değişiklikler yapmıştır. Bu boyutta orijinal metne göre farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanan öğrenci olmamıştır.

Metin boyutu ana düşünce, bakış açısı, başlık, tür, dil ve anlatım özellikleri olmak üzere 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Ana düşünce alt boyutunda "Eğitimli Para" metnini yeniden yazan tüm öğrencilerin 58'i (% 46,03) orijinal metindeki ana düşünceyi şekil ve anlam olarak korumuş, 67'si (% 53,17) orijinal metindeki ana düşünceyi şekil olarak değiştirse de anlam olarak korumuş, 1'i (% 0,79) orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturmuştur. Bakış açısı alt boyutunda tüm öğrencilerin 57'si (% 45,23) orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeleri genellikle korumuş, 69'u (% 54,76) orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeleri değiştirmiş ancak bakış açısını korumuştur. Orijinal metindeki bakış açısından farklı bir bakış açısı oluşturan öğrenci olmamıştır. Başlık alt boyutunda tüm öğrencilerin 52'si (% 41,26) orijinal metindeki başlığı kullanmış, 67'si (% 53,17) orijinal metindeki başlığa benzer bir başlık oluşturmuş, 7'si (% 5,55) orijinal metindeki başlıktan farklı bir başlık oluşturmuştur. Tür alt boyutunda tüm öğrencilerin 125'i (% 99,20) metnin türünü korumuş, 1'i (% 0,79) orijinal metnin türünden farklı bir tür oluşturmuştur. Dil ve anlatım alt boyutunda tüm öğrencilerin 77'si (% 61,11) orijinal metindeki dil ve anlatım özelliklerini (devrik cümle, eksiltili cümleler, konuşma üslubu vb.) genellikle kullanmış, 43'ü (% 34,12) orijinal metindeki ifade tarzına yakın bir ifade tarzı kullanmış, 6'sı (% 4,76) ise kendi ifade

tarzını oluşturmuştur. Ana düşünce alt boyutunda "Ölüm Üstüne" metnini yeniden yazan tüm öğrencilerin 87'si (% 89,69) orijinal metindeki ana düşünceyi şekil ve anlam olarak korumuş, 4'ü (% 4,12) orijinal metindeki ana düşünceyi şekil olarak değiştirse de anlam olarak korumuş, 6'sı (% 6,18) orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturmuştur. Bakış açısı alt boyutunda tüm öğrencilerin 45'i (% 46,39) orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeleri genellikle korumuş, 50'si (% 51,54) orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeleri değiştirmiş ancak bakış açısını korumuş, 2'si (% 2,06) orijinal metindeki bakış açısından farklı bir bakış açısı oluşturmuştur. Başlık alt boyutunda tüm öğrencilerin 45'i (% 46,39) orijinal metindeki başlığı kullanmış, 45'i (% 46,39) orijinal metindeki başlığa benzer bir başlık oluşturmuş, 7'si (% 7,21) orijinal metindeki başlıktan farklı bir başlık oluşturmuştur. Tür alt boyutunda öğrencilerin tamamı (% 100) metnin türünü korumuştur. Dil ve anlatım alt boyutunda tüm öğrencilerin 46'sı (% 47,42) orijinal metindeki dil ve anlatım özelliklerini (devrik cümle, eksiltili cümleler, konuşma üslubu vb.) genellikle kullanmış, 48'i (%49,48) orijinal metindeki ifade tarzına yakın bir ifade tarzı kullanmış, 3'ü (% 3,09) ise kendi ifade tarzını oluşturmuştur.

Yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirleme ölçeğine göre yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikler alt (2), orta (4) ve üst (6) şeklinde kategorize edilmiştir. Buna göre öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde kelime, paragraf ve metin boyutlarında orijinal metne çok büyük bir oranda bağlı kalmışlardır. Bu durum yine öğrencilerin yazma becerileri ile ilişkilendirilebilir. Yazma becerisi iyi düzeyde olan öğrenciler yeniden yazdıkları metinlerde orijinal metne daha az bağlı kalarak kendi kelimelerine, ifadelerine, düşüncelerine yer verebileceklerdir. Düşük düzeyde yazma becerisine sahip olan öğrenciler ise orijinal metne daha fazla bağlı kalacak, yeniden yazdıkları metni orijinal metindeki kelime, cümle ve düşüncelerle yazacaklardır. Bir anlamda orijinal metni, yeniden yazdıkları metne kopyalayacaklardır. Araştırmacılara göre (Shi, 2004; Keck, 2006; Keck, 2014) dil deneyimi olmayan yazarlar, dil deneyimi olan yazarlara kıyasla, kaynak metne benzer açımlamalar yapmaktadırlar. Yapılan bazı araştırmalarda da (Brown ve Day, 1983; Campbell, 1987; Pecorari, 2003), kaynak metni kopyalama ve kaynak metne benzer açımlamalar yapmanın, daha komplike açımlamalar yapmanın ilk aşaması olduğu ortaya konmuştur.

Keck (2014) İngilizceyi ana dili ve yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin özetleme becerilerini karşılaştırdığı araştırmasında, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin, İngilizceyi ana dili olarak öğrenen öğrencilere göre daha fazla kopyalama yaptıklarını ortaya koymuştur. Bununla birlikte araştırmada, İngilizceyi ana dili ve yabancı dil olarak öğrenen iki grupta da deneyimsiz yazarların, deneyimli yazarlara göre daha fazla alıntı yapma eğiliminde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarında 4 boyut vardır. Bunlar doğruluk, açıklık, tutarlılık ve planlılıktır. Öğrenci metinleri her bir boyutta 1'den 5'e kadar olan puanlarla değerlendirilmiştir. Buna göre yeniden yazılan "Eğitimli Para" metninin doğruluk boyutunda tüm öğrencilerin 19'u (1) puan, 21'i (2) puan, 35'i (3) puan, 41'i (4) puan, 10'u (5) puan almıştır. Açıklık boyutunda tüm öğrencilerin 13'ü (2) puan, 78'i (3) puan, 30'u (4) puan, 5'i (5) puan almıştır. Açıklık boyutunda (1) puan alan öğrenci olmamıştır. Tutarlılık boyutunda tüm öğrencilerin 18'i (2) puan, 82'si (3) puan, 25'i (4) puan, 1'i (5) puan almıştır. Tutarlılık boyutunda (1) puan alan öğrenci olmamıştır. Planlılık boyutunda tüm öğrencilerin 1'i (1) puan, 16'sı (2) puan, 72'si (3) puan, 35'i (4) puan ve 2'si (5) puan almıştır. Buna göre "Eğitimli Para" isimli metni yeniden yazarken doğruluk, açıklık, tutarlılık ve planlılık boyutlarının tümünde öğrenciler genellikle (1), (2) ve (3) puan almışlardır. (4) ve (5) puan alan öğrencilerin sayıları oldukça düşüktür. Yeniden yazılan "Ölüm Üstüne" metni doğruluk açısından değerlendirildiğinde tüm öğrencilerin 7'si (1) puan, 8'i (2) puan, 24'ü (3) puan, 39'u (4) puan, 19'u (5) puan almıştır. Açıklık boyutunda tüm öğrencilerin 1'i (1) puan, 1'i (2) puan, 15'i (3) puan, 24'ü (4) puan, 56'sı (5) puan almıştır. Tutarlılık boyutunda tüm öğrencilerin 1'i (1) puan, 1'i (2) puan, 15'i (3) puan, 24'ü (4) puan, 56'sı (5) puan almıştır. Planlılık boyutunda tüm öğrencilerin 1'i (1) puan, 16'sı (3) puan, 29'u (4) puan, 51'i (5) puan almıştır. Bu boyutta (2) puan alan öğrenci olmamıştır. Buna göre "Eğitimli Para" isimli metni yeniden yazarken doğruluk, açıklık, tutarlılık ve planlılık boyutlarının tümünde öğrenciler genellikle (4) ve (5) puan almışlardır. (1), (2) ve (3) puan alan öğrencilerin sayıları oldukça düşüktür.

Yeniden yazılan her iki metin açısından bakıldığında, bilgilendirici metinleri değerlendirme puanlama anahtarından elde edilen sonuçların yeniden yazılan metinlerdeki değişiklikleri belirleme ölçeğinden elde edilen sonuçlarla tutarlılık gösterdiğini söyleyebiliriz. Bu ölçeğe göre öğrencilerin çok büyük bir kısmı metni

yeniden yazarken kopyalama işlemi yapmıştır. Dolayısıyla öğrenciler doğruluk, açıklık, tutarlılık ve planlılık açısından iyi düzeyde olmayan "Eğitimli Para" metnini yeniden yazarken onun niteliğini de yeniden yazdıkları metinlere taşımışlardır. Burada beklenen durum, metin kalitesi açısından iyi düzeyde olmayan "Eğitimli Para" metninin bazı değişim ve dönüşüm işlemleri ile iyi bir düzeye taşınmasıdır. Wallace ve Hayes (1990) çalışmalarında büyük yapıda değişiklik yapan öğrencilerin metin kalitelerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Van Gelderen (1997) 5. ve 6. sınıf düzeyinde bulunan 32 öğrencinin düzenleme becerilerini değerlendirdiği çalışmasında değiştirilen metnin, yapılan düzenlemeler sonucunda daha iyi bir hâle gelmediği sonucuna ulaşmıştır. Bereiter ve Scardamalia ise (1987) yaptıkları araştırmada 8. sınıf öğrencilerinin yaptıkları düzenlemelerin metni olumsuz yönde değiştirdiğini bulmuşlardır. Bazı araştırmalarda düzenleme ile metin kalitesi arasında bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Bridwell, 1980; Ash, 1983; Scardemalia ve Bereiter, 1987; Fitzgerald ve Markham, 1987; Wallace ve Hayes, 1990). Öğrenciler metinlerini revize ederek daha iyi hale getirirler.

Öneriler

Bu başlık altında, araştırmadan elde edilen sonuçlardan yola çıkılarak bazı öneriler sunulmuştur.

1. Metin değiştirimi bağlamında Türkçe öğretmeni adaylarının yeniden yazma becerilerini değerlendirmeyi amaçlayan bu çalışmada öğretmen adaylarının yeniden yazma becerileri betimlenmiştir. Çalışmanın örneklemi değiştirilerek ortaokul düzeyinde yer alan öğrencilerin yeniden yazma becerileri değerlendirilebilir.

2. Çalışmanın yöntemi değiştirilerek öğrencilerin yeniden yazma becerilerinin arkasındaki durumlar ortaya çıkarılmaya çalışılabilir. Yeniden yazma beceri düzeyleri düşük ve yüksek olan öğrencilerin yazma geçmişleri ile yazma düzeyleri arasındaki bağlantılar sorgulanabilir.

3. Bu çalışmada bilgilendirici türdeki metinlerin yeniden yazımı üzerinde durulmuştur. Yapılacak başka çalışmalarda öyküleyici türdeki ya da şiir türündeki metinlerin yeniden yazımına odaklanılabilir.

4. Araştırmacılar, öğretmenler ve öğrenciler yeniden yazmanın ögeleri ve teknikleri hakkında bilgi sahibi olmalıdırlar.

5. Yeniden yazma etkinliklerinde cümle, paragraf ve metin düzeylerine doğru bir sıra izlenmelidir.

6. Öğretmenler sınıf içi yeniden yazma uygulamalarında klasik metinlerden yararlanmaya özen göstermelidirler. Klasik metinlerin yeniden yazımına yönelik etkinlikler, oluşturulacak ürünlerin metinler arası etkileşimine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Aisopos (1974). *Masallar* (Çev. Nurullah ATAÇ). Hürriyet Yayınları: İstanbul.

Aka, Belde (2012). Hilmi Yavuz'un Doğunun Geçitleri Şiirini Geleneğin Yeniden Üretilmesi Bağlamında Okuma Denemesi. *Ç. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.* S. 21/3. s. 411-418.

Aktulum, Kubilây (2000a). *Metinlerarası İlişkiler.* Öteki Yayınevi. Ankara.

Aktulum, Kubilay (2000b). Yenidenyazılmış Bir Robinson Crusoe: Michel Tournier'nin Cuma ya da Pasifik Arafı. *Frankofoni*. No 12, Ankara.

Aktulum, Kubilay (2006). Yenidenyazmak, *Frankofoni*. No 18.

Aktulum, Kubilay (2011). Bir Ana-Metin Olarak Nasreddin Hoca Hikâyeleri Üzerine Kimi Dönüştürmeler. *Millî Folklor,* S. 23/91. s. 12-24.

Aktulum, Kubilay (2011). *Metinlerarasılık Göstergelerarasılık.* Kanguru Yayınları. Ankara.

Aktulum, Kubilay (2013). *Folklor ve Metinlerarasılık.* Çizgi Kitabevi. Konya.

Alamargot, France Denis ve Chanquoy, Lucile (2001). *Through the Models of Writing.* Dordrecht-Boston-London: Kluwer Academic Publishers.

Allal, Linda (1993). Text Transformations As An Indicator Of Self-Regulation In Writing. Annual Meeting of the American Educational Research Association.

Anderson, Jeff ve Dean, Deborah (2014). *Revision Decisions: Talking Through Sentences And Beyond*. Stenhouse Publishers. Portlan, Maine.

Apaydın, Mustafa (1997). Edebi Metne Yazarı Tarafından Yapılan Müdahaleler ve Irazca'nın Dirliği'ne Bu Açıdan Bir Bakış. *Türkoloji Araştırmaları*. s. 41-67.

Arıca-Akkök E. (2007). Yabancı Dilde İmgesel Anlamlı Dil Öğelerinin Öğretiminde Kullanılacak Etkinliklere İlişkin Bir Öneri, *Dil Dergisi*, Sayı: 137, (18-33) TÖMER, Ankara Üniversitesi Yayınları.

Ash, Barbara Hoetker (1983*). Selected Effects Of Elapsed Time And Grade Level On The Revisions In 8th, 10th And 12th Graders Writing.* Doctor Of Philosphy Thesis, The Florida State University.

Atasoy, Arzu (2015) *Ortaokul Öğrencilerinin Akıcı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi.* Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hatay.

Banguoğlu, Tahsin (1995). *Türkçenin Grameri*. Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.

Baykal, Nurulhude (2012). Murathan Mungan'ın "Zamanımızın Bir Külkedisi'ni Marksist Kuram Çerçevesinde Okumak. *Millî Folklor.* S. 24/96. s. 137-147.

Bayraktaroğlu, Ali, M. ve Çalış, Ece (2010). Gerard Rancınan'ın Methamorphoses Adlı Fotoğraflarında Yenidenüretim. *Art-e Sanat Dergisi*. S. 3/6. s. 1-23.

Bayraktaroğlu, Ali, M. ve Çetin, Mukaddes (2013). Fotoğrafta Göstergelerarasılık ve Yenidenüretim. *Art-e Sanat Dergisi.* S. 6/11. s. 50-74.

Beach, Richard (1976). Self-Evaluation Strategies Of Extensive Revisers And Nonrevisers. *College Composition And Communication.* S. 27/2. s. 160-164.

Beal, Carole, L. (1990). The Development Of Text Evaluation And Revision Skills. *Child Development.* S. 61/1. s. 247-258.

Berk, Özlem (2005). Dil İçi Çeviriler ve Mai ve Siyah. *Dilbilim*. S. 14. s. 139-149.

Bereiter, Carl ve Scardamalia, Marlene (1987). *The Psychology of Written Composition.* Routledge: New York.

Bhagat, Rahul ve Hovy, Eduard (2013). What Is A Paraphrase? *Association for Computational Linguistics.* S. 39/3. s. 463-472.

Bridwell, Lillian, S. (1980). Revising Strategies In Twelfth Grade Students' Transactional Writing. *Research In The Teaching Of English,* S. 14, s. 197-222.

Brown, Ann, L. ve Day, Jeanne, D. (1983). Macrorules for Summarizing Texts: The Development of Expertise. Center for the Study of Reading. Technical Reports.

Butterfield, Earl, C., Hacker, Douglas, J. ve Albertson, Luann, R. (1996). Environmental, Cognitive and Metacognitive Influences on Text Revision: Assessing the Evidence. *Educational Psychology Review.* S. 8/. s. 239-297.

Campbell, Cherry (1987). Writing with Others' Words: Native and Non-Native University Students' Use of Information from a Background Reading Text in Academic Compositions. Los Angeles, California Center for Language Education and Research, University of California, Los Angeles.

Campbell, Cherry. (1998). *Teaching Second Language Writing: Interacting With Text*. Boston: Heinle & Heinle.

Chenoweth, N. Ann ve Hayes, John, R. (2001). Fluency in Writing: Generating Text in L1and L2. *Written Communication.* S. 18/1. s. 80-98.

Choi, Yeon Hee (2012). Paraphrase Practices for Using Sources In L2 Academic Writing. English Teaching. S. 67/2. s. 51-79.

Choy, , Chee, S. ve Lee, Mun, Yee (2012). Effects of Teaching Paraphrasing Skills to Students Learning Summary Writing in ESL. *Journal of Teaching and Learning.* S. 8/2. s. 78-89.

Comeau-Kirschner, Cheryl (2013). Summary And Paraphrase Strategies. *Practical Ideas,* S. 22/4, s. 31-33.

Cooper, Thomas ve Morain, Genelle (1980). A Study Of Sentence-Combining Techniques For Developing Written And Oral Fluency In French. *The French Review*. S. 53/3. s. 411-423

Cooper, Thomas (1981). Sentence Combining: An Experiment in Teaching Writing. *The Modern Language Journal.* S. 65/2. s. 158-165.

Coşkun, Eyyup (2005). *İlköğretim Öğrencilerinin Öyküleyici Anlatımlarında Bağdaşıklık, Tutarlılık ve Metin Elementleri.* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Doktora Tezi: Ankara.

Crawford, Lindy, Lloyd, Susan ve Knoth, Kelly (2008). Analysis of Student Revisions on a State Writing Test. *Assessment For Effective Intervention*. S. 33/2. s. 108-119.

Creswell, John W. ve Clark, L. Plano (2015). *Karma Yöntem Araştırmaları Tasarımı ve Yürütülmesi.* (Çev. Ed. Yüksel Dede ve Selçuk Beşir Demir). Ankara: Anı Yayıncılık.

Daiker, Donald, A., Kerek, Andrew ve Morenberg, Max (1978). Sentence Combining And Syntactic Maturity In Freshman English. *College Composition And Communication*. S. 29/1. s. 36-41.

Daşdemir, Özkan (2014). Erzurum Yöresi Türkülerinde Ana-Metinsel Dönüşümler. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi.* S. 51. s. 303-317.

Daşdemir, Özkan (2014). Sanal Ortamda Pazarlama Aracı Olarak Yeniden Yazılan Nasreddin Hoca Fıkraları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.* S. 7/29. s. 210-219.

Della-Piana, G. (1978). Research Strategies for the Study of Revision Processes in Writing Poetry. In C. R. Cooper & L. Odell (Eds.), *Research on Composing: Points of Departure.* Urbana, Illinois: National Council of Teachers of English.

Dilidüzgün, Şükran (2008). *Türkçe Öğretiminde Metindilbilimsel Bağlamda Uygulamalı Bir Yaklaşım.* Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi. İstanbul.

Dix, Stephanie (2006a). What Did I Change And Why Did I Do It? Young Writers' Revision Practices. *Literacy*. S. 40/1. s. 3-10.

Dix, Stephanie (2006b). I'll Do It My Way: Three Writers And Their Revision Practices. *The Reading Teacher.* S. 59/6. s. 566-573.

Doğan, Enfel (2011). Dil İçi Çeviri ve Mehmed Rauf'un Eylül Romanında Yaptığı Dil İçi Çevirisi Üzerine. *Türkbilig.* S. 21. s. 1-21.

Durmuş, Mustafa (2013). Metin Değiştirimin Dilbilimsel Süreçleri Üzerine, *International Journal of Social Science 6/4, 391-408.*

Emig, J. (1971). *The Composing Processes of Twelfth Graders.* NCTE Research Report No. 13 Urbana, Illinois: National Council of Teachers of English,

Ergin, Muharrem (2003). *Türk Dil Bilgisi.* Bayrak Yayınevi: Ankara.

Evans, Ron, Venetozzi, Robin, Bundrick, Mike ve McWilliams, Edna (1988). The Effects Of Sentence-Combining Instructions On Writing And On Standardized Test Scores. *Journal Of Educational Research.* S. 82/1. s. 53-57.

Faigley, Lester ve Witte, Stephen (1981). Analyzing Revision. *College Composition and Communication*. S. 32/4. s. 400-414.

Fisk, Candace ve Hurst, Beth (2003). Paraphrasing For Comprehension. *The Reading Teacher.* S. 57/2. s. 182-185.

Fitzgerald, Jill (1987). Research On Revision In Writing. Review *Of Educational Research.* 57/4. 481-506.

Fitzgerald, Jill ve Markham, Lynda R. (1987). Teaching Children About Revision In Writing. Conference Papers. Spencer Foundation, Chicago.

Fitzgerald, Jill (1988). Helping Young Writers To Revise: A Brief Review For Teachers. *The Reading Teacher.* S. 42/2. s. 124-129.

Flower, Linda ve Hayes, John, R. (1981). A Cognitive Process Theory of Writing. *College Composition and Communication*. S. 32/4. s. 365-387.

Flower, Linda, Hayes, John R., Carey, Linda, Schriver, Karen ve Stratman, James (1986). *College Composition and Communication*. S. 37/1. s. 16-55.

Galbraith, David ve Torrance, Mark, (2004). Revision in the context of different drafting strategies. (Linda, Allal, Lucile, Chanquoy, ve Pierre, Largy (Edt..), Revision: Cognitive and instructional processes s. 63-85. Boston, MA: Kluwer Academic.

Gariper, Cafer ve Küçükcoşkun, Yasemin (2007). Nazım Hikmet'in Ferhad İle Şirin ve Yusuf İle Menofis Adlı Tiyatro Eserlerinde Yeniden Yazma ve Edebi Dönüştürme. *Nevin Önberk Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri I*. Ankara.

Graham, Steve, MacArthur, Charles ve Schwartz, Shirley (1995). Effects of Goal Setting and Procedural Facilitation on the Revising Behavior and Writing Performance of Students with Writing and Learning Problems. *Journal of Educational Pshchology*. S. 87/2. s. 230-240.

Graham, Steve (1997). Executive Control in the Revising of Students with Learning and Writing Difficulties. *Journal of Educational Psychology.* S. 89/2. s. 223-234.

Günay, Doğan (2007). *Metin Bilgisi.* Multilingual: İstanbul.

Halliday, M. A. K. Ve Hasan, Ruqaiya (1976). *Cohesion in English.* London: Longman.

Harris, Joseph (2006). *Rewriting. How To Do Things With Texts*. Utah State University Press. Logan, Utah.

Harris, John (1993). *Introducing Writing.* Penguin English. England.

Hayes, John R., and Linda S. Flower (1983). Uncovering Cognitive Processes in Writing: An Introduction to Protocol Analysis. *Research On Writing: Principles and Methods*. Peter Mosenthal, Lynne Tamor, and Sean A. Walmsley, eds. New York: Longman. 207-220

Hayes, John, R., Flower, Linda, Schriver, Karen, A., Stratman, James, F. ve Carey, Linda (1987). In S. Rosenberg (Ed.) Reading, Writing, and Language Processes. s.176-24.Cambridge, England: Cambridge University Press.

Hayes, John, R. (2004). In Allal, Linda, Chanquoy, Lucile ve Largy, Pierre (Ed.) *Revision: Cognitive and Instructional Processes.* s. 9-21. New York: Kluwer Academic Pblisher.

Hayes, John, R. (2012). Modeling and Remodeling Writing. *Written Communication.* S.29/3. s. 369-388.

Hirvela, Alan ve Du, Qian (2013). Why am I Paraphrasing ? Undergraduate ESL Writers' Engagement with Source Based Academic Writing and Reading. *Journal of English for Academic Purposes.* S. 12/2. s. 87-98.

Hua, Youjia, Woods Groves, Suzanne, Ford, Jeremy W. ve Nobles, Kelly, A. (2014). Effects Of The Paraphrasing Strategy On Expository Reading Comprehension Of Young Adults With Intellectual Disability. *Education And Training In Autism And Developmental Disabilities.* S. 49/3. s. 429-439.

Humphris, Rebecca (2010). Developing Students as Writers Through Collaboration. *Changing English: Studies in Culture and Education*. 17.2, 201-214.

İmer, Kocaman ve Özsoy (2011). *Dilbilim Sözlüğü.* Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi. İstanbul.

Jakobson, Roman (2012). On Linguistic Aspects of Translation, *The Translation Studies Reader* (Ed. Lawrence Venuti).

John, Ann, M. ve Mayes, Patricia (1990). An Analysis of Summary Protocols of University EFL Students. *Applied Linguistics.* S. 11/3. s. 254-271.

Karasu, H. Pelin (2014). İşitme Yetersizliği Olan Öğrencilerin Yazılı Ürünleri Gözden Geçirme ve Düzeltme Evresine Duydukları İhtiyacın Belirlenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri.* S. 14/3. s. 1089-1109.

Keck, Casey. (2006). The Use of Paraphrase in Summary Writing: A Comparison of L1 and L2 Writers. *Journal of Second Language Writing,* 15, 261–278.

Keck, Casey. (2010). How do University Students Attempt to Avoid Plagiarism? A Grammatical Analysis of Undergraduate Paraphrasing Strategies. *Writing & Pedagogy*, 2, 193–222.

Keck, Casey. (2014). Copying, Paraphrasing and Academic Writing Development: A Re-Examination of L1 and L2 Summarization Pracrices. *Journal of Second Language Writing*. S.25. s. 4-22.

Keen, John (2010). Strategic Revision In The Writing Of Year 7 Students In The UK. *The Curriculum Journal*. S. 21/3. s. 255-280.

Kemal, Orhan (2007). *Bütün Oyunlar I.* Everest Yayınları: İstanbul.

Kemal, Orhan (2006). *Kardeş Payı.* Epsilon: İstanbul.

Khrismawan, Beleven ve Widiati, Utami (2013). Students' Perceptions About Paraphrasing And Their Cognitive Processes In Paraphrasing. *TEFLIN Journal.* S. 24/2. s. 135-157.

Kletzien, Sharon, B. (2009). Paraphrasing: An Effective Comprehension Strategy. *The Reading Teacher,* S. 63/1, s. 73-77

Ko, Myong, Hee. (2009). Summary Writing Instruction and Student Learning Outcomes. *English Teaching*, S. 64/2/, s. 125-149.

Korkmaz, Zeynep (2014). *Türkiye Türkçesi Grameri.* Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.

Köktürk, Şahin (2007). Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun Yaratılış ve Türeyiş Destanında Yeniden Yazma ve Edebi Dönüştürüm (Metinlerarası İlişkiler). *Erdem Dergisi.* Mustafa Necati Sepetçioğlu Özel Sayısı. S.17/49. s. 268-288.

La Fontaine, Jean De (2000). *Masallar.* Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları: İstanbul.

Marion, Crowhurst (1983). Revision Strategies Of Students At Three Grade Levels. *Educational Research Inst. of British Columbia,Vancouver.*

Maviş, İlknur (1993). Türkçe ve İngilizcede Karşılaştırmalı Açımlama Kullanımları. *Kurgu Dergisi*, 12. 19-32.

McCarthy, Philip M., Guess, Rebekah H., ve McNamara, Danielle S. (2009). The Components Of Paraphrase Evaluations. *Behavior Research Methods.* S. 41/3. s. 682-690.

MEB (2018). *Türkçe Dersi Öğretim Programı. (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar).* Ankara: Millî Eğitim.

Mellon, John, C. (1967). Transformational Sentence Combining, A Method For Enhancing The Development Of Syntactic Fluency In English Composition. Harvard University, Cambridge, Massachusetts. Final Report.

Merriam, Sharan B. (2018). *Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber.* (Çev. Ed. Selahattin Turan). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Monahan, Brian Daniel (1982). Revision Strategies Of Basic And Competent Writers As They Write For Different Audiences. *Doctor Of Philosophy In The School Of Education Of Fordham University.* New York.

Murray, Donald M. (1978). "Internal Revision: A Process of Discovery. " In Charles R . Cooper and Lee Odell (Ed .), Research on Composing: Points of Departure, Urbana, IL: National Council of Teachers of English.

Myhill, Debra ve Jones, Susan (2007). More Than Just Error Correction. Students Perspectives On Their Revision Processes During Writing. *Written Communication*. S. 24/4. s. 323-343.

Nold, E. (1978). The Process of Composing. Unpublished Manuscript. (Available from Communications Project, School of Engineering, Stanford University, Stanford, California).

O'hare, Frank (1973). Sentence Combining: Improving Student Writing Without Formal Grammar Instruction. National Council Of Teachers Of English. Urbana, Illionis. Report.

Orwell, George (2013). *Neden Yazıyorum?* Sel Yayıncılık: İstanbul.

Özçelebi, Betül (2009). Eleştirel Bir Yeniden Yazma/Okuma: Rabia'nın Dönüşü. *Türkbilig*. S. 18. s. 144-157.

Özdemir, İhsan (2012). Açımlama Stratejisi Öğretiminin Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Becerilerine Etkisi. *Turkish Journal of Education.* S. 1/2. s. 1-11.

Özgün, Ebru (2011). Metinsel Dönüşümün Çağdaş Bir Yorumu: Ferhat'ın yeni Acıları. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi.* S. 18/2. s. 97-108.

Öztekin, Özge (2015). Metinlerarası/Göstergeler Arası Bir Dönüşüm Örneği: Yusuf Kıssası. *Millî Folklor,* S. 27/208. s. 116-134.

Pagel, Myshie Mcgavock (2013). Rewriting revision: A case study of first year composition students. Doctor Of Philosoph. The University of Texas at El Paso.

Pamuk, Orhan (1999). *Öteki Renkler.* İletişim Yayınları: İstanbul.

Pamuk, Orhan (2002). *Kar.* İletişim Yayınları: İstanbul.

Pamuk, Orhan (2013). *Ben Bir Ağacım.* Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Pamuk, Orhan (2014). *Kafamda Bir Tuhaflık.* Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Patton, Micheal Quinn (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri.* (Çev. Ed. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Pecorari, Diane (2003). Good and Original: Plagiarism and Patchwriting in Academic Second Language Writing. *Journal of Second Language Writing.* S. 12. s. 317-345.

Perl, Sondra (1979). *The Composing Processes of Unskilled College Writers.* Annual Meeting of the American Educational Research Association. San Francisco, California.

Pianko, S. (1977). *The Composing Acts of College Freshman Writers: A Description.* Unpublished Doctoral Dissertation, Rutgers University.

Roig. Miguel (1999). When College Students' Attempts at Paraphrasing Become Instances of Potential Plagiarism. *Psychological Reports.* S. 84. s. 973-982.

Roig, Miguel (2001). Plagiarism and Paraphrasing Criteria of College and University Professors. *Ethics & Behavior.* S. 11/3. s. 307-323.

Rooney, Paul Anthony (1998). Improving Rewriting Through Direct Instruction: An Integrated Process-Orianted Approach. Doctor Of Philosophy Thesis. University Of California.

Saddler, Bruce ve Asaro Saddler, Kristie (2010). Writing Better Sentences: Sentence-Combining Instruction In The Classroom. *Preventing School Failure: Alternative Education For Children And Youth.* S. 54/3. s. 159-163.

Saddler, Bruce ve Graham, Steven (2005). The effects of peer-assisted sentence combining instruction on the writing of more and less skilled young writers. *Journal of Educational Psychology*, S. 97/1, s. 43-54.

Scott, Kathleen Flaherty (1985). *Childrens' Revision Abilities: Reading And Rewriting As Component Processes.* Doctor Of Philosophy Thesis. State University Of New York At Albany.

Sengupta, Sima (1998). From Text Revision To Text Improvement: A Story Of Secondary School Composition. *RELC Journal.* S. 19/1. s. 110-137.

Setoodeh, Khalegh (2015). The Effect of Proficiency and Task Type on the Use of Paraphrase Type in Writing among Iranian EFL University Students. *Theory and Practice in Language Studies.* S.5/12. s.2480-2489.

Sharples, Mike (1999). *How We Write: Writing As Creative Design.* London: Routledge.

Sommers, Nancy. I. (1978). *Revision in the Composing Process: A Case Study of College Freshman and Experienced Adult Writers.* Unpublished Doctoral Dissertation, Boston University.

Sommers, Nancy. (1980) Revision strategies of student writers and experienced adult writers. College Composition and Communication. 31, 378-387.

Stallard, Charles, K. (1974). An Analysis Of The Writing Behavior Of Good Students Writers. *Research In The Teaching Of English*. 8/2. 206-218.

Subaşı Uzun, Leyla (1995). *Orhon Yazıtlarının Metindilbilimsel Yapısı*. Simurg Yayınevi: Ankara.

Teddlie, Charles ve Tashakkori, Abbas (2009). *Foundations of Mixed Methods Research.* Sage Publications: USA.

Teruggi, Lilia A. ve Gutierrez Caceres, Rafaela (2016), Text Revision in Deaf And Hearing Bilingual Students. Deafness & Education International. S. 18/4. s. 206-216.

Tomlinson, B. (1979). What to Say and How to Say It: A Description of the Process of Sentence Writing. Unpublished Manuscript. (Available from the Department of Education, University of California at Riverside, Riverside, California.)

Uemlianin, Ivan, A. (2000). Engaging Text: Assessing Paraphrase and Understanding. *Studies in Higher Education.* S.25/3. s. 347-358.

Uslu, Ahmet (2011). Nar Şiirine Metinlerarası Bağlamda Bir Bakış. 11. Uluslar arası Dil-Yazın-Deyişbilim Sempozyumu. I. Cilt. s. 5-11.

Uzdu Yıldız, Funda (2010). Açıklama ve Açımlama Üzerine. 261-270.

Vardar, Berke. (1978). Dilbilim Açısından Çeviri. *Türk Dili, (Çeviri Sorunları Özel Sayısı)*, S. 322. s. 60-71.

Wallace, David L. ve Hayes, John R. (1990). Redefining Revision For Freshmen. *Research In The Teaching Of English,* 25/1. 54-66.

Winograd, Peter, N. (1983). Strategic Difficulties in Summarizing Texts. Center fort he Study of Reading. Technical Report.

Yagelski, Robert P. (1995). The Role Of Classroom Context In The Revision Strategies Of Students Writers. *Research In The Teaching Of English.* S. 29/2. s. 216-23.

Yamada, Kyoko (2003). What Prevents ESL/EFL Writers from Avoiding Plagiarism? Analysis of 10 North-American College Websites. *System*. S. 31. s. 247-258.

Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, Engin ve Jahiç, Nadira (2008). Vire Hikâyesi Üzerine Metindilbilimsel Bir İnceleme. *SAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi.* S. 15. s. 30-41.

https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Kurumsal/mevzuat/bilimsel-arastirma-ve-etik-yonetmeligi.aspx

https://www.plagiarism.org/

https://www.turnitin.com/static/plagiarism-spectrum/

https://www.lexico.com/en/definition/revise

https://www.sozluk.gov.tr/

EKLER

EK-1: Yazma Formu

Sevgili arkadaşlar,
Ekte size bir metin verilmiştir. Sizlerden bazı değişiklikler yaparak verilen metni yeniden yazmanız istenmektedir. Metni yeniden yazarken yapabileceğiniz değişiklikler aşağıda ifade edilmiştir. Lütfen öncelikle metni dikkatli bir şekilde okuyunuz. Daha sonra metin üzerinde yapabileceğiniz değişiklikleri (ekleme, silme, yerine koyma, yer değiştirme, birleştirme, bölme) aşağıdaki tablodan takip ediniz. Metni ikinci defa okuyarak karar verdiğiniz değişikliklerle birlikte metni yeniden yazınız. İlgi ve katkılarınız için teşekkürler.

İşlemin Adı	İşlemin Tanımlanması	İşlem Basamakları	Uygulama Örnekleri
EKLEME	Metne olmayan herhangi bir birimin eklenmesidir	Kelimeye ek ekleme	Önünde ne kadar zaman olduğunu bilmiyordu < Önünde ne kadar zaman*ının* olduğunu bilmiyordu.
		Cümleye kelime ekleme	Ben konuşmaktan hoşlanmam < Ben konuşmaktan, *insanlarla buluşup birilerini çekiştirmekten* hoşlanmam.
		Paragrafa cümle ekleme	Nerede yürek çarpıyorsa, orada umut çiçekleniyor demektir. Umut aşk gibi, sağlıklı insanın varlığından atamadığı bir gerçekliktir. Hastalıkların, kırımların, yıkımların, salgınların altından otlar gibi umut yeşerir hep < Nerede yürek çarpıyorsa, orada umut çiçekleniyor demektir. Umut aşk gibi, sağlıklı insanın varlığından atamadığı bir gerçekliktir. *Umutsuzluk ise zihnimize ve ruhumuza yerleşen bir hastalık gibidir.* Hastalıkların, kırımların, yıkımların, salgınların altından otlar gibi umut yeşerir hep.
		Metne paragraf ekleme	Metnin akışına uygun bir ya da birkaç paragraf ekleyebilirsiniz.
SİLME	Metinden var olan herhangi bir birimin çıkarılmasıdır	Kelimeden ek silme	Bir bakarsınız, ömrünüzün yarısı gitmiş*tir* < Bir bakarsınız ömrünüzün yarısı gitmiş.
		Cümleden kelime silme	Zamanın kıymetini insanoğlu *ne yazık ki* genç yaşlarda bilemiyor < Zamanın kıymetini insanoğlu genç yaşlarda bilemiyor.
		Paragraftan cümle silme	Gerçekten yazık! Zamanın azaldığını insan, ancak bir yaşa geldikten sonra fark edebiliyor. Hazin olan budur. İnsanoğlu kolay yetişmiyor, kolay olgunlaşmıyor. Bazı işleri yapabilmek için belirli bir olgunluğa varmak lazım. Ancak o olgunluğa vardıktan sonra gücünüzün bazı işleri başarmaya yettiğini görürsünüz. İşte bunu gördüğünüz zaman bir telaştır başlar. Yaşınız en az kırka varmıştır. *Önünüzde kaç seneniz kaldı?* Daha kaç sene yaşayacaksınız? Bilemezsiniz. "Aman şunu da yapayım! Aman bunu da yapayım!" diye çırpınırsınız. Gerçekten yazık! Zamanın azaldığını insan, ancak bir yaşa geldikten sonra fark edebiliyor. Hazin olan budur. İnsanoğlu kolay yetişmiyor, kolay olgunlaşmıyor. Bazı işleri yapabilmek için belirli bir olgunluğa varmak lazım. Ancak o olgunluğa vardıktan sonra gücünüzün bazı işleri başarmaya yettiğini görürsünüz. İşte bunu gördüğünüz zaman bir telaştır başlar. Yaşınız en az kırka varmıştır. Daha kaç sene yaşayacaksınız? Bilemezsiniz. "Aman şunu da yapayım! Aman bunu da yapayım!" diye çırpınırsınız.
		Metinden paragraf silme	Metnin akışına uygun bir ya da birkaç paragraf silebilirsiniz.

YERİNE KOYMA	Metinde var olan herhangi bir birimin yerine bir başkasının konulmasıdır	Kelimedeki ekin yerine başka ek koyma	İnsanın dünyaya yararlı bir şey yapabilmesi, zamanını iyi kullanması sayesinde mümkün <u>*olur*</u> < İnsanın dünyaya yararlı bir şey yapabilmesi, zamanını iyi kullanması sayesinde mümkün <u>*olacaktır.*</u>
		Cümledeki kelimenin yerine başka kelime koyma	Okumuş, aydın bir dostumla konuşuyordum < Okumuş, <u>*kültürlü*</u> bir dostumla <u>*sohbet ediyordum.*</u>
		Paragraftaki cümlenin yerine başka cümle koyma	Nerede insan varsa orada umut vardır < <u>*İnsanın olduğu her yerde umut var demektir.*</u>
		Metindeki paragrafın yerine başka paragraf koyma	Metnin akışına uygun olarak metinde var olan bir paragrafı çıkarıp ona denk başka bir paragraf yazabilirsiniz.
YER DEĞİŞTİRME	Metinde var olan farklı birimleri tek birim hâline getirmektir	Cümledeki kelimenin cümle içindeki yerini değiştirme	Yetişmemiş, zamanlarını iyi kullanamamış boşuna harcamış insanlar kendilerine faydalı olamazlar < Zamanlarını iyi kullanamamış boşuna harcamış, <u>*yetişmemiş*</u> insanlar kendilerine faydalı olamazlar.
		Paragraftaki cümlenin paragraf içindeki yerini değiştirme	Gerçekten yazık! Zamanın azaldığını insan, ancak bir yaşa geldikten sonra fark edebiliyor. Hazin olan budur. İnsanoğlu kolay yetişmiyor, kolay olgunlaşmıyor. Bazı işleri yapabilmek için belirli bir olgunluğa varmak lazım. Ancak o olgunluğa vardıktan sonra gücünüzün bazı işleri başarmaya yettiğini görürsünüz. İşte bunu gördüğünüz zaman bir telaştır başlar. Yaşınız en az kırka varmıştır < Gerçekten yazık! İnsanoğlu kolay yetişmiyor, kolay olgunlaşmıyor. Bazı işleri yapabilmek için belirli bir olgunluğa varmak lazım. Ancak o olgunluğa vardıktan sonra gücünüzün bazı işleri başarmaya yettiğini görürsünüz. İşte bunu gördüğünüz zaman bir telaştır başlar. Yaşınız en az kırka varmıştır. <u>*Zamanın azaldığını insan, ancak bir yaşa geldikten sonra fark edebiliyor.*</u>
		Metindeki paragrafın metin içindeki yerini değiştirme	Metindeki bir paragrafın metin içindeki sırasını değiştirebilirsiniz.
BİRLEŞTİRME	Metinde var olan farklı birimleri tek birim hâline getirmektir	Metindeki farklı cümleleri bir cümle olacak şekilde birleştirme	Bir de bakarsınız, beş seneniz daha gitmiş. Başladığınız işin henüz yarısına gelmemişsinizdir < <u>*Bir de bakarsınız, beş senenizin gittiğini, başladığınız işin yarısına bile gelmediğinizi görürsünüz.*</u>
		Metindeki farklı paragrafları bir paragraf olacak şekilde birleştirme	Alışkanlık pek yaman bir hocadır ve hiç şakası yoktur. Başlangıçta oldukça sevimli, mütevazıdır ama zamanla yerleşip kökleştikçe öyle azılı, öyle amansız bir yüz takınır ki kendisine, gözlerimizi bile kaldırmaya bile izin vermez. Eski zamanlarda anlatılan bir hikâye vardır. Bu hikâyeye göre bir köylü kadın, bir danayı doğar doğmaz kucağına alıp sevmiş, sonra da bunu adet edinmiş, her gün danayı kucağına alıp taşırmış; sonunda buna o kadar alışmış ki dana büyüyüp koskoca öküz olduğu zaman, onu yine kucağında taşıyabilmiş. Bu hikâyeyi kim uydurduysa, alışkanlığın ne büyük bir güç olduğunu çok iyi anlatmış olacak. <u>*Bir köylü kadın, bir danayı doğar doğmaz kucağına alıp sevmiş, sonra da bunu adet edinmiş, her gün danayı kucağına alıp taşırmış; sonunda buna o kadar alışmış ki dana büyüyüp koskoca öküz olduğu zaman, onu yine kucağında taşıyabilmiş. Bu hikâyeyi kim uydurduysa, alışkanlığın ne büyük bir güç olduğunu çok iyi anlatmış olacak. Gerçekten alışkanlık pek yaman bir hocadır ve hiç şakası yoktur. Yavaş yavaş, sinsi sinsi içimize ilk adımını atar; başlangıçta kuzu gibi sevimli, alçak gönüllüdür ama zamanla oraya yerleşip kökleşti mi öyle azılı,*</u>

			öyle amansız bir yüz takınır ki kendisine, gözlerimizi bile kaldırmaya izin vermez.
BÖLME	Metinde var olan bir birimi farklı birimler hâline getirmektir	Metindeki bir cümleyi birkaç cümle olacak şekilde bölme	İnsanın konuşurken düşüncelerini denetlemesi, en açık, en anlaşılır biçime sokup söylemesi çok güçtür < *İnsanın konuşurken düşüncelerini denetlemesi, en açık, en anlaşılır biçimde söylemesi gerekir. Bu çok güçtür.*
		Metindeki bir paragrafı birkaç paragraf olacak şekilde bölme	Bir köylü kadın, bir danayı doğar doğmaz kucağına alıp sevmiş, sonra da bunu adet edinmiş, her gün danayı kucağına alıp taşırmış; sonunda buna o kadar alışmış ki dana büyüyüp koskoca öküz olduğu zaman, onu yine kucağında taşıyabilmiş. Bu hikâyeyi kim uydurduysa, alışkanlığın ne büyük bir güç olduğunu çok iyi anlatmış olacak. Gerçekten alışkanlık pek yaman bir hocadır ve hiç şakası yoktur. Yavaş yavaş, sinsi sinsi içimize ilk adımını atar; başlangıçta kuzu gibi sevimli, alçak gönüllüdür ama zamanla oraya yerleşip kökleşti mi öyle azılı, öyle amansız bir yüz takınır ki kendisine, gözlerimizi bile kaldırmaya izin vermez. *Alışkanlık pek yaman bir hocadır ve hiç şakası yoktur. Başlangıçta oldukça sevimli, mütevazıdır ama zamanla yerleşip kökleştikçe öyle azılı, öyle amansız bir yüz takınır ki kendisine, gözlerimizi bile kaldırmaya bile izin vermez.* *Eski zamanlarda anlatılan bir hikâye vardır. Bu hikâyeye göre bir köylü kadın, bir danayı doğar doğmaz kucağına alıp sevmiş, sonra da bunu adet edinmiş, her gün danayı kucağına alıp taşırmış; sonunda buna o kadar alışmış ki dana büyüyüp koskoca öküz olduğu zaman, onu yine kucağında taşıyabilmiş. Bu hikâyeyi kim uydurduysa, alışkanlığın ne büyük bir güç olduğunu çok iyi anlatmış olacak.*

EK-2: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımının Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

	f	%
Ekleme		
Silme		
Yerine Koyma		
Yer Değiştirme		
Birleştirme		
Bölme		

EK-3: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılan Dil Birimlerine Göre Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

Ekleme	**f**	**%**
Kelimelere ek ekleme		
Cümlelere kelime ekleme		
Paragraflara cümle ekleme		
Metne paragraf ekleme		

Silme	**f**	**%**
Kelimelerden ek silme		
Cümlelerden kelime silme		
Paragraflardan cümle silme		
Metinden paragraf silme		

Yerine Koyma	**f**	**%**
Kelimelerdeki eklerin yerine başka ekler koyma		
Cümlelerdeki kelimelerin yerine başka kelimeler koyma		
Paragraflardaki cümlelerin yerine başka cümleler koyma		
Metindeki paragrafların yerine başka paragraflar koyma		

Yer Değiştirme	**f**	**%**
Kelimelerdeki eklerin kelime içindeki yerlerini değiştirme		
Cümlelerdeki kelimelerin cümle içindeki yerlerini değiştirme		
Paragraflardaki cümlelerin metin içindeki yerlerini değiştirme		
Metindeki paragrafların metin içindeki yerlerini değiştirme		

Birleştirme	**f**	**%**
Metindeki cümleleri birleştirme		
Metindeki paragrafları birleştirme		

Bölme	**f**	**%**
Metindeki cümleleri bölme		
Metindeki paragrafları bölme		

EK-4: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazılma İşlevlerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Genel Form

Ekleme	**f**	**%**
Tanım		
Bilgi		
Örnek		
Destekleyici		
Ayrıntılar		
Düşünce		

Silme	**f**	**%**
Tanım		
Bilgi		
Örnek		
Destekleyici		
Ayrıntılar		
Düşünce		

Yerine Koyma	**f**	**%**
Tanım		
Bilgi		
Örnek		
Destekleyici		
Ayrıntılar		
Düşünce		

Yer Değiştirme	**f**	**%**
Tanım		
Bilgi		
Örnek		
Destekleyici		
Ayrıntılar		
Düşünce		

Birleştirme	**f**	**%**
Tanım		
Bilgi		
Örnek		
Destekleyici		
Ayrıntılar		
Düşünce		

Bölme	**f**	**%**
Tanım		
Bilgi		
Örnek		
Destekleyici		
Ayrıntılar		
Düşünce		

EK-5: Bilgilendirici Türdeki Metinlerin Yeniden Yazımında Gerçekleştirilen Değişiklikleri Belirlemeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı

			2	4	6
Değişiklikler	Kelime	1	Orijinal metindeki kelimelerin büyük bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır.	Orijinal metindeki kelimelerin yarısına yakını aynı şekilde kullanılmıştır.	Orijinal metindeki kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır.
		2	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin büyük bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır.	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin yarısına yakını aynı şekilde kullanılmıştır.	Orijinal metindeki anahtar kelimelerin az bir kısmı aynı şekilde kullanılmıştır.
	Cümle	1	Orijinal metindeki cümle yapıları genellikle korunmuştur.	Orijinal metindeki cümle yapılarında bazı yerlerde değişikliklere gidilmiştir.	Orijinal metindeki cümle yapıları oldukça değiştirilmiştir.
	Paragraf	1	Orijinal metindeki düşünceler genellikle değişiklik yapılmadan aktarılmıştır.	Orijinal metindeki düşünceler korunmakla birlikte farklı düşüncelere de yer verilmiştir.	Genellikle konuyla ilgili farklı düşüncelere (yazar kendi tespit ve gözlemlerine) / yeni düşüncelere yer verilmiştir.
		2	Orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yolları genellikle korunmuştur.	Orijinal metindeki düşünceyi geliştirme yolları korunmakla birlikte farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.	Orijinal metne göre farklı düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır.
	Metin	1	Orijinal metindeki ana düşünce şekil ve anlam olarak korunmuştur.	Orijinal metindeki ana düşünce şekil olarak değiştirilse de anlam olarak aynı şekilde ifade edilmiştir.	Orijinal metindeki ana düşünceden farklı bir ana düşünce oluşturulmuştur.
		2	Orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeler genellikle korunmuştur.	Orijinal metindeki bakış açısını ortaya koyan ifadeler değiştirilmiş ancak bakış açısı korunmuştur.	Orijinal metindeki bakış açısından farklı bir bakış açısı oluşturulmuştur.
		3	Başlık kullanılmamıştır.	Orijinal metindeki başlığa benzer bir başlık oluşturulmuştur.	Orijinal metindeki başlıktan farklı bir başlık oluşturulmuştur.
		4	Metnin türü korunmuştur.	İçerikle ilgili düzenlemeler vardır ancak bunlar metnin türünü değiştirmemiştir.	Farklı bir metin türü kullanılmıştır.
		5	Orijinal metindeki dil ve anlatım özellikleri (devrik cümle, eksiltili cümleler, konuşma üslubu, vb.) genellikle kullanılmıştır.	Orijinal metindeki ifade tarzına yakın bir ifade tarzı kullanılmıştır.	Yazar kendi ifade tarzını oluşturmuştur.

EK-6: Bilgilendirici Türdeki Metinleri Değerlendirmeye İlişkin Dereceli Puanlama Anahtarı

	1	2	3	4	5
Doğruluk	Metinde oldukça fazla yazım, noktalama ve gramer hatası vardır.	Metinde sıklıkla yazım, noktalama ve gramer hatası vardır.	Metnin bir kısmında yazım, noktalama ve gramer hatası vardır.	Metinde oldukça az yazım, noktalama ve gramer hatası vardır.	Metinde hiçbir yazım, noktalama ve gramer hatası yoktur.
Açıklık	Metin birkaç kez okunmasına rağmen metin anlaşılmamaktadır.	Metin birkaç kez okunmakla ancak anlaşılmaktadır.	Bazı cümlelerde anlam bulanıklığı vardır. Metinde yer yer gereksiz düşünce tekrarlarına rastlanmaktadır.	Gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığı yok denecek kadar azdır.	Metin gereksiz düşünce tekrarları ve anlam bulanıklığından arındırılmıştır.
Tutarlık	Cümleler arasında mantık ve anlam bağlantıları kurulmamıştır. Metinde paragraflar belirsizdir ve metnin genelinde anlam ve mantık çelişkileri yaygındır.	Metinde paragraf olmakla birlikte bunlar arasında anlam ve mantık bağlantıları çok zayıftır. Cümleler birbirini tamamlamaktan uzaktır. Metin anlamlı ve tutarlı bir bütünlük göstermemektedir.	Cümleler arasındaki anlam ve mantık bağlantılarının yer yer zayıfladığı görülmektedir. Paragraflar arasında bazı bağlantı hataları bulunmaktadır. Metnin genelinde anlamlı ve mantıklı bir bütünlük eksikliği göze çarpmaktadır.	Cümle ve paragraflar arasındaki anam ve mantık bağlantılarında çok az eksiklik vardır. Metin, genellikle anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir.	Cümleler arasında anlam ve mantık bağlantıları sağlam bir şekilde kurulmuştur. Paragraflar birbirini anlam ve mantık açısından tamamlamaktadır. Metnin geneli anlamlı ve mantıklı bir bütünlük göstermektedir.
Planlılık	Metinde paragraf yapılmamıştır. Herhangi bir planlama düşüncesi sezilmemektedir. Metnin giriş, gelişme, sonuç bölümleri seçilememektedir.	Metinde paragraflar seçilmektedir ancak bu paragraflarda düşünce birliği bulunmamaktadır. Giriş, gelişme, sonuç bölümleri işlevlerine uygun oluşturulmamıştır.	Metnin bölümleri kısmen işlevine uygun kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği kısmen sağlanmıştır. Paragraflar arasında bazı sıralama eksiklikleri bulunmaktadır.	Metnin bölümleri işlevlerine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflar arasında nadiren düzenlemeye ihtiyaç vardır. Genellikle düşünce birliği sağlanmıştır.	Metnin bölümleri işlevine uygun olarak kullanılmıştır. Paragraflarda düşünce birliği sağlanmıştır. Paragraflar ve düşünceler arasında mantıklı bir sıralama söz konusudur.

EK 7: ETİK KURUL KARARI

Üzerinde doküman numarası bulunmayan dokümanlar kontrolsüz dokümandır.

[redacted]

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU KARARLARI

TOPLANTI TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR NO	SAYFA NO
07.12.2017	07	03	1

Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu 07.12.2017 tarihinde Başkan Yrd. Prof. Dr. Mehmet [redacted] başkanlığında toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

KARAR-1: Doç. Dr. Mehmet TEMİZKAN koordinatörlüğünde Arş Gör. Arzu ATASOY tarafından gerçekleştirilecek **"Metin Değiştirimi Bağlamında Üniversite Öğrencilerinin Yeniden Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi"** konulu tez için hazırlanan çalışma Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi kapsamında değerlendirilmiş olup uygulanmasının uygun olduğuna ve durumun başvuru sahibine bildirilmesine oybirliği ile karar verildi.

İMZA Prof. Dr. Mehmet [redacted] Başkan V.		
İMZA Prof. Dr. Mehmet [redacted] Bşk.Yrd.	**İMZA** Prof. Dr. Jale [redacted] ÜYE	**KATILMADI** Prof. Dr. Hatice [redacted] ÜYE
İMZA Prof. Dr. Melis [redacted] ÜYE	**İMZA** Prof. Dr. Murat [redacted] ÜYE	**İMZA** Prof. Dr. Tülin [redacted] ÜYE

Doküman No:902-01-FR 006	İlk Yayın: 11.12.2015	Rev. Tarihi:	Rev. No: 00	Sayfa **1** / **1**

Evrak Tarih ve Sayısı: 11/12/2017-E.71471

T.C.
[redacted]
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanlığı

Sayı :21817443-050.99/
Konu :Etik Kurul Kararı

SAYIN AR.GÖR. ARZU ATASOY
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ

Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 07.12.2017 tarihli ve 03 sayılı kararı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Seval [redacted]
Kurul Başkanı

EK :
SBBBAY Etiği Kurulunun 07.12.2017 tarih ve 03 sayılı kararı (1 syf).

Mevcut Elektronik İmzalar

(Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanlığı - Kurul Başkanı) 11/12/2(

T: F:
E-Posta : Web:
İletişim: Celal (Dahili:

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 8: ARAŞTIRMA İZNİ

Evrak Tarih ve Sayısı: 18/12/2017-E.72983

T.C.

[redacted]

Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı :13485263-302.99/
Konu :Tez Çalışması

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ BÖLÜM BAŞKANLIĞINA

İlgi :12/12/2017 tarihli 77069263-302.99-71850 sayılı yazı,

Bölümünüz araştırma görevlisi Arzu ATASOY'un "Metin Değiştirimi Bağlamında Üniversite Öğrencilerinin Yeniden yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi" başlıklı doktora tez çalışması için Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinden veri toplama uygulamasını yapmak üzere vermiş olduğu 12/12/2017 tarihli dilekçesi ve Etik Kurul Kararı Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yrd.Doç.Dr. Esra [redacted]
Dekan V.

DAĞITIM
Gereği:
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölüm Başkanlığı

Bilgi:
Sayın Mehmet [redacted] (Bölüm Sekreteri)

Mevcut Elektronik İmzalar

[redacted] (Eğitim Fakültesi Dekanlığı - Dekan V. V.) 18/12/2017 08:56

T: F:
E-Posta : Web:
[redacted] (Dahili:

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.